Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	samlede af A. F. Elmqvist.
Titel | Title:	Læsefrugter
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1839; Vol. 3-4
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhus : trykt i Aarhus Stiftsbogtrykkerie, 1839-1840
Fysiske størrelse | Physical extent:	3 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-12.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°
1157080035886

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023573475

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Aftenfrugter.

Samlede

af

A. F. Elmquist.

Tredie Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1839.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Donna Luisa. Novelle af Madame Reybaud ..... 1.
Damen og hendes Slaver ..... 71.
Skarpretteren paa Dampskibet ..... 82.
Visitkortet ..... 84.
Babettes Død ..... 88.
Den chromatiske Tonestige ..... 94.
Gammel Kjærlighed ruster pludseligt ..... 97.
Sjælland. Beskrevet af en fransk Reisende ..... 99.
De to Epoker ..... 107.
Opløsning paa Gaaden i forrige Hefte ..... 112.

Procurator Loubet. Fortælling ..... 113.
Dandserinden. Historisk Anecdote ..... 165.
Solens Brud. Af Jules Janin ..... 180.
Engellænderinden paa Monte-Casino ..... 184.
De to Portraiter ..... 188.
Napoleon i Sachsen ..... 196.
Magt og Afmagt ..... 201.
Breve af J. F. Castelli ..... 208.
Christiania. Beskrevet af Marmier ..... 212.
En norsk Naturscene ..... 221.
Barnet ved sin Moders Grav ..... 223.
Fru Hempel født Kisbye 224

Tyrkeprindsen. Historisk Novelle . . . . . 225.
Af Thuilleriernes Historie . . . . . 270.
Landsbypræsten Bonaparte . . . . . 285.
En Dodning-Souper hos Cagliostro . . . . . 292.
Blomsterpigen . . . . . 297.
Florita Müller . . . . . 311.
Reisen til Hjemmet. Af Ingeborg . . . . . 350.
Forbi! Af Fr. Sneedorff-Birch . . . . . 352.

Donna Luisa.

Novelle af Madame Reybaud.

I.

„Holdt! raabte Don Sancho d'Avila: Capitain Rodriguez, veed I, hvor vi ere?" — „Paa Grændsen, nogle Miil fra Badajoz, hvis hiin Hyrde har Ret, som I, Sennor, maaskee har troet alt for vel. Sagde han Sandhed, saa ere vi paa den rette Vei, og kunne imorgen høre den første Messe paa spansk Grund." — „Nei, nei, jeg troer ikke, vi ere saavidt. Ved Sanct Jago sværger jeg: aldrig tiere skal jeg, uden Fører, gjennemreise et fjendtligt Land. I maa ordne Eders Trop ved Randen af Skoven og udstille Vagter, Capitain! Her er jo et Mørke, som ved Helvedes Porte."

Ingen Stjerne blinkede paa Himlen; Sletten var øde. Paa den ene Side begrændsedes Veiene af en Skov; paa den anden væltede Guadiana sine mægtige Bølger. Alt var stille. Man hørte kun Bladenes Raslen og Vandets Fald. Soldaterne, der langsomt marscherede ad den besværlige, neppe banede Vei, og neppe kunde see tre Skridt frem, holdt stille paa Rodriguez's Commandoord; de vare omtrent tyve, Alle velbevæbnede med Landse, Sværd og store Pistoler. De ledsagede to Damer, som rede smukke Pasgangere. Store Kaaber tilhyllede deres hele Skikkelse; man saae kun deres broderede Handsker og deres Halvstøv-

lers kobberbeslagne Hæle. Dog kunde man, fra de Reisendes Holdning og Ynde, let slutte, at de maatte være unge, og sandsynligviis ogsaa smukke.

Don Sancho var stegen af. „Senora! sagde han, idet han, med blottet Hoved, nærmede sig den Ene af dem: Vi maae tilbringe Natten her. Men kun den yderste Nødvendighed kunde tvinge mig til, at lade Eder sove under aaben Himmel.“

Rask sprang Damen af Hesten, uden at berøre Haanden, som bødes hende af den ædle Herre, der vilde tjene hende som Staldmester og svarte sørgmodig, men stolt: „Hvortil Undskyldninger, Don Sancho? Jeg kan ikke modtage dem. Jeg er Eders Fange; I kan behandle mig, som Eder tykkes.“

Ak, naadige Frue! afbrød han hende: Skulde jeg have været saa ulykkelig, at lade Eder føle det? Jaltfald maa da Skylden tilregnes de vanskelige og bydende Forhold, hvori vi befinde os, thi isandhed gjaldt det ei, at vogte og beskjerme Eder, saa havde I at befale, ikke jeg.“

„Det har jeg ikke bemærket! sagde hun, idet hun vendte sig til sin Ledsagerinde: Kom, Isabella, vi maae underkaste os den Stærkeres Ret, Krigens Ret; vi ville eller skulle jo nu engang sove under den skjønne Stjernehimmel.“

Begge Damer satte sig ned, medens man indrettede deres Telt. Af tørre Qviste havde Soldaterne tændt et Blus, der nu belyste Don Sancho's brune, rynkede Ansigt og begge Damerne. De havde kastet Hætterne tilbage, som skjulte deres Ansigt, og den klamme Natvind spillede i deres lange Lokker. Den ene Dame var meget smuk; hun havde kastaniebrunt Haar, hendes Pande var høi, hendes Øine overskyggede af smukt slyngede Bryn. Hele hendes Ansigt bar Præg af høi Rolighed og værdig Stolthed. Hun syntes neppe at være 20 Aar gammel, og dog var hendes Ungdoms og Skjønhedsblomster allerede falmet. Den an

den Dame var blond og yndig, men havde ikke den Høihed og bydende Holdning, som udmærkede hendes Ledsagerinde.

„Min Gud! sagde hun med klagende Stemme, i det hun opløftede sit matte Hoved: Hvilken lang Vei! Hvornaar komme vi da frem?“

„Ak, og hvorhen komme vi? tog den anden Dame Ordet: Gud staae os bi! Don Sancho! spurgte hun, idet hun med en bedende, dog tillige næsten bydende Bevægelse, vendte sig til den gamle Ridder: Jeg tilstaaer, min Uro er stor; I kan berolige mig med et Ord, og jeg indseer ikke, hvorfor I er saa hemmelighedsfuld. Skal jeg ikke i det mindste vide, hvilket Kloster der skal tjene mig til Fængsel?“

„Senora! svarte han smilende: I vil komme til at boe hos Benedictinerinderne.“ — „Og i hvilket Land? Maaskee i en spansk Stad?“ — „I Badajoz.“ — „I Badajoz! skreg hun: I Badajoz! Der opholder Hoffet sig siden Krigen udbrød; til Philip *II.* vil I altsaa føre mig, mig, Donna Luisa af Portugal! Ak, det havde været bedre, Don Sancho, I havde dræbt mig, begravet mig under Beia's Mure! Ved Frelseren, jeg føler, at jeg før havde kunnet tilgive min Bøddel, end min Fangevogter.“

„Senora, jeg adlyder kun Kongens Befalinger, der er min Herre, saavelsom Eders!“ svarte den gamle Adelsmand stolt.

Donna Luisa vaklede et Skridt tilbage, og saae hændervridende mod Himlen, som om hun anraabte dens Bistand i den yderste Nød.

„Senora! vedblev Don Sancho: Ved det spanske Hof vil man ikke glemme noget Hensyn, som man er Eders Ulykke skyldig; af Kongens mig tilhændekomne Befalinger har jeg bemærket hans Godhed for Eder; I skal opholde Eder hos hans kongelige Gemalinde.“

„For at tjene ham som Gidsel! svarte Donna Luisa bittert: Himlen give, at min Fader snart vilde komme, for, med sin gode Klinge, at betale mine Løsepenge.“

Hun tog Isabella's Arm og gik langsomt ind i Teltet. To Bjørneskind vare udbredte paa Jorden, og paa en Kuffert, der tjente som Bord, havde man sat nogle Spiser; mat belyste en Fakkel det snevre Rum. Donna Luisa satte sig; den Fatning, hun, lige over for Spanierne, med Møie havde bevaret, forsvandt, og hun henflød i Taarer. Stum knælte Isabella for hendes Fødder og søgte at varme Fyrstindens kolde Hænder i sine.

„Jesus Maria! sagde hun omsider, og hendes Taarer randt, som hendes Herskerindes: Hvo vil befrie os? Det spanske Hof er et haardt Fængsel! Eders Høihed vil være omgiven af ligesaa mange Speidere, som Hofdamer. Ogsaa mig vil man bevogte. Vi ville Intet erfare af hvad der foregaaer i Verden, og af Fremtiden ville vi stedse befrygte det Værste. Hvad om vi søgte at undflye endnu denne Nat! Endnu ere vi i Portugal; der er intet Kloster, intet Huus, ingen Tiggerhytte, hvor man jo vil give os et Fristed, naar I kommer og siger: Jeg er Donna Luisa, Datter af Antonio, Eders Konge, som Spanierne have fjernet. Alle gode Portugisere ville danne en Vold om Eder, som i Beia.“

„Ak, som i Beia vilde de Bedste døe og ei formaae at redde mig. Jeg er træt af, at afvinge Krigens skrækkelige Omskiftninger min Frihed, mit Liv. Guds Villie skee! Isabella, jeg skylder min høie Rang, ei at bøie mig for vore Fjender, men, midt i saa tunge Ulykker, at vise en fast Sjel. Forøvrigt kan min Stilling i Verden være mig ligegyldig. Ere ikke alle mine Forhaabninger i Himlen, hviler ikke Alt, hvad jeg har elsket, i Graven? Isabella, lader os bede for de Døde!“

De kastede sig paa Knæe og bade længe, sukkende, grædende. Lidt efter lidt lukkede Mødighed deres Øine. De

hensank i hiin Bedøvelse, som hverken er Søvn eller Vaagen; de græd ikke mere. Kun enkelte Lyd fornam endnu deres Øre: Hestenes Vrinsken og Vagternes Raab, som afløstes hver Time.

En ved Ulykke allerede befæstet Tilbøielighed forbandt disse to Piger, af hvilke den Ene var født Thronen nær, den Anden tilhørte den største Familie i Portugal.

Donna Luisa nedstammede fra Manuel den Store. Først bestemt for Klostret, henlevede hun sine Barndomsaar i Klostret Santa Clara, for her, i sin Alders Blomster, at begrave sin Rangs Stolthed og Haabet om Ægteskab med en Konge. Hun forsagede Verden, inden hun endnu havde lært at kjende dens Glæder, og allerede forberedte man Alt til hendes Optagelse som Nonne, da Hertugen af Beia, hendes Fader, kaldte hende tilbage til sig. Dengang regjerede Kong Sebastian. Han var en ung og tapper Fyrste, som havde kundet vælge blandt alle Europa's Kongedøttre; men han elskede Donna Luisa. Novizen var nærved at ombytte sit Slør med Portugals Krone, men Slægtskabets Baand hæmmede en rask Forbindelse; der maatte først søges Dispens hos den romerske Curie. Politiske Intriguer fra Spaniens Side, som havde næret det Haab, at see Infantinden, Philip den Andens Datter, paa Portugals Trone, trak Underhandlingerne i Langdrag. Don Sebastian gjorde imidlertid et Krigstog til Africa. I Begyndelsen var han heldig, og allerede vilde han føre sin seierrige Armee tilbage, allerede forberedte man Alt til hans Triumphindtog i Lissabon og til hans Formæling, da man erholdt Sørgebudskabet om hans Død. Han var falden i et blodigt Slag, under Alcazar Quivir's Mure, og Portugals ædleste Ungdom med ham. Hiin Dag tilintetgjorde for Aarhundreder de christelige Magters Haab hinsides Stræ-det ved Gibraltar. Hele Nationen sørgede: Alle havde elsket Monarken, hvem en saa lykkelig Fremtid syntes at til-

smile, og den gamle Cardinal Don Henrico's Thronbestigelse egnede sig ikke til at lindre Folkets Smerte.

Donna Luisa vendte ikke tilbage til Santa Clara's Kloster; hun stiftede i Beia et Benediktinerindekloster, for her at ende sit Liv. Men Skjæbnen var endnu ikke træt af at tilskikke hende jordisk Storhed og Ulykke. Hendes Fader arvede Don Henrico's Krone, som Døden havde overrasket, inden han endnu havde aflagt det romerske Purpur, for at formæle sig, og Infantinden saae sig, for kort Tid, igjen paa det første Trin af den Throne, hun havde skullet dele med Don Sebastian. Philip *II* nedstammede ogsaa, paa Mødreneside, fra Manuel den Store, og gjorde Fordringer paa Portugal, som sin lovlige Arv. Saasnart Sebastian var død, opbød han Alt, for at gjøre disse Fordringer gjældende. Dog lod han Don Henrico herske i Fred, og først samme Dag, Don Antonio i Lissabon blev udraabt til Konge, rykkede den spanske Hær, kommanderet af Hertugen af Alba, mod Portugals Grændse, og snart var Krigen erklæret.

Donna Luisa havde indesluttet sig i Beia. Den katholske Konges Tropper beleirede Staden, hvis Indvaanere forsvarte deres Konges Datter til det Yderste. Alligevel lykkedes det Spanierne at tage Staden med Storm, kun Kirkerne og Klostrene saae Don Sancho d'Avila sig istand til at skaane. Saaledes var Donna Luisa falden i hans Hænder, og han fik Befaling, at føre hende til Philips Hof. Kun een eneste Veninde, Isabella, blev hos Infantinden. Hun var i Besiddelse af Rigdomme, som mangen Kongedatter vilde have misundt hende; hun var Hertugerne af Avoro's eneste Ætling.

Omsider var Isabella falden i dyb Søvn. Fyrstinden syntes, bleg, med halvtlukkede Øine, at kæmpe mod en frygtelig Drøm; stundom lyttede hun uvilkaarligt, idet hun lagde Øret til Teltets Aabning. En fjern Sang afbrød den

skjønne Nats Stilhed; snart syntes dens klagende Toner at hendøe, snart løde de igjen kraftigere og tydeligere. Fyrstinden lyttede med anstrengt Opmærksomhed. Pludseligt vaagnede hun af sin Halvslummer og foer op: „Isabella, Isabella! Hører Du? Hvo synger saaledes? O, min Gud!

„Maaskee en Soldat!“ — „Nei, nei, hør! Kjender Du ikke den Sang mere?“ — Stiltiende nikkede Isabella, lagde Fingeren paa Munden, og pegede paa Skildvagten, som stod i Nærheden.

„Det er Don Sebastian's Afskedssang! raabte Infantinden, og lagde sit i Taarer badede Hoved paa Isabella's Skulder: Hvo som synger den her, kan kun have hørt den af hans Mund. Det maa være En af dem, der ere undkomne fra det vantroe og fordømte Land, hvor Døden ramte ham! Sikkert er det en Ven, en Hjelper, som Himlen sender os.“

Skjælvende gik de nogle Skridt. Skildvagten rørte sig ikke, Alt var stille. Man hørte kun Vandets Brusen og Lærkens Sang. Stjernerne begyndte alt at blegne, og i Osten forkyndte et blegt Skjær Morgenen. Capitain Rodriguez's Krigere sov, hyllede i deres Kapper, paa den blotte Jord.

„Jeg hører Intet mere! sagde Isabella: Eders Høihed har hørt feil; det var kun en spansk Soldat, der sang hist ved Flodbredden, idet han førte sin Hest tilvands. Dagen bryder frem; snart vil Reisen gaae videre.“

Infantinden nedslog sine Øine og sagde, som En, der har opgivet ethvert jordisk Haab: „Ja, Reisen vil gaae videre, og om faa Timer vil Kongen af Portugals Datter modtage Kongen af Spaniens Befalinger. Gid han vilde forbarme sig over mig, og sende mig til et Kloster; fjernt fra Hoffet! — Isabella, Du burde havt en bedre Skjebne hos mig.“

„Mine Forhaabninger ere døde, som Eders! svarte Isabella: Min Fader døde i Kampen ved Sebastians Side, og vantroe Hænder kastede Begge i een og samme Grav. Intet holder mig tilbage meer i denne Verden; som Nonne vil jeg ende mit Liv i det Kloster, I har stiftet.“

Infantinden rystede paa Hovedet og sagde med sørgmodig Ømhed, i det hun lagde sin kolde Haand paa Isabella's Pande: „Nei, Senora, nei, Hertuginde af Avoro, dette Offer kan jeg ikke modtage. Jeg ønsker, Isabella, at Du maa vorde gift med en ædel og tro Portugiser, En af dem, som ikke ere faldne fra i Ulykken. Paa denne Maade vil Du vorde lykkelig, lykkeligere, end i et Kloster. Jeg kjender Dig; Du vilde kun vorde en maadelig Nonne.“

Straalende gik Solen op. I det fulde Dagslys laae Veien for dem. „Jeg veed ikke, hvor vi ere! sagde Donna Luisa: Hvor eensomt er Alt! Saalangt Øiet naaer, ingen Landsby, inden menneskelig Bolig. Dog har jeg troet, under hiin Pilehæk at bemærke en Mand, der var anderledes klædt, end Capitain Rodriguez's Soldater.“

Alt var rede til Afreisen. Don Sancho nærmede sig Damerne. „Senora! sagde han, i det han hilste efter alle den spanske Etikettes Regler: Jeg venter Eders Befalinger. Jeg haaber, I har udhviilt Eder lidt i Nat efter en møisommelig Dag.“

Hun svarte kun med en stolt Bevægelse, og Isabella tog Ordet med bitter Spot: „Hendes Høihed vil ikke lade Eder vente, Cavallero; hun er rede til Afreisen.“

Den gamle Hofmand bøiede sig med alvorlig Anstand, og gjentog, i det han vendte sig til Fyrstinden, sine Ord: „Senora, jeg venter Eders Befalinger.“

Denne Anmasselse, ei at ville give hende, Hertuginden af Beia, Infantinden af Portugal, Titel af „Høihed,“ saarede hende dybt. Spanieren var den Første, der tiltalte hende saaledes, og hun formodede, han havde dertil en vigtig politisk Grund.

Don Sancho red foran Capitain Rodriguez, og Begge søgte nøie at udforske Veien, inden de fortsatte deres Marsch. „Vi maae være i Omegnen af Jurumena! sagde han: Guadiana flyder paa Grændsen, og paa den anden Flodbred er spansk Gebeet. Ved den hellige Svededug, jeg marscherede hellere paa hiin Side, end ved denne Bred. Kunde man ikke komme derover?“ Capitainen trak paa Skuldrene og svarte roligt: „Ja, naar her var en Bro!“

To Soldater hidbragte et ungt Menneske, klædt som Hyrde, kun bevæbnet med en stor Stok. „Ved St. Jago, Herre! raabte Rodriguez: Det er den Dogenigt, I spurgte om Vei igaar. Han synes at græsse sine Gjeder temmelig vidt omkring.“

„Holla! raabte Don Sancho, i det han gav Soldaterne et Tegn, at føre Hyrden frem: Jeg ventede ei, at finde Dig togange paa vor Vei. Siig mig nu, hvor vi ere. Du roste Dig igaar af at kjende Egnen; har Du vildledt os, lader jeg Dig hænge ved den første Korsvei.“

Hyrden bøiede sig og svarte paa Portugisisk: „Høie Herre, I maa handle med mig, som i vil. Jeg har ikke vildledt Eder. Mansaros ligger langt bag os.“ — „Og nu, hvor ere vi nu?“ — „Nær Grændsen, fire Miil fra Badajoz?“ — „Hvorfor følger Du efter os?“ — Jeg har løbet hele Natten, for at anraabe Jer, høie Herre, om Retfærdighed. Da I igaar mødte mig, havde jeg en Hjord af tolv Gjeder; idag har jeg ikke een. Spaniere have forfulgt mig, de have slagtet mine Gjeder!“ — „Nu, saa bliv Soldat og før os til Badajoz.“

Toget satte sig i Bevægelse. Donna Luisa og hendes Ledsagerinde maatte ride i Midten; Hestene kunde kun bevæge sig i Fodsgang, thi Veien var besaaet med Stene og gjennemskaaren af Grave og Fordybninger. Rodriguez bemærkede, at Hyrden søgte at nærme sig Fangerne. „Gak foran, Slyngel! tilraabte han ham: Du skal jo vise os Vei.“

Stolt gik Hyrden frem, i Spidsen af Toget. Ingen talte et Ord mere. Man hørte kun Hestenes Hovslag. Pludseligt begyndte Hyrden at synge den Melodie, som, Natten tilforn, havde vækket Luisa. Neppe havde han fuldendt den første Strophe, før han fik Befaling, at tie; men Infantinden var allerede bleven opmærksom paa ham. Overrasket bøiede hun sig ned mod Isabella og tilhviskede hende: „Den Mand er ikke, hvad han synes. Betragt ham nøie. Har Du aldrig seet ham før?“ Isabella rystede paa Hovedet. — „Under denne Forklædning gjenkjende vi ham maaskee ikke; men Du har dog hørt Sangen? Ak, Isabella, jeg hørte dog rigtigt i Nat!“

Opmærksomt betragtede de Hyrden. Han gik forud, gandske ene; den grove Kofte skjulte ei hans skjønne Vært; under den simple Hat bar han, stolt og høit, sit bruunlokkede Hoved. Engang vendte han sig om, og Damerne saae et Ansigt af streng, mandig Skjønhed.

„Nei, Eders Høihed! Ingen af os har seet ham før! sagde Isabella sukkende: Kun et ubegribeligt Tilfælde.“

Da faldt to Bøsseskud; man var just ved Foden af et gammelt Taarn. Toget kom i Uorden. Rask samlede Don Sancho nogle Folk, og ordnede dem om sine Fanger; det øvrige Mandskab fulgte Capitainen, som raabte: „Ved den hellige Christ, fremad, renser Veien!“ — En Salve af tyve Geværer var Svaret.

„Vi ere faldne i et Baghold! sagde Don Sancho rolig: Vi maae slaaes!“ Derpaa forsøgte han, med en Pistol i Haanden, i Spidsen for sine Ryttere at naae Flodbredden, for at søge en Overgang; men Bredden var stenig og Vandet for dybt.

Hyrden ilte til Infantinden og greb hendes Hest i Tøilen: „Eders Høihed frygte Intet! raabte han rask: Nogle vakkre Mænd have besluttet Eders Frelse og besat denne Vei. Stig af og flygt til Taarnet!“

Modig sprang hun af Hesten og ilte bort, fulgt af Isabella; tyve Skridt fra hende larmede Striden. Portugiserne, som vare skjulte ved begge Sider af Veien, toge Spanierne mellem en dobbelt Ild, og næsten syntes det, som om Ingen af dem skulde undkomme med Livet.

Don Sancho, som forgjæves har søgt en Overgang, iler tilbage til sine Fangne, han seer dem haste op ad Klipperne, sporer sin Hest og naaer dem. Med den ene Haand griber han Infantindens Klædebon, med Pistolen i den anden strækker han den tappre Hyrde død til Jorden.

Don Sancho tager den Afmægtige foran sig paa Hesten og tilraaber sine Folk: „Fremad! Nu maa de Skurke lade os fare, eller dræbe hende.“ Donna Luisa var næsten bevidstløs, Alt trindtom hende var indhyllet i Krudtdamp, neppe saae hun endnu Isabella, som grædende red ved hendes Side. Pludseligt viste sig Portugiserne, hidtil skjulte af Træer, ved Randen af Veien, og blandt dem bemærkede Donna Luisa tydeligt en Rytter, klædt paa arabisk Viis, Hovedet bedækket med en Jernhjelm. Han var ung, smuk af Ansigt, lyse Lokker nedbølgede paa hans Skuldre, et langt Skjæg bedækkede hans Overlæbe, paa hans Hage saae man Arret af en dyb Vunde. Donna Luisa udstødte et høit Skrig ved dette Syn — derpaa sank hun i Afmagt. Hun havde seet Don Sebastian's Gjenfærd!

„Fremad! raabte Capitain Rodriguez: Fremad!“ — Med begge Arme omsluttede Don Sancho den bevidstløse Infantinde og red saaledes foran. Ingen Portugiser vovede, at fyre paa ham mere. Han og hans Skare forfulgte roligt deres Vei.

II.

I Badajoz vilde Philip *II* oppebie Portugals Erobring ved Hertugen af Alba. Han vilde blive paa Grænd-

sen, og kun overskride den, for at lade sig krone i Lissabon. Dronningen, Infantinderne, hele det spanske Hof, havde forladt det pragtfulde Pallads Buen Retiro, for at følge Kongen til denne lille Stad, der nu var det Midtpunkt, hvorfra de høieste Befalinger udgik, som adlødes lige indtil Verdens Ende. Benediktinerinderne havde aabnet deres Klosterport, for at modtage deres kongelige Gjæst og hans Følge. Verdslige torde nu betræde det Sted, som ellers var lukket for dem; men ifølge det spanske Hofs Skik sov Ingen under Tag med Kongen, uden hans Gemalinde. Abbedissen havde, med sine Nonner, trukket sig tilbage i en Sidebygning, og Kongen beboede hendes Celle. Her levede han, gandske som i Escurial, som kronet Munk, midt i al jordisk Storhed og al fanatisk Strenghed, som paa eengang kunne berøre og sønderknuse den menneskelige Svaghed. Cabinettet, hvor han dikterede sine Befalinger, der afgjorde Nationers Skjebne, var et Oratorium; ved Siden af det kongelige Seigl, under Carl den Femtes Sværd, laae her et Dødninghoved og en Kartheusers Dragt.

Mod Aften var Rodriguez, med sin betydeligt sammensmeltede Skare, kommen til Badajoz. Don Sancho d'Avila var ilet forud, at underrette Kongen om Alt, og ventede derpaa sine Fanger ved Klosterporten. Endnu stedse afmægtig, næsten livløs efter den frygtelige Anstrængelse, hviilte Donna Luisa paa en Baare, som man i Hast havde gjort af Trægrene; en grov Soldaterkappe bedækkede hende næsten som et Liigklæde, og hendes Bleghed, hendes Træks Ubevægelighed, hendes lukte Øine gave hende Udseende af en Død. Men da Klosterporten aabnede sig for hende, da man bar hende til den store Trappe, hvor To af Dronningens Damer ventede hende, reiste hun sig skjælvende, og kastede mørke spørgende Blikke omkring sig. Ærbødig bøiede Don Sancho sig for hende, inden han overgav hende til Dronningens Damer.

„Høie Dame! sagde han: Min Sendelse er opfyldt. Tilgiv mig, hvad I har lidt derved!“

„Don Sancho! svarte Fyrstinden stolt: I har vovet, at lægge Haand paa mig, Infantinden af Portugal. En saadan Forbrydelse maatte I betale med Eders Hoved, hvis Vaabnenes Skjebne nogensinde gav Eder i vore Hænder; men jeg tilgiver Eder denne Beskjæmmelse, som en Dame, en Fyrstinde, aldrig kunde ventet af en Adelsmand. Gaae, gaae med Gud!“

To Fakler belyste den lange Vei, de to Damer førte Luisa gjennem Klostrets Gange. Det var to ærværdige Matroner, sortklædte, med lange Slør, næsten som Nonner. Alt var stille; tause gik Hoffolk og Damer forbi dem, som Spøgelser. Donna Luisa, som var vant til Hjemmets muntre Glands, troede, at Don Sancho havde skuffet hende, og at hun var i et Kloster, som man havde forvandlet til et Statsfængsel. Men da hun betraadte det for hende bestemte Gemak, bemærkede hun, at hun befandt sig i en Herskers Residents. Tapeter fra Flandern bedækkede Cellens Vægge. Et Elfenbeens-Crucifix stod paa et pragtfuldt Bedealter, og paa Væggen hang et Speil af venetiansk Glas.

Ved een Dags uhørte Skjebner var Donna Luisa, aandigt og legemligt, næsten tilintetgjort; men hendes faste Villie holdt hende opret, selv hendes uendeligstore Vanskjebne hærdede hendes Mod. Hendes sorte Øine vandt en næsten overjordisk Glands af lidende Munterhed, en flygtig Rødme farvede hendes blege Kinder, i hendes Skikkelse, i hendes Træks hele Udtryk blandede sig en Dronnings stolte Holdning med en hjelpløs Piges Smerte.

Imidlertid havde den Ene af Damerne udfoldet en riig Silkekjole, den Anden rykkede en Stol frem og sagde: „Behager det Eder, Senora, at klæde Eder om? Kongen on-

sker at see Eder endnu i denne Time.“ Hun gjøs, og sagde: „Jeg er beredt!“

Begge Damer saae studsende paa hinanden, dog vovede de ei, at gjøre nogen Bemærkning, men gik tause foran. Donna Luisa fulgte dem med faste Trin, men alt som hun gik videre, svandt hendes med Møie tilkæmpede Kræfter meer og mere. Nu standsede Damerne, og den Ene af dem tilhviskede hende, i det hun pegede paa en lille Dør: „I skal træde ene ind, Senora; det er Kongens Villie.“

Næsten bevidstløs skred Donna Luisa over Tærskelen, og stod ubevægelig lige over for sin Fjende, Philip *II*. „Sæt Eder, Donna Luisa!“ sagde han, uden at see op.

Ved Lyden af denne Stemme vaagnede hun pludseligt, saa hun blev sig sin Stilling klart bevidst. Efter nogle Minuters Forløb kunde hun roligt see sig om i Værelset. Hun var ene med Kongen. Han læste. Fra en Sølvarmstage faldt et klart Lys paa hans Hænder, der vare hvide og fine, som en Qvindes. Hans Ansigt beskyggedes næsten gandske af en Lyskjerm. Philip *II* var dengang 53 Aar gammel — dog havde han endnu nogle Spor af Ungdomskjønhed. Hans Bygning var endnu fiin og smidig; hans Træk havde, skjøndt tidligt furede, et veltalende Udtryk; hans Hoved var kun sparsomt bedækket af Haar, der, ligesom hans Faders, vare gandske blonde. I det hele Udtryk af hans Ansigt laae en rolig Storhed, som indgjød Ærefrygt; hans Blik var koldt, stikkende, og Den, det traf, havde ondt ved at udholde det. I dette Øieblik syntes han gandske sysselsat med Gjennemlæsningen af en vigtig Depesche, og saaledes havde Donna Luisa Tid, opmærksomt at betragte denne Mand, hvis Træk vare stive, som en Billedstøttes. Derpaa vendte hun, gruende for denne Ubevægelighed, sine Øine fra ham til Bedealtret, til Crucifixet og til Værelsets øvrige Udsmykning. Adskillige Malerier, Fremstillinger af den bibelske Historie, hang paa Væggene; mel-

lem dem bemærkede Donna Luisa med Forundring tre qvindelige Portraiter af udmærket Skjønhed.

Omsider saae Kongen op og vinkede: „Træd nærmere, Donna Luisa!“ Langsomt stod hun op, og traadte næsten lige hen til Bordet, hvorved han sad. „Blev I behandlet med alle Eder tilkommende Hensyn, som jeg har befalet?“ — „Don Sancho har ikke overskredet Eders Majestæts Befaling; han har bevogtet mig vel, og forholdt sig som en Mand, der var fastbesluttet, at hidbringe mig levende eller død.“ — „Ja, saa lød mine Befalinger!“ svarte Philip koldt, i det han betragtede Pigen nøiere. Sjelden havde Nogen talt saaledes med ham. Der laae i hendes Tone en lille Bebreidelse, som han ikke havde ventet.

„Da jeg befalte, at I skulde bringes til Spanien, vedblev han mildere: var det min Hensigt, at betrygge Eder mod alle Farer, som kunde true Eder i et af Krigen hærget Land. Eders Plads skal være hos Dronningen, og naar hun forlader Badajoz, følger I hende til Madrid.“

„Sire! svarte Donna Luisa fuld af Værdighed og Smerte: I er min Skjebnes Herre, jeg maa adlyde, men i det jeg venter Eders Befalinger her, erklærer jeg tillige, at jeg kun giver efter for Magten. Mit Sted er ikke ved det spanske Hof, men hos Kongen, min Fader, eller i en stille Celle; jeg havde haabet, det vilde behage Eders Majestæt, at give mig en Plads blandt de ærværdige Benediktinerinder.“

„Vi ville ei, at vore portugisiske Undersaatter skulle kunne sige, at vi havde berøvet Eder Friheden, Donna Luisa.“ — „Hvorfor ikke, Sire? De have jo dog Ret. At I vil behandle mig, ikke som en beslægtet Fyrstinde, men som Eders Fjendes Datter, det er den eneste Naade, hvorom jeg beder Eder.“

„Vogt Jer vel, at Vi ikke skjænke Jer den! svarte Kongen med et Haansmiil: Gud og den hellige Moder ville bevare Eder fra, at ægge Vor Vrede; den er frygtelig.“

„Kun Guds Vrede er frygtelig, Sire!“

Endnu engang saae Philip studsende paa Donna Luisa, som stod for ham med nedslagne Øine. Derpaa vedblev han koldt: „Hertug Alba staaer for Lissabon's Porte; Villa-Viciosa, Evora, Setubal og mange andre Stæder ere i hans Magt; allevegne have mine rebelske Undersaatter underkastet sig, og jeg er Portugals Herre.“

„Ved Erobringens Ret, Sire! I er den mægtigste Fyrste i Christenheden, og Eders Hære kunne endnu underlægge Eder mange andre Lande.“

„Gud bevare mig fra, ved uretfærdig Krig at komme i Besiddelse af en Fodsbred Land. Jeg har kun hævdet min lovlige Ret med Vaabenmagt. Saavel den verdslige som den geistlige Ret har billiget . . . . “

„Billiget min Faders Affættelse? Saa har den billiget en Usurpation. Kun Døden, Sire, kan berøve Den Tronen, som fødtes derpaa.“

Kongen nikkede bifaldende med Hovedet og svarte: „Men Don Antonio, Eders Fader, er kun Bastard af en Infant af Portugal.“

Donna Luisa veeg et Skridt tilbage; en dyb Rødme lagde sig paa hendes Kinder. „Eders Majestæt veed, raabte hun høit: at Donna Violante, min Bedstemoder, var Infanten Don Luis retmæssige Gemalinde. Ingen har hidtil vovet, at betvivle dette, og min Fader bar Titel af Hertug af Beia, indtil han satte Portugals Krone paa sit Hoved.“

„Der er ingen Vidner, ingen Beviser for dette Ægteskab!“ — „Ingen Beviser, Sire! Hør dog Folkets Røst, og I vil faae dem. Hvilken Tvivl kan vel reise sig mod en Kjendsgjerning, som fandt Sted for et heelt Folks Øine!

Don Louis, min Bedstefader, elskede Donna Violanta de Gomez for hendes sjeldne Skjønheds Skyld; han ægtede hende, og hun døde kort efter, i det hun kun efterlod ham eet eneste Barn, Don Antonio af Portugal, min Fader."

Philip rystede paa Hovedet og svarte koldt og afgjørende: „Jeg siger Eder, Beviset for dette Ægteskab findes ikke. Den hellige Fader fordrede det, men Don Antonio kunde ikke tilveiebringe det."

„Saa ere de Beviser, Eders Majestæt forlanger, tilintetgjorte. Hvo der begik en saadan Gjerning, vil have en svær Brøde at angre i sin Dødsstund."

Der indtraadte en Pause. Donna Luisa syntes at søge efter Kraft til at bære denne Forsmædelse. „Altsaa, sagde hun omsider: altsaa vil den ældre Linie af Portugals Kongehuus herefter bære Bastardernes sønderbrudte Vaaben, og have tabt sin Rang, sin Titel, sine Rettigheder, sin Arv. Nu begriber jeg, hvorfor Don Sancho d'Avila, naar han talte med mig, syntes at glemme, at han talte med en Infantinde; han vidste udentvivl, hvor dybt vi ere sjunkne."

„Vi have ikke letsindigt afgjort et saa vigtigt Spørgsmaal. Retslærde have prøvet det, og erkjendt Vor Ret, i det de erklærede Don Antonio's Fødsel for illegitim."

„Eders Ret, Sire? afbrød ham Donna Luisa: De have altsaa forglemt, at efter Hertugen af Beia har endnu Hertugen af Braganza Forret for Eders Majestæt."

Blandt de Papirer, som laae for ham, søgte Kongen et Blad, ved hvis Ende hang et Segl, som Donna Luisa gjenkjendte. „Her er et Brev fra Don Juan af Braganza; han forsikkrer Os om sin Hengivenhed og sværger Os Huldskab og Troskab." — „Den Forræder!" raabte Infantinden foragteligt.

Med voxende Forundring betragtede Kongen Donna Luisa. Han maatte agte hendes Mod. „Sæt Eder, Donna! sagde han mildt: Jeg slipper Eder endnu ikke.“

Hun satte sig paa den Stol, han havde betegnet. Philip hævede sin Lysskjerm, og hans Blikke hviilte nogle Secunder paa den Fangnes Træk. Med stille Beundring betragtede han dette rene, yndige Ansigt, som Smerte og ædel Stolthed syntes at forklare. Han hengav sig en dyb Grublen, som om en sød og dog mørk Tanke sysselsatte ham, derpaa strøg han sig med Haanden over Panden og sagde rask: „Et forunderligt Rygte har udbredt sig i Portugal. Man vil vide, at Don Sebastian er ikke død, og mine Fjender bestræbe sig for, at skaffe dette Sagn Troværdighed. Har I hørt tale derom, Donna Luisa?“

Hun blev endnu blegere, og svarte med næsten bristende Stemme: „Nei, Sire! Dog er det maaskee sandt.“

„Gud lader Ingen vende tilbage til Jorden, som han engang har optaget i sit himmelske Rige.“

„Hans Barmhjertighed kan have bevaret Don Sebastians Liv. Under Slaget ved Alcazar-Qvivir forsvandt Kongen i de Kæmpendes Vrimmel, men Ingen har seet hans Liig.“

„To Aar ere siden den Tid forsvundne, og endnu er han ikke bleven seet af de Levende. Nu vil en Skjelm, en Rebel bringe Folket i Oprør ved at udgive sig for Don Sebastian. Havde Guds hellige Villie, ved et Jertegn, ført ham tilbage til hans Rige, saa vilde I sikkert ikke være uvidende derom.“

Han saae paa hende, som om han vilde gjennemskue hendes hemmeligste Tanker, men roligt udholdt hun hans forskende Blikke og svarte ham kun med en benægtende Bevægelse.

„Man er paa Spor efter denne Eventyrer, vedblev Philip *II*: og han vil komme til at betale sit bedragerske

Vovestykke med Livet. Jeg har givet Befaling, at han, naar han falder i en Soldats Hænder, uden mindste Omstændighed skal hænges."

„Men, Sire! afbrød ham Donna Luisa næsten ude af sig selv: Om det nu var Don Sebastian? Himlens Veie ere uudforskelige. I er en stor Fyrste, I er from og gudsfrygtig. I kan ei, for at hævde Eders Fordring paa Portugals Throne, ville besmitte Eder med en Konges, Eders Frændes Blod."

I en Tone fuld af bitter Spot spurgte han: „I troer altsaa for Alvor paa denne Don Sebastian's Atterkomst? Ved den hellige Messe, aldrig havde jeg meent, at ogsaa I kunde lade Jer bedaare af dette Gøglespil! Men — Vi ville handle uden mindste Overilelse. Skulle Vi ikke tilstaae denne formeentlige Konge frit Leide, at han kan komme til Vort Hof og godtgjøre, at han virkeligen er den, han udgiver sig for?"

„Han vil komme, Sire! han vil komme, hvis han endnu lever, som jeg haaber og troer!" — „I er altsaa næsten vis derpaa, og nys sagde I mig, I havde ingen Efterretning fra ham." — „Nei, Sire, nei aldeles ingen. Siden jeg faldt i Don Sancho's Hænder, har han bevogtet mig saa strengt, at hverken Venner eller Fjender kunde nærme sig mig, og paa min pinlige Hidreise talte jeg kun med en af mine Damer, der var Fange saavelsom jeg."

„Hertuginden af Avero? I vil snart gjensee hende. Capitain Rodriguez vender tilbage til Grændsen med friske Tropper, han skal tugte denne Haandfuld Rebeller og ingen Naade skjænke dem. Kun hiin unge Pige skal levende forlade Taarnet."

„Gud redde Kongen!" hviskede Donna Luisa. Hidtil havde hun dog vidst at beherske sin Skræk og Smerte under denne qvalfulde Underhandling; men nu forlod hende al

Kraft og hun havde lidt meer, end et Menneskes Hjerte kunde bære. Det sortnede for hendes Øine og hendes Knæe vaklede under hende. Endnu et Øieblik kæmpede hun forgjæves med Afmagten; derpaa forsvandt hendes Sandser og bevidstløs styrtede hun ned for Philip's Fødder.

„Jesus Maria! raabte han forfærdet: Donna Luisa! Hvad skal det sige? Hvad fattes Eder?"

Han greb en Sølvklokke, som stod paa Bordet, men i det han vilde ringe, besindede han sig, og hidkaldte Ingen, men løftede selv Infantinden op. Hun aandede ikke mere; hendes Hjerte havde ophørt at slaae; stiv og ubevægelig laae hun der, som et Liig. Kongen lagde sine Hænder paa denne blege Pande, han bøiede sig over hendes blaanede Læber, og lyttede ængsteligt, om ingen Klage, intet Suk vilde lade sig høre. Han hørte Intet. Greben af sælsomme Følelser lagde han hende i en Lænestol og blev staaende for hende, seende stivt paa hende med sit mørke Blik. Uvante Tanker, Lidenskaber, som han troede længst begravne, vaagnede i hans Hjerte. I lang Tid havde han ikke seet nogen smuk, ung Qvinde i Eenrum; Dronningens blege, sygelige Ansigt var hans daglige Skue. Da Donna Luisa laae saa hjelpløs der, følte han pludseligt, han kunde endnu elske, som tilforn, han var endnu istand til en ret brændende, skinsyg Kjærlighed. Efter nogen Tids Forløb kom Infantinden igjen til sig selv; hun sukkede dybt, som om hun vaagnede af en tung og piinlig Drom.

„Donna Luisa! sagde Kongen, hvis Ansigt igjen havde antaget sin sædvanlige jernfaste Rolighed: Eders Sjel er stærkere, end Eders Legem. Befinder I Eder ikke igjen noget bedre?"

„Jeg troede, min sidste Time var der!" svarte hun med mat Stemme, og søgte, at reise sig.

„Kom! sagde Kongen: Støt Eder ved mig! Eders Damer vente Eder. En Nats rolig Søvn vil helbre-

de Jer, og i Morgen vil jeg selv forestille Jer for Dronningen."

Derpaa førte han hende til Døren og Audientsen var endt. Han traadte til Vinduet, og saae hemmeligt efter hende. Længe efter at hun var forsvunden med sine Damer, stod han der endnu, fordybet i Tanker, der ellers vare ham fremmede. Hans Sjel var fuld af Uro; han forsøgte, ved Bøn at undflye de Billeder, som omsvævede ham, men denne Mand, hvis Magt over Andre var saa uindskrænket, vidste ikke at beherske sig selv, men kun at hykle et saadant Herredom. Hans Fromhed var oprigtig, men i sit Hovmod stolede han paa sin Retfærdighed, og troede, stedse at være uden Feil og Brøst. Ingen Samvittighedstvivl forurolligede ham nogensinde. Han satte sig paa det Sted, Donna Luisa nys havde forladt, og sagde ved sig selv: „Dronningens Sygdom forværres Dag for Dag; der er kun lidet Haab om hendes Helbredelse . . . . Gud være hende naadig . . . . jeg har kun een Søn . . . . . Statens Vel vilde kræve, at jeg formælede mig paany."

III.

Ved Philip den Andens Hof herskede en stiv Etikette. Hans Dronning, Donna Anna af Østerrig, havde aldrig vovet et Skridt, uden i denne forborgne Magts Ledebaand. Aldrig forlod hun Slottet anderledes, end i en Bærestol, fulgt af alle sine Damer, og kun for at besøge Klostere og Kirker. Satte hun Foden til Jorden, torde hun kun gaae under en Thronhimmel, og kun med to Mænd paa Jorden, med sin Gemal og sin Skriftefader, torde hun tale uden Vidner. Hun maatte tiltale hele Verden med Du, de fremmede Gesandter og Kirkens høieste Tjenere undtagne. Hendes Damer, de maatte være af saa høi Byrd, som de vilde, torde kun opvarte hende knælende. Dog

døde hun, midt i denne Storhed, af Kjedsomheds drabende Qval, maaskee ogsaa af en Smerte, som kun Graven stiller. Hun havde fra sit tydske Fædreland medtaget en Erindring, som al hendes høie Stillings Glands ei kunde udslette, og ofte græd Dronningen af Spanien i Løndom ved Mindet om hiin Tid, da hun havde haabet, at vorde Hertuginde af Grätz.

Philip *II* bestemte ikke den Rang, Donna Luisa skulde indtage ved Hoffet. Hun blev forestillet Dronnningen og nød alle de Forrettigheder, som Kongens Døttre, Infantinderne. Hun hørte Messen i Kongens Tribune, kunde umeldt træde ind i Kongens Værelse, og var, som Infantinderne, Dag og Nat omgivne og vogtet af Hofdamer, men hun var aldeles adskilt fra den øvrige Verden og maatte udholde alle den piinligste Uvisheds Qvaler. Forgjæves søgte hun at erfare, hvad Udfald Rodriguez's Tog havde havt og hvad der var bleven af Isabella. Omsider vovede hun at spørge Kongen. Adspredt svarte han: „Rebellerne ere adspredte; i Taarnet ligger en spansk Besætning; Hertuginden af Avero maa være bragt i Sikkerhed i et Kloster; derfor vil Rodriguez have sørget."

Hos Dronningen befattede man sig slet ikke med Statssager; neppe taalte Kongen, at man talte om Begivenhederne i Portugal og glædede sig ved hans Seire. Tiden hengik i et ørkesløst Livs Kjedsommelighed, hvori Andagtsøvelser bragte den eneste Afvexling. Denne mørke Omgivelse stemte med Donna Luisa's Stilling, og hun beholdt stedse den stolte, lidende Holdning, som sømmede sig for hendes Ulykke. Den beklagelsesværdige Pige behagede Dronningen, der, som hun, stod fremmed og hjemløs ved dette Hof, og hun behandlede hende saa velvilligt, som Etiketten vilde tillade.

Kongen talte kun sjelden med Donna Luisa, men næsten altid hvilte hans gjennemborende Blik paa hende. Med skinsyg Deeltagelse betragtede han hendes Sørgmodighed.

Imidlertid undergrov den tærende Sygdom, hvoraf Dronningen leed, hendes Kræfter meer og mere, uden at Hoffet, som omgav hende med en saa ængstelig Omhu, mærkede noget dertil. Næsten dsende maatte hun opfylde de samme tomme Ceremonier, de samme barnagtige Pligter, som havde martret hende i sunde Dage. Hun allene vidste, hvor nær hendes Ende var; dog kunde hun ei uden Rædsel betragte den frygtelige Overgang i Evigheden, og ofte begræd hun sin Ungdom, der var henrunden uden Lykke, uden Kjærlighed.

En Aften sad Donna Luisa alene ved Dronningens Seng; sine Hænder havde den Syge opløftet mod Frelserens Billed, som hun bar i sit Hjerte. Infantinden forelæste hende af en riigtindbunden Bog; det var Luis af Leons Ord.

Dronningen lyttede ikke mere til Tonerne af denne Poesie, hvori der rører sig en saa levende Tro, et saa velgjørende Veemod; hendes Hoved var sunket tilbage, og hun bedækkede sine Øine med sit Lagen, som om hun ikke kunde taale Glandsen af de mange Lys, der brændte i Gemakket. „Jesus Maria! afbrød Donna Luisa sig selv: Her er altfor lyst! Eders Majestæt kan ikke udholde Glandsen af disse mange Kjerter.“

„Nei! svarte Dronningen med svag Stemme: Men det er endnu ikke Sengetid, og den strenge Camarera-major lader ikke Kjerterne slukke før, om jeg end skulde dse derved. Jeg beder, læs videre, Luisa; disse Vers ere saa smukke.“

Infantinden læste Oversættelsen af Psalmen „Herre, forbarme Dig over mig!“ tilende; derpaa vendte hun Bladet om og taug pludseligt.

„Nu, jeg hører jo til! sagde Dronningen blidt, og da Donna Luisa ikke læste videre, tog hun selv Bogen og

kastede et Blik deri. „Ak! raabte hun med skjælvende Stemme: Det er en Sonnet om Don Carlos's Død!"

Der herskede en lang Taushed. Navnet Don Carlos vakte mørke og sørgelige Erindringer. Philip den Andens ældste Søns Død var en af de skrækkelige Begivenheder, hvis sande Grunde Verden aldrig erfarer.

Donna Luisa saae Dronningen græde. „Eders Majestæt føler Smerte?" spurgte hun sagte. — „Ak ja! svarte hun med et dybt Suk: Jeg tænker, jeg dør snart!" — „Høie Frue, Gud vil bevare Eders Liv, til Kongens Lykke, til Folkets Vel." — „Nei, Belilla's Klokke har ringet!" — „Belilla's Klokke?" gjentog Donna Luisa. — „Du veed ei, hvad dette betyder? Belilla's Sølvklokke lyder kun, naar En af denne Verdens Store snart skal dø. Den lød kort før Don Carlos og den unge Dronning af Spanien, Elisabeth af Frankrig, døde. Nu forkynder den ogsaa min Død." — „Hvo har kunnet sige Eders Majestæt det? spurgte Donna Luisa: Hvo kunde vove at tale til Eder om dette tvivlsomme Varsel? Man bedrager Eder." — „Kongen, Kongen har sagt mig det!"

Donna Luisa gjøs; hun saae, at Udtrykket i den arme Dronnings Ansigt, som ellers var lidende og roligt, var bleven heelt forandret. Hendes Blikke svævede ustadigt omkring, hendes Læber vare blegere end ellers. Dødens Aande syntes allerede at berøre hende.

„Siden igaar er min Sjel opfyldt af Rædsel! vedblev Dronningen med den yderste Anstrængelse: Mon jeg skulde have forstaaet Kongen ret? Miskundelige Gud, jeg skjælver for ham, jeg vover ikke at spørge ham endnu engang . . . min Bevidsthed svigter mig, saasnart han fæster sit Blik paa mig. Hør, Luisa, til til ham; Dig vil han sige det . . . . han vil sige Dig, om Gud virkeligen har kundgjort sin Villie." — „Hellige Guds Moder, jeg vil gjerne gjøre Alt, hvad Eders Majestæt befaler!"

Da Philip saae Infantinden hos sig, syntes han forundret, og et flygtigt Smiil gled over hans Træk.

„Donna Luisa! sagde han: I her, saa silde?“ — „Ja, Sire! svarte hun: Kun en saare vigtig Grund kunde foranledige mig til, at forstyrre Jer.“ — „Og hvad er Eders Begjering? Tal frit!“ — „Sire, det er Dronningen, som sender mig. Nogle Ord af Eders Majestæt have opfyldt hende med Rædsel; I maa berolige hende igjen.“ — „Jeg har anordnet offentlige Forbønner for hende! svarte Kongen koldt: Idag har man, i alle Spaniens Kirker, begyndt en Bøn, som vil vorde gjentagen ni Dage efter hinanden; Gud ville annamme hendes Sjel i Naade.“

„Sire! Er hun da saa syg, at man kun skal tænke paa hendes Sjels Frelse? Ingen kjender, som det synes, den Fare, hvori hun svæver; Alt gaaer sin sædvanlige Gang. Endnu idag stod hun op, at høre Messen. Nei, Sire, hun er ikke Døden saa nær; men et Ord af Eders Majestæt har opfyldt hende med Rædsel. Hun troer, Gud kalder hende til sig i et Nu, og at han har bebudet hendes Død ved et Jertegn; hun troer, at Belilla's Klokke har ladet sig høre, for at forkynde hendes nærforstaaende Død.“

„Det er saa! svarte Kongen, i det han korsede sig: Dette Under fandt Sted paa den høihellige Jomfrues Himmelfartsfest.“

Donna Luisa var opdragen i hiin overtroiske Fromhed, som paa den Tid var almindelig. Hun troede derfor paa Mirakler, men om dette vovede hun, at yttre nogle Tvivl.

„Eders Majestæt kan være bleven skuffet. Hvo har hørt denne underfulde Klokke? Hvo kan med Bestemthed paastaae, at Gud har skjænket den Spaadomsgave?“

„Denne Gave skylder den sin Oprindelse! svarte Kongen saare alvorlig: Den er nemlig støbt af de tredive Sølvpenge, Forræderen Judas solgte Frelseren for . . . “

Nu først troede Donna Luisa Kongens Ord, at Anna af Østerrig maatte døe. Andægtig slog hun et Kors. Over Dronningens Lidelser havde hun, for nogle Øieblikke, glemt sin egen Skjebne. „Sire! sagde hun grædende: Jeg vil bede ved Eders høie Gemalindes Leie . . . "

Hun vilde gaae. Philip II holdt hende tilbage. „Sæt Eder, Donna Luisa! Jeg selv skal strax følge Jer til Dronningen. Hvor Luften er lummer! I denne Sommerhede lider Sjelen saavelsom Legemet. Jeg har endnu ikke aabnet de Depescher, Hertug Alba sender Os."

Han stødte med Haanden en Pakke endnu uaabnede Breve tilbage, og støttede sig paa Bordet. Med drømmende Blikke betragtede Donna Luisa de tre qvindelige Portraiter, som hang lige over for Kongen. Han løftede Øinene mod Himlen, og sagde sukkende, som om han vilde besvare Fyrstindens Tanker: „De ere døde tidligt!"

Afvexlende hvilte hans Blik paa Infantinden og det Første af de tre Billede, som fremstilte en smuk, ung Kone med mørkt Haar, som nedbølgede paa snehvide Skuldre.

„Maria af Portugal var Eder lig! sagde han: Hun var vel paa Eders Alder, da jeg mistede hende. Hun er nu en Helgeninde, som i Himlen beder for mig."

„Hun var Don Carlos's Moder!" sagde Infantinden med en Rolighed, der syntes at modsige den skrækkelige Vægt af de Ord, hun udtalte.

Philip den Andens Puls stode stille et Øieblik: Et dunkelt Lyn syntes at bryde frem af hans blaae Øine, og heftigt, med usikker Stemme, sagde han: „Don Carlos, min Søn! Det er, i tolv Aar, den første Gang, man vover at nævne ham for mig, og dog er ingen Dag forgangen, at jeg jo har tænkt paa ham. Hvo veed, hvorledes Mængden vovede at bedømme hans Død, hvilke sorte Anklager mine Fjender have væltet paa mig for hans Skyld! Jeg kjender de Rygter, det franske Hof lader udsprede; de

plette Elisabeth's Minde. Skinsyg paa Don Carlos, skulde jeg, jeg, i ham have dræbt Dronningens Elsker! Kun det blindeste Had kan opspinde sligt et Eventyr. Don Carlos var en Rasende; han blev et Offer for sig selv, han faldt for sin egen Haand, og det angrede ham ikke. Dronningen, hans Stifmoder, hadede og frygtede ham; hun vidste vel, hvad hun kunde vente af ham, var han bleven Konge .... Ja, saadan var han, og maaskee vil dog Efterverdenen kalde mig hans Morder. Men — saadanne ere Menneskenes Domme; de ere altid rede til at afgjøre Ting, som kun ere Gud bekjendte. De vove, at randsage Kongernes Samvittighed!"

Han afbrød sig rask, som om det kostede ham Møie, at undertrykke Tanker, der vel havde voldt ham mangen mørk Time, men som han dog aldrig havde udtalt for Nogen.

Han vendte sig derpaa igjen til Infantinden, som stiltiende havde lyttet til hans Tale, og spurgte, pegende paa de to andre Portraiter: „Kjender I ogsaa disse to Dronninger, Donna Luisa?"

„Den Ene er Maria af Engelland, den Anden Elisabeth af Frankrig."

„Ja, ja, Maria, der døde alt for tidligt for vor hellige Tro og for sit kjætterske Lands Lykke; Elisabeth, som mit Folk kaldte den hellige Dronning. Aldrig bar et ædlere Hoved en skjønnere Krone. Den Ene sover i Westminsters Haller, den Anden venter mig i Escurials Hvælvinger. Tre Qvinder have allerede siddet paa min Throne, og snart maaskee . . . "

Fra Dronningens Gemakker lode flere Stemmer. Den alvorlige Camarera-major traadte ind. „Sire! Dronningen befinder sig pludseligt meget ilde; hun forlanger at tale med sin Læge og sin Skriftefader."

„Kom, Sire! raabte Donna Luisa: Eders Majestæts Nærværelse vil give denne Crisis en gunstig Vending. Nogle Haabets og Trøstens Ord kunne redde Dronningen.“

Med ligegyldig Resignation sagde Philip: „Kom! Guds Villie skee!“

Dronningen laae i sine Damers Arme. Efter pinlige Krampetilfælde var hun falden i en lang Afmagt; Philip II nærmede sig hendes Leie. Det var næsten Midnat. Snart havde Efterretningen om den Fare, hvori Dronningen svævede, udbredt sig. De høieste Damer iilte hid; Læger omgave Sengen; Skriftefaderen tog Plads ved Dronningens Hovedgjerde; for Ingen, ei engang for Kongen, behøvede han at vige denne Plads. Et Alter blev reist ligeoverfor Sengen. Alle Reliquier, som Kirkerne i Badajoz indeholdt, bleve hidskaffede, og Nonnerne stode op, for at begynde en Bøn, der skulde vare fyrretyve Timer.

Omsider vaagnede Dronningen af sin lange Afmagt; men hendes Puls slog kun mat og hun formaaede kun at udaande sagte Klager. Hendes Øine vare lukte, Dødsblegheb bedækkede allerede hendes Træk. I denne Tilstand modtog hun Religionens sidste Trøst.

Kongen havde kastet sig paa Knæe foran Alteret, og bad; fra Tid til anden saae han over til Dronningens Seng. Langt efter Midnat trak han sig tilbage i sine Gemakker.

Mod Morgenen slog den Døende Øinene op og saae sig om med matte Blikke. Hendes Skriftefader holdt Christusbilledet hen for hende. Hun trykte det til sine Læber og sagde med fast Stemme: „Belilla's Klokke lyder . . . Gud kalder mig til sig . . . . jeg vil døe i den hellige Franciskus's Ordensdragt.“

Hendes Camarera bredte det grove Haargevandt over hendes rige Kniplingsdragt, og bandt Beltet om hende. Endnu stedse kæmpede hendes Ungdom den frygtelige Kamp

med Døden. Dybtbevæget af Smerte sad Donna Luisa ved sin kongelige Veninde Seng, og trykte hendes dødskolde Hænder mod sine Læber. Pludseligt fæstede den Døende sit Blik paa hende; for sidste Gang syntes hendes fulde Bevidsthed at vende tilbage, og de Ord arbeidede sig endnu over hendes Læber: „Luisa, Du seer hvorledes jeg dør; vogt Dig for at vorde Dronning af Portugal!“ — Nogle Øieblikke sildigere aandede hun sidste Gang.

IV.

Dronningen af Spaniens prægtfulde Liigbegjængelse syselsatte Hofsindet længere, end den Sygdom, som havde styrtet hende i Graven. Philip *II* paabød en almindelig Sorg for hende, derpaa overlod han sig igjen til et eensommere Liv, end nogensinde før. Benediktinerindernes Kloster blev saa stille, som om dets Porte aldrig havde aabnet sig for ham og hans glimrende Følge.

Dette Cartheuser-Levnet hugede Kongen saare vel. Hans haarde Sjel modstod alt det Trøstløse, som ligger i en bestandig Eensomhed. Midt iblandt sit Hofsinde, midt blandt sin Familie stod han ene. Aldrig viste han sine hengivneste Tjenere det mindste Venskab, aldrig havde han for dem et fortroligt Ord. Selv hans Hævns blodige Fuldbyrder, Hertugen af Alba, nærmede sig ham ikke uden Frygt. Een eneste Gang havde han vovet, uanmeldt at betræde Kongens Gemak, og da modtog Kongen ham koldt med de Ord: „Denne Driftighed havde fortjent Øren.“

Dog forstod han, naar Tid var, at skjænke sin Tillid; han ophøiede dem, han kunde bruge, og belønnede Opoffrelse, Talent, Mod paa Valpladsen, ja endog Udmærkelse i Kunster og Videnskaber, men han havde ingen Yndling og aldrig grundede han en Undersaats Lykke af Tilbøielighed eller Forkjærlighed. Aldrig gaves der en mere uindskrænket

og frygtet Magt, end hans. De Største skjalv for hans Villie, men Ingen elskede ham.

De første Dage efter Dronningens Jordefærd saae Kongen ikke Donna Luisa igjen: han syntes gandske at have glemt, at hun opholdt sig ved hans Hof. Dog havde Intet forandret sig i hendes Stilling. Man viste hende den samme Ære; hun var omgiven af Damer, som under Paaskud af at betjene hende, bevogtede hende Dag og Nat. Hun forlod kun sine Gemakker, for hver Morgen, tillige med den kongelige Familie, at høre Messen. Dronningens Bedepult i Kirken, nu overtrukken med sort Klæde, erindrede hende ofte om den Hedengangnes sidste Ord. En Fange midt i saa megen Glands og Storhed, erfarede hun ikke det mindste om Begivenhedernes Gang i Verden; hendes Dage henrandt i Frygt og Bekymring under uafbrudt Opsigt af tyve Damer. Hun vidste ikke, hvorledes det gik dem, der vare hende kjærest paa Jorden.

En Morgen vaktes Donna Luisa ved festlig Ringning med alle Klokker. Hun hørte Lyden af mange Stemmer, blandet med Musketternes Salver, og minutviis faldt et Kanonskud fra Fæstningens Volde. Bleg og urolig stod hun op. „Hvad betyder det? raabte hun: Man kæmper i Staden, eller Kanonerne løses som Glædestegn; hører I, Donna Barbara?“ — „Jeg hører det, Senora!“ — „Og veed I, hvad denne Larm betyder?“ — „Nei, Senora!“

Donna Luisa klædte sig paa. Istedetfor at gaae ind i sit Bedekammer nærmede hun sig Udgangsdørren. „Senora, hvorhen vil I?“ raabte alle Damerne, i det de traadte hende iveien. — „Til Kongen! svarte hun, i det hun, med en bydende Bevægelse, viste dem tilbage: Donna Barbara følger mig.“

Det var endnu meget aarle, om Morgenen; Ingen modtog hende i de vide Gange. Den dybe Stilhed, som

herskede i Klostrets Indre, medens der udenfor lød en saa høimælet Jubel, satte Infantinden i Forundring. Kongens Pager og tjenestegjørende Adelsmænd stode allerede ved Indgangen til den Sal, hvorigjennem man gik til hans Cabinet. Med Ærefrygt hilste de Donna Luisa; uden Hindring traadte hun ene ind i Philip den Andens Gemak.

Der var Ingen tilstede. Hendes Blik faldt paa et fjerde qvindeligt Portrait, som hang ved Siden af de tre andre; det var den afdøde Anna af Østerrigs. En kold Gysen gjennemfoer hende, da hun betragtede denne Billedrække. Det kom hende fore, som om disse fire ungdommelige Dronninger saae paa hende, for at advare hende: „Vogt Dig for at vorde Dronning af Spanien!“

„Donna Luisa!“ mumlede en Stemme bag hende, og En lod det svære Silketeppe falde, som lukkede Indgangen; det var Kongen. Ved Synet af Fyrstinden rørte sig i hans Indre en Følelse af glad Overraskelse. „Vi takke Eder for dette Besøg, Senora! sagde han: Idag maa Dagen bringe mig Lykke, eftersom jeg begynder den med Eder.“

Disse galante Ord lød meget sælsomt i Philip den Andens Mund. Donna Luisa's Hjerte slog bange; i dette Øieblik havde Kongens Vrede været hende mindre skrækkelig, end disse Tegn paa en martrende Velvillie. Men hun fattede sig og sagde: „Sire, de fleste af Eders Dage ere kronede med Lykke og Hæder; naar Guds Haand træffer Eder, trøster den Eder snart igjen. Forbarm Eder over dem, som den Høiestes Vrede har nedsænket i Kummer. Ak, det er min sørgelige Skjebne, som bringer mig til Eder. Hvad betyder disse Glædesskud, denne Folkejubel, som har vækket mig idag? Siig mig, Sire, hvilken nye Ulykke har jeg at begræde?“

„Gud, som sender Eder Sorg, vil trøste Eder. Haab paa ham, og stol paa min Godhed for Eder, Donna Luisa.“

„Sire, I svarer mig ikke!“ raabte hun fortvivlende.

I dette Øieblik lød Skrigene og Trompetskraldene endnu stærkede end før. Man hørte det Raab: „Leve Spanien og Portugal!“

Philip *II* vendte sig til Vinduet. „Folket, sagde han: feirer en af de Seire, som bestemme Staternes Skjebne . . . .“

Donna Luisa skjalv. „Den portugisiske Hær overgiver ikke Lissabon! sagde hun heftigt: Sire, I er Herre over nogle Stæder, som Forræderiet aabnede Eder, men ikke Alle ville efterligne Hertugen af Braganza's Feighed. Denne Krig vil vare længe, og hvo veed, til hvad Side Seiren vil hælde!“

„Til min! svarte Philip *II* koldt: Vi have indtaget Lissabon; jeg er Konge af Portugal.“

Min Fader altsaa død!“ skreg Donna Luisa. — „Han lever endnu!“ — „Saa er han Eders Fange, Sire!“ — Kongen svarte ikke. Fuld af Stolthed og Glæde betragtede han den skjønne Mø, hvis Skjebne laae i hans Hænder.

„Sire! vedblev Donna Luisa: Send mig til min Fader! Befal, at man indslutter os i eet og samme Fængsel. I forsikkrede mig nys om Eders Velvillie; skjænk mig denne Naade! Det er den eneste jeg forlanger, den eneste, jeg kan modtage af Eders Majestæt.“

„Det er et meget stolt Ord, Donna Luisa! svarte Kongen med let Spot, dog uden Mishag: Men den Naade I forlanger af Os, ligger udenfor Grændserne af vor Magt. Don Antonio er ikke vor Fange. Han har ikke søgt Døden under Lissabons Mure; han er flygtet.“

„Hvo der har sagt Eders Majestæt dette, har løiet skjændigt. I Selv kan ikke troe paa en saa forsmædelig Flugt. Her gjælder det ei de formeentlige Rettigheder, I fordrer, eiheller Dens Stilling, I beskjæmmer, men en Kri-

gers Ære, de portugisiske Krigeres Ære, som aldrig flye, aldrig bede om Skaansel."

„Don Antonio er forsvunden under Slaget, og man har ikke fundet ham blandt de Døde."

„Saa vil altsaa hans Skjebne være lig Don Sebastians!" sagde Donna Luisa halvsagte, og hendes skjælvende Læber formaaede ei at udtale det Spørgsmaal, hun vilde gjøre Kongen. Men han forstod hende og sagde, som om han vilde besvare hendes Tanker: „Den Bedrager, der vovede, at udgive sig for Don Sebastian, er det endnu ikke lykkedes, at paagribe. Man veed, trods al Eftersøgen, endnu ikke, hvo han er, eller hvorhen han har vendt sig."

Donna Luisa's Pulse stode stille et Øieblik. Hun følte paa eengang sit Haab og sin Frygt forsvinde, hun troede, et Gjenfærd, et Gjøglebillede havde skuffet hende; Graven, hun havde seet aabne sig, lukkede sig igjen. Hvad hun forøvrigt elskede i Verden, formaaede ei at trøste hende mere, og dog ihukom hun det. Hun syntes at have glemt det Rum, der adskilte hende fra dem, som hang saa tro ved hende, og i sin Smertes og Eensomheds Bitterhed udraabte hun Navnet „Isabella!"

„Hvo er Isabella? spurgte Kongen: Taler I om den unge Hertuginde af Avero?" — „Ak, Sire! Var hun hos mig, var jeg ei saameget at beklage, som nu!"

Kongen svarte ikke. Han tog en Pen, skrev en Linie, og hidkaldte en Page, som han tilstillede Papiret. I ængstelig Spænding fulgte Donna Luisa alle hans Bevægelser; hun ventede, han skulde sige hende, at den Naade, hun havde bedet om, var hende tilstaaet. Men Kongen kastede Pennen bort, uden at han syntes at tænke paa hvad han nys havde gjort, og sagde til Fyrstinden: „Eders Mægling, Senora, kan maaskee ikke være uden Værd. Det er muligt, at Don Antonio har kastet sig ind i et af de faste Slotte, som ligge ved Kysten, men det vilde være taabeligt

om han tænkte, at kunne holde sig her, og Eders Raad formaaede maaskee, at bringe ham derfra. Han maa være flygtet, hvorhen han vil, lang Modstand er umulig. Naar han underkaster sig, skal jeg modtage ham naadigt; i modsat Fald . . . .“

„Og hvormed vil Eders Vrede videre true ham, Sire? afbrød ham Donna Luisa: I har berøvet ham hans Datter, hans Land; I vil endogsaa gjøre ham hans legitime Fødsel stridig. Hvad kan I endnu lade ham beholde?“ „Livet!“ sagde Kongen.

Donna Luisa besad hiint høie Mod, som voxer med Faren. Hun henvendte sig til Christusbilledet, og i det hun pegede paa dette den evige Frelses Tegn, sagde hun i rolig Tone: „Denne Jords Vældige have et strengere Regnskab at aflægge Gud for deres Gjerninger, end de øvrige Mennesker. Han, der ene er stor og vældig, Han, for Hvem ogsaa I, Sire, er liden og afmægtig, skal dømme deres Idræt. Hans Retfærdighed kan Intet bøie. Den vil fordømme Eder, hvis I udøser uskyldigt Blod, hvis I besmitter Eder med min ædle Faders Blod. Sire, en Konge overantvorder ikke dem, han har overvundet paa Valpladsen, i Bødlens Haand.“

„Forrædere og Rebeller overantvorder han i Bødlens Haand!“ svarte Philip *II* koldt, som om Pigens ædle Tale hverken kunde vække hans Vrede eller hans Medlidenhed. „Dog — Eders Frygt gaaer forvidt, Donna Luisa! Endnu have Vi ikke sat nogen Priis paa Don Antonio's Hoved, og Vi ville stedse ihukomme, at han er Eders Fader; dette Navn vil altid være ham et mægtigt Værn mod Vor Vrede. Berolige Eder altsaa, Senora, og stol paa Guds almægtige Godhed. Maaskee var I aldrig den meest glimrende Lod saa nær, som idag; vær forvisset om, at jeg nærer den oprigtigste Godhed for Eder.“

Betydningen af disse Ord var saa klar, at Donna Luisa umuligt kunde misforstaae dem. Dog vidste hun at skjule sin Skræk og sin Overraskelse. Hendes Ansigt beholdt det samme Udtryk af lidende Taal; kun en let Bleghed overfløi hendes Kinder, som den anstrengende Tale havde farvet; hun slog Øinene ned og bøiede sig, som til Tak for Kongens naadige Løfter.

En lang Stilhed herskede i Gemakket. Philip *II* syntes gandske fordybet i Tanker. Hans Træk bare, som sædvanligt, et Udtryk af kold Rolighed; dog skinnede i hans Øine en lønlig Glæde og Stolthed over de nye Seire. Han tænkte paa de store Planer, han allerede havde udført, og rugede over endnu større. Den gamle Monark, som nys havde erobret et Kongerige og i hvis Hjerte en ny Kjærlighed havde begyndt at røre sig, var endnu fuld af Villiekraft, fuld af brændende Lidenskaber, som tredive Aar tilforn, men disse vilde Lidenskaber blusede aldrig op, de brændte som Vulkanens forborgne Ild, der ryster Jorden og skaber Afgrunde men aldrig giver sin Tilværelse tilkjende ved noget Udbrud. Aldrig havde Philip *II* følt en stoltere Glæde over sin uindskrænkede Magt; hvorhen han end saae paa Jorden — ingensteds saae han sin Lige.

„Guds Kraft var med os! sagde han, i det han gav sine Tanker Ord: Han haver gjort Os stor blandt alle Konninger i denne Verden. Han haver forskaanet Os for megen Drøvelse, som de menneskelige Skjebner ellers ere underkastede. Visselig, hans Naade vil endnu forunde Os Tid at fuldende, hvad Vi saa heldigt have begyndt."

Donna Luisa sukkede dybt. Synet af denne kolde, eensomme Storhed satte hende i smertelig Forundring. Denne Monark, der saa hovmodigt takkede den Evige for sin Lykke, havde saa ofte seet den ubøielige Død rase blandt dem, der havde skullet være hans Hjerte kjærest, og først for faa Dage siden havde han begravet — sin fjerde Kone!

„Dog kan jeg ikke nedkæmpe en svar Sorg! vedblev Kongen i sin Selvsamtale: Arvefølgen er ikke vedbørligt sikkret, Prindsen af Asturien er svag og sygelig. Gud bevare hans Liv! Men om han døde? Jeg veed, at min ældste Datter, Infantinden Donna Clara, er den Stilling værdig, hvortil hun da vil vorde kaldt; hun er from, klog, villiefast. Men hvo skulde dele Herredømmet over hendes mange Stater med hende? Hvem vilde hun gjøre til Konge over Spanien, Portugal, Nederlandene, Neapel, Sicilien og Indien? Jeg har seet mig om i alle Christenhedens Herskerhuse, om jeg kunde finde en Fyrste, som jeg, med Infantindens Haand, kunde give Haab om, at vorde min Efterfølger. Jeg maa have andre Arvinger; Statens Vel kræver; at jeg formæler mig paany."

Donna Luisa svarte paa denne uventede Opfordring med et samtykkende Tegn.

„Fyrstinderne af det franske Huus ere Alle formælede! vedblev Kongen: I Huset Lothringen er der een Datter, men hun er altfor ung. Dronningen af Frankrig, Carl den Niendes Enke, er en stor og gudfrygtig Dame, men Vi ere for nær beslægtede. Jeg har derfor kaaret mig en Anden, og mit Valg staaer fast. I skal erfare der, Donna Luisa, naar Sorgen for den salig Dronning er tilende. Snart seer jeg Eder igjen. Gaae, Senora, og Gud være med Eder!"

Hun bøiede sig ned over Haanden, som han bød hende, og som hun, ifølge Etiketten, havde skullet kysse, men hendes hele Sjel oprørte sig mod en saadan Hylding, og kun med sin Pande berørte hun hans lange, magre Fingre. Derpaa fjernede hun sig i høieste Uro.

I det Øieblik, hun betraadte sit Gemak, kastede Een sig for hendes Fødder. Det var den unge Hertuginde af Avero. Infantinden udstødte et Skrig. „Er det Dig? Er det Dig? Jeg havde saatidt bedet til Gud, han vilde

sende mig Dig igjen; nys har jeg talt til Kongen derom, men jeg vovede ikke at haabe det. Isabella, er det virkeligen Dig?"

Grædende omfavnede hun hende, men pludseligt besindede hun sig, kastede et flygtigt Blik paa Kredsen af de Damer, som omgave hende, og dæmpede sin Glæde.

„Hvor var Du, hvorfra kom Du?" spurgte hun roligere. — „Ak, Eders Høihed, i en Maaned har jeg været her; hver Morgen har jeg seet Eder gjennem Jerngittret i Choret, hvor jeg hver Morgen hører Messe med Nonnerne." — „Og Kongen vidste, at Du var her?" — „Paa hans Befaling har Rodriguez bragt mig hid; Eders Høihed veed altsaa ikke, hvad der er hændet mig! Ak, hvilket rædsomt Fængsel!"

Støttende sig paa Isabella traadte Donna Luisa ind i Bedeværelset, der kun ved et rigt Silkeforhæng var skilt fra hendes Gemak. Hun satte sig, Hertuginden af Avero sank ned for hendes Fødder, og Fyrstinden, som ikke havde Kraft til at tale, saae mørkt og taus paa hende. Men Isabella løftede sine Hænder mod Himlen, og sagde: „Don Sebastian lever! Gud, der har givet os ham igjen, vil frelse ham fra hans Fjender!"

Blegnende lagde Luisa sin Haand paa Venindens Mund, og saae bange mod Silketæppet, hvis Folder syntes at bevæges af en forsigtigt udstrakt Haand. Meget sagte sagde hun: „Tie, tie, man hører os!" — Men glad bad hun i sit inderste Hjerte: „Det er ham, han lever! Dit Navn, o Gud, være evigt priset! Du kalder, og de Døde staae op igjen. Ved et stort Under tilkjendegiver Du Dig for Folkene, for at trøste dem i deres Elendighed og ydmyge de Stores Hovmod. Ære være Dig, min Gud, Du de Svages og Undertrykkes Frelser!"

„Det er her som hos Nonnerne; man er her kun for at bede og sove."

„Ak ja! svarte Donna Luisa meget sagte: Men iaften, iaften ville vi gaae ned i Haven. Ogsaa der ville vi være under disse Damers Øine, men de kunne ikke høre vor Samtale.“

Urolig saae hun atter mod Forhænget og sagde høit: „Isabella, fortæl mig dog, hvorledes Du igjen kom i Rodriquez's Hænder og hvad der her tildrog sig ved Belejringen af Atalaya.“

„Ak, Eders Høihed, det vilde blive en smuk Fortælling, en rigtig Ridderhistorie. Der udførtes mangen lysende Vaabenbedrift, nogle tappre Riddere forsvarte sig mod 500 Mand paa en aaben Plads. De Fleste faldt . . . “

„Og de Andre?“ — „De Andre bleve tagne tilfange af Rodriguez, der, efter Sædvane, vil have taget Løsepenge af dem. Sikkert ere de frie.“ — „Hvilken skrækkelig Uvished! sukkede Donna Luisa: Fortæl videre Isabella! Siig mig, hvorledes Alt har begivet sig med Dig.“

„Eders Høihed ville erindre det frygtelige Pas ved hiint gamle Taarn og hvorledes jeg blev alene paa Veien, medens Don Sancho d'Avila slæbte Eder bort. Forgjæves anstrængte jeg mig, for at følge Eder. Saasnart Rodriguez's Krigere vare forsvundne af Synskredsen, kom adskillige Riddere frem af Taarnet, de fandt mig i dyb Afmagt, og førte mig til Taarnet, hvorhen de allerede havde bragt en Mand, som var bleven saaret i vort Forsvar.“

„Den arme Hyrde?“ — Isabella rystede paa Hovedet, og sagde med et alvorligt Smiil: „Denne stakkels Hyrde kalder sig Don Juan de Matha, han er en riig Kjøbmands Søn fra Lissabon. Med Don Sebastian var han fulgt til Africa, for at vinde sig Adelsbrevet. Paa Slagets Dag kommanderede han en Skare af 50 Mand, og blev liggende paa Valpladsen, blandt de Døde.“

Den store Klosterklokke afbrød Isabella. Bag Forhænget raabte Donna Barbara: „Senora, det ringer til Messen!“

V.

Det store Benediktinerindekloster bestod af fire Søilegange, som indesluttede Klosterhaven. Det var rigt smykket med architechtoniske Forziringer, der tilhørte en Epoke, endnu ældre end den gothiske. Overalt saae man Statuer fra Hedenold, og brede Stene med forvittrede Indskrifter bedækkede Gaarden. Det var, saa fortæller man, hundrede Nonners Grave, som engang vare blevne myrdede af de Vantroe; mellem Stenene voxte Roser og Lilier. Midt i Gaarden stod en Brønd, beskygget af høie Laurbærtræer. Donna Luisa lystvandrede gjerne i Haven, og blev her tidt langt ud paa Aftenen, til stor Harme for hendes Damer, som ikke turde opholde sig her efter Solens Nedgang.

Hid førte Donna Luisa sin Veninde, satte sig ved Randen af Brønden og drog hende ned til sig. „Endeligen kunne vi tale frit! sagde hun: Her hører Ingen os. Det er altsaa sandt? Det var ham, og intet Skuffebilled? Du saae ham, Du har talt med ham?“

„Ja, Eders Høihed, Don Sebastian lever. Hans Redning er vidunderlig. Efter Slaget, da de Vantroe plyndrede de Døde, fandt de Kongen uden Hjelm, uden Skjold, med en dyb Vunde i Ansigtet, aandende endnu. Ingen kjendte ham igjen. En Morabut, det vil sige, en Præst, søgte at samle Christenslaver, for at forføre dem til sin hedenske Afgudstjeneste. Han bemægtigede sig Don Sebastian's næsten livløse Legeme, og det lykkedes ham, igjen at bringe ham nogenlunde til Kræfter; men ogsaa vor kongelige Herres Aand havde lidt; han kunde slet Intet huske af Alt, hvad der i den nyeste Tid var skeet; han vidste Intet af sin egen Skjebne. Don Juan de Matha, der ogsaa var falden i Præstens Hænder, pleiede Kongen tro. Begge førtes langt ind i Landet, over høie Bjerge, hvor vilde Stammer boe. Disse Vantroe havde aldrig seet en Chri-

sten, og mishandlede de Fangne, ligesom Caiphas's Soldater mishandlede Jesus Christus. Men Kongen agtede ikke denne Forsmædelse; saa syg var han paa Sjel og Legem. Saaledes henrandt næsten to Aar, medens man i hele Christenheden troede, Don Sebastian var død. Omsider gjenvandt han sin Forstand og hans Vunder vare lægte. Fortvivlelse greb ham, naar han betænkte, hvad der var blevet af ham. Det havde kostet hans Liv, hvis Hedningerne havde opdaget, at han var Kongen af Portugal, og han havde intet Haab om, nogensinde at kunne kjøbe sig fri. Han besluttede altsaa, at flye med Don Juan af Matha. Efter tusinde Farer lykkedes det Begge, at naae Kysten, og en Baad bar dem tilbage til Fædrelandet. Kongen troede sig frelst, men fandt i sit eget Land en mægtigere Fjende, og grusommere end Hedningerne, som han var undflyet. Philip II, underrettet om hans vidunderlige Tilbagekomst, lod i alle Stæder og Landsbyer bekjendtgjøre en Opfordring, der ogsaa opsloges paa alle Kirke- og Klosterporte, saalydende: „Vi love ved Vort kongelige Ord, at give Den en Belønning af 20,000 Guldaler, som udleverer Os, død eller levende, den Bedrager, der streifer omkring i Vort Kongerige Portugal, under Vor høitelskede Fætters, Kong Don Sebastians Navn, som er død i Slaget ved Alcazar Quivir (Gud forlene ham den evige Salighed!) — Skulde Den, som udleverer dette Menneske, have begaaet en Forbrydelse, være sig hvilkensomhelst, da skal den vorde fuldstændigt benaadet, og er han ei af adelig Byrd, saa skal han opløftes i Adelstanden."

„Der gives, i Kongernes Historie, intet Bevis paa en lignende Grusomhed og et saadant fordømmelsesværdigt Hyklerie!" raabte Donna Luisa: Myrde Den, for hvem man beder! Hykle streng Retfærdighed, og begaae en Forbrydelse! Kongen af Spanien troer vel ikke paa Gud?"

„Fredløs, tvungen i sine egne Stater til at skjule sig, kom Don Sebastian til Omegnen af Beia. Eders Høi-

hed var fangen, han vovede et Forsøg paa at befrie Eder. Hiint gamle Taarn var hans Tilflugtsted. Der findes nogle Værelser i dette Taarn, hvor man kan sove, beskyttet mod Regnen. Vidtomkring er Egnen øde og menneskefotom. Nei, aldrig glemmer jeg de Dage, jeg tilbragte her. Jeg sov i et stort Gemak, som kun havde eet Vindue, der tilmed var sønderslaget. Svaler byggede deres Rede under Loftet og omkredsede mit Leie, saasnart Dagen dæmrede. Først var jeg bange for at boe inden disse nøgne Mure, men snart vænnede jeg mig dertil. Hvilken Armod herskede hos denne Konge, som jeg kort tilforn havde seet saa mægtig! Don Juan de Matha var ham Alt, Kammersvend, Staldmester, Majordomus; en fattig Munk tjente ham som Capellan. Nogle portugisiske Adelsmænd havde samlet sig om ham; men denne hengivne Skare kunde kun døe i hans Tjeneste. Den var for svag til at bane sig en Vei gjennem Riget, for at forene sig med vor Hær for Lissabon. Dog var dette Kongens dristige Hensigt; men hans Ulykkesstjerne førte andre Farer til ham. En Morgen vaktes jeg af Krigsskrig og Geværeld. Don Juan af Matha traadte ind. I den venstre Haand holdt han sit dragne Sværd, thi hans høire Arm var lammet. „Kom, Senora! raabte han: Spanierne storme Taarnet; om kort Tid ere vi døde eller fangne, thi umuligt kunne vi længe modstaae den store Overmagt. Jeg skal bringe Jer til et sikkert Sted.“ — „Har man opdaget, at Kongen er her?“ spurgte jeg ham. — „Nei!“ svarte Don Juan.

Han drog mig med sig gjennem lange Gange, ned ad en steil Trappe, som syntes at føre til en Afgrund. Omsider følte jeg sikker Grund under mine Fødder. „Bliv her, Senora! sagde Don Juan: Her ere vi i Sikkerhed. Naar Alt histoppe er tilende, kommer jeg hid igjen, hvis jeg lever; men er jeg falden .... Nei, nei! afbrød jeg ham: Mig skrækker mindre Fægtningens Larm, end den skumle

Stilhed her. Jeg vil vende tilbage med Eder. Vi ville haabe paa Guds Barmhjertighed.“ Han vilde overtale mig til at blive i dette Skjul, der var et Slags Brønd; men jeg følte paa eengang en Skræk og et Mod som Ingen kan begribe, der ei har befundet sig i samme Stilling. Vi stege op igjen, og Don Juan forlod mig . . . “

Isabella taug grædende.

„Fortæl videre!“ sagde Donna Luisa med et blidt Smiil, og trykte hendes Haand.

„Jeg blev alene! vedblev Isabella: Jeg forsøgte at bede, men jeg formaaede det ikke. Jeg kunde kun lytte til de Kæmpendes forvirrede Skrig. Omsider hørte Ilden op, men Skriget forstærkedes og kom stedse nærmere. Da fattede jeg mig, og gik Fjenderne imøde, thi jeg meente, de vare trængte ind i Borgen. I Borgens Indre saae jeg Ingen; jeg iilte til Voldene — Spanierne vare trængte gjennem en Bresche, Støv- og Krudtskyer indhyllede Alt, jeg hørte kun Suk, forvirrede Stemmer og en rædsom Larm. Man sloges, Mand mod Mand, i det første Udenværk. Jeg vovede mig endnu nogle Skridt videre; Kuglerne fløi hen over mig. Pludseligt lød et stærkt Skrald i Taarnets Hvælving, jeg sank til Jorden . . . . “

„Ak Himmel, Du var saaret?“

„Nei, men jeg havde seet Don Juan ligge foran mig, bedækket med Blod. Da jeg igjen kom til mig selv, befandt jeg mig i den store Gaard, lænet mod en Muur. Nær hos mig laae Kongen og Don Juan de Matha, Begge gandske bedækkede med Blod. Spaniere omgave os. Rodriguez var bleg, som en Dødning; to Soldater maatte holde ham, medens han mønstrede de Fangne, thi han havde en dyb Vunde i Haanden. Han geberdede sig som en Rasende. Han vendte sig til mig, for at erfare, hvor stærk Besætningen havde været, og vilde neppe troe mig, at ti til tolv Mand havde kunnet holde sig saalænge mod Overmag-

ten. „Senor Rodriguez! tiltalte jeg ham: Her er jeg Eders Fange anden Gang; jeg haaber I frigiver mig mod en billig Løsepenge.“ Han trak paa Skuldrene og svarte: „Hvis Kongen tillader det; først maa jeg føre Eder til Badajoz.“ — „Disse to Riddere, vedblev jeg, i det jeg pegede paa Kongen og Don Juan de Matha: kunne betale Eder godt for deres Frihed.“ — Længe maalte han dem med Øinene og mumlede: „Hvad er det for Folk? Befinde vi os paa deres Godser? Hvad hedde de?“ — „Det er gode Adelsmænd! svarte jeg: De have hjulpet mig, da jeg i Ørken, var overladt til mig selv. Jeg beder Eder behandle dem vel.“ — Han lovede mig, at frigive dem, naar de blot kunde bringe nogle hundrede Pistoler tilveie, og jeg overbeviste mig saaledes om, at han ingen Mistanke havde fattet. Han fjernede sig, og jeg nærmede mig Kongen. Man havde berøvet ham hans Rustning; kun et blodigt, forrevet Klædebon bedækkede ham. Dog frygtede jeg endnu stedse, man skulde kjende ham paa hans majestætiske Træk. „Senora! tilhviskede mig Don Juan: Forsag ikke, frygt ikke for os! Snart ere vi frie. Don Rodriguez vil ikke betænke sig paa, saasnart vi have betalt vore Løsepenge, at give os et Fripas, hvormed vi kunne komme ubehindret gjennem de spanske Poster.“ — Kongen var saaret i Armen. „En Kugle har truffet mig! sagde han: Det er den første Gang, jeg slaaes med Spanierne, og ved den hellige Messe! — jeg haaber, det skal ikke blive den sidste. Gaae til Donna Luisa og fortæl, hvad I har seet. Hun vil bede for os.“ — „Soldaterne satte sig i Bevægelse, efter at have stukket Taarnet i Brand. Underveis kunde jeg hverken nærme mig Kongen eller Don Juan. Da vi kom hid, bragtes jeg til Benediktinerinderne.“

Med Glæde og Angst tillige havde Donna Luisa hørt Isabella's Fortælling, men snart vakte den Uvished, hvori hun befandt sig, en smertelig, brændende Utaalmodig-

hed i hende. „Herre, min Gud! raabte hun med Inderlighed: Din Haand lade mig ei længer svæve over denne frygtelige Afgrund! Forbarm Dig over min Jammer og giv mig Liv eller Død!“

Med Rædsel maalte hendes vaade Øine de frygtelige Mure, der adskilte hende fra Verden. Hun fordybede sig i disse kummerfulde Tanker og fandt ingen Udvei, vidste ei, hvortil hun skulde beslutte sig.

„Kongen! skreg pludselig Isabella skjælvende: Eders Høihed, er det ikke Kongen, der kommer hist? Ak, jeg kjender ham, skjøndt jeg aldrig har seet ham.“

Philip *II* var traadt ind i Klostergaarden, kun ledsaget af sin Camarera-major, Greven af Mora, som blev staaende ved Indgangen hos Donna Barbara og de andre Damer, der havde opstillet sig, lig Soldater, i en Række, da Kongen treen ind. Langsomt gik Kongen i Alleerne mellem Gravene; hvert Øieblik korsede han sig, og stod stille, for at læse de forvittrede Indskrifter. „Kongen pleier ellers aldrig at komme hid! sagde Donna Luisa: Man siger ved Hoffet, hans Fromhed forbyder ham, at træde paa de hellige Martyrinders Reliquier, som hvile i disse Grave; jeg troer snarere, han frygter Synet af Ting, der tale saa høit om Død og Udødelighed. Jesus Maria, han kommer hid til os!“

De havde reist sig. Kongen, der i Begyndelsen ikke syntes at have bemærket dem, nærmede sig, og løftede hilsende Haanden mod sin Hat. Forlegne neiede begge Pigerne. Han gav dem ved et Tegn tilkjende, at de skulde sætte sig igjen, og spurgte, pegende paa Isabella: „Donna Luisa, hvo er denne Dame?“

„Sire, det er Hertuginden af Avero! Jeg vilde just takke Eders Majestæt, fordi I har havt den Naade, at give mig hende igjen.“

„Hun er endnu saare ung, alt for ung til at besidde saa høi en Værdighed og bestyre saa skjønne Eiendomme! bemærkede han, i det han saae stivt paa hende: Vi ville gifte hende bort i Spanien.“

Isabella blegnede og vendte sig hovedrystende bort; Kongen syntes ei at bemærke det.

„Det er en sørgelig Promenade, denne! vedblev han: Donna Luisa, I kommer hver Dag hid?“

„Ja, Sire! Jeg elsker disse skyggefulde Træer, jeg seer gjerne den blaae Himmel over mit Hoved og Fuglene flagre omkring mig — dem indelukker Ingen.“

„I har altsaa endnu ikke kunnet vænne Jer til denne Indgetogenhed! sagde Kongen med let Spot: Hvad savner I da her?“

„Sire! svarte hun sørgmodig: I veed det, thi jeg har anraabt Eder, jeg har grædt for Eder.“

„Nu, har jeg ikke opfyldt Eders Bøn?“

Donna Luisa trykte Isabella's Haand til sit Hjerte. „Sire, levende har jeg følt dette Beviis paa Eders Godhed.“

„Jeg tænkte mig, vedblev Kongen: I var vant til et stille, indgetogent Liv, aldenstund I har tilbragt Eders første Ungdom i Klosteret Santa-Clara og skulde have taget Sløret her?“

„Det er sandt! svarte hun: Ofte har jeg begrædt min første Ungdoms Dage. Ak, jeg var den Gang saa lykkelig! Men Klosteret Santa-Clara lignede ikke dette. Hvor smukt var der ikke om Aftenen under de duftende Orangetræer i Klostergaarden, hvor klart speilede sig den nedgaaende Sol i Mondego's Bølger! Hvorofte betragtede jeg, fra min stille Celle, den skjønne Himmel, den friske Skov, den brede Strøm!“

„Og nu ønsker Eders ungdommelige Lune, at gjensee det Land, hvor I er født? Det Ønske lod sig kanskee opfylde.“

„Eders Majestæt kunde tillade? . . . Jeg tør begive mig hvorhen jeg vil? . . . . “

Kongen rystede paa Hovedet og pegede op mod et høit Taarn udenfor Klostrets Mure. Bygget gandske paa saracenisk Viis, tjente det Benediktinerinderne til Klokketaarn. En let Balustrade var kommen istedet for de mauriske Tinder, og et stort Jernkors stod triumpherende paa dette Islamismens Mindesmærke.

„Kom, Senora! smiilte Philip *II.* Uden at forlade Klostret kan jeg vise Eder tvende Riger.“

Kongens Camarera-major gik, paa et Vink, foran og lod Dørene aabne. Ofte steg Kongen op paa dette sit Belvedere, hvis Trappe, liig Jakobs Stige, næsten syntes at rage op mod Himlen. Luisa udstødte et Skriig, da hun kom op paa Altanen. Den friske Luft, disse Strømme af Lys, det umaadelige Landskab for hendes Øine, forvirrede og blændede hende. Hun støttede sig paa Isabella og aandede dybt.

Fra dette høie Punkt gjennemlsb Øiet en umaadelig Horizont, belyst af den dalende Sol; men forgjæves søgte hun, i disse skarpe Modsætninger af Lys og Skygge, at opfatte Noget med Bestemthed; Kun Guadiana laae tydeligt, som et oprullet Sølvbaand, paa den verlende Grund, der var overskygget af en let Taage. Ved Foden af Taarnet laae, som en Labyrinth, Badajoz's snevre Gader, overragede af Fæstningens stærke Mure, som beherskede Staden.

„Nu, Donna Luisa! sagde Kongen, støttende sig paa Brystværnet: „Er det ikke et herligt Malerie? Med et Blik kan I overskride Grændsen og besøge Eders Portugal. Dog nei, alt dette Land er Spanien. Den Grændse, som adskilte begge Stater, findes ikke mere; de danne eet eneste

Rige, de ere eet Scepter underlagte. Nu er I Spanierinde, Donna Luisa."

Hun svarte ikke. Der laae en hovmodig, triumpherende Glæde i Philip's Ord; hun frygtede den Godhed, han nærede for hende. Dog havde hun endnu ikke gjennemskuet den gamle Monarks Følelser og den glødende, tøileløse Lidenskab, hun havde indgydt ham. Dette strenge Ansigt, som var bleven gammelt mere af Regjeringssorger, end af Aar, talte kun om stolt Alvorlighed, og den Kjærlighed, som opfyldte hans Hjerte, speilede sig ei i de matte Øine, der fæstede sig stivt paa Infantinden.

Med adspredte Blikke saae Donna Luisa hen mod den nærliggende Fæstning, Alcazar; man kunde overse de indre Fæstningsværker, Gaarden, hvori Soldaterne just øvede sig i Vaaben. „Capitain Rodriguez, som I kjender, sagde Kongen: kommanderer nu i denne Fæstning; han har paa sit sidste Tog mistet en Haand og kan ikke mere tjene i Hæren; til Belønning for hans Tapperhed og Iver har jeg skjænket ham denne Post."

Ved disse Ord vexlede Prindsessen og Isabella et Blik. Begge haabede, af Kongen selv at erfare, hvad Ingen formaaede at sige dem. Skjælvende begyndte Hertuginden af Avero: „Sire, Capitain Rodriguez's Navn minder mig om, at jeg var hans Fange, inden Deres Majestæt behagede, at tage mig under Deres Beskyttelse. Dengang frygtede jeg, at dele de andre Fangnes Skjebne, som han førte til Spanien."

„Capitain Rodriguez, svarte Kongen med en Velvillie, som ellers ikke var ham egen: havde, med Hensyn paa Eder, mine særlige Befalinger. En Dame af Eders Rang torde ei behandles efter Krigens Love."

„Og de Riddere, han førte bort med sig, hvad er deres Skjebne? spurgte hun videre: Behagede Eders Majestæt, at tillade, at de frigaves mod Løsepenge?

„De Fanger, som gjordes i Taarnet? Det var kun faa, Folk af ringe Stand — ikke sandt?“

„Sire, de sloges som brave Adelsmænd. Een af dem hed Don Juan de Matha; de Andres Navne kjender jeg ikke. Capitain Rodriguez lovede, han vilde bede Eders Majestæt tillade ham, at sende dem tilbage til Portugal mod en Løsepenge af nogle tusinde Pistoler.“

„Ja, ja, nu husker jeg dem! svarte Kongen adspredt: Disse Mennesker bleve bevogtede i Fæstningen. Nogle døde af deres Saar; til de Andre har jeg Intet hørt.“

En Klagelyd undfoer Isabella. Hverken Kongens Nærværelse eller Frygt for at røbe sit Hjertes Hemmelighed, kunde formaae hende til, at beherske sin Fortvivlelse. Hun skjulte sit Ansigt med begge Hænder og græd høit. Bleg, dybtgreben, men vant til at beherske sig, sluttede Donna Luisa den Grædende i sine Arme. „Tilgivelse, Sire! Eders Ord have saaret hende grusomt.“

„Hvad betyder dette? spurgte han koldt: Hvad bekymrer Hertuginden af Avero sig om disse Menneskers Skjebne? Var Een af dem hendes Brudgom?“

„Sire, jeg veed ikke . . . . . hun har Intet sagt mig . . . . men hendes Taarer sige mig Alt.“

„Ah! sagde han forundrer: Capitain Rodriguez har altsaa fangen en Grand af Portugal?“

„Nei, Sire! Isabella har nævnet Eder hans Navn. Han hedder Don Juan de Matha.“

„En Mesalliance altsaa! sagde han med Strenghed: Hertuginden af Avero betænkte altsaa ikke, at hun nu behøver Vort Samtykke, for at gifte sig?“

„Sire! sagde Donna Luisa i bedende Tone: Jeg indestaaer for hendes Lydighed mod Eders Majestæts Befalinger. I seer hendes Smerte; forbarm Eder over hende! Lad hende i det mindste erfare den Mands Skjebne, hun vist aldrig mere faaer at see. Sire, behag at befale, at

han og hans Vaabenbrødre vorde frigivne, hvis de endnu leve. Paa mine Knæe anraaber jeg Eder om denne Naade."

Taus, overrasket af denne Iver, løftede Kongen hende op. Han ahnede ingenlunde den sande Grund til hendes Bøn, men hendes Taarer vakte hans Vrede mod dem, hun bad saa lidenskabeligt for. Han følte en hemmelig Uvillie, en mørk Iversyge, da han hørte hende gaae i Forbøn for Mænd og saae hende, for deres Skyld, fornedre sig saa dybt, som hun aldrig vilde have fornedret sig for sin egen Skyld. Just hendes Forbøn styrtede saaledes de Fangne i Fordærvelse.

„Ak, Sire, saa kan da Intet røre Eder! Min Stemme vækker altsaa ingen Barmhjertighed i Eders Bryst! Ak, aldrig har jeg saaledes bønfaldt noget Menneske, som Eder!"

„Jeg seer det! svarte han med urokkelig Kulde: Men saamegen Iver og Ydmygelse ville dog være forgjæves."

Der herskede en lang Taushed. Solen var alt nede og det skumrede stærkt. Da blev det pludseligt lyst i Staden; atter lode Fanfarer og Jubelskrig; fra Fæstningen tordnede Kanonerne; Morgenens Festligheder begyndte paany.

„Hvor Folket fryder sig! sagde Philip *II*: Iaften er der Veddeløb og Tyrefægtning paa Torvet ved Fakkelskin. Gud tilgive disse Leges letfærdige Forfængelighed! Kom, Donna Luisa!"

Lamperne paa Klostermuren kastede et dunkelt Skin paa Haven, og Nonnegravenes hvide Stene lignede ubevægelige Aander. Philip *II* slap Infantindens Haand, som han havde grebet. „Føler I ingen Frygt paa dette Sted?" spurgte han.

„Nei, Sire! Disse Mindesmærker om Altings Forgængelighed og om Dødens Herredom trøste mig. De hellige Qvinder, hvis Reliquier hvile i disse Grave, beskytte og bevolige mig, thi ofte har jeg bedet til dem."

Infantindens Ord fyldte Kongen med overtroisk Frygt; han gjøs, og ydmygede sig i sit Hjerte for Aanderigets forborgne Magt, hvorpaa han troede, som paa sin egen Herskermagt. Hans skye Blik bortvendte sig fra Fyrstindens høie og ædle Skikkelse; han rystede, som om han saae en af de hellige Nonner, hvis Forbøn hun anraabte imod ham. Han støttede sig ved Grev Mora og sagde med svag Stemme: „Jeg skal lade bygge en Kirke paa dette Sted, under Paakaldelse af de salige Martyrinder, som hvile her. Gud beskjerme Eder, Donna Luisa. Forglem mig ei i Eders Bønner!“

Næste Dag lukkede Philip *II* sig længe inde med sin Skriftefader. Den Fromhed, han havde viist hele sit Liv, var sand og oprigtig, men Troen beseirede ei hans slette Lidenskaber og Frygt for Straf i den anden Verden hindrede ham ikke fra, at gjøre, hvad han vilde, da han meente, at adsone alle sine Synder ved at opretholde og udbrede sin Tro. Saaledes begik han de sletteste Handlinger uden Samvittighedsnag.

Saasnart Skriftefaderen havde fjernet sig, indtraadte Capitain Rodriguez, som Kongen havde ladet kalde. Det var første Gang, han var alene med sin Herre, og den raae Krigsmand var ikke synderligt vel tilmode derved.

„Capitain! sagde Kongen til ham: Jeg ønsker af Eder at erfare, hvo de Fangne ere, I gjorde ved Bestormelsen af hiint gamle Fæstningstaarn og hvilke Løsepenge de betalte.“

„Sire! svarte han i bedrøvelig Tone: Dette Bytte har, ved min arme Sjel, ikke gjort mig riig. Ikke saameget som en Maravedi har jeg faaet af de fire Riddere. To af dem døde, efter at man havde forbundet dem paa min Bekostning, og jeg har selv ladet læse nogle Messer for deres Sjele.“

„Hvad var deres Navn?“ — „Sire, den Ene kaldte sig Don Alvare d'Acuna og den Anden Don Christoval af Melo, to gamle Soldater, som have gjort Krigen i Africa med.“ — „Een af dem, som endnu leve, hedder Don Juan de Matha: hvor har I ham?“ Bestyrtet og stammende svarte Rodriguez: „Det er kun en ringe Mand . . . . uden mindste Vigtighed . . . jeg troede, at torde lade ham gaae.“ — „Uden Løsepenge?“ — „Nei, Sire! Tvertimod, han reiste bort, for at opdrive Løsepenge for sig og sin Kamerad, og lovede mig paa sit Æresord, at vende tilbage om fyrretyve Dage. Imorgen er denne Frist udløben. Iøvrigt er den anden Fange bleven tilbage som Gidsel.“ — „Hvo er denne Anden? Siig Alt, hvad I veed.“ — „Sire, det er en ung og tapper Ridder, men fattig, som jeg formoder. Jeg har hidbragt ham, gandske bedækket med Saar, som endnu ikke ere lægte, og længe meente jeg, hans Løsepenge vilde komme til at dække hans Begravelsesomkostninger. Han havde noget Stort i sit Væsen, og er dog saa nøgen som den hellige Lazarus. Han taler ikke med nogen levende Sjel, men sysselsætter sig meget med at digte Sonetter.“ — „En Hofpoet formodentligen! sagde Kongen foragteligt: Hvad hedder han da?“ — „Sire! svarte Rodriguez nølende: Jeg kan ikke sige det. Da jeg, efter Sædvane, opfordrede mine Fanger til, med Haanden paa Crucifixet, at angive deres sande Stand og Navn, vægrede han sig ved at besvare mine Spørgsmaal, og jeg lod mig nøie dermed, af Frygt for, at han skulde gjøre sig skyldig i Meeneed og sige mig et falsk Navn.“ — „Det er en meget klog Skaansomhed! sagde Kongen spottende: I havde vel endogsaa ladet ham gaae, uden at vide, hvo han er. Ved den hellige Svededug, var Sagen kommen til Vor Kundskab før, da havde Vi ladet Eder undgjælde haardt!“ — „Ak, Sire! raabte Rodriguez, og vilde kaste sig for hans Fødder: Jeg beder Eder tilgive en Feil, jeg uvitterlig

har begaaet.“ Den Mistro og Iversyge, som havde bevæget Philip *II* til alle disse Efterforskninger, var endnu ikke beroliget ved Capitainens Udsagn. Han kunde ikke tilgive de ulykkelige Fanger, at Donna Luisa havde bedet om deres Frihed. Han var skinsyg for den levende Deltagelse, hun nærede for Mænd, som hun maaskee havde kjendt i lykkeligere Dage. Ingen Følelse af Medlidenhed eller Retfærdighed hæmmede Virkningen af denne ubestemte Mistanke, dette latterlige og grusomme Had. „Capitain Rodriguez! sagde han, i hiin bydende Tone, som endnu Ingen havde vovet, at nægte Lydighed: Disse Fanger ere rebelske Undersaatter, Fjender af Vor Majestæt! Krigsloven lader sig ikke anvende paa dem; de ere at betragte som Forrædere mod Kongen og Staten. Dog ville Vi skjænke dem Livet, men Friheden aldrig, aldrig, hører I? De skulle arbeide paa Galeierne eller i Bjergværkerne i den nye Verden. Dermed skeer Vor kongelige Villie. Vi give Eder det Hverv, øieblikkeligt at fuldbyrde den.“

VI.

Nogle Timer sildigere sendte Capitain Rodriguez Kongen følgende Budskab:

„Sire! Fangen, som jeg opfordrede til at nævne mig sit „Navn, efter at jeg havde meddeelt ham, at han skulde „smedes i Lænker, for, med nogle andre Misdædere, at „transporteres til de amerikanske Bjergværker, har svoret „paa Crucifixet, at han er Don Sebastian af Portugal. „Jeg forventer Eders Majestæts Befalinger.“

Philip *II* var omgiven af sit Raads Stormænd, da dette Brev bragtes ham. Han læste det med den største Rolighed, lagde det paa Bordet, bedækkede det med Haanden og sagde: „Don Sancho, bliv ved i Forelæsningen af Eders Depescher!“

Don Sancho d'Avila var samme Morgen hidkommen fra Lissabon, og de Efterretninger, han derfra havde medbragt, syntes Kongen saa vigtige, at han lod sit Statsraad forsamles. Vel vaiede den spanske Fane over den erobrede Stad, dog forsvarte Indbyggerne sig endnu midt i brændende Ruiner, thi selv havde de stukket deres Stad i Brand. Munkene opmuntrede Folket til den meest fortvivlede Modstand, i det de udbredte det Rygte, at Kong Sebastian var gjenopstanden.

Udbredte denne Efterretning sig i Provindserne, saa var den alene istand til at vække en almindelig Opstand. Den portugisiske Hær var rede til, at gjensamles, saasnart den hørte Don Sebastian's Navn, og Spanierne maatte befrygte, at en eller anden Oprører skulde benytte sig af denne Stemning. Don Antonio var frelst af Sine og havde vundet Oporto; ogsaa han forkyndte høit Kongens nærforestaaende Tilbagekomst.

Statsraadet var af den Mening, at dette kun var en Krigslist; hver Enkelt foreslog Midler til at tilintetgjøre Virkningen af dette plumpe Bedragerie; dog stemte Alle overeens deri, at grusomme og umenneskelige Forholdsregler maatte anvendes. Kongen taug, og først efter at Alle havde udtalt deres Mening, lod han Capitainens Indberetning forelæse. Derpaa sagde han rask og kort, som altid, naar han vilde kundgjøre sin Villie: „Vi maae takke Guds Naade, at den har leveret Bedrageren i Vore Hænder; paa sin Straf skal han ikke vente længe. Kommer først Efterretningen om hans Død til Portugal, saa er den hele List tilintetgjort. Allerede i tre Maaneder har dette Menneskes Dom været fældet; imorgen skal den fuldbyrdes. Vi lade saaledes den Skyldige Tid at forberede sig til sit sidste Skriftemaal. Gud forbarme sig over ham!"

Statsraadet var eenstemmigt af Kongens Mening. Enhver saae Guds Haand i denne Tildragelse. Blandt disse

Stormænd vare Mange, der tidligere havde opholdt sig ved Don Sebastians Hof, og altsaa kjendte Kongen; men Ingen forlangte, med sit Vidnesbyrd at godtgjøre Fangens Ulighed med den afdøde Konge, Ingen syntes at nære den ringeste Tvivl om hans dristige Bedragerie. Kun Don Sancho vovede, at gjøre en Bemærkning, ikke just for Sandhedens Skyld, men af klog Forsigtighed.

„Sire! sagde han: Udentvivl har Eventyreren nogen Lighed med Don Sebastian; Eders Majestæts Fjender ville paastaae, det er ham selv. Skulde man ikke kjende hans hele Liv, før man henretter ham?“

„Vi skulle være betænkte derpaa! svarte Kongen: J er en velerfaren Mand. Don Sancho, J indfinder Eder hos mig iaften, for at modtage mine Befalinger.“

Efter at Statsraadet havde fjernet sig, lod Kongen Donna Luisa og Isabella kalde til sig. Begge ahnede en stor Ulykke. Aldrig havde Synet af Kongen indgydt Infantinden en saadan Frygt. Han sad i en høi Lænestol, hvorover en Thronhimmel hang ned; en Hat af sort Fløiel var trykt dybt ned i hans mørke, grublende Ansigt, han støttede sig paa et Bord, hvorom der stode tomme Stole, som viste, at en Forsamling havde fundet Sted i Gemakket.

„Donna Luisa! spurgte han, fixerende hende skarpt: Vidste J, for hvem J bad igaar?“

Ved dette Spørgsmaal rørte sig en usigelig Følelse af Glæde og Overraskelse i hendes Bryst. Hun vidste nu, at Don Sebastian levede; men hans Frelse eller Undergang laae nu i Kongen af Spaniens Haand.

„Sire, jeg bad Eder om Naade for ulykkelige Fanger.“ — „For Mænd, som ere Eder ubekjendte, for Elendige, som Eders Mildhed gjerne vilde hjelpe?“ — „For Portugisere, Sire, for tappre, med Saar bedækkede Soldater!“ — „Og som J, paa Hertuginden af Avero's Anmodning,

gik i Forbøn for? I nævnte mig den Ene af dem; den Anden har idag selv erklæret, hvo han foregiver at være."

Han holdt inde, og viste Donna Luisa Capitain Rodriguez's Brev. Hun kastede et Blik deri, og sagde fast og modig: „Velan, Sire, nu veed I Sandheden."

Kongen tog Brevet tilbage og svarte koldblodigt: „Denne Eventyrer vorder imorgen hængt!"

„Nei, Sire! raabte Donna Luisa i den høieste Angst, i det hun styrtede paa Knæ for Kongen: Nei, Sire, I vil ikke gjøre Jer skyldig i en saa frygtelig Forbrydelse, I vil høre mig, Don Sebastian er vendt tilbage, det er en Konge, som I, det er Eders Søsters Søn, I vilde myrde! Gud har frelst ham! Kommen tilbage til sine Stater, blev han tvungen til at skjule sig, fordi I tragtede ham efter Livet. Ak, Sire, det burde være anderledes! Forvisset om Eders Retfærdighed, burde han kun komme til Eder, for at erkjendes af Eder. Er her da ikke Mænd, som kunne bevidne Sandheden? Lad dem komme, Sire! Viis dem Don Sebastian, og de ville Alle kjende ham igjen!"

Med kold Utaalmodighed trak Philip *II* paa Skuldrene og et Haansmiil spillede om hans Læber.

„Sire! vedblev Donna Luisa: I har Ret over Eders Undersaatters Liv og Død, men Kongerne, Eders Ligemænd, ere kun Guds Retfærdighed undergivne. I seer i Don Sebastian en Fjende; hans eneste Forbrydelse er hans gode Ret til den Krone, I har erobret. Kan I vove, at straffe ham derfor? Der er endnu intet Exempel paa slig en Misgjerning. Keiser Carl *V*, Eders glorværdige Fader, lod sin Erkefjende Frants *I* beholde Livet. En ond Kætterske, Dronning Elisabeth af Engelland har, i vore Dage, holdt Dronningen af Skotland fangen i femten Aar, men hendes Had vover ei, at lægge Haand paa et kongeligt Hoved . . . "

Kongen svarte ikke, hans ubevægelige Ansigt røbede intet Spor af Had eller Kjærlighed.

„Sire! vedblev hun: I er ikke overbeviist . . . . men her er En, paa hvis Vidnesbyrd jeg kan beraabe mig. Isabella har seet Don Sebastian, gjenkjendt ham. Eders Majestæt behage at spørge hende.“

„Nu, saa tal da, Hertuginde af Avero!“ tiltalte Philip *II* hende med sin urokkelige Kulde.

Isabella traadte nærmere, og fortalte med skjælvende Stemme, hvad der havde begivet sig i Taarnet. Hendes Smerte, det Skrækkelige i hendes Stilling, gav hendes Ord en levende og rørende Veltalenhed.

Koldt og roligt hørte Kongen paa hende. Gud alene veed, hvad der, i hine Øieblikke, foregik i hans inderste Sjel; maaskee tvivlede han endnu stedse, for desto lettere at kunne affinde sig med sin Samvittighed. Saameget er vist, hans Villie stod urokkelig fast.

Da Isabella havde sluttet sin Beretning, sagde han strengt: „Det er en herlig Væv af Løgn og Bedrag; Vi ville ikke antage, at I er medskyldig deri. Hertuginde, Vi ville mene, at I selv er bleven skuffet. Denne Usling vil lide sin Straf; men videre vil Vor Retfærdighed ikke gribe om sig, thi Vi frygte, Vi vilde komme til at straffe Personer, som ere Os dyrebare . . . . “

„Sire! afbrød Donna Luisa ham: Ingen Naade for mig! Men opgiv denne skrækkelige Beslutning! Maatte I engang angre, at have udøst dette Blod . . . aldrig vilde I da finde Tilgivelse for Gud. Ak, hvad formaaer vel Eders Fange nu! Lad ham beholde Livet, Livet, som ingen Anger kalder tilbage. I vilde skjænke mig den strafværdigste Forbryders, hvis jeg bad Eder derom.“

„Her gjælder det en Statsforbrydelse, en Majestætsforbrydelse, som Vi ikke kunne tilgive!“ sagde Kongen med ubøielig Bestemthed.

„Velan, Sire! raabte Donna Luisa, og reiste sig kjækt, med alt en Smertes Mod, som Intet har at frygte mere, Intet at tabe mere: Da maa I ogsaa fordømme mig, thi mit hele Liv igjennem vil jeg aflægge Vidnesbyrd mod Eder. For hele Christenheden vil jeg forkynde, at I har begaaet den skrækkeligste Forbrydelse. Don Sebastian er bleven seet, er bleven gjenkjendt; andre Stemmer ville forene sig med Min, for at udbrede Sandheden. Forgjæves slæber I ham til Galgen og kundgjør en Dom, som kalder ham Bedrager og Forræder; naar han er død og begraven, ville dog alle Folkefærd vide, at det var Don Sebastian, I myrdede!“

Hun taug hulkende. Ethvert af hendes dristige Ord fyldte Philip med Vrede og Uro. Han vidste, hvorledes hans Fjender kunde føre sig en saadan Anklage til Nytte; han frygtede den store Hobs Tvivl, maaskee ogsaa een eller anden Fanatikers Dolk, men især Dens sidste Øieblikke, som han havde dømt til Døden. Hans Død maatte offentlig bekjendtgjøres, og maaskee gjenlød et af hans sidste Ord blandt Folket. Han ihukom, hvormange Fjender han havde faaet ved Grev Egmont's Død; Klogskab bød ham være forsigtigere nu. Hurtigt overveiede han, om ei et andet Middel kunde befrie ham for Don Sebastian.

„Senora! sagde han derpaa: Den Stivhed, hvormed I troer paa denne Bedrager, bereder ham Døden. Naar I afstod fra en saa sælsom Vildfarelse, naar han høit bekjendte sin Forbrydelse, falskeligen at have antaget Titel og Rang af Don Sebastian af Portugal, saa kunde Vi finde Os bevægede til, at skjænke ham Livet.“

„Hvorledes, Sire? Han skulde fornægte sig selv, og jeg skulde, med mit Vidnesbyrd, understøtte denne forsmædelige Løgn, der uigjenkaldeligt berøvede ham hans Rang? Aldrig, aldrig! For denne Priis kan han ikke ville friste sit Liv.“

„Saa frelse Gud hans Sjel fra den evige Fordømmelse! Vi ville tillade, at en Præst er tilstede ved hans Henrettelse. Maaskee finder hans Ruelse Naade for Gud, og lykkeligere, end vi arme Syndere kan han imorgen indgaae til den evige Glæde. Gaae, Donna Luisa! vedblev han med et Vink: Gaae, og bed til Gud for denne Ulykkeliges Sjel."

Et Øieblik nølte hun; men Fortvivlelsen seirede. „Hvad maa der skee, Sire? raabte hun med sin sidste Kraft: Hvad skal jeg sige? Jeg samtykker i Alt, hvad der kan redde hans Liv! Jeg underkaster mig Alt! Hvad befaler J?"

„At J ikke længer lader Eder skuffe af denne plumpe Løgn. Men dette Menneskes Liv beroer ikke paa Jer alene; fremturer han i sin forstokkede Løgn, da vorder han imorgen hængt. De, som tage Deel i hans Skjebne — her vendte Kongen sig til Isabella — kunne sige ham, at hans Liv afhænger af en aaben Erklæring; Tilladelse til at besøge ham skal ikke vorde dem nægtet."

„Sire! spurgte Donna Luisa raskbesluttet: Altsaa skjænker J denne Fange Liv og Frihed, naar han erklærer, at have antaget et falsk Navn?"

„Vi skjænke ham Liv og Frihed paa det Vilkaar, at han rømmer Kongeriget. Han skal bringes til en af Vore østindiske Besiddelser, hvorfra han ei tør fjerne sig under Dødsstraf."

„Og hvilken Borgen for Eders Løfte, Sire?" — „Jeg giver mit kongelige Ord!"

Hun gik til Bedealtret og viste paa den aabne Bibel. „Sire! Sværger J paa det hellige Evangelium?"

„Jeg sværger det!" raabte han, opløftende Haanden til Eed. „Hertuginde af Avero, træd nærmere!" Han tog et Blad og skrev derpaa: „Til Alkalden i Badajoz's Fæstning. Det er vor naadige Villie, at Hertuginden af Avero

indlades i Fæstningen, for at besøge den til Eders Varetægt betroede Fange. Hvorefter I Eder haver at rette.

Jeg Kongen."

„Tag dette! Vil den Ulykkelige tilstaae sin Forbrydelse, saa skulle Vidner, som Vi endnu idag skulle bestemme, være rede, at modtage hans Erklæring. Bliver han derimod ved sin Løgn, saa er Alt forbi, og han haver ene at fortrøste sig til Guds Barmhjertighed. Hvad hans Staldbroder, Don Juan de Matha, angaaer, da ville Vi vise ham stor Naade. Han skal for evigt rømme Vore Stater og hans Besiddelser skulle inddrages til Fordeel for Benedictinerindernes Kloster i Badajoz. Ediktet skal vorde udfærdiget endnu idag. Dermed Gud befalet!"

Donna Luisa græd ikke mere; en høihjertet Beslutnings Kraft lyste af hendes Blikke. Hun var rolig, fattet, beredt til Alt. I den Fare, man ei kan undgaae mere, vorer ogsaa Koldblodigheden. Der ligger meget Sandt i det gamle spanske Ord: „Gud bevare os fra Smerter, som man kan bære, uden at døe!"

Donna Barbara ventede ved Døren til Cabinettet. Infantinden kunde ikke tilhviske Isabella et Ord. Hun fløyede ind i sit Oratorium. Isabella foreviste Donna Barbara Kongens Ordre og bad hende forberede Alt til det paatænkte Besøg. Storstaldmesteren fik strax Underretning, at en Dame af Infantindernes Huus vilde kjøre ud; han maatte derfor sende en Equipage og det sædvanlige Følge. Den unge Hertuginde kastede sig i den Dragt, Damer af de høiere Stænder dengang bare, naar de gik eller lode sig bære ud. Det var en viid, sort Kaabe, som bedækkede hele den øvrige Dragt; et Slør af sort Taft skjulte Haaret, og en sort Maske Ansigtstrækkene. Derpaa traadte hun ind i Oratoriet, hvor Donna Luisa knælede endnu. „Snart er jeg igjen hos Eders Høihed! sagde hun: Jeg skal gjøre

Alt, for at opfylde Kongens Befalinger. Vær imidlertid ved godt Mod!"

Donna Luisa havde reist sig. Ved en stum Bevægelse betydede hun Isabella, at hun skulde tage sin Kaabe af og beklæde hende dermed; sine lange, sorte Fletninger skjulte hun under Sløret. Saaledes forlod hun Oratoriet, uden at Nogen fattede Mistanke, og uden Hindring steg hun ind i Bærestolen, som bares af to Muuldyr, førte af Pager. Alle Porte aabnede sig for Kongens Befaling, og Commandanten modtog Donna Luisa med dyb Ærbødighed.

„Senora! sagde han: Jeg skal selv føre Eder til Fangen. Det er en stakkels Mand, hvis Forstand synes mig at have lidt. Han sidder øverst i Taarnet."

Han bød Luisa Haanden, for at føre hende op. Donna Barbara, den altid aarvaagne Duenna, fulgte dem. Da de kom til Fængselsdøren, sagde Infantinden: „Kongens Ordre formelder, at jeg alene skal besøge ham."

Ved Lyden af hendes Stemme fore Rodriguez og Donna Barbara sammen. De fattede Mistanke, men de vovede ei, at lade sig mærke dermed. Ene skred Donna Luisa over Tærsklen, og Døren lukkedes efter hende. Don Sebastian stod, med Ryggen mod Døren, ved sit Vindues Jerngitter. Solen gik just ned, og dens flammende Lys speilede sig paa Kammerets hvide Vægge. Den Fangne havde ikke vendt sig om, da han hørte Døren aabnes.

„Sire!" lød bag ham en skjælvende, taareqvalt Stemme. Han foer sammen, og holdt sig blegnende ved Vinduets Jernstænger, thi han var færdig at synke i Knæ ved Synet af denne tilsløredе Dame.

„Sire, det er mig!" sagde Donna Luisa, og tog sin Maske af.

„Luisa!" raabte han. Begge vare et Øieblik ubevægelige, som forstenede; derpaa satte de sig, Haand i Haand,

hos hinanden og betragtede hinanden længe, uden at sige et Ord. Ak, af denne Monark, der alt var bleven kronet i Vuggen, af ham, hvis Ungdom havde været saare glimrende, var Intet tilbage uden en Skygge. Hans saa ædle, skjønne Træk vare skjæmmede af Smerter og Savn; hans Blik havde Intet mere af hiin bydende Herskerstolthed, som før lynte fra hans Øie. Slaverie og Sygdom havde tilintetgjort den Høihed, der før thronede paa hans Pande. Denne Konge var Intet mere, Intet, uden et skrøbeligt Væsen, som den skrækkelige Storm, han havde overlevet, havde knust for evigt. En Følelse af Medlidenhed, Hengivenhed, Ærefrygt, stærkere endnu end Kjærligheden, bevægede Donna Luisa ved dette Syn; hun bøiede et Knæ for sin kongelige Brudgom og udraabte smerteligt greben: „Ak, Sire, hvad maa I ikke have lidt!“

Han foer med Haanden gjennem sit lange Haar og viste hende et dybt Ar oppe ved Panden: „Ikke sandt? Derpaa vilde I altid have gjenkjendt mig?“

Og da hun, med et Tegn, bekræftede det, vedblev han: „Ogsaa mine gode Portugisere ville kjende mig derpaa, naar jeg igjen træder iblandt dem. Allerede forlænge har jeg nølet, formeget agtet paa kloge Raad; det Lidet, jeg endnu af Liv har tilbage, skaanes altfor meget . . . Gud bevare mig fra, at dø paa dette Sted! . . . Men naar jeg har forjaget Spanierne af mit Rige, naar vi komme til Lissabon, og I bærer Dronningen af Portugals Krone . . . . da føler jeg, Donna Luisa, at mit Liv maa slukkes. Jeg skal vente Eder hos Kongerne, mine Forfædre, i vort Kloster Belem . . . nede i Hvælvingen.“ Svag og mat taug han, pegende hen mod Portugals fjerne Bjerge.

„Sire! Af alle de Forhaabninger, I yttrer for mig, vil kun een opfyldes, den, at jeg, de Aar, I endnu har tilbage, tro vil dele Eders Lod. Veed I, hvor I er og hvilke Farer der omgive Eder? Hør mig, thi vore Øieblikke

ere talte. Sire, I er i Eders grusomste Fjendes Magt, og han har besluttet Eders Død.“

„Han vover det ikke!“

„Ak, Sire, hos ham følge Trusel og Fuldbyrdelse Slag i Slag!“

„Men hele Christenheden vilde kræve mit Blod af hans Haand. Hans Magt er stor, men det vover han ikke! Vel har han ladet glorværdige Hoveder falde; men han vogter sig dog vel for at forgribe sig paa en Konge!“

„Hans fordømmelsesværdige Hyklerie har fundet et Middel til at besmykke den uhørte Formastelse. Han anklager Eder for Løgn og Bedragerie. Ak, Sire, I veed ikke, hvorvidt hans Falskhed gaaer!“

Derpaa fortalte hun i Korthed, hvorledes Sagerne stode. I Begyndelsen fyldte hendes Ord Don Sebastian med Forundring og Uvillie; siden blev han roligere, og hørte paa hende med sørgelig Opmærksomhed. Da hun taug, svarte han koldt: „Deri gjenkjender jeg min lumske, rænkefulde Fiende! Den Erklæring, han fordrer, vilde endnu sikkrere, end Døden, skaffe ham af med mig, thi den vilde bringe alle mine Venners Forsikkringer til at forstumme. Da først vilde han i Sandhed være Konge af Portugal og i levende Live havde jeg givet ham mit Rige til Arv og Eie. Jeg er hans Fange, og som Løsepenge fordrer han min Ret, min Værdighed, mit Navn — Alt, hvad jeg er .... Ved Frelseren paa Korset, for denne Priis løskjøber jeg mig ikke! Over hans Hoved komme mit uskyldige Blod!“

I høieste Angst saae Donna Luisa mod Døren, og udstrakte Armene mod Himlen, som om hun vilde anraabe den om et Øieblik Tid endnu. Derpaa styrtede hun paa Knæ for Don Sebastian og sagde med Lidenskab: „Sire, kun et Øieblik har jeg endnu at tale med Eder i ..... ser, for Eders Fødder anraaber jeg Eder om Eders Liv og

om Mit. Hvad Priis sætter I paa denne Værdighed, denne Storhed, hvis Tilintetgjørelse I har seet saa nær? Ak, Sire, de Ringeste her paa Jorden ere de Lykkeligste. Fordum — jeg mindes det saare vel — misundte I ofte deres Fred, som ere frie for Ærgjerrighed. Engang sagde I til mig, at al Kongedømmets Glands ikke var Eder saameget værd, som min Kjærligheds Lykke. Velan, er jeg Eder kjær endnu, saa lev for mig. Jeg vil følge Eder i Armod og Elendighed. Vi ville skjule os paa en eensom Plet i den nye Verden, og glemme, hvad vi have været. Kongen af Portugal vil da rigtignok være død, men Don Sebastian vil leve, leve for mig alene. Ak, hvor vil jeg da velsigne Guds Tilskikkelser."

Hun omfavnede Don Sebastians Knæe; smerteligt bedende hvilte hendes Blik paa ham. Han taug.

„Sire, de komme! I Frelserens og den hellige Jomfrues Navn, lad mine Taarer bevæge Eder! . . . Jeg veed det, en Røst i Eders Inderste tilhvisker Eder Ordene „Hæder — Ære" . . . Sørgelige Skuffebilleder, af hvilke det menneskelige Hovmod har skabt sig Guder! . . . Gjaldt det, at kjøbe Eders Liv ved nedrig Feighed, ved Forræderie — vilde jeg da vel bønfalde Eder derom? Nei, Sire, jeg vilde lade Eder døe, jeg vilde døe med Eder! Men denne Krone . . . . I har den af Gud, og kan nedlægge den uden Anger, uden Skjændsel."

Saaledes talte hun endnu længe med ham, bedende, grædende, afvexlende bevæget af Frygt og Haab. Han svarte Intet paa hendes lidenskabelige Bønner, men hans dødsblege Ansigt, hans vildsomme ængstelige Blik vidnede om den frygtelige Kamp, som raste i ham.

Pludseligt sagde Donna Luisa skjælvende: „Sire, nu er Øieblikket der! Udtal Dommen over vort Liv eller vor Død."

Han sluttede hende i sine Arme, og trykte næsten vanvittig hendes skjønne, blege Hoved til sit Bryst: „Velan, jeg vil! Jeg vil Frihed og Liv med Dig!“

Da Døren aabnedes, skjulte Luisa sig hurtigt under Maske og Slør. Capitain Rodriguez traadte ind, ledsaget af to Soldater, med Fakler i Haanden, thi det skumrede alt.

„Senora! sagde han: Eders Følge venter Eder med Utaalmodighed. Det er Tid, at vende tilbage.“

„Capitain! tog hun Ordet: Eders Fange er beredt, at give den Erklæring, Hans Majestæt begjærer. Jeg maa allerede have modtaget de fornødne Befalinger i denne Henseende.“

„Ja, Senora! svarte han: Hans Majestæt har befalet den ærværdige Hr. Cyrillo, vor Capellan, og Don Juan de Samiso, min Lieutenant, at de, tillige med mig, skulle modtage hans Bekjendelser. De ere her.“

„Kald dem hid, paa det Alt kan skee i min Nærværelse og jeg kan aflægge Kongen Regnskab derfor.“

Hun satte sig ned hos Don Sebastian og tilhviskede ham: „Sire, I skjænker mig Livet, idet I bevarer Eders eget .... kunde jeg takke Eder derfor paa mine Knæe! Vend Eders Øine til mig, og see, hvor lykkelig jeg er ... Nei, jeg frygter Intet mere! Philip *II* har svoret paa det hellige Evangelium og givet mig sit kongelige Ord. Snart er I fri. Ak, hvor glæder jeg mig til at følge Eder over Havet!“

Disse Ord fandt en levende Gjenlyd i Don Sebastians Hjerte. Han glemte sin kongelige Stolthed; han frygtede Døden, som vilde have forstyrret den nye Lykke, Donna Luisa lovede ham. Dertil kom endnu, at de legemlige Lidelser havde virket mægtigt paa hans ellers saa stærke Sjel, og hans Kjækhed, hans ellers saa flammende Mod, behøvede nu udvortes Indtryk, forat blusse op.

De af Rodriguez hidkaldte Vidner kom snart, ledsagede af en Notar. De satte sig om Bordet, og Denne udfoldede et Ark, forsynet med det kongelige Stempel. Istedet for at skride til et regelmæssigt Forhør, nedskrev han en Erklæring, hvis hele Indhold syntes at være forud bestemt, saa klart og ordnet var det. Dog opfordrede han, inden han sluttede, Fangen til, at aabenbare sit sande Navn.

„Sebastian!“ svarte han, uden at betænke sig, med bevæget Stemme. — „Og Eders Haandværk?“ — „Soldat!“

Med høi Røst oplæste Notaren denne Akt, som lod Kongen af Portugal døe. Med stille Opmærksomhed, Øinene fæstede paa Donna Luisa, hørte Don Sebastian til. Alt var forbi. Da vendte Rodriguez sig til Donna Luisa og sagde: „Ogsaa I, Senora, maa underskrive denne Erklæring.“

Infantinden var øieblikkeligt overrasket og bestyrtet. Derpaa underskrev hun hurtigt: „Luisa af Portugal.“

„Senora!“ raabte Rodriguez forfærdet. — „Jeg tager Alt paa mig! afbrød hun ham stolt: Fuldbyrd nu de Befalinger, I har erholdt. Fra dette Øieblik af er Eders Fange fri!“

„Endnu ikke, Senora! Først maa han, under god Bedækning, føres til San Lucas, hvorfra han skal indskibes til Den Luca, hans Forviisningssted. Don Juan af Matha skal ledsage ham.“

„Juan er kommen tilbage? Han er her?“ afbrød ham Don Sebastian.

„Ja, den værdige Ridder er kommen tilbage, som han havde lovet! svarte Rodriguez med et Suk: Han medbragte Løsepengene for sig selv og for Eder; men Kongens Retfærdighed har overtaget Eders Frigivelse.“

„Ak, Don Juan de Matha, min ædle Ven! sagde Don Sebastian halvsagte: Han kom tilbage med et andet Haab!“

„Senora! erindrede Rodriguez: Det er sildigt . . “

Hun vendte sig endnu engang til Don Sebastian, og løftede sin Høire mod Himlen, som om hun vilde kalde den til Vidne, at hun skulde holde sit Ord.

Nogle Timer sildigere blev Donna Luisa kaldt til Kongen. Hun følte, nu var det Øieblik kommen, da hendes Skjebne skulde afgjøres. Hun vidste, hvor skrækkelig Philips Vrede var; dog frygtede hun den ei for sig selv, men kun for Don Sebastian. Kongen var alene i sit Cabinet og holdt Don Sebastians Erklæring i Haanden. „Donna Luisa! spurgte Kongen, og tvang sig til at vise kold Rolighed, medens hans Læber bævede af Vrede: Er det Eders Underskrift?“ — Hun saae i Documentet og svarte: „Ja Sire!“ Derpaa fortalte hun, hvorledes det var lykkedes hende, at skuffe Vagten samt de hende omgivende Damer og at komme til Fangen. Uden at afbryde hende, hørte Philip *II* til; derpaa sagde han med bitter Spot: „Det var et dristigt Bedragerie, og dog havde I kunnet spare det. Senora, I behøvede kun at lade Os vide, at I higede saameget efter at see hiin Usling; Vi skulde ikke have nægtet Jer den Tilladelse, vi gav Hertuginden af Avero. I hvor lumpent og forvorpent end dette Menneske er, I skulde dog faaet Lov at besøge ham med Eders milde Trøst.“

Donna Luisa forstod, hvad der laae i disse Ord, fulde af falsk Medlidenhed og grusom Foragt, og svarte ydmygt, men værdigt: „Sire, tilgiv mig, hvis jeg har feilet! Jeg behøver Eders Tilgivelse . . . “

„Ah, saaledes! svarte han smilende: I har endnu en Naade at udbede Eder?“

„Ja, Sire, den angaaer mig selv, og er den største, I formaaer at skjænke mig. Jeg beder Eders Majestæt om min Frihed.“

„Ah, Eders Frihed! Og hvortil?“

„Jeg ønsker, at komme langt bort herfra, Sire, og aldrig skal Erindringen om denne Eders Velgjerning udslettes af mit Hjerte.“

Kongen svarte kun med et Udraab af Overraskelse og Vrede. Saavidt var hans Mistanke ikke gaaet! Han havde ikke troet Donna Luisa istand til en saadan Kjærlighed, en saadan Opoffrelse.

„Sire! sagde hun videre: Gud har indgydt mig Følelser, som passe for min nuværende Stilling. Forjaget fra mit Land, berøvet min Ret, nedbøiet ved Synet af alle mine Venners Ydmygelse og Undergang, er det mig let, at afsværge min Byrds Stolthed. Et nyt Liv har pludseligt aabnet sig for mig.“

„Donna Luisa! afbrød Kongen hende heftigt: Vilde I vove, at bekjende den hele Sandhed for mig?“

„Ja, Sire, hvis I spørger mig derom!“ svarte hun uforfærdet.

„I vil binde Eder til en Uslings Skjebne?“

„Sire! I Eders Øine er dette Menneske maaskee meget strafværdigt, men for mig er det Kong Don Sebastian, som jeg tvang til, ved uhæderlig Eftergivenhed at kjøbe sit Liv og mit. Jeg var hans Brud, Sire; jeg elsker ham. Jeg tilhører ham for Livet, for Evigheden. I forlangte Sandhed af mig; jeg dølger Intet.“

Philip II var bleven bleg; Raserie funklede i hans Øine. Kun med Møie holdt han sin kogende Vrede tilbage, og sagde foragteligt: „Eders Forvildelse smerter mig, Donna Luisa! Der maa ligge en djævelsk Troldom i alt dette.“

Donna Luisa foer sammen ved disse Ord; hun vidste, hvormange Slagtoffre Philip *II* havde overantvordet Inqvisitionen, og hvorofte denne havde maattet befrie ham fra byrdefulde Fjender."

„Sire! udraabte hun med sin sidste Kraft: I hvo dette Menneske end er, saa betænk, I har svoret paa det hellige Evangelium, at lade ham beholde Liv og Frihed, naar han vilde indgaae de ham foreskrevne Betingelser. Selv den hellige Fader kunde ikke løse Eder fra en saadan Eed."

Der herskede en lang Taushed. Med sænket Blik stod Donna Luisa for sin Fjende. Hendes Kraft var brudt; hun kunde ikke mere udholde hans gjennemborende Blik. „Donna Luisa! sagde han omsider: Imorgen skal jeg kalde Eder til mig igjen. Imidlertid vil Gud vise mig, hvad jeg skal gjøre for Eder. Har I Medskyldige, saa lad dem bevare Hemmeligheden, saasandt deres Liv er dem kjært. Siig Hertuginden af Avero det samme."

Uagtet Kongens Løfte hengik to Dage i qvalfuld Forventning. Donna Luisa frygtede ei for Don Sebastians Liv, thi hun vidste, at Kongen aldrig brød en Eed, som han havde svoret paa Evangeliet, men hun mistvivlede om, selv at erholde sin Frihed.

Omsider, tredie Dags Morgen, fik hun Budskab, som øieblikkeligt kaldte hende til Kongen. En Forudfølelse af Skræk overfaldt hende; trods sine Damers Nærværelse sank hun grædende i Hertuginden af Avor's Arme og tilhviskede hende: „Isabella, ihukom mine sidste Ord, hvis vi ikke sees mere. Samtyk aldrig i Forbindelsen med en Spanier. Din Haand lønne En af de Ædle, som bleve vor Ulykke troe! Blandt dem Alle er Don Juan Dig værdigst."

Da hun gik gjennem Gangene, for at komme til Kongens Gemak, bemærkede hun en vis Bevægelse her. Capitainen for de hundrede Mand, som man kaldte *La guardia de Espinoja*, og som havde den Forret, paa Reiser

at danne Herskerens nærmeste Omgivelse, ventede ved Philip den Andens Dør.

Kongen gik Donna Luisa et Skridt imøde. Trods den ubevægelige Rolighed, som han bestræbte sig for at bevare, talte dog en skummel Glæde af hans Blik. „Senora! sagde han: Endnu idag følger Hoffet mig til Elvas, hvor jeg vil opholde mig nogle Dage. Saa gaae vi til Lissabon. Ogsaa I vil komme did, og da skal I erfare, hvilken høi Lykke Vi have tiltænkt Eder."

„Sire! svarte hun roligt: Jeg frabeder mig enhver Ære, som maatte være mig tiltænkt."

Disse Ord udtalte hun sagte, men med fast Bestemthed. Philip *II* begreb denne uovervindelige Modstand; maaskee havde han endogsaa ahnet den. Hans lidenskabelige Kjærlighed fandt nu sin sidste, frygtelige Tilfredsstillelse i Hævnen.

„Velan, Senora! svarte han koldt: I er fri! Jeg lader Eder blive her, raade over Eders Villie. Inden en Time er jeg paa Veien til Portugal. Mit Følge staaer allerede uden for Porten. Vil I ikke gaae med mig, Senora! for at see, hvor smukt det er ordnet? Kom!"

Han lod hende ikke Tid at svare, men greb hendes Haand og gik gjennem de vide Gange hen mod Klostertaarnet. Uden Besindelse fulgte Donna Luisa ham. Først da hun var kommen op paa Brystningen, fattede hun sig igjen lidet. En smuk Høstdags Sol beskinnede den vide Slette; dybt nede vare alle Gjenstande tydeligt at see. I Gaderne og uden for Portene herskede et bevæget Liv. Men Donna Luisa kastede neppe et Blik paa den bølgende Mængde; hendes Blik søgte Fæstningens Taarnspidse og Gittervinduet, bag hvilket Don Sebastian sad. Kongen overlod hende nogle Øieblikke til hendes Tanker; derpaa sagde han langsomt: „En sælsom Begivenhed har igaar tildraget sig i Fæstningen. Gouverneuren mønstrede Besætningen, Soldaterne udførte, under Trom-

peters Lyd, deres krigerske Bevægelser. Fangen, for hvem I har udvirket Naade, skulde tilligemed nogle andre Misdædere, transporteres til San Lucas. Disse Mennesker befandt sig just i Gaarden, da Fændrikerne svang deres Faner og Musiken faldt ind i det tusindfoldige Raab: „Leve Spanien og Portugal!“ Da styrtede Fangen frem og skreg: „Til mig alle Mand! Portugal for Kongen! Jeg er Don Sebastian!“ Men hvo vil troe ham, nu, da han selv har bekjendt og underskrevet, at han er en Eventyrer? Da han nu altsaa har tilbagekaldt sin Erklæring ere ogsaa Vi løste fra Vor Eed og have befalet, at Retfærdigheden skal have sit Løb.

„Og Alt er forbi?“ spurgte Donna Luisa med skjælvende, lydløs Stemme.

„Endnu ikke!“ svarte Philip *II*, i det han saae op mod Fæstningen.

Hun saae, hvor forgjæves det var, at bede om Naade for Don Sebastian. Intet kunde redde ham mere. Da tænkte hun paa en hurtig og sikker Død, og hendes Øie maalte Taarnets Høide. Allerede udstrakte hun Armene efter det svimlende Dyb. Men Frygt for Evigheden afholdt hende fra Selvmord; hun vilde ikke, ogsaa i det andet Liv, være skilt fra Den, som hun elskede, og som nu indgik i Himlen. Hun vilde flye; men Kongen spærrede hende Veien og holdt hende med Magt tilbage. „See engang op mod Fæstningen!“ raabte han haanligt.

En menneskelig Skikkelse hang paa Tinden af Taarnet; nede, ved Foden af Fæstningen, stod en stor Folkehob, som saae derop. I dette Øieblik fyldtes Luften med uhyre Bifaldsraab. Med et høit Skrig styrtede Donna Luisa til Jorden. Kongen betragtede hende stivt et Øieblik, og sagde halvtsagte: „Jeg elskede hende!“

Derpaa steg han ned af Taarnet.

I Benediktinerklostret fandt Donna Luisa Tilflugt og Fængsel. Aldrig levede Nogen strengere bevogtet, mere afsluttet fra Verden. Klosteret var for hende et Fængsel, som Ingen torde nærme sig; hun hørte Intet til dem, hun havde ladet tilbage i Verden. Først atten Aar sildigere, efter Philip den Andens Død, hørte hun de Menneskers Skjebne, for hvilke hun hver Dag havde bedet. Hendes Land havde maattet bøie sig under det spanske Aag; Don Antonio, hendes Fader, var død i Landflygtighed. Hertuginden af Avero havde mistet sin Rang og sine store Besiddelser, fordi hun havde ægtet den landsforviste Don Juan de Matha.

Damen og hendes Slaver.

Maaltidet var endt; Gjæsterne lystvandrede i Haven. Jeg stod i Nærheden af en Pavillon, hvorfra man nød Udsigten til St. Cloud og Seineflodens Løb. Doctor Miller, en Methodist, som, for faa Maaneder siden, var hidkommen fra Amerika, traadte til mig. Han var idag, ligesom jeg, Gjæst hos Hr. Varin. Vi fordybede os i philosophiske Samtaler, pludseligt saae jeg ham stirre ned mod en Fodsti og vorde saare alvorlig.

„Hvad hedder hiin hvidklædte Dame, som Hr. Varin fører ved Armen?“ spurgte han. — „Fru de Larcy!“ — „Har hun været længe i Frankrig?“ — „Jeg veed ikke, om hun har havt andet Opholdssted.“ — „Kjender De den Dame?“ — „Meget overfladisk, som man, i Selskaber, læ-

rer at kjende hinanden. Jeg finder hende hos Hr. Varin, hvergang jeg kommer til ham." — „Hvor kunde Hr. Varin saa hurtigt vende sit Hjerte fra sin skjønne Brud? sagde han: Seer han ei, hvorledes Skinsygen hartad dræber hende?" — Jeg kunde kun svare med en beklagende Mine. „Og hvorledes lykkedes det Fru de Larcy, at faae en saadan Magt over Deres Ven?" — „Saae De da ikke, hvor smuk denne Dame er? Da hun blev fremstillet for Dem, syntes de selv forvirret ved Synet af saa mange Yndigheder. Jeg troer, at have bemærket, at De endogsaa rystede."

Doctoren gav intet Svar, men syntes fordybet i Grublerier. — „Blev der da aldrig gjort noget Forsøg paa, at føre Hr. Varin tilbage til de Pligter, han skylder sin Brud?" begyndte han, efter en Pause, paany. — „Det vilde ikke have hjulpet." — „Skulde der da slet ikke gives noget Middel til at løse hans Forbindelse med denne Kone?" — „Jeg veed Intet."

Doctoren forstummede; ogsaa jeg taug. Imidlertid begyndte det at skumre. Vi sluttede os til nogle af de lystvandrende Gjæster, og vendte Alle tilbage til Salonen, hvor vi allerede traf Damerne. Underholdningen blev snart almindelig.

Doctoren havde stillet sig i Nærheden af et Vindue, og vendte ikke Øinene fra Fru de Larcy. Man kunde ikke skjelne, med hvilke Følelser han betragtede hende. Stundom vendte han sit Hoved, og hørte Fru de Larcy tale, uden at see paa hende; endogsaa paa hendes Munds Bevægelser gav han Agt.

En Tidlang undgik denne Mønstring Fru de Larcy, men tilsidst bemærkede hun den. Hun vendte sig bort, for at undvige Millers Blikke, og afbrød pludseligt en Samtale.

I hvert Selskab findes altid en enkelt Person, som, ved Tilfælde, Skjønhed eller Vittighed, behersker Underhold-

ningen og, ved sin Taushed, bringer den til at gaae istaae. Saaledes var det ogsaa med Fru de Larcy. Neppe ophørte hun at tale, før Underholdningen blev mat og tilsidst gandske ophørte.

Da jeg bemærkede Vertens Forlegenhed, opfordrede jeg *Dr.* Miller til at fortælle os noget om sine Reiser og Eventyr. Han vilde i Begyndelsen undskylde sig, men vi lode ingen Udflugter gjælde. Da syntes en Tanke pludseligt at gribe ham. „Der rinder mig rigtignok en Historie ihu, som jeg vil meddele Dem! sagde han: Jeg var Øienvidne og kan indestaae for Sandheden af Alt.“ Nysgjerrigt rykkede vi Doctoren nærmere, og han begyndte saaledes:

„Det er omtrent sex Aar siden jeg kom til New-Orleans. Jeg, der for første Gang forlod de nordlige Egne, var overrasket ved det fremmede Præg, den franske Stad bar. Bedækkede med et spansk Slør, eller ogsaa med blottet Hoved, vandre Qvinderne paa Gaderne; deres med lange, brogede Baand smykkede Haar hænge ned over Skuldrene. Et Antal af Negere, som tale et afskyeligt Kouderwælsk af Fransk, vrimler allevegne; de offentlige Pladser ere ligesom oversaaede med Fremmede i alle Dragter. Naturen er yppig og riig. New-Orleans, som det fremrager af sin grønne Sump, seer ud som et Venedig, der er flyttet ind mellem yndige Haver. En smal Sti fører fra Staden til Søen Pontchartrain. Blaae Lillier og tropiske Værter udbrede sig, i talløse Farver, langs med Sumpen; Mosvæxter, overvoxede af røde Blomster, svømme paa Vandene, og grønne Slanger gynge sig paa Laurbærtræernes Grene. Nu og da seer man en Neger, i et lidet Fartøi, dukke op mellem Cypresser og arbeide sig gjennem det grønne Siv. Her seer man en ussel Hytte, hist et gammelt fransk Huus, fra hvis Balkon skjønne, hvidklædte Piger skue ned. Mississippi, besaaet med Master, staaer over Stadens Niveau,

og synes høimodig at gjøre Vold paa sig selv, for ei at overvømme den. Dens Udstrækning er saa overordentlig, at de Tusinder af Skibe, som bedække den, tage sig ud som enkelte Stjernebilleder paa en uendelig Horizont. Atmosphæren er stedse glødende; hver Aften har man Tordenveir, som danne flammende Karakter paa Horizonten. Jeg søgte Eensomhed og landlige Sysler. Min Bolig laae ved Veien, som fører til Søen; nærved laae en fransk Enkes nydelige Huus. Madame Lalorie havde været tre Gange gift og havde, efter sine Mænd, der vare døde efter en meget kort Ægtestand, en betydelig Formue. Hendes Vittighed, hendes Elegants og fine Væsen beundredes almindeligt, og uden hende var der ingen fuldstændig Fest. Engang var jeg i Selskab med hende, og Synet af hende gjorde et næsten piinligt Indtryk paa mig. Damen var smuk, men hendes Skjønhed havde en ligesom underfundig Charakteer. Disse bløde Former indesluttede en gruelig Haardhed; hendes klare blaae Øie havde et Blik, saa stivt, saa saarende, at Ingen kunde udholde det, og hendes smilende lysrøde Læber vakte ingen Tillid, men en lønlig Rædsel. Alle hendes Omgivelser syntes at nære en instinktmæssig Frygt. Hendes Døttre, blege, kummerlige Skabninger, slagne af en hemmelig Sygdom, vovede aldrig at slaae Øinene op i hendes Nærværelse. Naar hun opløftede Haanden, for at stryge deres Lokkehoveder, bøiede disse sig skjælvende. Forgjæves opfordrede andre Børn dem til at lege; Madame Lalorie's Børn forstode sig ikke paa at lege. De holdt sig altid til hverandre, ligesom til fælles Forsvar, og verlede stumme, vildsomme Øiekast. Denne stumme Frygt gik over paa Alle, som kom Madame Lalorie for nær. Alligevel kunde man ikke indsee Aarsagen; altid saae man hende kjærlig mod sine Børn, god mod sine Slaver, og altid talte hun med disse i blid, velvillig Tone. Aldrig hørte man en Dadel af hendes Mund; hun talte mildt og smilende med

Alle; hun betjente sig stedse af fortrolige Benævnelser og smigrende Udtryk. Kun eengang havde jeg dineret med hende hos en fransk Familie, og havde været Vidne til, at hun kun nippede til de herlige Vine og derpaa smilende, fuld af Godhed, rakte sin Neger Glasset over Skulderen. Med alt dette vare hendes Slaver magrere, uslere, end alle Andre. Hvo der saae dem, saa mørke og kummerfulde, ved Siden af deres af Venlighed og Ynde straalende Herskerinde, kunde ansee dem for Syndere, fordømte til, at tjene en Engel. Kun Een af dem — det var Kudsken — havde, midt blandt disse skye, hentærede Menneskér, en sjelden Velmagt. Alle disse Jagttagelser, som jeg, lidt efter lidt, indsamlede, gjorde mig ubeskrivelig nysgjerrig. Strax den første Gang, jeg saae hende, havde Madame Lalorie gjort et eget Indtryk paa mig, og i ethvert Tilfælde maatte der ligge en sælsom Hemmelighed til Grund for denne Dames Liv. Ved det Huus, jeg beboede, var en Terrasse, som jeg hver Aften besteg og hvorfra man havde fri Udsigt til hendes Bolig. Gjentagne Gange havde jeg skuet did, for om muligt at opdage, hvad der skjulte sig der; men stille og roligt var Alt i den yndige Enkes Vaaning. Kun eengang saae jeg hende træde ind i en Pavillon, som laae i Haven og hvorfra det forekom mig, som jeg hørte en klagende Lyd; men kort efter traadte den unge Dame, rolig og smilende, ud igjen. Hun gjennemløb Bedene, reiste de af Regnen bøiede Blomster og gik ind igjen. Leilighedsviis havde jeg gjort Bekjendtskab med en hende tilhørende gammel Negerinde ved Navn Rachel, som stundom sendte mig sin Sønneson, et Barn af udmærket Skjønhed og sjeldne Aandsanlæg. Jeg bestræbte mig for, at bibringe ham vor Tro. Mingo hang ved mig, og jeg holdt ubeskriveligt af ham. Noglegange fandt jeg ham meget nedslagen, og tog da Leilighed til at udspørge ham angaaende hans Herskerinde. Men Mingo taug. Rachel gav heller intet Svar, eller kunde Intet

give. Jeg begyndte derfor at troe, at min Phantasie havde bedraget mig, og tilsidst saae jeg slet ikke mere over til Enkens Huus. Længere end ellers, opholdt jeg mig en Aften paa Terrassen. Luften brændte; Stjernerne lyste. Natten var saa stille, at man kunde høre den mindste Bevægelse. Pludseligt naaede et hvinende Skrig mit Øre. Jeg lyttede; Skriget gjentoges. I det samme Øieblik saae jeg to Skyggeskikkelser jage hastigt forbi i Enkens Have. Den Ene af dem, rank, hvidklædt, holdt i Haanden et Vaaben, som jeg ikke formaaede at skjelne, og syntes at forfølge den Anden. Jeg saae nu, hvorledes Begge løb ind i Huset, hvis Vinduer vare oplyste, saae, hvorledes de iilte op ad Trappen, fra een Etage til en anden. Pludseligt viste den forfulgte Skikkelse sig paa Terrassen. Jeg saae, hvorledes den bøiede sig ud over Rækværket; jeg hørte et Skrig, et Fald, og derpaa indtraadte en fuldkommen Stilhed. Den hvide Skikkelse stod ved Rækværket og saae roligt ned. Efter kort Tids Forløb saae jeg hende stige ned igjen. Der kom Liv og Bevægelse i Huset. Man gik med Lys af eet Værelse i et andet. Tilsidst kom fire Slaver ud. Ved Foden af Terrassen løftede de en utydelig Masse op og bare den stiltiende dybere ind i Haven. Her groves en Grav, og efter at have tildækket den, fjernede Slaverne sig. Alt var igjen stille. Med Rædsel havde jeg været Vidne til dette Optrin. I feberagtig Uro tilbragte jeg Natten. Da jeg næste Morgen gik ud, sad Rachel paa Tærskelen af det franske Huus, med foldede Hænder og dybtbøiet Hoved. To Gange tiltalte jeg hende, uden at hun hørte det.

„Feiler Dig noget," Rachel? spurgte jeg igjen. Den Gamle rystede paa Hovedet. „Har man gjort Dig noget Ondt?" Hun gav intet Svar. Jeg saae mig om i Nærheden. „Hvor er Mingo?" spurgte jeg videre.

Ved Lyden af dette Navn udstødte Rachel et høit Skrig. Hun sprang op og stampede i Jorden med vilde

Fagter. „Der, der! stønnede hun: Der er mit Barn! Dødt, dødt!“ Hun slog begge Hænder for Ansigtet og styrtede ind i Huset.

Nu var jeg paa det Rene. Jeg opsøgte en mig bekjendt amerikansk Planter, og meddeelte ham, hvad jeg havde seet. Han fulgte mig i Retten, hvor jeg gjentog mit Udsagn. Strax begyndte en Undersøgelse, hvis Resultat er mig ubekjendt, da det franske Partie vidste at undertrykke den. Jeg erfarede kun, at Ni af Madame Lalorie's Slaver havde erklæret sig saaledes, at der ikke kunde være Tvivl om hendes lovløse Barbarie. Hine Slaver bleve derpaa konfiskerede og, næste Søndag, solgte til Indtægt for Staten. Mit Navn blev slet ikke nævner ved Undersøgelsen. Madame Lalorie, som aldrig havde taget nogen Notits af mig, erfarede derfor ikke, hvad Deel jeg havde i Sagen. Med Flid undgik jeg at mødes med hende, thi Synet af hende indgjød mig Rædsel. Det Syn stod stedse for mine Øine, hvorledes hun jog Mingo foran sig og derpaa gandske roligt saae ned paa hans Liig. — Et halvt Aar var forløben, og man havde forlængst ophørt, at tale om den unge Enkes Grusomhed mod sine Slaver. Hendes Cirkel var igjen ligesaa besøgt som nogensinde tilforn; hendes Huus stod aabent for hele den fine Verden. En Hær af Beundrere omsværmede hende uafladeligt. Pludseligt hørte man en Dag Stormklokken lyde. Hendes Huus stod i lys Lue. Alt strømte derhen; jeg fulgte Strømmen. Ilden var udbrudt i Sidebygningen, hvor Kjøkkenet var. Da vi naaede Haven, hvirvlede Flammen allerede gjennem Taget. Det fattedes paa alle Hjelpemidler til at standse Flammen; man ventede paa Sprøiternes Komme. Alle saae paa den brændende Bygning. Pludseligt lød et gjennemtrængende Skrig ud af Ilden. Der aabnedes et Vindue, og en Qvinde blev synlig. Det var Rachel. Den forsamlede Mængde udstødte et Rædselsskrig ved dette Syn. Rachel bøiede sig ud

af Vinduet og skreg, pegende paa Ilden, som allerede nærmede sig Hovedbygningen: „Fruen brænde, hævne Mingo, jeg hævne, hævne alle Sorte!“ Hun ledsagede sit Skrig med en vanvittig Latter og vilde Fagter. Derpaa sank hun afmægtig sammen. Man havde imidlertid hentet en Stige, som man lænede mod Vinduet, og en behjertet Yngling steg op. Han forsøgte, at tage den gamle Negerinde paa sine Skuldre, men forgjæves.

„Hun er smedet fast!“ raabte han. — „Ja, ak ja, stakkels Sorte, et halvt Aar smedet til Ildsted!“ stønnede Rachel: „Frue mene, stakkels Rachel koge godt for hende. — — Men Rachel blive vred, Rachel tænkte paa Mingo, Rachel sætte Alt i Lue, for at døe!“

Allerede greb Ilden Vinduet; Ynglingen maatte stige ned igjen. Med Rædsel saae vi, hvorledes Qvinden jammerende reiste sig igjen, hvorledes hun i Flammerne krummede sig sammen, segnede ned og forsvandt i Røg og Ild.

Forfærdelse og Afsky greb Mængden. Man raste, da Sprøiterne kom. Allerede greb Ilden de indre Bygninger. Stormen jog Flammen til Taget af en nærliggende, fastlukket Pavillon. Nu viste Madame Lalorie sig i sit Stuevindue. Hun saae bleg ud.

„Nøglerne!“ raabte man eenstemmigt. — „Lad kun Pavillonen brænde ned, mine Herrer!“ sagde den unge Dame noget forlegen. — „Nøglerne! Nøglerne!“ gjentog utallige Stemmer. — „Jeg veed ikke, hvor de ere!“ — „Saa slaae vi Døren ind!“ — Dørene vare knuste. Madame Lalorie forsvandt øieblikkeligt.

Jeg, som stod i Nærheden af Pavillonen, var en af de Første, som betraadte den. Aldrig, aldrig skal jeg glemme det Syn her frembød sig for mine Øine.

I et lavt, skummelt Værelse var der, i en Kreds, reist ni Piller. Paa to af dem hang Liig, der allerede vare udtørrede til Skeletter; Negerslaver vare sluttede til de an-

dre syv. Nogles Hænder vare sammenlænkede over deres Hoveder; Andre laae sammenkrympede paa Jorden. Adskillige vare smedede til Pillen med et Jernbaand om Halsen i evig Ubevægelighed. Neppe lignede de endnu Mennesker. Deres Legemer vare kun een Vunde, hvori Pidsken havde gjort dybe Indsnit. Midt i den Kreds, Pillerne dannede, reiste sig en Estrade, saaledes anbragt, at hvert Slag, som gaves derfra, maatte træffe. Her hang ogsaa en blodig Svøbe.

Efter at den første Skræk havde lagt sig, løslode vi de syv endnu levende Slaver og bragte dem ud i den frie Luft. To opgave Aanden, saasnart de saae Dagslyset. Kun faa formaaede at besvare vore Spørgsmaal.

Vi hørte nu, at disse ni Slaver vare de samme, som man havde confiskeret for Enken og solgt til Indtægt for Staten for et halvt Aar siden. For at hævne sig paa dem, havde hun ladet dem kjøbe igjen og slæbe hid.

Hver Morgen fuldbyrdede den fine, svagelige Dame sin umættelige Hævn med egen Haand. Saasnart hun havde grebet Svøben, kom et Slags Raserie over hende, et frygteligt Vanvid, som kun elskede fremmed Qval, kun fandt Tilfredsstillelse i fremmed Dødskamp.

Den grædselige Opdagelse udbredte sig som en Løbeild; Negerne flokkedes; Trusler og Forbandelser hørtes overalt. I Amerika vakler den offentlige Stemning ikke længe mellem Ord og Daad. Madame Lalorie mærkede, at et Uveir var nær.

Hævnfnysende søgte man med Magt at trænge ind i Huset. Da aabnedes pludseligt Porten, og man saae Fruens Kareth. Kudsken i sit Livree sidder paa Bukken; rolig og smilende stiger Damen tilvogns. Dette Syn afbryder Tumulten: Alle staae ubevægelige et Øieblik.

Den sorte Kudsk benytter sig deraf; han kjører gjennem Vrimlen, som instinctmæssigt viger tilside, og er allerede et

godt Stykke borte, da Larmen bryder løs paany. Neppe er den første Overraskelse forbi, før man oprøres ved denne Frækhed og vil tvinge Vognen til at holde. Men allerede har denne naaet den snevre Havnedæmning, som fører til Søen Pontchartrain; Sumpen gjør det umuligt, at træde iveien for den. Ligesaa forgjæves vilde det være, at forfølge den, thi det Forspring, den har vundet, er saa betydeligt.

Vel gjøre de Modigste et Forsøg, men til ingen Nytte. Da de naaede Søen, maatte de see Madame Lalorie indskibe sig paa et leiet Fartøi.

Hendes Vogn var bleven tilbage ved Søbredden. Man slog den i tusinde Stykker og dræbte Hestene. Da man i New-Orleans hørte, at Damen var flygtet, brød Mængden ind i hendes Huus og efter nogle Timers Forløb var det sløifet."

Med spændt Opmærksomhed havde man hørt paa Doctorens Fortælling. Eenstemmigt spurgte man: „Og hvorledes gik det siden den gruelige Qvinde?" — „Igaar var var dette mig endnu ubekjendt!" svarte Doctoren. — „Men idag?" — „Nu, idag har jeg seet hende igjen!" — „Er det sandt?" — „Hun befinder sig her!" Der hørtes et almindeligt Forundringsudraab. Alle sprang op.

Imidlertid var det bleven Nat. En bange Taushed herskede i Selskabet. Tjenerne bragte just Lys. Alle saae, med ængstelig Forundring, paa hinanden.

Barin styrtede hen til Miller. „Min Herre! raabte han ude af sig selv: Giv mig Oplysning!"

Istedetfor at svare, pegede Doctoren paa Fru de Larcy's Stol, som stod tom.

Samme Øieblik raslede en Vogn paa Gaden. Man iilte til Vinduerne. En aaben Kalesche, styret af en sort Kudsk, kjørte hurtigt hen under Balkonen. Med roligt og stolt Blik sad Fru de Larcy deri, legende med en Buket.

Bleg, greben af Nædsel, var Hr. Varin, saasnart han saae den tomme Stol, instinktmæssigt ilet ned i Porten. Han kom just til rette Tid, for at see Vognen kjøre bort. Uvilkaarligt løb han nogle Skridt efter den og tilraabte Kudsken, at han skulde holde.

Fru de Larcy hørte udentvivl dette Raab, og rimeligviis troede hun, man vilde forfølge hende, for at drage hende til Ansvar, thi den sorte Kudsk pidskede rasende paa Hestene og jog som vanvittig over Stok og Steen. Vi hørte Larmen tabe sig meer og mere — nu var Alt stille. Jeg gik, med nogle flere Gjæster, ned at hente Varin tilbage.

Han stod paa en Bakke og forfulgte med sine Øine Skinnet af Laternerne paa Fru de Larcy's Vogn. Han var saa fordybet, at han ikke besvarte noget af vore Spørgsmaal. Da hørte vi, i vor Nærhed, en uartikuleret Raaben. Tillige saae vi i Mørket, en Skikkelse nærme sig. Det var Fru de Larcy's sorte Kudsk; han haltede og syntes at lide meget af Smerte.

Paa vore Spørgsmaal trak hans fede Ansigt sig i bedrøvelige Folder. Han pegede ned ad Veien. „Slet Vei! stammede han: meget slet — Steen — steil — gandske mørk — Frue befale kjøre rask — — vælte — Frue død — mit Been knust!"

Med Vindlys forfulgte vi Veien. Vognen laae sønderslagen. Under den laae et frygteligt mishandlet menneskeligt Legeme. Brækket hang den nydelige Fod i Vogntrinet. Ved et Forsøg paa, at springe ud af Vognen, var den Ulykkelige bleven hængende i Trinet og slæbt tildøde af de løbske Heste.

Mingo og de øvrige Offre for hendes Barbarie vare hævnede!

Skarpretteren paa Dampskibet.

Med det skjønne Dampskib „Theodore," som befarer Øvre-Seine, gjorde jeg, for ikke længe siden, en Reise forbi Melun til Paris.

Conversationen var bleven temmelig almindelig, thi en Time før Skibets Ankomst til Melun havde en stor Tildragelse fundet Sted her; der var nemlig bleven henrettet en Forbryder, som, besynderligt nok, hverken havde villet aabenbare sin Herkomst, eller sit Navn; endnu paa Skaffottet havde han smilet, liig et Menneske, der opgiver Gaader, som Andre ikke kunne gjætte.

Saameget var vist: Forbryderen var død, og Den, der havde fuldbyrdet Dommen, var ombord paa Dampskibet. Maaskee stod han der, med Hænderne i Sidelommerne, liig en ærlig Kjøbmand, der i Dag har gjort en god Handel.

De Reisende hviskede hinanden i Øret: „Skarpretteren er paa Skibet!" Men Ingen kjendte ham, thi en Skarpretter seer ud som ethvert andet ordentligt Menneske; han bærer en Overkjole, et Halsbind, en Stok, han leer af og til, og har Appetit som en anden Dødelig.

Man vidste, at En af Hovedpersonerne i det blodige Drama, der om Morgenen var bleven opført paa Torvet i Melun, befandt sig blandt Menneskene paa Skibet, men man maatte gjette, hvo det var, thi Skarpretteren sætter ingenlunde sin Stolthed i, at drage den almindelige Opmærksomhed paa sig ved at sige: „Seer ret paa mig! Det er mig, som skjærer Hovedet af Folk."

Med et uroligt Blik saae Enhver paa sin Nabo og undersøgte med ængstelig Nysgjerrighed hans Udvortes, for at opdage nogle meer eller mindre tydelige Kjendetegn paa

hans Profession. Paa denne Maade havde, mod Sædvane, en slet Stemning grebet Selskabet.

I Skibets Bagstavn, ikke langt fra Roeret, førtes en Samtale, som en stor Deel af Skibsselskabet hørte.

„Deres Arbeide maa være piinligt nok!“ sagde den Ene. — „Ubeskriveligt! svarte den Anden: Thi jeg maa bestandigt føre Instrumentet med mig, og ret omhyggeligt vaage over, at det beholder sin Skarphed, for paa een Gang at kunne hugge igjennem.“

Nu fængsledes den almindelige Opmærksomhed. Den dybeste Stilhed herskede paa Dækket.

Den Spørgende vedblev: „Har De altid fuldt op at bestille?“ — „Fordetmeste! svarte den Anden, i det han gned sine Hænder: Jeg har den Overbeviisning, at jeg i Aar ikke har forfeilet eet eneste Hoved, skjøndt jeg har afskaaret henved Tredive.“ „Har De ingen Medhjelper?“ — „Nei! Kun til at grave benytter jeg mig af fremmed Hjelp.“

Man stak Hovederne sammen: „Det er uden for al Tvivl, at det er ham!“

Denne stille Meddelelse gik fra Mund til Mund, og snart blev Passageren en Gjenstand for den meest levende Nysgjerrighed. Endeligen kom det Øieblik, da den Mand, paa hvem Alles Øine vogtede med et Slags Ængstelighed, stod op, for at lade sig række en Forfriskning. Det var en Flaske Øl, hvoraf han vilde skjænke sin Nabo et Glas; men Denne forsikkrede meget høfligt, han drak aldrig Øl. Andre, til hvilke han vendte sig, havde snart længere, snart kortere Undskyldninger. Da Opvarteren ikke var hurtigt nok ved Haanden med den anden Flaske, tilraabte den Fremmede ham gnaven: „*Mais arrive donc, bourreau!*“

Opvarteren brummede: „Han kunde beholde sit Navn for sig selv.“

„Mit Navn?“ loe den Fremmede forundret. — „Ja vel, Deres Navn! Troer de maaskee, man kjender Dem ikke her? De har jo selv sagt det — De skjærer Hoveder af, De bruger en Medhjelper til at grave, De kommer fra Melun, hvor De har halshugget en Synder — De er Skarpretteren!“

Alle fore et Skridt tilbage. — „De er Samson!“

„Det er virkeligen stærkt!“ sagde den Fremmede skoggerleende, i det han fremtog sit Pas. Man saae deraf, at han var En af de første Gartnere i Departementet, Opfinder af et Instrument til at pode med. Hvad han havde sagt, gjaldt kun om Træer, om Blomster, maaskee om Kaal.

Hele Forsamlingen brast i Latter. Den falske Skarpretter hilste høfligt og sprang iland. Samme Øieblik steg Retfærdighedens Haandlanger iland, og fjernede sig hurtigt, inden det dybe Incognito blev røbet, hvori han stedse veed at hylle sig.

Visitkortet.

Signora Morosini, den piemontesiske Militair-Ingenieur i Mehemed-Ali's Tjeneste, brød sit Hoved overmaade. Han vidste ikke, hvorledes han skulde bære sig ad. Paa den ægyptiske Regjerings Befaling skulde han begive sig til Syrien, for at lede Fortificationerne ved Taurus; han maatte altsaa gjøre Afskedsvisiter. Samme Dag, han skulde reise, var det Nytaarsdag, der just — et yderst sjeldent Tilfælde! — feiredes paa eengang af Christne og Tyrker; han skulde altsaa ogsaa gjøre Gratulationsvisiter, og hvor-

mange? Hos ægyptiske Herrer, hos europæiske Herrer! Hos Paschaer, Consuler, Beyer og Doctorer. Eet Menneskes Aande var for kort til alt dette. Han maatte hjelpe sig med en List, og vovede det Uhørte — at sende Visitkort ud i den ægyptiske Verden. Gjennem Cairo's Gader løb hans Tjener med en uendelig Seddel fuld af frankiske og tyrkiske Navne og et dertil svarende Antal Kort, som han havde medbragt fra Europa.

Blandt de mange Muselmænd, som Ingenieurens Papir-Repræsentanter satte i Forundring og Forlegenhed, var ogsaa Krigsministeren Kurdschuk Pascha. Med ikke ringe Mishag læste han: „*Il Signor Morosini e la sua sposa.*"

„Hvad er det? raabte han: Mener Franken kanskee, jeg har glemt hans Navn? Hvad vedkommer det mig, om han er gift eller ikke? Vil han give noget tilkjende dermed, eller hvad vil han?"

Han faldt i Tanker. Den ziirlige Bernsteensspids slap ham af Munden. Mørke Tanker snege sig ind i hans stille Ro. Farende op af en urolig Slummer, betragtede han anden Gang det sælsomme Blad. Han vendte og dreiede det paa alle Kanter. Da faldt hans Blik paa de to gothiske Søiler, som, smukt slyngede af allehaande Vaaben, overragede de gyldne Bogstaver, og han troede at have fundet det. Ved sin sidste Audients havde Ingenieuren forlangt en Kandsche, som, paa Regjeringens Bekostning, skulde gives ham til at befare Nilen med, og han havde standhaftigt afslaaet hans Fordring, uagtet Ingenieuren bragte sin Kone med i Spillet og paastod, at den trættende Reise tillands kunde skade hendes Sundhed. Deres Ordvexling var tilsidst bleven meget levende.

Det var det altsaa! Franken fordrede Satisfaction i sin Kones Navn. Han skulde slaaes med ham!

Paschaen betænkte sig ikke længe. Han gav sin Livmameluk Ordre, at slibe hans bedste Damascener. Næste Morgen aarle iilte hans Sais til Morosini. "Krigsministeren venter Dig!" var det lakoniske Budskab. Morosini adlød, idet han sagde ved sig selv: „Hvad vil Paschaen mig? Vil han lægge Hindringer i Veien for min Reise? Det kan jeg aldrig troe. Ah, han vil udentvivl stille en Kandsche til min Raadighed!"

Paschaen modtog ham med alvorlig Værdighed. „Jeg er beredt, at opfylde Dit Ønske!" sagde han. — „Din Høihed forpligter derved mig og mine Kone til den dybeste Taknemmelighed." — „Hvad? Din Kone glæder sig ved at . . . . — " — „Hun vilde selv komme, for at . . . . "

„Hans Kone vil ogsaa slaaes! brummede Muselmanden i Skjæget: Derfor staaer hendes Navn paa Bladet. Det er noget stærkt, min Kjære! vedblev han høit: I Europæere ere meget for at slaaes. Naa, til Sagen! For hvilket Vaabenslags har Du bestemt Dig?" — „For Artilleriet!" — „Ei, hvorfor ikke? Du har Din Damascener hos Dig; her er min. Jeg ønsker, at Kampen maa finde Sted bag ved Citadellet, og det tilhest."

Morosini betænkte sig lidt. „Din Høihed ville undskylde, sagde han: men jeg forstaaer Dig ikke. Taler Du da om en Duel?"

„Ved Propheten, Du har jo udfordret mig, Du har jo sendt mig Dit Kort." — „Mit Nytaarskort?" — „Ja, et Kort, en Udfordring, hvori ogsaa Din Kone figurerer. Med Dig kan jeg nok slaaes; men Din Kone . . . . . ! Eders europæiske Blod maa være fordømt hidsigt, aldenstund ogsaa Eders Qvinder blande sig i slige Stridigheder."

„Men derom er jo slet ikke Tale! Min Kone og jeg have igaar aflagt Dig et Besøg . . . . "

„Du — aflagt mig et Besøg? Du spøger. Jeg har kun faaet et lidet Blad.“

„Det er et Høflighedstegn, der gjelder som Visit!“

„Din Kone havde jeg gjerne seet; men hvad har hun med dette Kort at bestille?“ — „Det er saaledes Brug i Europa.“ — „Hvorledes? I Europa, hvor man, af pure Galanteri, holder Qvinderne saameget tilgode, der repræsenterer man Qvinderne ved slig en ussel Lap Papiir? Eller er det den Frihed, I skjænker dem, at I sender dem om blandt Folk som Papiirstumper?“

„Din Høihed finder dette besynderligt, fordi Du ikke kjender vore Sæder. Saameget er imidlertid vist, at vi vilde give Dig et Beviis paa vor Agtelse.“

„Du vilde altsaa ikke slaaes med mig?“ — „Paa ingen Maade! Vi vilde kun aflægge et Nytaarsbesøg hos Dig.“

„Det var jeg aldrig falden paa! Det undrer mig, at I Europæere, ellers saa praktiske, fornuftige Folk, kunne befatte Jer med slige Narrestreger. At see En, eller at læse hans Navn paa en Lap Papiir, det skal være Eet! Det skal glæde En! Det var dog klogere, naar man sendte sit Portrait.“

„Din Høihed har Ret! Jeg kan kun svare: Saaledes er det Skik og Brug.“

„Gud er stor! . . . Nu, naar det er Skik og Brug, saa vil jeg ikke gjøre flere Ophævelser derover. Jeg antager Dit og Din Kones Besøg. Denne hendes Artighed er meget smigrende for mig. For ei at give hende noget efter i Artighed, bevilger jeg hende den Kandsche, Du har forlangt.“

„Din Høihed er alt for god. Min Kone . . . “

„Ville I takke mig, saa skulle I komme personligt, og ingen Visitkort sende.“

Babettes Død.

En sand Anecdote.

For nogle Dage siden kom en Pige paa femten-sexten Aar til Slagterhuset i Paris med en Ko. Hun havde en stor, smudsig Straahat paa; men af hendes blaa, af sorte Haar overskyggede Øine lyste en øm Sjel. En pjaltet Trøie, baade for lang og for viid, bedækkede Overdelen af hendes Legeme, og et Skjørt, hvis Farve ikke mere var at skjelne, naaede netop over Knæene, saa man kunde see de magre Been med de hullede Strømper og de plumpe Træskoe.

Frygtsom nærmede hun sig Dørvogteren og rakte ham et Papiir. Det var en Attest fra en Dyrlæge, som bevidnede, at den Ko, hun bragte, var en Malkeko fra Paris, som leed af Lungesyge, saa den ikke var istand til, at give Melk mere, hvisaarsag den maatte slagtes, for, hvis man fandt Kjødet sundt, at fortæres af Publikum, men i modsat Fald at gives til Priis for de vilde Dyr i Plantehaven.

Pigen førte altsaa Koen til Slagtebænken. Det vidste den Stakkel ikke, thi hun kunde ikke læse, og hendes Herre havde ikke sagt hende, i hvad Ærinde han sendte hende.

„Godt! sagde Dørvogteren, efter at have læst Attesten: Før Din Ko til No. 18.“

„Men hvad vil man foretage sig med min gode Babette, med denne Ko, som jeg har opdrættet, som jeg holder af, og som visseligen ogsaa holder af mig. Vil man helbrede hende, at hun kan komme til Melken igjen? For min Herre er meget vred paa hende; han siger, hun betaler ikke sit Foder, hun indbringer ham ikke en Sou, og skal det vare ved, vil han lade hende aflive.“

I dette Øieblik udstødte Koen et langt, sørgeligt Brøl.

„Hvad gaaer ad Dig, Babette? sagde Pigen: Hvad gaaer ad Dig, lille Moer? Vær ikke bange! Man vil ikke slaae Dig ihjel. Slaae Dig ihjel! O min Gud, et saa godmodigt Dyr! See kun, hvor venligt og taknemmeligt hun gloer paa mig med sine store Øine! Kom, Babette! Kom til mig, min lille Moer!“ Og Babette traadte nærmere, og slikkede, med en vis Ømhed, Pigens Hænder.

„Slaae Dig ihjel! Mit stakkels Dyr, min eneste Kamerad! Dig, som forstaaer mig saa godt og som svarer mig saagodt, naar jeg taler til Dig; Dig som strax kan see, naar jeg er sørgmodig, og min Herre har slaaet mig, og som saa selv bliver gandske traurig! For man skulde troe, hun græder, naar jeg græder, og føler, hvad jeg føler. Naar jeg er lystig, naar jeg springer, naar jeg løber, springer hun, løber hun med mig. Jeg passer hende ogsaa godt. Jeg giver hende, hvad der huger hende bedst, og altid har hun frisk Halm at ligge i ved Siden af mig. For vi sove sammen; hendes Stald er mit Kammer. Og man skulde aflive min Babette! Nei, det kan man ikke. Men man vil helbrede hende for mig. Ikke sandt, Herre?“

Forundret over denne lange, sælsomme Tale, og over de Følelser, som udtrykte sig deri, vidste Dørvogteren ikke, hvad han skulde svare. Han vovede ei, at underrette Pigen om den sørgelige Skjebne, som forestod Babette, men gjentog blot: „No. 18.“

„No 18, det er meget godt; men jeg kjender ikke Nummerne, Herre. Hvor skal jeg gaae hen?“

„Gaae kun ligefrem her; det er den første aabne Dør, Du finder paa høire Haand.“

„Nu munter, lille Moer! Til No. 18, lille Babette!“

Pigen gik med Koen gjennem den lange Slagtehuusgade; paa dens ene Side ligge Huse med uhyre Tage, hvorunder man, i regelmæssige Mellemrum, seer store, hvalte Porte; disse føre til Værkstederne, hvori Slagterne drive deres Haandtering. Paa venstre Side af samme Gade ligge Bygninger, hvori man indstalder de til Parisernes Næring bestemte Dyr.

Alle Portene vare lukkede, uden No. 18; her traadte Pigen ind med sin Ko. Tre Slagtersvende havde just gjort reent her. De bare lange hvide Forklæder, havde nøgne, senefulde Arme, og ved deres venstre Side bare de et Slags Kogger, hvori fem Knive med skarp Spids og skjærende Klinge.

„Ah! sagde En, da han saae Pigen med Koen: Du bringer os Arbeid! Velkommen!“ — „Ak ja, mine Herrer! De vil nok helbrede min Ko, saa hun kan komme til Melken igjen, ikke sandt?“ — „Jo vel! Vi skulle nok gjøre Alt paa det Bedste. Vær Du rolig!“

„Tag Trækrebet, Baptiste, sagde En: og læg det paa Dyret.“ — Baptiste tog Rebet og slyngede det om Babette's Horn. Pigen gjør store Øine; hun begriber ikke, hvad denne Operation skal til. Baptiste griber Enden af Rebet, for at trække Dyret ind i det indre Rum. En Anden, med en uhyre Stok, stod bag det, for, hvis det skulde gjøre Modstand, at tvinge det til at gaae.

Baptiste vendte sig til Babette, for at bede hende gaae ind i det indre Rum. Men hun gjorde det ikke; hendes Øine røbede Uro; hendes Næseboer aabnedes og lukkedes hastigt; hun syntes at ahne Faren. „Hei, vil Du Du gaae, Kameel! raabte Baptiste: Slaae til, Cadet!“ — Cadet løftede sin tykke Stok, for at slaae Babette. Men Pigen faldt ham i Armene og skreg: „Holdt, Herre! Ikke slaae! Jeg skal nok faae hende til at gaae. Mig lyder hun altid; jeg har aldrig havt nødig, at slaae hende.“

Strax tog hun Koen om Halsen, omfavnede den og tiltalte den i et Sprog, som Babette syntes at forstaae, thi neppe havde hun sagt de Ord: „Munter, lille Moer! Gaae kun frem! Man vil ikke tilføie Dig noget Ondt; dertil ere disse Herrer altfor gode. Kom, kom, man vil helbrede Dig!“ — Neppe havde hun sagt disse Ord, før Koen uden Modstand fulgte Pigen.

Da Babette var kommen til den usalige Ring, som er fastnættet i den indre Muur, kastede den igjen ligesom et spørgende Blik paa Pigen. Denne rystede, thi hun vidste ei, hvad hun skulde tænke om det Hele. Men snart var Rebet trukket gjennem Ringen, Babettes Hoved nedtrykt og ved en Knude holdt fast mod Jorden. I denne grusomme Stilling opløftede det arme Dyr smerteligt sine Øine, for at søge Pigens, som om det vilde sige hende det sidste Farvel. Det rystede over hele Kroppen og syntes at forudføle, hvad der ventede det. Pigen græd, hun vidste ikke, hvorfor.

„Ak, mine Herrer! sagde hun: Jeg er saa bange, jeg ryster . . . og De ville dog ikke gjøre min Babette noget Ondt, men tvertimod helbrede hende!“

„Ja, vi skal nok kurere hende, for evigt! svarte Baptiste: Touren er idag til Dig, Cadet; hurtigt!“

Pigen havde imidlertid nærmet sig Koen; hun havde slynget Armene om dens Horn; hun trykte Kys paa dens Pande. Men, fastbunden ved Ringen, kunde den kun med sin Tunge søge de Hænder, den saa ofte havde slikket. „Vogt Dig! raabte Baptiste: Cadet slaaer til!“ Ved disse Ord sprang Pigen tilbage, og den tunge Hammer faldt paa Babettes Hoved, som rystede sig stærkt og stønnede smerteligt.

Ved Slaget og ved Koens Fald udstødte Pigen et Fortvivlelsesskrig, og faldt afmægtig om paa den. Cadet havde løftet Hammeren til det andet Slag; men ved dette

Syn sank hans Arme, og alle tre Svende følte sig dybt grebne. De havde hverken bemærket eller begrebet Pigens Uro og hendes overordentlige Godhed for Koen.

Da de havde fattet sig lidet, iilte de, at løfte Pigen op. De toge hende, som en let Fjer, og lagde hende i Mesterens Lænestoel. Omhyggeligt sysle de med hende. De opsøge hvidt Linned, dyppe det i frisk Vand og væde Pigens blege Pande. Men hun faaer ikke sin Bevidsthed igjen; hendes Bryst gaaer voldsomt, hendes Aandedræt tungt; hendes Lemmer trække sig stundom sammen, men hendes Øine forblive lukkede.

Imidlertid havde det ene Slag kun bedøvet Koen; Svendene befrygtede, Pigen kunde faae sin Bevidsthed igjen, inden Arbeidet var fuldbragt. Hammeren blev atter greben, og faldt to Gange paa Babette's Hoved. Hvert Slag frembragte en krampagtig Bevægelse i Pigens Hoved, som om det var dette, der ramtes. Nu er Babette død. Baptiste aarelader Pigen. Derpaa bærer man hende, paa Stolen, ind i Mesterens Stue.

Her vaagnede den Ulykkelige lidt efter lidt af sin Afmagt. Hendes første Ord vare et heftigt Spørgsmaal: „Hvor er Babette?“ Strømme af Taarer styrtede over hendes Ansigt. Qvinderne, som omgave hende og deelte hendes Smerte, erkyndigede sig om hendes Forhold. De erfarede, at hun hed Toinette; at den Herre, som hun tjente og som uafladelig mishandlede hende, havde taget hende ud af Waisenhuset; at den arme Ko havde været hendes eneste Trøst i Verden, hendes eneste Veninde.

Denne Tildragelse bragte hele Gaden i Bevægelse; man trængte sig frem til Pigen; Enhver søgte at trøste hende; de, der ikke kunde komme frem til den Fortvivlende, lode sig Historien fortælle. Opfordret af sine to Kamerader, reiste Baptiste sig pludseligt og raabte: „Mine Herrer,

en Tanke . . . . . Min Mester har i sin Stald en ung, nybærende Ko; lader os skillinge sammen og kjøbe den. Vi ville byde den stakkels Toinette den istedet for hendes Babette. Ikke sandt?" — „Ja, ja, ja!" raabte alle Tilhørere. — „Bravo! Her er min Hue! Enhver lægge, efter sin Evne, en Skjerv deri."

Alle gave — Dalere, Franker eller Sous, altsom Enhver formaaede. Man talte. Summen beløb sig til 422 Fr. 50 C: Koen havde kostet Slagtermesteren 280 Fr.; der blev 142 Fr. 50 C. tilovers. For denne Sum kan man leie en Stald og kjøbe noget Foder. Man maa gjøre Toinette til Melkepige; man maa gjøre hende uafhængig.

Strax begave de tre Svende sig til Toinette, som endnu stedse græd. Baptiste tog Ordet og sagde: „Mamsel Toinette, vi have slagtet Deres Ko, det er sandt! Vi vidste ikke, at De vilde tage Dem det saa nær, thi ellers havde vi ikke gjort det. Men tillad, at vi byde Dem en anden Ko, som er ung og nybærende. Den skal være Deres Eiendom; De kan skalte og valte med den, som de vil, og Ingen skal slagte den for Dem, derfor indestaaer jeg!"

Forbauset saae Toinette paa de tre Svende og svarte kun med nye Taarer. Men Baptiste tager hende ved Haanden, og nøder hende til at see ud af Døren. Her viser han hende en smuk Ko, som man imidlertid har trukket frem. Sørgmodig saae Toinette paa den og sagde: „Det er ikke min Babette; det er ikke hendes Øine, ikke hendes Sind; det er et andet Dyr; hende seer jeg aldrig mere." En heftig Hulken afbrød hendes Ord.

„Nu, Mamsel! tog Baptiste Ordet: Man maa finde sig i Skjebnen. Denne Ko hedder ogsaa Babette; det er dens virkelige Navn. Alt er altsaa ved det Gamle, undtagen at dette Dyr er langt mere værd og at det tilhører Dem!"

„Hun hedder Babette! sagde Toinette med et Smiil, som brød frem midt af hendes Taarer: Virkeligen, Herre? O! hvilken Lykke!"

Freden vendte tilbage i hendes Hjerte. Strax leiede man et Kammer og en Stald i Nærheden af Barrieren, og efter at man havde underrettet hendes hidtilværende Herre om det Fornødne, flyttede hun endnu samme Aften ind i sin nye Bolig, som Eierinde af en Koe, paa hvis Udbytte hendes hele Fremtidslykke grunder sig.

L. Ch. B.

Den chromatiske Tonestige.

Grevinde v. H. havde indbudet alle sine Bekjendte af den fornemme og musikalske Verden til den 12te Marts 1839. De meest udmærkede Kunstnere, som findes i Paris, skulde medvirke til Festens Forherligelse. Laura v. H., Grevindens ældste Datter, en i de høie Cirkler særdeles agtet Pianistinde, vilde vise sig Festen værdig, og havde dertil valgt en Phantasie af en af vor Tids største Mestere.

Aftenen før Festdagen satte sig en ung, blond Dame ved Flygelet i et afsides Værelse i det grevelige Hotel, og og i det hun fæstede sine Øine paa en Skov af Toogtredivtedele, lod hun en let Haand glide hen over Tasterne. Denne unge Dame var Laura.

Klokken havde slaaet Tolv. Urolig over sit Spil næste Dag, havde Laura følt Trang til, endnu at gjennemstudere nogle Passager, som udfordrede en særdeles Kraft og

Færdighed. Kammerpigen var sendt bort, og hun sad alene for Pianoet, hvis blode Toner fremgik fortryllende under de fine Fingre.

En dobbelt, chromatisk Tonestige var det, som især forurolige Laura. Men hvad lader sig ikke opnaae ved fast Villie og anstrengt Arbeid! Det Vanskelige veeg lidt efter lidt for en utrættelig Iver, og sprang, i rislende Perler, frem under Laura's Haand.

Beroliget og tilfreds tænkte hun omsider paa at gaae tilsengs. Men en ny Aengstelse forfulgte hende lige ind i hendes Soveværelse, og hun satte sig atter til Instrumentet.

Hundredgange havde hun paany spillet denne Scala, og hendes Fingre vare endnu ikke trætte. Klokken var over Eet; Tonestigen vedblev sit Løb.

Langt om længe besluttede Laura, overvældet af Søvnen, at gaae tilsengs. Men den høire Haands Fingre modstode Frøkenens svage Kraft, som om de kunde været sømmede til Tasterne, og syntes mechanisk at adlyde en paansdt Bevægelses Magt.

Den pragtfulde Tonestige hørte ikke op at rulle.

Greben af Skræk ved Synet af denne Haand, som en magisk Magt havde gjort til sin Slave, forsøger Laura at staae op . . . hun staaer . . . men — o Himmel! — den høire Haand forbliver fængslet til Claviaturen, og den usalige Scala fortsætter sit Løb.

Laura vil udstøde et Skrig, men lammet af Angsten, frembringer hendes Bryst kun en undertrykt Stønnen.

Intet ligner det arme Barns Angst. Ene midt om Natten, uden Kraft til at raabe om Hjelp, søger hun, med den venstre Haand, at gribe Klokkestrengen; men hun er ikke istand til at naae den. En Feberkulde ryster hendes hele Legeme, en kold Sved løber over hendes Pande, og bevidstløs synker hun tilbage paa Stolen.

Et nyt Uheld forøger det Græsselige i hendes Stilling. Et heftigt Stød mod Instrumentet har omstyrtet Lyset og der hersker et fuldkomment Mørke i Værelset. I dette Øieblik kommer Laura igjen til sig selv, og seer et infernalsk Skuespil for sig. De 46 hvide Taster vise sig for hende som ligesaamange Ildstriber, og de 32 sorte Taster forvandle sig til ligesaamange Slanger med sortblaae og grønne Ringe. Hver Node af Musikstykket river sig løs fra Papiret og forvandler sig til et gloende Øie. Strengene springe, og staae, i hele deres Længde, op paa Resonantsbunden; Hamrene hoppe, Alt vorder legemliggjort, Alt besjelet, Alt dandser, sukker, stønner. En Svovllugt udbreder sig i Værelset. Og uden Ophør fortsætter Tonestigen sit Løb . . . .

Ude af sig selv af Skræk, agter Laura ikke paa Lyset, som ruller ved hendes Fødder; det griber fat i Sømmen af hendes lette Dragt, og snart er den Afmægtige indhyllet i Røg. Den truende Fare kalder hende tillive igjen. Hun udstøder et Fortvivlelsens Skrig.

„Hvad fattes Dem, Frøken?“ spørger Therese, som i dette Øieblik træder ind i Værelset.

Efter nogle krampagtige Anstrengelser aabner Laura sine Øine og vender sig til Kammerpigen med det Spørgsmaal: „Hvor er jeg?“

„De er i Deres Seng, Frøken! Det er silde. Jeg kommer, for at vække dem. De har vist havt en slem Drøm.“

Gammel Kjærlighed ruster pludseligt.

Hvad Digteren Ducis besad, skyldte han Greven af Provence. Han forblev Bourbonernes troe Tilhænger, og vilde ei engang modtage Æreslegionens Baand, som Napoleon tilbød ham. Da Ludvig *XVIII* kom tilbage til Paris, indbød han Digteren til sig. Nu modtog Denne med Taknemmelighed Ordenen og Kongen rekapitulerede alle mulige gamle Historier med ham.

Ducis erindrede Kongen om Skuespillerinden Madame de Marchais. Ludvig roste hende meget og Ducis sukkede som en Ungersvend. „Grevinden var meget forførerisk, Sire, og jeg tilstaaer, at hun har voldet mig mangen søvnløs Nat.“

Ludvig smilte og klappede ham paa Skulderen, som om han vilde sige: Hvad? Ogsaa Du? Derpaa tilføiede han: „Og hvad er der bleven af denne Tryllerinde?“

„Jeg veed det min Tro ikke! svarte Ducis: Siden Revolutionen har jeg ikke hørt hendes Navn. Lever hun endnu, vilde jeg give meget for, at see hende igjen.“

„Det er et Ønske, som jeg imorgen kan opfylde; jeg skal forestille Dem for hende!“ tog Abbed de la Fage Ordet.

„Hvilken Lykke! raabte Ducis: Jeg oplever anden gang mine Ungdoms Dage; idag har jeg gjenseet min Velgjører, og imorgen skal jeg gjensee hende, mit Hjerte engang har banket for!“

Næste Morgen førte Abbe de la Fage Digteren til et smukt lille Hotel. Trappen førte til et Værelse, hvor Vinduesskodderne vare lukkede. Abbeden førte Ducis bag et Skjermbræt og pludseligt stod han for en Seng, hvori

han, ved det sparsomme Lys, nogle med grønne Skjerme tilhyllede Kjerter udbredte, opdagede et med en høi Coëffure overlæsset Hoved; Rosa- og Lilla-Baand krydsede hverandre paa en uhyre, med Pudder bedækket Paryk, fra hvis Top et langt Slør faldt ned. Et sort Shawl skjulte den hele Skikkelse indtil Underlæben.

„Jeg har den Ære, at forestille Hr. Ducis!“ sagde Abbeden.

Til Lykke kunde man, formedelst Mørket, ikke mærke Digterens Bestyrtelse. Ducis trak sig tilbage saa godt han kunde, og flyede saasnart som muligt fra dette ved alle Slags Rygelse forpestede Sted. Saasnart han var kommen ud i det Frie, raabte han med den ham egne Aabenhjertighed: „Aldrig mere skal jeg sætte min Fod her! Hvad har jeg med Liig at gjøre?“ Ingen maa komme til mig med den Snak, at dette Uhyre har været den unge Fee, som Alle kaldte hende, og at hun har indgydt mig den eneste Lidenskab, som bragte mit Hjerte til at banke! Hvilken Afsindighed!“

„Min kjære Ducis! afbrød Abbeden ham: Alt dette beviser, at man ligesaalidet bør vende tilbage til de Qvinder, som til de Ideer, man har elsket i sin Ungdom.“

Sjælland.

Beskrevet af den franske Reisende Hr. Marmier.

Sjælland er et fladt Land, bedækket med Skove og Kornmarker, den yndigste og frugtbareste Egn i hele Norden. Jeg forlod det i Vaaren; dengang var det gandske grønt, som Havet, der omgiver det. Jeg gjensaae det i Høsten; Træerne bøiede sig under Vægten af deres Frugter, og de vide Sletter skinnede som Guld i Solen. Jaar havde den nordiske Himmel ikke skuffet Landmandens Haab. I den lykkelige Høsttid frembyde Kjøbenhavns Omgivelser et fortryllende Syn. Venligt tilsmiler hele Egnen dem, som i deres Ansigts Sved have bearbeidet den. Hist og her seer man Gaarde, hvis Lader allerede aabne sig, for at modtage den rige Høst. Aarle om Morgenen gaaer Bonden ud at meie; om Middagen hviler han hos sin unge Qvinde. Paa den grønne Bakke seer man Landsbykirken med de hvide Mure, omplantet af Træer. Naar Høsten er tilende, strømme de glade Bønder til Kirken; Fattigblokken vorder rundeligt betænkt, og de unge Piger smykke Gravene med de skjønneste Blomster, thi de Fattige maae have deres Deel af Himlens Gaver, og de Døde maae heller ikke glemmes. Nær Kirken boer Præsten, som tager Deel i Bondens Arbeide, i hans Frygt, i hans Haab. I hvert Sogn har Præsten sin Gaard og sin Mark. Dette Fælledsskab i materielle Interesser slynger sig som et fast Baand om ham og hans Sognebørn.

Paa den store Chaussee ved Kjøbenhavn er der en levende Færsel. Løverdag og Søndag ere gyldne Dage for Hyrekudske og Hesteudleiere. Nordens Beboere sætte endnu stor Priis paa Søndagen. I deres Øine er det næsten Synd og Vanhelligelse, at indslutte sig i Byen paa en

Søndag, medens Naturen udfolder sig saa prægtigt. Om Søndagen maae de spise til Middag i fri Luft, hvile paa Mosset i Skovene og smøge deres Pibe ved Foden af en Egebul.

Paa disse Søndagsudflugter komme Kjøbenhavnerne ofte lige til Roeskilde. Der ere to Ting, som hidlokke Kunstvenner og Lækkermunde: Kirken og Prindse-Herberget.

Kirken er en af de ældste Bygninger i Danmark, fra det ellevte Aarhundrede. Syv Kongeslægter hvile i denne Kirke; Mørkhedens Aarhundreder og den frembrydende Civilisations Aarhundreder ere begravne her. Under Kirkens store Skib er en med Jerngitter omsluttet Begravelse, som Solens Straaler neppe kunne naae; her staae Kongernes Kister. I Choret, i Sidegangene, i Capellerne reise sig Monumenterne af Marmor, Urnerne, de rigtforgyldte Katafalker, hvis Sider ere bedækkede med Hautreliefs og brammende Indskrifter; Levninger af Kongedømmet i Dødens Haand, Hofmodets sidste Drømme midt i Forraadnelsen. Nogle af disse Mindesmærker ere Kunstværker af Værd, udførte i Italien og bragte til Danmark med stor Bekostning.

Kirken er bygget i den grandiose, byzantinske Styl, hvis majestætiske Simpelhed stemmer saa skjønt overeens med Christendommens første Aarhundreders. Alt er yndigt, udført i den skjønneste, fuldkomneste Overeensstemmelse. Men jeg veed ikke, hvilken ulykkelig Maler der engang fattede den beklagelsesværdige Beslutning, at ville forskjønne den; i dette Øiemed malte han Buketter og Grene paa Væggene og Hvælvingerne. Saaledes forstyrredes hele Eenheden og Kirkeloftet seer nu ud, som Plafonden i en hollandsk Kro. Dette slette Exempel er desværre bleven efterlignet, og den lille smukke Kirke i Regstadt (Ringsted) samt det gamle Capel i Sorø ere ogsaa blevne gult og grønt anstrøgne.

Nær Roeskilde ligger Isefjorden, berømt i Islands Sagaer og i Danmarks Krøniker. Før bar den de Kæmpendes Skibe; Krigsraab gjenlød ved dens Bredder. Nu ligger den øde og stille. Fjordbredderne ere nøgne og sandige. De ere som en trøstløs Hede i en deilig Blomsterhave. Herfra indtil Sorø giver det hele Land et Billed af Glæde og Lykke. Jeg blev ikke træt af, hele Veien at see efter Bønderhusene, som vare omgivne af Hækker; allevegne klang Leen; Qvinderne bandt op; Negene stode, ordnede som Soldater i to Geleder, saa langt man kunde see. Da vi kom til Pedersborg Kirke, bestege vi Banken, hvorpaa den ligger. Herfra kunde vi overse hele Dalen; Bøgeskovene svømmede i Sollyset, og fire gandske nær ved hinanden liggende Søer gjenstraalte i deres Sølvspeil Himlens Blaa.

Sorø er Danmarks klassiske Egn. Her var den første Latinskole i Sjælland; her levede de ældste nordiske Historieskrivere — — I dette Aarhundrede har Phønixen atter rørt sine Vinger; den latinske Skole i Sorø har atter hævet sig meget, og Akademiet svor, det skulde aldrig mere døe! Gud veed, om det vil holde sin Eed!

Dette Akademie er et af Europa's skjønneste og rigeste videnskabelige Institutter. Fem til sex Mile eier det Alt, hvad man kan øine af Haver, Marker og Skove. Akademiet er hele denne Egns Herskerinde, som Bonde og Dommer ydmygt bøie sig for. Dets første Embedsmand kjører, liig en Prinds af Blodet, aldrig uden med fire Heste, og Directoren lønnes som en Minister. For sine Disciple har Akademiet ladet opføre en saa pragtfuld Bygning, at mangen Konge vilde være stolt af, at kunne beboe et saadant Pallads. Men just denne Lurus synes at skræmme Familiefædrene, og de sende hellere deres Sønner til Smaastædernes Skoler. Akademiet har en aarlig Indkomst af 100,000 Daler, og tæller kun – 60 Disciple.

Kirken i Sorø er den forrige Klosterbygning. Den er bygget paa samme Maade, som Kirken i Roeskilde, men endnu langt smagløsere anstrøgen. Altertavlen er ret smuk; Billedet fremstiller den hellige Nadvere. Man fortæller, at Maleren først havde villet portraitere Professorerne i Sorø som Apostle; men da Ingen af dem vilde prange som Judas paa Billedet, saa valgte han sine Apostle blandt de sjællandske Bønder. I Begyndelsen vilde heller Ingen af dem overtage Judas's Rolle, men omsider bequemmede sig dog En dertil. Men da nu Maleriet var fuldendt, viste sig den sande Judas for ham om Natten, trykte venskabeligt hans Haand, og takkede ham, fordi han havde havt den Godhed, at indtage hans Plads paa Billedet. Den arme Bonde blev herover saa forfærdet, at han døde to Dage efter.

Hele Byen Sorø staaer under Academiets Indflydelse. Kjøbmanden er patentiseret af Academiet, og enhver Borger anseer sig høitæret, naar han har Omgang med et Medlem af Academiet. Professorerne ere Patricierne i dette literaire Oligarchie, og Directoren er deres Consul. Derfor er det ikke saa underligt, at Naturen selv er bleven skolastisk; Bøgeskoven, som omgiver Sorø, hedder „Philosophgangen" og Bakken hinside Søen fører det beskedne Navn „Parnasset."

Esrum var fordum et Kloster. Civilisationen har forvandlet det til et Fængsel, et Fængsel nærved en Søe, midt i en Skov. Om Foraaret kan der ikke gives noget Skjønnere, end denne Egeskov, hvor tusind Fugle synge, hvor de skjønneste Blomster udaande deres Duft, og denne Sø med sine klare Bølger og sine Sivblomster. Og nu dertil et Fængsel, hvor den arme Fange seer Skovens Fryd og Frihed for sig! Langt bedre staaer et Fængsel i store Stæder, i skumle Gader. Da vi gik forbi dette med et Gitter omsluttede Huus, saae en ung Mand, der havde

klamret sig fast ved Jernstængerne i sit Vindue, længe efter os. Hans Ansigt var mørkt og sørgmodigt, og da vi gik videre, istemte han Andersen's skjønne Sang:

„Jeg drømte, at jeg var en liden Fugl."

Aldrig har jeg i et skjønnere Land hørt en mere klagende Sang.

En Miil derfra ligger et af de skjønneste danske Slotte. Det hedder Fredensborg. Dets Gemakker ere forladte og forfalde meer og mere. Hoffet kommer ikke mere hid. Her saae jeg første Gang et Billed af Carl *XII.*

Parken ligner hist og her Haven ved Versailles. I Midten gjennemskjæres den af en lang Rad Lindetræer og paa tre runde Forhøininger af Grønsvær staae trehundrede Billedstøtter af Steen, fremstillende Normænd fra forskjellige Egne i deres eiendommelige Dragt. De ere reiste her, for at minde Kongerne af Danmark, saa tidt de lystvandrede i denne Have, om deres skjønne Norge. Disse Billedstøtter vare de stumme Repræsentanter for et Land, som de skulde forsvare og elske. Nu kunne de kun vække sørgmodige Følelser i et dansk Hjerte, thi de ere nu intet videre, end Vidner om en lykkelig Tid, som ikke er mere. De ere Alt, hvad de Danske have beholdt af Norge. Fordum var Danmark ogsaa ligesom de Norskes Fædreland; nu ere disse Billedstøtter som i et Exil. De Mænd, som sluttede Fredstractaten i Kiel, de Mænd, som gave Norge bort til Sverrig, havde ogsaa skullet forbarme sig over disse Steenbilleder og sende dem til Stockholm, til Rosendalshave!

Silde om Aftenen forlode vi Christian den Syvendes fordums Opholdssted, og kom gjennem en stor Egeskov. Kulsviernes Hytter vare lukkede, Fuglene sov i deres Reder. Den Vei, vi fulgte, frembød et høitideligt og alvorligt Syn. Min Reisefælle sov fast; Kudsken paa Bukken stred med Søvnen og Hestene gik i Fodsgang. Jeg var gandske alene. Nys havde jeg forladt en af det danske

Kongehuses blomstrende Haver, og hvilke Minder knyttede sig til den! Dette Slot Fredensborg var en Konges Lune, hvis Scepter beherskede begge Bredder af Sundet! Fordum saae man her Fester og Turneringer, glimrende Forsamlinger af Fyrster med deres Hofstat. Nu er Alt her stille og tausk. En gammel Kone aabner Slotsporten, og et Barn viser de Fremmede den tomme Audientssal og den støvede Throne. Her reiste sig Triumphbuer, her prangede Seierstrophær. Hine ere sunkne og disse glemte.

Frederiksborg er et pragtfuldt Fyrstelune, et venetiansk Pallads i et nordisk Landskab, en Fæstning midt i en Sø. Christian *IV* har fuldendt denne Bygning. Han er En af Danmarks bedste og populaireste Konger. Han er for Danmark, hvad Henrik *IV* er for Frankrig. Lig Henrik *IV* var han god og tapper; lig ham elskede han et muntert Liv, og var en stor Tilbeder af qvindelig Skjønhed. Lig Henrik *IV* havde han sine Fleuretter og Gabrieler, sine Elskovshandeler med Borgerdøttre og Hofdamer. Han var høimodig og gavmild, og dog tillige sparsom. Man har endnu Breve fra ham, hvori det hedder: „Min Søn maa have en ny Kladning, min Datter en ny Kjole. Fløilet dertil skal kjøbes hist, Silketøiet her. En af mine Kapper maa tilskjæres saaledes, at den tillige kan tjene som Vest; Foder og Knapper dertil vil I finde i det grønne Skab.“

Som Statsmand besad Christian *IV* stor Indsigt og Erfaring, samt en vidunderlig Virksomhed. Som Krieger udmærkede han sig ved sin Tapperhed og sit sikkre Blik. Han var en dygtig Feltherre og en uforfærdet Sømand. Blandt alle sine Mænd var han den Første i Legemsstyrke og ridderlige Øvelser. Han besad mangfoldige Kundskaber og en levende Iver for videnskabelige Bestræbelser. En stor Forkjærlighed havde han for Architekturen og var meget fortrolig med Skibsbygningskunstens Theorie. Danmarks store

Krigsskibe bygtes efter Modeller fra hans egen Haand, og paa samme Tid, som han beregnede Forholdene i en Fregat, byggede han Børsen i Kjøbenhavn, en Kirke i Skaane, en Stad i Norge.

Hans Regjering var ikke altid lykkelig. Adskillige Uheld i Krigen satte hans Mod paa haarde Prøver; hans Land led store Tab. Men Intet lammede hans fyrige Aand, hans energiske Charakteer. Han forblev stor og stærk, lig en Eeg, som Lynet vel kan ramme, men ikke fælde. Fremmede Konger valgte ham til deres Voldgiftsmand; Folket kaarede ham til sin Heros. Hans Minde har holdt sig hæderfuldt gjennem to Aarhundreder; en høi Glands er udbredt over Alt, hvad der minder om ham, og i alle Egne af Danmark hører man hver Dag Folkesangen:

„Kong Christian stod ved høien Mast."

Frederiksborg var hans Yndlingsopholdssted. Aar for Aar forskjønnede han dette Slot. Med from Omhu berigede han Capellets Helligdom, og de Arabesker og Blomster i Elfenbeen, som smykke det, ere en Gave fra ham. I Slottet ere endnu de store Vaabensale, hvor Ridderne samledes, Elephantordenens Adelstavler og Portraiter af alle danske Mænd, som tilhøre Historien. For hver Konge er en Sal bestemt, hvori hans Billed hænger, omgiven af hans Frænders, hans Ministres og alle deres, som have udmærket sig under hans Regjering. Slottet Frederiksborg er et skjønt Pantheon for Nationalhæderen. Holberg er her; hans Ansigt er fint, lidt sarkastisk, som om han just studerede paa et nyt Lystspil. Saa komme Portraiter af Suhm, Historikeren, af Bernstorf, den ædle Statsmand, af Tordenskjold, den vakkre Matros, som Oehlenschläger har bragt sin Hylding i et Drama, af Egede, Missionairen, og af Wessel, den fattige Digter, som vist aldrig tænkte, at hans Portrait engang skulde komme til at hænge ved saa mange store Mænds.

To Portraiter var der i denne Samling, som især tiltrak mig; det var Struensee's og Dronning Mathildes. Man har unddraget dem Mængdens Blikke, men naar Fremmede ønske at see dem, nægtes det dem ikke. Mathilde har et frisk Ansigt og blondt Haar; hendes Øine ere deiligblaae, himmelskblide, og hendes Mund blomstrende som en Rosenknop. Af Struensee's Mine taler Frimodighed og Uskyldighed; hans Træk ere fine og regelmæssige, men hans høie Pande er gjennemskjaaret af en Fure, og Smaarynker i Mundvigen tyde paa Statsmandens urolige, sorgfulde Liv. Han har blondt Haar og blaae Øine, og hans hele Udseende har en paafaldende Lighed med Mathildes.

I Frederiksborg viste den unge Dronning sig tidt blandt Hofsindet i rige Festklæder, eller i sin Amazondragt. Her kaldte Musiken hende tidt til glade Dandse, eller Hornenes Lyd ledsagede den kjække Rytterske paa Jagt over Bjerge, gjennem Skove. Hun var ung, smuk, elsket og almægtig i sit Rige. Hendes Aan dblændedes ei af saamegen Glands, men maaskee talte hendes Hjerte for lydt. En Dag skrev hun paa en Vinduesrude i Slottet disse Ord, som man endnu læser:

O God, keep me innocent, and make the others great!
(O Gud, giv mig Uskyld, og gjør de Andre store!)

Stakkels Kone! Gud har vel erklæret hende uskyldig, men Menneskene have fordømt hende. Stakkels Kone! Hvor dyrt maatte hun betale den Lykke, at have været smuk og Dronning af Danmark! Trindt omkring sig hørte hun kun glade Raab og venlige Ord. Sex Aar forgik, og hun saae sig alene, given til Priis for deres Spot, som havde misundt hende i hendes Triumphs Dage, og forladt af dem, som engang elskede hende. Paa een Dag tabte hun Alt, hvad der hende smykket hvades blonde Lokker, Alt, hvad der hav-

de sysselsat hendes Tanke, bevæget hendes Hjerte. Den ene Dag var hun Dronning, den anden Fange paa en Fæstning! Hun forlod Danmark som en Fremmed, og dreg i Landflygtighed. Intet tog hun med, uden sine Børns Portraiter, for hvilke hun ofte knælede og græd og bad!

De to Epoker.

(20de Marts 1811. — 20de Marts 1815.)

Det var den 20de Marts 1811. Paris levede i Forventning af en stor Begivenhed. Allerede Aftenen forud havde et Extrablad til Moniteuren forkyndt Befolkningen, at Hendes Majestæt Keiserinde Marie Louise følte de første Smerter. Kanonerne i Invalidehuset skulde anmelde den lykkelige Forløsning med hundrede Skud, hvis Keiserinden fødte en Søn, og kun med Etogtyve, hvis hun fødte en Datter.

Morgenen var prægtig. — Klokken var ti; en ørkesløs Vrimmel af Fodgængere strømte i alle Retninger, talrige Equipager krydsede hinanden, Alt trindt om mig var Larm og Bevægelse .... et Kanonskud lød .... pludseligt blev Alt stille .... forbikjørende Kærrer, Equipager, Alt standser som paa et Tryllesiag; Boutikfolk løbe ud i Dørrene; utallige Hoveder lytte ved Vinduerne. I alle Ansigter afspeiler sig een og samme Følelse, Følelsen af en utaalmodig, ængstelig Nysgjerrighed, eller, rettere sagt, af en dyb Medfølelse. Men Kanonskuddene fulgte paa hinanden, Bevægelsen blev stedse stærkere; man talte med høi Røst, og alt som man kom det afgjørende Ciffer nærmere, hørtes,

blandt Mængden, nogle lidenskabelige Modsigelser. — Atten! — Nei, Sytten! Tyve! — Enogtyve! — Man aandede neppe; Toogtyve! — Nei, nei, Enogtyve! — Treogtyve! Ingen Tvivl mere! — Et umaadeligt Raab: „Keiseren leve!“ lyder fra denne Folkemasse, som Forventningen hidtil havde gjort stum og ubevægelig. Det var hiin store Folkestemme, som oplostede sig samdrægtig og frivillig. Hvad der foregik for mine Øine, fandt i dette Øieblik Sted i hele Hovedstaden, der ligesom forenede sig til et Jubelspring og paa eengang lod Luften gjenlyde af sine sympathetiske Udraab. Det var, som om Himmelhvælvingen skulde styrte. Uden at kjende hinanden, omfavnede man hinanden, lykønskede hinanden; med Ild talte man om den store Begivenhed, hvis Vægt og uberegnelige Følger Alle, om ikke begrebe, saa dog forudfølte. Kanonerne vedbleve imidlertid at tordne; deres Triumphsalver forkyndte Frankrig og Europa, at det nye Dynastie var grundet, at den store Nations Fremtid havde faaet een Betryggelse mere.

Aldrig havde Keiserens Stjerne skinnet i en saa blændende Glands. Og hvo havde ikke dengang, med ham, troet fast derpaa? Alt havde hidtil føiet sig efter hans Ønske og Villie; Aaret tilforn havde jeg seet ham føre Cæsarernes Datter til Altret. Aldrig var Følelsen af hans høie Bestemmelse, aldrig var Bevidstheden om hans Almagt fremtraadt i skarpere Træk i dette skjønne, alvorlige Ansigt. Paa hiin Dag syntes Napoleon at nærme sig Verdensherredømmet, og see, idag fødtes ham en Søn, for at forplante hans Æt og fortsætte hans Værk. Intet syntes at bebude, at hans Ørn nogensinde skulde synke i Støver.

Den store Mands vidtudstrakte Herredom smigrede Nationalstolthed, talte mægtigt til Indbildningskraften, til de adle Drifter, og aabnede en ubegrændset Mark for Ungdommens ærgjerrige Drømme. Æren adlede, i de Flestes

Dine, Lydigheden, ligitimerede Alt. — Keiseren havde, i denne Epoke, alle Nationens levende Kræfter for sig. —

Vi skride fire Aar frem, til 20de Marts 1815.

Tiderne havde forandret sig. Keiseren havde seet sin Stjerne blegne, Trylleriet var brudt, Frihedsinstinkterne vare vaagnede. Nationen og dens krigerske Overhoved vare forlængst ikke Eet mere. Saasnart han førstegang var strakt i Støvet, havde han ophørt, for den at være Skjebnens Mand. Napoleon's Interesser vare nu adskilte fra Frankrigs, og hans Ørn, flyvende fra Taarn til Taarn, fra Cannes til Paris, bar kun Vidne om en materiel Occupation.

Den 20de Marts var jeg paa Gaderne fra Klokken otte om Morgenen. Paris frembød endnu det venlige Syn. Kun nogle kongelige Frivillige, som havde faaet Orlov af deres Officerer, eller vare blevne efterladte af de om Natten i Hui og Hast opbrudte Corps, stjale sig til deres Vaaninger. De vare ubevæbnede, men Lilierne paa deres Uniformer røbede dem. Deres urolige Holdning, deres hastige Gang viste strax, at Hovedstaden havde skiftet Herre. Rovigo havde virkeligen allerede stillet sig i Spidsen for Politiet, og Keiseren ventede man i Dagens Løb.

Jeg vendte mig mod Thuillerierne; Tilgangene vare øde og stille. Ludvig *XVIII* var, Natten forud, flygtet fra Palladset. Udvandrernes Konge, var han udvandret paany.

Imidlertid fyldtes Gaderne, de offentlige Pladser og Boulevarderne med en talløs, broget, af forskjellige Følelser besjelet Mængde. Forstædernes Befolkning mylrede frem, som til en Fest. Folk i bedre Dragt og af anstændigere Udvortes, Folk af Borgerstanden eller af de rigere Classer, viste i deres Træk en Blanding af urolig Nysgjerrighed og Nedslagenhed, som paa en betegnende Maade kontrasterede mod den lavere Folkeklasses Jubel. — De Bortreiste bekla-

gede man ikke meget, men man frygtede Den, som skulde komme.

Skjøndt Veiret var meget smukt, saae man dog kun faa Equipager; elegantklædte Damer fandtes kun i ringe Antal blandt Mængden. Gensd'armerne og mange dekorerede Mænd bare Violbuketter i Knaphullet.

Om Eftermiddagen saae jeg, paa Carousselpladsen, Avantgarden af Grenadererne fra Den Elba rykke ind. Disse gamle Krigeres barske, ærefrygtbydende Udseende, de mørke, foragtelige Blikke, de kastede paa Folket, beviste tilstrækkeligt, at de kom til Paris som Seierherrer. Som een Mands Satelliter havde de ophørt at være Fædrelandets Soldater. De bleve strax indqvarterede i det gamle Hotel *Cambacéres*, over hvis Indgang man endnu samme Dag satte den Indskrift: „*Quartier des Braves.*“ Men allerede næste Dag maatte man udslette denne Indskrift, fordi den foranledigede Stridigheder mellem Grenadererne fra Elba og deres Kamerader af Linien.

Med det gjentagne Udraab: „Leve Keiseren!“ trængte man sig om en Mand tilhest, som bar det keiserlige Livree (Grønt og Guld); det var Moustache, hans Courcer, som bragte den Efterretning, at hans Herre vilde komme om nogle Timer. Dette Menneske (jeg seer ham endnu, han var eensiet) standsede pludseligt sin svedskummende, pustende Hest, og tilkastede dem, som omgave ham, den store Nyhed i faa Ord. Han var bedækket med Støv, hans Ansigt dryppede af Sved, hans levende Træk, hans korte, afbrudte Tale vidnede om hans Oprør og om hans Ridts overordentlige Hurtighed. Neppe var han stegen af, før en Gruppe lidenskabelige Buonapartister mere bare, end førte ham ind i det nærmeste Vinhuus.

Virkeligt holdt Keiseren, om Aftenen henimod Ni, sit Indtog. Rasende, af den laveste Folkeklasse istemte Vivatraab, hilste ham paa Veien til Carousselpladsen. Vognen

kjørte ind i Louvre. Her herskede eenstemmig Begeistring. Keiseren fik ikke Tid til at stige ned af Fodtrinet. Et Dusin af hans meest exalterede Partigængere kastede sig over ham, tog ham paa Hænderne, og bar ham i Triumph, under høie Jubelraab, ind i hans Gemakker. Paa hans strenge Blik, paa hans rynkede Pande, saae man vel, hvorlidet han var tilfreds med denne larmende Ovation. Keiseren var ingen Ven af Borgerkongedommet, og Hengivenhed ønskede han kun i ærbødig Form.

To Dage efter sin Ankomst tiltalte han General Haxo med følgende mærkværdige Ord, for hvis Ægthed jeg indestaaer:

„Her er jeg nu atter; det var ikke det Vanskeligste. Det gjælder, om jeg kan holde mig. Jeg gjentager det for hele Verden: Fred beholde vi ikke. Man maa tage en Stilling mod Udlandet, men hvilken? Bourbonnerne have fordærvet mig Borgerne; fra Cannes hertil har en Million Bønder trængt sig frem paa min Vei. Tillader jeg dem, at hænge Præsterne og Adelsmændene og at dele Rovet, saa lade disse Mennesker sig flaae for mig, men jeg vil ikke stille mig i Spidsen for et Jacquerie. Jeg har altsaa Intet, uden min troe Armee, som jeg kan stole paa. Men den maa jeg bruge. Til vore Karter, General, og til Arbeid!“ —

Hundrede Dage efter denne Samtale havde Sværdet afgjort Alt. Den store, ved Waterloo beseirede Helt skjulte sig, efter som Flygtning at være kommen tilbage til Paris, i Elisee-Bourbon. Frankrig havde adskilt sin Sag fra hans, og man saae den dethroniserede Keiser begive sig ombord paa Bellerophon med den samme Ligegyldighed, som sildigere ledsagede den ulykkelige Carl X til Cherbourg.

(Grev Theobald Walsh.)

Opløsning paa Gaaden i forrige Hefte:

"En Liigkiste."

Der ligger en Baad paa Dødens Rhed,
Den har hverken Seil eller Aarer!
Den følger til Dybet — Kjærlighed,
Der vines den tidt gjennem Taarer.
Men snart — den skjules af sorte Muld,
Og kan ikke følges længer;
Ak! sig mig: naar mere smertefuld
Sig Sorgen til Hjertet trænger?

O, Du! som stander' paa Savnets Kyst
Og stirrede efter Baaden;
Du kjender Smerten i saaret Bryst,
Du løste lettelig Gaaden!
Du kjender Scenen paa Dødens Rhed,
Naar Haabet mod Livet viste — :
Du fulgte med blødende Kjærlighed
Din tabte Elskedes — Kiste!

Men Den som reiste er lykkelig,
Den Trøst, Du holder tilbage;
Den Kjæres Minde tilhører Dig
I Savnets kommende Dage!
Du kjender Sorgen paa Livets Øe,
Som maatte de Elskede miste;
Som saae dem at lide og at døe,
At hvile i Deres — Kiste.

Dig venter den rolige Ankergrund,
Bag Tidens stormende Strømme;
Dig venter en lykkelig Morgenstund,
Paa Jordlivets taagede Drømme;
Du vaagner salig paa Aanders Kyst,
Hvor Ingen sin Fred forliste;
De Kjære lægge med sorgfuldt Bryst
Endnu en Krands paa Din — Kiste!

Ingeborg.

Procurator Loubet.

I.

St. Hansaften Aar 16** havde just Consulerne i den gode Stad Aix, ifølge gammel Skik, reist og antændt en Hob Riis og Qvas midt paa *Place des Pêcheurs*. Snart oplyste Flammen, med sit lunefulde Skin, de høie Huse, de hundredaarige Elmetræer, og reflecteredes fra det gamle grevelige Palladses med Bly indfattede Buevinduer. Nu klappede Folket i Hænderne, og begyndte at danse Farandoulen om Glædesbaalet. Fra Tid til anden faldt en Sværmer ned blandt Mængden, som da, med stort Skrig, foer fra hinanden. Fra nu af begyndte de Fornuftigste at forføie sig bort.

Henimod Ni trak Consulerne sig tilbage, og den lille Krig begyndte. Siden Krudtets Opfindelse forgik intet Aar, at man jo forbrugte Endeel deraf til St. Johannesfesten; Øvrigheden taalte dette Slags Kamp med stumpe Vaaben. Imidlertid kom dog Mange til Ulykke derved. Derfor lukkede man ogsaa Dørre og Vinduer, saasnart Solen gik ned; forstandige Folk vovede sig ikke ud paa Gaderne efter den Tid. Officererne af Regimentet Royal-Comtois, Retsskriverne, Kadetterne og Studenterne kastede Sværmere i Tusindtal. Det saae ud som en grøsk Ild paa *Place des Pêcheurs*, hvor Skrivere og Officerer sloges med hinanden. Pøbelen trak sig tilbage i Nabogaderne.

Ved et Træ, lige over for Overpræsidentens Hotel, stod en eenlig Mand. Han var hyllet i en viid Kappe; en stor, nedslagen Hat beskyggede hans Ansigt.

„Holla! Mester Loubet! tilraabte en Retsskriver ham i Forbigaaende: I er uden Vaaben. See Jer for!“

Roligt vendte Advokaten sig om. „Bravo, Marius Magis! raabte han: I slaaes tappert.“

„Vi skal nok lære dem at trække af, de smaae Officerer! sagde Retsskriveren, i det han rystede sin Lomme, gandske fuld af Sværmere. Men træk Jer dog tilbage, Mester Loubet! I udsætter Jer for den Fare, at faae et svedet Ansigt. Det vil nu gaae heedt til her.“

„O, her bortplaffes noget Krudt, det er Intet! svarte Mester Loubet: Men — jeg vil gaae hjem, for at klæde mig lettere.

Han hilste Skriveren, og begav sig til et lidet Huus, som laae i *rue du Portalet*. Døren var barrikaderet, som under en Borgerkrig, og Lys var ikke at see.

Sagte aabnede Advokaten, og listede sig gjennem en smal Gang, som førte til en liden Gaard. Han havde neppe lukket Døren, før en Sværmer faldt paa Tærskelen.

„Hvilken dum, larmende Forlystelse! mumlede Jacques Loubet, i det han naaede sit Cabinet. Gardinerne vare trukne tæt for; en Lampe brændte paa det med Papirer og og Actstykker bedækkede Bord. Beklædte Bænke og Rørstole stode langs med de hvide Vægge. Omtrent hundrede Bind paa to Hylder og et Træuhr fuldstændiggjorde Udmøbleringen af dette Rum, hvor Advokaten Mester Jacques Loubet modtog sine talrige Clienter.

Hastigt kastede han sin Kappe, og satte sig i den dybe Lænestol af rødt Skind; derpaa dyppede han sin Pen i et gammelt Blækhorn, som hans Fader og Bedstefader havde betjent sig af. Men dennegang svigtede Indbildningskraften ham. En uovervindelig Adspredelse udtørrede Blækket i hans Pen, inden et Ord blev bragt paa Papiret. Snart trættedes han i denne Kamp mellem hans Villie og den fire Idee, som omleirede ham; han bortkastede sin Pen, foer med Haanden gjennem det buskede Haar, og overlod sig til sine Drømmerier. Hans Blik gjennemløb de gamle beskrevne Papirer, som laae adspredte foran ham; maskinmæssigt læste han sine Acter: Arvingerne Chappins mod Arvingerne Fou-

queteau, angaaende 20 Livres . . . Hr. Girard, Assessor, mod Communen i Nans, angaaende en Vanding . . . osv. Men han smilte ad sine stovede Pergamenter, eller egentligen ad den kostelige Erindring, han bar i sit Hjerte. Mangengang vaagnede imidlertid en bitter Følelse og formørkede denne tause Begeistring. Derpaa trykte Jacques Loubet sine foldede Hænder mod sin Pande og mumlede: Herre, min Gud! Hvilke Tanker! Og hvortil skulle de føre! det er taabeligt, at hengive sig dem! . . . . "

Og han forsøgte paany at læse i sine Acter; men snart kom den fire Idee igjen, glødende, haardnakket, og Advokaten sank tilbage i sine Drømmerier.

„Cousin Jacques! raabte en ung Pige ved Døren til Cabinettet: Vil De komme til Aftensbordet?"

Han foer op, og, pludseligt ført tilbage i sine Syslers vante Kreds, begyndte han at ordne sine Papirer.

„Min Tante venter Dem; kom Cousin! sagde den samme Stemme. Derpaa tog han sin Lampe, og fulgte den unge Pige.

Paa hiin Tid vare Advokaterne ikke store Herrer, som nuomdage, og deres Huus lignede ikke et Hotel. Familien Loubet betjente sig af Kjøkkenet som Salon. Her opholdt sig Advokatens Moder og hans unge Cousine. Alt her var reent, skinnende, velholdt. Paa Nøddetræesbordet, hvor der var dækket, var intet Sølvtøi, men Gaffler, fine Tinbægre, blændende hvidt Dækketøi. En Læderlænestol betegnede Familiehovedets, Advokatens, Plads; den gamle Tjenestepige sad, i nogen Frastand, paa en Bænk.

Advokatens Moder var en meget from Kone. Man agtede hende i hele Qvarteret for hendes exemplariske Vandel og hendes gode Gjerninger. Hendes Niece, Catharina Loubet, var 18 Aar gammel, en fortryllende Pige, en saa oprigtig Skabning, at hun vakte gode Tanker end-

ogsaa i de Ondes Sjel. Hun var forældreløs, forlovet med Mester Loubet og skulde ægte ham ved Aarets Udløb.

„Cousin Jacques! sagde hun, i det hun lod sine klare, blaae Øine hvile paa ham: I læser formeget; I lider selv derunder; Eders stakkels Øine ere gandske røde.“

„Det er Intet! afbrød Advokaten hende levende: Jeg har vaaget hele den sidste Nat; men jeg skal nok indhente det.“

Den unge Pige satte sig tilbords hos Madame Loubet, og udfoldede maskinmæssigt sin Serviette; derpaa vendte hun sine Øine mod en tom Plads ved Siden af Advokaten, og brast i Graad.

„Nu, nu, Catharina! sagde han med en sørgmodig, næsten alvorlig Mine: Der er grædt nok over denne ulykkelige Pige. Gud beskjerme hende! Vi kunne Intet gjøre for hende mere . . . .“

„Min arme Søster! afbrød Catharina ham: Hvo veed, hvor hun er gaaet hen! Hvo veed, om hun ikke er meget at beklage! Ak, Cousin Jacques, kunde I dog idetmindste give Efterretning om hende!“

Advokaten og hans Moder vexlede et sørgeligt Blik. „Vi kunne ikke vente, at see hende igjen, mit Barn! sagde Madame Loubet: Hun er som død for os. Hun har forladt vort Huus som Fuldmyndig; vi kunde ikke holde hende tilbage mod hendes Villie. Gud føre og vogte hende! Et smukt Ansigt er en ulykkelig Gave, min kjære Catharina, naar det ei er forbunden med Afsky for Synden.“

„Vi ville aldrig tale derom mere! tilføiede Mester Loubet: Navnet Clara maa glemmes i dette Huus. Catharina, I maa fra nu af forestille Eder, at I aldrig har havt nogen Søster; lov mig det, Cousine.“ — „Jeg lover, kun at komme hende ihu i mine Bønner!“ svarte hun med et Suk.

Imidlertid herskede der en stor Tumult udenfor. Den ene Explosion fulgte paa den Anden. „Hellige Jomfrue! raabte den gamle Pige: Blot Ingen komme til Ulykke!“

Larmen tiltog udenfor. Der hørtes Knald af Svær-mere; der hørtes Qvindeskrig. Næsten i samme Øieblik bankede man heftigt paa Advokatens Dør. Han stod op, og løb i Mørket ud, for at aabne. Neppe skete det, før En styrtede ind i Huset, slog Døren i efter sig, og sagde med bristende Stemme: Ere vi ene, Mester Loubet? . . . Jeg vil, at Ingen skal see mig her . . . . “

Skjælvende, bestyrtet stod han der. Udenat kunne frembringe et Ord, greb han den Fremmedes Arm, og i det han skjød hende ind i sit Cabinet, tog han Lampen, som Catharina bragte. — „Gaae, Cousine! sagde han: Gaae til min Moder; jeg vil være alene.

Skriget og Haanlatteren vedvarede i Gaden. Jacques Loubet havde laaset sin Dør. Damen, som han havde skjænket et Tilflugtsted, var, som tilintetgjort, sunken om i Lænestolen; med en skrækkelig Angst hørte hun disse Stem-mer, som syntes at forfølge hende endnu. Bleg og forvirret blev Advokaten staaende ved sin Pult. Der indtraadte en Pause. Derpaa raabte han: „Det er Dem, Fru Mar-quise? . . . . Paa denne Tid! . . . . Alene! . . . Herre, min Gud, hvad gaaer da for sig i Hr. Overpræsidentens Huus?“

„Intet! svarte hun med næsten tonløs Stemme: In-tet! . . . jeg vil sige Dem, hvorfor jeg er gaaet ud . . . det er en Ubesindighed . . . “

Den, som talte saaledes, var en ung Kone, saa fiin, saa liden, at naar man ikke saae hendes Ansigt, skulde man have anseet hende for et Barn, men hendes Træk, der vare af en regelmæssig og overraskende Skjønhed, vare ældre, end hendes Skikkelse. En opbrusende Sjel, heftige Li-denskaber lynte af hendes Øine, der havde en sælsom, brun

guul Farve; en allerede dyb Rynke gjennemskar hendes Pande mellem Øienbrynene og gav hendes Physiognomie en Charakter af Alvor, som hendes blonde Silkehaar dog formildede. Hun var klædt i Sorg og bar en viid, sort Manta med Hætte.

„Mester Loubet! vedblev hun, i det han bestræbte sig for, at beseire sin Forvirring: Jeg var saa lykkelig, at befinde mig uden for Deres Huus . . . nogle Uforskammede forfulgte mig, forhaanede mig . . . men de have ikke kjendt mig . . . . "

„Madame, min Forundring var ubeskrivelig, da jeg hørte Deres Stemme; men — hvorledes kunde De gaae ud, gaae ene ud?"

„Jeg havde glemt, at det var St. Hansaften! svarte hun i en kort og rask Tone, i det hun standsede ved hvert Ord, som om Veiret forlod hende: Efter den Ulykke, som hændte idag, vilde jeg besøge min Søster . . . Da det blev mørkt, gik jeg ud gjennem den lille Havedør . . . udenat tale derom til Nogen . . . . Man troede mig indelukket i mit Bedekammer . . . . jeg har tilbragt en Time i Klosteret, og da jeg gik hjem . . . . stødte jeg paa disse Mennesker; man vilde indjage mig Skræk . . . . "

„Hr. Præsidenten vil ikke undlade, at straffe disse Uforskammede."

„Nei, nei! faldt hun ham levende i Ordet: Tænk ikke derpaa, Mester Loubet! Jeg var jo forloren, hvis man vidste, at jeg havde været ude iaften! . . . . . Min Svigerfader tilgav mig det aldrig! . . . Hans Søn, min Mand, døer idag, og jeg gaaer ud! . . . . O, min Gud! Og hvorledes kommer jeg nu hjem? . . . . " Hun foldede Hænderne, og syntes at lytte; Larmen fjernede sig, man hørte Ingen paa Gaden mere.

Uvilkaarligt sammenknugede Advokaten de paa Pulten liggende Papirer; han skjalv, saasnart han betragtede Mar-

quisen. Pludseligt raabte han, idet han nærmede sig hende og besaae hende med en Mine fuld af Skræk: „Ak Himmel! Madame, De har Blod paa Deres Arm! . . . . .“

En af Damens Arme, der var blottet indtil Albuen, havde rødlige, sletafrørede Pletter; den Anden, som var bedækket med en sort Silkehandske, var gandske blodig. Hurtigt samlede hun sin Kaabe over Brystet; hendes Ansigt fik en gulgrøn Bleghed, og hendes Læber bevægede sig, uden at frembringe en Lyd.

„De er saaret! vedblev Advokaten: De er saaret i Armen, Fru Marquise!“

„Det er Intet; jeg faldt, idet jeg vilde undflye disse Mennesker . . . . Slip mig! Slip mig, Mester Loubet! Jeg befinder mig vel . . . . meget vel . . . . ! jeg føler ikke den ringeste Smerte.“

Idet hun talte saaledes, strøbte hun, at trække Handsken af, men hendes skjælvende Haand formaaede det ikke. Hun syntes greben af en skrækkelig Svimmel. Idet hun omsider afrev det Silkenet, som bedækkede hendes Arm, mumlede hun: „Dette Blod gjør mig bange! . . . . Loubet, man qvæles her . . . . mit Aandedræt standser . . . .“ Advokaten nærmede sig, for at understøtte hende. „Det er Intet! . . . . . en Rift; vær kun ubekymret, Mester Loubet!“

„Ak, vidste jeg, hvo det var, der har vovet, at lægge Haand paa Dem, Madame!“ raabte han med brændende Die. I dette Øieblik slog Klokken elleve; Marquisen gjøs, idet hun talte Slagene.

„Jeg maa hjem! skreg hun: jeg maa hjem . . . . Men hvorledes slipper jeg over Pladsen under denne grælke Ild? Jeg bryder mig ikke om Ilden, men jeg frygter, man skal kjende mig.“

„Herre, min Gud! sagde Advokaten: Hvilken Stilling! Tumulten vil vedvare indtil Daggry.“

„Jeg maa hjem! gjentog hun: O, jeg vilde give min Formue, mit Navn, Alt, hvad jeg er, Alt, hvad jeg eier, for nu at være i mit Bedekammer! Jeg behøver kun at gaae over denne Plads, saa er jeg strax ved Døren til min Have .... Men hvorledes?"

Ligesom forvirret, begyndte hun at gaae omkring i Stuen. Gandske bestyrtet saae Advokaten ud paa Gaden gjennem en Sprække i Vinduesskoden.

Efter nogle Øieblikkes Forløb kom Marquisen, med en rask Bevægelse, hen mod ham. „Jeg er frelst! raabte hun: Loubet, De maae forstikke mig .... De seer, jeg er kun liden; De er meget høi; under denne Kappe kunne vi Begge gaae ud. De kan tage mig med."

Advokaten blegnede; en krampagtig Bevægelse bøiede hans Knæe. Udenat svare et Ord, kastede han Kappen over sine Skuldre. Skjælvende, kraftløs, støttede Marquisen sig paa Mester Loubet's Arm, hyllende sig i hans Kappe. Han løftede hende op. Hendes Hoved var gandske skjult, og hendes smaae Fødder berørte ikke Jorden. „Fremad! sagde hun: Fremad!"

Jacques Loubet trykte hende til sig, aabnede forsigtigt sin Dør, traadte ud paa Gangen. Catharina gik over Gaarden. „Jeg kommer igjen!" raabte han, og snart befandt han sig paa Gaden.

Nogle Nysgjerrige færdedes her endnu; længere borte paa Pladsen brændte Baalet endnu. Kampen mellem Retsskriverne og Officererne vedvarede.

Advokaten sneg sig frem, langsmed Dominikanerkirken, i begge Partiers Paasyn. Han gjorde temmelig sikker Regning paa svedet Haar og forbrændt Ansigt. Trindtomkring ham kreperede store Sværmere. Men det var ikke det, han frygtede, ikke det, der voldte hans dybe Sindsbevægelse. Marquisen laae som bøiet over hans Arm; han indaandede Duften af hendes Haar; det kom ham fore, som om den

høie Hjertebanken i dette svage Bryst maatte sprænge det; han trykte, i usigelig Angst, denne fine Taille til sig, som om han frygtede, at den skulde forsvinde mellem hans Hænder. Engang blev han staaende, for at bekæmpe disse paa engang søde og skrækkelige Bevægelser. Da trykte Marquisen blidt hans Arm, i det hun hviskede med bristende Stemme: „Fremad, Loubet! Fremad, i Himlens Navn!“

Omsider kom de til den anden Ende af Pladsen, til Indgangen i en lille Gade. Marquisen gled ned til Jorden, og medens Advokaten dækkede hende med sin høie Skikkelse, aabnede hun hurtigt Havedøren og forsvandt. Retsskriveren Marius Magis befandt sig kun to Skridt derfra. Han kjendte Mester Loubet.

„Holla! raabte han: endnu her? Vil I see Enden paa Kampen? Kadetterne holde sig kjækt; men de have ogsaa bedre Munition, end vi.“

„I skulde blæse Retraite og trække Jer tilbage i god Orden.“ — Endnu ikke! Mester Loubet, endnu ikke! Men — sig mig dog, hvad var det for en Dame, som nogle Disciple forfulgte og som tog sin Tilflugt til Eder?“ — Advokaten svarte Intet. — „Jeg har søgt at redde hende! vedblev Marius Magis: Og havde hun villet modtage min Arm . . . . . Men saa sig mig dog, hvo var det?“

Mester Loubet nslede lidt; derpaa svarte han temmelig tørt: „Det var min Cousine, Catharina Loubet!“

„Catharina Loubet!“ gjentog Skriveren med Forundring.

„Ja, Catharina Loubet; kjendte jeg dem, der have forfulgt hende, saa skulde jeg lære dem, hvad Agtelse de skylde en ung Pige . . . . “

„Og veed I, hvor hun var paa den Tid?“ afbrød Marius Magis ham med et vist Smiil.

„Hun kom fra Visitandinerklostret!“ svarte Advokaten noget tirret. — Skriveren vendte sig om paa sin Plads og

raabte: „See, Mester Loubet, hvorledes de gode Meninger flyve deres Vei! See til Kadetten Beauregard! han holder stærkt sammen med Capitain de Lansac. Et Byesbarn øder sit Krudt paa os! Kjender I denne Hr. de Lansac, Hr. Loubet?“

I Maaden, hvorpaa disse Ord sagdes, laae en Hensigt, som ikke blev ubemærket af Advokaten. Det var klart, at der, i hine Ord, laae en ondskabsfuld Hentydning paa hans Cousine Clara, en ung Pige, fyrig, koket, alminde-ligviis kaldet den smukke Loubette. Han rødmede stærkt og sagde: „Eders Tunge er en tveegget Klinge, Marius Magis! I har eet eller andet ondt Rygte at meddele mig; jeg læser det i Eders Øine. I hvad Hensigt taler I til mig om Hr. de Lansac?“

„I ingen Hensigt, Mester Loubet. I fænger strax; man kan ikke tale roligt med Jer, ikke fortælle Jer det Mindste. Iøvrigt er der slet ikke noget Ondt i det, jeg kunde fortælle Jer. Hr. de Lansac er forelsket i den smukke Loubette; han er hverken den Første, eiheller bliver han den Sidste, som vil smigre og lyve for denne fortryllende Skabning. Hun er snart ude af det 23de Aar og endnu stedse en Rosenknop; hun er lige saa frisk, som hendes unge Søster . . . . “

„Ingen Sammenligning mellem dem! afbrød Advokaten ham heftigt: Den Ene er en Engel i Forstand og Fromhed; den Anden . . . . Gud gjøre hende Enden god! Jeg har advaret hende ofte nok.“

Marius Magis opløftede Øinene mod Himlen med en spottende medlidende Mine. Derpaa sagde han, i det han berørte Advokatens Skulder: „Min stakkels Loubet, imorgen afgaaer lykkeligviis Regimentet Royal-Comtois. Disse smaae Officerer ere frygtelige Rivaler! Her er En, som kan rose sig at have bibragt vore Damers Dyd et dødeligt Saar.“

Ved disse Ord pegede han paa Hr. de Lansac, og gik bort, for igjen at deeltage i Kampen.

En Følelse af Skam og Vrede adspredte nu de søde Indtryk, som havde beherſket Advokaten denne Aften. Retsſkriverens tvetydige Ord vakte en dyb Bekymring i hans Sjel, en piinlig Fornedrelse. Han forekastede sig, ikke bedre at have bevogtet den smukke Loubette, ikke at have gjort Nok, for at forhindre hendes Koketterier. Hovedet fuldt af disse piinlige Tanker, støttede han sig mod et Træ, og saae hen for sig. Kampen sagtnedes; Lommerne vare tømte. Allerede begyndte Nogle at trække sig tilbage. Marius Magis havde just kastet sit sidste Dusin Sværmere; han løb bort, for at hente ny Munition. I det han gik tæt forbi Advokaten, sagde han til ham: „Den smukke Loubette giver iaften Hr. de Lansac en Rendezvous; lad det være Eder sagt, Mester Loubet!“

Advokaten svarte Intet, men han nærmede sig Capitainen paa ti Skridt. Klokken slog tolv.

Hr. de Lansac tog Kadetten Beauregard under Armen, og sagde, i det han slog sin Hat ned over Øinene: „Jeg har idag plaffet Krudt nok bort! Over denne lille Krig havde jeg nær glemt Klokkeslettet. Gid Fanden havde de Skrivere! De ere Skyld i, at jeg maaskee forfeiler denne sidste Rendezvous. Følg med, Beauregard. Skulde disse St. Hansſoldater forfølge mig, saa kan I byde dem Spidsen.“

Stolt slog Cadetten sin Felthue ned over Øret og svarte: „Til Eders Tjeneste, Hr. Capitain!“

De gik; Advokaten fulgte dem i Fraſtand. I en eensom Gade, som endte ved Visitandinerklostret, laae en liden Have, omhegnet af en Muur. En stærk Platan overragede den hvælvede Dør, og dens buskede Grene beskyggede Gaden, hvor Græsset voxte som paa fri Mark. Paa den anden Side laae nogle temmelig forfaldne Huse. Ingen le-

vende Sjel viste sig paa denne Tid. En dyb Tavshed herskede vidt omkring. Hr. de Lansac og Kadetten Beauregard traadte ind i Haven. Advokaten, som havde ventet, at see dem gaae ind i et af Nabohusene, hvor den smukke Loubette boede, blev som Skildvagt ved Døren.

Det var et beundringsværdigt Veir, en af hine skjønne Sommernætter, da Nattergalen synger i Maanens fredelige Straaler; Luften var fuld af Vellugt, et let Lufttræk suste i Platanens brede Blade. Haven lignede en Blomsterkurv; Vinterrosen og den blaae Sværdlilie indfattede de lige Gange; Granattræer, persiske Syringer dannede en dunkel Løvhytte, over hvilken Caprifolien rystede sine gule Druer. Alt var roligt, smilende paa dette afsides Sted, et sandt Kjærlighedens Paradiis for den smukke Capitain de Lansac. Han gik strax hen mod den lille Pavillon, som stod i Baggrunden af Haven, og raabte dæmpet: „Loubette, min smukke Loubette, hvor er Du?“ — Ingen svarte. — „Hun er rimeligviis bleven kjed af at vente. Og dog havde hun Saameget paa Hjertet, sagde hun. O, de Qvinder!“ — „Udentvivl har hun tænkt, at I vilde komme hjem til hende.“ — „Det gjør jeg paa ingen Maade! *Mort-dieu!* anseer hun mig kanskee for sin underdanige Tjener? Hendes Elsker . . . det kan passere. Men de To ere ikke Eet, og jeg skal nok lade hende føle det.“ — „I vil dog ikke bryde med hende?“ — „Hvorfor ikke? — Jeg skal jo desuden bort med Regimentet!“ — „Men naar I kommer igjen?“ — Lansac loe. „Naar jeg kommer igjen! sagde han: Hvo veed da, om det er for hende! Seer I, Beauregard, Jeg er allerede kjed af de borgerlige Amouretter. — Alligevel kan jeg ikke nægte, at min Loubette er meget smuk! Ak, jeg vil aldrig tilgive hende, at hun ikke har oppebiet mig denne Aften!“

Han gik noget omkring i Haven, som for at bringe dette skjønne Opholdsted sit Farvel. Derpaa vendte han

tilbage til Beauregard og sagde: „Jeg skilles nødig herfra; I skal snart see mig igjen. Jeg har ikke ifinde at lade mig begrave i en Garnison paa den piemontesiske Grændse. Min første Permission vil jeg tilbringe i Grevskabet Venaissin.“ — „Hvorfor ikke her?“ — „Fordi jeg ikke vil blive tilbage efter Regimentet. Et Øieblik havde jeg havt den Idee, at tage Loubette med.“ — „Ingen god Idee, Capitain! Det havde let, fra hendes Families Side, kunnet paadrage Eder . . .“ — „Hvad da?“ afbrød Lansac ham med en foragtelig Mine. — „Jh, en Proces maaskee!“ — „Det vilde indjage mig større Frygt, end tyve Dueller. Sligt udsætter man sig for ved disse simple Forbindelser. Man faaer en Dom istedetfor et Kaardestød.“

„En Borger, som Mester Loubet, kunde ikke fordre Satisfaction af Eder paa anden Maade.“

„Hvorfor ikke? Jeg har aldrig nægtet Nogen Satisfaction, og naar det gjelder en Duel, er Alt, hvad jeg forlanger af Den, som jeg viser denne Ære, at han maa forstaae, at føre sin Kaarde. Jeg har allerede havt fem Dueller paa den anden Side af Var, skjønt Kongen har sat Dødsstraf derpaa . . . . . Kom, Beauregard! Aldrig skal jeg tilgive Loubette, at hun ikke havde Taalmodighed til at vente mig denne Aften.“

„Hvad I end siger, saa troer jeg næsten, I vilde kunne opoffre en vis fornem Dame for denne borgerlige Pige!“

„Jeg vil ikke bestride det. Denne fornemme Dame indgyder mig Frygt.“

„Frygt? Eder?“

„Ja, hun elsker mig altfor høit!“ sagde Lansac med en vis naiv Dumhed. Derpaa gik han endnu engang Haven rundt, og traadte endeligen ind i Pavillonen, for at lukke Vinduet, der stod halvaabent. Maanen skinnede midt ind i Værelset, og dannede paa Gulvet en stor, oplyst Firr-

kant, om hvilken Alt forblev i et Halvmørke. Hr. de Lansac trak Vinduet til. Derpaa lukkede han Døren, paa hvis Tærskel Beauregard var bleven staaende, og sagde: „Det er underligt! Det lugter derinde, som af Blod!“

De fjernede sig. Advokaten saae dem naae Hotellet, hvor Hr. de Lansac boede. Herpaa besluttede han at gaae hjem, fast overbeviist, at Marius Magis havde forebragt ham en uforskammet Løgn.

Det Første, han saae, da han aabnede sit Cabinet, var den sorte Handske, som Marquisen havde ladet falde, da han gik bort med hende. Med et Slags Skjælven tog han den op; den var overalt bestænket med Blod. Længe stirrede han paa den; derpaa bedækkede han den med Kys, og gjemte den omhyggeligt.

Da Dagen gryede, sad Advokaten endnu paa samme Sted. Hans matte Øine lukkede sig for Dagens første Straaler og han mumlede, som i en Drøm: „Louise af Argevilliers! hvor stort er dette Navn! Den skjønne Louise, den ædle Enke efter en kongelig Oberst, jeg har havt hende her, jeg har trykket hende til mit Hjerte! .... Stakkels Tosse! .... Stakkels Jacques Loubet! .... At elske Marquisen af Argevilliers! ....“

II.

Næste Morgen indfandt Jacques Loubet sig i Overpræsidentens Hotel. Han var Forretningsfører for Marquisen af Argevilliers, og havde desaarsag friere Adgang til hende, end den unge Adel. Der herskede i dette Huus strænge Vaner, en stolt Alvorlighed, som fjernede Alt, hvad modige og tvungne Manerer, som Ingen torde afvige fra. Aldrig nærmede Overpræsidenten sig sin Svigerdatter, uden at bedække sig: aldrig undlod hun, naar han besøgte hende, at følge ham heelt ud i Forgemakket.

Denne unge Kones Liv havde, lige til den Dag hun blev Enke, været en Kjæde af smaalige Pligter; man havde omgivet hende med en tredobbelt Vold af Underdanighed, Storhed og Forfængelighed, som ei tillod Verden, at komme hende nær. Man vidste temmelig almindeligt, at hendes Mand ikke gjorde hende lykkelig og at hun ikke elskede ham. Alligevel hvilte ingen Mistanke paa hendes Rygte; de Forsigtighedsregler, hvormed man omgav hende, syntes at beskytte hende mod alle Farer. Hvad Mester Loubet angaaer, saa var han for borgerlig til, at man skulde have tillagt ham nogen Betydenhed.

Marquis d'Argevilliers's Liigfærd var nys kommen over *place des Pêcheurs*, hvor Slagsmaalet, nogle Timer tidligere, havde fundet Sted.

Advokaten kom med det Haab, at tale nogle Øieblikke med Marquisen. Han var ubeskrivelig urolig over den Tilstand, hvori han, forrige Nat, havde forladt hende, og han skjalv, naar han tænkte paa de Saar, hvis blodige Spor han endnu troede at see.

Hele Statens Adel var her i Sorg; i Marquisens Salon vare henved hundrede Personer tilstede. Advokaten ventede i Forgemakket, uvis, om han skulde lade sig melde.

„Vil De Noget, Mester Loubet? spurgte En af Marquisens Terner, der just kom fra hende.

„Jeg ønsker, at erfare, hvorledes Fru Marquisen befinder sig idag."

„Slet, Mester Loubet, meget slet. Hun har ikke forladt sin Seng idag, og Ingen, uden Hr. Overpræsidenten, har været hos hende."

Ternen saae sig forsigtigt om; derpaa vedblev hun gandske sagte: „Jeg havde aldrig troet, at Fru Marquisen vilde tage sig dette Tab saa nær; siden igaar er hun som vanvittig."

„Herre min Gud! Og hvad siger Lægen?“

„Hun har ikke villet see ham. Igaaraftes indelukkede hun sig i sit Bedekammer, og Ingen torde forstyrre hende. Jesus! jeg begriber ikke, hvorledes hun har kunnet udholde det saa gandske ene, medens hendes Mands Liig, omgivet af Kjerter, endnu laae i Huset! . . . Alle bade vi i Sovestuen. Ved Minatstid kom Fru Marquisen ud af Bedeværelset. Havde De seet hende, Mester Loubet! . . . . Man skulde anseet hende for en Dødning, saa bleg var hun. Hun havde grædt stærkt, thi da jeg klædte hende af, fandt jeg hendes Kjole saa vaad forpaa, som om den kunde være dyppet i Vand.“

„Men Fru Marquisen var dog ikke anderledes syg, end af Sorg?“

„Det er nok, for at bringe hende i Graven, hvis denne Sorg varer ved. Jeg har vaaget hele Natten ved Fødderne af hendes Seng. Fru Marquisen græd ikke mere, men hvert Øieblik vred hun Hænderne, og udstødte qvalte Skrig, ligesom i Drømme. Henimod To sagde hun, at hun var bange, og jeg maatte tænde alle Lysene; det var som i et Dødskapel. Omsider, henimod Morgen, faldt hun i Søvn. Jeg gjorde Regning paa, at hun skulde udhvile sig noget; men pludseligt begyndte Trommerne at hvirvle paa Pladsen herudenfor; det var Regimentet Royal-Comtois, som rykkede ud. Fru Marquisen vaagnede. Jeg løb til; Alle bleve vi bange, da vi saae hende. Hun sad i sin Seng, med uredt Haar, med udstrakte Arme, Øinene stive, som af Glas. Et Øieblik efter faldt hun tilbage; nu græd hun.“

„Og hvad sagde hun siden? spurgte Advokaten med smertelig Uro. Har De underrettet Hr. Overpræsidenten om Alt? har De forlangt Lægen hentet?“

„Fru Marquisen har forbudet os det. Nys traadte Hr. Overpræsidenten ind til hende, for at sige hende, at

hun skal aabne sine Værelser og modtage Besøg; saa fordrer Etiquetten. Fru Marquisen er neppe istand til, at gjøre det; men naar hendes Hr. Svigerfader har sagt: Man maa! saa er dette det samme, som en Parlamentsdom."

„Jeg skal komme igjen før Aften, for at hente nye Efterretninger. De har en god og høimodig Herskerinde, Genevieve; De maae tjene hende troe, pleie hende omhyggeligt . . . . "

Advokaten havde Taarer i Øinene, da han sagde disse Ord. Han fjernede sig hurtigt, for at skjule den Bevægelse, som havde grebet ham ved Fortællingen af disse Enkelthe-der. Hans Sjel var fuld af ømme og melancholske Tanker.

„Hun lider! hun græder! tænkte han: jeg har ikke med mit Blod kunnet beskytte hende mod denne Nats Uro! Det er ikke hendes Mands Død, som har kastet hende i denne Angst; hun vil ikke savne ham. Ak, hvor ubetydelig jeg end kan være, og ihvor fornem han end var, jeg føler mig hende endnu værdigere, end denne Mand af et saa afskyeligt Lune og et saa afskrækkende Udvortes! Hvor vilde Skinsyge have fortæret mig, hvis hun havde elsket ham! Men hverken elskede hun ham, eller nogen Anden; hendes Hjerte har aldrig banket for Nogen . . . ak, denne Nat! Jeg følte hendes Hjerte banke af Angst! . . .

I det han skred over Pladsen, for at begive sig hjem, saae Advokaten Marius Magis, omgiven af en talrig Gruppe. Alle vendte Øinene mod Mester Loubet. Marius Magis kom til. „Nu, sagde han med en fortrædelig Mine, hvorigjennem der skinnede en ondskabsfuld Glæde over at kunne forkynde en skandaløs Nyhed: Den smukke Loubette er ikke kommen tilbage fra den Rendezvous, hun har givet Capitain de Lansac; imorges ere de udmarscherede med hinanden! . . . . "

„Hvad siger I? faldt Advokaten ham i Ordet med et Blik, som gjorde Sladdreren forlegen: Er det en Løgn,

I her udspreder, da skal jeg vide at tvinge Eder til en offentlig Æreserklæring."

„Saa gjør mig dog ikke Uret, Mester Loubet! Jeg er Eders Ven, og derfor har jeg allerede søgt Eder to Timer med det Ønske, at underrette Eder om hvad der er skeet. Man taler allerede derom i hele Byen . . ."

„Saa tal ud! Ved Guds Blod! afbrød Advokaten ham med dæmpet Vrede: en Ven, som I, vil give mig nøiere Underretning, end nogen Anden, om det, der har bragt Forstyrrelse og Vanære over min Familie."

„Kjendsgjerningen er soleklar: Den smukke Loubette har igaar, ved Nattens Indbrud, forladt sit Logis, og er ikke kommen tilbage; hendes Pige har søgt hende i hele Nabolaget; man har ogsaa forespurgt sig hos mig; ingensteds har man fundet hende. Troer I nu ikke, som hele Verden, at hun har taget sin Cours til Grændsen med den smukke Capitain Hector de Lansac?"

Advokaten korslagde Armene og sagde koldt: „Det er sandsynligt. Jeg skal opsøge Cadetten Beauregard."

„Han er ogsaa afmarscheret; fra denne Side kan i ingen Tilfredsstillelse vente."

„Jeg takker for de gode Efterretninger, Marius Magis!" sagde Mester Loubet, i det han hilste Retsskriveren med stolt Ironi.

I det han traadte ind i sit Huus, fandt han Catharina ventende ved Døren til Cabinettet; hun græd. „Cousin, raabte hun hulkende: Vidste De, hvad der er skeet!"

Hun taug pludseligt. Da hun saae Advokatens mørke og vrede Ansigt, begreb hun, at han vidste Alt. „Nu, Catharina, tal ud!" sagde han, i det han satte sig ned.

„Marius Magis, dette Hjobsbud, kom, for at tale med Dem . . . han har talt med min Tante."

„Og har sagt hende Alt! . . . . Og min Moder har fundet sig i denne Ydmygelse?“ afbrød Jacques Loubet hende harmfuld.

„Hun har ikke svaret ham et Ord, men saasnart han gik, fik hun ondt, og vi maatte bære hende i Seng . . . Ak, min Gud! Hjælp os!“

Bevæget gik Advokaten omkring i Stuen. Catharina græd bitterlig, i det hun, med foldede Hænder, støttede sig mod Væggen. „Hvad om det ikke var sandt, hvad om Marius Magis havde løiet! Min arme Søster! Man gjør hende maaskee Uret!“

„Det vil snart opklares! sagde Loubet med en mørk, bestemt Mine. Paa den ene, eller den anden Maade vil det klare sig! Min Moder! Hvilken Fornedrelse kommer over hendes hellige Liv! Lykkeligvis er De her, stakkels Engel, for at trøste hende!“

Han gik op i Stuen til Madame Loubet. Den gamle Kone sagde kun disse Ord: „Jaques, denne unge, ulykkelige Piges slette Opførsel vil bringe mig Døden. Siig hende det, naar Du engang seer hende igjen. Saa vil hun maaskee angre det!“

Hos Fortidens Borgerlige var det moralske Alvor ligesaa ubøieligt, som, hos den høie Adel, Følelsen for Ære. Madame Loubet havde, under hele sit lange Liv, været et fuldkomment Mønster paa denne Dyd, med hvilken ikke eet eneste qvindeligt Væsen i Familien Loubet havde stødt an. Hendes Nieces offentlige Vanære traf hende med et dræbende Slag. Den gamle Tjenerinde, som i 40 Aar havde deeltaget i Husets Skjebne, var ligesaa dybt saaret. Hun var tilmode, som om det gjaldt hendes eget Rygte, og havde en gruelig Angst for de Spørgsmaal, som bestormede hende, naar hun viste sig i Nabolaget.

Med bitter Medlidenhed betragtede Loubet sin grædende Moder. „Jeg skal reise efter hende, jeg skal opsøge denne

ulykkelige Pige og bringe hende tilbage. Saa ville vi tænke paa Midler til at forbedre hendes Opførsel."

„Jacques, sig hende, at en oprigtig Anger vil udslette hendes Brøde og vor Skjændsel! raabte Madame Loubet, omfavnende sin Søn: Sig hende, at jeg ikke glemmer, hun er Søster til denne Engel, som Du vil ægte!"

Ved disse Ord bortvendte Advokaten sørgmodig sit Ansigt. Den forborgne Lidenskab, han nærede i sit Hjertes Inderste, havde fortæret den Tilbøielighed, af hvilken han, endnu for kort siden, havde troet sit Livs hele Lykke afhængig. Nu følte han kun en Broders Venskab for denne ydmyge, paa hans Kjærlighed saa fast byggende Pige, og han frygtede den Forbindelse, hvorom hans Moder nys havde erindret ham. I dette Øieblik ønskede han, at een eller anden Katastrophe maatte forstyrre hans Liv, som, ved tre til fire Generationers Exempel, havde faaet sin bestemte Form. Med Længsel ønskede han sin Frihed, endogsaa med Opoffrelse af sin hele Stilling. Han vilde ei engang være vegen tilbage for en af hine Handlinger, som sætte et Menneskes Liv og Lykke paa Spil, naar han derved havde kunnet erobre den Elskede.

Advokaten tog sine Forholdsregler, som om han ventede, at blive længe borte, og reiste samme Dag, uden at have gjenseet Marquisen.

III.

Efter denne ulykkelige St. Hansfest syntes Loubet's Huus ubeboet. Vinduerne forbleve lukkede Dag og Nat. Naboerne saae ikke mere det smukke Pigehoved vise sig paa den lille Balkon mellem Grenene af en spansk Jasmin, hvis Stjerneblomster kontrasterede yndigt mod det blonde Haar. Den arme Pige forlod ikke mere det forhen saa lykkelige Huus. Advokaten kom ikke tilbage, lod ei heller

høre fra sig. Madame Loubet laae for Døden. Den gamle Tjenerinde gik i Barndom. Catharina omgav dem Begge med den ømmeste Omhu. Hendes af saa grusomme Sorger fortærede Sjel udhvilte sig igjen i stræng Pligtopfyldelse; hun bar den Ulykke, som traf hende, med en kjærlig og troende Sjels Begeistring. Hun bad uafladeligt til Gud for sin ulykkelige Søster, for Jacques Loubet; hver Morgen vaagnede hun med det Haab, at see dem komme tilbage; hele Dagen ventede hun dem ved Mad. Loubet's Seng. Naar saa Natten kom igjen, naar hun gik, for at tillaase Døren, som Ingen var traadt ind af, sagde hun bedrøvet: „Imorgen! O, min Gud, lad ham komme imorgen!"

Madame Loubet blev stedse uroligere over sin Søns Tavshed; hun formodede een eller anden stor Ulykke, hun sagde ofte: „Catharina, jeg troer ikke, jeg faaer min Søn at see mere! Jeg frygter, jeg skal døe, før han kommer igjen! Hvo veed, hvorhen han er reist, for at søge denne ulykkelige Pige! . . . . Hvo veed, naar han kommer igjen! . . . . . " Fjorten Dage efter St. Hansdag døde Madame Loubet.

Næste Aften mellem Elleve og Tolv vaagede Catharina alene i Advokatens Cabinet. Pigen var forlængst gaaet tilsengs, og en dyb Tavshed herskede i dette lille Huus, der var eensomt og mørkt som i et Kirkegaardskapel. Catharina græd, i det hun overtænkte den Ulykke, der i saa kort Tid havde forandret en langvarig Lykke. Hun græd, i det hun tænkte sig, hvilken Smerte Loubet vilde føle, naar han gjenfandt hende ene paa dette Sted, hvor han havde forladt hende tilligemed Moderen.

Et let Slag paa Døren udrev pludseligt den unge Pige af hendes smertelige Tanker. Med et Spring var hun oppe, saasnart hun gjenkjendte Mester Loubet's Maade at banke paa. Det var virkeligen ham! Catharina foer tilbage, da hun saae ham. Derpaa kastede hun sig,

badet i Taarer, i hans Arme og raabte: „Ak, min Gud! Har De været syg, Cousin Jacques? . . . Hvor De er forandret! . . . “

Han græd. „Min gode Catharina! sagde han, kyssende hende paa Panden: Hvorledes gaaer det min Moder?“

Hun foer sammen og trykte konvulsiviſt Advokatens Hænder, i det hun opløftede sine Øine mod Himlen. Han forstod hende øieblikkeligt.

„Død! udbrød han, i det han tilintetgjort sank om paa sin Stoel. Der indtraadte en bange Stilhed. Catharina knælte hos Mester Loubet og havde kun Graad at betegne sin store Smerte med. I Advokatens blege, hentærede Ansigt laae et mørkt Udtryk, som bragte den unge Pige til at isne. Hun vovede ikke, at spørge ham. Omsider raabte hun, efter lang Nølen: „Og min arme Søster? . . . “

„Marius Magis havde løiet! svarte han kort: Hun er ikke fulgt med Hr. de Lanſac.“

„Ak! raabte hun med en Bevægelse af Glæde: Jeg vidste det vel! Det var en nedrig Bagtalelse! Min arme Søster! Men desuagtet er hun ikke her! Ingen har seet hende siden! Hvor er hun da?“

Advokaten reiste sig, og kastede et mørkt, feberagtigt Blik omkring sig; han foer med Haanden over Panden, som for at samle sine Ideer. „Catharina! sagde han med Anstrengelse: Du veed endnu ikke vor hele Ulykke; jeg befinder mig i en skrækkelig Stilling, jeg maa forlade Kongeriget. Det gjelder Livet . . . . Imorgen maa jeg bort igjen!“

„Jeg følger med!“

„Nei, Catharina, nei! Det er umuligt. Hvo veed, om jeg faaer Tid at redde mig selv!“

Hun hørte paa ham med navnløs Smerte. Hun forstod Intet af disse besynderlige Ord, og hun vovede ei at gjøre et Spørgsmaal.

„Gaa, udhvil Dig, Catharina! Jeg bliver her! vedblev han: Jeg behøver hele Natten, for at ordne mine Sager.“

Nu kastede hun sig for hans Fødder og raabte: „Lad mig vaage hos Dem! Jacques, der ligger i Deres Mine Noget, som indgyder mig Frygt. O min Gud, hvad er da skeet? Hvorfor vil de da Intet sige mig? Ak, jeg er jo intet Barn mere. De kan betroe Dem til mig!“

Han løftede hende op og sagde: „Vidste Du, hvad Smerte Din Kummer volder mig!“

Hun kyndte sig, at tørre sine Taarer; hun gjorde Vold paa sig selv, for at tilbagetvinge sin Smerte. Men hendes Hjerte flød over; den nærforestaaende Skilsmisse sønderknuste hende.

„Catharina! sagde Advokaten, efter en Pause, med blid Stemme: Tal med mig om min stakkels Moder!“

Hvilken Nat! Hensunken i en Krog overlod den unge Pige sig til en mørk Fortvivlelse. Advokaten arbeidede ved sin Pult. Fra Tid til anden trillede en Taare over hans Kind og han mumlede: „Min Moder! Min arme Moder!“

Da det begyndte at grye ad Dag, stod han op, og i det han berørte Catharina's Skulder, sagde han til hende: „Cousine, der paa min Pult ligge Papirer, som angaae Dig: min Moders Testament og andre Aktstykker, som de Lovkyndige ville forklare Dig, samt den Adresse, hvoraf Du maa betjene Dig, hvis Dine Breve skulle træffe mig sikkert. Nu maae vi skilles ad, min dyrebare Catharina! Gud gjøre Dig ligesaa lykkelig, som jeg er at beklage!“

Hun græd ikke mere; hun bad med foldede Hænder. Advokaten kyssede hende paa Panden og sagde med qvalt Stemme: „Stakkels Engel! Skytsengel, som Gud har givet vort Huus! Du bliver alene her! Farvel, Farvel!

Advokaten forlod Staden, og naaede Marken. Endnu et Farvel havde han at sige og han vovede sit Liv for at sige det. Marquisen havde i nogle Dage beboet Pavillonen; det var et prægtigt Landsted, liggende en halv Miil fra Aix, i en liden Dal, hvorigjennem en Bek rislede. Pavillonen laae skjult bag en Væg af store, vilde Kastanier, og man kom dertil gjennem en Allee, beplantet med Cypresser og spanske Cytiser.

Hele Morgenen vankede Advokaten om i Krattet. Hans Hoved var forstyrret; Smerte og Mødighed sløvede alle hans Aandskræfter; han gik maskinmæssigt, som fremstødt af en usynlig Haand. Mod Middag tog han Veien til Pavillonen. Marquisen befandt sig i en stor Salon, der var dekoreret paa italiensk Maneer; de nedladte Jalousier brøde Solens Straaler; de i Graat paa Væggene malede Figurer fremtraadte phantastisk i Halvlyset. Klædt i dybeste Sorg, havde Marquisen lagt sig paa en Divan. Hun foer sammen, da man meldte hende Procurator Loubet, og i det hun reiste sig hurtigt, spurgte hun: „Hvad vil han mig?“

Han treen ind. Da hun saae ham saa bevæget og forstyrret, blev hun greben af en ubestemt Skræk.

„God Dag, Mester Loubet! sagde hun, tvingende sig til at smile: Det er længe siden I var hos mig.“

Gandske skjælvende nærmede han sig, og svarte mørkt: „Jeg har gjort en Reise, en ulykkelig Reise, Fru Marquise! og nu reiser jeg igjen . . . .“

„Paa kort Tid udentvivl?“ — „Maaskee for stedse!“ — Hans Mine sagde Mere, end hans Ord. Hun betragtede ham, og fremstammede nogle uforstaaelige Ord.

„Jeg vilde sige Dem mit Farvel! vedblev han: Jeg vilde sige Dem, hvad den offentlige Stemme vilde have sagt dem imorgen, maaskee idag. Jeg er paa Flugten; jeg vil flygte til et fremmed Land, thi jeg har duelleret og havt den Ulykke, at dræbe et Menneske . . . " Marquisen udstødte et svagt Skrig, og bortvendte sit Ansigt.

„Man vil sige, jeg har dræbt dette Menneske, for at hævne min Families Ære, vedblev Advokaten: og jeg vil lade Folk blive i denne Tro. Men Dem maa jeg tilstaae hele Sandheden. Den Skjændige har vovet, for mig at rose sig af, at han var Deres Elsker og De hans Maitresse . . . . Jeg har hævnet Dem Madame . . . "

„I har dræbt Lansac? Lansac er død! . . . . " skreg Marquisen.

Der paafulgte et Øieblik's Pause. Fru Argevilliers vilde tale igjen, men Stemmen svigtede hende. En skrækkelig Fortvivlelse lyste af hendes Blikke og Fagter.

„Af! sukkede Advokaten, som truffen af et dræbende Slag: Han har sagt Sandhed!"

Bevidstløs var Marquisen sunken til Jorden. Han betragtede hende stivt; derpaa fjernede han sig langsomt og flyede ad en Markvei.

Samme Aften kom Beauregard fra Avignon med den sørgelige Efterretning, at Procurator Loubet havde dræbt Capitain Hector de Lansac i en Duel.

Strax forenede Marius Magis sig med alle Stadens Dagdrivere, for at udtyde de hemmelige Aarsager til denne Begivenhed. Bestyrtelsen naaede sin høieste Spidse, da Beauregard ved sin Ære forsikkrede, at den smukke Loubette, som nu havde været forsvunden i fjorten Dage, ikke var reist med Capitain Lansac. Nogle sagde, en anden Officeer havde taget hende med; Andre forsikkrede, hun gjorde Bod i et eller andet Kloster. Midt i al denne Forstyrrelse strøbte Marius Magis efter at erholde nogen

Vigtighed; saaledes lovede han Beauregard, at gaae ham tilhaande i at ordne Lansac's Efterladenskab.

Næste Morgen gik Begge, ledsagede af en Notar, til Haven, hvor endnu Ingen havde været siden St. Hansdag, for at registrere Møblerne i den lille Pavillon.

„Den stakkels Capitain! sagde Beauregard, i det han traadte ind i Haven: Hans Sjel være Gud naadig! Hvo havde troet, at hans Liv og hans Amouretter skulde været tilende saasnart!"

Det havde regnet om Natten; Løvet havde en yndig Friskhed; Blomsterne aabnede sig straalende; Fuglene qvidrede i Cytisernes ranke Grene. Alt var roligt, smilende trindt omkring.

„Dette er en Guden Cupido viet Eremitage! raabte Marius Magis, greben af en mythologisk Erindring. Lader os betragte denne Celle."

Han aabnede Døren til Pavillonen, men foer pludseligt tilbage, i det han udstødte et høit Skrig. Notaren og Cadetten kastede strax deres Øine over hans Skulder. Haarene reiste sig paa deres Hoved; den kolde Sved perlede paa deres Pande. Eenstemmigt raabte de: „O, det er skrækkeligt! . . . ."

Ved den yderste Ende af Salonen laae Liget af en Qvinde med Ansigtet mod Gulvet. Dette var fuldt af tørrede Blodpletter. Strax gjenkjendte Marius Magis den Døde paa Klæderne. Det var den smukke Loubette!

„Mine Herrer! sagde han, i det han igjen lukkede Døren: Vi maae først hente Rettens Betjente."

En Time sildigere indfandt disse sig paa Stedet, hvor Forbrydelsen var bleven begaaet. Hos det med adskillige Stik gjennemborede Liig fandt man en sort Silkehandske og en Kniv med Buxbomsskaft. Beauregard gjenkjendte den; han havde før seet den paa Bordet i en Salon.

Alle vare forventningsfulde og bestyrtede. Intet ledte til Morderens Opdagelse.

Nogle Stemmer opløftede sig, for at anklage Lansac. „Hele St. Hansaften er jeg ikke vegen fra hans Side, raabte Beauregard fast: Vi fulgtes ad til det Stævnemøde, den skjønne Loubette havde givet ham. Han kaldte paa hende, han traadte ind i denne Sal, og jeg mindes, at han sagde, i det han lukkede Døren: Det lugter derinde, som af Blod! — I Mørket har han intet kunnet see, men Loubette var allerede dengang død, derom er jeg overbeviist.“

Nu fremtraadte Marius Magis, og, greben af en pludselig Erindring, raabte han med udstrakt Haand og skiælvende Læber: „St. Hansaften har jeg seet En komme ud herfra henimod Klokken Ti . . . jeg veed, hvo der har begaaet Forbrydelsen . . . . det er Catharina Loubet . . . og jeg er rede, for Retten at vedgaae denne min Erklæring! . . . “

IV.

Justitspalladset i Staden Aix var en gammel Bygning, hvis modernere Deel var adskillige Aarhundreder gammel. Her holdt Parlamentet i Provence sine Sessioner. De forskjellige Jurisdictioner havde deres Fængsler i Palladsets Indre; det taaleligste af dem laae i anden Etage af *tour de l'horloge*. Her tittede dog Solen ind et Øieblik ved Middagstid, og man hørte Klokken slaae i Taarnet.

I mange Aar havde Edderkopperne spundet deres Traade i Fred her; udenfor Vinduet, som et Gitter lukkede, byggede en Svale sin Rede, og mellem de gabende Stene voxte et Par vantrevne gule Levkøier.

Her sad Catharina Loubet indelukket, efterat hun havde tilbragt den første Nat i de skrækkelige nedre Fængs-

ler. Dette Kammer var blevet indrettet for hende. Den i en Krog opslagne Seng lignede en paa to Bukke stillet Liigkiste. En Vievandskjedel og et Crusifix hang ved Hovedgjerdet. Paa et ormstukket Bord stod en Leerkrukke, Brød og nogle Andagtsbøger.

Den Fangne sad midt i denne Stue. En Straale af Solen faldt skraat paa hende og omgav hende med et Helgenskin. I sin grublende Holdning havde hun noget Melancholsk; sin rolige og blege Pande støttede hun paa een af sine Hænder; hendes Læber bevægede sig uden Lyd; hun læste gandske sagte i en paa hendes Knæe liggende Bog; det var „de Helliges Levnet.“ Længe forblev Catharina sysselsat med denne Lektüre; derpaa saae hun op til Himlen gjennem sit Fængselsgitter. Svalen stak sit lille sorte Hoved ud af sin Rede; Morgenvinden bragte Levkoiens lette, balsamiske Duft ind i Fængslet. En Taare tilslørede det Blik, Catharina opløftede mod Himlen.

Et Øieblik efter aabnedes Døren med hiin skrækkelige Larm, der gjenlyder saa smerteligt i en Fanges Øre. Med en Bevægelse af Skræk bortvendte den unge Pige sit Hoved og blev siddende ubevægelig i grusom Forventning. Hun troede man kom, at forestille hende for Retten. Der indtraadte Een, som hilste hende med alvorlig Stemme: „Gud være med Dig, Catharina Loubet!“

„Pater Athanasius! Det er Eder! I er her, Eders Barmhjertighed har ikke forladt mig!“ raabte hun, i det hun skjælvende stod op med foldede Hænder: Ak, jeg troede, at Ingen, ei engang min Skriftefader, kunde trænge ind i dette Fængsel.

Pater Athanasius var en gammel Broder af den hellige Trefoldighedsorden. Han besad hverken stor Veltalenhed eller Lærdom, men man agtede ham for hans hellige Vandels Skyld.

„Min Datter! sagde han, i det han fæstede et Blik fuldt af Sørgmodighed og Medynk paa Catharina: Jeg vidste at Du havde mig behov; af Overpræsidenten har jeg faaet Tilladelse til at see Dig, før Du fremstilles for Retten. Jeg kommer at høre Dit Skriftemaal."

„Jeg er beredt dertil; svarte hun: Ak, jeg har her havt Tid nok til at adspørge min Samvittighed." Munken satte sig paa den eneste Skammel, der var i Fængslet, Catharina knælte ved hans Side, og efter at have fattet sig et Øieblik, sagde hun gandske sagte sit *confiteor*. Pateren saae stivt paa hende i smertelig Forventning; men hun tang.

Munken bortvendte sit Ansigt og sagde med Smerte: „Min Datter, Du knæler for en Gud, fuld af Forbarmelse. For ham har de største Forbryderes Anger fundet Naade."

„Min Fader! svarte hun ydmygt: Det er snart en Maaned siden jeg modtog Eders Absolution, det var Søndagen før St. Johannes. Jeg troer ikke at have begaaet nogen Dødssynd siden den Tid."

Munken saae hende i Øinene og sagde med et Slags Uvillie: „Min Datter, Du taler med Din Skriftefader og ikke med Dine Dommere; Gud læser i Din Samvittighed, og Intet er skjult for ham."

„Det troer jeg fast, min Fader, og til hans Hjelp har jeg sat alt mit Haab, thi for ham er jeg uden Synd. Man anklager mig for en skrækkelig Forbrydelse; man bedækker mig med Skjændsel; den menneskelige Retfærdighed fordømmer mig, men for Gud er jeg uskyldig."

Den unge Pige saae roligt mod Himlen. En reen og stolt Bevidstheds Munterhed lyste fra hendes Pande. Der indtraadte en Pause. Pater Athanasius havde skjælvet; Catharinas Ord havde pludseligt forandret hans Overbeviisning, og han glemte sin Rolle som Skriftefader, i det han nu viste sig som Raadgiver og Advokat.

„Mit Barn, sagde han, i det han oplæstede hende til sig: Der er Meget, som vidner imod Dig .... I Frelserens Navn: Dølg Intet for mig! Svar mig uden Forbeholdenhed og uden Frygt paa alle mine Spørgsmaal! Hvor var Du St. Hansaften?

„Jeg var hjemme hos min stakkels Tante Loubet, jeg har ikke forladt hende.

„Veed Du da, hvad Marius Magis har sagt?" —

„Ja, jeg hørte det, da man stillede mig ligeoverfor ham, svarte hun, rødmende af Uvillie: Men hvad kunde jeg svare paa denne skrækkelige Løgn, som vanærer mig og sender mig i Døden? Sandheden? Jeg har sagt den, uden at kunne bevise den."

„Er der da ikke Ingen, som kan bevidne, at Du hiin Aften har været hjemme?"

„Der var Een! Men hvo kan idag opvække denne Røst til mit Forsvar? Min Tante er død; Veronica, vor gamle Tjenerinde, har mistet Forstanden; og min Cousin, Jacques Loubet er landflygtig."

„Men denne Handske, Catharina, denne heelt med Blod plettede Handske, som saa ganske ligner den, man har fundet ved Eders ulykkelige Søsters Liig? ..... Man har seet lignende hos Dig."

„Ak, den havde min gode Tante givet mig. Men den, man har fundet i Skrivebordsskuffen, tilhører ikke mig. Hvo der har lagt den der? Jeg veed det ikke. I alt dette ligger en skrækkelig Hemmelighed. Man vil opdage den, naar det er forsilde. Vel mindes jeg, at man St. Hansaften har banket paa vor Dør. Jacques løb ud for at aabne; jeg kom kort efter og han sendte mig strax tilbage. Udentvivl var det en Qvinde, som dengang traadte ind i vort Huus. Hvorledes hun har forladt det? Hvo det har været? Jacques alene kunde sige det."

„Hans Vidnesbyrd maa komme, for at opklare denne skrækkelige Sag!“ raabte Pater Athenasius. „Jeg gaaer til Overpræsidenten, til alle Dommerne. I vil faae Opsættelse . . . .“

„Men Jacques Loubet kan ikke komme tilbage; han har duelleret og dræbt sin Modstander . . . .“

„Det er en stor Ulykke, det er en svær Synd for Gud, og han vil, for at afbøde den, behøve et heelt Liv fuldt af Poenitentse og gode Gjerninger. Men Jacques Loubet vover maaskee ikke Livet, naar han kommer til Dit Forsvar; han har begivet sig ind paa Pavens Gebeet og Kongens Love straffe kun Dueller paa fransk Grund med Døden. Hvis ikke Hr. de Lansacs Familie gjør Skridt til Forfølgelse, vil denne Historie snart sove hen. Vi vinde Opsættelse; som Vidne, som Advokat kan Jacques Loubet redde Dig.“

„Gives der til min Frelse kun dette Middel, da giver jeg Slip derpaa, min Fader.“

„Men det er et Selvmord, mit Barn; Du begaaer en stor Synd for Gud, naar Du ei vil anvende alle de Midler, som kunne redde Dit Liv.“

„Og hans, min Fader! Kan Gud befale, at jeg skal udsætte hans for Fare for at frelse mit? Min stakkels Cousin! Vidste I, hvor høimodig, hvor opoffrende han er for dem han elsker! — Ved den første Efterretning om min Ulykke vilde han vende tilbage, ubekymret om sin egen Sikkerhed. Og jeg skulde overantvorde hans Hoved til den menneskelige Retfærdigheds Hævn? Aldrig, aldrig, min Fader! For mine Dommere vil jeg sige Sandheden som jeg har sagt den for Eder, for Gud . . . . saa vil jeg vente min Skjæbne.“

„Ulykkelige Barn! Men Pinebænken!“ . . .

„Jeg veed det, svarte Catharina blegnende: Jeg veed det, og jeg har mere Frygt for den end for Døden. —

Hellige Jomfru! Guds Moder! Giv mig Kraft at udholde denne skrækkelige Prøve og indtil det Yderste at sige, at jeg dør uskyldig!"

„Gud vil ei tillade, at der begaaes saa stor en Uretfærdighed; han vil frelse Dit Liv, mit Barn!" raabte den gamle Munk, Øinene fulde af Taarer. Catharina var sunken paa Knæe for ham.

„Min Fader! sagde hun: Ikke Døden indgyder mig Frygt; Livet synes mig nu saa sørgeligt og saa elendigt. Naar jeg betragter min Stilling, føler jeg en brændende Utaalmodighed efter hiin bedre Verden, hvortil min Straf vil aabne mig Døren. Jeg takker Gud, som kalder mig til sig ad denne Vei. Midt i denne skrækkelige Ulykke, som har truffen min Familie, er jeg ikke meest at beklage. Min ulykkelige Søster! For hende maa jeg bede! — Død uden Skriftemaal! Død, uden at have havt et Øieblik Tid til Anger! Den arme Sjel! I hvad Tilstand har den fremstillet sig for Gud! — Og Jacques Loubet, han, som er saa god, saa retfærdig, saa agtet af Alle, han har ihjelslaget et Menneske! Nu er der ingen Ro meer i hans Samvittighed; Dag og Nat skriger en Stemme: Morder! . . . Men jeg, min Fader, jeg er uden Samvittighedsnag. Jeg dør uskyldig for Gud og for Eder. Jeg føler i min Sjel ingen Frygt, ingen Had; dørende vil jeg tilgive mine Fjender, mine Dommere, mine Bødler."

Da Catharina havde talt disse Ord, vendte hun sit Blik mod Himlen med rolig Resignation. Der laae intet Pralerie i hendes Mod, intet Hovmod i hendes Fasthed. En lønlig Smerte gjorde hende det let, saaledes at opgive Livet.

„Mit Barn! sagde Munken, rørt af uendelig Medlidenhed: Du finder altsaa at Du uden Klage kan skilles fra denne Verden?"

„Jeg føler det, min Fader!"

„Og dog var Du, før denne skrækkelige Ulykke kom, en lykkelig ung Pige?“

Sørgeligt rystede hun paa Hovedet og svarte efter en Pause: „Al min Lykke var forlængst forbi; jeg har baaret en stor Kummer, som Ingen kunde forstaae.“

Pater Athanasius betragtede hende med overrasket Mine.

„Ja! vedblev hun: Jeg har lidt meget, jeg har grædt meget i Løndom, medens man ansaae mig for saa rolig, saa lykkelig. Jeg vilde allerede forsage Verden og var fast besluttet, før Udgangen af dette Aar at gaae i Kloster.“

„Før Udgangen af dette Aar? Men Du var jo forlovet med Jacques Loubet?“

„Vort Bryllup skulde ikke finde Sted; Jacques vilde have ægtet mig mod sin Villie for at adlyde sin Moder. Jeg havde læst nøie i hans Sjel; han elskede mig som sin Søster, men ønskede mig ikke til Kone. Jeg var gaaet i Kloster for at give ham sin Frihed igjen.“

„Min Datter! Du elsker ham altsaa over Alt, høiere end Dig selv?“

„Ja, min Fader! svarte hun oprigtigt: Jeg vilde opoffre mig tusind Gange for hans Lykke; min sidste Bøn skal være for ham . . . .“

Munken stod op.

„Min Datter! sagde han med den Værdighed, hans Alder og hans Embede gav ham: Gud forbyder Dig en saadan Hengivenhed; han befaler Dig at sørge for Dit Liv og Din Ære. Jacques Loubets Vidnesbyrd redder Begge; en af ham skreven og underskreven Erklæring kan endnu komme til rette Tid. Veed Du, hvor han opholder sig?“

Catharina svarte ikke.

„Siig mig blot, hvor et Brev fra mig kan træffe ham?“ — Hun saae mod Jorden og taug.

„Ingen daarlige Betænkeligheder, min Datter! vedblev Munken: Tal, jeg befaler Dig det.“

„Nu vel, min Fader, jeg adlyder. Omsorgen for Alt, hvad der angaaer Jacques Loubet, anbefaler jeg Eders Barmhjertighed, Eders Viisdom. Til Genua, til en Forretningsmand ved Navn Pietro Filomarini maa I adressere Eders Brev. Men vil det ogsaa komme i hans Hænder? Hvo veed, om han er sluppen over Grændsen.“

„Har han været her siden hiin ulykkelige Duel? Har Du seet ham?“

Hun gjorde en bekræftende Bevægelse.

„Og kan Du sige mig, hvad Dag?“

„Det var den anden Nat før jeg blev greben; det er først 5 Dage siden. Maréchausseen forfølger ham ikke; intet Stikbrev er sendt efter ham. Maaskee er han endnu ikke saa langt borte, som I troer. Men han være, hvor han vil — I maa ei befale ham, at vende tilbage. Hans Frihed, hans Liv fremfor Alt!“

„Min Datter, jeg indestaaer for Begge. Skjøndt jeg kun er en ringe Munk, har jeg dog nogen Indflydelse hos mægtige Folk. Jeg agter at gaae til en stor Dame, fuld af Dyd og Fromhed — hun vil tage sig af Din Sag. Vær ved godt Mod, mit Barn! Jeg skal besøge Dig hver Dag.“

Slutteren aabnede Fængselsdøren.

„Jeg befaler Dig Gud! vedblev Pater Athanasius, i det han udstrakte sine Hænder mod Catharina, for at give hende Velsignelsen: Beed, mit Barn, for at berolige Din arme Sjel. Hver Dag skal jeg lade læse Messe for Dig.“

„Min Fader, Gud gjengjelde Eder Alt, hvad Eders Barmhjertighed har gjort for mig!“

Da Munken havde fjernet sig, satte den sørgmodige Fange sig tilintetgjort ved sit Hovedgjerde og græd længe.

Livshaabet vaagnede ei i denne knuste Sjel, der havde tabt Alt, hvad den elskede. Med etslags Foragt og Rædsel vendte hun sig fra denne Verden, hvor hun saae sig for stedse skilt fra den eneste Gjenstand, som var hende kjær.

Da Pater Athanasius kom over Pladsen, for at begive sig til Overpræsidenten, traf han Marius Magis, Beauregard og nogle Andre. Alle talte de om Catharina Loubet; i tre Dage havde man, i hele Byen, ikke talt om Andet. Retsskriveren følte en vis Behagelighed ved, at spille en Rolle i denne skrækkelige Tildragelse. Det var ikke Had eller Ondskab, som ledte ham; men han var en Praler, en Urostifter. „Mine Herre! sagde, i det han standsede midt i Gruppen som fulgte ham: Alt hvad De nys have hørt, indeholdes i mit Udsagn, som er nedskrevet og af mig undertegnet paa det samme Sted hvor Forbrydelsen blev begaaet. Gud er mit Vidne, hvad det har kostet mig, at anklage den ulykkelige Pige; men min Samvittighed kunde ikke beholde en saadan Byrde."

„Og hvo indestaaer os for, at ikke vort svage Øie skuffer os! afbrød ham Pater Athanasius, i det han berørte hans Skulder: Jeg har nys besøgt Catharina Loubet i Fængslet; hun paastaaer, at Eders Udsagn maa beroe paa en skrækkelig Vildfarelse."

Som eneste Svar opløftede Marius Magis sine Fingre. Mængden begyndte at knurre; den almindelige Uvillie forlangte et Offer. Catharina var allerede fordømt i Alles Mening.

Sørgmodig fjernede Munken sig; denne Stemning havde forfærdet ham, og han skjalv for at gjenfinde den hos Dommerne. Istedetfor at begive sig lige til Overpræsidenten besluttede han at henvende sig med sin Forbøn til Marquisen af Argevilliers. I det Øieblik han traadte ind i Hotellet kom Genevieve, hendes første Kammerpige, ud af Pavillonen. „Min ærværdige Fader! sagde hun, i de

nærmede sig Munken: Forsynet sender Eder hid, at give mig Raad; jeg befinder mig i en saare stor Forlegenhed." — „Er det noget, som maa siges i Skriftemaalet, saa gaae og vent mig i Kirken; om en halv Time skal jeg være der!" — „Nei, min ærværdige Fader! Det angaaer ikke mig, men en Person som jeg elsker og agter høit, og hvis aandelige Fører I selv er."

„Saa er jeg rede, at høre Eder her!"

„Vilde Eders Ærværdighed træde ned i Haven et Øieblik, da vilde jeg kunne tale tryggere end i denne Sal. De Ting, jeg har at sige, ere en Hemmelighed."

Pateren fulgte hende ned i Haven, og da hun her havde seet sig om til alle Sider, brast hun i Graad og sagde: „Min ærværdige Fader! Min Frue, Marquisen af Argevilliers, er bleven som afsindig, og jeg veed ikke mere, hvorledes jeg skal skjule denne Ulykke."

„Hellige Guds Moder! Hvad siger I der, Genevieve?"

„Ingen veed det endnu, ei engang Hr. Overpræsidenten, og jeg vover ei at sige ham det."

„Men hvad er da forefaldet? Man havde skullet kalde mig. Har ikke Fru Marquisen forlangt at see mig?"

„Ak nei, min ærværdige Fader! Hun vil Ingen see, hun græder Dag og Nat. Næsten en heel Uge har det vedvaret. Siden Herrens Død synker hun sienspynligt sammen. Hr. Overpræsidenten forlangte, hun skulde modtage alle de Besøg, Etiquetten førte med sig; fra Morgen til Aften var hun omringet af Skikkelser i dybeste Sorg, der kun talte med hende om hendes Ulykke; det dræbte hende. Jeg troede, hun vilde komme sig igjen, da hun fik Tilladelse til, at tilbringe en Maaned i Pavillonen. Her modtager hun Ingen mere, ei engang Hr. Overpræsidenten kommer her. Hun begyndte igjen at fatte Mod, og befandt sig

allerede meget bedre, da Procurator Loubet indfandt sig her . . . .“

„Procurator Loubet? I Søndags? Hos Marquisen?“

„Han selv! Han havde en meget forstyrret Mine, og jeg tænkte strax, at han maatte være indviklet i et eller andet ulykkeligt Anliggende. Fruen modtog ham i den store Salon; han blev ei engang et Qvarteer, og jeg veed ikke, hvad der er forefaldet, men da jeg vendte tilbage til Marquisen, fandt jeg hende i en ynkværdig Tilstand, lydtjamrende, badet i Taarer. Jeg tillaasede Døren, for at Ingen skulde see hende i denne Tilstand; jeg forsøgte at trøste hende.“

„Og hvad sagde hun?“

„Intet. Jeg har ikke kunnet bringe et Ord ud af hende. Snart græd hun, indtil hun næsten tabte Bevidstheden, snart sad hun ubevægelig, stirrende hen for sig med Blikke, som indgjøde mig Skræk. Omsider faldt hun afmægtig i mine Arme. Nu hidkaldte jeg de andre Piger, som hjalp mig, at bringe hende tilsengs. Saasnart hun havde gjenvundet sin Bevidsthed, forbød hun os, at hente Lægen og at tale til Hr. Overpræsidenten om det Forefaldne. Siden har hun fornyet denne Befaling og ikke talt et Ord videre. Hun vaager hele Natten og vil Intet spise. Man skulde troe, hun har fattet den Beslutning, at døe. Skal dette vare længe ved, da vil hun neppe leve fjorten Dage endnu. Der ligger noget Udsædvanligt i hendes store Bedrøvelse; jeg omtvivler ikke, at jo Procurator Loubet har meddeelt Fru Marquisen en slem Efterretning.“

„Veed hun Alt, hvad man siden har opdaget?“

„Den smukke Loubette's Død og Cathrina Loubet's Forbrydelse? — Nei, min ærværdige Fader, jeg har ikke villet tale om alle disse Ting. I den Tilstand, hvori hun befandt sig, vilde dette kun have formørket hendes Phantasie endnu mere. Jeg har derimod forsøgt, at adsprede

hende ved Fortællinger, ved lystige Historier; men forgjæves. Denne Melancholie, som fortærer Fru Marquisen, lader sig ikke skjule mere; der vil komme Fremmede til hende, og hvad saa? Hun kan dog ikke forblive indelukket her, uden at tale med nogen levende Sjel. Hvortil raader De, min ærværdige Fader?"

„Jeg kan Intet sige, før jeg har seet Fru Marquisen! svarte Munken efter et Øieblik's Betænkning: Jeg vil strax gaae til Pavillonen."

Alle Vinduer i Salonen vare tilhyllede. Et næsten fuldstændigt Mørke herskede i det store Værelse, hvor man kun hørte Pendulen af det store Kobberuhr paa Kaminen. Paa Divanen laae Marquisen med lukkede Øine, Hænderne foldede over Brystet. Af og til foer hun op, og det var klart, at hendes Sjel vaagede midt i hendes tilsyneladende Søvn. Hun havde bedet; thi hendes Perlemoers-Rosenkrands var endnu slynget om hendes ene Arm.

„Naadige Frue! sagde Genevieve, sagte nærmende sig: Den ærværdige Pater Athanasius ønsker at tale med Dem."

„Pater Athanasius! skreg Marquisen opfarende: Han vil maaskee have Penge til sine Fattige. Lad ham træde ind, og giv mig min Pung, Genevieve."

Munken nærmede sig, ledet af Kammerpigen. Hans Øine kunde Intet skjelne i det store, rummelige Værelse. Han satte sig hos Fru Marquisen, og sagde, uden at see hende: „Gud være med Eder, Fru Marquise! Jeg vil haabe, at Opholdet paa Landet bekommer Eder vel.

„Ja, min ærværdige Fader, jeg befinder mig meget vel her, og jeg tænker, at blive her længe."

„Imidlertid vilde jeg dog ikke raade Eder til, at leve saa gandske eensomt. Eensomheden fremkalder de fleste Sjelssygdomme; kun de hellige Mænd kunde leve i Ørken. Jeg bebreider mig selv, ei at have besøgt Eder før, men mine

Kaldspligter levne mig saaliden Tid. Altid Syge at see til, Skriftemaal at høre, Ulykkelige at trøste."

„Syge! Ulykkelige! afbrød Marquisen ham: Man siger, at Gud elsker dem, og at de finde Naade for ham før de Rige. Jeg vil give Eder Penge til dem, min ærværdige Fader; jeg har besluttet, at opoffre den største Deel af min Formue til gode Gjerninger. Maaskee vil Gud regne mig det tilgode. Man maa tænke paa sin Salighed, om man end endnu har mange Aar at leve."

Da hun havde sagt disse Ord, aabnede Genevieve en Vindues-Skode. Dagslyset trængte pludseligt ind i Salonen, og en Solstraale oplyste fuldstændigt Marquisens Ansigt. Hun havde en grønguul Bleghed, og havde ei en dunkel Ild luet af hendes Øine, skulde man anseet hende for død. Hun havde noget Skrækindjagende ved sig. Den Sygdom, som havde tilintetgjort hendes Friskhed, hendes tyveaarige Skjønhed, grov hiin Rynke, som adskilte Brynene, endnu dybere og viste en stærk, kantet Knokkelbygning. Man udfandt noget Løvemæssigt af dette Hoveds Physiognomie, om hvilket de brændende-lyse Haar faldt tilbage i tykke Lokker. Ved Synet af denne saa hurtige og rædsomme Forandring blev Pater Athanasius greben af en ubestemt Skræk.

„Jesus, min Gud! skreg han: Eders Sundhedstilstand synes ikke beroligende, Fru Marquise. I maa have lidt meget!"

„Jeg har været meget syg de sidste Dage! svarte hun koldt: Nu er det forbi, og jeg befinder mig vel."

„Hengivenhed i Guds Villie er det eneste Lægemiddel mod dette Livs Kummer; han vil ei, at den Modgang, som har truffet Eder, skal gjøre Eder ligegyldig i Henseende til Eders Sundhed. I maa raadspørge Lægerne, Fru Marquise."

Hun rystede paa Hovedet, og i det hun gav Munken den Pung, Genevieve havde bragt hende, sagde hun til

ham: „Giv de Fattige dette, at de kunne bede for mig. Hvergang I finder Leilighed til en god Gjerning, saa kom til mig. De Fattige ere Christi Lemmer. Man sørger for sin egen Frelse, i det man sørger for dem.

Efter en saa christelig Tale dømte Pater Athanasius, at Fru Argevilliers endnu havde sin Fornufts fulde Brug, men at hendes Liv forgik i en Kummer, som han skulde adsprede ved at øve de gode Gjerninger paa hendes Vegne. Forsynet syntes at vise ham en ufeilbar Hjelp for den stakkels Catharina, og han sagde gudsfrygtig: „Vil Eders Barmhjertighed komme mig tilhjelp, naadige Frue, kan en ung, ulykkelig Pige endnu vorde frelst!“

Marquisen opløftede sit Hoved, for at høre. „Det gjælder en Forbrydelse, en skrækkelig Begivenhed, som I maaskee endnu ikke kjender! vedblev Munken: En stor Ulykke har truffet en af de meest agtede Borgerfamilier i Aix, Familien Loubet. Clara Loubet er myrdet, og man anklager hendes Søster Catharina.“

Marquisen sank sammen. Hendes Hoved faldt tilbage paa Puden. Hun bevægede sig ikke mere. Pateren fortsatte sin Fortælling, men hun sagde ikke et Ord. Hendes Øine vare halvaabne, uden at see; krampagtigt knugede hun Hænderne mod sit Bryst; en kold Sved flød fra hendes Tinding, hendes Puls slog med en uregelmæssig Heftighed. Men hendes Holdning forblev rolig, ulidenskabelig.

„Nu, Madame! sagde Munken, efter at have endt sin sørgelige Fortælling: Vil Eders almægtige Beskyttelse vorde denne ulykkelige Pige til Deel? Hun er uskyldig! De vilde troe det, som jeg, naar De havde seet hende i hendes Fængsel; hun er rolig, hengiven. Hendes Følelser ere en Helgenindes. Imidlertid er der Beviser mod hende, som synes tilstrækkelige for menneskelig Retfærdighed. Hun vorder dømt fra Livet, hvis ikke Jacques Loubet kommer hende til Hjelp. Han er den Eneste paa Jorden, som kjen-

der Morderen. Opsættelse kan redde Catharina. Vil De forhjelpe hende dertil, naadige Frue?"

Marquisen oplostede sit Hoved. Denne skrækkelige Stilling gjengav hende for et Øieblik hele hendes Aandsnærværelse, hendes Doms fuldkomne Skarphed og hendes Villies Kraft.

„Ja, min Fader! sagde hun med Anstrengelse: Ja! Men det Middel, I foreslaaer, er usikkert, maaskee umuligt. Hvorledes kan I være vis paa, at finde Jacques Loubet? Vil han nogensinde vende tilbage? Hans Hoved staaer paa Spil .... Nei, nei, hans Vidnesbyrd vil ikke redde Catharina .... Men naar hun bekjender sig skyldig, indestaaer jeg for hendes Liv med mit! Med mit Liv! Forstaaer I, min Fader? Skulde det være hende umuligt at undvige, saa skal jeg jeg udvirke et Benaadningsbrev."

„Ved dette Middel reddes rigtignok Livet, men Æren."

„Opsættelse redder hverken det ene eller det andet."

„Herre, min Gud! raabte Munken bestyrtet: Vær Du denne stakkels Uskyldiges Beskytter!"

Der indtraadte en lang Stilhed. Marquisen syntes at falde tilbage i sin forrige Tilintetgjørelse. Det var, som om hun havde glemt, at Pateren var tilstede. Omsider reiste han sig med de Ord: „Jeg skal komme igjen i Morgen, Fru Marquise. Imidlertid skal jeg underrette Catharina Loubet om det, Eders Barmhjertighed vil gjøre for hende."

Marquisen svarte kun ved et Tegn med Hovedet. Munken fjernede sig, men vendte strax tilbage. Den Tilstand, hvori han forlod Marquisen, indgjød ham en ubeskrivelig Uro, og hans Fromhed saae kun eet Middel til at helbrede hende.

„Min Datter! sagde han: Det er længe siden I skriftede; maaskee trænger Eders Sjel til aandelig Hjelp. I veed, hvad Trøst Ruelse og Bod kan skjænke."

Marquisen skjalv og svarte med rystende Stemme: „Jeg skal skrifte en af disse Dage, min Fader. Jeg maa først randsage mit Inderste.“

Genevieve ventede i Forgemakket. „Nu, min ærværdige Fader! sagde hun: Hvad mener I om Fru Marquisen?“

„Hun synes mig at være karsk paa Sjelen, skjøndt hun er meget mat og saare forandret.“

„Skal jeg, trods hendes Forbud, give Overpræsidenten og Lægerne et Vink?“

„Tov til imorgen, Genevieve! Jeg vil først see hende igjen.“

Mod Aften lod Marquisen sin Divan flytte hen under et Vindue, som gik ud til Haven. Dagen havde været heed; men Aftenvinden, som reiste sig ved Solens Nedgang, aandede en mild, velgjørende Friskhed. Blomsterne duftede: den fyldte Jasmin, Heliotropen, Nelliken med sin Ildfarve. Det var en skjøn og rolig Nat. En lønlig Indflydelse søvndysede alle Lidelser, al Frygt, endogsaa Samvittighedsnag. Marquisen følte det; hun bøiede sig ud af Vinduet, vendte sit Ansigt mod Aftenvinden og indaandede Duften. For et Øieblik vare hendes Tanker udslukte; hun løsrev sig fra Fortiden; hun glemte Nutidens fortærende Uro. Hun overlod sig til dette Velbefindende; hun nød denne Frist, lig den Ulykkelige, hvis Tortur er udsat et Øieblik. Hun udstrakte sine magre Arme; hendes Hoved bøiede sig i en fuldstændig Hvile, og hun sagde gandske sagte: „Den skjønne Nat!“

Genevieve saae hende saa ubevægelig; hun bedækkede Lampen og satte sig ved hendes Side. Alle Dørre vare aabne: Ingen var i Forgemakket.

Dyb Taushed herskede i Salen. Af og til hørtes en let Støi udenfor. Pludseligt reiste sig en menneskelig Figur, lig en Skygge, i Døren. Genevieve foer

op med en Bevægelse af Skræk og raabte strax: „Hvem der?“

Det var Procurator Loubet. Hans vordentlige Dragt, hans filtrede Skjæg, hans støvede Skoe gave ham Udseende af en Tyv eller Betler; hans solbrændte Ansigt saae ti Aar ældre ud, end før. Uden at sige et Ord, gik han lige hen til Divanen. Marquisen forblev ubevægelig. Men Haarene reiste sig paa hendes Pande, og det kom hende fore, som om en Jernhaand havde grebet hende i Halsen. Efter et Øiebliks Forløb sagde hun: „Gaae, Genevieve!“

Advokaten tillaasede Døren. Derpaa gik han igjen hen mod Marquisen, med korslagte Arme, Blikket mørkt og rædsomt. Nu foer hun op, og i det hun med begge Hænder greb efter sit Hoved, som for at sikkre det, sagde hun: „I kommer, at anklage mig! . . . Men I har ingen Beviser. Siig mig, hvo vil troe Eder?“

„Ingen, jeg veed det! Heller ikke vil jeg udlevere Eder, men mig selv. Jeg har ogsaa et Mord paa Samvittigheden; thi jeg har dræbt Eders Elsker, Madame; jeg har dræbt Hector de Lansac! Jeg maatte have hans Blod, for at redde Eders Ære. Jeg usle Taabe! Jeg tilbad Eder som den kydskeste, reneste Qvinde. Og I er et Uhyre af Frækhed, af Grusomhed! . . . “

Som døende sank hun sammen. „Loubet, hav Barmhjertighed med mig! Beskjæm mig ikke, tru mig ikke, . . . Min Forbrydelse skete ufrivilligt, og for at udsone den, vilde jeg give min Lykke, mit Blod, Alt, uden mit Rygte . . . . troer I mig ikke?“

„Nei! svarte han med bortvendt Ansigt: Jeg bortkaster mit Liv, for at kjøbe denne Uskyldiges, som Eders Forbrydelse sender paa Skaffottet. Velsignet være Gud, som lod denne skrækkelige Efterretning komme mig for Øre! . . . Hvor let havde jeg kunnet komme for silde!“

„Catharina skal ikke dø. Hendes Liv er frelst, hendes Dom maa falde som den vil. Jeg skal forskaffe hende Midler til at undvige . . . . . og siden skal jeg udvirke et Benaadningsbrev . . . "

„Et Benaadningsbrev? Det kan ophæve Straffen, men Vanæren! . . . . Nei, nei, en glimrende Retfærdiggjørelse maa frelse Catharina's uskyldige Hoved. Jeg kommer, at opoffre mig for hende. Morderen maae underkaste sig Mordsstraf; saa vil Guds Retfærdighed, Madame! Den skaaner Eder nu, men engang skal i fremstilles for dens Tribunal . . . Husker I de Blodpletter, I bar paa Armene St. Johannes Aften? De ville eengang vise sig igjen!"

Instinctmæssigt skjulte Marquisen sine Arme under sin hvide Manta og svarte med huul, bristende Stemme: „Gud vil maaskee forbarme sig over mig, Jacques Loubet. Fordømmer han mig, da kunne Helvedes Qvaler ikke være mig piinligere, end dette Livs. Min Samvittighed er min Bøddel, og Gud har straffet mig ved hans Død, som jeg elskede saa høit . . . . . Eders Hænder ere ogsaa besmittede med Blod, for hvilket jeg med Glæde havde givet alt mit . . . Lansac ligger i sorten Jord! . . . Aldrig, aldrig skal jeg see ham mere! . . . Hiint smukke Ansigt er nu et Dødninghoved, og jeg, jeg lever endnu; jeg lever, piint Dag og Nat!" Hun brast i Graad.

„I elskede denne Mand saa høit, og han var Eder utro! sagde Advokaten med foragtelig Ynk: Han elskede Eder ikke meer, Madame!"

Convulsivisk sammenpressede hun sine Hænder; disse Ord vakte atter Følelser af Skinsyge og Hævn i hendes Sjel.

„I maa nu skrifte for mig! vedblev Advokaten: I maa sige mig hele Sandheden. Dette Mord var forudbe-

tænkt! I er gaaet ind i Lansac's Have, for at dræbe Eders Medbeilerinde! . . . . "

„Nei, nei! afbrød hun ham: Jeg sværger det for Gud, som hører mig . . . . jeg troede, at være den eneste Qvinde, som betraadte dette Sted, da jeg fandt den smukke Loubette der . . . . " Hun standsede; dette Navn vilde ikke over hendes Læber.

„Bliv ved!" sagde Advokaten bydende.

„Nu, denne Pige gjenkjendte mig; hun beskæmmede mig, mit Rygte var i hendes Hænder . . . den Ulykkelige forsikkrede, at fra imorgen af skulde Enhver erfare vort Møde . . . . Marquisen af Argevilliers ved det samme Stævnemøde, som den smukke Loubette! . . . . . Jeg gruede for hende . . . . . en Kniv laae paa Kaminen; jeg tog den . . . . . Loubette skreg . . . . . jeg veed ikke, jeg var som vanvittig . . . . blindthen stødte jeg til . . . . paa denne Maade dræbte jeg hende . . . . "

Marquisen taug. Stemmen, Aandedrættet svigtede hende. Hun førte sit Lommetørklæde til Munden og trak det strax tilbage fuldt af Blod. Gysende bortvendte Advokaten sit Ansigt.

„Siden hiin Dag, vedblev Marquisen med ynkelig Stemme: har jeg ikke sovet! Hvilke Rædsler! Hvilken Straf er mit Liv! Jeg haaber, det vil snart være forbi . . . . men hvad saa? . . . . . Min Gud, forbarm Dig over mig! . . . . "

„Han forlade Enhver sin Skyld! sagde Jacques Loubet med mørk Resignation: Gid min Straf kunde udslette Eders Brøde! Imorgen indtager jeg Catharina's Plads. Stakkels Engel! Hun bliver uden Støtte i Verden; hvorledes skal det gaae hende? Hvilken Mand vil ægte hende? Enhver vil vende sig fra hende, fordi hun har den Ulykke, at være beslægtet med en radbrækket Misdæder . . . . "

Marquisen sank paa Knæe og skreg med Rædsel: Jacques Loubet, I vil ikke blive ved dette Udsagn; I vil angive mig! . . . . "

„Nei, nei! Glemmer I, at jeg ingen Beviser har? . . . . I det jeg bestiger Skaffottet, vil jeg hilse Døren til Eders Hotel . . . . maaskee staaer I i den, for at forvisse Eder om, at Døden befrier Eder fra det eneste Vidne, der kan sige: Louise af Argevilliers, den ædle Enke efter en kongelige *mestre-de-camp*, har dræbt den smukke Loubette med Knivstik! . . . . "

Marquisen skjulte sit Hoved i Puderne, i det hun udstødte dybe Suk og gav Advokaten et Tegn, at fjerne sig. Han greb hende i Armen og sagde: „Jeg gaaer i Eders Sted, i Fængslet, paa Retterstedet . . . . . skal Gud forbarme sig over Jer paa Eders Dødsdag, saa bring den ulykkelige Jacques Loubet's Navn til Ære igjen . . . "

III.

I hine Dage vare de juridiske Formaliteter i Kriminel-Tilfælde uden Vidtløftighed. Procurator Loubet's Proces kunde ikke vare længe. Han havde indfundet sig selv som Arrestant, og hans Bekjendelser havde fremskyndt Sagens Gang. Dens Udfald kunde ikke synes tvivlsom. Hele Staden var i Bevægelse. Den Dag, Dommen skulde falde, spærrede Folket, allerede fra Morgenstunden af, Adgangen til Justitspalladset. Marius Magis talte ivrigt paa Pladsen, omringet af Tilhørere.

„Mine Herrer! sagde han: I paastaaer, at Jacques Loubet er et heroisk Kjærlighedens Offer. Han hengiver sig, for at redde Catharina's Liv . . . . Men han har ikke kunnet forklare den Omstændighed, som jeg har angivet. Hvad var det for et Fruentimmer, som jeg saae komme ud af Haven, hvor Forbrydelsen blev begaaet, og som flygtede

ind i Loubet's Huus? . . . Han selv har nævnt hende, som I vide. Og denne Handske? . . . . . Mine Herrer, Intet er visere, end at Catharina Loubet har begaaet den Forbrydelse, hvorfor man har sigtet hende. Undersøgelsen mod hende havde ogsaa god Fremgang. Saa kom Advokaten, for at underkaste sig Lovens Straf. Undersøgelsen mod ham støtter sig paa Kjendsgjerninger, der ikke have mindste Sandsynlighed for sig. Han er uskyldig; desuagtet vil man dømme ham fra Livet. Men Sandheden vil engang komme for Dagen, og istedetfor een Kriminalproces ville vi faae To. Husker, hvad jeg har sagt, mine Herrer!"

En Bifaldsmumlen lod sig høre. „Det er ikke Alt, mine Herrer! vedblev Marius Magis triumpherende: Jeg veed endnu nogle Biomstændigheder, som jeg har gjemt tilsidst . . . ." Kredsen sluttede sig tættere.

„Jeg har imorges seet den Bonde, hos hvem Procurator Loubet har opholdt sig hinsides Durance. Det er en fattig Mand, en Client af ham. Han har fortalt mig, paa hvad Maade Advokaten har erfaret, at Catharina var fængslet. En Colporteur havde bragt ham denne Nyhed. Han faldt i Afmagt, han vilde strax reise, han skreg som en Vanvittig: Jeg skal redde hende! . . . . . Jeg vil hengive mit Liv for hende! . . . . "

Sessionen var tilende. Beauregard kom først ud af Justitspalladset. Man flokkedes om ham. „Eenstemmigt dømt fra Livet! sagde han: Man mener han skal henrettes imorgen."

Ved disse Ord opløftede Marius Magis Armene mod Himlen. „Jeg kan bevidne, skreg han: at jeg selv har seet Advokaten paa dette Sted St. Hansaften. Deu arme Mand! Han tænkte vist paa Intet mindre, end at gaae hen og aflive den smukke Loubette! . . . . Han er uskyldig! Og der er den Skyldige! . . . . "

Han pegede paa Catharina, som kom gjennem den lille *rue du Portalet*, ført af Pater Athanasius. Hun begav sig til Fængslerne. Den arme Pige var som død. Hun hørte ikke Mængdens Mumlen, ikke de Trusler, som forfulgte hende. Man havde kunnet stene hende, og hun havde ikke bortvendt sit Hoved.

Forfærdet lagde Munken den ene Arm om hendes Liv; med den anden viste han Mængden borr, i det han sagde: „Mine Herrer, mine Herrer, i Himlens Navn! . . . "

„Hvad ville de mig?" spurgte Catharina, standset ved denne Tumult.

„Retfærdighed ville vi! raabte en Stemme tætved hende: Advokaten er uskyldig! Her er den Skyldige!" . . .

Pater Athanasius drog Catharina med sig ind i Fængslerne, hvis frygtelige Dør strax lukkedes efter dem.

Advokaten havde nys hørt sin Dødsdom. Han havde forlangt at see sin Skriftefader og Catharina; Loven undte ham denne Trøst.

Den unge Pige kastede sig ned for Jacques Loubet og greb hans Hænder. Gandske bleg og skjælvende sagde Pater Athanasius: „Man skriger høit uden for; Marius Magis har bragt Kadetterne i Oprør. De sige: I er uskyldig . . . . de have truet Catharina . . . "

„Stakkels Pige! raabte Advokaten, i det han smerteligt trykte hende i sine Arme: Jeg har altsaa kun reddet hendes Liv! . . . . . Catharina, underkast Dig Guds Villie! Beed for min Sjels Frelse! Jeg forlader ikke denne Verden, uden at sige Dig til Din Trøst, at jeg er ligesaa uskyldig som Du!"

„I havde skullet lade mig døe!" afbrød hun ham med Heftighed.

Greben af en smertelig Forundring, raabte Munken: „Hvorledes? I har bekjendt Eder skyldig, for at redde denne Pige? . . . . Men hvo er da den Skyldige?"

„Jeg skal sige Eder det i Skriftemaalet, min Fader! svarte Jacques Loubet med Rolighed: Naar jeg har sagt Catharina mit sidste Farvel, skal jeg hellige Eder den korte Tid, jeg har tilbage.“

Han vendte sig til den unge Pige og talte længe med hende, gandske sagte; hun hørte paa ham, knælende for ham, som for en Gud, med foldede Hænder. Nu trykte han hende mod sit Hjerte og sagde: „Catharina, Farvel!... Vi maa adskilles .... Din Nærværelse røver mig mit Mod ... i Din Nærhed vorder det mig tungt, at forsage Livet. Ak, vi havde kunnet være saa lykkelige! Gid Livet kunde gjengives mig!“

Ved disse Ord opløftede hun sit Hoved. Et Lyn af Glæde foer fra hendes Øie; hun smilte svagt og hviskede: „Jeg vil snart døe! Inden Aaret er omme, kommer jeg til Dig. Er jeg ei, i Døden som i Livet, Din Trolovede?“

Jacques Loubet kyssede hende paa Panden. Derpaa overgav han hende i Munkens Hænder og sagde: „Adieu, Adieu, Catharina! Min Fader, lad hende gaae! Vi maae være alene, at jeg kan forberede mig til Døden.“

Advokaten havde en from, eenfoldig Tro. Hans Skriftemaal var aabent og fuldstændigt. Han sagde den hele Sandhed, inden han forlangte Absolution.

Med dyb Opmærksomhed hørte Munken paa ham. Taarerne trillede over hans runkne Kinder. Han foldede Hænderne, fuld af Forundring og Medlidenhed. „Min Søn, sagde han: jeg gaaer nu, for at udvirke en Opsættelse.“

„Ak, i hvad Hensigt, min Fader?“

„En kort Frist kan være tilstrækkelig til at fylde en brødefuld Sjel med Anger. Eders Skriftemaals Hemmelighed er hellig; men jeg vil vaage over denne ulykkelige Qvindes Samvittighedsnag; hendes Liv er snart omme.“

Advokaten rystede paa Hovedet. „Mit Offer maa bringes; jeg er uden Haab.“

Pater Athanasius fik Exekutionen opsat i tre Dage, og ilte derpaa til Pavillonen. Da han var kommen halvveien, saae han en Bærestol nærme sig, omgiven af mange Mennesker. Overpræsidentens Vogn fulgte efter. Skjælvende gjenkjendte Pateren det sorte Livree. Han troede, Marquisen var død. Langsomt nærmede sig Sørgefølget. Overpræsidenten lod holde, da han saae Munken staae paa Veien med blottet Hoved.

„Stig ind til mig, min ærværdige Fader! sagde han: Jeg bringer Fru Argevilliers tilbage til Staden; hun befinder sig meget slet, og jeg har allerede havt Bud efter Eder.“

En Time efter blev Marquisen bragt ind i sit store, med sort Fløiel betrukne Værelse. Fem til sex Damer dannede en Kreds om hendes Seng, og samtalte sagte. Pater Athanasius og Genevieve stode ved hendes Hovedgjerde; hun vendte sit Ansigt mod Væggen, og talte ikke et Ord. Kun hørte man hendes uregelmæssige Aandedræt og stundom en tør Hoste.

Munken tiltalte hende: „I lider meget, min Datter! Fat Mod, Guds Barmhjertighed er stor. Han har sendt mig hid, for at staae Eder bi, hvis det er hans Villie, at I skal overvinde denne skrækkelige Overgang fra Livet til Døden. Tænker I ikke snart at modtage Sakramenterne?“

Marquisen svarte Intet. Nu fornyede han sit Spørgsmaal to—tregange, og omsider sagde hun til ham med Utaalmodighed: „Jeg har endnu Tid — imorgen — —.“

„Som I vil, min Datter; jeg forlader Eder ikke mere.“

Værelset lignede et Dødskapel; hele Stadens Adel modtoges her. Marquisen var omgiven med al den Sørgepragt, den katholske Kultus har for de Døende. Viede Kjerter brændte om hende Dag og Nat; man bragte hende

de kosteligste Reliquier; et Bedealter blev reist i hendes Værelse. Hun skulde dø, som hun havde levet, idet hun gav sit Huus det sidste Exempel paa Storhed og Fromhed. Hendes Svigerfader satte en Stolthed i, at ret Mange vare Vidner til hendes opbyggelige Endeligt. Hun havde ingen Børn, ingen Nærpaarørende. Ingen i denne Verden, hvori hendes Stilling havde været saa misundt og ophøiet, græd oprigtigt over hende. Lægerne havde opgivet hende. Hun forestillede allerede et dødt Legeme midt i denne Prunk af Fromhed, og man regnede hendes sidste Øieblikkes Lidelser for Intet. Hun underkastede sig roligt dette skrækkelige Skuespil, disse umenneskelige Ceremonier. Udstrakt paa sin Seng, med lukkede Øine og foldede Hænder, talte hun ikke mere. Det var, som om alle hendes Aandskræfter vare udslukte.

En Nat aabnede hun sine Øine og saae sig om med et klart, levende Blik; men strax faldt hun igjen tilbage i sin Tilintetgjørelse og Ubevægelighed.

Pater Athanasius forlod ikke hendes Dødsseng. Han formanede Marquisen uafladeligt. Han ventede, med skrækkelig Angst, en Geberde, et Ord, men Intet hørte han, uden smertelige Klager.

I den sidste Nat fremsagde to Præster Bønnerne for Døende i Marquisens Værelse. Hendes Terner vaagede over hende. Pater Athanasius mumlede maskinmæssigt sit *Miserere* bag Omhænget; hans Øine faldt til, han sov, overvunden af sin Anstrængelse. Kjerterne kastede deres blege Skjær paa alle disse matte Ansigter; Vinduerne vare halvaabne; Veiret udenfor var yndigt og mildt; Dagens første Straaler viste sig paa Himlen; Morgenvinden suste i Elmetræerne paa *Place des Pêcheurs*.

Genevieve lagde Silkelagnerne, som faldt ned mod Gulvet, tilrette, og berørte Marquisens Fødder; de vare

koide, uden Følelse. Samme Øieblik gjorde hun en heftig Bevægelse. Bølger af Blod badede hendes Læber.

„Hun dør! skreg Genevieve: Lad hende kysse Crucifixet!“

Pludseligt reiste sig Marquisen med aabne Øine, udstrakte Hænder, og sagde med rallende Stemme: „Jeg dør! . . . . . jeg maa skrifte! . . . . . Hr. Overpræsidenten skal komme! . . . . . Retspersoner! . . . . . Vidner! . . . . . Lad dem komme snart . . . . Tiden er kort . . . . Min Gud, giv mig et Øieblik endnu! . . . . “

„Vidner! raabte Pater Athanasius: Min Datter, det er den høie Tid! . . . . . Tal! Let Eders Samvittighed!“

Man gik at vække Overpræsidenten. I et Øieblik vare alle Folk i Hotellet paa Benene. Pateren formanede den Døende og rakte hende hvert Øieblik Crucifixet.

„Min Datter! sagde han: Fat Mod! . . . . . Gud viser Eder den Vei, I skal gaae, for at komme til ham.“

Overpræsidenten kom hidilende. Ham fulgte adskillige Personer. Skræk laae paa alle Ansigter.

„En Notar! gjentog Marquisen med Anstrængelse. En, der kan nedskrive mine sidste Ord . . . Tiden er snart omme . . . . “

„Er det Deres Testament, De tænker paa, Madame? spurgte Overpræsidenten, i det han betragtede sin Svigerdatter med Kulde: Men De har jo Intet at bortgive.“

„Nei, det er mit sidste Skriftemaal, hvortil Alle skulle være Vidner.“

Hun vendte sig mod Munken og tilføiede med fastere Tone, medens den dybeste Taushed herskede trindtomkring: „Min Fader, for Eder, for disse Vidner erklærer jeg, at Jacques Loubet ikke er skyldig . . . . Jeg har dræbt den smukke Loubette!“

Alle udstødte et høit Skrig. Pater Athanasius udstrakte sin Haand over Fru Argevilliers, og tilsagde hende Absolution.

„Min Datter! raabte han: Eders Anger redder et uskyldigt Hoved . . . . . nogle Timer endnu, og det havde været for silde . . . . “

Hun segnede tilbage og sagde med saa svag Stemme, at Munken, som bøiede sig over hende, neppe fornam det: „Jeg kunde kun tale i min Dødsstund! . . . . Velsignet være Gud! . . . . Nu er den kommen! . . . . “

Dandserinden.

Historisk Anecdote.

I.

Det var en Høstaften i Aaret 1776, da der, i et simpelt Huus i Stockholm, sad en ung Pige, Hovedet støttet i begge Hænder, medens Taare paa Taare dryppede paa et for hende liggende Brev. Det usle Værelse, det sønderbrudte Speil, og den dunkle Lampe, stak sælsomt af mod Pigens blomstrende Skjønhed, som sad der saa stille og sorgmodig. Hvo var det? Disse bløde sorte Haar, denne brunlige Teint, bleg som en Sky i Vesten, dette store vaade og brændende Øie tilhørte ei det svenske Clima. Den unge Pige var en Operadandserinde fra Provence, Marguerite Oriol.

Hun havde en Livshistorie, simpel, beskeden og dog saa ulykkelig. Da Marguerites Moder var død, kunde

Faderen, en Matros, ikke afgive sig med hendes Opdragelse, og hun maatte derfor ty til en Tante, der havde levet længere Tid i Paris og ægtet en Skibschirurg. Tanten forbarmede sig over hende, opdrog hende, og da hendes Mand traadte i svensk Tjeneste, tog hun hende med til Stockholm. Kort efter døde Chirurgen, og de to Fruentimmer saae sig givne til Priis for den bittreste Nød. De syede og vaskede for Folk, men kunde dog ikke fortjene det Nødtørftige. Omsider lod Marguerite sig, skjøndt modstræbende, ansætte ved den franske Opera, og lærte at dandse. Snart vakte hun Opmærksomhed, thi hun var ligesaa gratieus som smuk, men hun forblev indsluttet i sig selv, hvad enten hun nu havde Hjemvee eller hun foragtede den Kjærlighed de unge Adelsmænd bøde Operadandserinden.

Endnu bølgede hendes Haar, som hun for fire Timer siden havde ordnet det; thi hun havde dandset som Havgudinde i hiin Opera: „Thetis og Pelæus," som, digtet af Gustav *III* og Walander, komponeret af Uttini, var bleven opført Aftenen før Revolutionen 19de August 1771, og derfor meget yndet.

I Brevet som laae for hende, skrev hendes gamle Fader, at han sad i Gjældsfængsel, og besvoer hende, at sende ham 300 Daler, paa det han kunde døe som en ærlig Mand. Derfor var det, Marguerite græd; thi hun havde ikke trehundrede Daler.

Forgjæves gjennemlsb hun atter og atter disse ulykkelige Linier: hvergang læste hun, at hendes Fader formedelst Svaghed havde maattet forlade Flaaden og nu satte alt sit Haab til sit Barn. Den arme Pige leed hvert Øieblik, hun vidste sin Fader i Fængsel; fortvivlet ved den Tanke, hvorledes han, fra Minut til Minut, ventede det Papiir som skulde frelse ham. Som et uroligt Hav steeg og faldt Marguerites Hjerte i qvalfuld Anstrængelse.

Mange rige og fornemme Familier havde nys seet hendes Dands; maaskee saae de endnu, i det de indslumrede, hendes Sylphideskikkelse svæve forbi endnu engang, medens den arme Havgudinde græd, fordi hendes Fader trængte til Penge.

For første Gang følte Marguerite sig egentlig ulykkelig; hvad skulde hun gjøre? Sin Fader maatte hun hjelpe; men hvorledes? Pludseligt faldt et Lys i hendes trøstiløse Mørke. Hun strøg sit Haar tilbage, tørrede sine Øine og sagde smilende: „Hvor det vil glæde ham!“ — „Hvad mener Du, mit Barn!“ spurgte hendes Tante, der sagte havde aabnet Sidedøren. Marguerite svarte, pegende paa Brevet: „Jeg skal skaffe de 300 Daler, Tante!“ — „Du?“ svarte Denne med et vantro Ansigt: Og hvorledes vil Du kunne det med Dine 10 Daler om Maaneden, af hvilke Du maa give 3 til Garderoben?“ — „Imorgen gaaer jeg til Hr. Sternberg, Operadirecteuren, og beder ham, laane mig Pengene, imod at han efterhaanden trækker mig dem af i min Gage. Paa den Maade vil det rigtignok vare længe; men maaskee faaer jeg Tillæg, og jeg vil hjelpe Dig desto flittigere at arbeide, at Du ikke skal savne de syv Daler.“ — „Mener Du?“ spurgte Madame Alix tørt. — „Maaskee, vedblev Marguerite: kan jeg give Undervisning i Fransk, eller jeg vil igjen øve mig paa Guitarren; der gives dog vel dem, der ynkes over vor Nød!“ — „Nei!“ sagde Tanten kort. Bekymret taug Marguerite. Madame Alix satte sig ved Pigens Side, greb hendes Haand og sagde: „See mit kjære Barn, Du har i mig en erfaren Veninde, som mener det vel med Dig. Jeg kan ret levende sætte mig i Dit Sted, da Du skal redde Din Fader fra Fortvivlelse og ikke kan. Men Din Tanke, at laane Pengene af Operadirecteuren, duer ikke. Troer Du, at han paa Lykke og Fromme vil laane Dig trehundrede Daler? Af hvem skal han saae dem igjen, naar

Du døer imorgen? Det er Intet, min gode Marguerite; Du vil lære at kjende Verden bedre." — Sørgmodig saae Pigen mod Jorden.

Madame Alix vedblev: „I Prædikener og paa Theatret vil Du meget ofte høre tale om Ædelmod; men vær overbeviist om, at Menneskene meget ugjerne hengive sig denne Svaghed. Da jeg var saa ung som Du, troede jeg ogsaa, man behøvede kun at banke paa Menneskenes Hjerter, for at finde Svar paa alle Spørgsmaal. Vidt feilet! Jeg raader Dig at gjøre min Erfaring til Din, nemlig, at før man overvinder Menneskenes Forfængelighed eller Gjerrighed, er Intet at erholde af dem. Vær forvisset om, at Ingen vil skjænke Dig trehundrede Daler."

Marguerite greb sit Lommetørklæde, for at skjule sine Taarer og sit Ansigt. „Men det forstaaer sig — vedblev Madame Alix: Din stakkels Fader maa vi hjelpe; vi kunne ikke lade ham døe i Fængslet, i den sørgelige Tro, at hans Datter har glemt ham." Pigen græd stille. „Du veed, mit Barn, hvor hjertelig gjerne jeg offrede min sidste Hvid, men Du veed ogsaa, hvor fattige vi ere. Hvo giver os nu trehundrede Daler? Vil slet intet Middel rinde Dig i Tanke?" — „Nei, ak nei, kjære Tante!" raabte Marguerite med smerteligt Udtryk, og kastede sig i sin moderlige Venindes Arme: Gud i Himlen veed Raad; for mig er Intet tilbage, uden at døe!"

„Stakkels Barn! Men dermed er Din Fader ikke hjulpen. Hvad om jeg nu vidste et Middel?" — Marguerite vedblev at græde. „Jeg vil hjelpe Dig! sagde Madame Alix betonende: Forudsat, at Du har Tillid til mig." Marguerite bekræftede det, ved at omfavne hende endnu fastere. — „Nu, saa sat Dig igjen paa Din Stol, og hør rolig paa mig." Madame Alix samlede al sin Veltalenhed, som hun havde lært i Paris, og begyndte: „Du er en god Datter, og Du elsker mig som Din anden Moder. Vi

ere her alene i fremmed Land, og Gud veed, om vi nogensinde see vort Hjem mere. Vi ere forladte; men jeg vil ikke handle anderledes imod Dig, end Pligten og mit eget Hjerte byder. Stol derfor paa mig, ogsaa nu, da jeg vil gjøre Dig et Forslag, som i Begyndelsen maaskee vil forekomme Dig besynderligt. Skjøndt de fornemme Herrer føre et herligt Liv, føle de sig dog stundom ogsaa ulykkelige, og længes tidt efter en Tilstand, hvori de kunne følge deres naturlige Tilbøielighed. Derfor trække de sig tidt tilbage paa Landet, hvor de finde sund Luft og uforderve Mennesker; derfor seer man tidt hvorledes en Prinds forsmaaer alle Hofdamer, for, ved Siden af en simpel borgerlig Pige at aflægge sin Rang og være et sandt Menneske. Kjender Du Hertugen af Sødermanland?" — „Ja!" svarte Marguerite troskyldig. Men Madame Alix havde hellere seet, at Pigen allerede havde anet Alt, thi det var hende piinligt, at gjøre saa lange Omveie, medens hun saae Maalet saa tydeligt for sig.

„Nu, Hertugen er et af hine gemytlige Mennesker, som gjerne nedstige fra deres Høide, for at glæde sig ved en friere naturlig Omgang. Han er en fortræffelig Mand, Hertugen." — „Det kan være, kjære Tante! Men Du glemmer jo gandske min Fader." — „Jeg glemmer ham ikke. For at komme til Sagen: Hertugen er, destoværre, temmelig ulykkelig, hvad disse hans ædle og menneskelige Følelser angaae. Du kunde gjøre ham lykkelig Marguerite!" — „Jeg?" raabte Denne sammenfarende. — „Ja Du, min Lille! For nogen Tid siden var der en Person af Indflydelse hos mig. Hertugen kjender Dig, elsker Dig, og venter Gjenkjærlighed." — „For Guds Skyld, han er jo gift!" — „Ah, Du tager det fra den Side! loe Madame Alix: Ja, var Hertugen en borgerlig Ægtemand, saa var det skjændigt, om han ikke nøiedes med sin Kones Kjærlighed. Men hos de Fornemme er det gandske ander-

ledes. Der betragter man Ægteskabet blot som en Form, hvorved man sikkrer sig Familieforbindelser og Efterslægt. Om huuslig Kjærlighed er der sjeldent Talen. Man ægter blot Navnet; forøvrigt bliver man den man var. Derimod er det Tegn paa en vakker Mand, naar han, under disse trykkende Forhold endnu bevarer sit Hjerte aabent for virkelig Kjærlighed."

„Tante, Tante! Hvorledes kan Du byde mig Sligt? hulkede Dandserinden: Ak, det er en grusom Spot!" — „Spot? Nei, ved min Ære, saalidet som det Brev, der ligger for os der. Sagen er meget alvorlig." — „See, Du selv kalder Din Ære hellig, og jeg skal træde min under Fødder? Det forlanger Du? O, det maa være kommet vidt med mig, siden Du saaledes foragter mig!" — „Hvor kan Du være saa tosset! Troer Du da, at jeg, Din Tante, som har Dig saa kjær, vil give Dig til Priis for Skjændsel! Troer Du, jeg vil tillade, at Hertugen, om han end besøger Dig om Natten, gjør dette anderledes end i al Tugt og Ære? Før vilde jeg døe, end handle saa slet imod Dig! Hertugen selv vil jo blot sladdre med Dig en Timestid, og udhvile sig hos Dig efter det byrdefulde Hofliv. Du fornærmer mig med Din Mistanke! — „Tilgiv mig Tante, om jeg træder Dig for nær. Betragt min trøstløse Tilstand, og Du vil ikke være vred paa mig. Men hvad forlanger Du? Min Ro, mit gode Navn, mig selv! Hav Medlidenhed med mig!" — „Men jeg siger Dig jo, Marguerite, at det paa den ene Side skal gaae for sig i al Ære, og paa den anden Side gandske hemmeligt, saa Du slet intet har at befrygte." — „Alt! O Gud, jeg forudseer det; hvorfor maatte dette komme over mig!" — „Nu, godt! sagde Madam Alix pludseligt, i en meget kold Tone: Saa skrive vi altsaa i Morgen til Din Fader, at han maa see hvorledes han hjelper sig selv." — „Gud vil hjelpe!" sukkede Marguerite. — „Gud? Gud hjelper ei, naar

man ei selv gjør hvad man kan. Jeg troede, at have fortjent noget Bedre af Dig, end at Du skulde ringeagte mit Raad, og ikke samtykke i, at lindre vor Armod lidt. Men, jeg kan jo finde mig i alle Savn; kun vil det bedrøve Din Fader, at Du ikke vilde sige et Ord som havde kunnet redde ham. Jeg kommer altsaa til at give Pengene tilbage."

Ved disse Ord tog Madame Alix nogle Banknoter frem og lagde dem paa Bordet. Marguerite var i en grændseløs Fortvivlelse. Hendes jomfruelige Følelse stred mod den tilvante Lydighed, hendes Ære mod den barnlige Kjærlighed, hendes bedre Selv mod Omstændighedernes Krav, og hendes Hjerte blødte. Halvbevidstløs, meer og meer givende efter for Tanken om hendes Faders Elendighed, og for det Haab, at Hertugen maaskee vilde skaane hende, og at Alt endnu kunde gaae godt, blev hun omsider overvunden. „Jeg vil adlyde!" sagde hun neppe hørligt, i det hun krampagtigt trykte Hænderne mod sit Ansigt. „Det var Ret, min Bedste! sagde Madame Alix venligt: Tro blot, at jeg mener Dig det vel." Hun lagde sin Arm om Margueritès Hals, og løftede hendes Ansigt iveiret. Det var blegt som Marmor. „Himmel! raabte Tanten forfærdet: Du seer jo ud som en Død!" — „Det troer jeg! svarte Marguerite med et koldt Smiil: Æren!" — „Saa slaae dog de Griller bort! Jeg beder Dig, kjære Niece! Vær overbeviist om, Du vil snart takke mig, fordi jeg har sørget saa vel for Dig. See, her har Hertugen for det første ladet mig tilstille femhundrede Daler. Dermed vil han naturligviis ikke belønne Dig for Din Godhed, men afhjelpe Din Faders Nød, som han ved mig har erfaret. Imorgen sende vi Din Fader Løsepengene, og hundrede Daler endnu. Halvtredsindstyve vil jeg tage, for at indkjøbe Adskilligt, navnligen en smuk Kjole og Handsker til Dig. Det Øvrige er Dit."

„Behold det! hviskede Marguerite gysende: Jeg behøver det ikke.“ — „Godt! Saa lægger jeg det hen til Dig. Vær nu ved godt Mod, mit Barn! Livet har altid sine Ubehageligheder. Saaledes som Sagen nu staaer, have vi gjort det Fornuftigste som lod sig gjøre. Og hvilken Glæde for os, naar Hertugens Naade sætter os istand til, at vende tilbage til vort Hjem! Der vil Du sikkert snart glemme de sørgelige Dage, vi have tilbragt i Stockholm, ogsaa denne Aften, som nu piner Dig saa meget. Bestem nu Dagen, naar Hertugen tør komme.“ — „Imorgen! i Overmorgen! sagde Marguerite med klangløs Stemme. Tanten kyssede hende og gik tilsengs. Marguerite lagde sig, med tørre Øine og iiskoldt Hjerte, paa sit Leie, for i Feber at gjennemvaage Natten.

II.

Hertuginden af Södermanland havde Selskab. Man fandt her en Cirkel fuld af Aand og Vid, forskjønnet ved de Damer som besøgte den. Gustav den Tredies Hof udmærkede sig ved hiint fine og ridderlige Galanterie, der altid var Vasastammen egen. Ogsaa Hertugen af Södermanland, Kongens Broder, gjaldt for en galant Kavaleer. Hans Gemalinde, en meget elskværdig Dame, med hvem han nu havde været formælet i to Aar, kjendte hans ømme Temperament, og da hun ikke formaaede at fængsle ham, indskrænkede hun sig til, at advare de Hofdamer, hun syntes at ynde, mod ubetænksomme Skridt. Iøvrigt var han smuk, elskværdig, ridderlig. Det var den samme Södermanland, der sildigere, i Slaget ved Hogland, omhaglet af de russiske Linieskibes Kartætscher, og bestormet af sine Matroser, med Bønner om at overgive Admiralskibet, roligt smøgede sin Pibe, i det han med Lunten stillede sig ved Krudtkammeret, for, hvis han saae sit Flag vanæret, at

sprænge sig i Luften. Hvor klogt regjerede han som Carl den Trettende! Han var en Prototyp af hiin Epokes Caracteer: flygtig, gudsforgaaen, vittig, tapper og galant.

Dengang var det Grev R—b—gs Gemalinde som fængslede ham. Hun var koquet, men med saadan Aand, at man vilde have bebreidet hende det, hvis hun ikke havde været det. Hendes Ynde var saa overordentlig, at hun i tyve Aar gjaldt for det svenske Hofs Blomst. Hun lod ikke denne Tid gaae ubenyttet hen; men et sælsomt Træk i hendes Caracteer var hendes Skinsyge. Saaledes vare neppe otte Dage forgangne, efterat Hertugen førstegang havde besøgt Marguerite i strengeste Incognito, før Grevinden allerede var underrettet om Alt. Hun grublede nu Dag og Nat, hvorledes hun skulde gjenerobre den Troløse. Hun vidste vel, at dette hverken lod sig bevirke med en Scene, eller med eensom Græden, men at det maatte skee ved et eller andet kombineret Coup, hvorved Sagen blev latterlig for Hertugen. Ogsaa havde hun snart spundet de Traade, som skulde fange ham paany. Men medens hun gjorde Regning paa, ved et vittigt Indfalds flygtige Salt, at nedslaae Hertugens Phantasiruus, var der med ham foregaaet en mærkværdig Forandring. Han elskede: førstegang i sit Liv. Hans mange Kjærlighedsforbindelser vare flöine som Lygtemænd gjennem hans Ungdoms grønne Labyrinth: Denne Kjærlighed opvarmede, oplivede ham som en Sol. Miss Eckermann, Miss Slottberg, og hvad de Alle hedte, vare kun forskjellige Former, under hvilke han søgte een og samme sandselige Lyst; sin egen Gemalinde havde han maaskee elsket, hvis ikke Convenientsen havde ført hende til ham. Marguerites Gunst og Ære havde han kjøbt, og som til Straf derfor havde Kjærlighed og Ærefrygt grebet ham. Han var alvorligen betænkt paa, at sikkre Marguerite den behageligste Fremtid.

Dengang var en Chineser, som et eller andet Tilfælde havde forslaaet til den svenske Kyst, Gjenstand for alminde-

lig Opmærksomhed. Han fik Adgang til Hoffet, og da han saae Grevinde N—b—g, blev han saa fortryllet af hendes Elskværdighed, at han ved sin Tolk spurgte, hvad hun kostede, da han ønskede at bringe hende hjem med sig. Smigret ved dette asiatiske Bonmot havde Grevinden taget Chineseren under sin særdeles Beskyttelse. Ogsaa i Dag var han indbuden, og medbragte et Skyggespil.

Efter Theen satte man sig i en mørk Salon, og Chineseren begyndte at lade sine brogede phantastiske Figurer spille paa Væggen.

Snart var det et Krat fuldt af Paradisfugle, Slanger og Sommerfugle, snart sælsomt byggede Skibe med flagrende Vimpler, snart et Theeselskab eller en Jagt, eller et Bjerg fuldt af ildsprudende Drager. Alle Figurer fremtraadte i meget tydelige Omrids.

„Det er jo min Gemal! raabte pludseligt Hertuginden leende, da der viste sig en Yngling, som en Fiskerpige drog op af Vandet i sit Net. „I Sandhed, ja! lod det fra alle Sider: Virkelig frappant! Hvilket Tilfælde!“ Hertugen selv fandt dette Travestissement komisk og tog sin Lorgnet. „Men ogsaa Damen har en Liighed, hvorpaa jeg ikke i dette Øieblik kan besinde mig!“ bemærkede Hertuginden. Hertugen saae nøiere til. Paa eengang blev Liigheden ham klar. Han kjendte det lange sorte Haar, den ranke gratieuse Skikkelse. I næste Øieblik havde han gjennemskuet den hele Intrigue. „Det er artigt! Hvad mener De om dette besynderlige Spil?“ spurgte han pludseligt Grevinden, som sad foran ham, for ved dette Overfald at demaskere hende. „Jeg finder det virkelig besynderligt, Deres Kongelige Høihed! svarte hun, med en Uskyldighed som gjorde den qvindelige Forstillelseskunst megen Ære: Men dog er Sujettet ikke saa ilde!“ — „Nei! Og heller ikke slet udført!“ — „Kun Skade, at ogsaa

denne Kjærligheds Skyggespil forgaaer saa snart." — „Mener De? Nettet forekommer mig dog stærkt nok!" — „Pigen er at misunde; ikke hver Fangst er saa lykkelig!" — „Forudsat at ingen Tredie blander sig deri."

Selskabet mærkede ikke Braaden i denne Underholdning; man forlystede sig ved Skyggespillet, og gjættede frem og tilbage, hvem Pigen lignede, uden at udfinde det; men Grevinden smilte saa pinligt, at Hertugen vel mærkede, hvor godt hans Hensigt var lykkedes. Skyggespillet gik sin Gang videre, og ligeledes Tankespillet i Hertugens og Grevindens Indre. Denne følte rigtigt, og med fuldkommen Vished, hvad Vending Sagen havde taget. Hendes Manoeuvre var feilslaaet, fordi han havde gjort Regning paa et Frafald hos Fjenden selv, medens nu Denne tvertimod afbrød al Forbindelse med hende, og tvang hende til et uhæderligt Tilbagetog. Men hun var stolt nok til, om hun end ingen Tilbøielighed følte for Hertugen mere, dog at forbeholde sig et nyt Angreb, som hun kun opsatte. Naar da Hertugen angerfuld vendte tilbage til hende, vilde hun afskedige ham med en høflig Henvisning til denne Aften. I Aanden tilintetgjorde hun de Skyldbreve han havde tilskrevet hende, fulde af Forsikkringer og Eeder; hun styrkede sit Hjerte, eller rettere sin saarede Forfængelighed med Tanken om sin Ungdom; hun smilte medens dette foregik i hende, og da Skyggespillet var forbi, var ogsaa Bevægelsen i hendes Sjel tilende.

Og Hertugen? Han triumpherede, fordi han nu uhindret kunde virkeliggjøre sine Drømme og Planer. Grevinden var endnu aldrig forekommen ham saa lidet elskværdig, som denne Aften. Da han gjennemskuede hendes Operation, blev hun ham næsten modbydelig. Egentligen skammede han sig ved, saa gandske at henrives af sine Følelser; men al hans Modstand var forgjæves. Medens nu Grev-

inden tænkte paa en ny List, og Hertugen byggede Luftslotte for Marguerite, tænkte de ei, at begge Dele vare ufornødne.

III.

Otte Dage efter at hun sendte sin Fader Pengene, gik Marguerite med usikkre Skridt gjennem Dyrehaven til en Park i denne Egn, som dengang kaldtes: „Tolførsholm.“ Hun saae sig om, og da hun Ingen bemærkede, knælte hun ned, bad Fadervor, og vilde styrte sig i Vandet, da en ung Mand, rask fremspringende bag en Trægruppe, drog hende tilbage. Forfærdet saae hun sig om, og gjenkjendte Grev Gabriel Oxenstjerna, som, med en Bog i Haanden, havde lystvandret her. „Hvad tænker J paa, Mademoiselle?“ spurgte han med hiin Blidhed, der udmærkede ham som Menneske og som Digter: „Saa ung, og allerede saa livskjed?“ Beskjæmmet og forvirret stod Marguerite for ham. „Jeg takker Gud, vedblev han: at jeg har forebygget et Selvmord. Det maa være en dyb Kummer, som kunde forlede Dem til denne Gjerning.“ — „Ja vel!“ sagde Marguerite sagte. Han bad, hun vilde skjænke ham sin Tillid. Rørt betragtede hun ham og sagde: „Hr. Grev Oxenstjerna! De er en ædel Mand, men jeg fortjener ikke Deres Deeltagelse, thi jeg har med min Villie handlet saa slet, at Livet er blevet mig utaaleligt.“ — „Mit kjære Barn! svarte Oxenstjerna: Jo dybere De, efter Deres egne Ord, var sjunken, desto mere taler det for Dem, at De føler Deres Brøde. Tal kun frit til mig, som til Deres Læge, thi det kan kun glæde mig lidet, at have frelst Deres Liv, saalænge de maa forbande det.“

„Nu vel! sagde Dandserinden efter en Pause: De skal erfare, hvilket Liv De har frelst.“ Marguerite satte sig paa en Stol; ligeoverfor hende stod Greven med

korslagte Arme, støttende sig mod en Birk. Et sælsomt Optrin!

Denne Egn af Dyrehaven var meget eensom og stille. Der var, i denne melancholske Natur, kun to Mennesker, som for fem Minuter siden endnu havde været fremmede for hinanden. Han, simpeltklædt, men ved sine Træk og sin Holdning røbende den værdige Ætling af en navnkundig Slægt; Operadandserinden, bleg, sønderknust, i den mørkeblaa Kjole hun, som en sørgeligsød Erindring om sin jomfruelige Armod, neppe vovede at bære meer. Hun fortalte sin Historie; hun fortaug Intet, uden sin Forførers Navn.

Der indtraadte en Pause. Forlegen strøg Marguerite med Haanden over den moosgroede Steen, og Orenstjerna var stum; den inderligste Medlidenhed havde grebet hans Hjerte, og lod det ikke komme til Orde.

„Efter at jeg havde tabt Æren! vedblev Dandserinden: havde jeg intet meer at tabe, ei engang Livet. Da jeg igaar optraadte i Operaen, saae jeg Publikums Blikke fæstede paa mig som eet Øie, Instrumenterne hvinte mig min Skjændsel i Øret, Gulvet vaklede under mig, og da jeg endogsaa saae min Forførers Gemalinde forfølge mig gjennem Operaglasset, kunde jeg neppe naae Coulisserne, før jeg sank om. Jeg henslæber en ussel Tilværelse. Hvortil? Jeg kan aldrig vorde lykkelig, jeg var det aldrig! Naar jeg vaager, kommer jeg min Brøde ihu; er jeg indslumret under Taarer, saa staaer min døde Moder for mig, med vrede Øine og truende Fagter. Ak, Hr. Greve! De vidste ei, til hvilket kummerfuldt Liv De gjengav mig, ellers havde De undt mig Døden!“

Medlidende og alvorsfuld saae Orenstjerna paa hende. „Og mener De da, Mademoiselle! at Døden havde gjort en Ende paa Deres Lidelser? Mener De, at Deres Sjel pludseligt havde kunnet tabe Bevidstheden om sin Brøde, og ved Indtrædelsen i hiint Liv gjøre

det Skete til Intet? Mener De, man udsletter sin Skyld i det man man føier Selvmord dertil? Deres tabte Ære giver Døden Dem ikke igjen, og for hiin Verdens Beboere maa De hverken blues mere eller mindre, end for dennes."

Stum saae Marguerite til Jorden, men Greven vedblev: „Anse mig ei for haardhjertet eller eensidig, fordi jeg stiller Dem Deres Skyld for Øie. Hiin Fred, som De følte før Deres Feiltrin, gjenvinder De ikke; Deres Sjels Morgen er vel for stedse forbi. Men dog vil De, ved Religionens og Fornuftens Hjelp, igjen kunne befæste Deres sønderrevne Gemyt; den Gud, som opvakte de Døde, formaaer ogsaa at lægge et Hjerte som er forladt af Livet. Stol paa Gud, den Barmhjertige, stol paa Tiden og paa mig, i hvem De har fundet en oprigtig Ven!"

Marguerite gjorde en rask Bevægelse, for at omfavne hans Knæe; men Oxenstjerna holdt hende tilbage med de Ord: „Gud vil forlade Dem Deres Skyld, tilgiv Dem ogsaa selv."

Dandserinden saae paa ham, som et angrende Barn paa sin Moder; dybt i sit kjølnede Hjerte sporede hun en Ild som stedse voxte og meddeelte sig alle hendes Livsaander; det var Tilgivelsens Trøst, den salige Vished, at have fundet en Ven; derfor tænkte hun slet ikke paa, at hun var alene med en ung Mand. Hun glemte Alt, hun var blind, men klarsynet som Kjærligheden.

Oxenstjerna vedblev at indgyde hende Mod. Hun maatte love, ei at tænke paa Selvmord mere. Hun gjorde det næsten bevidstløs, thi hun lod sig gandske lede af sin Frelsers Villie.

Under slige Samtaler kom de til Udgangen af Dyrehaven. Greven lod sig give Marguerites Adresse, og lovede hende, at hun inden 24 Timer skulde være i Sikkerhed.

Han fjernede sig; hun saae efter ham med et ubeskriveligt Vemod, som dog gjorde hende saa vel. Hendes Die fyldtes med Taarer, men gjennem Taarerne viste sig hendes Frelsers Skikkelse som en Lysets Engels.

Rolig stod hun der, liig en Billedstotte, som om hendes Sjel gik bort med Oxenstjerna.

En med fire Heste forspændt Equipage raslede gandske nær paa den anden Side; Dandserinden saae sig om: det var Sødermanland med sin Gemalinde. Hertugen, som blev Dandserinden vaer, bøiede sig forover, ligeledes Hertuginden, som uvilkaarligt fulgte hans Blikke.

Da greb en rædsom Angst den arme Pige; hun skjalv, hun troede sig opdaget af Hertuginden, betragtet med straffende Blik; hendes Sandser forvirredes, og i næste Die-blik, før Hertugen kunde rive Tømmen fra Kudsken, var hun overkjørt!

Forfærdet lod Hertugen holde, og sprang ud af Vognen. Men Operadandserinden var død.

S. Scott.

Solens Brud.

I Montmartre, hos Doctor Blanche, denne utrættelige Helbreder af alt Slags Vanvid, som læger sine Patienter snart ved sin Omhu og ved Friheden, snart ved Eensomhed, ved Styrtebade, og ved Affavn, var der, for neppe tre Aar siden, en Pige, hvis Vanvid var af gandske besynderlig Art. Ung endnu, med et deiligt Ansigt og et Smiil fuldt af Ynde, leed hun af det eneste Vanvid, at hun indbildte sig at være Solens Brud; de havde Begge lovet hinanden Ægteskab, Solen, ved en smuk Høstdag, og denne Dag havde den bedækket sit skinnende Aasyn med sit skjønneste Skyslør, for ei paa eengang at blænde sin Elskerinde. Fra den Dag af havde hun tilhørt Solen og Solen hende; hun havde fornummet paa sin Haand sin Brudgoms brændende Kys, og nu levede hun for ham alene. Solen var hendes Glæde og hendes Ære, Solens Triumph tilhørte hende; hun stod op i det samme Øieblik hendes flammende Elsker kastede sine første Straaler over Jorden; hun hilste Solen med sit Blik, som Fuglene hilste den med sine Sange, Kilderne med deres Risler, Rosen med sin Duft. Jo skjønnere Naturen var ved Solens Opgang, jo renere Himlen, desto lykkeligere var den stakkels Vanvittige: var det ikke hendes guddommelige Brudgom som kastede Lys og Varme i hver en Vraa? Var han ikke Verdens Konge? I en vedvarende Ekstase fulgte hun alle Solens Fjed; hun samlede dens mindste Straaler; jo høiere Solen steeg paa Himlen, desto større var hendes Henrykkelse. Neppe kunde man overtale hende til, at tage nogen Næring til sig, saa fuld var hun af sin himmelske Lidenskab. Og naar man vilde bevæge hende til at spise noget, maatte man sige til hende, at hendes guddommelige Brudgom havde forgyldt disse Frugter, bleget dette Korn, modnet disse Druer;

saaledes havde hun jo Ret til at sætte sig ved det umaadelige Bord som Solen dækker paa sin Vandring. Naar hun saa spiste, gjorde hun sine Libationer til Solen, tømte sit Glas paa sin Brudgoms Sundhed. Naar Dagen siden tog af, og naar den lysende Straale tabte sig ned i Seinen, blev hun ligesaa urolig som maaskee en fattig Fiskers Hustru naar hendes Mand er borte og hun hører Havet bruse. „Hvor bliver min Brudgom af? sagde den Vanvittige ved sig selv: Gid han dog ikke maa komme til noget underveis, gode Gud!“ Naar Solen lidt efter lidt veeg for Natten, foldede hun sine Hænder over Brystet og sagde i en hemmelighedsfuld Tone og med den sødeste Stemme til sin Brudgom: „Vent mig, jeg kommer strax!“ Hvorpaa hun hastede ind i sit Kammer, for ikke at lade Solen vente.

Sælsomme og lykkelige Vanvid! Elskværdige Raserie! At vide sin Sjel fæstet til Himlen ved en Solstraale! Ei at have anden Lidenskab end een reen Himmel; ei at have Andet at frygte, end Skyerne som bedække Dagens Stjerne! At være lykkelig hvergang Naturen er lykkelig! At aabne sin Sjel for den milde Varme, ligesom Jorden, og at modtage dens velgjørende Indflydelse! At synge gandske sagte en Hoisang til sin Kjærlighed, og kun at være jaloux paa Markens Urter. Saadant var denne stakkels Afsindiges Liv i en Række af ti Aar. Og dog havde hun sine Sorger, ligesaa fuldt som om hun havde havt sin Fornuft; thi saasnart Vinteren kom, og hun saae Solens Skikkelse blegne og skjælve under Sneen, lig en smuk ung Mand der er saaret til Døden, saasnart hun saae denne umaadelige Glands formørket af tykke Skyer, som det stundom hændes de største Mænd i denne Verden, hvis Hæder Misundelsen formørker, da blev den ulykkelige Pige i Sandhed den meest bedrøvede af alle menneskelige Skabninger; ingen Hvile meer, intet Smiil, ingen Sang, ingen Fest mere i hendes Sjel! Seer I ikke hendes Brudgom, som fryser og

og skjælver histoppe, hvilende sit mødige Hoved paa iisdækte Bjerge! Hvor Vinterdagene synes lange og sorgfulde for den Vanvittige! Det var en virkelig, en utrolig Lidelse. Jo større og ophøiet Den var som hun elskede, desto utaalmodigere bar hun den uendelige Jammer, at see ham ydmyget, formørket, skjælvende, miskjendt, overvunden, fangen. Det var en Smerte, liig Keiserens Moders, da hun saae sin Søn lænket til en Klippe midt i Havet. Men, denne ædle Moders Smerte er en evig Smerte. Hans faldne Stjerne skulde aldrig hæve sig meer. Solen er lykkeligere, dens Nederlag er forbigaaende; snart har den gjennemtrængt den tykkeste Sky; den er Seierherre, den kommer igjen, der er den! Solen har togange sine hundrede Dage om Aaret; jeg taler kun om Frankrigs Sol. Naar da den stakkels Vanvittige hos Doctor Blanche om Vaaren gjenfandt sin Brudgom, naar hun saae ham ligesaa straalende som tilforn, og Løvet sprang ved hans Komme, da vendte den sødeste Glæde tilbage i den Elendiges Hjerte; da aflagde hun sin Sorg, hun iførte sig sit meest skinnende Klædebon, hun sang sin deiligste Hymne: „Glæder Eder i Himlen, og I paa Jorden glæder Eder! Glæder Eder, I Stjerner paa Firmamentet, I strømmende Bølger! I Engle histoppe, og I Mennesker hernede, glæder Eder! Solen, min Brudgom, var syg, men nu er han karsk; han var fraværende, og nu har jeg ham igjen!“ – Og i Sandhed, hele Naturen adlød den stakkels Vanvittige, hele Naturen glædede sig.

Det lykkelige Vanvid varede i ti Aar uden at kunne helbredes. Men denne Pige var saa lykkelig! Hvorfor skulde man helbrede hende? Det er tre Aar siden Solens Brud døde, og hendes Død var ligesaa rørende som hendes Liv.

Det var en smuk Dag; det var Middag; mild og rolig kastede Solen sine reneste Straaler ned paa Jorden og paa sin Brud. Hun sad paa en Græsbænk, og fulgte sin

ophøiede Elskers Bane paa Himlen. Aldrig havde hendes Hjerte været kjærlighedsfuldere, aldrig hendes Blikke ømmere; aldrig havde hendes Drøm været nærmere ved at være Virkelighed. De forstode hinanden saa godt, hun og hendes Brudgom; hun havde for ham et saa gjennemtrængende Blik, og han ligesaa for hende; han vandrede saa langsomt sin Azurvei, udentvivl for at have Tid til, at see hende knæle for sig. Men, o Himmel! Pludseligt standser denne Naturens vældige Straale; pludseligt forsvinder Solen, ikke som ellers, gradevis, paa Flodbredden, efter at have rystet Glimmerstøvet af sin Kjortel og sine Fødder, men hastigt, paa eengang: Solen skjuler sig, man seer den ikke mere. Hvor er den? „Ja! raabte hun: Ja! Jeg har en Medbeilerinde, og min Brudgom er hos hende! Ja, ja, han er mig utro! Ja, thi han er forsvunden om Dagen, og om Aftenen kommer han ikke!“ Og da hun ikke levede uden for at see sin Elskede om Dagen, for at vente ham om Natten, for at hilse ham ved Morgengry, for at besynge ham om Vaaren, beundre ham om Sommeren, velsigne ham i Høsten, begræde ham om Vinteren, elske ham allenstund, begav det sig, at den arme Pige, som saae ham forsvinde saa pludseligt, uden at vide hvorhen han gik, uden at vide om han vilde komme igjen, døde under Formørkelsen, døde af Skinsyge, af Fortvivlelse og af Kjærlighed.

Neppe havde hun været død en Secund, før Solen, efter sit uskyldige Møde med Jorden, rolig forfulgte sin Bane; men det var for sildigt; hele dette Drama var endt, og den udødelige Brudgom, som nys havde været Gjenstand for en saa heftig Kjærlighed, traf med sine Straaler kun slukte og lukte Øine. Ja, den stakkels Pige maatte vel være død, eftersom denne Solstraale, der hvilte paa hende, som for at bede hende om Tilgivelse for den ufrivillige Fraværelse, ikke formaaede at vække hende.

Jules Janin.

Engellænderinden paa Monte-Casino.

Fra Rom til Neapel er der to Veie; meest befaret er den over de pontinske Sumpe gjennem Terracina. Den anden fører forbi San-Germano, en liden Stad ved Foden af Monte-Casino. Den er slettere, end hiin, og skal dertil være temmelig usikker. Fra Capua til San-Germano ser man kun paa nogle enkeltstaaende Huse, der see ret faldefærdige ud. Engang tjente de til Vagthuse for Soldater, der skulde sørge for Egnens Sikkerhed; nuomstunder ere de Tilflugtsteder for allehaande Tyve- og Røverpak. Saasnart man befinder sig paa neapolitansk Gebeet, seer man trindtomkring frugtbare, veldyrkede Marker; men ei ved Bredden af den klare Bæk, der flyder gjennem den fortryllende Egn, nei, paa Spidsen af en nøgen Klippe staae Menneskenes Boliger. Saae man ikke Kaminrøgen, da vilde man ikke kunne skjelne Bygningerne fra Klippen. Det har vel ei alene været den rene, sunde Luft, som lod Indbyggerne vælge saa høit et Opholdsted; den høie Beliggenhed skulde ogsaa beskytte disse Smaabyer, der alle ere omgivne med Mure, mod Røveres Overfald. Den Deel af Veien, som fører gjennem Kirkestaten, frembyder næsten samme Syn; Byerne ligge i stor Afstand fra hinanden, store Landstrækninger ere ubeboede. Men ihvor eensom og øde denne Vei end er, fortjener den dog, ene for Monte-Casino's Skyld, de Reisendes Opmærksomhed. Her var det, den hellige Benedict, i Aaret 523, lagde Grunden til Benediktinerordenen. Han var de vesterlandske Munkes Stammefader, ligesom den hellige Basilius de østerlandskes. Det Sted, den hellige Benedikt valgte sig til Asyl, er et høit, steilt Bjerg, ved hvis Fod der, som antikt Monument, vise sig Ruiner af et Amphitheater. Da den hellige Be-

nedikt kom hid, vare Indbyggerne endnu Afgudsdyrkere. Endnu viser man den Deel af Klostret, som han beboede; hans Celle er velvedligeholdt.

Dog — jeg glemmer Engellænderinden paa Monte-Casino.

Denne Engellænderinde var en Dame af respectabelt Udvortes, omtrent 50 Aar gammel. Det første Spørgsmaal, hun gjorde enhver Reisende, var, om han ikke i Palermo eller Neapel havde mødt en ung Mand ved Navn Edmund Burke, og for at Enhver kunde forstaae dette Navn rigtigt, uddeelte hun stedse, samtidigt med Spørgsmaalet, Kort, hvorpaa stod skrevet: Edmund Burke osv. Ingen Reisende begreb, hvad hun tilsigtede med dette Spørgsmaal; havde Damen været ung, saa havde man maaskee tænkt, hun meente een eller anden utro Elsker, som havde forladt hende. Svarte man hende, at man, hverken i Neapel eller i Palermo, eller i hele Sicilien, havde truffet den omspurgte Person, saa udstødte hun et dybt Suk og raabte: „Gud, hvornaar vil han da komme? . . . . Jeg har allerede ventet saalænge paa ham."

Jeg spurgte en af vort Selskab, hvorledes det hang sammen med denne Dame og med denne Edmund Burke. Han fortalte mig følgende Historie:

„Det er nu omtrent tre Aar, siden Lady Burke, en Slægtning af den store Taler Eduard Burke, tog Bopæl i vort Huus. Hun har sit Logis ved den yderste Ende af Klostret, thi Ordensregelen forbyder at give Qvinder Ophold i dets Indre. Sidst paa Sommeren kom hun til os og bad om Logis; Prioren vilde ikke modtage hende. Hun foregav, hendes Søn havde forladt hende i Neapel, for med en anden ung Mand, at gjøre en Reise gjennem Sicilien; han tilskrev hende, hun skulde vente ham i Monte-Casino. Forgjæves! Prioren bød hende vende tilbage til San-Germano. Næste Morgen gandske aarle begjerte hun

at indlades, for i Klostret at oppebie sin Søns Komme. Det var umuligt, at afvise hende; hun erklærede, hun vilde sove udenfor Døren. For at undgaae ubehagelige Optrin, saae man sig nødt til, at opfylde hendes Begjering. Fra den Tid spørger hun hver Reisende, som besøger Monte-Casino, om sin Søn. Lady Burke's Familie blev tilsidst urolig over hendes lange Udeblivelse og lod Efterforskninger anstille gjennem det engelske Gesandtskab. Man erfarede omsider, at hun opholdt sig hos os. Vi fik Befaling, at sende hende bort, men hun vægrede sig standhaftigt og vilde ikke vige et Skridt herfra. Hun har nu været her tre Aar, uden at have været udenfor Døren een eneste Gang. Hendes Broder, Pair af Engelland, reiste hid, sagde hende, at hendes Søn ikke er ilive mere og vilde tage hende med sig; men hun nægtede, at følge med, og han maatte reise igien med uforrettet Sag, efter at have truffet de nødvendige Anstalter til hendes anstændige Underholdning. Da Pairen tog Afsked fra hende, sagde hun til ham: „Farvel, Broder! Spørg flittigt efter Edmund, og naar Du seer ham, sig ham saa, at jeg venter ham paa det bestemte Sted." — Lady Burke havde kun eet Barn. Det maa have været et Menneske med store Evner. Han elskede sin Moder usigeligt, og hun ham ligesaa. I hendes Øine havde han kun een Feil: han var for dristig, forvoven. Men han skulde bøde derfor. Den unge Burke havde naaet den Alder, da en Gentleman, for fuldkommen at uddanne sig, maa gjøre en Reise paa Continentet. Efterat Moderen, blandt tyve Hovmestere, tilsidst havde fundet Een, som behagede hende, sendte hun ogsaa ham tilbage, for at ledsage sin Søn i egen Person. Reisen i Nordeuropa og Frankrig var heldig; ligesaa i Øvreitalien. De besøgte Neapel og Omegnen; derpaa fattede de den Beslutning, at reise til Sicilien. Edmund, som kjendte en saadan Reises Besværligheder, vilde gjøre den alene. Men hans Moder, der

allerede havde frygtet de italienske Banditer, frygtede de sicilianske endnu mere; enten vilde hun reise med sin Søn, eller Reisen skulde slet ikke finde Sted. Efter lang Ordstrid gik Sønnen omsider af med Seiren; i Selskab med en ældre og erfarnere Mand afreiste han fra Neapel til Palermo. Da han havde indskibet sig, stod Moderen hele Dagen ved Stranden, for at see, om Havet var roligt. Hver Dag gik hun om ved Kysten; ofte stod hun op om Natten, for at see efter Himlen og Skyerne. Et Vindpust var for den ømme Moder en Orkan; hun kom i Fortvivlelse derover. Edmund elskede, som sagt, sin Moder meget høit; men han vilde dog benytte sig af sin Frihed. Intet Vand var ham for dybt, intet Spring for høit; han besteg Ætna's Top, og frygtede hverken Tyve eller Røvere. Saaledes kom han til Girgenti, det gamle Agrigent. Nu seer man af dette Intet, uden Ruiner; Søilerne ere omstyrtede, bedækkede med Jord og Grønsvær. Kun eet eneste Tempel staaer der endnu; man kalder det Kæmpetemplet. — En Morgen gjorde begge Engellænderne en Udflugt i Omegnen. De vare komne til den store Ruin og i Begreb med at betragte nogle Søiler. Paa eengang saae de, bag disse, et mod dem rettet Geværløb, uden at bemærke noget Menneske, og hørte en truende Stemme raabe: „*carita*," et Ord, der i Italien omtrent betyder saameget som: „Pengene eller Livet." Edmund og hans Ledsager stode noget fra hinanden. Den Sidste henkastede strax sin Pung, og det mod ham rettede Gevær blev ikke affyret. Men den unge, forvovne Edmund Burke greb sine Pistoler og fyrede paa Personer, som han ei engang saae. Strax knaldede paa eengang ti Bøsser, der alle traf Edmund altfor vel; han faldt, uden at give en Lyd fra sig. Røverne kastede sig strax over ham og plyndrede ham. Hans Reisefælle nærmede sig ham, da Røverne vare borte, men der var intet Livstegn at opdage. I Edmund's Portefeuille fandtes et Brev til hans Mo-

der; han havde skrevet det Aftenen før sin Død. Det lod hans Reisefælle afgaae med Posten, da han ikke vilde være Vidne til Lady Burke's Smerte. I dette Brev stod skrevet, at hans Moder skulde vente ham paa Monte-Casino. Hun reiste strax hid og har været her siden. Hun kan ikke troe paa sin Søns Død, venter ham endnu hver Time og spørger alle Reisende om ham."

Her sluttede den gode Klosterbroder sin Fortælling. Vi brøde op fra Monte-Casino til San-Germano, dybt rørte af dette moderlige Vanvid.

De to Portraiter.

Nogle Mile fra Nizza ligger Slottet Favras. Dets antike Udseende, dets graae Taarne, gjøre, selv paa de smukkeste Foraarsdage, naar Alt opfordrer til Liv og Munterhed, et mørkt Indtryk paa Vandrerens Sjel.

Det var en yndig Vaaraften, da en ung, reisefærdt Mand, paa Slotsterrassen samtalte med en Dame, medens en rank, alvorlig Mand, nogle Skridt borte, gik frem og tilbage, behageligt smøgende af en lang tyrkisk Pibe.

„Hvor Luften er reen! sagde den unge Mand: Hvor Stjernerne funkle, medens Vinden bærer Blomsterduften til os! Hvor kommer det dog, at Naturen kan være saa smilende, saa glad, naar der gives Hjerter, som lide saa bittert! Siig selv, om det ikke er en skrækkelig Spot af Himlen!"

„Siig hellere, Stanis, at Himlen kun har skabt Naturen saa skjøn, for at mildne Ulykkeliges Lidelser. Og med

Uret beklager De Dem saa bittert over Deres Skjebne; skal De ikke nu gjensee det Land, som De elsker saa høit, og som De engang kaldte Deres andet Fædreland? Naar De vandrer paa den Jord, der maa vække saa mange Erindringer i Deres Bryst, vil De sikkert finde en Trøst for Deres Smerte."

„En Trøst for min Smerte? Ak nei! Engang kunde Italien gjelde for mit Fædreland; thi hvor man elsker, hvor man elskes, der er Fædrelandet. Nu vil jeg kun see det igjen, for hver Dag at føle et smerteligt Tab — Tabet af Deres Kjærlighed, Julie."

„Stanis, udtal ikke dette Ord mere . . . hvad om min Mand hørte Dem? . . . udtal det aldrig, aldrig mere. De veed, at et helligt, uopløseligt Baand forbinder mig med en Anden og adskiller os for evigt. Lader os tale om noget Andet — ikke sandt, Stanis, vi ville tale om noget Andet! See, hvor klar og gjennemsigtig Himlen er; det er, som om man kunde see Englene i den. Men De hører mig ikke . . . "

„Jeg hører Dem tale om noget Andet, som om der var noget Andet i Verden, end Kjærlighed. Ak nei! Jeg vil ikke tale om noget Andet. Hør mig! Omtrent for et Aar siden havde jeg forladt Frankrig, og reiste i Italien, for at studere Maleriet. Jeg blev nogen Tid i Florents, hvor De dengang opholdt Dem. Deres Fader, Grev Forli, aabnede gjæstmildt sit Huus for alle fremmede Kunstnere; ogsaa jeg besøgte det, og han værdigede mig en ubegrændset Tillid. Han bad mig male Deres Portrait og siden give Dem Underviisning i at tegne og male. Jeg opfyldte med Glæde hans Ønske, thi jeg ahnede ikke, hvor ulykkelig det vilde gjøre mig."

„Siig kun: os Begge, Stanis."

„Snart elskede jeg Dem; De gjengjaldt min Kjærlighed. Jeg anholdt hos Greven om Deres Haand, og blev

afviist. Hvor var det ogsaa muligt, at den ædle Grev Forli kunde give den fattige Maler Stanislaus Lisbert sin Datter? Rolig, næsten velvillig, bad han mig forlade Florents. Jeg reiste, uden at see Dem igjen. Siden ere syv Aar forløbne, syv Aar, naadige Frue, som jeg har henlevet i Kummer og Taarer. I alle disse Lidelsesaar var kun De min Tanke, kun De mit Hjerte og min Sjel. Dømselv, hvad jeg følte, da jeg hørte, at Deres Fader havde lovet Marquis de Favras Deres Haand, og at De havde givet ham den. Julie, jeg veed, man tvang Dem; jeg veed, Deres Faders Liv og Lykke afhang af denne Forbindelse. Marquis de Favras nedstammer fra en af Provences ædleste Slægter; han er meget riig, Eier af store Godser i Frankrig og Sardinien. De blev solgt! Nei, jeg er ikke vred paa Dem, Julie; jeg veed, hvor rigt Deres Hjerte er paa Opoffrelse og barnlig Kjærlighed. De adlød, og det være langt fra mig, at gjøre Dem Bebreidelser derfor; men da jeg besøger Deres Gemals Godser, Deres Slot, og jeg, ved det lykkeligste Tilfælde, gjenfinder Dem her, da, troede jeg, havde jeg vel Ret til at vente nogle kjærlige Ord, og jeg hører kun en kold, venskabelig Stemme. Julie, ihukom Alt, hvad jeg har lidt, Alt, hvad jeg lider hvert Øieblik; lad mit Hjerte igjen høre hine søde Toner fra en lykkelig Tid: sig mig blot, at De endnu stedse elsker mig!"

„Ak, min Ven, ikke dette Sprog! Jeg tør ikke høre det. Man har modtaget Dem her med Velvillie; vil De lønne min Mands Gjæstfrihed med Forræderie? Skal jeg forgaae i Taarer? Mod, Mod, Stanis, og Medlidenhed med mig!"

„Nei, jeg vil hverken have Mod eller Medlidenhed! Jeg vil kun elske. Julie, tænk paa vore lykkelige Dage i Florents, paa vore lønlige Sammenkomster under Balkonen! De taler til mig om Mod, om Fatning; hvor skulde

jeg kunne være kold og rolig, naar Lidenskaben koger i mit Hjerte! Julie, lad de forgangne Tider vende tilbage! Tænk, som Du fordum tænkte, og sig de Ord, som dengang henrykte mig! Ja, jeg elsker Dig, Julie! Giv mig Din Haand — Din Haand — at jeg kan bedække den med mine Kys!"

„Hold inde, min Herre! De er vanvittig. O min Gud, hvilken Gysen gjennemfarer mig! Aftenluften er saa kold . . . Vil De ikke gaae ind, Stanis? . . . Favras, kommer De?"

Marquisen var modtagelig for dyb Lidenskab og fuld af den ømmeste Følelse; men fremfor Alt følte hun for Pligt og Ære, og havde Mod til ethvert Offer. Hidtil havde hendes Liv været en bestandig Sjælskamp, en Række af Offre. Nødt til at leve ved en Mands Side, som hun oversaae og umuligt kunde elske, bestræbte hun sig for, at skjule sin Overlegenhed for ham og for Verden, og at lempe sig efter hans Begreber og Tilbøieligheder. Marquis Favras var riig og smuk, havde et glimrende Udvortes. Han eiede mange Godser i Frankrig og Sardinien, mange Titler og Værdigheder; han var altsaa afholdt i Verden, og man smigrede ham; uden sin Adel og sin Formue havde han udentvivl spillet en meget beskeden Rolle. Han havde seet mange Lande, og deraf kom det vel, at hans Samtale ofte var livfuld, stundom endogsaa ikke uden Aand. Efter Juli-Revolutionen vilde han straffe Frankrig, og forlod sit Fædreland, for at beboe et af sine Slotte i Italien. Skjøndt endnu ikke gammel, havde dog Tidens frisindede Retning gjort ham ræd. Bourbonernes Fald var ham en Lynstraale, thi med alle sit Hjertes Rødder hang han ved den gamle Tid. Efterat have giftet sig, reiste han ikke mere, men levede fredeligt paa sit Slot, hvor Jagten var hans eneste Adspredelse. Han elskede sin Kone saa høit, som hans af Naturen kolde Charakteer vilde tillade.

Med al Sydens Ild havde Julie elsket den unge Maler Stanislaus Lisbert. I Begyndelsen havde hun heftigt modsat sig Forbindelsen med Favras; siden samtykkede hun dog for ei at berede sin gamle Fader en dræbende Hjertesorg. Da hun havde maattet fraſige ſig en høiere Lykke, var det nu hendes eneste Stræben, at bevare sin Ære, sin Faders Ro, sin Ægtefælles Lykke. Hun havde nedkæmpet sin Lidenskab, for at offre sig disse hellige Diemed. Men ofte græd hun i stille Nætter, endnu oftere bad hun. Hun blev Moder; det styrkede hende i hendes ædle Stræben.

Marquisen var Een af de Qvinder, hvis hele Udvortes røber deres Charakteer. Hun var bleg, havde store blaae Øine og sort Haar. I hendes hele Væsen laae en eiendommelig, tiltrækkende Blanding af Kraft og Svaghed. I sine eensomme Timer, i sine Drømme, havde hun altid frygtet Stanislaus. Hendes Frygt maatte voxe, da han virkeligen kom hende nær, og hun saae ham, og hørte hans Stemme. Næsten overmenneskeligt anstrængte hun sig, for at vorde Herre over sine Følelser; som en Moder over sit Barn, vaagede hendes Forstand over hendes Hjerte.

Marquisen havde sat sig til Instrumentet, og spillede Weber's sidste Tanker, denne ophøiede, drømmerske Poesie. Hendes Bleghed og Taarerne, som trillede over hendes Kinder, røbede Oprøret i hendes Hjerte. Den unge Maler var fuld af Sorg. Ogsaa Favras var rørt.

„Musiken har grebet Dem?“ spurgte Julie sin Mand.

Næsten skamfuld svarte han: „Ja, Kjære, den har rørt mig.“

Derpaa stod han op, og undskyldte sig, at han saa tidligt begav sig til Hvile. Ak, han vidste ei, hvilket smerteligt Drama der spilledes under hans Tag!

Julies Hjerte bankede hørligt; Stanislaus saae mod Jorden; længe herskede Taushed i det vide Gemak.

„Denne Musik er saa skjøn! begyndte Maleren omsider: Den fører vore Tanker mod Himlen, og naar De berører Instrumentet, ere Tasterne ligesom besjelede. Julie, Julie! De føler varmt for Alt, kun ikke for Kjærligheden.“

„Stanis, vort Hjerte ligner dette Piano; det har Strenge, som man aldrig maa berøre, hvis man ei vil høre klagende Toner. Jeg besværger Dem, intet mere om Kjærlighed!“

„Julie, De er altsaa uden Barmhjertighed? Jeg skulde bebreide Dem, at De har tilintetgjort min Lykke, at De har brudt Deres Eed, og De seer, jeg har kun Kraft til at græde. Med Hadets og Fortvivlelsens Udtryk skulde jeg tiltale Dem, og jeg kan kun elske og velsigne Dem. Jeg skulde anklage Dem, Julie, thi De er Skyld i min Ulykke; jeg tilgiver Dem, Julie; jeg taaler Alt af Dem, kun det ikke, at De ikke elsker mig. Tænk dog paa Alt, hvad jeg har lidt, paa mine Taarer, mine søvnløse Nætter, min Skinsyge, min Fortvivlelse, da jeg tænkte, jeg vilde aldrig faae Dem at see mere! Og nu, jeg sidder ligeoverfor Dem, synes jeg at være en Fremmed for Dem; vi tale ikke meer det samme Sprog med hinanden, og mit Hjerte finder ei mere i Deres det Echo, som svarte det saatidt. Ak, Julie, kun nogle trøstende Ord, nogle Draaber lindrende Balsom i mit Hjertes brændende Wunder! Ak, sig mig, at De elsker mig! De svarer mig ikke? Ak, De har ingen Følelse! . . . “

„Ulykkelige! Er det ikke allerede formeget, at jeg hører paa Dem? Veed De, hvad der ellers altid udfylder denne Time? . . . Aftenbønnen med mit Barn.“

„De er lykkelig, at De kan bede. Jeg, jeg beder aldrig. Siden De har ophørt at elske mig, troer jeg paa

Intet mere. Lykkelige de, hvis Navne forekomme i Deres Bønner!"

„Ogsaa Deres Navn, Stanis, forekommer deri..."

„Ti, Julie! De jager mig gjennem Himmel og Helved. Ja, de Qvinder! . . . . Vil De tænke paa mig, hvorfor da just i Deres Bøn?"

„Det er min Pligt, i hver anden Time at tilbagevise og bekæmpe Tanken om Dem; men Alt, hvad der opstiger til Gud, vorder luttret."

„Jeg, jeg tænker altid paa Dem. I mine søvnløse Nætter svæver Deres Navn altid paa mine Læber; paa mine Vandringer uden Maal, i Verdens Larm, som aldrig glæder mig, i Eensomhedens Stilhed, som aldrig skjænker mig Fred, er De min eneste Tanke. Julie, see op mod Himlen, hvor reen og klar den er; betragt Jorden, hvor Alt paa den grønnes og blomstrer! Er det ikke her, som fordum i Florents, er det ei den samme Himmel og den samme Jord? Ak, Julie, kun Deres Hjerte er bleven anderledes!"

„Stanis!" raabte Marquisen smerteligt.

En Straale af Haab syntes at oplive Ynglingens Ansigt. Begge sadde ved det aabne Vindue. Fuld af Kjærlighed og Ynde bøiede han sig ned til hende og tilhviskede hende: „Ak, jeg elsker Dig evigt, Julie! Jeg kan aldrig glemme Dig!"

Marquisen var saa bevæget, at hun ikke kunde tale. Pludseligt ilte hun hen i den anden Ende af Værelset, aabnede et lønligt Skab, fremtog et Miniaturportrait, og holdt det hen for Maleren: „Stanis, De er en Utaknemmelig!"

Neppe havde Stanis seet Billedet, før han udbrød i et Glædeskrig, og, henflydende i Taarer, styrtede for hendes Fødder.

Det var hans Portrait, som Marquisen, nogle Aar efter sit Giftermaal, havde malet til Erindring om ham. Den unge Maler havde imidlertid forandret sig meget.

Endnu stedse lyste Genie og Lidenskab af hans Træk; men Smerten havde furet hans Pande, og han var, i den korte Tid, bleven gammel. Dog var Billedets Liighed med ham overordentlig stor.

„Ja, Du elsker mig, Julie, Du elsker mig endnu stedse, ikke sandt? Ak, tilgiv mig, at jeg blot eet eneste Øieblik kunde tvivle derom! Ak, hvor lykkelig er jeg nu, jeg elskes jo! Julie, Du kan for evigt grundfæste denne Lykke. Tillad mig, at leve Dig nær, min Julie! Vil Du det, Dyrebare? Min Kjærlighed skal kun være en evig Sjeleglæde, en evig Lovsang. Siig mig, min Julie, vil Du det?"

I det han talte saaledes, trykte han den Elskede til sit Hjerte; hans Haar blandede sig med hendes brune Lokker; han fornam hendes varme Aande. Gandske ude af sig selv, taalte hun hans Favntag et Øieblik; derpaa rev hun sig pludseligt los.

„Stanis, denne Bøns Opfyldelse er umulig . . . "

„Umulig? gjentog han langsomt: Umulig, og hvorfor?"

Hun rakte ham et andet Portrait. „Det er mit Svar!"

Det var det smukke, blonde Hoved, det friske, smilende Ansigt af en Dreng paa omtrent sex Aar.

„De vil forstaae mig, Stanis! sagde hun med qvalt Stemme: Maaskee har jeg ladet Dem see dybere i mit Hjerte, end jeg burde; men De vil ikke lade mig angre det, De vil fatte en modig Beslutning og fornægte Dem selv! De vil sige Dem selv, at jeg har en Ægtefælle, hvis Lykke er min Tilbøielighed, hvis Ære er mit Liv; at jeg har en Søn, som aldrig maa rødme over sin Moder. Hans barnlige Kjærlighed skal være mine Dages Støtte; han skal engang velsigne mit Minde."

Begge græd høit. Hun trykte hans Haand, som om hun vilde sige: „Jeg elsker Dig, men jeg tør ikke see Dig mere.“

„Beed for mig, min Julie, beed for mig og lev vel, for evigt vel!“

Morgenen efter reiste Stanislaus Lisbert. Aldrig vendte han tilbage til Frankrig; aldrig mere smykkede hans Billeder Udstillingen i Louvre. En gammel Maler, som altid havde interesseret sig meget for ham, lod spørge efter ham i hele Italien, men Ingen kunde sige, hvor han var. Havde han fundet Kraft og Mod til at leve uden hende, havde Dødsengelen givet ham sit Kys, eller havde han selv sat et Maal for sine Dage?

Napoleon i Sachsen.

Vi have ingen Vendômstøtte i Sachsen; men træd ind i den fattigste Hytte, og spørg om den gamle Napoleon, saa vil det vorde levende selv i den dunkle Krog bag Ovnen, og den gamle, halvblinde Bedstefader, som kun sjelden oplader sin Mund mere paa denne Jord, vil opløfte sin Røst og fortælle om den store Keiser, om hans gamle og unge Garde, om de utallige blaae Bataillioner med blinkende Bajonetter og de blanke Eskadroner i skinnende Kyrads, om Fyrst Poniatowski og om Kongen fra Feeriget, Joachim Murat. Børnebørnene omringe Fortælleren, og høre med

aaben Mund og nysgjerrige Blikke paa det gamle vidunderlige Sagn.

Intet er taabeligere, end af borneret Patriotisme, eller af patriotisk Borneerthed, at forkætre Kjærligheden og Beundringen for Napoleon. Over Keiserbilledet i Verdenshistorien kan ikke Partiemanden opkaste sig til Dommer, og hvo der, udenfor sin spidsborgerlige Comfort, kjender en høiere Nydelse, vil bøie sig for den store Genius, uden at kompromittere sin Patriotisme eller udsætte sig for Mistanken om Servilisme. Hver frie Mand vilde reise sig som Fjende, hvis den gamle Napoleon kom igjen; hver ærlig Tydsker, Spanier, Nederlænder vilde løfte Sværdet mod ham — men den gamle Beundring og Kjærlighed vilde flyve den store Mand imøde. Det er Geniets Magt, der instinktmæssigt udøver sin Indflydelse selv paa det største Ikke-Genie.

Det siger derfor Intet, om een eller anden sachsisk Lieutenant anseer Napoleon for en stor Mand, eller ikke, og paapeger Feil paa Feil i hans Operationer og Manøvrer; eller om Hr. Tiedge, i sine „Wanderungen durch den Markt des Lebens" bringer rimede Dumheder om Fangen paa St. Helena tiltorvs — Napoleon bliver alligevel en stor Mand, og navnligen er det Sachserne, der erkjende og beundre ham som Saadan. Tre af de største verdenshistoriske Slag slog Manden med den lille Hat i Løbet af faa Maaneder i det lille Sachsenland — ved Bautzen, Dresden og Leipzig; i flere Maaneder var Dresden og Omegnen Europa's Vaabenleir. Enhver af de nævnte Stæder forlangte, som Offer, sin Helt. Ved Bautzen traf, ved en Rekognoscering, en Kanonkugle Duroc ved Keiserens Side, ved Dresden blev Moreau, og ved Leipzig Poniatowski.

I poetisk Henseende staaer Slaget ved Dresden langt over det bekjendte Leipziger-Slag. Her var det, hvor den korsikanske Løves Styrke endnu engang viste sig i sin hele Frygtelighed. Det

mægtige Østrig var, efter den skjebnesvangre Samtale mellem Metternich og Napoleon i det grevelig-markolinske Pallads i Friedrichstadt-Dresden, gaaet over til de Forbundne. I sex Hærsøiler, hver med halvtredsindstyve Stykker Skyts foran sig, brød Europa's Norden frem mod den skjælvende Kongestad. Allerede er det lykkedes Preusserne, at fæste Fod i den ydre pirnaiske Forstad, allerede stille de tilbagevigende Franskmænd Sandsade tvert over Gaderne og Kanoner bagved dem, som sidste Værn — da viser sig Napoleon, hidilende fra Lausitz, paa Bautzner-Veien hinside Elben. Hans Ørneblik overflyver Valpladsen, og Slaget ansees for vundet. Dagen efter komme de keiserlige Garder — Dresden er frelst. Som Løven foragter sine Fjenders overlegne Tal, saaledes kaste Grenadererne fra Marengo Alt tilbage, hvad der vover, at stille sig iveien for dem. Snart er ingen Fjende i Staden mere, og tordnende tilraabe Frankrigs Kanoner hinanden, at Napoleon kommanderer. De bøhmiske Bjerge vorde et Asyl for de tilbagevigende Forbundne, og det forfærdede Østrig taler allerede om Fred.

Men ei er det alene Grenadererne fra Marengo, som vise sig deres gamle Ørne værdige; ogsaa den unge Løveyngel, sendt til Keiseren af franske Mødre, attenaarige Drenge, vandre, Geværet i Armen, koldblodigt op og ned i den heftigste Kugleregn paa Dresdens Volde — et Factum, der for stedse vil glimre med gyldne Lettre i hiint Aars Krønike.

I hiint blod- og vandrige Dresdner-Slag faldt General Moreau ved Keiser Alexander's Side, hvilket er en bekjendt Sag; men hvor den dræbende Kugle egentlig er kommen fra, er ikke bleven bekjendt, hvormeget man end har skrevet og gjættet desangaaende. General Moreau faldt nemlig ikke midt i Slaget, men i en betydelig Afstand derfra, paa Räcknitzer-Høien, ved Keiser Alexan-

der's Side, hvor man var saa temmelig sikkret mod Kuglerne. Mange ere derfor af den Mening, at man har skudt fra en Skandse ved den Moszinskyske Have. Ogsaa Napoleon troede dette. Den i hiin Skandse kommanderende Artillerieofficeer, hedder det, opdagede gjennem sin Kikkert, paa den fjerne Høi, en Trop Ryttere, som han ansaae for høit fjendtligt Generalitæt. Strax befalte han, at man skulde rette nogle Stykker mod det betegnede Sted. Kuglerne flyve ud, og strax efter bemærker man, at Rytterhoben farer fra hinanden. Authentisk er det, at Napoleon lod uddele Præmier i Batteriet ved den Mozinskyske Have. Andre Sagkyndige paastaae, efter nøiagtig Undersøgelse af Lokalitæten, at et Stykke fra hiin Skandse umuligt har kunnet bære saa langt. Det er, som om Nemesis selv usynlig har slynget Dødskuglen mod Seierherren fra Hohen-Linden, i det Øieblik, han eftertænkte, hvorledes han hensigtsmæssigst skulde styrte sine Brødre i Fordærvelse.

Det Monument over ham, som sees paa Räcknizer-Høien, er sat af det russiske Gouvernement 1814. Det er en Granit-Terning, hvorpaa ligger en Hjelm, med Sværd og Laurbærkrands. Paa Stenens ene Side staaer den Indskrift:

„Her faldt Helten Moreau, ved Alexanders Side, den XXVI. August MDCCCXIII."

Egetræerne skulle beskygge Monumentet, men de gjøre det ikke; det er med Rød og Neppe, de friste deres egen sygelige Tilværelse. Det maa nu komme af Jordbunden, eller af Trækvinden — nok er det, de trives ikke. Russerne plantede dem allerede ved Begyndelsen af Restaurationen, 1814, og endnu 1830 gave de ingen Skygge. Det er, som om tydske Ege ikke have nogen Skygge for General Moreau's Monument. Jovrigt ligger hele Genera-

en slet ikke begraven under denne Steen, men blot hans to Fødder, som de Franske skjød af ham. Legemet hviler, kroer jeg, i Bøhmen, og Hjertet i St. Petersborg. Men sælsomt bliver det, at man, under en Soldats Monument, kun begraver hans Fødder, allerhelst da Verdenshistorien endnu ikke er og heller aldrig vil komme paa det Rene med, om det ogsaa virkelig er General Moreau's Fødder, eftersom Identitæten slet ikke er godtgjort.

Et Modstykke til dette Mindesmærke befinder sig i den Reichenbachske Have i Leipzig, paa det Sted, hvor Fyrst Poniatowski sandt Døden i Elsteren. Dyrt, som ingen Anden, har den ædle Polak betalt den franske Marskalkstav, som han, Dagen tilforn, havde faaet af Napoleon. Udkaaret dertil af Keiseren, dækkede han med Macdonald de Franskes Tilbagetog. Man maa kjende den rædselvækkende Lokalitæt, for at kunne gjøre sig en Forestilling om dette Tilbagetog. Funkenburgbroen var sprængt; hele Queue'n af den store Armee stod endnu paa denne Side Elsteren, indpresset mellem Leipziger Huusrækker, og halve Europa trængte efter. Macdonald kom endnu lykkeligt over, men Poniatowski, „*extremus in acie*," som der staaer paa den lille Mindesteen, og „*tribus vulneribus letiferis acceptis*," fandt sin Død i Bølgerne. Man har ofte undret sig over, at den øvede Rytter ikke har kunnet sætte over den ubetydelige Flod, saavelsom de Fleste af hans Krigere; men man glemmer Heltens „tre dødelige Saar!" De sidste Laurbær vandt denne Kriger af Napoleon's Skole ved det heltemodige Forsvar af Pleißen-Bredden syden for Leipzig.

F. Stolle.

Magt og Afmagt.

I.

Den 8de Januar 1806 laae en ung Kone paa en Sopha i det kongelige Slot i Haag. Hun var høi, bleg og næsten blond, men hendes Stikkelse havde Intet af de flamske Skjønnes charakteristiske Fylde. Hendes lille, nydelige Fod, hendes vidunderligt modellerede Former, hendes Ansigt, der vel var noget langagtigt, men uforlignelig-gracieust, vilde, for et svet Øie, strax have røbet Pariserinden. Det var Josephine Beauharnois's Datter, Madame Campan's berømte Elev, Dronning Hortense. For hende stod, i ærefrygtsfuld Holdning, en ung og ligeledes smuk *Dame d'annonce* — og det var min Moder.

„Nu?" raabte Dronningen med en Stemme, som vidnede om Utaalmodighed og Smerte.

Min Moder henflød i Taarer.

„De tier, Louise! De tier — min Gud! Saa er mit Barn da død — død — forgivet! gjentog hun, idet hun fortvivlende vred sine Hænder: Man har forudsagt mig det — dette Barn var et Frankrigs Barn — det hed Napoleon, og maatte døe!" —

Taarer qvalte hendes Stemme.

„Men hvad vil Keiseren sige? udbrød hun paany: Dette Barn var hans Eftermæle, hans Lykkes Arving .... o, min Søn, min Søn!"

Derpaa greb hun med Heftighed begge min Moders Hænder. „Hvor sørgelig er denne Storhed, Louise! vedblev hun, idet hun aftørrede sine Taarer: Enhver troer, at Lykken sidder paa Thronen med Kongerne. Gud allene veed, at Purpuret skjuler Lidelser, der ere de øvrige Mennesker ubekjendte. Hvad vilde jeg ikke give til, at jeg kunde vende tilbage i den beskedne Stilling, et grusomt Tilfælde

har udrevet mig af! Jeg forbander den Krone, man har sat paa mit Hoved . . . thi det er os forbudet at elske, og Etiketten misbilliger vore Taarer. Som Dronning maa man ophøre at være Qvinde!"

Nu fulgte en lang Taushed. Min Moder vovede ei, at bryde den; hun vidste, at almindelige Trøstegrunde kun forøge en stor Smerte. Nu traadte en Dame ind, som mindre vakte Opmærksomhed ved sin Skjønhed, end ved sin Elegants. Det var Mademoiselle Cochelet, Dronningens Barndomslegeføster og kjæreste Veninde.

„Ak, der er Du jo, min gode Emilie! sagde Hortense med et smerteligt Smiil: Du seer, hvorledes jeg byder Ulykken Trods! vedblev hun med en Stemme, som ikke skulde røbe hendes heftige Bevægelse: Denne Jord er en Taaredal, og Religionen byder os bære vort Kors med Taalmodighed."

Den unge Veninde udgjød Beundrings-Taarer. Uvilkaarligt sank hun paa Knæe for Dronningen. Dronningen omslyngede hendes Hals med begge Arme.

„Vi ville begræde ham, Emilie, begræde ham tilsammen. Thi seer Du, den Styrke, hvorom jeg nys talte, var Intet, uden Hykleri, som Smerten afpiinte mig . . . jeg vilde spille min Rolle som Dronning. O, den anmassende Daarskab! Gud har givet mig et Moderhjerte! Mit Barn var saa smukt, Emilie! En salvet Keiser i Vuggen! Min Søn vilde have efterfulgt Napoleon . . . . thi Du har seet det, Du har hørt det . . . . Du veed, om et Barn nogensinde har givet større Forhaabninger!"

Her stod hun op, og gjorde en Bevægelse, som om hun vilde gaae bort.

„Men nei! det er ikke muligt! sagde hun pludseligt, idet hun tog Mademoiselle Cochelet ved Haanden: Det er en Løgn, en gruelig Vildfarelse! Tusindgange før have Lægerne taget Søvn for Død. Kom, Emilie, kom! Jeg

vil see min Søn. De vare vel istand til, at begrave ham levende."

Neppe havde hun talt disse Ord, før en Geistlig nærmede sig Dronningen, uden at sige et Ord. Med skrækkelig Angst saae hun paa ham.

„Min Søn . . ." begyndte hun uartikuleret.

Præsten afbrød hende: „Børn vorde Engle, naar de forlade Jorden!" sagde han heftigtbevæget.

Dronningen blev meget bleg.

„Tak, min Fader, Tak! Vi ville bede til Gud for ham, mine Damer!" tilføiede hun sagte, og knælte for Crucifixet.

Imidlertid viste en Mand sig i Døren. Han var af Middelstørrelse, næsten mager, og naar man undtager hans udtryksfulde Øine, havde hans Skikkelse en paafaldende Liighed med Napoleon. Han nærmede sig den unge Dronning, og vilde tage hende ved Haanden, men hun trak den tilbage.

„O Sire! skreg hun med en hjertesønderrivende Stemme: Sire, giv mig mit Barn igjen!" . . .

Kongen foer sammen.

„Vend Dem til Gud, Madame! Deres Søn er i Himlen."

Denne Mand var Louis Buonaparte.

„Han er i Himlen, siger De! gjentog den unge Dronning med Kraft: Godt, men, min Herre, vort arme Barn har efterladt et Hævnens Testament og betroet os Begge det til Fuldbyrdelse. De Skjændige, Sire, de Niddinger, som have forgivet mit Barn, skulle de blive ustraffede? Bortvend ikke Deres Hoved, Louis! Hvad jeg her siger Dem, maa Deres Hjerte allerede have sagt Dem længe. De er Mand, min Herre! Viis Dem værdig det, Gud har gjort Dem til, og bortgiv Intet af Deres Høihed!" Louis syntes dybtgreben.

„Smerten forvirrer Deres Hoved, og dette undskylder Dem, Madame . . . . men tro mig, der gives Tilskikkelser, som kun Resignation formaaer at overvinde."

„Nei, Sire, nei, Resignation er de Svages Værge. Mod, Energie behøve vi. Og hvad har De at frygte? Er De ikke Napoleon's Broder? Og er Napoleon ikke Verdens Herre?"

„Hortense! svarte Kongen med Bitterhed: Dette Slag kommer hvierefra, end jeg kan naae. Kan jeg, uden Armee, uden Folk, vove mig mod en Kolos? Veed De da ei, at vi ere omgivne af Speidere, som kun vente paa et Paaskud, for at revolutionere Holland, styrte min Throne og give Kronen tilbage til dens tidligere Besidder? Nei, Madame, Tiden er endnu ikke kommen. Vi maae opsætte vor Hævn, vi maa tove, til min Broders Haand forbinder sig med min."

Derpaa tilføiede han ømmere: „Hortense, dette Pallads fremkalder altfor sørgelige Erindringer i Deres Sjel. Vi ville forlade det paa nogle Maaneder . . . . De veed, at Tiden lindrer alle Smerter."

Et bittert Smiil svævede paa den unge Dronnings Læber. „Sire! svarte hun: Der gives Smerter, som Tiden aldrig lindrer og som Intet i Verden kan bedække med Glemsel!"

Herpaa vendte hun sig til Mademoiselle Cochelet: „Følg mig, Emilie! Thi kun Du og Gud veed, hvad jeg lider."

II.

Palladset „Zum Busch" er en af de herligste kongelige Residentser i Holland. Det ligger midt i en Skov, er bygget med megen Smag, og synes at ligge midt i en grøn Krone, for at bevise, at det Elegante og Maleriske

meget vel lader sig forene. Til dette Slot kjørte, Dagen efter Dronning Hortenses ældste Søns Død, en stor, med otte Heste forspændt Berline, foran hvilken nogle Gardeofficerer rede. I Vognens Fond sad den unge Dronning, hos hende hendes Skytsengel, Mademoiselle Cochelet, sørgmodig som hun. Louis Buonaparte og Politieminister Vanhoff sadde paa Forsædet. Kongens Pande var tankefuld, men ikke fortrædelig; hans Taushed var Velanstændighed, og en indre Tilfredshed syntes at skjule sig derunder. Af begge Dronningens Børn havde han kun elsket det Yngste. Det Andet, som havde baaret Navnet Napoleon, havde han aldrig kunnet lide, og det er et Spørgsmaal, om blot politiske Motiver havde bestemt Buonaparte til, at udnævne dette Barn til sin Efterfølger og officielt at meddele det Titel af „Konge af Rom."

Dronning Hortense havde, paa hele Reisen, ikke talt et Ord. Hun havde lagt sit Hoved paa Mademoiselle Cochelet's Skulder; man havde kunnet tro, at hun sov, hvis ei en Taare nu og da var dryppet fra hendes Øie paa hendes Veninds Haand. Men da de nu, gjennem Træerne, saae Skorstenene af Palladset, foer hun sammen, reiste sig iveiret, og sagde fast, i det hun, med sin Finger, let berørte Kongens Knæ: „Lad holde, Sire! Min Villie staaer fast, jeg betræder ikke dette Slot."

Forundret saae Kongen paa hende. „Og hvorfor ikke, Madame?"

„Fordi — svarte den af Smerte nedbøiede Moder: Fordi jeg, i det Værelse hist, hvis Vinduer beskygges af Egen, har leget sidstegang med mit Barn! Allevegne, kun ei i dette Slot, Sire! Græmmelsen vilde dræbe mig her . . ."

„Men hvorhen da, Madame? spurgte Kongen bekymret: Hvor vil De ikke være given til Priis for disse mørke Tanker? De veed, at det i det, nærværende Øieblik, er umuligt, at reise til Rotterdam. Haag er et Midtpunkt

for Intriguerne, og fire Mile have ofte været nok til at reise en uoverstigelig Hindring mellem Monarken og hans Throne. I vore Dage er en Krone en skrøbelig Ting, og min kan knuses af det svageste Stød."

Et foragteligt Smil fortrak den unge Dronnings Læber. „Gud er mit Vidne, Louis, det skulde ikke koste mig een eneste Taare."

Kongen rynkede sine Bryn: „Deres Forstand tilhører Dem ikke mere, Madame!" svarte han med utilfreds Betoning. Derpaa vendte han sig til Politieministeren: „Ligger Hr. A's Slot ikke tilvenstre her, gandske nær?"

„Ja, Sire! svarte Hr. Vanhoff: Men jeg veed, at denne Mand har gammelhollandsk Blod i sine Aarer; han vil nægte at modtage Dem."

„Er De fra Forstanden, Herre? spurgte Louis Buonaparte vredt: Det er neppe fjorten Dage siden jeg udnævnte denne A. til min Kammerherre."

Nogle Øieblikke sildigere holdt Vognen i Slotsgaarden. Kammerherren kom strax, men stillede sig, som om han ikke kjendte de Reisende.

„Hvad forlanger De?" spurgte han heftigt.

Louis gik ham nogle Skridt imøde: „Gjæstevenskab, min Herre! Dronning Hortenses ældste Søn er iaftes død, som De veed . . . . "

„Ja, og saa?"

„Og saa? Dronningen er utrøstelig. Hun flyer hvert Sted, som minder hende om Den, hun begræder. Og da der ikke er noget kongeligt Huus, hvor Barnet jo har været, saa beder jeg Dem i hendes Navn om et øieblikkeligt Tilflugtsted."

Efter en kort Pause svarte Kammerherren ironisk: „Jeg er utrøstelig, men ethvert af disse Værelser har sin faste Bestemmelse, og det er umuligt, at forandre den."

„De nægter altsaa Kongen af Holland et Tilflugtsted?"

Hollænderen lagde Armene paakors over Brystet og saae Ludvig stivt i Ansigtet: „Er De Wilhelm af Oranien? Nei, min Herre, nei! De er Louis Buonaparte, Broder til General Buonaparte, og en korsikansk Adelsmand, som han!“

Derpaa blev hans Stemme stærkere, og med Eftertryk betonte han ethvert af sine Ord:

„Mærk Dem vel, min Herre: De har kunnet forandre Alt i Holland, men Intet uddrydde. Let er det, at styrte en Throne; Troner ere kun af forgyldt Træ; nogle heldige Feltslag kan bevirke det. Men anderledes forholder det sig med et Princip, som har slaaet Rod i Landet, og er bleven en Vane, en Trang, en Religion. Dette Princip er støbt i Malm, og der gives kun eet Middel til at udrydde det: at lade hele Holland myrde, Mand for Mand, at opbrænde dets Historie, Blad for Blad, Ord for Ord, at forstyrre alle vore Monumenter, at sløife vore Huse, vore Kirkegaarde — da, først da, min Herre, vil De med Ret kunne paastaae, at De er Konge af Holland.“

Louis, som var bleven meget bleg, vendte sig til sit Følge.

„Hvad sige De dertil, mine Herrer? raabte han dybtgreben: Er ei den Krone, Napoleon satte paa vort Hoved, en Tornekrone?“

Ingen svarte, og Berlinen kjørte langsomt tilbage til det kongelige Pallads.

A.

Breve af J. F. Castelli.

Dresden.

— I mit Wien drømte jeg aldrig om, at mit Navn var saa bekjendt overalt i Tydskland og at min Muses ubetydelige Fostere vare saa yndede allevegne. Jeg har endogsaa fundet, at man overalt skriver komiske Charakterer og Anekdoter, som jeg slet ikke kjender, paa min Regning.

Skribenterne i Dresden kom mig imøde med Velvillie, og allevegne fandt jeg en Broder, hvor jeg frygtede, at finde en Dommer. Først besøgte jeg min kjære gamle Ven Hofraad Winkler (Theodor Hell). Denne Mands Stilling fordrer den overordentligste Flid og en aldrig slumrende Virksomhed, der ogsaa udmærker ham endnu, skjøndt han er stærkt tilaars. Han er ansat ved Theaterdirectionen, ved Akademiet ꝛc.; han udgiver „die Abendzeitung," redigerer adskillige Almanakker, skriver Theaterstykker og Afhandlinger, er Medlem af endeel Institutter, som lægge Beslag paa hans literaire Virksomhed; derhos er han en fortræffelig Selskabsmand, allevegne gjerne seet. Man beder ham allevegne og han kommer allevegne. Og dog bliver han aldrig Svar skyldig paa noget Brev; dog udretter han ethvert Hverv punktligt. Hans Nøiagtighed er endnu større, end hans Flid. Han førte mig til sit Landsted, som ligger romantisk ved Elben. En fortræffelig Hustru og tre Børn gjøre hans Lykke fuldkommen.

Med Friedrich Kind, Hofraad og Advokat, havde jeg korresponderet i mange Aar, men aldrig seet ham personlig. Ogsaa ham besøgte jeg. Han er nu over de Halvfjerdsindstyve, følger læsende, men ikke mere skrivende, med den nye Literatur, og lever stille og tilfreds med Hustru og Datter. Han har Ord for at være En af de gemytligste og elskværdigste Literater. Da jeg traadte

ind, saae jeg en lille smuk Mand, i Sloprok. Hans Ansigt var venligt, indtagende ved første Blik. Han kom mig imøde, høfligt spørgende, hvad jeg ønskede. „Intet, uden at see Dem! svarte jeg: Jeg kommer fra Wien, er ogsaa et Stykke af en Skribent, og mit Navn skal De gjætte.“ Han saae paa mig, ikke længe, men gjennemtrængende, og pludseligt raabte han, i det han bød mig Haanden: „De er Castelli!“ —

Hofraad Tieck modtog mig ogsaa hjerteligt. Jeg har fundet ham, som jeg, for nogle Aar siden, saae ham i Wien, og er end hans Legem lidt mere bøiet, saa er dog hans Aand endnu høi, frisk og kraftig, som altid. Han indbød mig til et Aftenselskab, og jeg havde den store Fornøielse, at høre ham forelæse Oehlenschläger's Lystspil: „Trillingerne fra Damask.“ Hvorledes skal jeg give Andre et Begreb om denne Forelæsning! Han læser ikke, han spiller Stykket med Munden, han fører det op med Tonen. Han nævner aldrig de Talende, og dog kjender man strax Enhver. Han leer, græder, frygter, glæder sig, vredes, elsker — Alt med Stemmen. Der er, skjøndt han læser meget hurtigt, en saadan Klarhed i Foredraget, at ikke eet eneste Ord gaaer tabt, og en saadan Mangfoldighed i Tonens Bøining, at alle Nuancer træde mægtige frem. Derhos charakteriserer han de handlende Personer ved — ja, hvorved, kan jeg egentligen ikke sige; — men han charakteriserer dem saa skarpt, at vi troe, at see dem staaende paa Scenen for os. Saaledes foredragne have Oehlenschläger's „Trillinger“ moret mig overordentligt. Jeg har leet, leet ret af Hjertensgrund (hvilket jeg sjelden gjør), og dog er jeg fast overbeviist om, at dette Stykke, selv ved den bedste Opførelse, ingen Lykke vilde gjøre. Denne Forskjellighed i Virkningen ligger gandske alene i den poetiske Opfatning, som Tieck giver Værket og som selv de bedste Skuespillere ikke vilde være istand til at give det.

Bekjendtskab har jeg stiftet med Hofraad Gehl, der beklæder en Censors Embed her, med *Dr.* Wachsmann, der med Ret nævnes blandt vor Tids første Novelliſter, med *Dr.* Brunnow, der, som lyriſk Digter, har brudt ſig en Bane med ſtort Talent, med *Dr.* Ft. Kuhn, ſom fører et betydeligt Navn i Literaturen, med den humoriſtiſke Digter Laun, med en ung Lærd, *Dr.* Bacherer, og med den unge genialſke Digter Julius Moſen. Alle diſſe Herrer kom mig imøde med megen Godhed.

— — —

Jeg har nydt Dresden heelt, og ſkal ihukomme den gode Stad, ſaalænge jeg lever. Men to Ting have dog ikke villet behage mig her: Gardegrenadererne, ſom bære alle Farver, røde Uniformer, gule Opſlag, blaae Pantalons, ſorte Huer og hvide Bandaliers — og den Gruſomhed, hvormed Folk behandle deres Hunde, i det de ſpænde dem for Vogn og lade dem trække ſvære Byrder. Min lille Hund, ſom ledſager mig paa min Reiſe, har ogſaa gjøet, hvergang han ſaae ſine Kamerater ſaaledes maltracterede.

Leipzig.

Paa Jernbanen kjørte jeg fra Dresden til Leipzig, hvilken Vei (femten tydſke Mile) vi tilbagelagde i tre Timer. *Vivat* Jernbanen! *Vivant* alle de, ſom anvende deres Penge paa, at anlægge Jernbaner! Lad dem ogſaa vinde dygtigt derved — Publikum vinder ogſaa.

Ved min første Vandring gjennem Leipzigs Gader har jeg talt over fyrretyve Boghandlinger. I det Hele ſkal her være 132. Leipzig er den ſande Papiirhandelſtad. Derfor er her ogſaa en uhyre Mængde Skribenter, og naar man taler med En, ſom man ikke kjender, ſaa behøver man blot at titulere ham „Hr. Doctor“; det ſlaaer gjerne til.

Jeg glædede mig ret hjerteligt ved at finde Holtei her. Han er en jovial og derhos yderst gemytlig Mand, ret hvad man i Østerrige kalder „ein lieber Kerl.“

I et Olhuus traf jeg min gamle kjære Ven Herloßsohn. I Begyndelsen gloede han ret paa mig med sine store Øine, men han kjendte mig snart igjen. Med ham besøgte jeg Fyrst Poniatowsky's Monument, hvorefter han førte mig til En af sine Bekjendte, en Kjøbmand, der ventede os med tyve Bouteiller forskjellig Viin. Fanden kan bjerge Alt, hvad de gode Mennesker overøse En med. Jeg drikker ikke saamegen Viin et heelt Aar i Wien, som jeg drikker her i otte Dage. Men godt bekommer det mig.

Mod Aften besøgte jeg Robert Heller, Udgiveren af Tidsskriftet: „Die Rosen.“ Alt indtog mig for denne Mand.

I Leipzig er et Selskab af Videnskabsmænd og Kjøbmænd, som kalder sig „Tunnelen.“ Dette Selskab tog sig, just som jeg var tilstede, af en fattig Skuespiller, hvis Kone var død, efterat have født Trillinger. Til Bedste for denne stakkels Mand, som nu havde ni Børn, gav Selskabet en Concert, hvortil man bad mig medvirke. Jeg lader mig ikke gjerne bede, og var strax villig. Vel stiller jeg mig ikke gjerne hen og foregjøgler Folk Noget, men Anledningen maa undskylde, at jeg i denne Concert foredrog to Digte af mig. Salen var meget fuld, og Leipzigerne forsikkrede mig, ikke længe at have seet et saa udsøgt Selskab, især af Damer. Jeg er ikke forfængelig nok til at tilskrive mine deilige Øine dette, men saameget har jeg hørt med mine egne Øren, at alle Hænder hilste mig, i det jeg kom og gik. Der var en Tid, da jeg ikke deklamerede ilde; nu føler jeg unægteligt, at jeg maatte søge alle mine tabte Tænder sammen, for at fremsige et Digt saaledes, som jeg ønskede. Men de gode Leipzigere vare tilfredse med det Lidet, jeg kunde give; Beneficianten havde en god Ind-

tagt; jeg havde overbeviist mig om et mig fremmed Folks Velvillie; De havde seet det snurrige Menneske — og saaledes havde vi Alle naaet vort Maal.

Jeg har seet Brockhaus's uhyre Etablissement. Han kan fortrinsviis kaldes en Forlægger og Boghandler *en gros*. En Hær af Redacteurer staaer i hans Sold. Hans Magaziner, hans Trykkerie, hans Skriftstøberie, hans Boghandling fylde et Pallads.

Jeg har ogsaa besøgt den almindeligt agtede Digter Markgraf; en lille Stue er hans hele „Markgrafenthum."

Min sidste Vandring i Leipzig var til Kirkeggaarden, der ligger venligt ved Enden af Byen. Her besøgte jeg Gellert's Grav.

Christiania.

(Beskrevet af den franske Reisende Hr. Marmier.)

Stedse tænkte jeg mig Norges Hovedstad som en uanseelig Bye, bygget heelt af Træ, trykket af en mørk Himmel, stille og stum under Arbeid og Hvile, adskillige Aarhundreder tilbage i Alt, hvad vi pleie at betragte som Elegantsens og den gode Smags Præg. I dets Sted har jeg fundet en stor og smuk, lig en sydlig Residents, under Solen opblomstret, af en Mængde Studenter og Søfolk oplivet, paa Niveau'en af vor forfinede Luxus fremskridende Stad.

Her findes Modemagaziner, hvor man erholder Bulletinen fra Longchamps paa samme Tid, som Ministeren sine

Depescher. Her er et *Hotel garni*, kostbarere udstyret, end det i Gaden Richelieu, en Kok af Hr. Carema's Skole, og en fransk Friseur, hvilket dog, som Hvermand veed, er Civilisationens Culminationspunkt. Ja, under en Gruppe af Lindetræer, som skulle ligne Træerne paa Boulevarderne, er der en Conditor, som kan maale sig med Tortoni, og ved Enden af Staden staaer et Theater.

Dette Theater er rigtignok meget indskrænket og meget slet belyst; men min gode Ven Dahl, som førte mig did, søgte med største Møie at gjøre mig opmærksom paa, at man havde et andet under Bygning, at man var i Begreb med at bekoste nye Dekorationer, at de bedste Skuespillere just vare fraværende — og tusinde andre Ting, som hans fortræffelige Hjerte og Fædrelandskjærlighed indgave ham. Man spillede den Aften et oversat Stykke af Scribe. Dette Theater gjorde et besynderligt Indtryk paa mig. „Min Gud! sagde jeg ved mig selv: Er det muligt! Har jeg forladt vort gode Frankrig, er jeg, med Legemsfare og Sjelssmerte, reist over Rhinen, over Elben, over det baltiske Hav, over Sundet, over Sverrigs Søer og gjennem Norges Granskove, for at see Boulevardernes Akteurer efterabede, see et Theater, bygget efter dem paa Boulevarderne, see en Oversættelse af en af Boulevardernes Vaudeviller? Da Stykket var tilende, herskede en dyb Stilhed. Alle Christiania's fredelige Borgere begave sig ind i Restaurationssalen, for at fatte sig efter den stærke Bevægelse, hvori dette Pariserstykke havde sat dem. Derpaa søgte hver igjen sin Plads, og pludseligt bebudede en forunderlig Larm, at noget Overordentligt var ivente. Teppet fløi op, og der viste sig — en drukken Jæger og en Bjørn. Jægeren spillede sin Rolle, som fuld Mand, meget slet, og blev udpeben. Bjørnen derimod viste en udmærket Bjørneforstand, og blev stærkt applauderet. Jeg klappede med, thi jeg indsaae nu, at jeg ei havde reist 600 Lieues forgjæves.

Christiania er en Stad med 20,000 Sjele, bygget paa en Slette, mellem Skoven og Søen. I Nord beskytter et Belte af Høie den, liig en Vold; i Syd aabner Golfen sig med sine Fiskerbaade og hvide Seil. Havnen er ikke meget tilgængelig, men sikker. Gaderne ere brede og lige, Husene af Steen. Man finder her al Stædernes Kunst, Larm og Luxus. Nogle Skridt borte nyder man det maleriske Syn af Landet; man seer Høiene med deres Hytter, seer Søer, som slumre i Dalene, og Floder, som flyde stille hen mellem mørke Granskove. Alle Floder ere fulde af Træstammer, som Eierne stundom lade flyde fra den ene Ende af Norge til den anden. Enhver har sit særlige Mærke, som han offentliggjør i Landet, og saasnart det engang er bekjendt, kaster han roligt sin Flotille i Vandet. Træstammerne fra de forskjellige Provindser svømme broderligt sammen henad Bølgerne, snart kastede mod Klipper, snart iland, snart standsede af Jis. Ofte varer deres Reise eet til to Aar, men til Syvende og Sidst naae de dog den rette Havn, og naar de tælles efter, fattes der kun Faa. I det sidste Aar har man seet 600,000 Stykker Træ sammen paa een Flod. Hvad der tilhørte Cæsar, fik Cæsar; hverken Indsigelse eller Proces fandt Sted. Saa komme Bønderne, og læsse Træet paa deres Kærrer, for at føre det til Saugeværket. En Embedsmand bringer deres Regning i Orden, og skriver paa deres Ryg, hvormange Stykker de have transporteret, og hvormeget de skulle have derfor. Bonden løber paa Contoiret, og tager sig vel iagt, at han ikke kommer til at gnide Ryggen mod Noget. Cassereren betaler ham, og tager Qvittering, i det han farer Bonden med en Børste over Ryggen.

To Mile fra Christiania vorder Landskabet vildere, mere storartet. Den snevre, under en Granskov skjulte Dal; Vandet, som bryder sig et Løb gjennem Dalen og sukker paa Klippebredden, som om det ventede paa Vikingens

Baad; saa i det Fjerne en Klippe, som rager op over Skoven, et Huus, som aabner sig ved Randen af Veien, og ingen menneskelig Stemme, intet Raab, ingen Sang, men kun Bølgernes Larmen, som brydes mod Fjeldene, og Skovens Susen, som gynges af Nordenvinden! Med langsomme Fjed gaaer Mennesket gjennem denne mørke Natur, der synes at trykke ham med al sin Vægt.

Med megen Omhu have Christiania's Indbyggere udsøgt sig smukke Situationer for deres Vaaninger. Her er Lille-Frogner, hvorfra man seer Staden og Havet med sine Øer udfolde sig som et stort Panorama; her er Borgem, hvor Alt synes roligt og samlet, hvor man kun seer fjerne Skove og Golfen, hvis blaae Vover blande sig med Himlens Azur. Her seer man Bogstad med sin smilende Sø og sine majestætiske Løvgange. En riig, elskværdig norsk Familie øver her, med den store Verdens fortryllende Artighed, det hjerteligste Gjæstevenskab. Ingen Fremmed har besøgt dette Sted, uden at modtages som en berettiget Gjæst, og Ingen har forladt det, uden at bevare Navnene „Wedel" og „Bogstad" i sit Hjerte.

Noget fjernere ligger det berømte Bjerg Ringrig. Det er bedækket med Graner og midt i kløvet som med en Hakke. Gjennem denne snevre Aabning seer man mellem Fjeldene en stor, af Trondhjemsveien gjennemskjaaren Sø, en lang Slette og en umaalelig Kjæde af Bjerge og Skove. Her ligger hele Norge, og Bjerget Ringrig er som et Vindue, aabnet ud til det Frie. En af dette Bjergs Vægge hedder Kofjeldet. En fattig Enke saae en Dag — saa fortæller man — paa Spidsen af dette Fjeld sin eneste Ko, forfulgt af en Bjørn. Ude af Stand til at forsvare den, kastede hun sig paa Knæe og anraabte Gud om Hjelp. I det Øieblik, hun havde endt sin Bøn, styrtede Koen sig ned til Fjeldets Fod, og sprang lystigt omkring hende. Den forsultne Bams vilde sætte efter, men brækkede Halsen.

Den fattige Kone førte Koen ind i Stalden og solgte Bjørnehuden for nogle Skjepper Korn. Ikke langt derfra ligger et andet Bjerg, Haardkul, som ogsaa er meget steilt. Her levede engang en Drot, som havde en smuk Datter ved Navn Siri-Sara. Hun traf i Dalen en Mand, smuk som hun, men af mindre ædel Byrd. Begge fattede Kjærlighed til hinanden og giftede sig hemmeligt. Da Kongen fik det at vide, bad han Datteren udlevere ham den Mand, som havde bortført hende. Hun vilde ikke. Da bandt Faderen hende fast i et Skib, som han styrtede fra Fjeldets Tinde ned i Søen. Kongedatteren døde; men Voverne gjentoge hendes Jamren, og Bjergets Ekko siger de Reisende Navnet Siri-Sara.

Ringrig er det meest yndede Samlingssted for Omegnens Beboere. Idetmindste eengang om Aaret begive Alle sig did, tilhest eller tilfods. Saasnart et Barn kommer til Skjælsaar og Alder, fører man det til Ringrig, og naar en Pige forlover sig, maa hendes Kjæreste nødvendigt føre hende til Ringrig en smuk Sommerdag. Thi dette er den største Seværdighed. Det er Christiania's Capitol, Westminster-Abbedie, Vendomeplads, og vil en Fremmed for stedse lade sig brændemærke med Titel af Barbar, behøver han kun at opholde sig otte Dage der i Egnen, uden at gaae til Ringrig.

I Norge er der ingen Deligencer. Enhver, som vil reise gjennem Landet, maae have en let Vogn og tage Postheste, ligesom i Sverrig. Men han maa betale mere, end i Sverrig, og vente længer paa Hestene. Indbyggernes almindelige Characteer udtrykker sig i en vis medfødt Indolents, som de kun med Anstrengelse udrive sig af.

Deres største Lykke er, om Søndagen at kunne drikke i Fred, eller at staae i Solen mange Timer, eller at sove. Imidlertid ere de dog i Regelen store og stærke, stolte af

deres physiske Kraft. Støde de paa deres Naboer, saa maale de hinanden med Øinene, som om de vilde spørge: Hvo er stærkest her? Stundom gribe begge Modstanderne hinanden om Livet, binde sig til hinanden med et Hestehaarsbelte, og angribe hinanden med en Kniv, hvis Klinge er lang nok til, at bibringe smertelige Saar, men for kort til at dræbe. Den Svagere viger kun for den yderste Nødvendighed. Bedækket med Blod, sønderreven af sin Modstanders Kniv, vender Seierherren tilbage; men han er dog Seierherre!

Normændene ere for det meste fattige. De spise kun sammenløbet Melk og Fladbrød. I slette Aaringer maa de lave Brød af Bark. Men under deres lave Græstørvstag bevare de en aaben gjæstmild Charakteer. Uden Frygt kan den Fremmede indtræde i deres Boliger og forlange et Asyl. Er han sulten, saa ville de dele deres sidste Krukke Melk med ham; er han træt, saa ville de overlade ham deres eget Straaleie. Paa mine Reiser igjennem forskjellige norske Provindser, maatte jeg ofte tilbringe Natten i en Bondehytte. Var end den Stue, hvori man bød mig indtræde, usel, og den Nadver, man satte for mig, yderst tarvelig, saa faldt det mig dog ikke ind, at beklage mig, thi man trængte sig om mig, som om jeg havde været et Lem af Familien, og Husmoderen saae paa mig med urolige Blikke, som om hun vilde spørge mig, om jeg var tilfreds. Denne ædle, uegennyttige Charakteer yttrer sig endnu kraftigere, naar det gjælder, at understøtte en Fremde. Trøstigt banker han paa, og man spørger ei, om han er bleven fattig ved egen Brøde; man modtager ham, beholder ham, og sender ham aldrig bort.

Tyverie er i Norge en gruelig Ting, som man kun har faa Exempler paa. Paa Landet ere Husene aldrig lukkede, hverken Dag eller Nat.

Med disse nedarvede Dyder, disse patriarchalske Sæder staae desværre grove Laster i Forbindelse. Enhver blot nogenlunde velhavende Bonde brygger Øl, distillerer Brændeviin. Han kommer Brændeviin i sin Vandkrukke, i sin Melkepotte; men for det meste drikker han den ublandet, og har han engang vædet sine Læber med denne yndede Drik, saa er det forbi med hans Fornuft, saa drikker han hele Dagen. Ogsaa Qvinderne drikke, og smøge en daarlig Tobak af Jernpiber. Hver Festdag, hver lykkelig Begivenhed feires med store Drikkelag. I nogle af Frankrigs Provindser planter Huusfaderen, naar et Barn vorder ham født, et Træ mere i Haven. I Norge brygger Bonden en Tønde Øl. En Deel deraf maa drikkes den Dag, Barnet døbes, og det øvrige gjemmes til dets Bryllupsdag. Det har da en saadan Styrke, at det bedste baierske Øl kun er en Børnedrik derimod. Humlen forekommer de vakkre Nordmænd at være en altfor fredelig Ingredients. Man har blandt Bjergene fundet en skarp Plante; det Øl, hvorpaa den sættes, overgaaer langt den stærkeste engelske Porter. Om Sommeren opholde Qvinderne sig paa Bjergene, for at passe Qvæget, malke det og kjerne Smør. Om Søndagen faae de Besøg af Mændene. Hvad skal man vel, i i den Eensomhed, gjøre andet, end drikke? Om Vinteren spinde og væve Qvinderne; Mændene gaae paa Fiskefangst, eller paa Jagt, og naar de komme tilbage, ere de saa trætte og forfrosne! Hvad kan da styrke og varme dem bedre, end en stærk Drik? Denne Drikkevane foranlediger væmmelige Sygdomme, som gaae i Arv fra en Generation til en anden. Tidligt udmarver den de kraftigste Mænd og bedækker Pigernes Ansigt med Rynker. Jeg troer ikke, de norske Geistlige bekæmpe denne usalige Lidenskab eftertrykkeligt nok.

Langsmed Kysten forandre sig Norges gamle Sæder lidt. Charakterens og Physiognomiernes oprindelige Præg taber sig, som paa Medailler. I vedvarende Berørelse med

Fremmede, have Menneskene tilegnet sig kosmopolitiske Grundsætninger. De ere ikke Nordmænd mere; de ere Tydskere eller Spaniere, alt eftersom der kommer et Skib, og tale med Matroserne et sælsomt Sprog, et Slags Sørothvælsk, sammensat af Nordens og Sydens forskjellige Tungemaal.

Men i de Districter, som ligge fjernere fra Kysten, har Nationens Charakteer vedligeholdt sig, som den var i gamle Dage. Seer man her Bonden med den høie Skikkelse, den brede mandigstolte Pande, det lange Haar og det stærke Skjæg, saa troer man, at see en gammel Viking for sig. Her findes Familier, som føre deres Herkomst tilbage til Norges første Konger, og disse Familier ere saa stolte af deres Æt som nogen tydsk Fyrstedatter, hvilket dog maa forekomme heelt besynderligt i et Land, der roser sig af sin republikanske Tænkemaade og har ophævet alle Adelstitler. De tale hyppigt om deres Ahner og tillade ikke, at deres Børn slutte en Misalliance. Mændene bære endnu deres Fædres Dragt: Vadmelsvest, Beenklæder med Knæbaand, Skoe med Solvspænder. Fruentimmerne bære et sort Livstykke og et massivt Belte. Pigerne lade deres Haar falde over Skuldrene i lange Fletninger. Gifte Koner bedække Hovedet med et Slør.

Mange Huse i Bergens Omegn ere byggede i Kegleform, som i Lapland, og bedækkede med Græstørv. Deri er kun een stor Stue, med Arnen i Midten og et Hul i Taget, hvorigjennem Røgen kan gaae ud. Men næsten alle disse Huse have deres Hædersplads, hiint Høisæde, hvorom Sagaerne tale saatidt. Kommer en Fremmed, saa fører Bonden ham til den store Lænestol øverst i Stuen, og hele Familien sætter sig noget lavere i en Frastand. Er der ingen Fremmede, saa sætter Bedstefaderen sig paa Hæderspladsen. Han har en stor Autoritæt i Huset, om han end er gammel og svag.

Mellem Hytterne er der kun faa Forbindelsesmidler. De af Bønderne vedligeholdte Veie ere imidlertid meget skjønne; om Vinteren bortkjøres Sneen paa en i Triangelform bygget Slæde med et Dusin Heste for. Men Vaaningerne ligge langt fra hinanden. Hver Bonde lever forborgen i sin Hytte, maa sørge for alle sine Fornødenheder, drive alle Haandværker. I vigtige Tilfælde sender Regjeringen, hvad man kalder Budstikker. Budstikken er en Stok, som paa den ene Ende er forsynet med en Jernpig, paa den anden med en Kapsel, hvori den officielle Bekjendtgjørelse forvares. Amtmanden sender den til den nærmeste Bonde. Denne tilstiller sin Nabo den, o. s. fr. Træffer Bonden Ingen hjemme hos Naboens, saa planter han Budstikken paa Dørtærskelen. I Løbet af nogle Uger har Bekjendtgjørelsen tilendebragt sin Vandring, og Enhver har læst den.

Hyppigst oplæser Præsten om Søndagen de offentlige Aktstykker i Kirken. I de norske Bjergegne er Kirkegangen en hellig Pligt, som Ingen forsømmer. Kirkeveien maa være nok saa lang, saa bivaaner dog Bonden, med Hustru og Børn, Gudstjenesten med største Andagt. Præsterne have stor Indflydelse i Landet, og ere meget vel aflagte. De lede Folkets Opdragelse. Ingen maa vorde confirmeret, med mindre han kan læse og skrive. Hver Stad, hver Landsby, hver betydelig Fabrik, hvert Bjergværk har sine Skoler. Hvor Vaaningerne ligge vidtadspredte, gaaer Skolemesteren fra Huus til Huus, og sætter sig, som Skjaldene i gamle Dage, ved Familiens Arne. Han samler Husets Børn om sig, og bliver tre Maaneder i hvert District. Sognet betaler ham: Bonden giver ham Bolig og Kost.

(Fortsættes i næste Hefte.)

En norsk Naturscene.

Mors ultima linea rerum non est.

Det var dybt i Vintrens Hjerte, —
Stormen henad Jorden feied', —
Træet sorgfuldt stod og neied',
Sukked' ved Naturens Smerte.

Havets før saa muntre Vove
Stod nu kold og stiv paa Vandet,
Skued' længselsfuldt mod Landet,
Mod de vinterklædte Skove.

Sneen med sit hvide Lagen
Bolged' høit paa Bjergets Toppe,
Stormen tumled' sig deroppe,
Under Jordens hule Bragen.

See, da hist i Sneens Høie
Vakler frem en fattig Qvinde,
Kolde Taarer langsomt rinde
Fra det dødninghule Øie.

Kulden isner hendes Lemmer,
Men hun ænder ei sin Smerte,
Fast hun trykker til sit Hjerte
Barnet, hun ved Brystet gjemmer.

Og hun modersmt det klynger,
Og hun aander til det Varme,
Gynger det paa sine Arme,
Og en Vuggesang hun synger.

Ak! men see, hvor Sneen falder
Tæt mod Jorden; — Barnet klynker,
Moderen i Sneen synker,
Gud, Forbarmeren, hun kalder!

Stiv af Kulde staaer hun bunden, —
Angstfuld lyder hendes Klage,
Jamrende hun seer tilbage,
Hendes hele Kraft er svunden.

Ingen venlig Trøstens Stjerne
Sender Lys i hendes Jammer;
Navnløs Qval i Øiet flammer,
Vildt hun stirrer i det Fjerne.

„Knuus mit Hjerte, stränge Dommer!"
Lyder hendes Raab i Stormen —
„Men forbarm Dig over Ormen
I dens første Ufkylds Sommer!"

Og mens Kinden stedse blegner,
Løser hun sit sidste Klæde,
Svøber det omkring den Spæde,
Kysser omt sit Barn og — segner.

See! da bruser Stormens Vinge
Voldsomt henad Sneens Dynger,
Og en Masse ned den slynger
Høit fra Bjergets steile Bringe.

Som et Lyn Lavinen blinker!
Under Sneen Dødens Slummer
Seirer over Livets Kummer — —
Gud og Evigheden vinker!!

Ardahl.

Barnet ved Moderens Grav.

Ak, Du har lukt Dine Øine til,
Sover i Kammeret her,
Men paa Jorden jeg ligge vil,
Badet i brændende Taarers Ild,
Til jeg Dig atter seer.

Kaldt mig Du har Dine Øines Lyst,
Maa mig komme ihu;
Nys jeg hørte Din blide Røst,
Nys jeg laae ved Dit varme Bryst,
Skjælver i Kulden nu.

Huldе Moder, ak luk mig ind,
Ræk mig Din Kjoleflig!
Kan Du fornægte Dit Modersind?
Ak, Du kan tro mig, jeg græder mig blind,
Kommer jeg ikke til Dig!

Jægeren falsk i Lunden leer,
Spænder for Fuglen sit Garn;
Vogt mig, Moder! Ak, vær mig nær!
Jeg har Dig jo saa usigelig kjær,
Og er jo Dit arme Barn!

Nanny.

†

Fru **Hempel** født **Kisbye.**

Jeg kjendte Dig, da Du, en Kjærligheds
Og Venskabs Guddom, glæded og henrykte
Ved Aand og Hjerte hist den kjære Kreds,
Som Du med Livets bedste Goder smykte.

Hvor var mod Lidende Du huld og blid!
Hvor følte dybt Du for Din Næstes Vaande!
Hvor var Du Dine Alt. — Ak, denne Tid
Jeg mindes vil, saalænge jeg kan aande.

Der kom en anden Tid. — Ak, den var mørk!
Den overvælded Dig, Du maatte segne,
Og hvor Du vendte Dig, Du saae en Ørk,
Skjøndt Kjærlighed omgav Dig allevegne.

Men Du stod lysende i Livets Bog,
Og skjøndt Gud ledte Dig ad dunkle Veie,
Saa stod Barmhjertighedens Engel dog
Med Styrkningskalken ved Dit Marterleie.

Omsider Natten fra Dit Øie veeg,
Og nu forstummede Din stille Klagen,
Thi Du til Livet gjenfødt var og steeg
Fra Korsets Mørke op til Himmeldagen.

Farvel, farvel, Du ædle, huldе Sjæl!
Gud glæde Dig for al Din bittre Vaande!
Med Taareblik jeg siger Dig Farvel,
Og mindes Dig saalænge jeg kan aande!

A. F. Elmquist.

Tyrkeprindsen.

Historisk Novelle.

„Hvo som hjelper den Faldne, han fornedrer sig ikke, men han hæver sig."

Napoleon paa St. Helena.

Kjære, søde Veninde!

Har Du hørt det, jeg er i Kloster! i Kloster! Jeg, den muntre Pige! „Skjelmen," som Du kaldte mig, da jeg endnu levede og voxte op hos Eder i Spanien. O, de deilige Dage paa Eders Slot ved Mallaga! O, den skjønne, sorgløse Barndom, som endnu slet Intet haabede, Intet frygtede, mindst en saadan Skjebne! Ak, det er nu altsammen forbi! Jeg veed nu, jeg veed, hvad der ventede mig bag Bjergene! Ak, jeg veed, hvad Solene skulde bringe mig i saa nærforestaaende Dage, Purpursolene, som jeg saa rolig saae synke, undergaae i Havet. Men Solen, den bragte mig ogsaa Ham, ogsaa Ham! Da saae jeg paa eengang al Verdens Herlighed! Der var Alt, hvad der havde opfyldt Hjertet, som længtes og smægtede, tvivlede, frygtede og haabede. Ja, det har holdt Ord, det umættelige Hjerte! Hvad Roserne have duftet mig imøde som Barn, det er altsammen indtruffet! Hvad Lærkerne have sjunget mig som Pige, hvad Nattergalen har slaget, hvad Gjøgen har raabt, hvad Maanens klare Ansigt har spaaet mig, naar jeg saae op dertil, det er altsammen indtruffet! Overtruffet! Solen, Vaaren, Jorden og alle Mennesker, de have holdt Ord; det Nære, det Fjerne, det Fremmede endogsaa har overøst mig med Salighed. Ak, og fra hvem kommer min Sorg? Hør, fra min Broder, jeg mener min onde Broder; den gode græder endnu, og maatte grædende følge den Anden, for her at begrave mig, i Rom, i Klostret, i Trastevera, saa langt fra mit Hjem, fra det deilige Sassenage i det deilige Frankrig! — O, Ære og Kjærlighed, hvi kæmpe I saa rædsomt, paa Liv og Død, i Verden? De, som fødes lavt, o, de

ere lykkelige, alene lykkelige! Hvad havde vel en nadelig Byrd skadet mig? — Intet! — Han havde alligevel seet mig, alligevel elsket mig! Og selv som jeg er, er jeg dog meget forringe for ham, kun en simpel Pige, eller, som hans Folk siger: en Slavinde. Men ak, hvi tænker jeg paa ham! Alt er jo forbi! Han er jo dog tabt for mig! Og kun een Ulykke er endnu større: Jeg er jo dog tabt for ham! Og at dette er den største Ulykke, det er mig en Trøst! Min Gud, jeg vil jo ikke være lykkelig, thi, Han er ulykkelig! Jeg vil jo ikke være fri, thi Han er fangen! Fangen i sin skjønne Ungdom! Ak, Du har Intet hørt om min Skjebne, der er dobbelt tung, da hans Skjebne, formedelst min Kjærlighed, ogsaa er vorden min. Rygtet derom er ikke kommen til Eder — ellers havde Du jo trøstet mig. Alt er forblevet mørkedækket, thi haarde Gjerninger fuldbringes i Mørke, i Sikkerhed. Dog — jeg vil fatte mig, hvile lidt, for at indbefatte Alt i faa Ord.

Morgenen efter.

Igaar, ved Solens Nedgang, har jeg været ved *Ripa grande*, Roms Havn, hvor ogsaa de spanske Skibe losse deres Viin ved Tiberens Bred. Jeg er altsaa, som Du seer, Novize endnu. Der traf jeg, for ikke længe siden, blandt de spanske Skibsfolk, en mauriſk Mand, som er vorden Christen, for at torde blive i sit Fødeland. O, hvor rørte mig den arme Moriſko, som, istedetfor Isa eller Jesus, nu hedder Osao. Neppe kunde jeg skjule min Glæde for Søstrene, kun jeg kunde tale med ham i hans Sprog, som jeg, tilligemed Dig, lærte af vor mauriſke Pige. Jeg torde tale med ham, da han er vor Tjenerindes Broder. Han havde Tillid til mig, og jeg til ham. Jeg bad ham medtage et Brev til Dig. Nu hørte jeg igaar af ham, Skibet afgaaer først imorgen, iovermorgen, maaskee endnu en Dag sildigere! Saa har jeg da Tid, ordentligt at fortælle Dig Alt. I Nat har jeg kun drømt, kun grædt! Og dog har mit Hjerte styrket og befæstet sig forunderligt; klart føler jeg: jeg er uskyldig! Men — Uskyld betrygger ei mod Ulykke, den lærer os kun at bære den, og altid at vove. Jeg beder Himlen kun om Leilighed til et Vove-

stykke; til det største er jeg rede! — Og hør nu, hvad jeg har gjort ....

„Jeg har elsket!“ —

En smuk, ung Mand, som elskede mig. Elske og gjenelske er vor Bestemmelse. Hvortil var jeg ellers født?

„Da jeg alt var hans med gandske Sjel, da erfarede jeg først: min Elskte har en Hustru, ja, et Barn!“

Men jeg vidste jo strax fra Begyndelsen, at han er en Tyrk, og jeg veed, hans Lov tillader ham, at tage en Anden Hustru til den Første, ja, at have tre, ogsaa fire, Hustruer paa samme Tid. At min Elskte havde en Hustru i det Fjerne, i Ægypten, den Opdagelse indjog mig derfor ikke saadan Skræk, som den: min Elskte er en Søn af Sultan Mohammed, Constantinopels skrækkelige Erobrer, en Broder til den regjerende Sultan Baiasid, og han skal, eller skal ikke, drage hen, at støde sin Broder fra Thronen! —

Kjære, barmhjertige Veninde, nu veed Du Alt, hvad der er hændet mig; men hør nu ogsaa, hvorledes det er hændet mig, hør den skjønne, ulykkelige Prinds Dschem's Lidelser! Det er hans Navn: Dschem! Dschem!

Jeg var, som Du veed, en ung Pige paa femten Aar, da jeg maatte bort fra Eder, fra Dig og min Moders Søster, da min Moder var død. I Sørgedragt tiltraadte jeg Fædrehjemmet, hvor mine Brødre herskede nu, kun ledsaget af vor kjære mauriske Pige, Helena. Granada var erobret, var roligt, som en Grav, flittigt, som en Bikube. Maurerne havde ladet sig døbe, ogsaa Helena var døbt. Høsten var kommen; Løvet raslede allerede om mine Fødder, da jeg betraadte Slotsgaarden. Man førte mig gjennem de tomme Sale, gjennem min Moders tomme Værelse, ind i mit gamle Kammer, som vender ud til Haven. Morgenen var herlig, jeg gik ned i Haven, langsomt forbi Høstblomsterne, ind i Krattet. Ogsaa Du, kjære Sjel, vilde have fundet det eventyrligt, trolddomsagtigt, hvis Du, som jeg, i den gamle, velbekjendte Have, havde seet en Østerlænder bede ved et lidet smukt Al-

ter, som var vendt mod Øst! En deilig, ung Mand, i de pragtfuldeste Klæder, det englelige, blege Ansigt fuldt af Andagt, Vemod og Inderlighed! Han vred de hvide, smukke Hænder, saa Ringene paa hans Fingre blinkede grønt og purpurrødt. Hans store Øine svømmede i Taarer. Jeg vovede ikke at aande, ikke at træde tilbage, medens dog en Fugl sang sin Morgenbøn høit over ham. Pludseligt foer den Bedende op med skrækkende Hast, stampede med Foden, saae op mod det dybe Himmelblaa. Derpaa lagde han sin Haand paa Hjertet, bøiede Hovedet, og smilte saa fortryllende, at jeg nær havde skreget høit af Henrykkelse. Ja, jeg havde ogsaa kunnet græde! Da faldt hans Blik paa mig, og jeg formaaede ei at bortvende mine Øine fra hans Øine, der stedse bleve fortere, stedse ildfuldere. Uden at nærme sig med et Skridt, sagde han, med en Stemme, som traf mig vidunderligt, og med den reneste Ærefrygt: „Jeg har bedet Himlen sende mig en Engel til Trøst, og saa hastigt opfylder den en Lidendes Bøn! — der staaer Engelen i sit Sollys! — Vil Du sige mig Dit Navn? Vil Du blive hos mig? Vil jeg see Dig igjen? Engang? Altid? Aldrig? Ak, jeg er vant til, at tabe alt det Bedste og Kjæreste! Nu skulde jeg ogsaa beklage, at have seet Dig! — Siig mig blot Dit Navn!"

Disse Ord sagde han paa Fransk, saa reent som muligt. Jeg veed ikke, hvad jeg svarte, men jeg flyede. Hans troe Blikke, hans henrykkende Ord joge mig just bort. Den Dag spiste jeg kun som en Fugl; jeg sang Alt, hvad jeg vilde sige, og var dog allerede saa fuld af Blusel, fuld af Hemmelighed, fuld af Sorg! — De følgende Dage kom jeg ikke i Haven; men jeg saae ham vel, saae, hvorledes han saae efter mig.

Min Pige, Helena, havde bemærket min Lidenskab; hun havde søgt, truffet Prindsens fortrolige Tjener. Hun havde spurgt Meget og erfaret Alt. Hvert Navn havde hun mærket sig tro. Hun havde spurgt igjen, hørt igjen i flere Dage, og da jeg en Aften bad hende faae at vide, hvo den Fremmede var, da satte hun sig hos mig paa Sengen, og græd over mig og over Ham, og fortalte mig Alt igjen med Be-

kymring, og jeg maatte lære saamange nye Navne! Fremmede, store Ting skulde nu vedkomme mig arme Barn, berøre mig, saare mig! Mit Hjerte skulde være den Zither, hvori alle hine haarde, vilde Lyd samledes, bævede, dronede! Og virkeligen var det saa!

Helena sagde: „Ak, den arme Prinds, var han blot ikke skyldig i sin Ulykke! Men Dschelalbeg beklager, ei at have tordet vove nogen Modsigelse, da den falske, tvetungede Storvisir Mohammed Rischani, efter Sultanens Død, opfordrede hans Herre til at komme over fra Karaman, forat bestige Thronen. Prindsen — Dschem hedder han — havde nemlig ikke saamegen Ret, som hans førstefødte Broder Baiesid.*) Og han skulde ikke have begyndt Krig. Men hvad forstaaer jeg mig derpaa! Dschelalbeg sagde, at hans Herre dog idetmindste havde maattet ruste sig, forat forsvare sit Liv, som den regjerende Sultans Broder; thi hist er det en Huuslov, at ingen Broder til Sultanen skal leve. Han fortalte, at Dschem har været Sultan i Brusa i atten Dage, at de Geistlige have bedet for ham i Kirkerne og at han har ladet mynte Penge med sit Navn. Dschelalbeg viste mig Solvmonterne og gav mig en til Dig. Men falske Venner raadte Prindsen, at dele sin Hær, og Forræderen Jakub førte, for et Statholderskab, den bedste Deel over til Sultanen. Den arme, i Laaret saarede Dschem maatte flygte udaf Slaget ved Jenischehr, saa blottet for Alt, at hans Kæmmereer Sinanbeg maatte laane ham sin Overkjole mod Nattens Kulde! Barmhjertige Mennesker stillede hans Hunger paa hans Flugt til Ægypten; i Haleb og Damascus og Jerusalem tog man vel imod ham, og over Hebron og Gaza kom han lykkeligt til Cairo med sin Moder, — ræddes ikke! — med sit Harem, sin Hustru og sin lille Søn, Prinds Oghus-Chan. Her havde de det godt hos Sultan Kaitbai. Om

*) Vel var Denne sexten Aar ældre; men Dschem havde det Fortrin, at han var Porphyrogenitus, d. e. født, efterat Faderen havde besteget den ottomanniske Throne, (1454).

Overs.

Vinteren valfartede Dschem til Mekka og siden til Prophetens Grav, til Matina, med sin Seglbevarer Haider, med Saadi, Digteren, og med Dschelalbeg. Saa lokkede Sultan Baiesid's lonlige Fiender atter den arme Dschem til at komme over til Lille-Asien, for, ved gunstig Leilighed, at vinde sin Arv. Men hans Hær var for svag, Sultanen adspredte den strax. Saa flygtede de til Steenlandet. Baiesid lod, ved Gesandter, sin Broder Dschem melde, at han skulde faae Land i Asien, hvis han ikke foretrak, roligt at fortære sine hidtilværende Indkomster*) i Jerusalem, thi Rigets Brud kunde ikke deles, og Dschem skulde dog ikke mere besmitte Sommen af sin Broders Klædebon med ustyldige Undersaatters Blod. Men Kasimbeg gav ham det Raad, han skulde ikke adlyde; han skulde eiheller flye til Persien eller Arabien, men til Tyrkernes europæiske Lande, hvor de Christne onske, at udrydde Tyrkerne, ligesom os arme, ulykkelige Maurere i Spanien! Ak, den arme Dschem troede, at finde Venner i Kongerne, der vilde hjelpe ham paa Thronen, som de dog ville omstyrte, hvad enten han eller en Anden sidder derpaa. Denne utrolige Vildfarelse er Dschem's Brode og Ulykke! sagde Dschelalbeg tregange.

Derpaa sendte Dschem sin Fortrolige, Franken Soleiman, til Stormesteren af Rhodus, for at bede ham om venlig Modtagelse og Viderebefordring. Disse underfundige Riddere, Tyrkernes uforsonlige Fiender, tilsvore ham strax Sikkerhed og Gjæstevenskab. De afhentede ham med hans Følge — dengang tredive Mand — i et prægtigt smykket Skib, modtoge ham paa det Ærbødigste, og forte ham gjennem de med Blomster og Myrthegrene bestrøede Gader. Tusinde skjønne Qvinder og Møer hilste ham med Blik og Stemme. Den falske, svigfulde Stormester red paa sin Slaghest ved hans Venstre, Ridderne bag ham. Saaledes forte de deres Fange til Slottet. Men Alsbeg, Dschem's Fortrolige, mærkede Uraad; han horte tale om en Skrivelse, som Stormesteren d'Aubusson havde faaet fra Storresiren Achmed

*) 200,000 Zechiner. Overs.

Pascha om at udlevere Dschem, og da Alsbeg skulde hente Prindsens Hustru og Barn, raadte han dem, at flye til Egypten. Der ere de endnu. Men Stormesteren udleverede ikke Prindsen; han foretrak, at tage 45,000 Zechiner om Aaret for hans Bevogtning*); thi Ridderne bruge Penge! Og som om d'Aubusson vilde sikkre den arme Dschem mod hans Broders Gift og Dolk, sendte han ham, med Ridder Blanchefort, til Frankrig, hvor Ordenen har Eiendomme. Først kom de da til Nizza, der hugede Prindsen saa vel, at han besang dets Skjønhed i et Digt — thi han er en beromt Digter. Men da han nu vilde afsted til Rumili, sit Maal imøde, loi Ridderne og sagde: da han havde betraadt fransk Grund, saa kunde han ikke forlade Landet uden Kongen af Frankrigs Tilladelse. Det troede da den arme Dschem, og sendte en Gesandt til Kongen; men ham opsnappede Ridderne paa den anden Dagsreise. Og da de fire Maaneder vare omme, og han kunde ventes tilbage, førte Ridderne, for Pestens Skyld, Fangen til deres Præbende i Roussilon. Herfra sendte han To af sine Trofaste, Bey Mustapha og Bey Ahmed, med haandfaste Ledsagere, i frankisk Dragt, til Kongen af Ungarn. Thi hans Gesandt til Kongen af Frankrig var, paa Veien til Roussilon, kommen til ham, og havde klaget, at Rovere havde slaget og plyndret ham. Men Mustapha og Ahmed kom aldrig igien. Derimod stromte Folk sammen fra alle Kanter, forat see Sønnen af Constantinopels Erobrer. Ogsaa den fjortenaarige Hertug af Savoyen kom til den arme Dschem; denne bad ham befrie ham af Rhodisernes Hænder, og glædede sig allerede til sin Frelse, da jo dog nu Een i Verden, en frankisk Hertug, en Christen, vidste, at han var en stakkels Fange! Sultanen, hans Broder, sendte imidlertid en Gesandt til Kongen af Frankrig, Husein Bey, som bragte Ridderne Johannes den Dobers høire Haand, for hvilken han forlangte Prindsens høire Haand — hans Følge! Kongen af Frankrig døde just beleiligt — med 800 Kyradserer fratoge

*) Samt 35,000 for hans Underholdning og desuden 10,000 engang for Alle. Overs.

Ridderne Prindsen hans Folk, som Husein Bey førte til Rhodus. Men Dschem selv førte de til *le Puye*, et Klippeslot, og have nu slæbt ham hid til Sassenage! — der har Du hans Historie! Der har Du Ham! sluttede den gode mauriske Sjel. Og her har Du et Brev fra ham!*)

O, min søde Veninde, Saameget, saa uendelig meget maa der skee i Verden, før en Svale, om Vaaren, kan komme, og kommer, til os, forat bygge sin Rede! Saamegen Uret, saameget Arbeid, saamange Verdensbegivenheder maatte skee, før jeg kunde see den arme, af hele Verden forladte Dschem bede her i min Barndoms Have, og han see mig!

Kunde jeg lade Brevet ulæst? Jeg havde jo endnu ikke seet et østerlandsk Brev! O, hvor det duftede! Maatte jeg ikke aabne det! Maatte jeg ikke læse det Aabnende! Maatte jeg ikke da sende Svar? Og vilde han da ikke igjen have Noget at sige, at spørge, at bede? — Det dristigste, hvor huldt, hvor uskyldigt lod det i Himlens Sprog, i det rene, feilfrie Digt! Jeg troede ikke blot paa Digtningen, jeg førte den ud, og ind i Livet, og hans og mit Liv blev og var det reneste, klareste, mest henrivende Digt. Helena var min Fortrolige; Dschelalbeg, den stakkels Syge, var hans. Saaledes kom og svandt Sole, Dage, Uger, Maaneder! Stille og uformærkt droge de henover vort Hoved, men vore Hjerter opblomstrede under deres Omstiftelse. Min onde Broder Roland, Rhodiserridderen, havde strax forbudet mig Haven; men dengang var det allerede for silde. Kjærligheden er hurtig. Dinene, Tankerne kunde han heller ikke forbyde mig. Kun naar mine Brødre ikke vare hjemme, betraadte jeg Haven — men det var kun eengang, og kun eengang trykte den Elskte mig til sit Hjerte, kun eengang smagte jeg hans Læber. Men dog eengang!

En Fredagaften sad jeg i Skumringen hos min Broder. — Da træder Dschem ind til os, glimrende af Smykker og Skjønhed. Saavidt gik hans Frihed. Han var der!

---

*) Prinds Dschem kunde tale og skrive flere europæiske Sprog. Overs.

Saa bange er jeg aldrig bleven! Jeg var raadvild. Min gode Broder Armand vilde føre mig ud af Værelset; men Prindsen bad saa huldt, saa blidt, at jeg fik Lov til at blive. Jeg har glemt at sige Dig at Dschem Dagen forud havde tilskrevet mig: „Vil Du være min Hustru? Gud vil hjelpe!" og at jeg om Aftenen havde svaret ham: „Din Hustru vil jeg være. Gud vil hjelpe os!" Mærk vel, jeg sagde allerede „Os!" det randt mig nu ihu, da Dschem venligt greb mine Brødres Hænder, saae dem blidt i Øinene og bad: „Gode Brødre, giver mig Eders Søster til Hustru!"

Begge vilde rive Haanden fra ham, men med Kæmpestyrke holdt han dem fast, og sagde de samme Ord endnu engang saa blidt, og føiede til: „Jeg elsker hende redeligt og tro, og hun — spørger hende, om hun vil, som jeg. Jeg er nu en stakkels Fange, en Sultan uden Sværd; men, vil Gud, ikke altid, ikke længe! Toogtyve Aar gammel var jeg i Rhodus; idag er jeg femogtyve. Jeg er ingen Vetler, ingen hjemløs Derwisch. Ørnen er, i Stormen, kastet af sin Bane. Jeg er ikke Aske, jeg er velbevaret Ild. Jeg er et fuldt Lilielog, som spirer i Gartnerens Haand — kun Jord, o, kun Vand, og det driver sin Krone og staaer i sin Pragt. Og jeg haver et Modrene-, Fædreneland, jeg lever i min Faders Folk. Giver mig blot fri, og jeg er Sultan af Stambul, og Eders Søster er min Sultaninde, en mægtig Qvinde! og I ere mine Svogre. Haver jeg maattet love Stormesteren i Rhodus, naar jeg vorder Sultan af Stambul, at aabne alle mit Riges Havne for Ordenens Skibe og Flaader, at betale den 150,000 Zechiner for dens Bistand — som er gruelig — og hvert Aar at frigive trehundrede Christenslaver uden Løsepenge: o, hvad vil jeg da ikke gjøre for Eder! Have I Fordeel af Ordenen, som mine Fangevogtere — jeg vil overdynge Eder med Guld! Give Eder Eilande, Statholderskaber! Min Hustru skal forblive Christinde. Jeg elsker kun Frankelandet altforhøit, og ligesom min Fader Mohammed, som Gud være naadig, paa min Moders, en servisk Christindes Forbøn, paa eengang frigav alle sine fyrretyvetusinde Christenslaver — ak, og som Barn har jeg seet hendes

grændseløse Glæde — saaledes vil jeg, for min Hustrues Skyld, forud frigive alle Slaver — jeg vil aldrig lægge nogen Christen i Lænker! — See, her bringer jeg hende mine Gaver, hende og Eder, mine Brødre! Lukker ikke Eders Øine, forhærder ikke Eders Hjerter! Lader mig ikke forgaae; lader hende ikke forgaae! Jeg er en Qvinde værd, og hun er værd en Mand, som jeg."

Mit Hjerte bævede. Mine Taarer strømte. Han tang, han slap mine Brødre, tog Brudegaven frem, aabnede smilende Skrinene, lagde det for mine Brødre Bestemte tilside. Derpaa satte han sig roligt ned paa Gulvtæppet.

Min gode Broder Armand traadte stille hen til mig og spurgte mig sagte: „Vil Du have ham til Mand?" Derpaa havde jeg arme Barn intet Svar, uden det, at synke til hans Bryst. Han omfavnede mig, lod mig græde, slap mig derpaa, og hviskede tvivlende: „Stakkels Barn!" Men min onde Broder Roland sagde nu til Dschem: „Min Prinds! I ærer sandelig min Søster paa det Høieste, efter Eders Art og Eders Lands Skik. Eders Ord er et Svar værd. Hør mig altsaa: I er i Ordenens Magt. Find Eder i, at høre Sandheden: I er — saaledes vender Skjebnen Forholdene om — I er de Christnes Tyrkeslave! I kan ikke øine Enden paa Eders Fangenskab. Skynd Eder, at vorde gammel og graa! Thi efter Stormesterens Befaling har jeg allerede siden Foraaret ladet bygge et stærkt Taarn til Bolig for Eder, syv Stokværk høit. Nederst er en Kjælder. Lige med Jorden er Kjøkkenet. I det første Stokværk boer Kokken. I det Andet Tjeneren. I det Tredie er Riddernes nederste Vagtstue. I det Fjerde boer I. I det Femte sover I. I det Sjette er Riddernes øverste Vagtstue. I det Syvende er et Vaabenkammer; i det Ottende en ommuret Have med et Par Blomster! Kan I altsaa ikke flyve, saa, ... som sagt, jeg fuldbyrder blot Stormester d'Aubusson's Befaling — en Ridders første Løfte er Lydighed, blind, hjerteløs Lydighed! Kun vor Mester har Villie, Forstand, Barmhjertighed; vi Andre have Intet, uden Lydighed. Uden hans Tilladelse, maae I ikke faae saameget som en ny Kjortel.

Siig, hvorledes skal jeg kunne bære det over mit Hjerte, at give Eder min Søster til Hustru? Skal hun da med Eder ældes og døe i Fængsel? Og elsker I hende ikke?"

Min onde Broder, Rhodiser-Ridderen, tang pludseligt, og kastede et fortærende Blik paa mig, ligt et svævende Lyn. Medens hans Tale formørkedes, forbittredes Dschem's Aasyn. Men en Tanke maa vel have opklaret hans Træk; thi han smilte ubeskriveligt hen for sig, og betragtede derpaa min onde Broder, saa rørende, saa skjønt og barnligt — som et Barn! Bevidstheden svigtede mig. Jeg veed ikke, hvorledes Dschem forlod Værelset. Da jeg kom til mig selv, var han borte, og for mig stod, Armene korslagte over Brystet, spillende Haan om Munden og i Øiet, min onde Broder. „Nu! sagde han: Nu, Philippine Helene Damoiselle de Sassenage! Saa ung, og alt saa forslagen, taus, erobrende med Øinene, men Hvem? Nei, min Keiserinde af Constantinopel, alle Vantroes Sultaninde, vi Johannitterriddere ere vel sworne Fjender af Ægtestanden, altsaa jeg ogsaa! Men selv Din gode Broder maa sige: de Christne have en anden Ægtestand! Een Mand — een Qvinde! Een Qvinde — een Mand! — Een med Een, kun det er et Ægteskab, Ære, Tilfredshed, Lykke! — hvo der siger Andet, med ham kæmper jeg paa Liv og Død. Som Dschem's anden Hustru blev Du en Tyrkinde, en Frafalden, en Fordømt! Det vil, det skal min eneste Søster ikke vorde. Hav qvindelig Ære! *Gâre ton honneur! Gâre, Damoiselle de Sassinage!*"

Derhos løftede han sin knyttede Haand iveiret, slog med den Høire mod sit Sværd, og gik hastigt bort.

Min gode Broder kom og drog mig hen til Bordet, hvorpaa Brudegaven laae. Han tilhyllede den, lukkede for den og gav mig den „til Dschem's Amindelse!" Ved dette Ord havde ogsaa han sagt sin Mening, godmodigt, trøsteligt, ja, efter længere Taushed gav han mig det Haab, at Alt tidt kan omskiftes i Verden i et Øieblik, somoftest den Lykkelige til Meen, men den Lidende somoftest til Lykke.

Min onde Broder var reden bort med nogle Johannitere. Helene, som jeg fandt paa mit Værelse, sagde, han var

reist til *Bourg neuf*, hvor Stormesteren boer, og kom ei igjen, før overmorgen. Af bekymret Hjerte skrev jeg nogle Ord til den arme Dschem. Neppe var Helene borte, før hun kom igjen med en lille Strimmel Silkepapiir, hvorpaa Dschem ilagt havde skrevet: „Naar Maanen gaaer op, gaaer Du op for mig."

Min gode Broder var syg af Sorg og vilde meget tidligt begive sig til Ro. O Himmel, hvor hang mit Øie nu ved den Egn, hvor Skyerne tændtes og flammede, som en Brand! Hvor stirrede jeg efter den store Purpurskive, der sagte hævedes af en usynlig, men uimodsigeligt en evig Haand! „Naar Maanen gaaer op" gjentog jeg — „den er opgangen," sagde jeg, og gik. Men, o Himmel, hvilken Overraskelse var mig beredt! Hvilket Tegn paa Kjærlighed og Ærbødighed gaves mig — det Høieste af en Mand! Ak, og var vel det, som skete, skeet uden overraskel Kjærlighed? Vilde jeg, uden den, have gjort, hvad jeg gjorde?

Dschem ventede mig ved sit Bedealter. Han bad i Tanker. Jeg maatte røre ved ham, før han rørte sig. Sødtgysende hviskede han: „Du altsaa, Du vil dog være min Hustru! Du hørte mine Ord og et redeligt Hjertes Ord ere Eeder. Jeg holder dem Alle. Ingen Qoinde sviger sin Elskov. Elsker Du mig?"

Hvad Du selv vilde have sagt, min søde Veninde, det sagde jeg — med Taushed. Han bad mig træde ind i hans Sal. Jeg saae tilbage efter min gode Broder, jeg lyttede, som om jeg hørte min onde Broder ride bort — og hastede ind ved hans Haand. Jeg tilslørede mig tæt.

Salen var oplyst, der stode pragtfuldt smykkede Mænd i ærbødig Taushed. Ved Indtrædelsen sank jeg paa Knæ for Dschem. Han lod mig kun synke halvt, men det var nok, at Vidnerne betragtede det som det sædvanlige Tegn paa Brudens Underdanighed. Blidt førte han mig til et Bord, viste mig et Ark Silkepapiir, og pegede stiltiende paa de Ord ... „Medgift" .... „Enkegehalt" ... og paa andre Ord og Guldsummer i Tal, hvilke jeg, med sænde Øine, ikke saae. Haider trykte, som Seglbevarer, Seglet med Nav-

netrækket „Dschem" derunder. Dschem gav mig det dyppede Rør i de skjælvende Fingre, førte smilende min Haand, og saaledes skreve vi Begge mit Navn: „Philippine af Sassenage." Derpaa favnede han mig længe taus, medens jeg græd. Saa traadte de fremmede Mænd frem, Een for Een, ønskede mig Lykke, og nedlagde blændende skjønne Gaver for mig. Derpaa forlode de Salen, og saaledes stode vi To omsider alene — jeg, som den skjønneste, ædleste Mands viede, ærlige Ægtefvinde; Mohamet, Constantinopels Erobrer blev, i Jorden, min Svigerfader, og Sultan Baiesid min Svoger. Jeg græd, som et Barn, skjælvende, men dog salig! Tro mig, salig. Kun om denne Lykkes Varighed, anraabte jeg den hellige Jomfru. Kun om Mod for mig! Om Lykke og Frihed for min Gemal! Om Fred og Forsoning med hans Broder! — Frygt fornam jeg ikke. Den stærke Dschem beskjermede mig — eller hævnede mig dog. Jeg tænkte paa Fader og Moder — og jeg saae med mine Øine, jeg saae hen, og saae tydeligt: Min Fader traadte ind af Døren! Gandske han! Kun ung — og han smilte! Det henrykte mig. — Han nærmede sig os — det var min Broder! den Gode .... jeg fløi i hans Arme! Nu var jeg først ret glad. Thi han ønskede Frøken de Sassenage Lykke til at være bleven Sultaninde. Han vidste Alt, thi han traadte hen til Bordet og underskrev, som Ægteskabsvidne, sit Navn: „Armand de Sassenage, Chevalier." Han lagde sin Haand paa mit Hoved. Derpaa forlod han os.

Saa kom Helena, og førte mig i Bad. —

Maanen gik ned, da min Gemal, med Morgenstunden, fulgte mig til Slotshaveporten. Jeg formaaede ei, i eet Aandedræt, at stige op ad Marmortrappen. O, hvor det glatte Nærværks kolde Marmor kjølte min brændende Haand! O, hvor forundret betragtede jeg mig selv i det store Speil! Jeg kastede mig paa min Seng.

Hvad er nu Graven! hulkede jeg: Hvad er nu Ulykken! — Ogsaa min Lykke er Intet .... det kommer an derpaa! hviskede en Stemme i mig. — Jeg lyttede; men Ingen talede. — Rask sov jeg ind.

Næste Dag.

Jeg brød af ved Lykkens Spidse; jeg vilde ikke strax give Dig Malurt ovenpaa Honning, som Skjebnen mig. O, hvor sage ere de længste, lyseste, tilsyneladende uforgængeligste Dage forbi — og det regner! Hvor hurtigt er det ude med det lykkelige Menneskes Smiil og Taushed, og Graaden er der og den uendelige Klage! Og hvor kunde jeg Andet, end hastigt finde Enden paa min Lykke, jeg, som havde knyttet dens Traad til en Sky, til et deiligt Billed i Søen! O, den Ulykkelige har Venner, men de vorde ulykkelige i ham, hos ham, med ham; ikke ved ham, thi de vidste jo Alt forud. De Hjertelose trække sig tilbage fra ham, de Sjelfulde slutte sig fast til ham — og forgaae!

Jeg haver ikke talt mine lykkelige Timer og Dage og Nætter og Uger! Nu først var Dschem ret, som østerlandsk Digter, begeistret af min Besiddelse. Hans Breve, hans Digte fyldte mig snart en kostelig Mappe*). Jeg boede hos mine Brødre, og var en Ægtehvinde i min Barneseng. Kun iversyg var min Gemal i høieste Grad — paa mit Ansigt! Jeg maatte altid bære Slør. „Ansigtet er Qvinden!" sagde han: „Det alene adskiller hende fra alle andre Qvinder. Ansigtet maa Qvinden beholde for sig selv og kydst bevare — ellers beholder Manden hende ikke alene. Ansigtets Kydskhed er den ædleste Kydskhed. Ikke enhver Daare viser jeg mine Skatte og Juveler, og I Qvinder fodre hver Gjæk med Eders Skjønhed!"

Paa den Tid gav min onde Broder Roland nogle Turneringer i den store Slotsgaard; ogsaa en Heirefagt skulde der finde Sted, Alt til Ære for Prindsen. O, da skulde Du have seet min arme Dschem tilhest! Jeg gjos bag Sløret; mit Hjerte hoppede i mit Liv af Glæde. O, Du skulde have seet ham tilfods, som Kæmper! Mine Brødre og alle Andre slog han let og muntert til Jorden. Han var hurtigfodet, som en Hjort.

*) Dschem's Digte, samlede af Digteren Saadi, ere til endnu og agtes meget høit. Forf.

En stor Kolle loftede han fra Jorden og holdt den ud fra sig, i stiv Arm. Hans Ledsagere fortalte, at han med samme Lethed havde svunget den stærke Sultan Alaeddins frygtelige Kolle, ovenikjøbet betynget med svære Jernringe. — Nu komme Falkejægerne; Hætten sættes paa de prægtige Falke fra den belgiske Landsby Falkonsvaart, Dschem og Ridderne svinge sig paa deres Heste, han seer endnu engang op til mig, han vender sig om, med Haanden paa Hjertet — og han kom ikke igjen til Natten! den følgende Nat ikke igjen! den lange, uendelige næste Nat eiheller! Min onde Broder Roland lod hans Følge komme til ham, til *Bourg neuf*, til det færdige Taarn! — det betroede min gode Broder Armand mig. Kun Dschelalbeg blev tilbage paa Slottet, fordi han var syg af den ikke tyrkiske, men christelige Sygdom, Vingigt. Han havde lært den Skik, at drikke paa Andres Sundhed, og svet den, til han havde mistet sin egen.

Saa vare vi nu adskilte, fra Bord og Seng, ikke, som tilforn, blot fra Bord og Dag. O Jammer! Jeg følte mig ligesom formælet med Maanen, med den lysende Fuldmaane, og nu var den forsvunden, usynlig paa Himlen og Jorden! O, hvor var jeg tilmode, da jeg igjen saae Nyet skinne paa Himlen! Ak, det var ikke h a m!

Men der kom nu en anden Sorg. Jeg følte mig Moder. Dagene og Maanederne naaede deres Fylde; jeg blev Moder med Taarer. Min onde Broder havde ikke været hjemme længe — d e n n e Nat maatte han komme tilbage! Med Harm og Skræk hørte han et Barn skrige .... i mit Kammer! Engang maatte jeg jo udholde Udbrudet af hans Forbittrelse. Men hvorfor idag!

Han træder ind. Han bliver staaende. Han seer. Omsider siger han med klapprende Tænder og vemodsfuld, stilleforbittret Stemme: Damoiselle de Sassenage. —

Mælet svigter ham. Min Broder Armand er ilet hid, leer tvungen, og forbedrer Roland's Ord: „Nei, ikke Damoiselle .... meu Sultan Dschem's Sultaninde! — hør mig ret: Sultan Deschem's Sultaninde!"

„Jeg hører den uchristelige Uret! sværte Roland. Han maa kaste et Blik i Ægteskabsdokumentet. Vi tales ved, Broder Armand!" siger han.

Barnet er svøbt. Han griber det i dets lille Seng — og jeg har aldrig mere seet mit Barn, min arme Dschem's Barn!

Derpaa henrandt atter en lang, tung, forsmædelig Tid. Dschem havde ganske vist ihjelslaget min onde Broder, hvis han havde seet, hvor foragteligt Denne saae paa mig. Omsider kom min gode Broder Armand en Aften til mig og sagde: „Tag din Kaabe, og kom!"

Jeg adlød. Vi stege tilhest. Vi rede i det klare Maaneskin over Marker og Enge, langt bort, til vi naaede en Hytte. „Stiig af, sagde han: og gaae ind!" Han blev tilhest og tog min Gangers Bidsel.

Jeg træder ind i Huset, i den lille Stue. Jeg er ikke kjendt her ... jeg veed ikke, hvad Sælsomt, Hvidt, der staaer eller ligger der ved Vinduet i Maaneskinnet. Jeg træder nærmere .... det er en liden Liigkiste! Mine Halsaarer banke, mit Hjerte truer at springe! Jeg seer et Barn! Hjelp Himmel, gandske vist mit Barn! — Jeg har ikke hørt dets Navn — jeg kan ikke kalde det ved Navn! Jeg bøier mig over det .... mine Taarer strømme paa dets blege lille Ansigt, jeg hviler med Læberne paa dets tiltrykte Øine, paa dets næstex umærkelige Mund. Saaledes staaer jeg længe. Omsider knæler jeg, ved Kisten, for ei at synke om. Længe taler jeg tusinde ømme Ord med Barnet, griber dets smaae Hænder, stryger dets Haar. Moderhjertet, Moderkjærligheden og Moderglæden vil indhente alle de tusinde søde Ord og Kjærtegn, udøse dem Alle paa eengang, raabe dem ud i Dødens tause, dog synlige Dyb, hvorpaa det døde Barn svømmer, som en Vandblomst paa Vandets Speil. Men alle Ord svigte mig! Min Røst brister. Jeg græder mig ud. Endeligen, til Afsked, — berører jeg Barnets hvide lille Kjole — o, min Gud, hvor grovt er det Liin! Ingen Blomst i Kisten! Ingen Krands, intet Tegn paa en Krone! Endnu et Farvel! jeg river mig løs — fra Sengen hører

jeg et qvindeligt Væsen sukke efter mig — den stakkels Pleiemoder! Endnu et Blik paa den Engel, som havde været Min, og jeg styrter ud. Jeg kan ikke bestige Hesten. Min Broder rider foran, førende min Hest. Jeg vakler bagefter. Han seer sig tilbage, om jeg ogsaa er med. Jeg standser og spørger: Var det en Pige, eller en Dreng? Ei engang Saameget veed jeg.

„Det var!" siger Armand, og stiltiende naae vi vort Hjem.

Min Smerte var nu fuld af naturlig Ret og Retfærdighed, og den styrkede mig, den gav mig ogsaa Kraft for min anden Stilling, min Stand, mit Liv i Verden. Thi havde jeg end været i de sælsomste Forhold, hvori en Qvinde kan komme, og var end Alt ikke ganske dadelfrit i ubillige Menneskers Øine — nu, var jeg retfærdiggjort, renset, jeg kunde sige, forklaret! Jeg troede nu paa min Skjebne. Jeg havde en Fremtid, et Haab, Trang til at røre mig, til at hjelpe. Var Dschem befriet, saa var Alt godt. Jeg var fastbesluttet, at gjøre alt Muligt for hans Befrielse. Thi Hvad var vel endnu at vove? at tabe? Der skee uhyre Ting, som synes dumdristige, og som dog, fra dens Side, der udfører dem, intet Vovestykke ere; thi den Elendige vover ikke Mere, end sin Elendighed! I det Høieste beholdt den Fangne sin Qval, og jeg hans og min.

Jeg opdagede, at Dschelalbeg kun havde stilt sig syg. I den lange Tid havde jeg tilegnet mig det tyrkiske Sprog. Jeg forstod et hemmeligt Bud fra Taarnet, idet han talte med Dschelalbeg. De græd Begge.

„Hvad er skeet?" spurgte jeg forfærdet.

„Intet!" svarte Dschelalbeg. Men Budet gav mig et Brev fra min Dschem og sagde: „Den nye Ulykke angaaer ikke Sultanen, ak, men den arme Saadi!"

Ved det berømte Navn mindedes jeg Digteren, som havde forladt Dschem, fordi han ikke var istand til at finde sig i Fangenskab. O, hvor hadede jeg ham dengang, ihvor smuk, klog, tankefuld og bedrøvet han end var! Ak, nu hørte jeg: Dschem's slagne Hær og hans Janitskarer vare nu

blandede mellem Sultan Baiesid's, som Suurdei — de ventede Dschem. Til dem, til de Ypperste i Riget havde Digteren Saadi begivet sig; men hans Reise havde allerede været rebet. Jeg tænkte paa min Broder Roland. I Aidin havde de grebet den arme Saadi; han havde sagt Sandheden, hvorfor han var kommen, og Dschem's Broder Baiesid havde ladet ham føre op paa en steil Klippetinde .... her havde man bundet en tung Steen ved hans Hals og styrtet ham ud i Havet!

De græd over den hellige Mand, og jeg græd med dem.

Og nu skulde jeg Intet gjøre? — Tjenerne hørte mine Forslag fulde af Ærefrygt, siden fulde af Deeltagelse. Omsider vovede de, at tale med, at mene, at raade. Vi bleve enige. De besørgede gode Heste, en Silkestrikkestige, saa lang, som Taarnet var høit. Budet medtog en Snor, bedende, glødende Ord fra mig. Nat og Time vare bestemte. Da overraskede min Broder mig, idet jeg beredte mig til Afskeden for stedse. Han gjættede Alt. Men det var Armand, min gode Broder. Og han opkastede sig til min Ridder! Han kom med os! — Natten var mørk. Endogsaa Taarnet saae vi kun som en sort Drage; kun to gloende Øine havde det kronede Hoved — det var Vogterens klare Vinduer. Mulm og Mørke skjulte det Skrækkelige for mig. Jeg maatte ikke see det. Jeg hørte kun, hvorledes Silkestigen, ganske sagte, gled opad Muren. Dschem befæstede den foroven; men jeg saae ham ikke gaae den svimlende Gang mod Dybet. Inderligt bad jeg til hans og til mine Helgene og Propheter, til hans og min Gud. Da famlede en Haand efter mig — jeg greb den! — Jeg følte Ringene paa den — det var Dschem! Han var der! Han var fri! Han, var Min! Han var Herre! — O, dette Øieblik! dyrebare Sjel! Siger, hvad I ville, den høieste Henrykkelse, langt høiere, end en Rolig, en altid Lykkelig, føler den ved sin Arne, den møder Mennesket kun paa ualmindelige, vildsomme Veie, ofte paa Livets Afveie! Hvor tusindfold lykkelig var jeg — et Øieblik! Vi ile til de opsadlede Heste. Da træder min onde

Broder os iveien. Dschem kaster hans Folgesvende til Jorden med Kæmpestyrke. Min Broder Roland kæmper med min Broder Armand, uden at de kjende hinanden. Armand falder med et Fortvivlelsens Udraab. Da gjenkjender Roland ham. Ogsaa Dschem gjenkjender Roland, der nu er hans eneste Modstander. Slaaer han ham til Jorden, er ingen Modstand at befrygte mere. Men Dschem hører, at Armand er falden, og han vil nu ikke dræbe min eneste Broder! Saaledes staaer han og noler. Da griber Roland ham bagfra. Der komme Folk fra Taarnet! Skrig! Fakler! Og i deres Glands forsvinder Dschem for mine Øine. Først da Roland igjen havde bragt Fangen i Sikkerhed, kom han, for at see efter sin Broder, hos hvem jeg sad paa Jorden i Mørke, holdende hans Haand i min. Begge talede intet Ord til hinanden. Armand bares ind i Taarnet. Jeg har ikke seet ham mere. Roland blev staaende hos mig og sagde: „Du lever ved Siden af Livet! Der er Intet, uden Afveie, Afgrunde! — Bestem Dig nu paa Stedet! Jeg reiser, i hemmeligt Ærinde, til Rhodus. End veed intet Menneske, at Du er Kone, og hvis Kone. Ægt Hertugen af Savoyen, som, Du veed det, brænder for Dig og begjærer Dig. Du kjender ham. Derved opretter Du Alt. Dit Ægteskab gjælder Intet. En Qvinde, der har en Mand, som har to Hustruer, og kan tage sig To til, og Slavinder uden Tal, en saadan Qvinde har ingen Mand! Hendes Tilstand er ingen Ægtestand. Paastaaer Du derimod, at ville høre Tyrken til, saa følger Du mig til Rom, i Kloster! Du er reisefærdig — jeg er reisefærdig. Du har sagt Farvel til Hjemmet — betragt engang til Afsked dette Taarn! Du tager ingen Anden! Jeg kjender Dig! Kom! Skibet seiler, saasnart Dagen gryer."

Jeg var i hans Magt. Jeg havde alle mine Klenodier velgjemte hos mig. Jeg følte en Rædsel for Rom, men jeg tænkte paa mit Barn. En guddommelig Kraft greb mig og holdt mig, himmelsk Sikkerhed fyldte mit Hjerte. Jeg loe høit! — „I Uchrisine! raabte jeg i grædende Vrede: I skrækkelige Riddere, hvis Eed det er, uforsonligt at forfølge

Eders udkaarne Fjende, hvis Gud ikke udrydder Jer af Jorden, saa kunne de Fordømte trøstigt stige herop af deres Helved, og beboe Jorden i Velsignelse!" —

Han slog mig. Han rev, med Haarene, et Stykke Hud af mit Hoved. Jeg overgav mig ikke!

Saaledes kom jeg her! I Kloster! I Rom! Og vee, vee, snart er Aaret omme!

Barberen Mustapha.

Neppe havde vor stakkels Veninde givet den troe Maurer sine Papirer til sikker Besørgelse, før der reiste sig en forunderlig Larm. Der hørtes enkelte Stemmer, som dog Ingen forstod. Nu kom en Hob Mænd, Qvinder og Børn løbende, der hørtes Hestetramp, Rullen af Vogne. Det var umiskjendeligt, at noget Vigtigt var paa Færde, noget Stort, noget Nyt. Men intet Skrækkeligt. Thi Folkestemningen var munter. Vel saae nogle Forbiilende forfærdede ud, idet de skrege: „Tyrkerne ere der! Tyrkerne! Tyrkerne! De ere der om et Øieblik!"

„Saa vær'er dog ingen Tosser! raabte en stor, tyk, leende Mand: Sultanen er der! Sultanen selv, og holder sit Indtog i Galla! I Fred og Glæde!"

Fra den anden Side kom En, der af Hastværk var faren med den høire Arm i det venstre Kjoleærme, og underveis havde kastet Kjolefligene over Axelen og tabt en Toffel. Han skreg: „Nei, de bringe Sultanen fangen! De bringe den fangne Sultan!"

.... Den fangne Sultan! gjentog Philippine af Sassenage ved sig selv. Hun gjøs, hun frygtede og anede, og begreb dog ikke Muligheden og Sandheden.

Den Ilfærdige nærmede sig den tykke Mand og bad ham: „Kom med over Tiberen! Her gaaer jo Toget ikke forbi."

„Hvi saa?" spurgte den Anden.

„See, Du veed dog, vor hellige Fader Paven, den ottende Uskyldige eller Uskadelige — Innocents — har dog en Søn! Nu godt! Og denne Søn er Grev Cibo, der har Kone og Børn, saa den hellige Fader ogsaa er Bedstefader og Svigerfader og har en Svigerdatter og Børnebørn. Nu godt! Og paa Cibo's Slot var den fangne Sultan, som Rhodiserridderne have solgt til Paven. Nu godt! Og idag bringe de ham fra Slottet, herind i Byen, til Vatikanet, og ret med Flid skal han trække tilskue hele Rom igjennem, thi hos os skal Alt gaae saa stort til. Nu godt! Og nu tage vi en Baad og sætte over til den Side, hvorfra de komme. Folg med, Tykke!"

Under denne Tale havde han trukket sin Kjole ordentligt paa, men kastede Toflen i Tiberen, thi han fik just Øie paa et Par Skoe, som stode i Nærheden og som han uden Betænkning bød gaae med.

„Nu godt! sagde den tykke Mand: Kom derover! Det er jo rigtigt! Nu befinder jeg mig, Macrino! Du boer jo i eet Pallads med den tyrkiske Gesandt, Sultan Baiesid's Kæmmereer, kun noget høit over ham, paa et Tagkammer! Rom vrimler nu eengang af Gesandter, som om alle Herlighedens Riger vare at hente her og den evige Salighed ovenikjøbet. Tosser maa ogsaa være til. Hvad havde vi ellers at leve af?"

Men Macrino del Castagno svarte: „Jeg har allerede fortjent mangen god Skilling hos Gesandten, det tyrkiske Qvæg, Mustapha, især ved Hjelp af hans Barbeer, der ogsaa hedder Mustapha og kun har ladet sig gjøre til Tyrk, for at dreie Tyrkerne en Næse og hjelpe hans Landsmænd, Grækerne. Det er en Karl, den Mustapha! klog som Satan! Jeg er overbeviist om, han barberede gjerne alle Tyrker Hovedet vækt, naar Nogen betalte ham derfor, thi omsonst gjør han Intet. Hvad han selv har Lyst til, det maa Andre ovenikjøbet betale ham dygtigt for! Saaledes bliver man riig!"

Saaledes talte Macrino i Fortrolighed til sin tykke Ven, uden at ane, at han selv, om stakket Tid, skulde døe paa

Pinebænken, fordi han havde villet forgive Paven saavelsom Tyrkeprindsen — for at vorde riig.

Begge Venner gik ned til Bredden, for at stige i en Baad.

Den arme Dschem's arme Qvinde stod i høieste Bestyrtelse, som dog havde en Kjerne af Glæde, thi hendes Gemal var dog udfriet af de uforsonlige Tyrkefjenders Hænder; han befandt sig jo nu hos den aller — allerchristeligste Potentat paa Jorden, hos Christenhedens Fader, der skulde have et Hjerte for alle Menneskers Lidelser! Sagte græd hun af stille Henrykkelse, uden at ane, at hendes Dschem nu først var gandske forloren, forraadt, solgt og myrdet! Dog havde hun endnu mangen Bekymring. Fremtiden var saa usikker, og hvorledes skulde vel al hendes Nød vorde løst? Thi endes maatte den nu, og snart, ved den hellige Faders Hjelp.

Allerede ved Folkets første Oplob havde hendes Ledsagerinder trukket sig tilbage i det nærliggende Kloster. Ængsteligt havde de tilvinket hende, at komme, og peget op mod Klostertaarnet, for at betyde hende, at de vilde gaae derop, for ret herligt at see Alt. Men der trængte sig just en Folkehob mellem dem. Hun havde forstaaet Macrino's Ord om den fangne Sultan, og var strax klippefast besluttet, ei at vende tilbage til Klostret, om det end skulde koste hende hendes Liv, som det jo kostede hende alligevel inden de ode Mure.

Hendes mauriske Ven stod lykkeligviis i Nærheden, og som ved Indskydelse tog hun, med hjertevindende Smiil, som for Spog, hans store, vide Skipperkappe, uden at han modsatte sig. Hun kastede den om sig, og tilhyllede omhyggeligt sit Hoved i Hætten. Da nu de to Mænd traadte i Baaden, som just vilde stode fra, traadte hun tilsyneladende behjertet ogsaa deri og tog strax Plads, som om hun kunde være en Bekjendt af de andre To. De saae kun lidet af hende; men Saameget saae de dog, at hun var saare deilig, og de stodte til hinanden med Albuerne.

Nu kom Toget. Hvor bankede hendes Hjerte! Hvor straalte hendes Øine! Følelsen af Alt, hvad hun havde lidt

for den Mand, som hun elskede saa høit, som elskede hende saa høit, forlod hende nu, thi Gjensynsglæden overvældede hende. Hendes skjærpede Blik speidede kun efter Ham! Hun saae de forreste Ryttere svæve forbi som tomme, brogede Billeder, hørte Hestenes Tramp, hørte som i Drømme Macrino's Ord: See, see, det er Sultanens Følge, som aabner Toget! Ah, ah! nu kommer vor uskyldige Fader Paves Gardere og hans udsøgte, deilige, unge Pager! Nu den romerske Adel! — Guds død! Nu saagar Eminentserne, de Herrer Cardinaler. See, see! der have vi Rhodiserridderne i deres Kapper, hvorpaa hele Christi Lidelse er broderet — det er en Broder til Ordensmesteren d'Aubuchon, Viscomte de Monteil — javist, Ordensmesteren var allerede blandt Cardinalerne — det er ham, som nu seer sig tilbage! han har tilforhandlet sig den røde Cardinalshat og Kappe for Sultanen. Og han, som rider der ved Siden af Rhodiseren, det er Grev Francesco Cibo, Pavens Søn! Ei, gandske ærbødige Tjener, Herr Storceremoniemester Bocciardo! Han besøger mig af og til, fordi jeg har en smuk Kone, den Pialt! — Men see nu, der! nu! der kommer Sultanen om Hjørnet. Det er ham! ham! —

Han taug nu. Thi det isandhed herlige Syn af Dschem, i smykkefunklende tyrkiske Klæder, paa den prægtige Slaghest, bragte ham til at forstumme. Veien gaaer tæt langsmed Strømmen og Toget bevægede sig altsaa frem lige for deres Øine. De saae kun Ham, og tilfældigviis saae ogsaa Dschem efter Tiberen, ned i Baaden. Thi et qvalt Udraab naaede hans Øre; det kom fra hans skjønne Elskerinde. Af brændende Længsel efter ham var hun staaet op; af Rystelse var hun sunken om. Den arme Dschem standsede endogsaa sin Hest et Øieblik, kastede et lynende Blik derhen, men troede ikke sine Øine, begreb ikke Muligheden af, her at gjensee sin Hjertensviv, bøiede sit Hoved, ja, lukte sine Øine vemodig. Saaledes drog han forbi, ledsaget af Prioren af Auvergne og den Skare franske Riddere, som den ædle Konge af Frankrig udtrykkeligt havde givet Prindsen med til Rom som Livvagt.

Da nu omsider hele Toget var forbi, sprang den behændige Christoph Macrino del Castagno udaf Baaden iland, hjalp sin tykke Ven op, og Begge iilte nu paa den skjønne, varme Martsdag, ad en nærmere Vei, gjennem Stræder og Smaaegader, gjennem Huse og Kirker, forud Toget, for at see den smukke Sultan endnu engang.

Men vor Veninde blev siddende fuld af glad Bestyrtelse, med foldede Hænder. Det henrykte hende, at hun, i denne Forvirring, var bleven fri paa en saa vidunderlig Maade. Nu gjaldt det blot at flye og at skjule sig vel — saa var al hendes Lykke atter mulig, thi Han levede! Han var der! hun havde gjenseet ham! O, hvor var han endnu smuk! Først nu rigtig smuk i sit smilende Vemod! Hun maatte efter ham, hun maatte!

Hun betalte Skipperen rundeligt, for at bringe hende til Engelsbroen. Fra Klostertaarnet havde hun overskuet Rom, og vidste: derhen var langt! Og den skjulende, beskyttende, frelsende Nat var nær! Saaledes seilede hun, paa Tiberen, forbi Vesta's Tempel, forbi Capitol, forbi Haverne, hvor Mandeltræerne blomstrede. Nu saae hun Engelsborg med Engelen over, og en Bro med tolv hvidtskinnende Engle. Der, paa det Grønne, ved Orangetræerne, steg hun ud; hid var Folket endnu ikke kommet. Og da Toget kom over Broen, saae hun en fornem Tyrk, med Følge, ride Dschem imøde.

Dschem holdt.

Den fornemme Tyrk, en smuk arabisk Gubbe med hvidt Skjæg, Sultanen af Ægyptens Gesandt, steg af sin Hest, kastede sig ned for hendes Dschem, kysfede tregange Jorden, kysfede tregange hans Gangers Hov, stod derpaa op, og sluttede sig, paa Dschem's Befaling, til Toget. Folket strømte efter til det nærliggende Vatikan. Men hun gik igjen henunder de tætte Orangetræer, og sad, og drømte, indtil Skumringen lovede Sikkerhed.

Da stod hun op, saae sig om, og kunde ikke modstaae sin Lyst, at gaae til Vatikanets Pallads. De mange klare Lys i Gemakkerne lokkede, droge hende bid, som Stjernerne

Skipperen til hans Hjem. Og i hine Værelser, i det, hvor Han var, der var Hun hjemme. Hans Silkeseng, hans Hjerte var hendes eneste Hjem paa hele Jorden.

Saaledes kom hun ind i Vatikanets øverste Gaard, ind i Haven. Ingen opholdt hende, Ingen bemærkede hende. Alt befandt sig i hiin allerstørste Uorden, af hvilken en Orden skal fremgaae. Der raabte een Stemme, og en Anden svarte, medens allerede en Fjerde svarte en Tredie, og en Femte gav den Sjette Besked: hvor Hestene skulde hen! Og Bagagen! Og Folkene! hvad Køkken skulde koge! hvor Kokken var! hvor Kjøkkenet var! hvor der var Vand! hvo der skulde hente det! Og saaledes i det Uendelige.

I Haven følte hun sig vel. Her kunde hun, om det behøvedes, tilbringe Natten i en af de skjønne Pavillons, eller i en af de grønne Løvhytter, hvor jo ogsaa frie Fugle havde deres Bolig. Det syntes hende et sandt Mesterstykke af en bortflygtet Nonne, at søge sin Tilflugt lige under Pavens Øine, ligesom en forfulgt Flue sikkrest skjuler og hviler sig paa sin Fjendes Ryg, medens han slaaer omkring efter den. Fra et tæt Myrtekrat kunde hun just see Palladsets klareste oplyste Vinduer, og Lyset og Skyggerne gjorde hende ubeskriveligt vel.

Til hendes vemodige Erindring gik Maanen op. Hun fordybede sig i sin fordums Lykke.

Hvorlænge hun saaledes havde siddet, vidste hun ikke. Da hørte hun Trin .... tydeligt, stedse tydeligere .... de kom nærmere. Hun skærpede sit Blik; hendes Hjerte slog høit. Hun lyttede, speidede. Det nærmede sig Buskene, som skjulte hende. Det var en Mand! Ak, det var en Østerlænder, en Tyrk! — mindre, end Dschem, dog ogsaa prægtigt smykket — men han vaklede i sin Gang — og han var dog ikke beruset — thi han græd, bitterlig bag sine Hænder, som han holdt for Øinene, og syntes neppe at ville see Veien, eller ikke at bekymre sig om, hvorhen han kom. Saaledes kom han, saaledes standsede han ved Figentræet, som tæt foran hende udbredte sine stærke Grene. Han greb en Green, holdt den ned, og som i den yderste Nød fremsagde han korte Sæt-

ninger af Koranen, af Bønner, eller rørende Vers af Digtere. Hun gjenkjendte den Utrøstelige paa hans skjønne Stemme. — Det var Haider! Haider, Digteren og Seglbevareren! Dschem havde bestemt ham til sin Storvezier. Engsteligt bevogtede hun ham, thi nu bad han længe, udstrakt paa Jorden. Pludseligt sprang han op, løste det lange Silkeklæde, der tjente ham som Turban, af sit Hoved, holdt det hen for sig, stirrede paa det, rystede det med en fortvivlet Bevægelse, knyttede den ene Ende deraf, saa høit han kunde naae, til en stærk Green af Figentræet, væltede et Brudstykke af et Marmorbillede hen under Grenen, traadte op derpaa, snoede den nederste Ende af Silkeklædet om sin nogne Hals, knyttede en fast Knude, sagde endnu engang: „Dschem, Dschem, jeg er uskyldig! Uskyldig er ogsaa Saadi død — Alle, som elske Dig, omkomme ynkeligt, og først de, som vare Dig troest! Forrædere forraades altid — ogsaa jeg vil engang erkjendes uskyldig i min Grav. Gud er barmhjertig! Der er kun een Gud, og Mahomet er hans Prophet!"

Med disse Ord stødte han Marmorstenen bort, og svævede. Men Grenen bøiede sig — brast sønder — og saaledes stod Haider, den ulykkelige Dschem's Yndling, med begge sine Fødder paa fast Grund.

Den Skjulte havde imidlertid nærmet sig, stod pludseligt for Haider, kaldte ham ved Navn, rørte ved ham. Han forfærdedes, og vilde flye. Men Baandet holdt ham fast. Han vilde synke paa Knæe; Sultaninden holdt ham svævende i sine Arme. Han stod op. Han skjulte sit Ansigt med begge Hænder og græd nu først ret heftigt. Nu talte hun til ham, kaldte ham ved Navn, trøstede ham, og indgjød ham Mod, medens hun løste ham. Og han slog Øinene op. Stemmen syntes ham bekjendt. Han gjenkjendte den og hans troe Hjerte styrkede sig ved den Tanke, hvilken Glæde der ventede hans Herre! Hvor hun havde været, hvad hun havde lidt, hørte han i faa Ord af hende. Men hvad der var gaaet ham selv imod, fortalte han saaledes: „I Rhodus besøger den underfundige Stormester mig; han seer hos mig det store Jaspisseegl med gyldent Hefte.

Det er noget Nyt for ham. Jeg viser ham den Foielighed, at trykke det af. Han forsøger selv nogle Aftryk, hvergang paa et nyt Stykke Silkepapiir, og jeg ændser det ikke, da Intet staaer skrevet derpaa. Men han tager Bladene med sig, og skriver, i Dschem's Navn, Breve, som bevirke, at den Ulykkelige forbliver i sit Fængsel. Uden at vide det, har Dschem, paa denne Maade, skrevet til Kongerne, han holdes ikke fangen af Rhodiserne, han bliver blot hos dem af Klogskab, indtil de have forenet sig til et Korstog mod Osmanerne. Til sin Moder, til Ægypten, har Dschem skrevet paa samme Maade, hun skulde sende ham mange Punge med Guldstykker til at udruste Skibe. Moderen har gjort sine Skatte i Penge, og med Glæde sendt Sønnen dem. Hans Hustru, hans Hebetulla har solgt sine Klenodier og med Glæde sendt Manden alt Guldet. Endogsaa hans Dreng, Oghuschan, har offret sine Kostbarheder, sin med Diamanter besatte Sabel og sine øvrige værdifulde Børnevaaben, og sendt Faderen Guldet — men den Fader, som har beholdt det, er de christelige Rhodiserridderes høichristelige Stormester! det er kommen for Dagen idag, da den gamle ærværdige Jusuf, Sultan Kitbai's Gesandt, omsider har bragt Dschem ægte Breve fra hans Moder, hvori hun skriver om Guldet, og et saadant falsk Brev, som Dschem skal have, men aldrig have skrevet, et Brev, forseglet med det Segl, som jeg bevarer, laae i Moderens Brev! — Nu var jeg, jeg en underkiøbt Forræder! Jeg — en Forræder, da dog Propheten siger: den Ulykkelige skal Du ikke forraade! eiheller den Lykkelige! Men ædle Gjerninger skal Du aabenbare, ethvert godt Menneskeværks forkyndende Engel skal Du være! — Og jeg skulde være en Forræder! Og, o, Græmmelse! o, bittreste Bebreidelse! den ædle Tilgivelse! Thi den ædle Dschem bluedes, saa han slet ikke saae paa mig; han stod, roligbengiven, ogsaa i denne Skiæbne. Han vilde sukke, men af Skaansel mod mig pressede han kun sine Læber stille sammen, og, uden at han vidste det, randt to Taarer over hans Kinder! Og ak, jeg var Skyld i, at de Niddinger havde formaaet at fængsle min Herre, min Ven, min Velgiører. O Frankeland! O

Christne! O Ridderе! — derfor kom jeg hid — at afkaste min Byrde, min ulidelige Oval. Du har frelst mig. Vi ere frelste. Thi nu ere vi komne i den høieste, den eneste Christen-Mufti's hellige Haand! Han, han vil dog være barmhjertig. Men nu føler jeg mig lykkelig ved at kunne hjelpe Dig. Vi gaae til Jusuf. For idag veed jeg kun dette Raad. Og — det er et godt Raad, som rækker til imorgen, siger Ordsproget."

Han bad Sultaninden gaae forud, indtil Springvandet, medens han i Vatikanet opsøgte en Page, som kunde føre dem Begge til Gesandten Jusuf's Pallads.

Det skete. Og paa Veien derhen erfarede hun, hvorledes hendes Dschem var bleven frelst af Rhodisernes Hænder — ved at sælges til Paven for en rød Hat til Stormesteren. Den ædle Konge af Frankrig havde gjort, hvad han kunde, for Prindsens Frelse. Men nu kom Paven og Kongen af Neapel i Strid angaaende Prindsen; det kom til Krig, og Befrielsen blev saaledes udsat indtil Freden — i det Hele nu allerede ti Aar, thi den ulykkelige Dschem var, med Kummer og Nød, allerede bleven 32 Aar gammel — blot for at Ridderne kunde trække deres Penge saameget længere.

De kom udenfor Porta San Angelo, i Nærheden af det skjønne Monte Mario, til den gamle, vise Araber Jusuf's enestaaende, med Have og Muur omgivne Villa. Haider førte sin Herres Gemalinde ind til ham i hendes Nonnedragt, og sagde ham det Nødvendige.

Da forandrede hendes Skjæbne sig pludseligt. Den gamle Mand faldt paa Knæ for hende og kaldte hende Herskerinde, mægtige Frue, Sultaninde Valida, og bad hende med Iver om hendes Gunst. Tilsløret, som hun var, maatte hun indtage Hædersspladsen paa den pragtfulde Divan, medens hun ærbødig blev staaende langt borte. Det randt ham ihu, og han sagde hende det med Glæde, at han til hende medbragte rige Foræringer fra Dschem's Moder, hvem han havde meldt sin Formæling, bedende om hendes Velsignelse. Han tilføiede med svagere Stemme, at han ogsaa bragte hende kostbare Klæder og Slør og Stoffer fra den arme Sultaninde

Hebetulla, hvem han, paa hendes Dødsseng, havde maattet love, at hilse hendes Gemals nu eneste Hustru, hans eneste Glæde og Trøsterinde i Udlændigheden, og at bede hende, hun maatte nu elske Dschem dobbelt, for sig og for hende. Thi — sagde han næsten med Taarer — den arme Dschem's arme, piinte Hustru er død! Hun er begraven, og Dschem seer hende aldrig mere; thi hendes Oval var for stor, for tung, for længe tung! O, I Franker! I Christne! I skulde have seet hende! Saaledes myrder man middelbart, ved slette Gjerninger, selv i det lønligste Fjerne. Og beundre nu en Moders, Dschem's Moders Mod og indre Kraft! Selv har hun længe ligget meget syg. Da døer Hebetulla, hans Hustru — see, da staaer hun op, fattet, svag paa Legemet, stærk paa Sjelen, og siger: Nu maa jeg være karsk! Nu maa jeg leve for hans Børn. At krænke en Fraværende i hans Udlændighed, er den yderste Haardhed! det føle jo vi! — Vi maae gjøre ham Glæde, holde hans Mod vedlige, og derfor selv have Mod, saa tungt det falder os. — Og saa blev hun karsk.

Da sagde vor Veninde til den gode Gamle: Siig ikke den arme Dschem, at hans Hebetulla er død! Saa vedbliver hun at leve for ham. O, jeg elsker hende saa høit! Jeg elsker Alle, som elske ham! For hans Skyld; ak, fordi jeg elsker ham! At endnu Een, endnu To, endnu mange Qvinder elske en Mand, elske ham med os, som vi, det — føler jeg idag — det er jo ingen Grund til Iversyge.

Jusuf gik ud og kom tilbage med Foræringerne fra Hebetulla. Han lagde dem ned for hende. Hun tog dem op, hun beundrede det uforlignelige Arbeide, men meest Gavernes Betydning: Qvindens Kjærlighed til hende, til Dschem's Hustru. Og hun sukkede, og bedækkede sine Øine med Haanden. Og hvad der gjorde hende Verden endnu saligere, det var Foræringerne fra Dschem's unge Datter, fra den skjønne Mirimah.

„Vel er der mange Grunde til min Hidreise! sagde den værdige Gubbe: Vi Ægyptere ere Tyrkernes Fjender. Der-

for kunne vi bruge Tyrkernes Fjender, de altid beredte Christne. Og især nu ere de villige til at hjelpe Sultan Dschem. Men fortrinsviis kommer jeg i min Sultan og Effendum Kitbai's Navn, for, paa hans Vegne, at bede om det kjære Barn, Dschem's Datter. Sultanen ønsker hende til Hustru. Hans Gaver til Dig skulle bede om Din Forbøn. Her ere de nu. Og her er Du nu! Men saa haard kunde jeg ikke være, at fortie Sultan Dschem hans Hustrues Død. Hun har vel, ved al sin Lidelse, fortjent, at han erfarer hendes Kjærlighed — altsaa hendes Død. Vær ikke grusom! Und hende det!"

Han bad saa blødt, han græd. Hun maatte græde med, og sagde: „Saa gaae til vor Dschem og sig ham: Jeg lever! Jeg er her! Jeg længes efter ham! Giv ham blot denne Ring."

Oldingen smilte, og bad hende lade sig paaklæde i hans Harem. Han førte hende ind til en ung, fortryllende Skabning. Her maatte hun iføre sig pragtfulde Klæder og lade sig forvandle fra Nonne til Sultaninde.

Jusuf gik, hvor silde det end var, til Vatikanet, for, i dybeste Fortrolighed, at bringe det glade Budskab, hvo her var, og for at forsone den kummerfulde Haider med sin Herre.

Men Dschem sov, mødig efter den lange, stormende Søreise paa Ordenens Galei, fra Marseille til Civita Vecchia, mødig efter det saalænge uvante Ridt, mødig endogsaa af Glæde og af Haab. De troe franske Riddere, blandt hvilke ogsaa Chevalier Armand befandt sig, havde sagt, man maatte unde ham hans Hvile.

Jusuf kom saaledes hjem igjen med uforrettet Sag. Vor arme Veninde maatte altsaa afføre sig sin Sultanindedragt, og gaae til sit eensomme Leie.

Næste Dag gjentog Jusuf sit Besøg i Vatikanet — atter forgjæves. Dschem var, i største Pragt, til høitidelig Audients hos Paven. Dagen efter var der ingen Leilighed, tredie Dag eiheller. Thi Dschem havde mærket paa Pavens Tale, at han endnu, endnu stedse — og hvo vidste, hvor-

længe, var — en Fange! Efter sin Tilbagekomst havde han lukket sig inde, tog ikke mod noget Menneske, spiste og drak fast Intet. Det prægtige Indtog havde været et Blændværk for Østerland, men for Dschem blev Fangenskab Sandheden. Af hans Ledsagere hørte de, hvorledes det var tilgaaet. Storprioren af Auvergne og den franske Gesandt havde indført ham. Paven havde modtaget ham i høitidelig Audients, omgiven af sin christelige Hofstat, af Cardinalernes forsamlede Consistorium, paa sin Throne. Dschem havde hilset den christne Kirkes frygtelige Overhoved høist ærbødigt, paa østerlandsk Viis. Da erhvervede han sig en dødelig Fiende i Pavens Ceremoniemester, Genueseren Giorgio Bocciardo. Denne havde forlangt af Dschem, han skulde bøie sine Knæe, blot eet Knæ, eller dog idetmindste blotte sit Hoved, hvilket for Østerlænderen er det Skammeligste, han veed. Paa hans faste, korte Vægring greb Bocciardo efter hans Turban, Dschem foer med Haanden efter Klingen. Latterlig, frygtsom kastede Ceremoniemesteren sig ned paa Gulvet og løb bort paa alle Fire. Med det ikke for Gud Selv blottede, men just af Ærefrygt bedækkede Hoved gik Dschem derpaa lige hen mod Paven, kyssede hans Skuldre, derpaa alle Cardinalernes, anbefalte sig stolt, med tre Ord, til deres Beskyttelse, og forlangte, at tale med Paven alene. Det skete. Dschem beklagede sig ikke over et syvaarigt Fangenskabs Lidelser, — han skildrede dem, skildrede Moder, Hustru og Børn i Ægypten og sin retfærdige Længsel efter dem, nu, da alt Andet var tabt. Den hellige Fader, dog ogsaa et Menneske, som Andre, havde redeligt grædt med ham, for dog at gjøre Noget. Dernæst tilkjendegav Paven, han maatte først og fremmest fordre .... ønske .... raade .... mene .... at den nye Sultan burde træde over til den christkatholske Kirke og lade sig døbe. Dschem var for alvorligt stemt til at lee; han sagde kun de uigjendrivelige Ord: „At vorde Katholsk er det Samme som at fratage mig Thronen, at gjøre mig til en Afsky i Folkets Øine, at besegle, ja, fortjene min Dødsdom. Thi min Tro paa een Gud forlader jeg ei for det hele Rige, ei for den hele Verden!“

Innocents havde derpaa givet gode Ord igjen. Men Dschem var nu trøstløs over alt dette.

Imidlertid var hans troe Hustru gaaet ned i Havens Eensomhed og havde opholdt sig her en Stund. Da gik Jusuf's Hustru efter hende. Hun saae hende ikke i Gangene, hun fandt hende ikke paa noget Hvilested. Hun vovede at raabe, hun lyttede med bankende Hjerte — hun raabte høiere. Intet Svar. Hun forfærdedes. Bleg, fuld af Angst, løb hun til Jusuf. Han gik ned i Haven med Haider, bevæbnet, som stedse. Der var hændet hende Noget, eller hun havde gjort Noget. Mændene fandt hende ingensteds, ikke i hele Haven, ikke i hele Huset. Men den lille, ellers fastlukkede Havedør stod paa Klem. De stødte den op. De saae Spor af Hestefødder. Skulde hun være flygtet med Willie? Hvorfor? Dertil var ikke den ringeste Grund. Udenfor Muren stod en kort Stige. Havde Mænd røvet hende? Og Hvo? I hvis Ærinde? Havde man blot villet røve hendes Smykker, bekvemmest, kortest, med hendes Legeme? Eller havde de just stjaalet Legemet, den skjønne Qvinde? Eller just Dschem's Hustru, der dog kun havde Taarer og rasende Modstand at byde Ransmanden? Eller havde denne maaskee forgrebet sig? — det Sidste randt den vise Jusuf i Tanke, thi hele Rom talte jo om hans Qvindes Deilighed, og Nogle af de ædleste Fruer havde jo ogsaa seet hende.

Hvad kunde Haider sige dertil? Nu maatte han til sin Herre. Nu kunde Denne erfare, at hans Gemalinde Hebetulla var død i Ægypten. Nu skulde han erfare, at hans anden Hustru var gjenfunden, ja, at hun var i Rom. Og naar han græd af Henrykkelse, naar han havde glædet sig mæt over hendes Troskab og Kjærlighed, naar han hemmeligt vilde komme til hende, da først skulde han med Skaansel erfare: hun er allerede tabt igjen! men som alt Tabt dog er paa et vist Sted, saaledes var hun sikkert endnu i Rom — hvis hun ikke var hos Dschem selv! Jsaafald vilde han smile ved Efterretningen om hendes Tab. Thi at Dschem maaskee havde erfaret hendes Nærværelse, at han maaskee, for

desto dybere Hemmeligholdelses Skyld, selv havde rovet sig sin Hustru, det forekom den gamle Jusuf meget muligt.

Men Dschem smilte ikke.

Ved den første Efterretning: „Hun er i Rom," var han stum af Henrykkelse, og sprang op, for at ile hende imøde. Ved den anden Efterretning: „hun er allerede tabt igjen" blegnede han, stum af Forfærdelse. Gjerne havde han ladet alle Klokker gaae, alle Trommer røres, alle Riddere stige til-hest; men han fattede sig, og ihukom, at hun allerede havde været i Kloster; og han lod sig idetmindste bringe hendes Klæder, som han kysede, trykte til sit Ansigt, til sit Bryst, betragtede med Vemod, og gjemte blandt sine dyrebareste Ting. Derpaa lod han forske i Londom; paa Personer, som lode sig bruge dertil, var ingen Mangel. Der var en Tyrk, som Dschem, i Nizza, havde loskjøbt af Dommerens Haand og som nu var i Rom, der var Jusuf's Barbeer, som paa En af sine Speidervandringer forsvandt paa en forunderlig Maade; der var Mustapha, den tyrkiske Gesandts Barbeer, som herpaa meldte sig hos Jusuf, der dog ikke modtog ham, før han havde overbeviist sig om, at Mustapha var falden i Unaade hos Gesandten og at Denne, ved høi lys Dag, havde ladet ham prygle ud af Palladset. Den Mand var brugbar! Og dog var det just den tyrkiske Gesandts Hensigt, at bringe Barberen Mustapha, der var istand til Alt, gjennem Jusuf's Huus ind i Vatikanet til Dschem.

I Klostret Trastevere var Nonnen ikke kommen tilbage.

Men neppe skumrede det samme Dag, før Barberen Mustapha gandske hemmeligt begav sig til Græknernes paa den Tid eensomme Kirke. I Gaden Condotti havde han leiet sig en Bolig ilon; her kastede han sine Tyrkeklæder, traadte dem under Fødder, klædte sig som Græker og gik saaledes til sin Guds og sin Gudindes Huus. Først her følte han sig gandske vel, her, hvor Lampens Rubinlys straalte ham i Diet, hvor hans Helgenindes Billed fik Kraft og Liv, Aand og Blod, Følelse og Mæle for ham. Hun var hos ham, hun hørte ham, hun rørtes ved hans Vemod, ved hans uudslukkelige Sorg over det forlorne Fædreland; thi han

græd og sørgede over Constantinopel, vel saa bittert, som nogen Jøde over Jerusalem.

For at vise Mustapha, Barberen, i hans sande Kraft, Snedighed og Bestræbelse, sige vi kun, hvad han bad og hvad Svar han, gjennem sit Hjerte, hørte fra sin Gudinde Læber. Henkastet paa Jorden, sammenknugende sine Hænder, bad han: „Du Allerhelligste, mit Folks Beskytterinde, saalænge dets Hyrde ikke affaldt fra Dig, see mig her, i Udlændigheden, bede ilon til Dig! Du formaaer Alt — Lad Slaget lykkes i denne Time! Bland Dig ikke deri af overdreven Medlidenhed! Thi det er just Paven, som har gravet Graven for Dine Grækere, og nu fryde Sultanens Børn sig ved Rovet. Endnu idag gjorde de gjerne Alt, hvis det ikke allerede var gjort igaar. Forbarm Dig ene over de Betrængte; men over Undertrykkerne forbarm Du Dig ingenlunde."

Og henstirrende paa sin Gudinde, hørte han de Ord: „Taalmodighed! Du skal beherske Dine Fjenders Rige og lette dit Folks Aag. Hvad min Søns Fader gjør, det gjør han ikke forfængeligt!"

Svaret hugede ham ikke ret; derfor takkede han heller ikke ret. Men dog gik han, allerede følende sin Fremtid i sig, den dristigt imøde. Han gjemte igjen sine græske Klæder, iførte sig igjen Tyrken, og var Mustapha, Barberen. Slaget mod Pave og Tyrk, begge hans Dødsfiender, var faldet. Men Udfaldet? Han vilde ikke spørge, ei engang høre, for ei at lee, ja juble høit. Han gik tilsengs.

Næste Formiddag bleve alle fremmede Gesandter, fra Constantinopel, fra Ungarn, Spanien, Frankrig, Neapel, Venedig og Ægypten, kaldte til Paven, for i Retskamrene i Vatikanet at bivaane en forhærdet Forbryders Tortur.

Alle indfandt sig i et velpyntet Værelse ved Siden af Marterkammeret, hvor de fandt en prægtig Frokost anrettet. Paven og Dschem vare ogsaa tilstede. Medens man her gjorde sig tilgode, lod en Mands vaandefulde Stønnen sig høre ved Siden af. Efter lang Tids Forløb hørte man ham atter jamre sig. Saa syntes han at vænnes til denne Mar-

ter, og han bandede først, da Bødlerne anvendte en ny. Atter hengik en god Stund, saa begyndte han at bede paa Italiensk, ja, han sang, af Smerte og Raserie, endogsaa en Strophe af en Aftenbøn til Madonna „om god Søvn.“ Derpaa gik det høie Selskab ind i Kamret, den Ene skarpt iagttaget af den Anden. Vor Veninde vilde strax have gjenkjendt den paa Pinebænken udstrakte Mand fra *Ripa grande af.* Det var Macrino del Castagno, der havde tjent sig en Skillings Penge. Han laae der, bleg som et Lig; hans Øine vare, i den korte Tid, indfaldne frygteligt; de blege, smalle Læber kunde ikke bedække Tænderne mere. Hist og her blødte hans nøgne Arme; hans Bryst dampede endnu af Røgelse, som man havde brændt derpaa. Paven og den arme Dschem kunde ikke overtale sig til, at nærme sig deres Fiende. Thi paa d e m havde Dobbeltmordet skullet fuldbringes igaar; man havde villet forgive dem i rød Scherbet, just som de Begge vare sammen i Vatikanets Have. Men Dschem havde reddet Paven og sig selv, idet han, efter Sultanens Skik, havde ladet den arme Haider drikke først; denne laae endnu syg deraf, dog uden Dødsfare. Kun Mustapha, den tyrkiske Gesandt, der virkeligen ogsaa først her fandt den arme Macrino som Fuldbyrder af denne Gjerning, traadte nær til ham, talte med ham, bød ham bekjende, og besaae Marterredskaberne for, som han sagde, ogsaa hjemme hos sig at indføre denne uskatteerlige Opfindelse. Beværet af slige høie Herskabers Besøg, tog Macrino sig sammen som en gammel Romer. Bødlerne anstrengte sig paany, for at indlægge sig Ære: man førte, som en S j e l e m a r t e r, Macrino's smukke Hustru ind, og begge hans smaae Børn, en Pige og en Dreng. Nu, da Macrino allerede havde tilstaaet, at have begaaet Forbrydelsen, skulde han kun endnu bekjende, hvo der havde underkjøbt ham dertil.

— „En Maske!“ sagde han med Sandhed.

Dette Svar, som han ofte gjentog og som var det eneste, han kunde give, tilfredsstillede ikke. Bødlerne anstrengte sig. Konen skreg af Rædsel og Medlidenhed; hun bad sin Mand; hun knælte for hver især af de tilstedevæ-

rende Herrer; hun vred sine Hænder, men bøiede sit Hoved, og kunde ikke tale.

Børnene skrege, da de hørte Moderen jamre sig; hun tog dem op paa sine Arme, for at Faderen kunde see dem.

Men Faderen tillukkede Øinene for dem, og — døde. Og Bøddelsvendene, som ikke havde troet ham saa udtømt, rakte og strakte ham endnu efter Døden.

Da Mustapha, Gesandten, saae, at han var død, yttrede han høit sin Beklagelse; men i sit Hjerte beklagede han kun, at denne Gjerning, der var betalt med 30 romerske Daler pro Hoved, var mislykket. Gesandten var kommen fra Sultanen, for med Paven at afslutte en Akkord om Kostpenge for Dschem. Dertil vilde medgaae 40,000 Zechiner aarligt. Men saavel Prindsens, som Pavens Død kunde man dog unægteligt have for bedre Kjøb. Paven havde allerede gjort store Forberedelser til en Tyrkekrig; alle de Penge, han kunde opdrive, havde han anvendt derpaa; Cardinal d'Aubusson skulde føre Flaaden som Admiral. Døde nu Paven, kunde Bladet let vende sig. Ofte behøve blot to Øine at lukke sig, for at lade en ny Verden aabne sig.

Dschem græd ved Synet af den arme Qvinde og de nu igjen rolige Børn. Han overøste dem med Gaver; han bad dem om Tilgivelse, skjøndt han var gandske uskyldig i Faderens Marter. Bocciardo, Ceremonimesteren, førte den smukke Enke bort med et neppe mærkeligt Smiil.

Atter var Dschem nu en Fange henved tusind Dage. Men allerede længe rørte sig i ham det menneskelige Ønske, at være fri, at leve i Fædrelandet, ja, blot at blive ilive. Derfor holdt han, med sine Venner, et hemmeligt Divan, hvori han raadførte sig med dem, om han ikke skulde underkaste sig sin Broder, Sultan Baiesid, sandsynligviis paa Naade, ikke paa Unaade, da Baiesid var Fredskjærligheden selv og bragte den de største Offre. Dschem's Venner skulde, frelste af deres Medfangenskab, gaae til Sultanens Port og der vorde virksomme Mænd.

I dette Raad sagde Dschem smilende: „Ogsaa vorne Mænd ere endnu som Børn, der legende sige: Nu maa jeg

gjøre dette! Nu maa jeg have dette! Nu maa jeg være dette. Paa samme Maade maae ogsaa de Store nu gjøre det, nu have det, nu være det. Og det hele „Maa" ligger kun i det legende Barns Indbildning. Saaledes leger ogsaa jeg, og jeg maa. Maa jeg lege? Rigsarvingen? Broderfjenden? Saamange Menneskers Slægter, der maa falde for min Legs Skyld? — disse lege ogsaa. Betlerens Barn leger allerede med Faderens Kjep og Pose, den lille Betler vender sig skalkagtigt om, og holder Haanden hen for Faderen, og Faderen leer! Men jeg maa grædе. Ligesom Betlerens Søn har arvet sin Faders Tiggersind og Tiggervane, saaledes har jeg, efter min Fader Mohammed, arvet en uimodstaaelig Lyst til at herske. Jeg vil, jeg kan ikke adlyde — selv i Søvne, i Drømme, befaler jeg over Skibe, over Hære, selv over Have og Bjerge! Alle Børns Velsignelse, den søde Vane, at være sindet som Fader og Moder, er mig en Forbandelse. Thi nu har jeg i 3,000 Dage leget Fange og har lært hans Rolle udenad. Jeg veed alle hans Vaner, jeg gaaer hans korte Trin, jeg staaer ved Vinduet, jeg betragter Himlen og tæller, om Dagen Skyerne, om Natten Stjernerne! — O, jeg kan det altsammen! Gaae bort fra den bragte Spise og gaae tilsengs før Solen daler — jeg kan heller ikke sove! ikke haabe! ikke bede! ikke digte! Saa er det da forbi med mig, forbi med Sultanen. Det Æg, hvori jeg indsluttes, udruges aldrig. Den store Fugl har kastet det udaf Reden, og de store Myrer kunne ikke bære det derind igjen. Mit Haab, at være Padischah, har i Virkeligheden gjort mig ringere end Ulven i Skoven og Løven i Ørken. Thi skjøndt forfulgte, ere de dog frie; Ørken og Skoven tilhøre dem, og flye de, medtage de Kone og Barn. Som jeg seer, staaer og blomstrer de Rettroendes Rige uden mig. Jorden giver sin Grøde, Himlen giver Solskin og Regn. Er jeg end et Skud paa Herskerstammen, saa er jeg dog, som jeg seer, i Begreb med at henvisne. Det Skud er jeg ei, som skal forynge det gamle store Træ og bære Frugt. Et godt, glindsende Blad kan jeg maaskee vorde endnu. Den Gave, at digte, er mere værd, end Rige og

Krone. Min Hæder som Digter vil leve saalænge som Sultanerne. Jeg har endnu en Moder, o Gud, du Naadige! Jeg har endnu en Datter, o Gud, du Miskundelige! Min Hustru, min Sassenage kan jeg endnu finde. Hun er kun skjult, ikke tabt, siger selv hendes fordums Fiende, hendes Broder Roland, nu hendes Ven, Søger, Hævner. Lad mig da drage til Ægypten, eller til Jerusalem! Men I, mine Venner, maae reise til Constantinopel. Eder venter noget Større, end min arme Grav. Haider, Sinanbeg, Asasbeg, Dschelalbeg, Chatibsade Nassach, gaaer til Padischahen! Ogsaa Dig, min tro Barbeer, min Mustapha, raader jeg, at gaae hen at barbere Sultanen."

Nær havde Vennerne leet ad deres nu opromte Herres sidste Ord. Men Alle forsikkrede de ham. „Vi blive Dig troe indtil Døden!"

Men som en uoverstigelig Hindring for den arme Dschem's Haab viste sig hans Fangenskab. Thi neppe skiltes de ad, før han, med Vagt, blev afhentet til Engelsborg, fordi Paven laae paa sit Yderste.

Faa Dage tilforn havde Paven omsider bragt Forbundet til en Tyrkekrig i fuldkommen Stand. Den tyrkiske Gesandt var reist; men den arme Dschem havde medgivet ham en Skrivelse til Sultan Baiesid. Han underkastede sig aldeles, og bad, med hjerterørende Ord, kun om at være „et Blad paa Folkets Træ." Forlængst havde han, ved Jusuf's Tilbagereise, lovet den ægyptiske Sultan sin eneste Datter, og taget den nu forladte Barbeer Mustapha til sig.

Men ogsaa den nye Pave, Alexander Borgia, maatte flygte til Engelsborg, da Kongen af Frankrig erobrede Rom. Elleve Dage sad han her i Dødsangst, og rugede dog over Mord og Hævn. Da forløstes han ved Freden, ifølge hvilken han maatte udlevere den ulykkelige Dschem til Kongen. Kong Carl, Borgia og Dschem havde en Sammenkomst. Borgia kaldte denne „Prinds;" men selv kaldte han sig kun en stakkels Fange. Paven overantvordede ham til Kongen som en stor Skat; denne viste ham til sin Hofmarskalk. Allerede Dagen efter brød Dschem op fra Rom til Veletei,

hvorhen Pav Borgia's Søn, Cesare Borgia, ledsagede ham; her blev han hos ham i fem Dage, indtil den franske Hær drog videre ad Neapel.

Her, i Veletei, Keiser August's Fødeby, løstes nu Tingene. Strax, første Dags Aften silde, kom Pav Alexander Borgia i al Stilhed, kjørende til Palladset Borgondis, som beboedes af Dschem og Pavens Søn, Cesare Borgia.

Da Sønnen saae Faderen indtræde, raabte han forundret, som Børnene i Carnevalstiden: „*Eh, sia ammazzato, Signor Padre!*" (Gid Du vorde myrdet, Hr. Fader!)

„Nu, nu! sagde Faderen: Vi have ikke Carneval endnu; lad mig sætte mig først!"

Derpaa sagde han sagtere, af Frygt for Væggenes Øren: „En Mand, som jeg, bevæger sig ikke uden Nødvendighed. Pah, Nødvendighed! en Bagatel for Dig! — Du kan gjøre Sligt bedst, og Du har Dine Folk; jeg vil dennegang ikke sætte mine i Bevægelse. Lad Dschem forgive i en Hast, inden Hæren fører ham bort fra os!"

„Og derfor — sagde Cesare Borgia beklagende: derfor lader Din Hellighed sig skumple i en Æske 48 Miglier hid og 48 Miglier hjem igjen!"

„Hellige Jomfru, dertil maa en Pave vænne sig!" sagde Paven leende.

„Havde jeg blot vidst det igaar! beklagede Cesare: I Rom, hos saamange Mennesker, kan Mistanken falde paa Mange. Her vil man strax gjætte paa os."

„Ikke strax — efter vor Død — eller aldrig!" svarte Paven.

„Mig falder det iøvrigt ret beleiligt; hans .... hvad skal jeg kalde hende .... hun kalder sig hans Kone, og jeg maa troe det, da hun har modstaaet mig saa længe og saa rasende. Altsaa mener jeg — Punktum! En Enke bevarer sjelden sin Troskab, og sjeldnere sin Kjærlighed. Altsaa! —"

„Det glæder mig, at vor Fordeel træffer sammen, *mio caro;* Fordeel, siger jeg! Thi rede tregangehundredtusinde Dukater for en Smule Rottekrud, det er en god Apothekerhandel. Hør blot: Du kjender den evige Ceremoniemester,

den falske hævngjerrige Genueser, Giorgio Boccardo. Han havde Nag til Dschem. Derfor sendte jeg ham til Sultanen i Constantinopel — som Fanden skal tage, hvis der er Nogen — for at underhandle med ham. Fyrretyvetusind aarligt for Dschem's Vand og Brød, det vil sige, for hans Liv, eller tregangehundredtusinde, forstaaer sig, Zechiner, eengang for Alle for Dschem's Død. Jeg er fattig, som en Kirkerotte, mit Skatkammer er tilleie, som Marforio, den privilegerede Pasquillant, meget rigtigt har sagt. Men — jeg vil dog leve! Og Du skal leve, Cesare! Og Valentino skal leve! Altsaa — de 300,000 Zechiner ere Noget. Desværre Alt! Thi den Slyngel af tro Tjener, Præfekten af Sinigaglie, Giovanni da Rovere, min Fiendes, Cardinal Giuliani's Tjener, har opsnappet Baiesid's Gesandt med to Aars Kostpenge for Dschem, 80,000 Zechiner. Kongen af Frankrig har endogsaa snappet mig Fiskene af Garnet. Saa kan jeg da ikke vente nogen Indtægt mere fra den Kant, uden ved at give Dschem mit Huus- og Mavepulver. Her har Du *quantum satis!* Accidentser er der ved hvert Embed; hvorfor ikke ogsaa ved mit? Og den Fabel om Christus har allerede indbragt os meget. Siig ikke det Ord igjen — det slap mig saa udaf Munden — ellers kommer det kanskee i Verdenshistorien. Her har Du Sultan Baiesid's Brev til min Helligbed *).

---

*) Dette Brev meddele vi her, efter Joh. Lascari's latinske Oversættelse:

„Sultan Baiesid Cham, Søn af Sultan Mohammed „Cham, af Guds Naade høieste Konge, Keiser over de „faste Lande, Herre af Asia, Europa og de ved Havet „beliggende Lande, hilser den allerfortræffeligste Fader, „alle Christnes Herre, Pav Alexander VII. af Guds Naade, høiværdigst Ypperstepræst. Af Eders Høiheds Tjener og Gesandt, Georgio Bocciardo, have Vi erfaret, „at I lider vel, hvilket haver været os en stor Trøst og „synderlig Glæde. Blandt Andet haver han fortalt Os, „hvorlunde Kongen af Frankrig haver ifinde, at udrive

Pavens Søn gav sin Fader, for dette Brev, Dschem's Underkastelsesskrivelse til Sultan Baiesid, med den Bemærkning: Mustapha, Barberen, har listet dette Brev fra Gesandten. Men — der falder Barberen mig ind! Barbererne i Osterland ere ogsaa Apothekere, Chirurger; de have Hemmeligheder og ere tause! Den Karl maa have Gift ....

Han ringede, og bød, at Barberen skulde komme. Imidlertid betragtede han en gandske ny Skizze til den yderste Dom,

---

„Vor Broder Dschem af Eders Høiheds Varetægt, hvilket er Os meget imod, ligesom det ogsaa vilde være „Eder og alle Eders Christne til liden Baade. Derfor „have Vi opmuntret Vor Aand, og, tilligemed Eders „Gesandt, taget Eders Tarv og Ære nøie i Betragtning. „Og saae vilde da, at ogsaa Os skeer en Tjeneste, naar „I lader Vor Broder Dschem bringe af Dage, ei at „tale om, at dette tjener ogsaa ham bedst. Er nu Eders „Høihed af samme Mening, hvilket Vi af Eders Klogskab vist forvente, saa tøv ei, paa hvad Maade Eder „bedst tykkes, at udfrie ham af denne Verdens Elende „og overføre hans Sjel i et bedre Liv. Naar Eders „Høihed sender Os hans Liig, saa lover Vi, Sultan Baiesid Cham, at sende Eder 300,000 Zechiner, hvorfor Eders „Høihed kan kjøbe noget Jordegods til Eders Børn. „Ja, Vi love ydermere, at sende Eder disse Penge forud, tilligemed Christi, Eders Messias's Kjortel. At „holde dette have Vi, i Eders Gesandts Nærværelse, „svoret ved den sande Gud, som Vi tilbede og paa Vort „Evangelium. Og for at Eders Høihed kan være desto „vissere i Aanden, saa ville Vi nu nedslaae enhver Tvivl, „idet Vi, Sultan Baiesid Cham, sværge ved den sande „Gud, paa hvem Vi troe, at naar I vil gjøre den Gjerning, Vi forlange, saa ville Vi holde Alt, hvad Vi „her have lovet Eder, Intet undtaget. Givet i Stambul, ved Vor Sultanske Glorværdigheds Hof, den 18de „September eller Ramazan, Aar efter Hegira 899, og „efter Jesu den Prophets Byrd 1494." Overs.

som hans Fader, Paven, vilde lade male, og sagde i Tanker: *Cosa funeste! — si succedesse!* (det vilde være frygteligt, om en saadan Dom var at vente!)

„Er Du ogsaa en Tosse, min Søn? sagde Faderen: Jeg kan ikke undvære dette Eventyr — derfor lader jeg Folk troe derpaa, derfor lader jeg det endogsaa male. Nu fat Dig! *Missa est consio.*"

Han trak sig tilbage, kort før Mustapha, Barberen, indtraadte.

„Kan Du barbere?"

„Ja!"

„Ogsaa skjære lidt?"

„O ja, et halvt Lod er tilladt."

„Ogsaa med forgiftet Kniv?"

„Man barberer ligesaa godt med den, som med en Anden."

Borgia udbetalte ham derpaa en betydelig Sum i Guld. Han udbad sig den nye Kundes Navn. Han hørte Dschem, og vaklede dog ikke, men spurgte kun: „hvornaar?"

„Imorgen! lød Svaret: Og Taushed fremfor Alt!"

Næste Morgen barberede han da den ulykkelige Dschem, først Hovedet, siden det skjønne, lidende Ansigt. Han havde foranstaltet, at der imidlertid, i visse Mellemrum, faldt et Pistolskud, paa det han, naar Dschem rørte sig, kunde faae Anledning til at skjære ham lidet. Et Skud — et Snit — lidt Blod. — Kort derpaa atter et Skud — et Skaar — en Draabe Blod. — Saaledes tregange. — Dschem bad ham om Tilgivelse for sin Urolighed. Derfor indgned Barberen ham de Smaaevunder med en sikker, neppe mærkelig Salve — og Dschem var forgiftet og maatte døe uden Redning om faa Dage. Dschem slyngede selv Turbanen om sit Hoved, følte sig lidt underlig, og stod i dybe Tanker.

Da reiste sig en Glædestummel nede paa Gaden udenfor Palladset Borgondio — det stormede op ad Marmortrappen, og hastige Trin lød i Forsalen. Døren gik op, og ind traadte — Roland og Armand med deres Søster, Dschem's Hustru. Roland troede nu paa Muligheden af, at Dschem

kunde vorde Sultan; tilmed vidste han, at han nu kun havde een Hustrue — hans Søster. Saa var han da tilfreds, ja hjerteglad.

Hun stod uden Bevægelse. Hun kunde ikke tale, neppe aande. Hun holdt den ene Haand for sit Bryst; med den Anden holdt hun sig ved sin Broder.

Dschem kunde ikke hurtigt nok styrte hende imøde. Han faldt — Giften virkede allerede — men han faldt kun paa eet Knæ, trykte begge Hænder fast mod sine Øine og udstødte et hjerteisønderrivende Skrig. Thi han havde med eet Blik overseet sin gode Hustrues blege Ansigt og hentærede Skikkelse; han havde veiet hendes Forsmædelse, hendes Grædmelse, hendes Troskab, Kjærlighed og Længsel. Nu fløi hun ham imøde. Hun løftede ham op, og det ædle, ulykkelige Par græd af Henrykkelse.

Hun vilde tale, fortælle. Men han lagde Fingeren paa hendes Læber og sagde kun de tre tunge Ord: „Frankelandet! De Christne! Den hellige Fader!"

Alt kom, lidt efter lidt, i en vis Orden. Pav Alexander Borgia og hans Søn Cesare aflagde endnu et Afskedsbesøg hos den ulykkelige Dschem, medens hans Hustru skjalv i Sideværelset.

Efterhaanden, paa Reisen til Neapel, svandt Dschem's Kræfter. Neppe kunde han stige paa sin Hest mere .... lidt efter kunde han ikke mere holde sig paa den. Han saae endnu Neapel, Vesuv, Havet, Skibene, som seilede til hans Fædreland! Han følte den inderste Længsel — nu blot efter en Grav i Hjemmet. Mere ønskede han ikke. Thi han forgik, som en Skygge; han var allerede bleg som Døden. Hans fortryllende Skjønhed var falmet; kun hans store sorte Øie kastede endnu stundom sit Lyn. Hans troe Qvinde, som voldsomt indsluttede den høieste Angst i sit Bryst, sad hos ham, holdt ham, bærende hans trætte Hoved paa sin Skulder, ved hans Haand, og da hun drog sin Haand til sig, beholdt hun Nøglene af hans Fingre deri. Da græd hun overlydt. Men han trøstede hende med det, der ellers ængstede hende

over Alt, med Døden, der nu var en Trøst for ham og for hende, den eneste Trøst og det saligste Haab.

Der kom et Brev fra Ægypten, fra hans Moder. Han kunde ikke see det mere, kun føle det, men ikke forstaae det mere. Sin sidste Kraft havde han samlet, for at forfatte et Digt, hvori han bad sin Broder om en Grav i sit Fædreland. Man fandt ham liggende med Ansigtet over Bladet. — Han var død.

Hans Sjel var i Hjemmet. Hans Venner kunde neppe sige: han er død! saaledes græd de. Ajasbeg og Dschelalbeg vaskede hans Liig og bade over det af Koranen. Brødrene Roland og Armand de Sassenage førte deres ligesom vanvittige Søster bort med sig. Kong Carl sendte Specerier til Ligets Indbalsamering, og græd over ham som et Barn. Derpaa lod han ham bisætte i Gaeta, høit paa Bjerget over Staden og Fæstningen, i det store, tomme, antike Gravmæle med dobbelt Kuppelhvælving. Ajasbeg og Dschelalbeg vogtede Graven i stille Sorg og rørende Taalmodighed. Men Mustapha, Barberen, bad imidlertid til sin Gudinde, i en vel liden, dog fortryllende skjøn Grotte, som, dybt nede i en mægtig Klippekloft, der aabner sig lige ned i Havet, er indrettet til et forunderligt Capel, som Havet opfylder i Flodtiden, saa Gudinden maatte drukne, hvis hun ikke var af Steen. Men nu staaer hun, drivendevaad, bekrandset med frisk grønt Søgræs, kun desto vidunderligere i sin uforgængelige Skjønhed, staaer der med smilende Ansigt, og tilsmiilte endogsaa Barberen. Han var syg, og saalænge det stod paa, skjulte han sig her for Kjenderes Øine. Men saasnart han havde helbredet sig selv nogenlunde, flyede han til Constantinopel. Af Giftens Indgnidning i Dschem's Hoved vare nemlig hans Hænder forræderisk ophovnede, og Dschem, som kjendte Orientens Kunster altforvel, havde oftere betragtet dem siltiende, klappet ham sagte paa Skulderen og blot sagt: „Gud være Dig barmhjertig! Mod mig har Du gjort vel.“ Barberen erholdt en stor Belønning og blev derpaa Vezir, tilsidst endogsaa Storvezir. Han hævnede sit forlorne Fædreland, idet han udførte de skrækkeligste Slag mod Erobreren Mohamet's Børn. Ved hans

Indflydelse og Raad blev Sultan Baiesid stødt fra Thronen og forgivet af sin Søn Selim. Han lod fem unge Blodsforvante døe, han ihjelslog sin Broder. Mustapha udpressede umaadelige Skatte, men blot for hemmeligt at vederqvæge fattige Landsmænd i deres Trældom. Han oplevede den Glæde, at Pav Borgia uforvarende blev forgivet af sin Søn, som forgav sig selv.

Men Kisten med Dschem's Liig blev hentet fra Europa, og begravet ved Siden af hans Bedstefader Murad i Brusa. Dschem's ulykkelige Moder kom samme Dag til Brusa, omfavnede og kysſede Kisten, og nød en Moders fattige dog salige Trøst, at see, hvorlunde hendes Barn vorder begravet.

Leopold Schefer.

Af Thuilleriernes Historie,

ved

Touchard-Lafosse.

Hr. Coulaincourt, Hertugen af Vicenza, som i hele Keisertiden beklædte Storstaldmesterens Embede, frembød for Jagttageren en sand Typus af en Grand-Seigneur fra ældre Tid, men meget beriget — (Forstaden St. Germain, maa tilgive mig dette Udtryk), — ved en mangesidig Tilegnelse af en nyere og mægtigere fremskridende Civilisation. I hans Udseende, hans Manerer, i hans Conversationstone laae der noget Adeligt uden Hovmod, Veltalenhed uden Pedanteri, Alvor uden Tørhed. En hvis Tilbageholdenhed, der hos denne alvorlige Mand kun var et Tegn paa Følelse for Anstand, kunde man ved den første Sammenkomst med ham let tage for ondt Lune eller Ærgrelse, Mange antog det endog for Opblæsthed; men Coulaincourt var af altfor ophøiet en Tænkemaade til at hengive sig til slige Jammerligheder, og en Mand af altfor megen Aand og Dannelse, til at han skulde gjøre sig til Slave af de Forfængeligheder, der sædvanligen ere de kjære Middelmaadigheders Arvedeel.

Ingen af Rigets Storofficerer erhvervede sig Napoleons Tillid i saa høi Grad, som Hertugen af Vicenza; men maaskee fortjente heller ikke noget Menneske det mere, i det mindste i een Henseende, som vist Ingen formoder: Coulaincourt var en Tjener, fuld af Aabenhjertighed, Loyalitet og Frimodighed; der ogsaa talte Sandhed ligeover for Souverainen. Sandhedens Sprog for Thronens Fod havde altid været saa forsømt, at det nu ikke alene var blevet en vanskelig Kunst men ogsaa et moralsk Mesterstykke, hvori Hertugen af Vicenza, uagtet hans glimrende Exempel, ikke formaaede at hverve en eneste dygtig Elev. Betragter man

Livet ved de moderne Hoffer, seer man ved første Blik, at Sandhedsvidenskaben er, om end ikke aldeles uddød, saa dog begraven i dyb Søvn.

Keiserens Hengivenhed for sin Storstaldmester geraadede denne Souverain ligesaa meget til Ære, som Coulaincourts urokkelige Hengivenhed og Troskab gjorde ham selv Ære.

Heri ligger ogsaa et af de Træk, der udmærkede den store Napoleons Charakteer; han fattede ikke alene den største Hengivenhed for sine tro Tjenere, omendskjøndt de i deres Aabenhjertighed ofte misbilligede hans Anskuelser og Planer; men Embedsmænd, som han ikke kunde lide, undrog han dog ikke derfor sin Tillid, saalænge det var dem betroet at lede Forretningerne eller befale over Hærene; Moreau, Bernadotte, Massena, Fouché, Talleyrand havde altid havt noget Fraſtødende for ham, men alligevel undlod han aldrig at gjøre dem deelagtige i Udførelsen af sine Planer, naar han indsaae at det vilde gavne Sagen.

Han sagde ofte: „Det er ikke af mine Folk, men hvad gjør det? De passe uimodstaaelig for den Sag og jeg bruger dem.“ Det kommer her ikke an paa at holde af Folk, men paa at regjere, og man gjør sjelden Staten nogen Tjeneste ved at lade Følelsen raade. Ludvig den 16de handlede som en slet Konge, da han stillede en af sine yndede Billardspillere i Spidsen for Bestyrelsen af den kongl. Skat; og en vis Minister fortjente for sine Udnævnelser til en vis Plads hiin Snert af Cynikeren Beaumarchais's retfærdige Satyre, som endnu er indpræget i Alles Erindring. Beaumarchais sagde: „Vi trænge til en Regnemester, og man gav Pladsen til en Dandsemester.“

Tilgivelse for et saa forslidt Citat; det var ikke os men Napoleon der fremførte det; hvilket forresten ikke gjør Sagen bedre, naar man betænker, at en eller anden

Figaro i Aaret 1838 skrev: Napoleon selv er et forslidt Thema, der ikke længer fordrages af den gode Smag. Spørger man da, hvor de franske Celibriteter ere, som man tør beundre, saa svare vi: „de glimre i hiin Række af Illustrationer med eller uden Skjæg, lidenskabelig sværmende eller ligegyldige for Cigarene, i Skjørt eller Pantalons, som tjene under Sand's Banner eller samle sig omkring Jules Janins Oriflamme." Det er vort Pantheon, der er Alt det, som kan gjøre Fordring paa vor Ærefrygt, hvad enten de uu skrive, spise, drikke Sekt eller leilighedsviis ogsaa vakle og tumle behørigt om Aftenen imellem 9 og 10. — Udenfor disse Store gives der ingen anden Storhed længere, og alle Keisertidens Celibriteter maae stuves tilside i Efterverdenens Pulterkammer.

Men vi ere rigtignok komne temmelig langt bort fra Storstaldmesteren, thi han var i Sandhed en glødende Beundrer af Napoleon og havde seet hans ædle Stjerne staae op og naae dens Zenith. Som simpel Adjutant hos General Buonaparte havde han været Vidne til alle dette Genies heroiske Bedrifter; han var hos ham, da denne store Feltherre af dette Væv af Seire sammensatte sig den keiserlige Kappe og lod Carl den Stores Krone opstaae af de Laurbær, der bekrandsede hans Tinding. Coulaincourt var, i Spidsen for et smukt Karabiner-Regiment, mere end eengang den Kølle hvormed den anden Alcide fældede den europæiske Hydra. Glimrende, værdigen anerkjendte Tjenester, en urokkelig Troskab, en Iver der ingen Hensyn tog til Hvile eller Søvn, Egenskaber som Napoleon bestandig fortrinlig fandt Behag i, var Grundpillerne for den Hengivenhed, der dannede sig gjensidigen mellem Napoleon og Hertugen af Vicenza, en Hengivenhed som forhøiedes og bestædedes med Aarene, uden at den nogensinde formørkedes af nogen Sky. Da de store Ulykker brød ind, drak Souverainen og hans Ven (thi dette Navn fortjener han)

af samme Malurtbæger ligesom de tidligere tømte Glædens sammen . . . Coulaincourt var i April 1814 en af de sidste Hoffolk i Fontainebleau.

Storstaldmesteren forenede i sin Person de fleste af de Attributer, som tilkom den forrige Connetable af Frankrig; dette Embede var blevet gjenoprettet under Keiserdømmet; man havde endogsaa en Viceconnetable, men disse Værdigheder vare meest Æressager og i Virkeligheden Embeder, som kun paradere i Statskalenderen.

Storstaldmesteren havde Overbebestyrelsen af alle Staldanliggender; det Personale, der stod under ham, var Staldmestere, Hofstaldmestere *(Cavalcadours)*, Pager, Piqueurer, Courerer og forskjellige Officianter ved Staldtjenesten, derunder besynderlig nok en *Porte - arqvebuse* (En der bærer eller spænder Bøssen), hvis hele Forretning bestod i at lade og igjen affyre Pistolerne i den keiserlige Vogn.

Til Storstaldmesterens Departement hørte ogsaa Stutterierne, og han udnævnte eller foreslog alle Betjente ved de forskjellige Brancher; han betegnede første og anden Page, og fremstillede for Keiseren de unge Mennesker, som havde fyldt deres 18de Aar og nu skulde forsættes til Armeen som Officerer.

Forlod Keiseren sine Appartements, gik Storstaldmesteren umiddelbart foran, holdt Stigbøilen, naar han steg til Hest, og gav ham Tømme og Pidsk i Haanden. Paa Reiser kjørte han umiddelbart foran Keiserens Vogn. Ligesom den forrige Connetable, maatte han sørge for Keiserens Krigsvaaben, fulgte ham bestandig i Slaget og bar Majestætens Kaarde. Han maatte paasee at den tjenstgjørende Staldmester altid paa Slagdagen havde Keiserens Harnisk parat, og skulde det bruges, maatte Storstaldmesteren selv iføre ham det. Men dette var saa at sige kun en poetisk Talemaade, da det aldrig kom til Udførelse. Hverken aabenbart eller

hemmeligt betjente Napoleon sig nogensinde af et Harnisk, og det saakaldte Brystpandser, som nogle Memoireskrivere omtale, er kun en Opdigtelse. Paa Kampladsen reed Storstaldmesteren bestandig paa venstre Side af Keiseren, for at han strax kunde tage imod Hesten, naar Keiseren steeg af. Styrtede Keiserens Hest eller den blev dræbt under ham, maatte ingen Anden end Storstaldmesteren hjelpe Hs. Majestæt op.

Som øverste Chef for Staldtjenesten havde Hertugen af Vicenza ogsaa sine hemmelige Instrurer og sin hemmelige Politik. Vilde Keiseren forlade Hovedstaden, enten for at gjøre en lille Udflugt i Provindserne eller for at tage til Armeen, saa var Dagen til Afreisen ikke bekjendt for Nogen; kun Storstaldmesteren blev indviet i denne Hemmelighed. Forspand, Opvartnings- og Kjøkken-Officianter bleve bestemte til Reisen og forlagte paa forskjellige Router, for at Ingen skulde vide, hvorhen Reisen gjaldt. Var Keiseren saa reist, drog man igjen de forskjellige, overflødige Tjenstpersonaler ind.

Det manglede ikke at Napoleons Bagvaskere underlagde denne Fremgangsmaade en skammelig Bevæggrund; de foregive at Keiseren svævede i en bestandig Frygt for at blive myrdet og derfor søgte at lede Morderne vild. Vi skulle en anden Gang bevise, at der siden Consulatet vel blev stiftet Sammensværgelser imod Keiserens Liv, endogsaa af Mennesker, som han havde overøst med Velgjerninger, men at Ingen af disse Ryggesløse nogensinde havde Mod til at udføre deres Forræderie. Napoleon havde gandske andre politiske Grunde til saaledes at lægge Dølgsmaal paa sine Skridt. Ingen af en Souverains Handlinger er ligegyldig; ethvert Skridt udaf hans Pallads bliver beluret, udspioneret og udtydet, man tillægger det en eller anden Hensigt; neppe formoder man en eller anden Hensigt hos en Fyrste, førend strax Critiken hænger sig derved med sine tusindfingrede Hænder. Ubekymret for alle de Forvildelser, den kan

begaae og udbrede, bedømmer den Ting, som den ikke forstaaer og hvoraf den Intet veed. Dette Onde vilde Napoleon forebygge saa meget som muligt.

Denne Skik medførte ogsaa andre væsentlige Behageligheder for Keiseren. I dette lykkelige Incognito kunde han undgaae de Ubehageligheder, som ere forbundne med de høitidelige Modtagelser og Tiltaler. Paa den Dag, Keiseren vilde reise, var der sædvanligviis Hofcircle eller ogsaa Skuespil eller Concert. Jøvrigt gik Alt sin jævne Gang. Hs. Majestæt affecterede endog ofte, at han næste Dag vilde besøge *théâtre français* eller Operen — Selskabet skiltes ad som sædvanlig henimod Midnat. Enhver især beredede sig, før han gik tilsengs, behørig paa at møde i Theatret næste Dag og skaffe sig en Plads saa nær som muligt ved Keiseren; man maatte jo gjøre sig Umag for, i Publikums Paasyn at opsnappe et Nik, et Smiil, ja vel endog et Ord, hvorved Verden kunde faae store Tanker om Eens Værd.

Vare nu Alle borte, sagde Keiseren pludselig: „Om to Timer reiser jeg!“ Hs. Majestæts Equipager stode fuldkommen færdige, fordi Storstaldmesteren var Medvider i Hemmeligheden, dog uden at han havde gjort Meddelelse derom til nogen Trediemand. Kammerherrer, Staldmestere, Ordonnantsofficerer bestemtes øieblikkelig, og de maatte ordne deres Sager i faa Minuter; der herskede i Thuillerierne et Liv, en Bevægelse, en Forvirring, hvorom man ikke kan gjøre sig noget Begreb, naar man ikke selv har seet det. Herrer og Tjenere krydsede hverandre i alle Retninger; man saae kun vandrende Lys rundtomkring, og saae man fra Haven igjennem Vinduerne, frembød der sig et bevægeligt Skyggespil, der langt overtraf Seraphins chinesiske Underværker. Men det blev meget interessantere, mere pittoresk og komisk, naar Keiserinden reiste med, og alle hendes tjenstgjørende Damer ligesaa uventet og ligesaa hurtigt maatte træffe de-

res Tilberedelser til Reisen. At ordne en heel Samling af Pynt og Stads i et Øieblik, hvilket Indfald! De stakkels Damer kunde nok have Grund til at tabe Fatningen derover! Gode Gud! hele Slottet gjenlød af Sukke, Klager og sagte Forbandelser. Een sagde: „Keiseren behandler sit Hof som en Leir;“ en Anden: „Keiseren lader Æresdamerne maneuvrere som hans Voltigeurer;“ en Tredie: „Skulle Damerne reise med, saa lader man blot blæse Allarm heri Slottet som i en Ryttercasserne, det er dog for galt!“ —

Hertil kom endnu den pludselige, uformodede Afskedstagen, de paa eengang afbrudte Soireer. Keiseren loe hjertelig med sine Fortrolige over alt dette. *Pavillon de l'horloge* havde neppe ladet det sidste Slag af den bestemte Time lyde, før Keiseren ogsaa sad i Vognen, og Officerer og Damer maatte være der enten de saa vare færdige eller ikke. Mange Damer havde i Mellemtiden igjen strakt sig paa Leiet, enten for at vedligeholde Teintens Friskhed eller for ikke at komme ud af deres gode Vane; men hvem kan ved en saadan Leilighed prale af den fuldkomneste Nøiagtighed. Mere end een Gang hændte det sig, at en smuk Kammerfrue først i Vognen fik Tid til at snøre sig færdig; hvor meget maatte der ikke blive ufuldendt under slige Omstændigheder, ikke at tale om visse Ting, som, efter det smukke Kjøns Begreber, aldrig gjøres færdig.

Det var kun sjelden at Keiseren bestemte sig til en Reise med Keiserinden; kun med Gysen betragtede han en saadan qvindelig Reisehofstat, der paa mange Maader standsede hans hurtige Fart; i Særdeleshed protesterede han imod de utallige Pakker, Æsker, Reise-Necessaires og Reise-Meubler, som efter hans Mening gav dem Udseende af reisende Komedianter. Til Bevis paa denne Keiserens Ulyst til enhver Reise med Keiserindens Hofstat, tjener følgende, kun lidet bekjendte Anecdote.

I Foraaret 1806 bestemte Napoleon at gjøre en Reise igjennem det Indre af Riget, og lovede i det første Øieblik Josephine, at hun maatte følge med. De følgende Dage forelagde hun Keiseren et Program af saa colossale Reisetilberedelser, at han bævede i sit Inderste derover og øieblikkelig i Hjertet besluttede at lade Keiserinden blive tilbage i Paris, for at undgaae de sienfynlige Ubehageligheder, der vilde følge med en saadan Luxus. Han bestemte derfor gandske hemmeligt en anden Tid til Afreisen, befalede hele sit Følge i Stilhed at bringe deres Sager i Orden og Kl. eet om Morgenen stige til Vogns. Josephine ahnede ikke det Ringeste, sagde som sædvanlig Keiseren Godnat, og trak sig uden Mistanke tilbage til sine Appartements.

Men ved alle Hoffer er Sladderen, især naar den understøtter Herskernes Ønsker og Lidenskaber, saa indbringende, at den kun sjelden lader nogen Leilighed gaae unyttet hen. En af Meldingsdamerne havde i Forsalen hørt hviske om en hemmelig Afreise; ved en Kammerfrue, der sov i Forværelset, meddeelte hun Keiserinden denne Efterretning. Josephine laae i en dyb Søvn, da Sengeomhænget pludselig rives tilside og Kammerfruen melder dette Brud paa det keiserlige Løfte.

„Han reiser uden mig!“ raabte hun, idet hun kastede Tæppet ned til Fødderne, med en Mine som en ung Pensionair, hvem man havde lovet en Reise til Vinhøsten, men som nu maa tilbringe hele Ferien i sin Pension. — Keiserinden vedblev heftigt, i det Taarerne traadte hende i Øinene: „Det skal der ikke blive noget af! Kan det ikke være andet, saa reiser jeg ogsaa imod hans Villie — hurtig — klæd mig paa! — Ere Hestene allerede spændte for?“ Kammerfruen svarte meget ængstelig: „Madame! Jeg frygter endog meget, at Keiseren allerede sidder i Vognen. — Hs. Majestæts Hensigt fik vi forsilde at vide.“ — „Det er afskyeligt, saaledes at forlade mig — at bryde sit keiserlige

Ord! — Nei, nei, bort med Toilette! — vedblev Josephine til Kammerfruen, der vilde begynde at klæde hende paa: En Natdragt, det er nok!" — „Deres Majestæt vil dog tillade mig at hjelpe Dem Strømper paa?" — „Det er der ingen Tid til." — „Men Deres Majestæt har ingen Livstykke paa og " — „Ja, ja, De har Ret — men et stort Shawl — det kan ogsaa gjøre der." — Og med bare Been, i Tøfler, indhyllet i en tynd Overkjole af *jouy*, som med en besynderlig Uforskammethed forraadte alle Former, fløi Josephine forbi Gardere og Tjenere igjennem alle Appartements. — Med raske Skridt iler hun ned ad Trappen, kommer endelig i Thuilleriernes Peristyl, og kaster sig høit grædende i Keiserens Arme, i det Øieblik han løfter Foden for at stige tilvogns.

Josephines Taarer formaaede Napoleon ikke at modstaae; inderlig rørt ved Synet af hende, lovede han at tage hende med, men besvor hende, først at klæde sig paa. „Jeg sværger Dig til, at jeg skal vente paa Dig!" sagde han i hiin hjertelige Tone, som dette Øieblik havde hentet frem fra deres Ægteskabs første Tid. — „Jeg troer Dig ikke mere — Du kunde narre mig — jeg reiser som jeg er her." — „Hvorledes? Mere end halvnøgen!" — Men Josephine havde allerede trykket sig ind i et Hjørne af Vognen, som en lille Pige, der frygter for at hun kunde blive glemt hjemme. Keiseren tildækkede hende med sin Pelts, og førend han satte sig ind til hende, gav han de nødvendige Befalinger til, at Keiserinden paa næste Station kunde finde Alt hvad hun manglede.

Under det russiske Felttog hørte vi ofte Coulaincourt fortælle, og vi erfarede en Mængde interessante Details over hans Tjeneste som Storstaldmester. Hans levende, aandfulde Fortællinger underholdt os i de lange Nætter i Bivouaken, medens den frygtelige Kulde, trods de store Baal, bortjog Søvnen. Men fortalte Hertugen, svandt straks alle

sørgelige Ahnelser og man tænkte ikke længere paa den kommende Dags Farer.

En Aften sagde Storstaldmesteren: „Naar Keiseren er paa Reiser, lader han sine og sit Huses Udgifter betale paa det Allernøieste. Boer han hos Autoriteter eller hos rige Privatmænd, saa blive de ved hans Ophold foraarsagede Omkostninger langt overveiede af Foræringer til Værten og Gratificationer til Opvartningspersonalet. — Om Søndagen forsømte Keiseren aldrig, førend sin Afreise at høre en Messe; men dette gjorde han aldrig i Byerne, hvor Etiquetten med dens Følge gjorde ham utaalmodig og trættede ham. Maatte Keiseren Aftenen før en Festdag overnatte i en Commune, der gjorde Fordring paa en Byes Rettigheder, saa brød han op tidlig om Morgenen, men standsede i den første Landsby, for at bivaane Gudstjenesten. Hs. Majestæt knæler andagtsfuld for Altaret, hvis Blomster endnu ere fugtige af Morgenduggen; han holder meget af at see Præsten i den hvide Chorskjorte og det simple Messegevandt; og han hører gjerne Ord ligesaa simple som den præstelige Dragt.

Og naar Hyrden er besjælet af sand Christenkjærlighed, saa bliver denne religieuse Station en sand Guldgrube for Hjorden; Napoleon lader nemlig bestandig udbetale 25 Napoleonsd'or til den Geistlige, hos hvem han har hørt Messe og desuden en betydelig Gave til Sognets Fattige.

Er Præsten graanet i sit Altars Tjeneste, har Revolutionens Storme omsuset hans Hoved, men han i Partiuroligheders vanskelige Tider opfyldte sit evangelike Kald uden at hengive sig til jordiske Lidenskaber, saa giver Keiseren ham Æreslegionens Kors med de Ord: „Min Herre! Det geraader Dem til Ære, midt imellem Forfølgelser at være bleven ved at være dydig og tro; De har fortjent denne Anerkjendelse.“

Det er mærkværdigt, at Ludvig den 16de, der var den mindst krigerske Souverain, var en meget duelig Rytter, og at Napoleon, den nyere Tids største Feltherre, i det mindste hvad Fasthed i Sædet angik, sad til Hest som en Ildtang. Keiseren var saa slet en Rytter, at han ofte vilde være falden af, dersom man ikke havde taget alle mulige Forholdsregler derimod. De keiserlige Stalde vare derfor et sandt Helvede for de Heste, der vare bestemte til Monarkens personlige Brug, og en Skjersild for de Staldmestere, som skulde dressere dem. Hvilket Naturel disse Dyr ogsaa havde havt, maatte de underkaste sig en fuldkommen Forvandling, og de maatte finde sig i en uafbrudt Række af Prøver, indtil de havde aflagt alle Nykker og havde lært den blindeste Lydighed. Store Gud! Hvormeget koster det ikke at komme til Ære og Hæder — endog for Heste. Viste den arabiske Ganger, med sine Hjortebeen, sit Flammeblik og sin smidige Gang, sig ogsaa poetisk nok til at være stolt af at bære Napoleon; med hvormange Qvaler maatte den da ikke tilkjøbe sig denne ædle Bestemmelse. Dens keiserlige Opdragelse bestod i, uden Bevægelse at taale alle mulige Stød af Sporerne og Pidskeslag, som den undervisende Staldmester fandt for godt at give. Man slog den i Siderne, paa Been, Øren og Hoved, uden at den maatte vise det ringeste Tegn paa Utaalmodighed, naar den ikke vilde udsætte sig for en dobbelt Portion. Uden at bevæge sig eller fare sammen, maatte den ædle Elev taale Flinte- og Pistolskud, ja at der affyredes hele Fyrværkerier lige ved dens Øre. Den maatte ogsaa vænne sig til Trommernes Hvirvlen, Trompeternes Larm o. s. v. Faner svingedes for Øinene af det arme Dyr; Kugler kastedes paa Benene og utallige Hindringer lagdes det i Veien. Alle disse Prøver maatte den bestaae, uden een eneste Gang at fornægte sin Stoicisme; det mindste Ryk med Benene, den ringeste Vrindsken, den umærkeligste Spidsen eller Bøining af Øret gjaldt strax for et Tegn paa Ulydighed og Modstand. Og

ved alle disse Qvaler maatte det skjønne Dyr dog ikke miste noget af sit smukke Udseende, af den ædle Gang og heroiske Holdning, der passede for dens høie Bestemmelse. En saadan Hest er sandelig mere at beklage end hiin udslidte Kleppert fra Montmorency, som hver Søndag blev reden af Contoirbetjentene, efterat den hele Ugen igjennem havde sukket under Byrden af Kirsebærkurve. Keiserens Araber maatte føre sit Hoved som Bucephalus, saasnart den anden Alexander besteeg den.

Denne for Hestene og for Staldmesteren lige vanskelige Opgaves Løsning var overdragen til den første Staldpiqueur, Hr. Jardin, en erfaren og skarpsindig Mand, og han gik næsten bestandig seirende ud af Kampen.

I den keiserlige Stald var der en arabisk Hest, som Napoleon holdt særdeles meget af og som syntes at være begavet med en dobbelt Natur. Saae man den i Stalden eller under en anden Rytter, lod den Hovedet hænge, gik med krumme Knær og hængende Øren, saa at den saa temmelig lignede en eller anden Melkevognshest. Men saasnart Keiseren besteeg den, tog den sig pludselig sammen, rettede Hovedet høit i Veiret, og dandsede frem; Øiet flammede, Reisningen var dristig og imposant; for et Øieblik siden vakte den kun Medlidenhed, nu forbausede den Alle. Intet Menneske kunde være en dueligere Skuespiller end denne Hest var. Tager jeg ikke feil, heed den Soliman. Den stod i stor Gunst hos Keiseren; men maatte dog til en vis Grad dele denne med „Biskoppen," en anden Ridehest. Under den østerrigske Krig hændtes en Dag et komisk *qvi pro qvo* med Hensyn til disse Heste. Keiseren vilde vende tilbage fra Veien til Schönbrunn og havde allerede Foden i Stigbøilen, da han pludselig saae Biskoppen af Raab, med hvem han længe havde ønsket at tale.

Keiseren sagde til Jardin, der netop holdt Hesten ved Hovedet: „Er det ikke Biskoppen jeg seer?" — „Nei

Sire! svarte Jardin, gandske fordybet i sin Forretning: — det er Soliman.“ — Hvad snakker Du der om Din Soliman? Jeg er vis paa, at det er Biskoppen af — “ Keiseren søgte efter Navnet paa Bispedømmet, men kunde ikke komme derpaa.

Staldmesteren svarede: „Hvorledes kan Deres Majestæt saaledes tage feil, det er Soliman; Biskoppen har jo to hvide Pletter paa høire Side og hvide Haar ved Munden.“ — Af disse Ord forstod Napoleon sin Staldmesters Misforstaaelse, udbrød i en skrallende Latter og sprængte affsted uden at forklare Jardin Grunden dertil. Ulykkeligviis var dette Eventyr ikke det eneste, hvori Jardin blev indviklet under Felttoget 1809.

Nogle Dage efter det frygtelige Slag ved Eßlingen, da Keiseren var meget smertelig greben ved Tabet af Marschal Lannes, forlangte han sin Soliman. Tilfældigviis var Jardin ikke i Stalden, og den tjenstgjørende Piquenr lagde ikke det sædvanlige Tøi paa Yndlingsaraberen. Neppe havde Keiseren sat sig op, før Dyret ryster Hovedet, og gaaer baglænds tilbage; Keiseren, der ikke er vant til slige Luner, kunde ikke i Øieblikket træffe den rette Maade til at berolige Dyret, gjør det endnu galere, og bliver endelig kastet af. — Gandske forstødt og bedækket med Støv staaer han rasende op, og ulykkeligviis kommer Jardin, som man ikke før havde kunnet finde i Stalden, til i samme Øieblik. Han fik et Slag i Ansigtet af Keiserens Ridepidsk og trak sig fortvivlet tilbage. Keiseren, der ellers aldrig slog sine Folk, (de Historieskrivere, som sige det Modsatte, lyve) var ntrøstelig over at han ikke have været Herre over sin Hidsighed og i Vreden havde mishandlet netop en af sine troeste Tjenere. Han slog sig for Panden og gjentog Ordene: „Forbandede Hidsighed! — Ja, hvor det gjør mig ondt.“

Coulaincourt, der kom til i dette Øieblik, faldt ind: „Jeg troer det, Sire! Jeg kommer nu fra denne lige-

saa agtværdige som duelige Mand, hvis loyale Tjeneste De-res Majestæt burde have erindret. — Han vil maaskee neppe overleve denne Skjændsel." — „Hvad siger De, Hertug — lad ham strax komme til mig; jeg vil see ham og tilstaae ham min Uret, den gode Jardin." Jardin traadte frem med forgrædte Øine og overordentlig nedslagen; alligevel tvang den gode Olding sig til at smile.

„Naa, min kjære Jardin, De maa ikke tro at dette ulykkelige Pidskeslag var tiltænkt Dem. Jeg vidste jo ikke hvor jeg slog. Jeg var saa forslaaet, at Harmen og Smer-ten i det Øieblik gjorde mig gandske blind. Ulykken vilde, at netop De skulde komme til — vær nu ikke mere vred paa mig — det gjør mig inderlig ondt, at det er skeet."

Jardin blev rørt til det Inderste: „Ak, Sire! saa-megen Godhed — " „Jeg elsker og agter Dem af Hjertet, min gode Jardin — her er min Haand — lad saa Alt være glemt!" — „Alt, Sire! raabte Jardin, i det han trykkede Napoleons Haand mellem sine: Alt! Kun ikke Deres Majestæts sidste Ord!"

Og Jardin gik, trøstet, tilfreds, og mere end nogen-sinde fængslet til Keiseren. — I nogle Memoirer er dette Træk af Keiserens Heftighed blevet aldeles forvanskет; vi have derfor troet at burde fortælle det overeensstemmende med Sandheden, og der er vist Ingen, som heraf vil slutte, at Napoleon var et slet Menneske. Det gamle Dyna-sties Konger havde under lignende Omstændigheder ladet den stakkels Piqueur hænge; Historien viser, at dette er skeet for meget ringere Forseelser.

Keiseren havde formegen Takt til strax at ville læge Saaret med et Penge-Plaster; men otte Dage senere fandt han en passende Anledning til at glæde den vakkre Jar-din med en Foræring af 1000 Dukater.

Storstaldmesteren, Coulaincourt, var for elskværdig, for glimrende, en i sit Ydre for vel begavet Mand, til at

han ikke skulde have fundet følsomme Hjerter ved Napoleons Hof. Men det vilde være et uoverkommeligt Arbeide at opstille en Lidenskabernes-Statistik paa saa viid en Mark, da man neppe engang vilde komme paa det Rene dermed, om man ogsaa lurede ved alle Dørre i Thuillerierne. Til Lykke for de nysgjerrige Aander opkom den Monomanie at skrive authentiske Memoirer; deres Aabenmundethed fortæller os en Mængde pikante Sager, hvorom den meest skarpsynede Kritik tidligere ikke engang drømte. Saadanne venskabelige Oplysninger kan man ogsaa takke for, at man har gjort Bekjendtskab med den levende og gjensidige Hengivenhed, der fandt Sted mellem Hertugen af Vicenza og Palaisdamen, Grevinde Canchy. Man veed deraf, at denne Dame i Republikens gode Tider benyttede den almindelig gjældende Frihed til at blive skilt fra sin Mand, og ofte forgjæves havde anholdt hos Napoleon om Tilladelse til en Formæling med Storstaldmesteren. Napoleon svarede bestandig, at han ikke vilde taale, at Personer i en saadan Stilling gav Forargelse ved at indgaae det andet Ægteskab, og da han selv havde givet en saadan Forargelse, svarede han paa Josephines Forbøn for Palaisdamen: „Hun har fuldkommen Frihed til at gjøre hvad hun vil; men saa maa hun fratage sig sin Stilling ved Hoffet og forlade Paris.“ — Men begge de Elskende syntes at foretrække deres Hoftjenester for en Formælings-Formalitet, thi han vedblev at være Storstaldmester, og hun Palaisdame. Nogle Aar efter Keiserens Fald fuldbyrdedes den længe ønskede Formæling; men den ædle Coulaincourts Hjerte var for dybt saaret ved Vennens Ulykke og Fædrelandets Stilling, til at han længe skulde kunne nyde Glæde af sit Ægteskab. Han døde, og Efterverdenen seer op til ham som til eet af de klareste Punkter paa hiin med glimrende Stjerner besaaede Himmel.

Landsbypræsten Bonaparte.

Imellem Saint-Casciano og Certaldo, hine to Stæder, som ere blevne navnkundige ved Machiavel og Boccacio, i en smilende Dal, ligger en lille ubetydelig Landsby, med en simpel Kirke, blottet for alle de Kunstens Underværker, hvoraf Italien vrimler. Aar 1807, i det franske Keiserdømmes meest glimrende Epoke, var her en Præst ved Navn Bonaparte. Han var fattig og ubekjendt, som om en Mand af hans Navn aldrig havde trukket Paven ud af Vatikanet, for at lade sig salve af ham i Notre-Dame; uden Ærgjerrighed, som om han slet ikke var en Onkel til Lætitia og Grand-Onkel til den nye General, hvis Heltemod havde erobret Italien, hilset Pyramiderne, indsat og affat Europa's Konger. Han skjar sine Træer, pleiede sine faa Viinstokke, bar en hullet Kappe og slikkede Skoe. Al den Larm, hans unge Frænde gjorde i Verden, havde neppe berørt ham.

Ingen tænkte paa hans ophøiede Slægtskab. Han havde glemt Corsica, sit Fædreland, for kun at tænke paa sine Sogneborn, der vare simple og uvidende Mennesker, ligesom han selv. Bag Kirken skulde hans Grav være. I hans Præstebolig var en Bøsse, som stundom gav Vildt til hans Bord; et lille Næt, hvormed han fiskede i en nærliggende Park. Naar man, til disse Adspredelsesmidler, føier nogle Blomsters Dyrkning og Opkrævningen af Tienden, som skete togange om Aaret, saa har man en nøiagtig Fortegnelse over Landsbypræsten Bonaparte's timelige Sysler; hvad det Aandelige angaaer, saa holdt han sig til det Gamle, læste Messe togange om Ugen, og prædikede hver Søndag. Imidlertid var der dog ogsaa tre Personer, som han udmærkede og som han sysselsatte sig med paa en særlig Maade; det var en Høne, en ung Pige og en ung Svend. Hønen var hvid, meget kjælen, en ypperlig Liggehøne, og naar Præsten spiste i et lille Lysthus, pikkede Hønen Krummerne af hans Bord; den kom strax, naar han kaldte, lod sig klappe, og drev

undertiden sin Fortrolighed saavidt, at den lagde sine Æg i de stovede Folder af hans Præstekjole. Den unge Pige hed Mattea; Præsten havde døbt hende, underviist hende, og det var en uskyldig Glæde, hvormed han saae hende vore op og vorde smukkere Dag for Dag. Mattea med sine smukke Øine, sin ranke Skikkelse og hiin italienske Listighed, som viser sig saa naiv og naturlig, var Landsbyens Stolthed. Den gode Præst tænkte uden Ophør paa den unge Piges Fremtidslykke; han havde tiltænkt hende et fortræffeligt Giftermaal; han vilde forbinde hende med Tommaso, hans Klokker, den tredie Gjenstand for hans Godhed. Det var en stor, stærk Knos, Præstens Factotum. Han dyrkede Haven, passede Kjøkkenet, svarte ved Messen, pyntede Altret; det var et godt Menneske, lidt fremfusende, men ærlig, altid den Første og den Heftigste ved enhver Strid, aldrig neutral. Han elskede Mattea med en Fyrighed, som vilde have forskrækket Præsten, hvis ikke den unge Piges Kulde havde beroliget ham.

Naar Mattea besøgte Præsten, morede det ham undertiden, at staae i sit Kammer, bag Gardinet, og see ud i Gaarden, hvorledes Tommaso gjorde sig behagelig for Mattea.

„Mattea, jeg tænkte paa Dig imorges, da jeg ringede Angelus; hvad gjorde Du dengang?" spurgte han.

„Ikg tænkte paa den hellige Jomfru!" svarte den unge Pige, hvis Øiblik forresten slet ikke havde noget Ascetisk ved sig.

Tommaso bebreidede hende hendes Ligegyldighed, hendes Grusomhed. Derpaa vilde han omfavne hende; men hun rev sig leende fra ham, og løb hen til Præstens Høne. Saa traadte Præsten ud, for paa eengang at beskytte Mattea og Bianca — det var Hønen.

Saaledes levede den gode Præst et lykksaligt Liv midt iblandt sine Sogneborn, blandt Væsener, som han elskede. Da begav det sig en Sommerdag, at hele Landsbyen kom i Opror; Hestetramp lød udenfor, og pludselig var Præstens Gaard fuld af Cavalerer. En af Keiserens Generaler, lige-

som overſaaet med Guld, med hvide Fjer i Hatten, fremſtillede ſig for Landsbypræſten. Denne fremſatte ſtjælvende en Stol og blev ſtaaende med Hænderne foldede over Bryſtet.

„Vær ved godt Mod, Herr Paſtor!“ ſagde Generalen: De hedder Bonaparte og er en Onkel af Napoleon, de Franſkes Keiſer, Konge af Italien?“

„Ja, min Herre!“ ſagde Præſten, ſom vel havde en dunkel Kundſkab om ſin Frændes Lykke, men betragtede den ſom en af diſſe langtfraværende Ting, hvorfra han var adſkilt ved Lande uden Tal, ved umaalelige Afſtande.

„Hans Majeſtæts Moder ....“

„Lætitia!“ ſagde Præſten.

„Har talt om Dem til Hs. Majeſtæt.“

„Ah, til den ſmaae Napoleon?“ vedblev Præſten.

„Til Keiſeren, Hr. Paſtor! Det paſſer ſig ikke, at en ſaa nær Paarørende, ſom De, en ſaa agtværdig Mand, ſom De, henſidder ubekjendt i et fattigt Landsbykald, medens Deres Familie beherſker Europa, medens Deres Neveu, Hr. Paſtor, opfylder Verden med ſit Navn og ſin Storbedrift. Keiſeren ſender mig til Dem. De behøver kun at tale, kun at ville. Hvilken Biſpeſtol kunde De ønſke Dem? Skal det være en i Frankrig, eller en i Italien? Eller vil De ombytte Deres ſorte Summar med en Cardinals Purpur? Keiſeren har formeget Venſkab og formegen Agtelſe for ſin Onkel til at nægte ham noget. Keiſeren kan Alt.“

Den ſtørſte Mand, ſom Præſten i alle ſine Levedage havde ſeet, var Biſpen fra Finſole, ſom eengang om Aaret kom til Landsbyen, for at konfirmere Ungdommen. Naar denne Biſp havde viſiteret hos ham, var Præſten ligeſom blændet i de næſte fjorten Dage; han tænkte paa Fiſker-Ringen, paa Guldinfulen, paa Kniplingschorſærken. Nu blændede man ham med noget endnu Større og Høiere. Han betænkte ſig et Øieblik. Derpaa ſagde han: „Er det virkelig ſandt, min Herre? Min Niece Lætitia er Keiſerinde? .... Og jeg, ſom har hørt hendes første Skriftemaal! ..... det er længeſiden! .... hun var dengang en lille Tøs ....“ — Generalen ſmilte.

„Min Herre, vedblev Præsten: Tillad mig, at prøve mig selv et Øieblik! Man maa ikke gjøre en saa vigtig Forandring, før man har betænkt sig vel."

Generalen var gandske til Præstens Tjeneste, og Denne gik ind i sit lille Kammer, hvis Vindue vendte ud til Gaarden.

I Gaarden var Alt i Oprør og Forstyrrelse. Generalens Følgesvende havde taget Bidselet af Hestene; de Herrer smøgede Tobak, samtalte, loe. Skjult i en Krog betragtede Mattea dette for hende nye Skuespil, medens Tommaso havde nok at gjøre med at betragte de lange Sabler, de glimrende Uniformer. Hønen Bianca var bleven vild og løb mellem Hestenes Been.

Lidt efter lidt bleve Mattea's Øine fortrolige med det, de saae. En Dragon fik den smukke Pige at see, og løb henimod hende. Han var ung, smuk og artig; Mattea var koket og slet ikke forelsket i den, Præsten havde bestemt til hendes Mand. Hvad de To sagde hinanden, paa hvad Maade det lykkedes den franske Soldat, at vinde den italienske Pige, det vide vi ikke; men Saameget er vist, at da Tommaso vilde ile hende til Hjelp, stødte hun ham fra sig, idet hun erindrede ham om, at det var Middag, og at han skulde op i Taarnet at ringe Angelus. Tommaso blev heftig, men Dragonen tog ham i det ene Øre og snurrede ham rundt som en Top. De andre Krigere spottede ham og sagde: „Saa det er Dig, Du lange Bengel, der ringer Angelus her og siger Amen til Præstens Paternostre, istedet for at være en Mand og tjene Keiseren! Naar Du engang bliver Degn i denne usle Rede, har Du gjort et smukt Avancement. Lyd os, min Dreng! Lad Klokken i Taarnet passe sig selv og følg med os. Saa faaer Du en smuk Uniform, en stor Sabel og en dygtig Hest. Maaskee denne Pige holder Dig tilbage! vedblev de, idet de pegede paa Mattea, som, i en Afkrog, var i dyb Samtale med sin nye Elsker: Men see ret paa hende! Hun elsker Dig ikke; hun elsker Pariseren. Seer Du, hun omfavner ham!"

Medens dette gik for sig, var der en svær Dragon, som var langt ud over Elskovens Aar og som neppe kunde

nære sig med Regimentets Ration; han gjorde Jagt paa Præstens Høns, og den arme Bianca anstrengte sig forgjæves, for at undslippe Roveren.

„Mattea, gaae hjem til Din Moder!" raabte Præsten ud af Vinduet ..... „Hr. Dragon, hav den Godhed, at lade Bianca i Fred!"

Men ak! Landsbypræstens svage Nøst havde ikke den Kraft, som Napoleon's. Pariseren vedblev at gjøre Hanebeen og den tykke Dragon vedblev at forfølge Bianca; Tommaso var i Begreb med, at spænde en Sabel om sin Lænd. Nu lod Pariseren sin Hest komme frem, sad med eet Spring paa den, tog Mattea bagpaa, og forsvandt med hende. Samme Øieblik havde den store Dragon faaet fat paa Bianca.

„Mattea! Mattea! ..... Slip denne Høne, Hr. Dragon!" skreg Præsten med skjælvende Stemme.

Omsider hørte Tommaso sin Herres Stemme, og løb Hønen til Hjelp. Den arme Knøs havde ikke kunnet forsvare sin Elskede; men Hønen reddede ham.

Pastor Bonaparte forlod sit Kammer og fremstillede sig igjen for Generalen. Den stakkels Mand var bleg, gandske forknyttet .....

„Hvad fattes Dem, naadige Herre?" spurgte Generalen: „Hvad kan have bragt Dem i saadan Sindsbevægelse?"

„Gud hjelpe mig for naadig Herre jeg er!" svarte Præsten sørgmodig: „Lader os sætte disse Forfængeligheder tilside, min Herre! Her var en meget forstandig, anstændig og god lille Pige .... men siden De hidkom, er hun forloren."

„Forloren! Jeg beder Dem, forklar Dem!"

„Ja, Hr. General, Mattea, min Guddatter, er fulgt med En af Deres Soldater; flygtet med ham lige for mine Øine!"

„Et Røv i Deres Huus!" raabte Generalen: „I Keiserens Onkels Huus! Den Skyldige skal vorde straffet, skudt paa Stedet .... holla! .... Brigadeer, hvilken af Deres Folk er det, som har gjort sig skyldig i denne Forbrydelse?"

„O! bad Præsten: Intet Blod! Jeg beder Dem ydmygt, Hr. General, intet Blod! Men er denne Person et godt Menneske, saa lad ham ægte Mattea, og gid han maa gjøre hende lykkelig!"

Brigaderen fortalte Alt, som det var tilgaaet. Der havde slet ingen Vold fundet Sted, og Bortføreren var Pariseren, en god Soldat, som stod paa Spring at blive Regimentsqvarteermester og som var paa Listen til at erholde Korset.

„Han skal ægte hende!" sagde Generalen: „Han skal ægte hende, jeg indestaaer Dem derfor!"

Præsten kastede uvisse, bestyrtede Blikke hid og did; det var klart, at han søgte sin Hone. Men da Generalen var saa streng, at han havde villet lade Mattea's Bortfører skyde, torde han ikke sige noget, thi han trøstede sig ikke til, af Kjærlighed til et Dyr, at bringe et Menneskes Liv i Fare. Da traadte Tommaso ind med det kjære Kræ i sine Arme. Bianca var daanet; hendes blaalige Øienlaage tildækkede hendes runde Øine; hendes Been vare gandske stivnede. Præsten greb hende, aabnede hendes Næb, og hældte nogle Draaber Viin i hende. Bianca kom til sig selv, stille, lidt efter lidt, ligesviis som en lille Dame efter et Nerveanfald; hun aabnede sine Øienlaage paa halv, reiste sin Kam, begyndte at støtte paa Benene, at strække Vingerne. Tommaso benyttede sig af dette Øieblik til at tage Ordet.

„Deres Velærværdighed!" sagde han: „Jeg har mistet Mattea ....; de have lovet mig, at jeg med Tiden skal blive Capitain, Oberst, Marskalk af Frankrig, kort, Gud veed, hvad! .... Jeg giver mig til Dragon, gjør jeg!"

Med en sørgmodig Mine saae Præsten paa Generalen, alt medens han kjælede for sin Hone, og sagde: „Jeg takker min Neveu, Keiseren, Hr. General, og jeg vedbliver at være Præst i denne lille ubekjendte Landsby, hvor jeg har været lykkelig i saa mange Herrens Aar. Jeg har vaklet et Øieblik, og De seer, vor Herre har straffet mig .... Siig til Lætitia, at jeg haaber, og jeg troer det bestemt, at hun endnu stedse har den samme gode Samvittighed, hun havde som ung

Pige .... hav den Godhed, paa mine Vegne at omfavne min Neveu, den smaae Napoleon! Vor Herre bevare dem paa alle deres Troner! Det er skikkelige Børn, og det er kjønt af dem, at de har tænkt paa deres gamle Onkel, det veed Gud! Men jeg bryder mig hverken om Biskopkaaben eller Kardinalshatten .... Den Høieste ledsage Dem! Hr. General! Og har De nogen Agtelse for min Villie, saa kom her aldrig mere!"

Naar man fik en Befaling af Keiseren, saa maatte man udføre den og fuldbyrde den keiserlige Tanke, denne Skjebnens Raadslutning, der i saa mange Aar var Lov i Europa. Naar Napoleon sagde: „De skal erobre denne Stad!" saa var det nødvendigt at erobre den, saa var det skrevet i Skjebnens Bog, at man skulde erobre den. Nu havde han sagt til Generalen: „De skal drage min Onkel ud af hans Mørke og lade ham komme til Paris eller føre ham til Rom. Hvad enten min Onkel er hos mig, eller hos Paven, kan være ligemeget; han vil, i ethvert Tilfælde, være vel. Men andetsteds kan han ikke være."

Derfor trængte Generalen hart paa; han bad, han bønfaldt, tilsidst truede han saagar. Han kunde ikke begribe, at en Præst ikke vilde være Biskop eller Cardinal. Men Præsten var urokkelig. Han modstod alle Bønner, og da Generalen greb til Trusler, svarte han med en hærget Corsikaners Bitterhed og med en bedaget Slægtnings Myndighed, som ikke taaler, at en Grønskolling i hans Familie oversnøfler ham. Generalen var nødt til at trække sig tilbage med uforrettet Sag, og forlod Landsbyen med sin stormende Eskorte.

Da Keiseren hørte det slette Udfald, hans Ambassade havde havt, og at der var en Bonaparte, som havde saaliden Ærgjerrighed, gik han ud, idet han trak paa Skuldrene.

Mattea ægtede Pariseren, og med Tiden er hun bleven Oberstinde. Tommaso tog Tjeneste og svang sig op til Capitain i den keiserlige Garde. Den gode Præst Bonaparte døde i sin fattige Præstebolig før Keiserdømmets Ende.

Han var den Lykkeligste af sin Slægt!

Marie Aycard.

En Dodning-Souper hos Cagliostro.

(Af: „Memoirer over Maria Antoinette.")

. . . . Dengang (1785) meldte man Cagliostro's Komme. Snart erfarede man, at der gaves et Frimurerie af ægyptisk Ritus, ved hvis Hjelp man kunde træde i Forbindelse med Aander af den anden Verden. Nogle foregave, at have spiist med berømte Qvinder fra Oldtiden. Følgende fortalte mig den ulykkelige Hertug af Noailles. Jeg vil lade ham selv tale:

„Det var i Aaret 1782, i Juni Maaned. Nogen Tid tilforn havde jeg, for Frankrigs *Grand-aumônier*, yttret det Ønske, at træffe sammen med Grev Cagliostro, naar han gjorde et vigtigt Experiment. Prinds Louis svarte mig, at han vilde tænke paa mig ved den første Dødning-Souper, som fandt Sted. Den 17de Juni fik jeg følgende Billet:

„Min Hr. Marskalk! Jeg har ikke glemt mit Løfte. Jeg indbyder Dem herved til, iaften at soupere med hvem De vil. For Maden tør jeg indestaae Dem, men ikke for Gjæsterne. Tænk paa Deres, thi De maae medbringe En. Jeg har den Ære."

Timen til Sammenkomsten var bemærket i et Postskript. Den fandt Sted i Palais-Cardinal, i den saakaldte chinesiske Sal. Jeg fandt her Ridder Boufflers, Fyrsten af Nassau, Advokat Gerbier, Hr. d'Espremenil og Prinds Louis's Husholdningen var levende. Prinds Louis sagde os, at han ventede Grev Cagliostro. Da Denne indtraadte, spændtes vor Nysgjerrighed i høi Grad. Han var prægtigt klædt, og hans alvorlige Mine, hans høitidelige Bevægelser imponerede os, skjøndt de Fleste af os kun ansaae ham for en Charlatan. Han talte lidet, og syntes fordybet i en eller anden Betragtning. Klokken tre Qvarteer til Tolv tog han Ordet, og idet han vendte sig til Selskabet, spurgte han:

„De Navne, De har valgt, mine Herrer?"

Herpaa tog han et Stykke Pergament, dyppede en ny Pen i et rødligt Fluidum, og lavede sig til at skrive, hvad vi vilde diktere ham.

Prinds Louis valgte Cardinal Duperron; Boufflers Jeanne d'Arc; Fyrsten af Nassau Cæsar; Gerbier Cicero; d'Espremenil Catilina, og jeg Storkonnetablen Anna de Montmoreney. Da alle Navnene vare opskrevne, antændte Grev Cagliostro Viingeist i et Kar, kastede Pergamentet, som han havde omgivet med hvidt Vox, deri; og da Flammen havde fortæret det, udbredte sig en stærk, men balsamisk Duft i hele Salen.

Klokken slog Tolv. Fløidørrene til Spisesalen gik op af sig selv; en hemmelighedsfuld Belysning blev synlig; Lysekronerne forestilte Himmeltegn; man saae tretten Couverts, tretten Lænestole, og vi vare kun syv Gjæster. Prinds Louis lod os gaae foran; først kom jeg, saa Hertugen af Nassau, Boufflers, Raaden, Advokaten og han. Døren lukkedes, og vi satte os; ingen Betjent viste sig. Pludseligt blev den Dør, hvorigjennem vi vare indtraadte, reven op med en Heftighed, som bragte os til at skjælve. En Qvinde viser sig; hendes Skikkelse, hendes Aasyn, hendes Øine og hendes Smiil viste noget Guddommeligt. Det var Jeanne d'Arc. Hun bar et halvborgerligt, halvkrigersk, men meget elegant Costüme, som dog ikke lignede de Malerier, man har af hende. Paa hendes Pandsersærk bemærkede vi det himmelblaae Skjold, Carl *VII.* havde skjænket hende; paa det saaes et Sølvsværd med Guldfæste, som paa Spidsen bærer en gylden Krone; ved Siden deraf to gyldne Lilier. — Den Anden, som indtraadte, var Julius Cæsar; vi kjendte ham paa det skaldede Hoved, bekrandset med Laurbær, og paa den alvorlige Mine. Han monstrede os Mand for Mand, og satte sig derpaa hos Fyrsten af Nassau, som rykkede sin Stol tilbage, uvist om af Høflighed, eller af Nædsel og Modbydelighed. Derpaa viste sig den veltalende Marcus Tullius Cicero. Jeg seer ham endnu i hans Toga, med det faste Blik, trindtom Halsen en rød Stribe, som mindede om, at man, af hans afhugne Ho-

ved, havde gjort et rædsomt Smykke for Talestolen. Herpaa kom Cardinal Duperron, gandske indsvøbt i sit røde Klædebon, med Cardinalshatten, som han ikke tog af, med et tykt Skjæg og af aandrigt Physiognomie. Nu indtraadte Catilina, vild og melankolsk; han bævede, da han saae sine Samtidige, Cicero og Cæsar, især ved Synet af den Første, som havde voldt ham Døden. Han gjorde en Bevægelse, som udtrykte Raserie. Cagliostro udstrakte sin Stjernestav mod den stolte Patricier, som derpaa henfaldt i en mørk Stilhed, af hvilken han ikke vaagnede mere. I denne Pause nærmede sig Connetablen Anna af Montmorency majestætisk. Hvilket ædelt, imponerende Ansigt! Med den ene Haand støttede han sig paa sin kæmpemæssige Kaarde, som var fuld af Skaar, og i den Anden holdt han en Rosenkrands af Lapis Lazuli, behængt med Medailler og smaae Reliquier. Han gik langsomt; hans Øine fæstede sig først paa Cæsar; han trak paa Skuldrene, da han gik forbi Cardinalerne, og idet han satte sig ved min Side, beærede han mig med en forbindtlig Hilsen.

Dette besynderlige Selskab havde berøvet os Appetiten. Vi havde stor Lyst til at berøre hine Personer, for at overbevise os, om det var faste Legemer, eller Gjøglebilleder; men vi vovede det ikke. Jeg var omsider saa dristig, under det Paaskud, at gjøre Hr. Connetablen det mageligere, at borttage hans Kaarde .... men en elektrisk, med en heftig Smerte forbunden Berørelse berøvede mig al Lyst til at vove Forsøget paa ny. Mesfire Anna gav tillige sine Træk et saadant Udtryk, at jeg foresatte mig, at være paa min Post, hvis han skulde skride til alvorlige Fjendtligheder mod mig.

Imidlertid talte Ingen; Netterne bleve heller ikke rørte. Grev Cagliostro vilde opmuntre Gjæsterne, og vendte sig til Jeanne d'Arc.

„Mademoiselle, begyndte han: er det sandt, at De ikke blev brændt i Rouen, som Familien Armoise forsikrer, idet den foregiver, at De, i fildigere Tid, har forbundet Dem med Et af dens Medlemmer?"

Den ophøiede Jomfru smilte, og forsikkrede med en Stemme, som bragte os til at gyse: „Umag Dem ikke med at

fritage Engellænderne for den Udaad, at have henrettet mig! Det er en Plet, som de aldrig ville kunne afvætte."

„Ved Himlen! raabte Stor-Connetablen: Hvergang jeg nedsablede en Engellænder, eller lod en Engellænder hænge, skete det i den Hensigt, at bringe Dem et billigt Hævnoffer, ædle Jomfru og dyrebare Veninde!"

Cæsar vendte sig mod Cicero: „Tullius, disse Galliere, som jeg i ti Aar har besejret, have, efter den Tid, vundet en statelig Figur."

Connetablen tog Ordet: „Meer end eengang have de slaget Romerne, og den store Carl *VIII.*, vor høie Konge, har, som Erobrer, holdt sit Indtog i Rom."

„Det kom af, at Cæsar ikke var der!" svarte Denne.

„Eller rettere deraf, at de Franske vare der!" faldt Stor-Connetablen ham i Ordet.

Cæsar taug, og loe saa foragteligt, at jeg følte mig ubehageligt berørt deraf. Dog vovede jeg ei, at blande mig i Striden. Omsider sagde Cardinal Duperron, der syntes at kjede sig: „Heida, mine Venner, lader os leve i Fred, al den stund Gud har forbudet os at kriges!"

„Ven Duperron! raabte Anna fuld af Utaalmodighed og Ironie: Maaskee er Du saa god, at tie, naar det behager Hr. Julius Cæsar, at tale? Har Du ikke, mens Du levede, snakket nok, uden at tilveiebringe noget gavnligt Resultat?"

Herpaa vendte Connetablen sig til Cæsar, som han titulerede Imperator, og spurgte ham, om han vidste, hvad en Cardinal var. Og her begyndte nu en lidet opbyggelig Conversation, hvori Cicero tog Deel.

Vi fandt allerede dette Phantasmagorie yderst trættende, da Grev Cagliostro gjorde et Tegn med sin Stav: Fem af de tilstedeværende Gjæster reiste sig og ilte hurtigt ud af Salen, uden at hilse os; een Eneste forblev ved Bordet, det var Catilina.

„Har Du ikke forstaaet mig?" spurgte Cagliostro ham.

„Hvorfor skal jeg gaae, svarte han: da jeg dog snart maa vende tilbage? Duval d'Espremenil! vedblev Spøgelset, vendende sig til Parlamentsraaden: Du træder i mine Spor,

og vil gaae ligesaavidt som jeg, og vil doe for Bøddelens Haand!"

„Saa talte han, reiste sig, kastede et hadefuldt Blik paa sin Nabo, og fulgte de Andre. Men vi bleve ubevægelige, jeg især, thi denne fordømte Catilina havde i Forbigaaende sagt til mig, at jeg vilde faae samme Skjebne, som det stormende Parlamentslem."

Her afbrød jeg Marskalken med et Skrækkens Udraab.

„Men disse Gjenfærd vare jo nogle forfærdelige Væsener! raabte jeg: Hvorledes? De, naadige Herre, skulde komme til at lide den skrækkeligste Straf?"

„Jsandhed, det er ikke rimeligt, thi det lader sig ikke tænke, at jeg, i min Alder, skulde gjøre mig skyldig i Handlinger, som kunde paadrage mig en saadan Straf. Men jeg fortalte, overeensstemmende med den strengeste Sandhed, hvad jeg havde seet og hørt. Men jeg vedbliver! Da vore Gjæster fra den anden Verden vare bortgangne, tilstode vi, at vi kun havde moret os slet. Vi stode op fra Bordet, uden at have spiist, og traadte stiltiende ind i Salonen. Grev Cagliostro paalagde os Taushed paa en bestemt Tid, men tillod os, at bryde den i Logens Interesse, for at skaffe ham Proselyter."

„Og med hvem troer De da, at have siddet tilbords? spurgte jeg Marskalken: Med Spøgelser eller med ovede Pantomimister?"

„Madame, jeg maa tilstaae, at Illusionen var fuldkommen."

„Og hvad forstaaer De derunder?"

„At man bedrog os, men med uendelig Klogt. Endnu seer jeg hine Skikkelser mere svæve, end gaae, og ikke for 20,000 Franker vilde jeg igjen opleve en saadan Spøg."

Blomsterpigen.

Det var Tirsdagen før Paaske i Aaret 1752. I Karmeliter-Klosterets Kirke blev der holdt Gudstjeneste og talrige Skarer af Andægtige havde indfundet sig hertil. Messen var allerede begyndt, Alle bøiede sig over deres Bønnebøger eller knælede for Sidealtrene og bade ivrigt deres Rosenkrands. Kun en aldrende Herre lænede sig opreist til en Pille: hans Ansigt var blegt, hans Haar graat, hans Klædning, om end ikke riig, saa dog udvalgt, og hans hele Holdning saa stolt, at man, ved første Blik, i ham erkjendte en Mand af høi Fødsel. Havde disse ydre Kjendetegn endnu ladet nogen Tvivl blive tilbage, saa vilde det livslystne Træk om Munden og en synlig Slappelse give et tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at han idetmindste var vant til Rigdom og Overflod og kjendte Livet fra dets lokkende Side. Endnu havde han ikke ved en eneste Bevægelse røbet, at han tog Deel i den hellige Handling, da pludselig en underskjøn Pigestemme begyndte et „*Stabat mater*" med saa klokkerene Toner, at han foer op af sin ligegyldige Henstirren og vendte sine Blik mod Choret, hvorfra Stemmen tonede. Sangerinden var en tolvaarig Pige. Fra hendes uskyldige Øine straalede den reneste Fromhed; hun følte og forstod, om end ikke Sangens Ord, saa dog Musiken selv, og lod sig henrive af den.

Omendskjøndt hun, efter hendes Alder at domme, kun kunde kaldes et Barn, syntes dog hendes hele Skikkelse, Holdning og Stemme at røbe den næsten uddannede Jomfru. Hendes slanke fine Vært, hendes sindrige dunkle Øine, som syntes at følge de fromme Toner og ei lagde Mærke til Forsamlingen, der med Opmærksomhed iagttog hende, lod viensynligt slutte til en yngre Alder. Manden ved Pillen smilede velbehageligt og strøg med inderlig Fornøielse sine velpleiede Barter, da Sangen var forstummet. En Dame, der knælede ved hans Side, reiste sig og betydede ham ved en let Bevægelse, at han skulde følge hende; han adlød ikke Vinket, men

vedblev med ufravendte Blik at stirre mod Choret. Kirken var næsten gandske tom, da Pigen let hoppede ned ad Chortrappen og smuttede ud gjennem en Sidedør, for hendes Jagttager kunde faae Tid til at tiltale hende. Sakristanen gik igjennem Kirken, for at tillukke Dørene; til ham vendte den Fremmede sig og spurgte kort og befalende: „Hvo var den Pige, som sang *Stabat mater*?“

Den Adspurgte forskrækkedes synligt ved at høre denne Stemme, han betragtede ham frygtsomt, og svarede dybt bukkende: „Monseigneur, Pigen hedder Nannette og er Andreas Lolliers sextende yngste Barn. Faderen er Gadefeier i Halle i Kirkesognet St. Leu.“

„Af hvem har hun lært at synge?“

„Jeg troer, Monseigneur, af hendes Gudmoder, Dørvogterenken Grimaud, som i forrige Tider var Choristinde ved Operaen.“

Monseigneur smilede stille hen for sig, smækkede veltilfreds med Fingrene og lod Sakristanen staae, uden at værdige ham et Ord mere. Sakristanen var en ærlig gammel Mand, der ikke nærmere eftertænkte de fornemme Herrers Spørgsmaal, men regnede sig det til stor Ære, naar de blot vilde tale til ham.

I den fattige Gadefeier Lollier's Huus fandt et levende Optrin Sted. Fader og Moder skjændte paa Nannette.

„Hvad!“ raabte Madame Lollier, der drev en lille Fiskehandel og forbandt gode Grundsætninger med en god Lunge: „Hvad, Du vil være en Sangerinde, en Blomsterpælgerske? en gemeen Tos? Vi kun, jeg skal nok drive de Griller ud af Dig! Afsted med Dig til Torvet, og hjelp din Moder med hendes Handel!“

Den stakkels Nannette havde rigtignok havt den barnlige og besynderlige Idee, engang at blive en Blomsterpælgerske og Sangerinde; den hæslige Fiskelugt var hende al-

tid imod: en skjon Sang, en frisk duftende Blomst havde altid henrykket hende, og nu skulde hun tage Afsked fra Sang og Blomster! — Hun græd, de klare Taarer strømmede ned over hendes af Smerte rødmende Kinder. En paafaldende Charakteer-Fasthed, eller maaskee snarere barnligt Egensind, bragte hende ulykkeligviis til at sige Moderen imod, og Madame Lollier, der ikke engang taalte Modsigelse af sin Mand, foer som en Rasende ind paa sin Datter. Bævende undveeg den lille Vanartige den moderlige Tugtelse og smuttede hen til Døren. Faderen kunde ikke see sin Datters Taarer, uden at blive blød om Hjertet, han traadte i Veien for sin vrede Ægtefælle, som vilde følge efter Nannette, og søgte at berolige hende; Uveiret brød nu løs over ham og Nannette fik Tid til at undkomme. Da Ægtefolkene endelig vare forsonede og enige, det vil sige: da Manden havde givet Konen Ret, søgte man det ulydige Barn. Forgjæves! Hun er vel sagtens hos Gudmoder Grimaud, som nok kunde foretage sig noget bedre, end at sætte Pigebarnet saadanne Griller i Hovedet; tænkte Moderen og skyndte sig afsted, for at aflægge Tante Grimaud en Visit. Men Madame Grimaud blev bestyrtet og forlegen, da man spurgte hende om Nannette. Hun havde ikke seet hende, heed det, og vidste heller ikke, hvor hun vilde være at finde. Imidlertid tog hun ikke i Betænkning at ledsage den trøstløse Moder, og til langt ud paa Natten søgte de den Forsvundne hos alle Naboer i hele Qvarteret. Nannette kom ikke igjen, og den sorgfulde Moder, og ikke mindre den tjenstagtige Tante, udgjøde rigelige Taarer.

Tre Aar vare forløbne. Nannette var og blev forsvunden, Forældrene vare trøstede; havde de ikke endnu 15 Børn og af dem endnu 7 at ernære! Naar man tilligemed Barnet mister nogle af sine Bekymringer, smerter Tabet i Regelen kun kort Tid, idetmindste var det Tilfældet med Familien Lollier. Faderen var død, Moderen ernærede sig og sine Børn, saa godt det lod sig gjøre, ved Fortjenesten af sin Fi-

skehandel. Nu havde hun just i Sinde, i Selskab med sin ældste Søn, der nylig havde svunget sig op til en Commandeersergeants Rang, at nyde det skjønne Søndagsveir paa Boulevarden, da Sognets Præst, den ærværdige Pater Reinault, gandske aandeløs styrtede ind til hende og bad hende, for Himlens Skyld at høre ham og læse et Brev, som han trak frem under den sorte Kjole. Madame Lollier havde endnu aldrig seet sin Skriftefader i en saa levende Bevægelse, hans Ansigt glødede af Fryd, og hans Glæde vidnede om, at han bragte et godt Budskab; thi Pater Reinault var en Undtagelse fra daværende Tiders almindelige Regel, han var ikke blot en god Præst, men ogsaa et godt Menneske. Madame Lolliers Ærefrygt for ham oversteg endog hendes Nysgjerrighed, i Sandhed den største Lovtale for Præsten; hun greb hans Haand, kyssede den, og da først tog hun imod Brevet, for at lade hendes Søn, Commandeersergeanten læse det høit. Indholdet var følgende: „Madame, deres Datter Nannette befinder sig under Karmeliter-Klosterets Beskyttelse, i Rue de Bouloy; skynd Dem, for at afhente hende der! Det Nærmere vil De erfare af Superiorinden. Deres Datter vil ufordærvet vende tilbage i deres Arme. A. v. C."

Den lille Gade, hvori Familien Lollier boede, var temmelig langt borte fra Rue de Bouloy, og Glæden havde saaledes udmattet Madame Lollier, at hun neppe formaaede at holde sig opreist; hendes Moderhjerte bankede høit, det truede at sprænge hendes Bryst; hun maatte læne sig til Præstens Arm, for ikke at synke sammen. Pateren bad den tjenstvillige Sergeant at skaffe en Leievogn, og faa Øieblikke efter travede de alle Tre, zittrende af Forventning, afsted til Karmeliter-Klosteret.

En qvindelig Skikkelse viste sig ved Gitteret, men det var Superiorinden og ikke Nannette. Nedladende vinkede hun Moderen og Pater Renault nærmere til sig og hvisked til dem: „Eders Datter er lykkelig. I Tilfælde af, at hun bliver i Klosteret, er der mig tilstillet en Sum af 30,000 Franks. Da jeg nu forventer, at I ikke ville stille Eder i

Veien for hendes Lykke og mit Ønske, har jeg allerede underrettet Eders Datter om hendes tilkommende Bestemmelse."

Præsten saae ned for sig, uden at svare; Madame Lollier var saa bestyrtet over dette Forslag, at hun ikke strax kunde finde Ord til at udtrykke sig, og da Superiorinden endnu engang tiltalte hende med Venlighed, syntes hun at indvillige i Alt; men Sergeanten havde, skjøndt Samtalen blev ført gandske sagte, hørt nok, for at gjætte, hvad Superiorinden meente: han traadte rask frem og sagde med fast Stemme: „Har jeg forstaaet rigtigt, saa skal min Søster, som vi saalænge have savnet, ikke igjen gives os tilbage, men, fjernet fra Verden og os, skal hun for stedse forsvinde bag dette Klosters skumle Mure, for at de deponerede 30,000 Franks kan tilfalde Klosteret. Dertil giver jeg for min Part aldrig mit Minde. *Parole d'honneur*, det skulde da være, dersom Nannette selv frivillig vælger sig dette Asyl; jeg forlanger derfor at see hende, høiærværdige Frue!"

Superiorinden blev bleg. „Hun skal strax komme!" sagde hun med uvillig Stemme og ringede heftigt. Pater Renault smilede med et Sideblik til den hellige Frues uhellige Bevægelse. Moderen lænede sig paa sin Søns Arm, uden at kunne fremføre et eneste Ord.

Da kom en riigt klædt ung Dame ilende gjennem Gangen. Den heftigste Skjælven malede sig i hendes skjønne men blege Ansigt og hendes Øine viste endnu Spor af smerteligt udgydte Taarer; lange dunkle Lokker beskyggede de fine Træk, et riigt Perlediadem smykkede hendes Pande.

Et Øieblik stod hun zittrende stille og hævede frygtsomt sit Blik paa de Tilstedeværende, da styrtede hun med Udraabet: „Moder! Moder!" om Halsen paa den vaklende gamle Kone og skjulte hulkende sit Ansigt ved hendes Bryst.

Broderen og den ærværdige Pater betragtede med stum Rørelse denne Gjensyns-Scene, denne Omarmelse, hvori den moderlige og barnlige Kjærlighed fandt Erstatning for 3 Aars lange Savn, hvori den hele salige Betydning af Moder- og Datternavn udfoldede sig til fuldtduftende Blomster, hvori alle de i Adskillelsens lange Nat indslumrede Følelser hævede

sig til Liv og Bevidsthed. Alle Lidelser vare glemte, Alt var tilgivet i eet eneste Blik.

Det varede længe inden Moder og Datter igjen havde fattet sig saa vidt, at de kunde hæve sig op og skue omkring sig. „Din Broder!" sagde Madame Lollier og viste paa sin Søn, der med glindsende Taarer i Øiet og med vidtaabne Arme betragtede sin Søster. Ny Omarmelse, ny Glæde. Pater Renault lagde velsignende sin Haand paa Jomfruens Hoved, kun Abbedissen betragtede denne Gruppe, uden at bevæges af christelig Glæde; i hendes Træk læste man Utaalmodighed, Sammenkomsten blev hende for langvarig.

„Hvor var Du saa længe, Søster?" spurgte Broderen, da Glæden igjen tillod ham at tale. Da blev Nannette pludselig alvorlig, en indre Gysen gjennembævede hendes Lemmer, sagte bevægede hun Læberne, uden at kunne frembringe et Ord; endelig sagde hun sorgmodig: „Spørg mig ikke derom! En hellig Eed binder min Tunge, jeg tør ikke tale. Nu da jeg igjen har Eder, da jeg igjen er hos Eder, lader os nu glemme, hvad der ligger begravet bagved os. Jeg gaaer med Eder, Intet kan nu rive Datteren fra Moderhjertet; med fordoblet Kjærlighed vil hun gjengjælde, hvad hun i barnlig Ubesindighed forbrød — et sorgløst Liv vil jeg berede Eder, jeg er riig ved en høi Dames Naade." — „Du vil altsaa ikke blive i Klosteret?" raabte Sergeanten glad og sendte et triumpherende Blik til den ærværdige, men nu meget bestyrtede Fru Priorinde. „Lad hende beholde de 30,000 Franks, vor Kjærlighed skal rigeligt holde Dig skadesløs derfor. — Dog," vedblev han, vendende sig til Abbedissen: „dog ønskede jeg nok at see den Fuldmagt, som tillader Dem at beholde de deponerede Penge i Tilfælde af at min Søster forlader Klosteret."

Abbedissen skiftede Farve, hun eiede ikke et saadant Dokument og, efter nogle alvorlige Demonstrationer fra Broderens og Paterens Side, maatte hun endelig beslutte sig til at udlevere Summen. Da forlode de Fire glade og lykkelige Eensomhedens Bolig.

Hvilken Trængsel paa Boulevarden! See, disse unge elegante Herrer med de zirlige Kaarder og Knebelsbarter! Den gyldne Lorgnet kommer ikke et Øieblik fra de matglindsende Øine; Hvem søge deres Blik? — Og hine gamle livslystne Seigneurs med pudrede Parykker og ordensmykket Bryst, et sødt Smiil om de sammenkrympede Læber, Forventning i hver Ansigtsfold, den udpyntede Haand i den guldklingende Lomme; hvad opholder dem her? — Enhver Forbigaaende bliver idetmindste staaende et Øieblik og et Smiil opliver uvilkaarligt hans Ansigt; selv de, der have Forretninger, forraade kun altfor tydeligt deres Fortrydelse over, at Tiden ikke tillader dem at blive her noget længere. Hvo er det, som en Kreds af Mænd: Hertuger, Grever, Marquis, Raadsherrer, ja saagar Abbéers omringer med Henrykkelse? Det er Rannette, Blomsterpigen, Madame Lolliers Datter. — Men hvilken Pige! Ingen fattig Klædning omslutter hendes spæde Lemmer, hendes Haar er ikke simpelthen skilt ad, hendes Fødder ere ikke betyngede med plumpe Træskoe, — en Silkesko slutter tæt om hendes Taille, Perler smykke det rige Haar, gyldne Spænder hendes fulde hvide Arme, broderede Skoe den skjønneste Fod, der nogensinde har betraadt Boulevarden. Og hvor skjøn er ikke hendes Ansigt, hvor yndig hendes Holdning, hvor fortryllende hendes Smil, naar hun til Kjøberne uddeler de zirligt bundne og sindrigt valgte Bouquetter af friske Blomster; hendes Hænder, hvor fine, hvide og næsten gjennemsigtige, hendes Øine store og blaae, hendes Kinder bedækkede med en mild Rødme. Ikke blot Sølv, men Guld indbringer hver lille Bouquet, ethvert Ord bliver opveiet med Guld; ved en Keisers Hof beiler man mindre til et Smiil af den Mægtige, end her til et Smiil af Rannette, til et venligt Ord af hendes friske Læber.

Rannette kunde beboe et Pallads, saa riig er hun allerede bleven ved sine Blomster, hun kunde i en straalende Equipage kjøre til Boulogne-Skoven, trodsende Hertuginden af Cl***, med Forrider og Lakeier, ja hun kunde for længesiden været Marquise eller Comtesse, saa skjøn er hun, saa elskværdig, saa moderne, i saa høi Grad er hun Gjenstand for

alle unge og gamle Mænds Længsel og Kjærlighed, men hun har fulgt sit barnlige Lune, hun er en Blomsterpige, der overalt vækker Beundring og er Gjenstand for den daglige Samtale ved Hoffet og i Salonerne. Hun boer hos sin Moder og sine Søskende i Faubourg St. Antoine, det nyeste og smukkeste Quarteer i Paris, hun har Godser, Huse, Betjente, saagar en Intendant, da hun ikke selv kan bestyre sin Eiendom, og med alt dette er hun dog kun en Blomsterpige, som daglig vandrer paa Boulevarden med sin Kurv og falbyder sine Varer. Undertiden synger hun en af de Sange, hun tidligere holdt saa meget af, og nu bliver Kredsen dobbelt saa stor som før, hendes klokkerene Stemme gjennemfarer og elektriserer saavel de gamle som unge Hjerter, hendes Øine lyse som Stjerner og ere den hellige Ild, som med Ærefrygt tilbedes af Mængden.

Nannette syntes i Dag at søge En i Kredsen; hendes Øine fløi hastigt gjennem Mængden, da — zittrede pludseligt hendes Haand, som søgte efter den skjønneste Bouquet, en glødende Rødme overfoer hendes Kinder og hendes Læber bævede. — En høi sortlokket Yngling banede sig med Anstrængelse Vei mellem de Omstaaende; et let Smiil overfløi hans Ansigt, da han stod for Nannette og udstrakte Haanden efter Blomsterne, som hun undselig tilbød ham; et Øieblik lod han sit Øie hvile paa det elskværdige Barn, der rødmede og ikke vovede at see op, indtil han selv, forvirret og uden at have sagt saameget som et eneste smigrende eller galant Ord, bortfjernede sig, efter at have ladet et Guldstykke glide ned i Blomsterpigens Forklæde. Nannette saae hemmeligt efter ham og et let Suk hævede hendes Barm, men der var ingen Tid til at sukke; Andre kom til, kjøbte og snakkede. Ved Siden af Nannette stode tre Hofmænd, som vare i en dyb Samtale med hverandre. „Hvor dog Prindsen af Courtenay er besynderlig; ingen Dag gaaer hen, uden at han jo kommer her til vor Skjønne, for at kjøbe en Bouquet; men endnu har jeg aldrig hørt ham tale et Ord til hende."

„Den Daare!“ sagde Grev Boshart: „Han bortkaster sit Guld, som han bedre burde holde Huus med; den naadige Hr. Papa har bortødslet Alt og hans Hr. Søn giver for en Bouquet saameget, at han endnu kunde faae ti venlige Ord og Diekast med i Kjøbet.“

„Idetmindste“ raabte den Tredie: „vilde han da i Erindringen om hendes Stemmes søde Klang have en Erstatning for de Savn, hans Gavmildhed nødvendigviis maa tvinge ham til.“

Smilende fjernede sig de tre Spottere. Nannette havde hørt deres Samtale og en paafaldende Bleghed bedækkede hendes Ansigt; neppe havde hun Kraft til at samle sine Blomster sammen og vakle til sit Hjem.

Blomsterpigen Nannette elskede Prindsen af Courtenay.

Nannette havde i nogen Tid befundet sig upasselig, og til stor Fortvivlelse for den galante Verden havde hun i flere Dage ikke ladet sig see paa Boulevarden.

Hun laa bleg paa sin Sopha, hendes omhyggelige Moder sad ved hende og søgte at opmuntre hende, i det hun fortalte hende allehaande Byhistorier, som hun havde faaet af en Fætter til sin Tante, en elsket Kaffesøster. Nannette hørte neppe paa sin Moders Sladder, hun legede tankeløst med Strengene paa sin Guitar. Paa eengang blev hun opmærksommere, da Moderen udtalte Prindsen af Courtenay's Navn; hun zittrede heftigt og hendes Øine vare stift hæftede paa Moderens Mund. „Det er en forunderlig Historie,“ sagde Denne: „som Fætter Anton der har fortalt mig; han er Portner hos Greven af St. Val og har hørt den Ord for andet af Grevindens Kammerjomfru. Prindsen er, som bekjendt, en fattig Fraadser; i Forgaars har imidlertid hans Skjæbne paa den meest glimrende Maade forandret sig. Han erholdt nemlig fra en ubekjendt Haand en Billet, hvori der sikkredes ham en aarlig Rente af 40,000 Fr. og tillige anvistes ham

et Banquierhuus, hvor Summen kan hæves. Billetten var undertegnet: „Deres Tante.“ Ingen kjender en saadan Tante, som kunde være saa ædelmodig. Prindsen vilde i Begyndelsen vise denne Gavmildhed fra sig, men man trængte paa ham fra alle Kanter, selv fra Hoffet, og bad ham, ikke at staae sin egen Lykke i Veien, saa han tilsidst har besluttet sig til at tage imod Gaven.“

„Gud være lovet!“ udbrød Nannette, og hendes Ansigt straalede af Glæde.

Madame Lollier saae bestyrtet paa hende, ligesom om hun vilde spørge, hvad dette Udraab skulde betyde; Nannette blev forlegen, dog fattede hun sig snart igjen og sagde: „Gud skee Lov! Det bliver bedre med mig, i Morgen vil jeg igjen besøge Boulevarden; herhjemme er jeg saa alligevel ikke rigtig vel tilmode, Adspredelsen vil virke velgjørende paa mig.“

Moderen blev paa eengang baade glad og bedrøvet; hun havde haabet, at hendes Datter nu var bleven mæt af det forhen førte Liv og at hun nu vilde begynde at leve saaledes, som det stemmede overeens med hendes Formue. Alligevel undertrykte hun enhver Indvending og lod sit Barn, hvem hun skyldte en sorgfri, ja glimrende Alderdom, gjøre hvad hun fandt for godt.

Fra nu af saae man igjen Nannette paa det sædvanlige Sted. Denne glædelige Efterretning udbredte sig snart over hele Paris, og Besøgene paa Boulevarden vare endnu talrigere og mere glimrende end før, Gaverne toge til i Størrelse, og stedse ivrigere søgte man den skjønne Blomsterpiges Gunst. Ogsaa Prindsen af Courtenay kom nu som altid, han kjøbte endnu rigeligere, han ødslede endnu mere Guld, hans Blik vare inderligere, kjærlighedsfuldere, hans Diekast friere, hans Haand zittrede heftigere, naar han modtog den duftende Gave af Nannettes Haand; men endnu bestandig vovede han ikke at tale, hvis ikke hans hele Forhold var det

meest veltalende Sprog, den glødende, men frygtsomme Kjærligheds Sprog.

Rannette lagde Mærke til Alt, hvad der omkring hende blev talt om ham. Man roste ham fra alle Sider, men dertil spottede man ikke sjeldent over hans Frygtsomhed og over de glimrende Udsigter, der vilde aabne sig for ham, hvis han blot kunde tage Leiligheden i Agt. Saaledes fortalte en Abbé som den nyeste Nyhed, at Hoffet saavelsom Prindsens Moder ønskede hans Forbindelse med Marquisen af Rembauches, men denne Forbindelse stred forelsbig mod Prindsens Ulyst til Giftermaal; og paa den anden Side medførte ogsaa det mystiske Mørke, der hvilede over hans Formuesomstændigheder og over den Kilde, hvoraf han øste sine Indkomster, nogle Vanskeligheder, da man ikke kunde vide, om denne Kilde ikke ligesaa pludseligt kunde udtørres, som den var udsprungen. „Renterne ere vel en skjøn Ting, sluttede Abbéen: men saalænge han ikke har Kapitalen i sine Hænder, saalænge vil Sagen dog altid være mislig og usikker."

Rannette havde hørt nok, hun ilte hjem og skrev følgende Billet til Prindsen:

„Kjære Fætter!

Deres Familie ønsker Deres Forbindelse med Marquisen af Rembauches; dertil behøver De en sikker Formue. I medfølgende Papirer oversender jeg Dem en Sum af 800,000 Livres og en Grundeiendom, hvis Besiddelse De strax kan tiltræde. Hvis De indgaaer Forbindelsen med Marquisen, vil jeg erfare det deraf, at De i Morgen viser Dem paa Boulevarden med en hvid Rose i Deres Kjole; i modsat Fald bærer De en rød Rose. I hvad De saa beslutter Dem til, kan De fremdeles stole paa mit Venskab.

Deres Tante."

Dagen efter sad Rannette paa sin sædvanlige Plads, men hun skuede ikke, som sædvanligt, med glade Øine omkring sig, hun sladrede ikke som ellers muntert, vittigt og spøgende

med sine mange Velyndere og begjærlige Tilbedere. En feberagtig Uro havde bemægtiget sig hendes Væsen; tankeløs samlede hendes Haand imellem Blomsterne, undertiden hævede hun frygtsomt speidende sit Øie i Veiret, for strax igjen bedrøvet at sænke det, thi endnu stedse kom Den ikke, som hun ventede. Hendes Bryst arbeidede heftigt, over hendes blege Kinder trillede af og til en stor Taare. Hun var ikke mere det glade Barn, som endnu faa Uger tilbage for enhver Kjøber havde en sindrig Sententś, for hver Stund en munter Strophe og for hver Morgen en ny Klædning. En Herre, som hver Dag pleiede at kjøbe en lille Bouquet af hende, traadte hen til hende og rækkede just efter de friskeste Roser, da Nannette pludseligt, zittrende over hele Legemet, rev Roserne fra ham og hastigt hviskede: „Lad mig beholde disse Blomster, de tilhøre mig og min Skjæbne; tag disse Levkøier, de dufte stærkere og længere end Roserne, der i faa Timer bortaande deres Skjønhed og Duft." Med disse Ord trykte hun en Bouquet af udsøgte Levkøier i hans Haand og hendes bedende Blik, i Dag at forskaane hende for Erindringer, bragte den ellers snaksomme Kjøber til at forstumme.

Prindsen af Courtenay lod sig til Syne paa Boulevarden. I stor Uro skred han frem og tilbage, en heftig Kamp syntes at rase i hans Bryst; han bemærkede ikke sine Bekjendte og Venner, der hilste ham; han lagde ikke Mærke til deres spodske Smiil og de sarkastiske Bemærkninger, de sendte efter ham. Allerede flere Gange havde han nærmet sig Nannette, som med urolige Blik fulgte enhver af hans Bevægelser; men bestandig vendte han igjen om paa Halvveien, hans Ansigt blev stedse blegere, hans Gang mere urolig og feberagtig. Endelig syntes han med Magt at fatte en Beslutning og traadte hen til hende. Hans Øie hvilede længe paa den forvirrede, snart rødmende snart blegnende Jomfru, derpaa faldt hans Blik paa Blomsterne i hendes Skjød. — Han bukkede sig, hans Haand zittrede, da han greb efter Blomsterne, og han drog den igjen tilbage — endnu engang udstrakte han sin Haand og udsøgte sig en rød Rose. Han vilde just sætte den fast i sin Kjole, da Nannette plud-

seligt blegnede, udstødte et sagte Skrig og sank bevidstløs til Jorden.

Nannette kom igjen til sig selv paa sit Værelse. Ængstelig bøiede hendes Moder sig over hende og betragtede med taarefyldte Øine hendes forstyrrede Ansigt. Nannette forsøgte at smile og at reise sig op, men det lykkedes hende ikke; Moderen maatte understøtte hende. Sagte spurgte hun til sin Datters Befindende. „Jeg befinder mig ret vel!“ lød Svaret: „Dog, und mig en Smule Ro, saa vil det snart blive godt med mig.“

Moderen lagde hende tilbage i Sengen og listede sig ud. Nannette lukkede Øinene; hendes uheldsvangre Lykke, at være elsket af en Prinds, truede at tilintetgjøre hende; hun tænkte ikke, hun bemærkede Intet, hun følte kun en Storm af verlende Følelser, der snart vakte den høieste Salighed, snart den dybeste Smerte i hendes Bryst.

En varm, bævende Haand greb sagte hendes; hendes Navn blev sagte hvisket, men med en saadan Inderlighed, at hun foer sammen og kun med Gysen formaaede at aabne sine Øine.

Prindsen af Courtenay knælede ved hendes Leie, hans ængstelige Blik ventede paa hendes Opvaagnen. „Nannette!“ raabte han nu høit og trykkede hendes Haand til sit Hjerte — „Du elsker mig! O, sig et Ord, et eneste lille Ord, og Du skal være Min. Hvad er mig Rang og Rigdom uden Kjærlighed? See her disse Linier fra Din Haand! Jeg har fundet dem hist paa Dit Bord, det er de samme Skrifttræk, der gjorde mig riig; jeg tør Intet tage imod, hvis ikke den Haand, som viste sig saa gavmild, ogsaa bliver min. Umættelig som jeg er, maa jeg kalde Alt mit eller opgive Alt. Nannette, elsker Du mig? Elsker Du mig?“

„O Gud!“ hulkede hun og foldede Hænderne; pludselig lagde hun sine hvide, bløde Arme om hans Skuldre og drog ham til sit Hjerte: „Jeg elsker Dig evigt, usigeligt! — men Din kan jeg ikke blive, qvæl mig ikke! — mit Liv er fra nu af en unyttig Ting, som jeg hvert Øieblik kunde kaste bort,

da jeg veed: Du elsker mig og alligevel aldrig tør kalde mig Din!"

Prindsen sprang op, en vild Ild brændte i hans Øine: „Udtal ikke dette Ord endnu engang, Du dræber mig! Hvo vil stille sig mellem Dig og mig, jeg er fri, Herre over min egen Villie, Du skal være Min!" Og atter omslyngede han hende og pressede heftige Kys paa hendes Mund; hun stødte ham blidt fra sig, Taarerne styrtede ud af hendes Øine. — Længe kæmpede hun med en vistnok frygtelig Tilstaaelse; endelig bøiede hun sig over den Elskede og hviskede nogle sagte Ord til ham.

Prindsen blegnede, han vaklede, og maatte med Magt holde fast ved Sengen, for ikke at synke om. Hans Kraft var borte; ingen Taare lindrede den voldsomme Smerte, der ved hine Ord gjennemfoer hans hele Væsen. Endnu engang bøiede han sig over Nannette, endnu engang slyngede han sine Arme om hende, trykte et langt Afskedskys paa hendes Pande, og fjernede sig i Stilhed.

Faa Uger efter tog Nannette Sløret i Karmeliter-Klostret. Prindsen gik til England. Ingen vidste at forklare sig det Hele. Først efter Aars Forløb, da Nannette allerede hvilede i Graven, erfoer Pater Renault ved Enken Grimauds Dødsleie, at denne Qvinde, hvis indbringende Næringsvei det havde været, at tjene som Selskab for rige Vellystninge, havde solgt og udleveret den tolvaarige Nannette til den gamle Prinds af Courtenay, den Yngres Fader, og den samme Mand, vi i Begyndelsen af vor Fortælling hørte beundre Nannettes Sang. Hans ædle Gemalinde havde udfriet hende af sin Gemals Hænder og rigeligt udstyret hende, dog først efter at Nannette med en hellig Eed havde lovet, ikke mere at tænke paa den forbigangne Tid. Kun Kjærligheden kunde bryde denne Eed, og Nannettes Ord til Prindsen indeholdt denne Tilstaaelse. Hans Elskede var bleven vanæret af hans egen Fader!

Ogsaa Prindsen døde ugift.

C. D. Hoffmann.

Florita Müller.

I.

En smuk Sommeraften 1641 gik adskillige Cavalerer ned gjennem Prado's Allee ad Alkala-Gaden til, og samtalte om en Tildragelse, som stærkt sysselsatte Philip den Femtes Hof og det hele Publikum i den gode Stad Madrid. Deres Underholdning var meget levende, og dog talede de hverken om Catalanernes Oprør eller om den Revolution, der nys havde sat Hertugen af Braganza paa Portugals Throne; Samtalen dreiede sig kun om en Trop Sangere, som nys var hidkommen fra Italien, og som Aftenen tilforn havde havt den Ære, at synge for Hans Majestæt Kongen. Lediggængerne ved Hoffet og i Staden talede om intet Andet, end om den italienske Primadonna, og som et glædeligt Seiersbudskab løb den Efterretning fra Mund til Mund, at Italienerne vare engagerede paa sex Maaneder for Theatret della Crux.

„Ved St. Jakob!" raabte En af denne fremmede Musiks lidenskabelige Beundrere: „Jeg troer ikke, der kan synges skjønnere i Paradiset selv. Jeg har hørt over hundrede Oratorier, ei alene i Hans Majestæts Kapel, men ogsaa i vort Lands Cathedraler, og jeg paastaaer, at blandt alle de Sangere var ikke Een, hvis Stemme kunde taale en Sammenligning med Marino's."

„Og jeg," faldt en Anden ham fyrigt i Ordet: „jeg erklærer høit, der er ikke i Spanien, ikke i hele Verden, en Stemme som Magdalena's! Det er en Klang, det er Toner som Perler, herlige Funker af et musikalsk Fyrværkeri! Saaledes maa den hellige Cæcilia have sunget! Jeg var tilmode, da jeg hørte hende, som om jeg var i Himlen. Leve den første Sangerinde i Verden! Leve Magdalena!"

„Leve Magdalena!" gjentoge de Øvrige begeistret.

Da sagde en Cavaleer, som hovedrystende havde hørt til og hvis stille Misbilligelses-Tegn Ingen havde bemær-

ket, pludseligt i fortrædelig Tone: „Men hun synger ikke spansk, hun vil aldrig synge spansk!“

„Hvad? Hvo har sagt Eder det, Don Pedro?“ raabte Alle som med een Mund.

„Hun selv, I Herrer, hun selv, og det imorges, da jeg kom til hende, for at tilbyde hende en lille Rolle i den Oper, som jeg har skrevet igaar, og som Don Blas Minco vil sætte i Musik.“

„Hvorledes? Hun har forsmaaet en Rolle, som bødes hende af Forfatteren til saamange Mesterværker?“

„Ja vel! Hun har forsmaaet den; i en stolt Tone, lig en Dronning, der er vis paa sit Herredom, har hun sagt mig, hun synger kun italienske Ord, kun italienske Arier. I har nys sagt, hun er den første Sangerinde i Verden. Ja, det er hun, hun er en saa souverain Magt, som et mageløst Talent kan være det, og Alt maa bøie sig for hendes Villie.“

Efter disse Ord, som Cavaleren havde sagt med en vis Ironie, hilste han de Andre, som om han ikke bekymrede sig om de forskjellige Meninger, hans Ytringer vilde fremkalde, og tabte sig i Alleerne, som føre til Atocha-Porten. Natten faldt imidlertid paa; det var meget mørkt under Træerne, og man kunde neppe see to Skridt frem. Cavaleren traadte ind i Staden og gik langsomt gjennem Gaderne, som støde til St. Isabella-Klostret. Skjøndt Natten var ualmindelig mørk og det allerede var sildigt, tænkte han dog ikke paa, at der kunde møde ham noget Ubehageligt. Han talte ufladeligt med sig selv, stod stundom stille nogle Øieblikke, og stirrede mod Himlen, som om han vilde tælle Stjernerne. Hvo der havde seet ham saaledes, havde sikkert tænkt sig en Forelsket eller en Digter i ham. Længe fortsatte han saaledes sin Gang, uden at bemærke, hvorlunde han efterhaanden forvildede sig i det fattigste Qvarteer af Madrid og stedse fjernede sig længere fra Plaza-Maior, hvor han boede. Men paa eengang vaagnede han af sine Drømmerier, og idet han saae sig om som En, der er falden ned fra Skyerne, sagde han: „Den benedidede Jomfru staae mig i Naade bi! Jeg troer, jeg er gaaet vildt.“

Et fjernt Uhr slog just Ti. Nølende gik Cavaleren nogle Skridt videre og kom saa til en aaben Plads hvor flere mørke og krumme Smaagader stødte sammen, blandt hvilke han ei engang kunde kjelne den, han nys havde gjennemvandret. Husene vare høie og skumle; kun hist og her røbede en svag Lysstraale, at der endnu vare Folk oppe i disse den fattigste Almues sørgelige Boliger. Gadedørene havde ingen Laas, men stode paa vid Væg; men hvilken Tyv vilde vel have vovet sig ind i disse Barakker, hvis hele Huusgeraad neppe var tyve Realer værdt! Beboernes Armod var et sikkrere Værn, end de stærkeste Laase. Den dybeste Taushed herskede trindtomkring. Man hørte ikke en menneskelig Røst. Kun nu og da hørte man een eller anden blind Betlers Hund tude i en Kjælder. Midt i Gadens Mulm lyste et svagt Skjær; det var Lampen ved et Madonnabillede, som hang paa Hjørnet af et Huus, og som syntes at see med Ynk ned paa de stakkels Forbigaaende.

Cavaleren, der, som enhver god Castilianer, hjerteligt tilbad Himmeldronningen, tog sin Hat af, fremsagde et Ave Maria, og satte sig paa en Steenbænk ligeoverfor Billedet, for at hvile sig lidt og for at see efter, om der i hans Tobaksdaase endnu fandtes saamange Blade, at han kunde rulle sig en Cigarette deraf.

Paa hiin Tid vare Nætterne i Madrid rige paa Eventyr. Forelskede og Tyve slentrede omkring fra Midnat af indtil den første Angelus, og der forefaldt hyppige Slagsmaal, uden at Justitsen lagde sig derimellem. Men i dette eensomme Qvarteer var der hverken Dueller eller Serenader, og han turde ikke gjøre sig Haab om det ringeste Eventyr. Han kastede endnu engang sine Øine omkring, som for at orientere sig i disse ubekjendte Enemærker; derpaa trak han sin Kappe tættere om sig, og begyndte med philosophisk Roligbed at smøge sin Cigarette. Lampen foran Mariabilledet lod hans Skikkelse springe frem som et Portrait paa mørk Grund, og hans Udvortes kunde vel have fristet mindre fattige Folk, end de vare, der boede i Nærheden af *puerta des Embajadores*. Hans Kappe af fiint sort Segovia-Klæde lod see en Silke-

vams, paa hvis Bryst St. Jago's røde Kors var broderet; en lille, med fine Kniplinger kantet Krave faldt ned paa en svær Guldhalskjæde, hvori hang vor Frue af Guadaloupe's Medaille. Hans bredskyggede Filthat skjulte halvveis et fromt, aandrigt og blomstrende Ansigt, hvis Viser stod omtrent paa Fyrretyve. Han var sunken tilbage i sine Drømmerier, han tænkte paa Magdalena, som havde forsmaaet en Rolle i hans Stykke, og skjøndt han ellers var mild og godhjertig, kunde han dog ikke glemme hende det, men begyndte at udruge allehaande Hævnplaner.

„Det var ikke ilde, om man kunde dæmpe denne Theaterprindsesses Hovmod en Smule!" sagde han ved sig selv: „Jeg skal bringe det dertil, at hun, inden to Maaneder ere omme, skal bede mig paa sine Knæe om en Rolle, men saa vil jeg ikke! Jeg vil skrive et Stykke, som hele Madrid skal løbe efter; jeg vil, at medens man spiller min Comedie, skulle Italienerne, i Theatret della Crux, synge deres Arier for tomme Bænke! Ei, ei! Denne Magdalena vil ikke synge i min Orpheus; men bi kun! Hun skal angre det, eller jeg vil ikke hedde Calderon de la Barca!"

Samme Øieblik afbrødes Cavalerens Monolog ved en Musik, som syntes at komme fra en Stue, hvis Gittervinduе vendte ud til Gaden. Man spillede pianissimo paa et Strengeinstrument. Nu lod en Stemme sig høre.

„Hellige Jomfru!" udbrød Calderon de la Barca, idet han, med et Udtryk af Forundring og Henrykkelse, foldede sine Hænder: „Hvad er det?"

Aldrig havde slige Toner berørt hans Øre. En Stemme af et vidunderligt Omfang, af en Klang, en Reenhed uden Lige, hengav sig en lunefuld Improvisation, og forsøgte en Kamp med Instrumentet, idet den gjentog de Toner, en let Haand anslog derpaa. Derpaa lød igjen et kort Forspil, og den samme Stemme sang en Hymne til den hellige Jomfru. Under denne herlige Adagio havde Calderon nærmet sig Huset, og lyttede henrykt, idet han støttede sig paa Steenbænken udenfor den aabne Dør. Det Forsæt, at hævne sig paa Magdalena ved at skrive en af disse Heltekomedier, som i

sex Maaneder hver Dag gav fuldt Huus, havde maattet vige for en anden Plan, som lovede endnu Mere; han havde fundet en Medbeilerinde til den italienske Sangerinde, og tillige et Middel til, at lade sin Orpheus opføre uden hende. Han gik noglegange op og ned udenfor Huset, og overtænkte, om han ogsaa vilde kunne finde det igjen imorgen. Men dette syntes ham dog altfor usikkert; han tog derfor en rask Beslutning, traadte dristigt ind i Gangen, stampede dygtigt i Gulvet med sine Støvlehæle og raabte: „Holla! Er her endnu Nogen oppe?"

„Hvo er der?" raabte en Stemme i Baggrunden af Gangen, og en skraa Straale faldt paa Væggen.

„En god Adelsmand og Ridder af St. Jago, som har forvildet sig i denne Labyrinth og leder efter en Traad, som kan føre ham paa rette Vei!" svarte Calderon: „Er her et ærligt og christeligt Menneske, saa vise det sig for mig i Himlens Navn!"

Der indtraadte et Øiebliks Stilhed. Derpaa gik en Dør op, og der viste sig en aldrende, meget fattigtklædt Kone, med en Lampe i Haanden.

Calderon tog sin Hat af og sagde høfligt: „Gud være med Eder, min gode Dame! Jeg har forvildet mig i dette Qvarteer, som jeg ikke kjender, skjøndt jeg har boet tyve Aar i Madrid; jeg vidste ikke, hvem jeg skulde spørge om Vei, da jeg ikke kunde opdage nogen levende Sjel. Da hørte jeg pludseligt en herlig Stemme — var det Eder, der sang saaledes?"

Den fattige Kone gjorde en dyb Reverents og svarte med et sørgeligt og dog stolt Smiil: „Nei, naadige Herre, det var min Datter."

„Ved min Sjel, hun har den skjønneste Stemme, jeg i mit Liv har hørt! Jeg kunde ret ønske, at komme igjen for desbedre at bedømme hendes Talent. Jeg vil komme imorgen, hvis I vil være saa god, at sige mig, hvor jeg er og hvo I er."

„Naadige Herre!" svarte hun forundret, næsten skjælvende. „I er i Gaden Mira-al-Sol, gandske nær puerta des

Embajadores. Jeg er en fattig Enke, som ikke har Raad til at boe paa et bedre Strøg, og mit Navn er Anna Müller. Er det Eder nok?"

„Ja, min gode Dame, nu vil jeg nok kunne finde tilrette. I har udrevet mig af en stor Forlegenhed; Gud lønne Jer det!" svarte han, idet han hilste hende: „Farvel til imorgen." Og dermed gik han.

II.

Næste Morgen fandt Calderon uden Møie tilrette i den Gade, hvor han Aftenen tilforn var faren vild. Han traadte ind i et meget gammelt og skummelt Huus og bankede paa. Anna Müller aabnede strax. Hun syntes at have gjort Regning paa hans Besøg, thi hun havde sin sorte Sirtses-Kjole og sit store Sørgeslør paa. Hun var en Kone af et ærligt og alvorligt Udseende; tidligere havde hun vist været smuk, men Alderen og især Sorg og Elendighed havde bleget hendes Kinder og furet hendes Pande. Hun havde et ydmygt og frygtsomt Væsen, som viste, at hun ikke stod i synderlig Berørelse med Verden.

„Min gode Dame!" sagde Calderon: „I seer, at jeg er en ordholden Mand. Jeg sagde Eder iaftes, at jeg vilde komme igjen idag, og her er jeg."

„Velkommen naadige Herre!" svarte hun, idet hun førte ham ind i et lavt, fletmøbleret Værelse, i hvis Baggrund der viste sig nok en Dør, som der hang et Teppe for. Calderon satte sig i en gammel Læderlænestol, som Konen med mange Ceremonier rykkede frem til ham, og saae sig forundret om. Møblerne, som stode omkring i Stuen, et Par Bænke om et gammelt, brøstfældigt Bord, og noget daarligt Porcellain, som stod paa en Hylde, vidnede om den dybe Armod, som herskede her, og som sikkert ofte maatte tage tiltakke med Vand og Brød. En sælsom Contrast dannede et Møbel, som vilde have været en Prydelse for en spansk Grands Salon; det var et Claveer, hvis søileformige Been vare smykkede med

Metalzirater og fra hvis Klap der stinnede Inkrustationer af Elfenbeen og Solv.

„Hvilket prægtigt Instrument!“ raabte Calderon forundret.

„Det er min stakkels Müller's Mesterstykke!“ sagde den Gamle med et Udtryk af Stolthed, Sørgmodighed og Ømhed: „Ti Aar af sit Liv har han arbeidet derpaa.“ „Eders Mand var altsaa Instrumentmager?“ — „Ja, naadige Herre, og dertil en dygtig Musiker. Alle, som have kjendt ham, sige, at han var et stort Genie. Det er tyve Aar siden, han hidkom fra sit Fædreland, Tydskland, da han havde hørt, at Kunstnere kunde gjøre deres Lykke i Madrid. Virkeligen gik det ham ogsaa i Begyndelsen meget vel; han havde Arbeid for alle Kirker. Dengang var det, vi giftede os. Men Müller havde sine egne Ideer; han sysselsatte sig meget med nye Opfindelser og Forbedringer. Derved vakte han sine Kunstfællers Misundelse. En Masse af Fortrædeligheder stormede ind paa ham, og omsider blev han gandske modløs. Han ophørte at søge Arbeid, og saaledes gik tilsidst alt Arbeide fra ham. Vi bleve meget ulykkelige.“

„Og dog vedblev han at arbeide?“ spurgte Calderon, Blikket fæstet paa det pragtfulde Instrument.

„Ja, han arbeidede videre, og trøstede sig ved bestandig Sysselsættelse med sit Mesterværk.“ Her stod Anna Müller op, for at aftørre nogle Støvgran, som laae paa Laaget af Claveret. Derpaa vedblev hun med bevæget Røst: „I dette Claveer ligger Historien om ti Aar af vort Liv; Enhver af disse Zirater, Enhver Taste kalder mig en Erindring tilbage. Ofte nægtede vi os det Nødvendigste, for at Müller kunde kjøbe det dyre Træ, det stinnende Elfenbeen, som han da selv forarbeidede. Ofte tilbragte han hele Natten i Forsøg og Combinationer, for at gjøre Tonen klarere, fuldere og lifligere. Men omsider bukkede hans Sundhed under for saamange Savn og Anstrengelser, og da han havde fuldendt sit Mesterstykke, vare ogsaa hans sidste Kræfter svundne. Han blev syg og snart var hans Tilstand aldeles haabløs. Aftenen før sin Død, da han havde skriftet, kaldte han mig til

sig og sagde: Anna, Du har altid været mig en god Kone, og jeg stoler paa, at Du vil holde min sidste Villie hellig. Jeg efterlader Dig Intet i Verden, uden dette Claveer. Det skal være vor Datters Medgift, men Du maa ikke sælge det under 20,000 Realer — det er endda mere værdt. — Jeg har adlydt ham, naadige Herre; jeg har lidt Hunger og Kuld; min Datter har været syg, og jeg har været frygteligt blottet for alle Hjelpekilder; men alligevel har jeg ikke solgt Instrumentet. Man har budet mig 10,000 Realer, og jeg har sagt Nei. Mange Folk sige, jeg er affindig; men jeg angrer ikke, hvad jeg har gjort."

Hun traadte hen til Claveret og betragtede det med Ærbødighed og Kjærlighed. Calderon taug. Den fattige Kones Fortælling havde rørt ham. Han beundrede hendes Troskab, hendes Hengivelse.

„Tilgiv mig, naadige Herre!" sagde hun efter en Pause: „at jeg har trættet Eder med Fortællingen om vor Ulykke. Jeg havde først skullet spørge Eder, hvad jeg skylder Æren af Eders Besøg."

„Jeg har allerede yttret mig derom igaar; jeg ønsker at høre Eders Datters Stemme, der i Frastand forekom mig saa vidunderlig deilig."

Anna Müller betænkte sig et Øieblik; derpaa svarte hun ydmygt, men med Værdighed: „Naadige Herre, inden jeg forestiller Eder min Datter, ønsker jeg dog at vide, hvo I er."

„Jeg er Don Pedro Calderon de la Barca!" svarte han smilende.

Da Anna Müller hørte dette velbekjendte Navn, der tilhørte hiin Tids berømteste dramatiske Digter, hiint Navn, der hver Dag prangede paa Theaterplakaterne og hvortil der knyttede sig saameget Bifald, saamegen Hæder, raabte hun gladelig forbauset: „Don Pedro Calderon her, i min fattige Stue! Denne Ære skal jeg aldrig glemme, naadige Herre! Min Mand var vist En af Eders fyrigste Beundrere; han førte mig i Theatret for at see *il Mercadore di Toledo* og den herlige Comedie *Para vencer amor querer*

vencerle. Herre Jesus, hvad var der en Trængsel! Hvor gjenlød Huset af Bifald! Vi klappede saamænd ogsaa!"

Hun gik, og oplostede Teppet, som hang for Indgangen til Sideværelset. — „Kom, mit Barn!" raabte hun: „Kom og hils paa den naadige Don Pedro Calderon de la Barca!"

Der indtraadte en ung Pige; hun blev staaende midt i Værelset, og hilste bly.

„Naadige Herre!" tog Enken atter Ordet, og saae paa sit Barn med et Glædens og Kjærlighedens Smiil: „Det er min Datter, Flora Müller; hendes Fader har opdraget hende, og jeg kan gjerne sige, hun har lært at synge og spille paa samme Tid, som hun lærte at tale."

„Saaledes maae store Kunstnere dannes!" svarte Calderon fyrigt: „Eders Datter er vist allerede en stor Kunstnerinde og jeg længes ubeskriveligt efter at høre hende."

„Hører Du, Florita?" sagde Moderen, idet hun førte hende til Claveret.

Den unge Pige var gandske forvirret ved denne Fremmedes Nærværelse. Det stakkels Barn levede saa indgetogen, at der ofte hengik hele Maaneder, uden at hun hørte nogen anden Stemme, end Moderens, og aldrig saae hun nogen Mands Ansigt uden naar hun om Søndagen hørte Fromessen i Klostret Santa-Isabella. Skjælvende satte hun sig, og præluderede først med usikker Haand, idet hun, frygtsomt og hemmeligt, saae sig om. Calderon hørte til med spændt Opmærksomhed og betragtede hende med en Blanding af Deeltagelse og Forventning.

Florita var ikke smuk, men hun havde et af hine Ansigter, som man aldrig glemmer, naar man engang har seet dem. Hendes Vært var rank, men meget fiin, som om hun var voxet for hurtigt, og i hendes hele Holdning laae endnu Meget af et Barns naive Ynde, medens Udtrykket i hendes Ansigt allerede forkyndte en udviklet Forstand, en levende Opfatningsgave, en alvorlig Aand, et følsomt, dog stolt Gemyt. Hendes sorte Haar bølgede over hendes Kinder i lange Lokker; stærke Bryn svang sig i dristige Buer om hendes Øine; hen-

des Pande havde noget Bydende; hendes Ansigtsfarves svage Inkarnat mindede om Hybenblomstens Fløielsbleghed, om en i Skyggen udsprungen Roses fine Friskhed. Men naar hun, under en mægtig Følelses Indtryk oplæstede sit dybe, rolige Blik, da var hun smuk.

„Syng nu, min Pige!" gjentog hendes Moder: „Vil Du have Dine Noder?"

Hun rystede paa Hovedet og lagde eftertænksom begge Hænder paa sin Pande. Derpaa begyndte hun at synge, idet hun kun akkompagnerede sig med enkelte Akkorder. Hendes i Begyndelsen bevægede Stemme gjenfandt snart sin herlige Klang, sin vidunderlige Omfang, sit sjeldne Udtryk. Calderon aandede neppe; støttende sig med Albuen paa Stolarmen, Øinene fæstede paa Florita, syntes han hensunken i en dyb Tilfredsstillelse, en ubeskrivelig Beundring.

„Godt, min Datter!" sagde Anna Müller vigtig, da Florita havde endt sit glimrende Foredrag.

„Det er beundringsværdigt!" raabte Calderon, idet han stod op, og bukkede for den unge Pige, hvis fine, hvide Haand han kyssede med Ærbødighed. Derpaa udfoldede han en Rulle Noder, som han havde medbragt og lagde den paa Pulten: „Nu vilde jeg ret ønske, I vilde synge dette for mig." — Det var Magdalena's store Bravourarie.

„Gjerne, naadige Herre!" svarte Florita med et let Smiil, thi hun troede, han vilde ogsaa prøve hendes Kunstfærdighed og Øvelse.

Hun overfløi Noderne med Øinene. Derpaa sang hun dem med den samme glimrende Stemme, den samme Letheb, idet hun overlod sig til de Inspirationer, der bleve hende til Deel, thi det var et Thema, hvoraf kun Hovedmotivet var opskrevet.

Da hun havde endt, vendte Calderon sig til Anna Müller med de Ord: „Eders Datter er den første Sangerinde i Operaen og maaskee i hele Verden. I hendes Talent ligger en glimrende Lykke, Hæder og Riigdom. Vil I, at hun skal optræde paa Scenen?"

Anna Müller foldede Hænderne med en dyb Bevægelse af Frygt, Stolthed og Glæde. — „Det staaer ikke til mig, at besvare dette Spørgsmaal!“ svarte hun: „Florita maa bestemme sig.“

„Moder!“ svarte den unge Pige med Rolighed: „Har ikke min Fader opdraget mig til at vorde Kunstnerinde? Har han ikke sagt os, han vilde, at jeg skulde vinde et Navn ved mit Talent? Har han ikke spaaet mig en langt større Lykke og Hæder, end jeg vover at haabe? Hans Villie gaae i Opfyldelse! Ja, Moder, jeg vil synge paa Theatret!“

„Det er herligt! raabte Calderon glad: De skal faae en Rolle i min Orpheus, De skal fordunkle Magdalena og alle de italienske Sangerinder; jeg indestaaer derfor. Deres Ansættelse ved Theatret og hvad dermed staaer i Forbindelse besørger jeg. Imorgen, nei, endnu idag, forlader De dette Huus.“

„Jesus Maria, er det en Drøm?“ raabte Anna Müller, idet hun saae snart paa Calderon, snart paa sin Datter: „Men, naadige Herre, hvorledes skulle vi fremtræde i den fornemme Verden? Vi kunne jo ingensteds vise os! Vi see altfor fattige ud!“

„Jeg siger Eder jo, at jeg vil sørge for alt dette; I skal faae Klæder, Meubler, Penge .....“

„Hellige Jomfru! afbrød hun ham: Og hvo skal give os alt dette?“ — „Eders Datters Talent; jeg staaer kun i Forskud.“

Florita hørte Intet af denne Samtale. Langsomt gik hun op og ned i Stuen, som for at sige Farvel til al den Elendighed. Barnet var sig allerede sit Talent bevidst og havde en Forudfølelse af sin Fremtid.

„Moder! sagde hun, idet hun igjen traadte hen for Claveret, hvorpaa hun støttede sig med en halvt glad, halvt tungsindig Mine: Moder, vi ville ikke tage Andet med os, end dette, og om man end bød os hundredtusinde Realer derfor, vilde vi dog ikke sælge det nu.“

III.

En Maaned sildigere var der en Aften en uhyre Trængsel i Theatret della Crux. Flora Müller skulde debutere i Calderon de la Barca's nye Opera. Hoffet og Stadens Publikum vare der, for at bedømme Magdalena's unge Medbeilerinde. Nogle, lidenskabelige Beundrere af den italienske Sangerinde, beklagede det stakkels Barn, som vovede at maale sig med et hidtil mageløst Talent; Andre toge Parti for den af Calderon de la Barca saa varmt Anbefalede, og ønskede hende det bedste Held. De fleste Tilskuere deelte deres Ønske, at den spanske Sangerinde maatte seire over den italienske.

Den store Sal var maadeligt nok oplyst; men her vare saamange rige Dragter, saamange Diamanter, saamange Blomster, at disse levende Farver, dette Guldskjær, disse Ædelstene, som straalte i Halvmørket, syntes at belyse Tilskuerne med deres Gjenskin. Orchestret var allerede ordnet, og bag Teppet hørte man en forvirret Larm, lig den i Salen selv, som om Halvdelen af Publikum havde bemægtiget sig Scenen. Virkeligen vare ogsaa alle de Bænke, som stode foran Coulisserne, besatte af Tilskuernes Kjerne, af privilegerede Theatervenner*).

Omsider gik Teppet op, og strax blev det roligt i Huset. Scenen selv var kun svagt oplyst; i Baggrunden havde store graamalede Stykker Pap den Ære, at forestille Thraciens Klipper, medens nogle Træer af grønt Papir opfordrede Tilskuerne til, at tænke sig en Skov.

Ved den meest spændte Forventning vendte Alles Øine sig mod Scenen; endnu var den tom. Orchestret spillede de første Takter af Ouverturen; man hørte opmærksomt til. Florita, som var den Første, der skulde fremtræde, stod bag en Coulisse mellem sin Moder og Calderon de la

*) Paa de gamle spanske og franske Theatre stode endeel Tilskuerbænke paa selve Scenen.

Barca. Ingen af disse Tre, der stode langtfra de andre Sangere, talte et Ord; den unge Pige var bleg under sin Sminke, men ellers røbede Intet den voldsomme Bevægelse, hvori hun var. Hun saae stivt ind paa Scenen, og trykte de foldede Hænder mod sit Bryst, som om hun vilde dæmpe sit Hjertes heftige Slag. Hun var smuk i dette Øieblik, i sin hvide, med grønt Løv broderede Silkekjole, med sit bølgende, rosenkrandsede Haar.

Da Orchestret, med et larmende Crescendo, lod høre de sidste Akkorder af Ouverturen, tog Calderon de la Barca Florita's Haand og sagde til hende med bevæget Røst: „Øieblikket er kommet!"

Hun rystede og stirrede hen for sig, som om en Afgrund havde aabnet sig under hendes Fødder. — „Ak!" sagde hun forsagende: „Jeg er saa bange!"

„Florita, min kjære Florita!" raabte Calderon: „Jeg besværger Dem, fat Mod! ..... Er De ikke vis paa Deres Talent, Deres Triumph? ..... Tænk paa Fremtiden, som ligger aaben for Dem! ..... De gaaer Lykke og Hæder imøde! ....."

Den unge Pige foer med Haanden over Panden, som den kolde Sved perlede paa, og drog Veiret dybt, som om Aandedrættet svigtede hende.

„Fremad! Til Lykke og Hæder!" gjentog Calderon. — „For min Moders Skyld!" sagde hun med dyb Røst, idet hun vendte sig mod Anna Müller. — Og strax traadte hun ind paa Scenen.

Ligesaa bleg, ligesaa skjælvende som Florita, holdt Anna Müller sig ved Calderon's Arm. Hendes Knæe rystede; hun vilde see, hun vilde høre; men det svortnede for hendes Øine, det fuste for hendes Øren; hun var tilmode som en Døende. Ogsaa Calderon lyttede ængstelig beklemt, Blikket fæstet paa Florita; ogsaa han var bange. Men al Angst, al Uvished varede kun et Øieblik. Florita sang under den dybeste Taushed, Tilskuerne aandede neppe. Derpaa hilste en Bifaldsstorm, hvis Lige aldrig var hørt i Theatret della Crux, dette herlige Talents Morgenrøde. Denne første

Prove var nok; Magdalena var beseiret. Et Øieblik efter traadte Florita tilbage i Coulissen, mat, stærktbevæget, med udstrakte Arme.

„Moder!“ hviskede hun, idet hun sank i Anna Müller's Favn: „Ak, Moder, jeg troede, jeg skulde døe!“

„Florita leve! Hun leve høit!“ raabte Calderon begeistret, idet han kyssede hendes Haand: „Aldrig i mit Liv har jeg været Vidne til en skjønnere Debut.“

De unge Herrer, som havde deres Sæder paa Scenen, reiste sig, for at hilse den unge Pige, der, undseelig og smilende, modtog denne første Hylding med barnlig Glæde.

„I Herrer!“ raabte Calderon stolt som en Triumphator: „Nu kunne I sige, at den første Sangerinde i Verden er en Spanierinde!“

Det lydeligste Bifald ledsagede den hele Forestilling af Orpheus. Tilskuerne overøste Digteren, Componisten og Sangerinden, med de meest enthusiastiske Yttringer af Beundring. Ingen kunde mindes, at have seet Publikum i en saa begeistret Stemning.

Fra denne Dag af sang Italienerne for tomme Bænke, som Calderon havde forudseet, og Magdalena kom til ham, for i dybeste Ydmyghed at bede ham om en Rolle, som han ei engang vilde love hende. Det var en uhørt Lykkes-Omskiftning for denne fattige Enke, denne unge Pige, som havde vansmægtet i Elendighed saalænge. Nu vare de rige, omgivne med alle de Behageligheder, der følge med en lykkelig Lod; men deres Held havde ikke blændet dem. Anna Müller var endnu den ligefremme, værdige Kone, som med saameget Mod, saamegen Hengivelse, havde baaret tidligere Dages Lidelser, og Florita var endnu ligesaa lydig mod sin Moder, ligesaa tro i sine Pligters Opfyldelse, ligesaa begeistret for sin Kunst, som før.

De Aftener, Florita sang, sloges man om Pladserne; hver Akt var en Triumph for hende, og under den sidste Scene faldt en Regn af Blomster for hendes Fødder og et tordnende Bifald overdøvede Finalen. Saa bøiede hun sig bevæget, skjælvende af den sødeste Glæde, for det Publikum, som for-

yndede hende, og naar Teppet var faldet, gik hun tilbage til sin Moder, som, stolt, lykkelig, Øinene fulde af Taarer, sagde til hende: „Hvor Du har sunget smukt iaften, min Florita! Hvor man har applauderet!"

Det var et skjønt og roligt Liv. Dagene fløi hen under disse Triumpher, som selv Misundelsen maatte agte. Florita havde i sin Aand og i sit Væsen en medfødt Ynde; hun elskede instinctmæssigt Alt, hvad der var rigt og smagfuldt; hun forstod ogsaa strax at finde sig i sin nye Stilling. Omgiven af Luxus, mindedes hun tidt sin fordums Elendighed; hun sammenlignede sin smukke Bolig paa Plaza Maior med sit sørgelige Opholdssted i Gaden Mira-al-Sol. Ofte, naar hun sad ved Claveret, der stod øverst i Salen, sagde hun sukkende til sin Moder: „Ak, gid min stakkels Fader levede endnu!"

„Gud giver ikke paa eengang saamegen Lykke i denne Verden!" svarte Anna Müller med Resignation.

Efterat Florita var optraadt noglegange med afgjort Held, beilede alle unge Herrer ved Hoffet til den Gunst, at vorde indførte hos hende; alle fornemme Damer bestormede hende med Indbydelser. Men Anna Müller indsaae, at hendes Datters Rolighed og gode Navn kun kunde betrygges ved et stille, indgetogen Liv, og et saadant førte de da ogsaa. Den smukke Sangerinde, om hvem hele Verden talte, forlod kun sit Hjem, for at gaae i Theatret eller i Messen.

Een eneste Mand besøgte dem hver Dag som fortrolig Ven; det var Calderon de la Barca. Han var deres Raadgiver, deres Støtte; de skyldte ham Alt, og de sagde ham det hver Dag. Ofte sagde Anna Müller til ham: „Døde jeg, vilde Florita ikke staae ene i Verden. Jeg veed, I vilde være hendes Beskytter, hendes Ven, hendes anden Fader."

„Ja, hendes anden Fader!" svarte saa den arme Calderon sukkende: „Jeg elsker hende, som om hun var min Datter."

Florita havde kun været et Aar ved Theatret, og allerede havde hends Talent udviklet sig i fuld Modenhed. Dette Barns Genius havde gjættet Alt, hvad Skrækkeligt og

Opløftende der ligger i Lidenskaben; sig selv ubevidst formaaede hun at berøre alle de Strenge, der gjenlyde i den menneskelige Sjel. Hun udtrykte Skinsyge, Kjærlighed, Smerte, i Toner, som fandt deres Echo i alle Hjerter; men hende selv vare endnu de Følelser ubekjendte, hun skildrede med saameget Udtryk: hun havde endnu ikke elsket. Andre havde hun indgydt Kjærlighed; derom vidnede de mange Elskovsbreve, som indløb til hende og som hendes Moder kastede i Ilden, uden at aabne dem, og mangen galant Cavaleer umagede sig med Serenader, som Florita ikke hørte, da det Værelse, hvori hun sov med sin Moder, vendte ud til Gaarden.

Blandt denne Vrimmel, som omringede hende i Frastand, havde Florita dog bemærket een Mand, som stedse var hende nær og dog aldrig havde sagt hende et smigrende Ord. Han sad ialmindelighed paa selve Scenen, opmærksom, ubevægelig, og tilkjendegav sit Bifald kun ved et Smiil, en udtryksfuld Bevægelse. Han var ung, smuk, elegant. I hans Træk laae noget Alvorligt og Stolt, der paa en egen Maade kontrasterede med den næsten evindelige Ynde i hans øvrige Holdning. Hans Haar vare meget blonde og faldt i gyldne Lokker ned paa en fiin, hvid Hals, der næsten lignede en ung Piges. Men hans Overlæbe bedækkede et brunt Skjæg, hvis lange Ender berørte hans blomstrende Kinder, og hans milde blaae Øine vare omskyggede af alvorlige Bryn.

Hver Aften saae Florita hiin Cavaleer, som ikke talte med Nogen, som Ingen syntes at kjende, paa samme Plads, og blev tilsidst opmærksommere for hans stumme Bifaldsytringer, end for de begeistrede Udraab, hvormed man hilste hendes unge Hæder. Naar hun betraadte Scenen, søgte hun ham med Øinene, og naar hun havde fundet ham, fornam hun i sin Sjels Inderste en ubekjendt Bevægelse; hun fandt da nye Midler til at henrive og røre, og som hun aflokkede Andre Taarer, omslørede da ogsaa Taarer hendes eget Blik. Den Fremmedes Nærværelse gav hver Begivenhed i hendes dramatiske Liv en udmærket Ynde. Hun var stolt af at vide, at han var Vidne til hendes Triumpher, og naar Blomster og Krandse faldt ned for hendes Fødder, vendte hun sig, med en

uvilkaarlig Bevægelse af Glæde og Stolthed, mod ham, ventende et af hans Blikke, et af hans Smiil. Det varede en Tidlang; saa følte Florita pludseligt en lønlig Uro, etslags Utaalmodighed og Sorg, som hun ikke kunde beherske. I denne store Sal, under denne forgudende Masses Øine, ønskede hun kun een eneste Mands Beundring, og hun vidste ikke med Vished, om hun havde opnaaet den. For et Ord af hans Mund havde hun gjerne hengivet alle de Andres høimælede Bifaldsyttringer, og dette ene Ord, hvorfor kunde han ikke sige hende det, hvorfor sad han alene, under disse rørende Fremstillinger, under den Bifaldsstorm, som ombruste ham, med den samme rolige Mine, det samme Udtryk af stiltiende Velbehag? Tilsidst sysselsatte Florita sig uafladeligt med ham, med hans Nærværelse eller hans Erindring; hun levede kun i dette sælsomme Tankespil, som Ingen ahnede og som hun selv ikke begreb. Hun tabte sig i Gisninger angaaende denne Mand, som var hende ubekjendt endogsaa af Navn; hun brændte af Længsel efter at erfare noget om ham, og dog havde hun aldrig gjort et Spørgsmaal, aldrig sagt et Ord, som kunde røbe, at hun blot havde bemærket ham. Alt dette tildrog sig i hendes Hjertes Inderste, og ei engang hendes Moder ahnede det mindste deraf.

En Aften optraadte Florita igjen i Eurydice's Rolle, hvormed hun, for et Aar siden, havde aabnet sin dramatiske Løbebane, og Publikum, som meget talrigt bivaanede denne Aarsfest, hilste hende med gjentagne Bifaldsraab. Tilsidst fremkaldte man den unge Sangerinde, en Regn af Blomster faldt for hendes Fødder, Huset gjenlød af Mængdens Jubel, alle Tilskuerne havde reist sig og klappede i Hænderne. Florita bøiede sig, bleg, stærktbevæget, Hjertet bankede af Taknemmelighed og Glæde. Da hun igjen oploftede sit Hoved, saae hun to Skridt borte denne Mand, denne Ubekjendte. Han lagde Haanden paa Hjertet og bøiede sig for hende, som hun havde bøiet sig for Publikum, som hun, med et Blik fuldt af Glæde og Lykke. Da Florita saae ham saaledes, begyndte hun at ryste, slog Øinene ned og blev staaende, glemmende Alt, hvad der omgav hende; hun vidste ikke mere, hvor hun

var, eller hvad der foregik omkring hende. Lykkeligviis bemærkede den Skuespiller, som havde rakt hende Armen, at hun var bleven meget bleg, og skyndte sig, at føre hende bag Coulisserne, hvor hun fandt sin Moder og Calderon de la Barca.

„Det er en deilig Aften!" raabte Anna Müller med Glædestaarer.

„Ja vel, ja vel, Moder, en herlig Aften!" svarte Florita, frygtsomt opløftende sine Øine. Den, hun søgte, var endnu paa Scenen; hans udtryksfulde Blik hviilte endnu paa Florita.

Hun greb Calderon's Arm og spurgte ham med voldsom Hjertebanken: „Don Pedro, kjender I den Herre, som staaer ligefor Eder? Ham i den sorte Silkevams, med Smaragdagraffen paa Hatten?"

„Det er en Franskmand!" svarte Calderon adspredt: „Jeg troer, han er Marquis, og hedder de Ribiers."

„Ah, en Udlænding!" — „Ja, det er en stor Herre, som reiser, for at lære at kjende den skjønne Verden i alle Lande. Nu har han allerede opholdt sig en Tidlang i Madrid."

„Hans Ophold her er altsaa kun forbigaaende?" vedblev Florita, hvis Hjerte næsten ophørte at slaae. Med rædsom Angst ventede hun Calderon's Svar. Men han syntes ei at have hørt hendes Spørgsmaal, thi han svarte ikke.

„Kom, kom, min Datter!" sagde Anna Müller: „Denne Aften har angrebet Dig. Jesus! Dine Hænder ere som Is og Du ryster; kom, lad os haste!"

Denne Nat sov Florita ikke; hun græd indtil Morgenstunden, uafladeligt gjentagende i sit Inderste: „Marquis de Ribiers! En fornem fransk Herre! ..... Maaskee reiser han snart! ..... Jesus, min Gud! Hvorfor skulde han komme til Madrid! Hvorfor skulde jeg see ham! ..... Men hvorfor føler jeg mig da saa ulykkelig? Det kan jo være mig ligemeget, om han reiser eller bliver! ..... det har vist været gandske tilfældigt, at han saae saaledes paa mig iaften! .....

O, jeg er vanvittig! Min Gud, hvorfor tænker jeg altid paa ham! ....."

IV.

Der fattedes Intet i Florita's Held eller Hæder, Intet, uden at hun endnu ikke havde havt den Ære, at synge paa Hoftheatret, for Kongen. Det var en Gunst, som Calderon ivrigt søgte at forskaffe hende og rimeligviis var den forlængst bleven hende til Deel, hvis ikke den Sygdom, som Dronning Elisabeth siden bukkede under for, havde afbrudt alle Festligheder. Philip *IV.* levede med Dronningen indsluttet i Paladset *el buen Retiro*, og hans for faa Maaneder siden saa glimrende Hof var bleven saa mørkt og alvorligt, som det havde været i Philip den Andens Dage. Kongen var en Elsker af Fester og Turneringer; men de Uheld, som ramte ham, havde, tilligemed Aarene, slovet hans Sands for Forlystelser. Han blev gammel, tungsindig, bigot, og hans Skriftefader var nærved at faae større Herredømme over ham, end hans Premierminister.

Denne almægtige Mand, som i saamange Aar havde beherskket Spanien, ahnede Muligheden af sit nærforestaaende Fald, og søgte at adsprede det Uveir, der truede ham med Undergang. Dertil vidste han kun eet Middel: han maatte forsøge, at udrive Kongen af hans sørgelige, eensformige Liv, og, som tilforn, at omgive ham med Forlystelser, med glimrende Fester, saa det kunde gaae ham af Minde, at en Sammensværgelse havde bragt hans Kongerige Portugal i Juan af Braganza's Hænder, og at hans Fyrstendømme Catalonien var i fuldt Oprør mod ham. Et Paaskud frembød sig snart: Dronningen, som i lang Tid havde skrantet, syntes paa eengang at gjenvinde sin Sundhed; hendes skjønne Ansigt, nys saa blegt og magert, begyndte igjen at blomstre. Hun blev endnu engang, hvad hun i sine sunde Dage havde været, Europa's skjønneste Fyrstinde. Premierministeren vilde, at hendes Helbredelse skulde feires med en af hine glimrende Fester, som han forstod at ordne med ligesaamegen

Smag, som Luxus, og dennegang besluttede han, at berede Kongen et endnu aldrig seet Skuespil i Paladsets Haver.

Intet af hvad der nu er til kan give et Begreb om det, det kongelige Lystslot *el buen Retiro* dengang var. Det var omgiven af en umaadelig Park, hvis rige Plantninger kastede deres Skygge paa bugtede Alleer, paa pragtfulde Blomsterbede. Midt i disse tause Skygger blinkede, lig et uhyre Speil, den vide Sø, som Dronningen af Spanien hver Dag lystseilede paa. Dens klare, blegblaae Vande vædede Poplerne, i hvis Grene Nattergalen sang hele Natten. Her var det, Hertugen vilde give Kongen et nyt Skuespil, en nautisk Theaterforestilling. Calderon de la Barca skulde forfatte Stykket; Texten til en Opera kostede ham i Regelen kun fire-ogtyve Timers Arbeide. Olivarez, den almægtige Minister, havde overladt ham Valget af Stoffet.

„Naadigste Herre!" bemærkede Digteren, idet han kastede et Blik ud over Vandet, hvori de blege Stjerner just begyndte at speile sig: „En Aften som denne, ved Glandsen af tusinde Vorkjerter, paa et Theater, hvis Dekorationer Haven danner, vil Hans Majestæt kunne bivaane Erobringen af det gyldne Vliess ....."

„En herlig Tanke!" afbrød Ministeren ham tilfreds: „Isandhed, en aandrig Allegorie! Der har Du et fortræffeligt Indfald, Calderon! Som Ordenens Stormester vil Hans Majestæt ret finde Behag i dette Sujet. Ja, ja, Du vil smukt knytte det Ene til det Andet, Erobringen til Ordenens Stiftelse."

„Men, naadige Herre! svarte Calderon noget forlegen: Disse to Ting ere ikke Eet; der ligge Aarhundreder mellem Hedningfyrsten Jason, som erobrede det gyldne Vliess, og Hans Majestæts glorværdige Forfædre."

„Siger Intet! henkastede Hertugen, idet han saae ned paa det gyldne Lam, som ved et rødt Baand hang paa hans Bryst: Du finder nok et Middel til at forbinde Jason's gyldne Vliess med den spanske Orden. Jeg skal lade Skuespillerne vide det Fornødne. Florita maae spille Medeas Rolle."

Fjorten Dage sildigere, St. Hansaften, var hele Hoffet forsamlet i Slotshaven. Ved Søbredden var bygget en stor Sal, og Theatret, som var reist paa Søen selv, hvilte paa Baade, som, indbyrdes befæstede, vare bundne ved Bredden. Scenen kunde meget naturligt forestille en Strandegn, der beskylles af Havets Bølger, og da Teppet gik op, saae man de dunkle Vande brydes sagte mod Klippernes Fod. Det var et herligt Skuespil: paa den ene Side den glimrende Sal med sine Crystaller, sine Lysstrømme, sine lange, røde Draperier, og i Midten Thronen, hvorover Castiliens Vaaben prangede; Kongen var klædt i sort Fløiel, sad i en stor guldbroderet Lænestol, og ved hans Side Dronningen, som Velasques har malet hende, i en lang, blaa Robe, det smukke blonde Haar opfæstet med Naale af Rubiner, Hænderne skjulte under fine Kniplinger, som faldt ned fra Ærmebesætningen. Paa begge Sider af Thronen sadde Granderne af Spanien med deres Gemalinder, og længere nede en Skare af Hoffolk. Paa den anden Side, ligefor denne straalende Sal, saaes det svømmende Theater i halv Belysning, Trægrupper, hvori Natvinden suktede, det dunkle Vandspeil, den skybedækte Himmel. Det var en pragtfuld Dekoration!

Da Teppet gik op, fremtraadte Florita, klædt i Purpur. Hun var Medea, som, med sit Følge, omvankede ved Colchis's Strand, og, paakaldende Underverdenens Magter, tilberedte Trylledrikke. Den unge Sangerinde rystede; sky nedslog hun sine Øine for denne glimrende Forsamling; hun gjenfandt ikke sit sædvanlige Publikum, hiint Publikum, som elskede hende, og Frygten bragte hendes Hjerte til at iisne. Det forekom hende, som om Aanden svigtede hende, som om hun ikke kunde synge paa dette Sted; men i det Øieblik hun saae ned i Orchestret, opdagede hun, neppe ti Skridt borte, Marquis de Ribiers, og neppe saae hun ham, før hun igjen følte sig i sin hele Kraft. Ædlere, skjønnere, mægtigere, end nogensinde før, udfoldede hendes Talent sig denne Aften.

Vi ville ikke nærmere omtale Calderon de la Barca's Libretto, eller Don Blas Nunes's Musik, men kun sige, at den glimrende Forsamling, som bivaanede denne Forestil-

ling, følte sig henreven af Beundring og Rædsel. Florita var sublim; aldrig har den antike Medea havt mere Storhed, mere Lidenskab, mere Poesie; aldrig havde denne vilde Ømhed, dette Raseri, denne blodige Jalousie, et saa skjønt Talent til sin Tolk.

Foreſtillingen skred frem til den tredie Akt. Jason havde bortført Glauce for den rasende Medea's Øine, og Troldqvinden beredte de glimrende Klædebon, hvis usynlige Flamme skulde fortære hendes Medbeilerinde. Hun var smuk, som hun sad der paa Klippen, Hænderne udrakte over en Trefod, det flyvende Haar nedbølgende over den mørke Pande. Vinden legede med hendes Purpur-Tunika, hendes sorte Lokker; Vindens Suk blandede sig med Florita's Sang. Tilskuerne aandede neppe under Indtrykket af denne vilde Harmonie; en dyb Taushed herskede i Salen; alle Hjerter bankede. Men Calderon, som stod paa Theatret bag en af de sidste Coulisser, saae ofte, med uroligt Blik, mod Himlen, der var bedækket med sorte Skyer, som Stormen sønderrev; han hørte det svage Tømmerværk brage, som Theatret hvilte paa, og Baadene, som bare Alt, gyngede ved Tougene, som holdt dem. Lysene, som brændte i Glaskugler, viftede ikke; men Træernes Grene bøiede sig susende. Alt dette forøgede den sceniske Effekt, og Tilskuerne, som sadde i Salen, paa fast Land, saae ikke, hvad der foregik udenfor. Orchestret overdøvede Stormens Hyl; Ingen ahnede den mindste Fare. Pludseligt hørtes et frygteligt Brag, Stormen brølte med ubeskrivelig Styrke, Coulisserne sønderrevne, Lysene sluktes, og hele Theatret faldt sammen som et Korthuus under et Barns Puſt. I Salen lød et høit Skrig. Florita hørte det endnu — men saa hørte og saae hun Intet mere; hun laae i Vandet, krampagtigt omklamrende et Bret, som sank under hendes Vægt. Hendes Hoved var ligesom bedækket med et vaadt Slør.

„Jesus, min Gud! Ak, min Moder! skreg hun: Frels mig!" — Samme Øieblik følte hun sig greben af en stærk Arm, og en Stemme lød: „Frygt ikke Florita! Rør Dem ikke! Jeg skal redde Dem."

Instinctmæssigt klyngede hun sig til Den, som holdt hende, og blev afmægtig. De vare indeklemte mellem to Baade; stødte de sammen, saa bleve de Begge knuste. Marquis de Ribiers samlede al sin Styrke, og omsider lykkedes det ham, at bortskaffe et stort Stykke Lærred, som havde slynget sig om ham og Florita. Søbredden laae kun tyve Skridt foran ham, men for at naae den, maatte han arbeide sig gjennem et Chaos af Baade og Tømmerværk. Alle skrege og klagede; men Calderon de la Barca's Stemme overdøvede alle Andres; han vred sine Hænder og skreg som en Rasende: „Florita! Min kjære Florita! Hundredetusinde Realer skal Den faae, som redder Florita!"

Anna Müller var omringet af Damer, som søgte, at holde hende tilbage. Hun klagede og skreg, og vilde ud i Søen, at søge sit Barn blandt Ruinerne.

„Hid til mig! raabte Marquis de Ribiers: Florita er frelst! Her er hun!"

Et Øieblik efter laae Florita, endnu stedse afmægtig, paa Søbredden. Anna Müller styrtede hen imod hende, og trykte hende til sig, med Rædsels- og Glædes-Skrig. Da hun fornam, at hun aandede, at hun virkeligen var frelst, brast hun i Graad.

„Min Moder!" sagde Florita med et dybt Suk, aabnende sine Øine paany.

„O, mit Barn! raabte Anna Müller med Henrykkelse: Jeg troede Dig forloren! Velsignet være Den, som har frelst Dit Liv!"

„Det er ham!" sagde Florita, idet hun saae paa Marquis de Ribiers, som stod der, bleg, rystende i sine drivvaade Klæder. Derpaa vendte hun sig til Calderon, som knælede hos hende med Taarer paa Kinderne, og tilsviede med et svagt Smiil: „Ogsaa De, kjære Ven, troede mig altsaa forloren?"

Kongen og Dronningen havde trukket sig tilbage med deres Følge; kun det sælsomme Skibbruds Offer opholdt sig endnu ved Søen. Jason havde brækket sin Arm; Kongen af Corinth havde faaet endeel Contusioner; de øvrige Skuespil-

lere vare trukne op af Vandet i en næsten ligesaa ynkværdig Forfatning. Der var et frygteligt Virvar, og Regnen, som begyndte at falde strømmevis, truede at fuldende de arme Menneskers Drukning. Calderon skaffede en Vogn, som skulde bringe Florita hjem. I det Øieblik, hun vilde stige deri, lod Kongen spørge til hendes Befindende, og Dronningen lod hende overrække et prægtigt Armbaand. Den unge Pige var saa gjennemrystet af Skræk og Glæde, at hun følte sig tilintetgjort. Hun lod sig bære i Vognen, og lukkede Øinene, for ret uforstyrret at tænke paa en ny og sælsom Lykke, som hun ikke havde ventet, som hun ingen Anelse, intet Begreb havde havt om. Det forekom hende, som om den Arm, der havde frelst hende, endnu var slynget om hendes Liv, som om en bevæget, skjælvende Stemme sagde til hende: „Florita, kan jeg ikke redde Dig, ville vi døe med hinanden!" Hun havde hørt disse Ord ligesom i en Drøm, da hun, svag, næsten livløs, havde slynget begge sine Arme om Marquis de Ribiers's Hals, og ladet sit Hoved hvile ved denne Mands Bryst, som hun havde elsket tre Maaneder næsten uden at vide det.

V.

Dagen efter besøgte Calderon de la Barca Marquis de Ribiers, for at takke ham i Florita's og hendes Moders Navn. Ribiers svarte, Mange vilde misunde ham den Lykke, at have kunnet vove sit Liv, for at frelse den skjønne Florita's, og han udbad sig den Gunst, at torde aflægge hende et Besøg samme Aften. „Thi hvo veed," tilføiede han i Samtalens Løb: „om jeg imorgen er i Madrid! Hvert Øieblik kan jeg faae Befaling, at vende tilbage til Frankrig."

Disse sidste Ord beroligede Calderon igjen. Med et lønligt Mismod, en ubestemt Skinsyge, vilde han have seet Ribiers og enhver Anden faae Adgang i det Huus, som Ingen, uden han, hidtil havde gjæstet. „Jaften, Hr. Marquis," svarte han høfligt: „iaften skal jeg afhente Dem, og vi ville da følges ad derhen."

Aldrig i sit Liv, ei engang sin Debutaften, havde Florita følt sig saa dybtbevæget, som i det Øieblik, hun saae Marquis de Ribiers træde ind. Da han nærmede sig hende og med den Stemme, hun allerede kjendte saa vel, tiltalte hende med en af de sædvanlige Floskler, som man i det saakaldte gode Selskab altid har ved Haanden, og som hun havde hørt tusindgange, da kom det hende for, som om disse Talemaader, i hans Mund, fik en gandske anden Betydning, en langt dybere Mening. Hun skiftede Farve, og kunde kun takke med en stum Compliment. Ribiers havde hiint lette, behagelige Væsen, som egner sig en fornem Herre, der strax veed at finde sig i hver Livsstilling og at skjule den trøstløseste Kjedsomhed ligesaalet, som enhver altforlevende Sindsbevægelse. Han var munter, aandrig, glimrende, medens den arme Florita ikke var istand til at fatte sig, men sad, adspredt og taus, ligeoverfor ham. Hun følte for levende til at hun havde skullet kunne sige et Ord; det forekom hende, som om hendes Ord, hendes Stemmes Klang, maatte røbe hende. Lykkeligviis kunde hun et Sprog, hvori hun torde udtrykke sine Følelser, uden Frygt for, at Nogen skulde gjennemskue hende. Da Ribiers spurgte hende, om hendes Stemme ikke havde lidt ved Uheldet iaftes, stod hun smilende op, aabnede sit Instrument, og, istedetfor at svare, improviserede hun en af disse yndige Sange, som Calderon sammenlignede med Seraphernes Harmonier. Hendes Genie og hendes Hjerte inspirerede hende; hendes Sjels Forvirring gav hendes Stemme en ubeskrivelig Accent; hun vovede, at udtrykke al den frygtsomme Glæde, den Ømhed, den Lidenskab, som fyldte hendes Sjel. Hun sang, som hun endnu aldrig havde sunget, og Calderon selv troede, at høre hende førstegang. Denne Aften var maaskee den skjønneste i Florita's Liv; under den Mands Øine, som hun elskede, følte hun først ret levende sit Talents Storhed og Magt, samt den Lykke, at være smuk, glimrende, tilbedt.

Ribiers hørte til med nedslaget Blik og alvorlig Mine. Han var igjen den samme tause Beundrer, som i Theatret. Kun bemærkede Florita, hvorlunde han lagde sin

Haand paa Bryſtet, ſom om han vilde ſtille ſit Hjertes urolige Banken. Da hun havde endt, lod hun, afkræftet ved ſin egen Sangs Magt, ſine Hænder ſynke tilbage, og ſad ſaaledes et Øieblik, Øinene fæſtede paa Claveret.

„Hvad fattes Dig, mit Barn? ſpurgte Anna Müller, idet hun lagde Haanden paa ſin Datters kolde Pande: Jeſus, Du er bleg!"

„Jeg befinder mig vel, jeg er fornøiet, jeg er lykkelig! ſvarte hun: Du, ſeer, jeg har ikke tabt min Stemme."

Pludſeligt bemærkede hun, at Klokken var mange, og da hun befrygtede, at Ribiers ſnart vilde anbefale ſig, vendte hun ſig mod ham, og knyttede en levende Samtale med ham. Hun ſpurgte ham om hans Reiſer, om hans Fædreland, og udbrød i ukunſtlet Forundring over Alt, hvad han ſvarte hende. Florita havde en klar Forſtand, en hurtig Opfatningsgave; men hun var uvidende, ſom en ægte Spanierinde, og forſtod Intet, uden ſin Kunſt. Calderon havde kunnet uddanne hende; men han havde ei engang tænkt derpaa. For Digteren var Kunſtnerinden Florita fuldkommen nok. Ribiers, med ſin glimrende Aand, ſin modne Indſigt, talede ligeſaavel til Florita's Aand, ſom til hendes Hjerte. Paa eengang blev det hende klart, hvor uvidende hun var, og hun undſaae ſig ret derved.

„Ogſaa jeg, ſagde hun: kunde ønſke, at reiſe, ſee, lære. Hidtil forekom det mig, ſom om hele Verden var omſluttet af Madrids Mure, og ſom om der, udenfor Spanien, boede lutter vilde Folk. Men nu ſeer jeg vel, at ogſaa Frankrig er et ſkjønt Land."

„De ſkulde beſøge det engang! ſvarte Ribiers: Hvert ſtort Talent har Borgerret der; Hoffet og Staden vilde kappes om, at beundre Dem. Vore Digtere vilde ſkrive Sonnetter til Deres Ære, og i Paladſet Cardinal vilde De vorde proklameret ſom den første Sangerinde i Verden."

„Ja, ja, det vilde vorde en ſkjøn Triumph! ſagde Calderon med et tvunget Smiil: Men indtil den Tid kommer, vil De, Hr. Marquis, beſtræbe dem for, at udbrede Flori-

ta's Ry i Frankrig. Jeg haaber, at De, inden Deres Afreise, vil faae hende at høre i hele hendes Rolle som Medea."

„De reiser, naadige Herre?" spurgte Florita skjælvende i sit Inderste.

„Maaskee om en Uge, maaskee om en Maaned, maaskee om et Aar! svarte han: Det beroer saa temmelig paa mig selv."

„Jeg meente, sagde Calderon tørt: at De hver Dag kunde vente Befaling, at vende tilbage til Frankrig."

„Gandske rigtigt! svarte Ribiers: Befalingen kan komme, men det beroer paa mig selv, om jeg vil adlyde den, eller ikke. Jeg kan blive i Spanien et Aar endnu!" tilføiede han med et Blik paa Florita.

Den unge Pige nedslog Øinene, og hviskede: „Ogsaa jeg vil engang reise til Frankrig!"

Fra denne Dag af besøgte Ribiers Florita ofte, men altid saa skjult og hemmelighedsfuldt, som om han ikke ønskede, at hans Besøg bleve bemærkede. I Theatret talede han aldrig til hende; han forlod endogsaa sin vanlige Plads paa Scenen, for at sætte sig i en Loge.

Aldrig var han ene med Florita. Anna Müller forlod ikke sin Datter, og Calderon de la Barca holdt aarvaagent Øie med Begges Underholdninger. Endnu havde Ingen af dem verlet et Ord om Kjærlighed, men Moderen og Vennen vidste altforvel, hvad der skjulte sig bag denne Taushed. Begge havde begrebet Florita's Forvirring, hendes verlende Sorg og Glæde, saavelsom Ribiers's elskovsfulde Blikke. Anna Müller havde gjerne seet, at Florita havde betroet sig til hende, men den unge Pige var for stolt, for indsluttet dertil, og bevarede haardnakket sin Hemmelighed. Den arme Calderon bar Døden i sit Hjerte, thi han elskede Florita. Han elskede hende inderligt, uden Haab om mere, end lidt Godhed fra hendes Side, uden andet Ønske, end at see hende hver Dag. Hans Kjærlighed havde lært, at nøies med Saalidet! Det var ham nok, at han torde kalde sig hendes Ven. Iøvrigt laae der for ham i Florita's fortrolige Venskab tusinde Nydelser, som et yn-

gre og lidenskabeligere Hjerte neppe vilde kunnet begribe. Et venligt Ord, et Blik gjorde ham ofte lykkelig for hele Dagen, og stundom trykte han sværmerst en Blomst til sit Hjerte, som Florita spøgende havde kastet til ham. Men den arme Calderon blev ulykkelig, martret af Skinsyge, da han fattede Mistanke om, at en Anden havde vakt Kjærlighed i en Sjel, som han troede udelukkende opfyldt af Enthusiasme for Kunsten.

En Aften spillede Florita Medea i Theatret della Crux, hvor man i to Maaneder havde givet „Erobringen af det gyldne Skind." Hendes Kraft, hendes Lidenskabelighed var beundringsværdig. Salen gjenlød af Bifaldsraab, og tilsidst raabte man fra alle Sider: „Leve Florita!" Da Teppet var faldet, traadte Calderon til hende, for at føre hende til hendes Loge. Han fandt hende mørk, stum, ligesom hensunken i martrende Tanker. Hun satte sig, kastede Krandse og Blomster, som vare faldne for hendes Fødder, langt fra sig, og brast i Graad.

„Min Datter! raabte Anna Müller med Skræk: Hvad er det? Hvad fattes Dig? Hvo har talt til Dig? Hvo har bedrøvet Dig?"

„Ingen!" svarte hun kort, og tørrede sine Øine: „Ingen, men jeg er træt ..... jeg er træt af at synge saaledes ..... ak, hvilket Liv jeg fører!"

„Hvorledes! raabte Calderon studsende: De, som elsker Deres Kunst med saadan Lidenskab ....."

„Jeg er kjed deraf!" sagde hun overvældet. — „Kjed af den største Hæder, de skjønneste Triumpher, en Kunstnerinde nogensinde har høstet!" — „Hæder, Triumpher," sagde hun med mørk Bitterhed: „o, jeg har lært iaften, hvad de gjælde! ..... Ak, hvor blind har jeg været indtil nu! Jeg indbildte mig at være Noget! ..... Og hvad er jeg? Store Gud! En ulykkelig Pige, tvungen til at fremtræde, for at more Folk med Smiil eller Taarer, lønnet idag med Bifaldsraab, imorgen med Haanlatter! Misundelsesværdige Triumpher isandhed!"

„Hvad er der da hændet iaften?“ spurgte Calderon bestyrtet.

„Intet! svarte hun roligere: Men jeg har jo sagt, jeg er frygtelig træt. Lader os haste hjem, kjære Moder!“

Da hun saae, at hendes Moder græd, kastede hun sig om hendes Hals og tilsviede: „Beed Gud gjengive mig min forrige Kraft og bevare mig fra Mismod!“

To Timer sildigere stod Florita gandske sagte op af sin Seng, og listede sig gjennem det Værelse, hvori hun og Moderen sov. Hun havde kastet en Kaabe om sine Skuldre, og bleg, forstyrret, med opløst Haar, svævede hun meer, end hun gik, henad Gulvtæppet. Ved et Diekast overbeviste hun sig om, at hendes Moder sov. Derpaa gik hun ud, idet hun lod Døren staae paaklem efter sig. Dyb Stilhed herskede i hele Huset; Vinden peeb udenfor. Den unge Pige gik ned i et Værelse, som vendte ud til Gaden, og aabnede skjælvende et lidet med Jernstænger forsynet Vindue. Marquis de Ribiers stod udenfor; i den sidste Uge havde Florita talt med ham hver Nat. Hun lagde sin Pande mod Jernstængerne, og saae skjælvende ud i Mulmet.

„Min kjære Sjel, her er jeg!“ sagde Ribiers: Hvor jeg længtes efter at see Dig igjen! Hvor jeg elsker Dig, min Florita! Og hvor den kommer seent, den Time, da vi skulle see hinanden!“

„Denne Time er den eneste, som tæller i mit sørgelige Liv!“ sukkede Florita.

„Veed Du, at Du ret var beundringsværdig iaftes? tog Ribiers Ordet: Aldrig troer jeg, Du endnu har sunget saa smukt! Kjærlighed, Skinsyge, Had — hvor herligt har Du malet alt dette!“

„Hvad var det for en Dame, i hvis Selskab De befandt Dem?“ spurgte Florita.

„En meget fornem Frue, Grevinden af Ayamonte; hun boer ialmindelighed paa sine Godser; men da hun just er i Madrid nu, vilde hun høre den store Sangerinde, hiint Under, hvis Roes er i Alles Munde. Hun har beundret Dig, applauderet Dig, min Florita, og da hun forlod Theatret,

sagde hun mig, Du havde skjænket hende den kosteligste Aften, hun kunde mindes."

„Ja!" sagde Florita koldt: „Jeg har vist moret hende! Men hvorfor vare I alene, I To? Hvor var Greven af Ayamonte?"

„Greven af Ayamonte?" gjentog Ribiers leende: Han gaaer ikke i Theatret endnu. Det er et Barn paa fem Aar, smukt som Dagen, denne Dames eneste Søn. Hun er Enke."

„Ah, jeg begriber!" sagde Florita, idet hun trak sin Haand til sig, som Ribiers havde søgt at gribe imellem Stængerne.

„Ja, min skjønne Florita! vedblev han begeistret: Du var herlig denne Aften; jeg kan ikke fortælle Dig Alt, hvad man sagde til Din Roes. Og jeg, jeg tog Deel i Dine Triumpher, jeg sagde i mit Inderste: den berømte Sangerinde, hvis Navn Alle nævne med Begeistring, er Florita, min Elskede! Isandhed, jeg blev næsten vanvittig af Stolthed og Glæde."

Men Florita bedækkede, ved disse Ord, sit Ansigt med begge Hænder, og græd bitterlig. Hun gjss for sin Kunstnerære; hun indsaae nu, hvilket svælgende Dyb hendes Stilling aabnede mellem hende og hiin fornemme Dame, som hun havde seet sidde ved Siden af Ribiers; med trøstløs Fortvivlelse sagde hun sig selv, at Talent ikke skjænker de udvortes Æresbeviisninger, man indrømmer Damer af høi Rang, og at hun aldrig vilde kunne stille sig ved Siden af Grevinde Ayamonte, som Marquis de Ribiers satte en Ære i, offentligt at byde sin Arm, og som man kun talte om i de ærefrygtsfuldeste Udtryk, medens hun, den store Sangerinde, den berømte Kunstnerinde, altid kaldtes „Florita" slet og ret. Ribiers forstod sig ikke paa hendes Taarer. Blidtbebreidende sagde han: „Hvad har jeg da gjort Dig, min Sjel? Hvad betyder Din Graad, Din Sorg? Vi vare saa lykkelige igaar og alle de foregaaende Dage; hvad er da hændet idag?"

„Florita havde en af hine stolte, nidkjære Sjele, som ikke for nogen Priis vedgaae deres Svaghed. Hun var hel-

lere død, før hun havde aabenbaret Ribiers Aarsagen til denne bittre Smerte.

„Der er Intet hændet! svarte hun: Men det angrer mig idag, ligesom det angrede mig igaar, at jeg er ene med Dem her, at jeg bedrager min Moder....."

„Du elsker mig ikke mere, Florita?" afbrød Ribiers hende.

„Jeg!" udbrød hun med Heftighed, idet hun løftede sine Øine mod Himlen, som for at kræve den til Vidne paa det, der foregik i hendes Hjerte. „Jeg! ikke elske Dem mere! .... Ak, vilde jeg da være her? ..... Men Du, Henrik? Ak, stundom tvivler jeg, jeg tvivler om Din Kjærlighed ....."

„Barn!" raabte han med et Smil: Vil Du da at jeg skal gjentage for Dig, hvad jeg allerede har sagt Dig tusindegange? .... Jeg elsker Dig, Du veed det, jeg elsker Dig, min skjønne Medea, min ømme Eurydice ....."

„Ja, Du elsker den stakkels Florita!" sagde hun med et ubeskriveligt Udtryk af Tungsindighed og Lidenskab.

Denne Nat henrandt, som de forbigangne, under ømme Samtaler mellem Jerngittret, og ved Solens første Straaler listede Florita sig op i Værelset, hvor hendes Moder sov, efterat hun havde sat Ribiers Stævne igjen til næste Nat. Men med hendes første, hendes eneste Kjærligheds Lykke var det forbi. Skinsyge og Stolthed bragte hende til at hade sin Stilling, sin Kunst, endogsaa sin Hæder. Hun begreb ikke, at det især var denne Hæder, Ribiers elskede i hende, og at hendes Kunstnernavn var den høieste Tillokkelse for ham. I sin ungdommelige Uvidenhed, i sin Kjærligheds Reenhed og Inderlighed, kunde hun ikke gjennemskue dette fordærvede Hjerte, hvis Sløvhed, kun et saa mægtigt Tryllerie havde formaaet at adsprede. Med dyb Harme bemærkede Calderon, at Florita var kjed af sin Kunst og ligegyldig ved det Bifald, der engang havde gjort hende saa lykkelig og saa stolt. Han gjettede, hvad der foregik i den unge Piges Sjæl, men han vidste ikke, hvorledes han skulde opreise og helbrede hende. Anna Müller, mindre klarsynet, end han, indskrænkede sig til, med

ængstelig Omhu at bevogte sin Datter, saa ofte Ribiers besøgte hende.

En Aften, efter en ny Foreſtilling af „Medea," der for Florita havde været ny Triumph, havde Calderon fulgt hende hjem. Hun var bleg, adſpredt, og kunde ikke dølge en ſmertelig Forudfølelſe, ihvormeget hun end beſtræbte ſig derfor. Hun ſad ved Bordet, uden at ſige et Ord, uden at ſpiſe. Anna Müller gik ud et Øieblik. Da rykkede Calderon Florita nærmere, og efter en kort Taushed ſagde han: „Marquis de Ribiers var ikke i Theatret iaften?"

Florita ſkjalv. Det var hende klart, at Calderon havde gjættet Grunden til hendes Sørgmodighed, og en brændende Rødme bedækkede hendes Anſigt, der ſtrax igjen blev dødsblegt.

„De elſker denne Mand?" ſpurgte Calderon med et ubeſkriveligt Udtryk af Smerte og Medfølelſe.

„Ja, jeg elſker ham!" ſvarte Florita.

I dette Øieblik indtraadte Anna Müller med et Brev i Haanden. Det var bragt af en Lakei i Ribiers's Livree, ſom havde Ordre til, hemmeligt at tilſtille hende det. Men den Pige, til hvem Tjeneren havde betroet det, havde ſtrax robet Hemmeligheden. Den ſtakkels Moder havde ikke vovet, at aabne det, eller at kaſte det i Ilden, ſom andre Kjærlighedsbreve; hun gav ſin Datter det, og ſatte ſig hos hende, ængſteligt ventende, at hun ſkulde aabne ſit Hjerte for hende. Skjælvende, beſtyrtet, greben af en mørk Anelſe, gik Florita hen til et Lys i den anden Ende af Salen, og læſte med frygtelig Hjertebanken:

„Min huldе Sjel! Det er forbi med alle mit Livs Glæ„der, med al min Lykke. Jeg maa forlade Dig: den Befa„ling, ſom kalder mig tilbage til Frankrig, er kommen. Jeg „havde ikke adlydt den, hvis ikke Premierminiſteren havde „ladet mig betyde, at forlade Madrid inden 24 Timer. „Mine Venner have forſøgt Alt, for at overtale ham, og „man har foreſlaget mig et Middel, ſom jeg har forſmaaet; „jeg vil ikke blive i Spanien for den Priis, at ægte Grev„inde Ayamonte."

„Jeg reiser, Florita, jeg reiser, bedrøvet, fortvivlet, „idet jeg ei seer andet Maal for mine Lidelser, end en „Kjærligheds Ophør, som vil følge mig indtil Graven. „Gid Døden snart vilde ende mit marterfulde Liv! Men „Du, min Florita, Du maa blive Din Bestemmelse tro; „vær smuk, tilbedt, lykkelig, og glem ikke Din ulykkelige Henrik!"

„Efterskrift. Jeg opholder mig fireogtyve Timer „i Guadalajara, hos Hertugen af Infantado. Fik jeg fra „Dig et Ord, et sidste Farvel, vilde det endnu være et Die„bliks Lykke i mit glædeløse Liv."

Et Øieblik stod Florita ubevægelig, stirrende paa dette Brev. Hun var rædsom bleg. Men intet andet Tegn røbede hendes Bestyrtelse og Fortvivlelse. Calderon og hendes Moder vovede ei at tale, men saae ængsteligt paa hende. Hun vendte tilbage til dem, satte sig med tilsyneladende Rolighed, og syntes at gruble. Paa eengang vendte hun sig mod Calderon med de Ord: „Det er nu snart halvandet Aar siden jeg kom til Theatret; jeg har tjent mange Penge, ikke sandt?"

„Gandske vist!" svarte han, noget forundret over et saadant Spørgsmaal i dette Øieblik: „Vi have varetaget Deres Tarv paa det omhyggeligste; De har hvergang faaet den Dem tilkommende Deel af Indtægten, og jeg har, Tid efter Anden, udsat 400,000 Realer for Dem hos min Ven Don Moreno."

„Det er godt! sagde Florita: Dem skal min Moder have." — „Vist ikke, mit Barn! Du skal have dem! Det er Din Medgift!" raabte Anna Müller smerteligt overrasket.

„Hun har en skjønnere Medgift! sagde Calderon smilende: Det er hendes Talent."

Midnatstimen slog; Calderon stod op. — „Det er sildigt! sagde han: Florita er træt, jeg vil gaae. Vi sees igjen imorgen, Donna Anna ..... Godnat, mit kjære Barn!" — Han vilde gaae; men Florita traadte hen for ham og sagde bevæget, rækkende ham sin Haand: „Farvel!"

Han kyssede denne Haand; den rystede og var kold. „Stakkels Florita!“ sukkede han, og gik.

Den unge Pige blev staaende et Øieblik, støttende sig ved Bordet; med Uro betragtede Moderen hende; derpaa sagde hun: „Mit Barn, dette Brev?“ — „Imorgen, Moder, skal Du erfare Alt!“ svarte hun med Taarer i Øinene.

Som sædvanligt bade Moder og Datter med hinanden; derpaa gik de tilsengs. Anna Müller sov strax ind. Da reiste sig Florita, som ikke havde afklædt sig, gandske sagte. En Natlampe udbredte et svagt Lys i Værelset. Forsigtigt aabnede Florita sit Chatol, tog en Haandfuld Guldstykker og det Perlesmykke, Dronningen af Spanien havde givet hende. Derpaa knælte hun ved sin Moders Seng, og sagde hende Farvel med stumme Taarer. Et Øieblik efter traadte Florita ud paa Gaden.

Natten var lang, Nordenvinden peeb i de øde Gader, der endogsaa flyedes af Tyve og af Elskende. Indhyllet i sin Kaabe hastede Florita fremad, uden at see sig om. Denne Taushed, denne Nat skrækkede hende ikke; Døden selv vilde ikke have forfærdet hende i dette Øieblik. Hun tænkte kun paa Den, som hun søgte, paa dem, som hun forlod og som imorgen vilde vaagne til Skræk og Trøstløshed. Ikke et Øieblik angrede det hende, at have opgivet sin Carriere, men hendes Moders Smerte laae centnertungt paa hende. Indtil Daggry vankede hun om i den store Alkala-Gade. Da fandt hun omsider en af de Vogne, som lode sig leie til korte Udflugter i Omegnen af Madrid.

Florita steg ind, trykte Kudsken en Ovadrupel i Haanden og tilraabte ham: „Vi kjøre til Guadalajara!“

VI.

Samme Dags Aften sad Marquis de Ribiers bedrøvet og ene i et Værelse i Hertugen af Infantado's Palads. Mat, syg paa Sjel og Legeme, var han om Morgenen kommen til Guadalajara. Hans Kjærlighed til Florita havde været noget gandske Andet, end hans andre Kjærligheds-

handeler; det var en langt fyrigere, uegennyttigere, kydskere Følelse; vel lurede en Tanke om Forførelse i Baggrunden, men han elskede nok, for at give Tid og finde sig i Hindringerne. Han havde ladet sig noie med hine Stævnemøder ved Gittervinduet, i det Haab, lidt efter lidt at vinde dette skye og lidenskabelige Barn, som saa ømt forsikkrede ham om, at hun elskede ham, og som dog nægtede ham den ringeste Gunst. Den Befaling, som kaldte ham tilbage til Frankrig, havde været et Tordenslag for ham. Han havde ikke Mod til, mundtligt at sige Florita Farvel; derfor havde han skrevet. Vel vidste han meget vel, at Tid og Fraværelse vilde adsprede hans Smerte, men for Øieblikket led han dog.

Hertugen af Infantado havde han ikke truffet i Guadalajara. Hans Maior Domus havde modtaget ham. Klokken var syv. Ingen var hos Ribiers, uden hans Kammertjener Chaville.

„Chaville! sagde Ribiers: Er Du ogsaa vis paa, at der ikke er noget Brev til mig?" — „For et Qvarteer siden var der intet; men hvis De befaler, vil jeg forespørge endnu engang." — „Nei, Chaville, nei, endnu ikke! Du kan tøve et Øieblik. Hvor denne Aften er lang! ..... Jeg frygter! ...."

Chaville rørte op i Kullene. En Minut efter bankede det sagte paa Døren. — „Det er Brevet!" raabte Ribiers med en vis Hjertebanken, og gik selv det med saamegen Utaalmodighed ventede Sendebud imøde, men som lynslagen foer han tilbage og stammede: „Florita —!"

I dette Ord, som han udtalte det, laae et saa eget Udtryk, at den unge Pige iisnende stod stille. Der indtraadte en Pause, under hvilken Chaville fjernede sig. Ribiers havde imidlertid fattet sig, og maatte lee ad sin første Forundring. „Min skjønne Florita! raabte han, idet han nærmede sig hende: Det er Dig, det er virkeligen Dig! ..... Jeg kan ikke troe paa saamegen Lykke."

Skjælvende sank hun ned paa en Stol, Ribiers knælte hos hende. „Min kjære Sjel! sagde han: Hvorledes kunde

Du saaledes komme at sige mig Dit Farvel? Det havde jeg ikke haabet ....."

„Mit Farvel?" gjentog hun med et sælsomt Smiil.

„Min Florita! vedblev Ribiers: Du har villet skjænke mig endnu et Øieblik Lykke i dette Liv! O, hvor jeg takker Dig! Ja, min Elskede, endnu et Par lykkelige Timer, og jeg vil ikke beklage mig over min Skjebne! ..... Erindringen derom vil udfylde Resten af mit Liv!"

Rask vristede Florita sig fra ham, og sagde lidenskabeligt bevæget: „Men om vi nu vare forenede for stedse? ....."

„For stedse!" raabte Ribiers ude af sig selv af Forundring.

„Ja! tog hun Ordet, idet hun fæstede sit smukke Øie paa ham: Ja; jeg elsker Dig høiere, end min Hæder, høiere end mine Ære, høiere end min Moder ..... jeg er flygtet fra Alt, har forladt Alt ..... jeg følger Dig til Frankrig, jeg følger Dig allevegne! ....." — Taarer qvalte hendes Stemme; hun lagde sit Hoved paa den Elskedes Skulder, og hulkede høit.

„Min Florita!" raabte han, idet han med Lidenskab trykte hende i sin Favn. Men strax traadte han tilbage, og satte sig nogle Skridt borte.

Der blev et Øieblik Stilhed. Med en Følelse af Medlidenhed og Anger, som overveiede hans Lidenskab, betragtede Marquis de Ribiers denne saa ædle, saa rene, saa hengivne Skabning. Han følte, hvilken æreløs Handling det vilde være at misbruge hendes Tillid, og Dagen efter at forlade hende. Med eet Blik overskuede han sin hele Stilling. Det blev ham klart, at han ikke kunde tage Florita med sig, at hans Kjærlighed, ihvor heed den end for Øieblikket var, dog ikke var istand til, at offre hende enhver anden Lykke, og han var saa ærlig, at tilstaae det.

„Florita! begyndte han med næsten tonløs Stemme: Jeg elsker Dig, og jeg giver Dig det største Beviis paa min Kjærlighed, idet jeg tilbageviser det Offer, Du har villet bringe mig. Du maa øieblikkeligt reise tilbage til Madrid;

thi tage Dig med kan jeg ikke, og jeg vil ikke, at Du, ene og vanæret, skal blive tilbage her imorgen."

Hun saae stivt paa ham, og svarte ikke. Det lod som om hun ikke havde forstaaet ham.

„Hør mig! gjentog han blidt, idet han nedslog sine Øine: Jeg kan ikke modtage, hvad Du byder mig, fordi jeg er en Mand af Ære og ei vil opoffre Dit Liv, Din skjønne Fremtid, for den Lidenskab, Du indgyder mig. Hos mig kan jeg ikke give Dig nogen Plads, som er Dig værdig, Florita. Ægte Dig kan jeg ikke ..... forstaaer Du mig?"

„Ja!" svarte hun, idet hun reiste sig.

Hun var meget bleg; men hendes rolige Ansigt røbede Intet af hvad der foregik i hendes Sjel. Ribiers var forvirret; han følte sin Beslutning vakle et Øieblik; det angrede ham næsten, at han saaledes stødte sin Lykke fra sig, og med næsten uforstaaelig Stemme vedblev han: „Engang, Florita, vilde Du gjøre mig bittre Bebreidelser, hvis jeg handlede anderledes; Dit Liv er for skjønt til at tilhøre mig alene ..... vend tilbage til Held og Hæder! Jeg elsker Dig høit nok, for at kunne frasige mig Dig."

„Du elsker mig!" gjentog hun med qvalt Røst; pludseligt blev det hende klart, at hans Kjærlighed til hende havde været stærkere, end hendes Samvittighed og Æresfølelse, og Skræk, Blusel og Fortvivlelse overvældede hende. „O min Gud! sagde hun: Du har reddet mig!"

Ribiers saae paa hende; hans Hjerte truede, at vorde svagt paany. Det Farlige i hans Stilling skrækkede ham; han frygtede for, ei at blive sig selv tro indtil Enden, og ringede rask, uden at sige et Ord videre. Chaoille traadte ind. „Lad strax spænde for; Du skal bringe Sennora tilbage til Madrid!"

Kammertjeneren bukkede og gik. Florita stod, støttende sig ved et Bord; Ribiers nogle Skridt fra hende. Begge taug. Efter ti Minuters Forløb, der forekom dem som en Evighed fuld af Angst og Smerte, lød Hestetramp paa Steenbroen i Gaarden. Da nærmede Ribiers sig. Han havde Taarer i Øinene. „Farvel, Florita! sagde han:

Farvel for evigt! Gid Æren trøste Dig! Vær lykkelig! ..... Mængden vil længe omgive Dig med sin Hylding; en lang og skjøn Fremtid venter Dig ....."

Han taug, overvældet af sin heftige Bevægelse. Florita løftede sit Blik mod Himlen. Derpaa trykte hun, uden at sige et Ord, Ribiers's Haand mod sit Hjerte, og fjernede sig hurtigt. Med bitter Anger raabte han efter hende: „Florita! Min kjære Florita! Jeg har viist et grusomt Mod! ....." Men hun hørte ham ikke. Et Øieblik efter rullede Vognen henad Veien til Madrid.

Næste Morgen betraadte Florita atter sit Hjem, bedrøvet, trøstløs, næsten døende. Anna Müller og Calderon de la Barca havde vaaget hele Natten. De iilte til, og da den unge Pige saae dem komme, kastede hun sig paa Knæe for dem. Den ulykkelige Moder oploftede sit Barn og omfavnede det med Taarer. Calderon greb Florita's Haand, og ledte hende ind i hendes Værelse. Florita satte sig ved Claveret, lagde sit mødige Hoved derpaa, og græd bitterlig.

Omsider afbrød Calderon Stilheden. „Mit Barn! sagde han: De har gjort et stort Feiltrin; men lykkeligviis veed Ingen det ..... De er kommen tilbage i rette Tid ..... fat Mod! Deres Moder tilgiver Dem, og der er endnu Lykke og Hæder nok for Dem i Verden."

Florita greb sin Møders Haand og kyssede den grædende. Derpaa sagde hun, idet hun saae mod Himlen med et Blik, som bebudede en mørk Beslutning: „Verden? Fra nu af forsager jeg den! Aldrig skal man see mig paa Scenen mere ..... Min Løbebane herneden er tilende ..... gode Moder, jeg er kommen igjen, for at sige Dig Farvel! ....."

„Og hvorhen vil De da?" raabte Calderon med smertelig Forundring.

„I Kloster! svarte hun: Resten af mit Liv vil jeg hellige Gud."

„Ak, min Datter! klagede Anna Müller: Du elskede ham altsaa høit, denne Mand?"

„Som han fortjente, at elskes! svarte hun med et ubeskriveligt Udtryk af Reenhed og Stolthed: Og jeg vil nu give ham det sidste Beviis derpaa."

. . . . . .

Dagen efter gik Florita i Carmeliterindernes Kloster, og i otte Dage talte man, ved Hoffet og i Staden, ei om Andet. Anna Müller viste, i Skilsmissen fra sin Datter, en modig Sjel; hun havde begrebet, at kun Religionen kunde helbrede dette saa dybtsaarede Hjerte. Dog bukkede hun snart under for sin Sorg over dette Tab; hun døde, efter at have skjænket Müllers Mesterstykke til Calderon og sin Formue til de Fattige. Da Aaret var omme, aflagde Florita Løftet. Længe begræd Calderon de la Barca Gjenstanden for sin sidste Kjærlighed. Ofte fandt man ham om Aftenen i Carmeliterindernes Kirke, knælende, med foldede Hænder, lyttende til en Stemme, som hævede sig i Choret, og som syntes ham at maatte ligne Englenes Sang, naar de synge Herrens Lov i de evige Tabernakler.

Mme Charles Reybaud.

Reisen til Hjemmet.

„Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
„Thi mit egentlige Hjem er — hisset!"
— Saadan siger den som er forvisset,
At der hviler Sandhed i Guds Ord;
Saadan vidner den, hvem jordisk Klogt
Ikke henrev — til de brede Veie;
Livet trætter, — men et Haab vi eie,
Som vi finde, naar vi det har søgt!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Disse Ord, jeg kan i Haabet finde;
Reisens Farer skal jeg overvinde
Naar jeg paa et saligt Herberg troer!
Dette ligger maaskee længer borte
End jeg ahner, — Veien Ingen veed;
At den gaaer til evig Kjærlighed —
Denne Tanke Reisen kan forkorte!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Jeg er kun en fremmed Gjæst herneden;
O! mit rette Hjem er — Evigheden,
Der — hvor alle mine Kjære boer!
Did jeg stunder — jeg har Gjensyns-Tro;
Men, endnu til Maalet ikke værdig,
Og endnu til Reisen ikke færdig,
Jeg saalænge maa herneden boe!

„Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
„Sjælen bæver med sin Himmel-Vinge;
„Dersom Længsel kunde hjem mig bringe,
„Ak! da er min Hjemvee dyb og stor!"
Saadan Hjertet i sin Vaande klager,
Naar det seer i Taagen efter — Land;
Netop Hjemmets Kyst vi skimte kan,
Ingen sig i dette Haab bedrager!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Hjemmets Kyst er Himlen ovenover,
Vandrebogen denne Vei mig lover,
Der — jeg læser det med Herrens Ord!
O! nu vil jeg gjøre mig bereed,
Indtil Engelen mig Budskab bringer,
Ryste Støvet af de trætte Vinger;
Jeg skal bort, men naar, jeg ikke veed!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Jeg skal bort, min Reise hedder: „Døden"
Den mig fører langt fra Jordes Nøden
Hjem til Gud, som rene Sjæle troer!
Graven vorder da mit Sovested,
Mine Kjære der en Seng mig reder,
De med Kjærlighed om Hvien freder,
Til vi sees igjen i — Evighed!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Derfor er der Hjemvee i mit Hjerte,
Ak! som volder mig saa dyb en Smerte
At jeg ei kan sige den med Ord;
Jeg skal reise! — O, jeg er saa glad!
Jeg for Intet blive vil herneden:
„Du skal drage hjem til — Evigheden!"
Staaer der skrevet paa mit Stambogs-Blad!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Her er heller ikke godt at være!
Tidens Kors er saare tungt at bære,
Livets Veie sig i Smerter snoer!
Mine Kjære drage Alle hjem —
Og jeg bliver fremmed her tilbage,
Gid jeg snarlig ogsaa kunde drage
Bort herfra — og samles hist med dem!

Jeg har ikke hjemme her paa Jord!
Kun „en liden Stund" jeg her skal blive!
Saa vil Dødens Engel Hjem mig give
Der — hvor saliggjorte Aander boer,
Der — skal være mange Boeliger
I min Faders Huus, i — Evigheden!
O! jeg hører ikke til herneden!
Jeg har ikke Hjem paa Jorden her!

Ingeborg.

Forbi!

Und mir ist nichts aus jener Zeit geblieben,
als nur dies Lied, mein Leiden und mein Lieben.

E. Schulze.

Hjertet er saa mat, saa koldt, saa øde,
Himlen truer mørk med Graat i Graat,
og Ruiner kun mit Die møde,
hvor jeg bygte mit Forhaabningsslot;
er forgjæves, ak! min bange Klage,
flygted du med Rosen i dit Haar,
vender aldrig mere du tilbage
med din Blomsterpragt, min Elskovs Vaar?

Henrykt hvilte jeg ved Glædens Kilde,
øste Draaber af det klare Væld,
Hjertets Længsler sig som Roser vilde
slynged op ad Livets dunkle Fjeld;
ak, men snart jeg vaagned op af Drømmen!
Savnets bitre Smerte greb min Aand:
Haabets gyldne Bæger svandt i Strømmen,
ranet af en fjendtlig Skjæbnes Haand.

Ja, saa er det! een Gang kun herneden
straalte Paradisets Herlighed,
ja, kun een Gang blomstrer Hjertets Eden,
bort den skjønne Drøm for evig gled;
med sit Flammesværd Cheruben truer,
værner om det underfulde Land,
og forgjæves did med Taarer skuer
længselfuld den trætte Vandringsmand.

I de svundne Timers Tryllerige
finder ene nu mit Hjerte Trøst —
kom, Erindring! hulde blege Pige,
kom, og klyng Dig til din Digters Bryst!
Kald tilbage hvert et saligt Minde,
at det sødt paa ny maa kvæge mig;
thi min Fremtid bringer ingensinde
hvad jeg, Elskede! betroede Dig.

Fr. Sneedorff-Birch.

Læsefrugter.

Samlede

af

A. F. Elmquist.

Fjerde Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1839.

Lichtmeß.

Indhold.

To Kjærlighedseventyr. Af George Sand . . . . . 1.
Betlerpigen Lazarilla . . . . . 39.
Dødsoffret paa Bal. Af Jules-Janin . . . . . 78.
Et Hofbal i Athen . . . . . 91.
Af et Brev fra Constantinopel . . . . . 93.
Sultanens Familie, Ministre ꝛc. . . . . 97.
Af Castelli's Breve 1839 . . . . . 104.
Var jeg en Kone! . . . . . 105.
Fødsproget . . . . . 106.
Et nyt Slags Kjærlighedserklæringer . . . . . 108.
Louise Brachmann . . . . . 109.
Den femte Mai . . . . . 109.
Den gyldne Aphrodite . . . . . 110.
Menneskets tre Venner . . . . . 112.

Lægen som Skarpretter. Et Livs- og Reisebilled . . . . . 113.
Brøden. En Novellette . . . . . 134.
To Kjærlighedseventyr. Af George Sand. (Slutning.) . . 144.
Det franske Grenadeer-Compagni . . . . . 217.
En Rædselsscene af den sidste polske Revolution . . . . . 221.
Christiania. (Slutning.) . . . . . 225.
Fuglene fra Martinique . . . . . 231.
Var jeg en Mand . . . . . 234.

Georginen . . . . . 235.
Rubini . . . . . 237.
Den rette Mand. Af Neuffer . . . . . 239.
Tambourmajoren. Af Fr. Sneedorff-Birch . . . . . 240.

Det afskjaarne Hoved. Hist.-rom. Fortælling af Wachsmann 241.
Jomfruen af Joinville. Fortælling af Paul de Musset . . 294.
Charlotte af Montmorency. Novelle af Georg Lotz . . . 315.
Hamborg. Et Brev fra Castelli . . . . . 330.
En Pebersvends Juleaften. Fortalt af C. Herloßsohn . . 336.
Frederik den Sjettes Død. Af Kaalund . . . . . 352.
Sylvesternatten 1839 . . . . . 354.

To Kjærlighedseventyr.

I.

Signor Lelio stod ikke meer i Ungdommens fulde Blomster; dog gjaldt han endnu allevegne for „en smuk Cavaleer." Men skjøndt han endnu kunde vise sig som *primo uomo*, paa Bræderne af Theatret *Fenice* og *de la Scala;* skjøndt hans store Talent holdt ham i lige Rang med Italiens første Kunstnere; skjøndt hans yppige Haar af smuk, perlegraae Farve og hans store, sorte, fyrige Øie endnu fængslede Damerne, saa var han dog ikke destomindre en klog og gravitætisk Mand. Trods sine glimrende Egenskaber havde han — besynderligt nok, aldrig feiret store Triumpher hos Damerne. Vel skulde han have indgydt heftige Lidenskaber, men Ingen vidste Udfaldet af disse hemmelighedsfulde Episoder. Aldrig havde han kompromitteret nogen Dame. Allevegne gjaldt han for en godhjertig, redelig og dadelfri Mand.

For sine Venner var han den bedste, agtværdigste Mand. Den lyse Munterhed og den indtagende Ynde, han viste i Omgang med Verden, kunde imidlertid ikke gandske skjule en lønlig Kummer.

En Aften smøgede vi sammen. Abbate Panorio fortalte, med en rørende Oprigtighed, om sit Hjertes Kampe. Lelio blev bestukken af dette Exempel. „Ogsaa jeg har elsket, kæmpet og seiret!" sagde han med et Suk.

„Havde Du da aflagt Kydskhedsløftet, som han?“ spurgte Beppa ham smilende, i det hun med sin sorte Vifte berørte Abbatens Arm.

„Jeg har aldrig aflagt noget Løfte — svarte Lelio: Men har stedse ladet mig strengt beherske af Retfærds og Sandheds naturlige Følelse. Jeg har aldrig kunnet begribe, hvorledes man kunde være lykkelig blot een eneste Dag, naar man sætter et andet Væsens Lykke paa Spil. Jeg vil fortælle Eder to Afsnit af mit Liv, hvori Kjærligheden spiller Hovedrollen. Jeg er, som I vide, en Fiskerson fra Chioppia. Min Fader ansaae mig for svagere, end mine Brødre, lærte mig derfor blot at føre Aaren og at styre den lille Baad. Derpaa sendte han mig til Venedig, for at jeg kunde tjene mit Brød ved at gaae Gondolererne til haande. Der harmede mig. Men jeg havde en smuk Stemme og kunde mange Stykker af Ariost og Tasso udenad. Jeg kunde vorde en god Gondolfører og med Tiden maaskee fortjene mine ti Daler om Maaneden. Ikke vil jeg skildre Eder alle de Lidelser, gjennem hvilke jeg naaede mit femtende Aar. Min eneste Fornøielse bestod i at høre Serenader, skjøndt min egen Stemme forekom mig yderst ubehagelig. Min Herre og jeg holdt ofte i den store Kanal, ved Palladset Aldini. Her hørte jeg tidt en herlig Qvindestemme med Harpeaccompagnement. Vinduet, hvorigjennem hine himmelske Toner kom, befandt sig over mig, og den fremspringende Balkon gav mig Skygge mod Dagens Hede. Denne Plads var mit Paradiis. Smuk var Eierinden af dette Pallads. Jeg havde stundom seet hende paa Balkonen; jeg havde ogsaa hørt de andre Gondolerere sige, at hun var den elskværdigste Dame i Venedig. Dog gjorde hendes Skjønhed kun lidet Indtryk paa mig; jeg var lutter Øre, og naar jeg saae hende, bankede mit Hjerte af Glæde, thi jeg haabede da, at hun skulde synge.“

Af Gondolererne hørte jeg, at det Instrument, hvorpaa hun accompagnerede sig, var en Harpe, men deres Beskrivelser deraf vare saa forvirrede, at jeg umuligt kunde gjøre mig nogen tydelig Forestilling derom. Dets Toner henrykte mig, og jeg brændte af Længsel efter at see det.

En Dag, da min Herre var fraværende, klattrede jeg fra Gondolen op i et Vindue, hvorfra jeg kunde naae Balkonens Balustrade; jeg svang mig op.

Jeg betragtede det Indre af et pragtfuldt Gemak, men den eneste Gjenstand, som fængslede mig, var Harpen. Solen faldt paa Instrumentet, paa den smukt udskaarne forgyldte Svane. Jeg blev staaende ubevægelig af Forundring.

Men var dette ogsaa virkeligen Harpen? Jeg vilde overbevise mig derom. Jeg traadte ind i Gemakket, og lagde min venstre, skjælvende Haand paa Strengene. Hvilken Henrykkelse! De svarte mig! En ubeskrivelig Svimmel greb mig. Jeg begyndte, paa Lykke og Fromme og med et sandt Raserie, at anslaae alle disse tonende Stemmer.

Min Glæde skulde desværre kun vare kort! En Betjent, som havde været sysselsat i Sideværelset, kom hidstyrtende, og da han saae en pjaltet Dreng ved Instrumentet, vilde han jage mig ud med en Feiekost. Jeg trak mig tilbage til Balkonen, for at gaae, som jeg var kommen. Men inden jeg naaede den, overfaldt Betjenten mig. Jeg undveg min Fjende ved at bukke mig rask, og greb ham derpaa ved begge Benene, medens han stødte med Brystet mod Balustraden. Saaledes at løfte ham iveiret og kaste ham ned i Kanalen, var et Øieblik's Værk. Dette er en Leeg, som er meget almindelig blandt Børnene paa min Fædrenes, men jeg havde ei havt Tid at bemærke, at Vinduet befandt sig tyve Fod over Vandet og — maaskee kunde den arme Djævel ikke svømme!

Til Lykke for ham og for mig kom han strax op igjen, og holdt sig fast ved Barken. Nu tænkte jeg kun paa min Redning, thi han brølte af Raserie. Jeg skred gjennem den første den bedste Dør, løb over et Gallerie, og vilde ned ad Trappen, da nogle forvirrede Stemmer løde mig imøde. Strax iilte jeg op igjen, saa høit jeg kunde komme, og skjulte mig under Taget blandt nogle gamle Meubler og Malerier.

Her blev jeg to Dage og to Nætter, uden mindste Næring og uden at vove paa Flugt. Der var i dette Huus saamange Mennesker og saamegen Uro, at man intet Skridt kunde gjøre, uden at møde Nogen. Jeg hørte nu og da Betjentene tale om mig. Ingen kunde begribe min Forsvinden; men Alle vilde de mig tillivs, saasnart de igjen fik fat paa mig. Den Tanke, at faae Prygl af disse Mennesker, var mig saa utaalelig, at jeg hellere vilde hungre og døe. Der fattedes heller ikke meget i, at jo mit Eventyr havde taget denne Ende. En gammel Kammerpige, som søgte en bortfløien Due under Taget, fandt den arme Barcarolino liggende afmægtig, næsten død. Hun ynkedes over mig og vakte ogsaa Signora Aldini's Medlidenhed med min Skjebne. Snart kom jeg mig igjen, og min Forfølger tilgav mig. Min Fader, som havde hørt, at jeg var forsvunden, var kommen til Staden. Han rynkede Panden, da Signora yttrede det Ønske, at tage mig i sin Tjeneste. Hidtil havde Ingen i min Familie nedværdiget sig til, at tjene som Tyende. Signora Aldini var imidlertid saa venlig, at min Fader, gandske forlegen, overlod det Hele til mig, i det Haab, at jeg skulde vægre mig. Men jeg tænkte kun paa Musiken. Jeg veed ikke, hvilken magnetisk Magt Signora Aldini øvede over mig. Jeg følte en sand Kjærlighed til hende, men en gandske platonisk og philharmonisk Kunstnerkjærlighed. Fra det lille Kammer, hvori man havde lagt mig, da jeg, som Følge af min Faste,

fik Feber, hørte jeg hende synge, men dennegang spillede hun paa Claveer dertil. Hendes Toner henrykte mig saaledes, at jeg ei begreb min Faders Betænkeligheder, og altsaa modtog den mig tilbudne Tjeneste som anden Gondolfører i Palladset Aldini.

Den gode Smag forlangte dengang, at de Rige anvendte Endeel paa deres Gondoler. En elegant Patriciers Gondol maatte, i Bagstavnen, føres af en kraftig, smuk Mand, og i Forstavnen af en sælsomt udpyntet lille Neger, eller en indfødt, blond, ung Knøs, etslags Page eller Jockei, som var elegant klædt og stod der som en Forziring.

Jeg passede gandske for denne ærefulde Post, et ægte Lagunernes Barn, blond, rød, fyldig, med temmelig qvindelige Former, lille Hoved, nette Hænder og Fødder, bredt, muskuløst Bryst, rund Hals, og trinde, senefulde, hvide Arme. Dertil tænke man sig bernsteenfarvet, fiint, yppigt, af Naturen lokket Haar, og en nydelig Dragt, korte, himmelblaae Fløielsbeenklæder, et skarlagenrødt Silkebelte, Brystet kun bedækket med en snehvid Skjorte af fiint, broderet Battist, og man vil kunne gjøre sig et Begreb om den stakkels Sanger *in spe*, som dengang kaldtes Nello, medens hans virkelige Navn var Daniele Gemello.

Bianca var Godheden og Mildheden selv. Efter at hun, i sit tyvende Aar, var bleven Enke, sysselsatte hun sig med, at understøtte de Fattige og at trøste de Sørgmodige. Sikkert lod hun sig meget snart i sin Gondol bringe did, hvor hun kunde aftørre en Taare eller vise en Velgjerning, og ved slige Leiligheder havde hun sin fireaarige Datter med, en allerkjæreste lille Skabning, saa svag, saa smuk, og altid saa nydeligt pyntet, at i hele Verden kun hendes Moders skjønne Hænder syntes smaae, fine og bløde nok til at kunne tage paa hende, uden at gjøre hende Skade. Signora Aldini selv var altid saa elegant og smagfuldt klædt, at alle Venedigs Damer forgjæves kappe-

des med hende. Hendes Riigdom var umaadelig. Halvdelen af sine Indkomster anvendte hun paa, at tilfredsstille sine Tilbøieligheder og Vaner. Den anden Halvdeel brugte hun til Almisser og Velgjerninger. Alligevel beskyldte hun sig selv for Karrighed; hun følte saaledes mere Anger over sin Velgjørenhed end Stolthed, og foresatte sig hver Dag, at trække sig tilbage fra Verden og alvorligt at forarbeide sin Sjels Salighed. Denne Blanding af qvindelig Svaghed og christelig Dyd hentyder paa, at hendes Forstand ei var saa oplyst, som man skulde ventet. Men desuagtet veed jeg ei, om der nogensinde har levet en bedre, en mere fortryllende Kone. De andre Damer, som misundte hende Saameget, paastode, hun var uvidende og indskrænket. Denne Beskyldning var vistnok ikke gandske ugrundet, men ikke destomindre var Bianca uforlignelig elskværdig. Hun besad ogsaa sund Forstand nok til aldrig at gjøre sig latterlig, og hendes Mangel paa Kundskaber gav hende en vis Naivetet, der kun gjorde hende saameget yndigere. Aldrig har jeg bemærket, at de lærdeste og alvorligste Mænd ere blevne kjede af hendes Samtale.

Saaledes levede hun, for Kirken og for Theatret, i de Fattiges Tagkamre, som i Palladserne, og allevegne medbragte hun Trøst eller Glæde. Stedse var hun muntert stemt, og allerede hendes Skjønhed var nok til at forjage Tungsindigheden, hvor hun viste sig. Hun var middelstor, hvid som Melk, frisk som en Blomst. Alt hos hende var Sagtmodighed, Dyd og Ynde. Da hun altid var virksom og sorgløs, tilbragte hun aldrig meer, end to Timer, paa eet Sted om Dagen; i sit Pallads laae hun stedse paa en Sopha og udenfor samme i sin Gondol. Hun paastod, at have svage Fødder og lod sig stedse føre op og ned ad Trappen af to Personer, i sine Gemakker støttede hun sig altid ved Salome, en Jødinde, hendes Tjenerinde og Selskaberske. Folk sagde, Signora Aldini haltede lidt, thi hen-

des Gemal havde engang i Vrede kastet en Stol efter hende og dermed slaaet hendes Been over. Jeg har aldrig erfaret den egentlige Sandhed, skjønt hun i to Aar støttede sig ved min Arm, naar hun forlod sit Pallads, eller vendte tilbage dertil — med saamegen Kunst vidste hun at skjule Alt.

Trods al Velvillie og Sagtmodighed fattedes det dog Bianca hverken paa Skarpsindighed eller Klogskab i Valget af de Personer, som omgave hende, og virkeligen har jeg ingensteds fundet saamange retskafne Folk samlede, som i hendes Pallads. Naar I sige, at jeg er godmodig og temmelig stolt, saa blev jeg det her. Det var virkeligen umuligt andet, end at man jo maatte lære at tænke, tale og handle godt i dette Huus. Tjenerne vare ærlige og arbeidsomme; Vennerne troe og opoffrende; Elskerne — thi jeg kan ikke nægte, at der ogsaa var Elskere — troe og vakkre. Jeg havde her Adskillige over mig, men blandt dem Alle var Signora den mindst Bydende. Salome, som repræsenterede den fuldbyrdende Magt i Huset, opretholdt, ei uden Strenghed, den huuslige Orden. Aldrig loe hun. Men hun havde en streng Retsfølelse, Billighed, Taalmodighed og et gjennemtrængende Blik, som Sandheden aldrig undgik. Mandola, den første Gondolfører og min umiddelbare Foresatte, var en lombardisk Herkules med et uhyre langt, sort Skjæg og en kæmpemæssig Bygning. Men han var det godmodigste, roligste og hjerteligste Menneske. Grev Lanfranchi endelig, den skjønneste Mand i Venedig, som vi hver Aften havde den Ære, fra Klokken Ti til Midnat, at roe omkring med, medens Signora Aldini befandt sig hos ham i den lukkede Gondol, var den mildeste og venligste Herre, jeg i mit Liv har kjendt.

Af den salige Hr. Aldini har jeg aldrig kjendt Andet, end et stort Malerie, som hang ved Indgangen til Galleriet i en prægtig Ramme og syntes at anføre en

lang Række af Ahner, som stedse bleve sortere og ærværdigere.

Torquato Aldini var klædt efter sin Tids bedste Smag, med en Jabot af flanderske Kniplinger og en æblegrøn Morgenkjole med rosenrøde Snore, derhos omhyggeligt friseret og pudret. Trods denne galante Hyrde-Negligee kunde jeg aldrig see paa ham, uden at nedslaae Øinene, thi i hans bruungule Ansigt, i hans brændende sorte Øie, i hans kolde, spottende Mund, i hans faste Holdning laae et Udtryk af anmasende Stolthed og ubøielig Strenghed. Det var et smukt Portrait af en smuk ung Mand, som i sit femtyvende Aar var død i Duel med en Foscari, som havde vovet at sige, han var af bedre Familie, end han. Han havde, sagde man, været meget modig og charakteerfast; men man sagde ogsaa, at han havde gjort sin Kone meget ulykkelig, og Tyendet syntes ikke at beklage ham. Han havde indjaget dem en saadan Frygt, at de aldrig vovede at gaae forbi dette Billed, uden at blotte Hovedet.

Hans Hjertes Haardhed maatte have voldt Signora mange Lidelser og gjort hende kjed af Ægtestanden, thi hun vilde paa ingen Maade slutte en ny Forbindelse, men tilbageviste de bedste Partier i Republiken. Alligevel følte hun Trang til at elske, thi hun taalte Grev Lanfranchi's Hylding og syntes ei at nægte ham noget af Ægteskabets Glæder, uden der uopløselige Løfte. Efter et Aars Forløb, da Greven havde opgivet alt Haab og vilde søge sin Lykke andensteds, aabenbarede han hende, at en riig Arving gav ham mere Haab. Høimodig gav hun ham strax hans Frihed. Vel syntes hun nogle Dage at være sørgmodig og syg; men da en Maaned var forgangen, indtog Fyrsten af Montelegri den utaknemmelige Lanfranchi's Plads i Gondolen, og Mandola og jeg roede nu igjen et Aars Tid om paa Lagunerne med dette godmodige og tilsyneladende lykkelige Par.

Jeg følte den meest levende Tilbøielighed for Signora. Det var mig ikke muligt, paa hele Jorden at tænke mig noget Skjønnere og Bedre, end hun var. Naar hun fæste de sit huldе, næsten moderlige Blik paa mig, naar hun smilende tiltalte mig med blide Ord — Andre syntes ei at kunne komme over hendes yndige Læber — var jeg saa stolt, saa tilfreds, at jeg, for at behage hende, havde kunnet styrte mig under Bucentaurens skjærende Kjøl. Gav hun mig et Ærinde, saa havde jeg Vinger; støttede hun sig paa mig, saa bankede mit Hjerte af Glæde; naar hun, for at vise Fyrsten af Montelegri mit smukke Haar, lagde sin snehvide Haand paa mit Hoved, saa farvede Stolthed mine Kinder røde. Alligevel saae jeg uden Skinsyge Fyrsten hos hende. Han var en godmodig ung Mand, og jeg var meget taknemmelig, fordi han gjorde sig saamegen Flid, for at trøste Signora i hendes Sorg over Grevens Troløshed. Ingenlunde besad jeg hiin taabelige Ydmyghed, som bøier sig for Fødsel og Stand. Forskjellen i Signora's og min Alder var ikke saa stor, at jeg jo meget vel havde kunnet forelske mig i hende. Jeg veed virkeligen ikke, hvad Navn jeg skal give den Følelse, som dengang besjelede mig. Maaskee var det Kjærlighed, men Kjærlighed, reen, som min Ungdom; en rolig Kjærlighed, fordi den ingen Ærgjerrighed kjendte.

Foruden min Ungdom, min Iver og min Munterhed var der endnu Eet, som især anbefalte mig til Signora, det var min Kjærlighed til Musik. Hun saae gjerne den Bevægelse, hvori jeg kom ved at høre hendes Stemme, og lod mig derfor kalde, saa ofte hun sang. Hun tillod mig endogsaa, at komme ind i hendes Gemak og at sætte mig ved Siden af Salome.

En Dag spurgte Signora mig, om jeg ogsaa sang. Jeg svarte, jeg havde havt en smuk Stemme, men den var forsvunden. Hun forlangte, at jeg skulde gjøre et For-

søg. Jeg vilde nødig, men maatte dog give efter. Jeg var meget forlegen, thi jeg var overbeviist om, at jeg ikke vilde kunne frembringe een eneste Tone; i et heelt Aar havde jeg ikke sunget. Jeg var dengang i mit 17de Aar. Min Stemme havde indfundet sig igjen, uden at jeg vidste det. Jeg holdt Hænderne for Ansigtet, og søgte at besinde mig paa en Strophe af det befriede Jerusalem. Tilfældigviis randt den mig ihu, som skildrer Olindo's Kjærlighed til Sophronia og ender med det Vers:

Brama assaï, poco spera, nulla chiede! *)

Jeg samlede alt mit Mod, og begyndte at synge af al Magt, som om jeg stod paa det aabne Hav. Virkningen var for mig heelt uventet! Jeg ventede at høre den svage, hæse Stemme, der før havde lydt fra mit Bryst, og var næsten sunken om, da det Instrument, som laae skjult i mig, yttrede sin Magt. Malerierne paa Væggene rystede ved de mægtige Toner, Signora smilte, og Harpens Strenge svarte med en lang Efterklang.

„*Santo Dio!* raabte Salome, idet hun lod sit Arbeid falde, og holdt for sine Øren: Løven paa Markuspladsen kunde ikke brøle frygteligere!“ — Den lille Aldini, som legede paa Teppet, blev saa bange, at hun begyndte at græde.

Hvad Signora gjorde, veed jeg ikke; jeg veed kun at hun og Barnet og Salome, Harpen og Værelset, kort, Alt forsvandt, og at jeg, saa hurtigt mine Fødder vilde bære mig, løb gjennem Gaderne, uden at vide, hvilken ond Aand der jog mig, lige til Qventa Valle. Her sprang jeg i en Baad, og roede hen til den store Eng, som nu hedder Marsmarken og endnu stedse er den ødeste Plads i Staden. Neppe saae jeg mig alene og i Frihed, før jeg, med al min Lunges Kraft, begyndte at synge. O, Under!

*) Vov Meget, haab Lidet, begier Intet!

min Stemme havde altformegen Styrke; den ombragte mig næsten. Jeg kastede mig med Ansigtet ned i det høie Græs og Taarerne strømte over mine Kinder — de første Kunstnertaarer!

Jeg sang, og gjentog nu hundrede Gange i Rad de enkelte Strophер, jeg kunde mindes. Jo mere jeg sang, desmere formildedes min Stemmes raae Klang; jeg følte, hvorlunde Instrumentet i mig med hvert Øieblik blev føieligere. Mathed sporede jeg ikke; jo mere jeg øvede mig, destolettere blev mit Aandedræt. Saa gjorde jeg et Forsøg med Arier og Romancer, som jeg i to Aar havde hørt Signora synge. I to Aar havde jeg lært meget, uden at ahne det. Jeg har stor Agtelse for Studium, men jeg tilstaaer, at ingen Sanger har studeret mindre, end jeg. Jeg besad en forunderlig Lethed og en ubegribelig Hukommelse. Saasnart jeg havde hørt Noget eengang, kunde jeg foredrage det.

Natten gjorde en Ende paa min Enthusiasme. Jeg bemærkede, at jeg hele Dagen havde forsømt min Tjeneste, og vendte sørgmodig tilbage til Palladset.

Det var den første Feil af dette Slags, og jeg frygtede Intet saameget, som en Bebreidelse af Signora, hvor mild den end var. Hun sad tilbords, og jeg sneg mig frygtsom bag hendes Stol. Vel havde jeg aldrig opvartet hende ved Bordet; men da jeg vilde gjøre min Uret god igjen ved en ydmyg Handling, besluttede jeg mig idag dertil. Signora Aldini lod i Begyndelsen, som om hun ikke agtede derpaa, og lod sig saaledes opvarte nogle Øieblikke; men da hun engang mødte mit Jammerblik, brast hun i høi Latter og lænede sig tilbage.

„Den naadige Frue fordærver ham gandske!“ yttrede den strenge Salome. — „Hvorfor skulde jeg skjænde paa ham? svarte Signora: Han er imorges bleven bange for sig selv, og for at straffe sig selv derfor, er han løben borr.

Jeg tør vedde, at han Intet har spiist den hele Dag. Gaae, Nellino, og stil Din Appetit. Jeg tilgiver Dig, paa det Vilkaar, at Du ikke synger mere."

Denne venlige Spot forekom mig saare bitter. Nu vaagnede Stoltheden med Magt i mig; hvo der spottede min Stemme, nægtede min Sjel og angreb mit Liv.

Fra denne Dag af havde jeg stedse større Nytte af den Underviisning, Signora ubevidst gav mig, i det hun øvede sig i min Nærværelse. Selv øvede jeg mig hver Aften paa Marsmarken, og jeg følte, at jeg gjorde Fremskridt. Snart tilfredsstillede Signora's Underviisning mig ikke mere: I mig brændte det Ønske, at besøge Theatret; men desværre maatte jeg, saalænge Signora var der, bevogte Gondolen, da Mandola havde den Forret, at gaae i Parterret, eller at høre til paa Corridorerne. Omsider overtalte jeg ham engang til, at lade mig høre paa en Opera-Akt. Der fattedes ikke meget i, at jeg jo havde mistet Forstanden!

Nu følte jeg en umodstaaelig Trang til, hver Aften at gaae i Theatret; men jeg havde ikke Mod til at bede Signora Aldini derom. Jeg kom paa den onde Tanke, at forlade hendes Tjeneste og at arbeide som Dagleier, for om Aftenen at kunne besøge Theatret. Maaskee, tænkte jeg, kunde jeg ogsaa vorde ansat ved Theatret som Statist eller som Lampepudser; kort, ingen Sysel var mig for ringe, naar jeg blot hver Dag kunde faae Musik at høre. Omsider besluttede jeg, at aabne mit Hjerte for den godmodige Montelegri. Man havde fortalt ham mit musikalske Eventyr. Først loe han; siden forlangte han, at jeg skulde synge for ham. Med skjælvende Stemme sang jeg et Stykke af en af de Arier, jeg havde hørt i Theatret. Jeg læste i Fyrstens Øine, at han hørte mig gjerne: det gav mig Mod, og jeg sang bedre. To-tregange opløftede han Hænderne, for at klappe, men han holdt inde, for ei at afbryde mig. Da sang jeg gandske godt, og da jeg op-

hørte, havde Fyrsten, som var en Kjender, nær omfavnet mig. Han roste mig overmaade, førte mig derpaa til Signora, og foredrog hende min Bøn, som strax blev tilstaaet.

Jo oftere jeg nu besøgte Theatret og jo større Fremskridt jeg gjorde, desto tydeligere følte jeg ogsaa, hvad der fattedes mig, og desto sjeldnere lod jeg mig høre. En Aften skete det omsider, at jeg, da jeg ved Signoras Lystfart havde forsømt Theatret, følte Trang til at synge. Stiltiende hørte Signora og hendes Elsker paa mig, og da jeg taug, yttrede de hverken Roes eller Dadel. Kun Mandola raabte, da han hørte min ungdommelige Tenorstemme, gjentagne Gange: „*Corpo del Diavolo! che buon basso!*“

Min Herskerindes Ligegyldighed tirrede mig lidt, thi jeg havde virkeligen sunget saa godt, at hun nok kunde have sagt mig et opmuntrende Ord. Ligesaalidet begreb jeg Fyrstens Kulde. Sildigere erfarede jeg, at Signora havde forundret sig over mine Anlæg, men at hun, ved sin tilsyneladende Ligegyldighed, havde villet straffe mig, fordi jeg i lang Tid havde gjort mig saa kostbar.

Det mærkede jeg mig, og da hun nogle Dage sildigere opfordrede mig til at synge paa en Lystfart, adlød jeg hende øieblikkeligt. Hun var alene, laae paa Hynderne i sin Gondol, og syntes hensunken i en dyb, hende ellers fremmed Melancholie. Underveis talte hun ikke et Ord til mig; men da jeg bød hende Armen, for at følge hende op ad Trappen udenfor Palladset, tiltalte hun mig med de faa Ord, der gjorde et mærkværdigt Indtryk paa mig: „Mello, Du har gjort mig megen Fornøielse; jeg takker Dig!“

Dagen efter tilbød jeg selv at synge, og hun syntes at tage taknemmeligt derimod. Heden var trykkende, og Theatrene stode tomme. Signora udgav sig for syg; men mig var det meget paafaldende, at Fyrsten, der ellers fulgte

hende saa regelmæssigt, kun kom engang hveranden, tredie eller fjerde Dag. Jeg troede, at ogsaa han begyndte at vorde utro, og dette gjorde mig, for min stakkels Herskerinndes Skyld, meget ondt. Jeg begreb ei, hvorfor hun saa haardnakket afviste ethvert Ægteskabstilbud, og ansaae det for Uret, at den godmodige Montelegri skulde bøde for, hvad Torquato Aldini havde forbrudt.

Jeg talte med Mandola derom. „Du feiler! svarte han: Signora er kjed af Fyrsten og søger hver Aften et nyt Paaskud, for at undgaae hans Selskab. Grunden er det umuligt at gjætte, thi vi vide jo, at hun er ene og ikke har Omgang med Nogen. Maaskee vil hun nu gandske vende Verden Ryggen og hellige sig Fromheden."

Samme Aften vilde jeg foresynge Signora en Sang til Jfr. Maria, men hun afbrød mig strax, i det hun sagde, hun havde ingen Lyst til at sove, derimod forlangte hun Armida's og Rinaldo's Kjærlighed. Jeg sang, og hun hørte meget opmærksom til.

Men snart gjorde jeg den Bemærkning, at min Stemme led ved denne Syngen under aaben Himmel i den gyngende Gondol. Jeg spurgte en Professor i Musiken, som underviste den lille Alezia Aldini i Begyndelsesgrundene. Han gav mig det Svar, at jeg vilde tabe min Stemme, før et Aar var omme, hvis jeg vedblev, at synge i det Frie. Men da Signora, Dagen efter, saa sørgmodig, saa bleg, med saa huldt et Blik, bad mig synge en Nationalbarcarole, havde jeg ikke Mod til at sige Nei.

Hun tabte sig, hendes friske Blomster blegnede. Fyrsten holdt hun stedse i videre Afstand. Hun befandt sig næsten altid i Gondolen og forsømte selv de Fattige nu og da; hun syntes at ligge under for en Sorg, hvis Grund vi forgjæves søgte at opdage.

En Uges Tid syntes hun at søge Adspredelse. Hun indbød Gjæster og lod sig ledsage af flere Gondoler, hvori be-

fandt sig Venner og Musikere, der bragte hende en Serenade. Engang bad hun mig synge, hvilket jeg, i Musikeres og Musikkjenderes Paahør, ikke gjerne vilde. I Begyndelsen gjentog hun blidt sin Bøn, siden gjorde hun det med nogen Uvillie. Jeg blev ved min Vægring, og omsider befalte hun mig, at adlyde. Det var den første Gang, jeg havde seet hende heftig. Istedet for at indsee, at det var Sygdommen, der saaledes forandrede hendes Charakteer, og opfyldte hendes Villie, blev jeg stolt ved min Vægring, og sagde hende, jeg var ikke hendes Slave — jeg havde paataget mig, at føre hendes Gondol, men ei at underholde hendes Gjæster — jeg havde saa allerede, for at føie hende, næsten tabt min Stemme, og vilde, da hun lønnede mig saa slet, fra nu af hverken synge for hende eller for noget Menneske mere.

Hun svarte ikke; ogsaa hendes Venner taug, forundrede over min Dristighed. Men nogle Øieblikke efter udstødte Salome et Skriig, og greb rask efter den lille Alezia, som var indsovet i Moderens Arme og som nær var styrtet i Vandet. Signora havde allerede i nogle Minuter ligget i Afmagt, uden at Nogen havde bemærket det.

Jeg kastede Aaren hen, og iilte til Signora. Jeg var saa bestyrtet, at jeg rimeligviis havde begaaet een eller anden Daarskab, hvis ikke den forsigtige Salome med Strenghed havde viist mig til min Post; Signora kom imidlertid igjen til sig selv, og vi vendte hurtigt tilbage til Palladset. Selskabet var bestyrtet og forstemt; Musiken harmonerede ikke; jeg var saa trøstløs og forfærdet, at mine skjælvende Hænder neppe formaaede at føre Aaren. Jeg stødte an mod alle Gondoler. Mandola bandede, men jeg overhørte alle hans Befalinger og havde kun Sands for Signora, paa hvis blege, af Maanen belyste Pande Døden syntes at have trykt sit Segl.

Hun tilbragte en slet Nat, og Dagen efter havde hun Feber. Salome vilde ikke lade mig komme til hendes Seng; men jeg stjal mig dog derind, og knælte grædende for Signora. Hun rakte mig sin Haand, som jeg bedækkede med Kys, og sagde, jeg havde gjort ret i at vægre mig. „Jeg har — sagde hun med en Engels Godhed — i nogen Tid været lunefuld, ubarmhjertig, og forlanger Formeget. Du maa tilgive mig Nello, thi jeg er syg, og føler, at jeg ei formaaer at beherske mig, som jeg pleier. Jeg glemmer, at Du ikke altid skal blive Gondolier, men at en glimrende Fremtid er Dig forbeholdt. Tilgiv mig endnu dennegang! Mit Venskab for Dig er saa stort, at jeg nærede det egoistiske Ønske, stedse at beholde Dig hos mig og at begrave Dit Talent i denne simple Stand, som trykker Dig saa haardt. Du har forsvaret Din Uafhængighed og Du har gjort vel deri. Fra nu af skal Du være fri og lære Musik; jeg skal Intet spare, for at vedligeholde Din Stemme og udvikle Dit Talent. Du skal herefter ikke gjøre mig anden Tjeneste, end den, hvortil Kjærlighed og Taknemmelighed forpligter Dig.“

Jeg svoer, jeg vilde tjene hende mit hele Liv, og hellere døe, end forlade hende. Virkelig følte jeg en saa dyb og oprigtig Tilbøielighed til hende, at jeg meente min Eed af gandske Hjerte.

Næste Dag befandt hun sig bedre, og jeg maatte tage Undervisning i Sang. Selv bivaanede hun Undervisningen med stor Deeltagelse.

Jeg gjorde overordentlige Fremskridt og var fri for enhver besværlig Tjeneste. Signora paastod, den dobbelte Aarebevægelse var hende imod, og fordobblede Mandolla's Løn, forat han ei skulde besvære sig over, at maatte gjøre alt Arbeidet alene. Vel var jeg altid med i Gondolen, men sad i Forstavnen, og min eneste Sysel bestod deri, at læse i Signora's Øine, hvad jeg havde at gjøre,

for at behage hende. Hendes skjønne Øine vare meget sørgmodige. Vel forbedredes hendes Sundhedstilstand saa Øieblikke, men forværredes snart igjen. Dette var min eneste Kummer, men den gik mig dybt til Hjerte.

Hendes Kræfter aftoge meer og mere, og vore Arme kunde ikke støtte hende mere ved hendes Opgang ad Trapperne. Mandola maatte bære hende som et Barn, medens jeg bar den lille Alezia. Denne Pige blev med hver Dag smukkere, men hendes Skjønhed og Charakteer gjorde hende næsten gandske til det modsatte af Moderen. Saa hvid og blond Denne var, saa bruun var Alezia. Smukt faldt hendes Haar, i to stærke, ibenholtfarvede Fletninger, ned over hendes Knæe; hendes smaae, runde fløielsbløde Arme stak, brune som de vare, stærkt af mod den hvide Silkekjole, hun altid bar. Hendes Temperament var, for hendes Alder, mærkværdigt. Aldrig har jeg seet eet alvorligere, mistænksommere og stillere Barn. Hun syntes at have arvet Hr. Torquato's Hovmod. Hun havde ikke Fortrolighed til Nogen, sagde aldrig Du til Nogen. Et Kjærtegn af Salome ansaae hun for en Fornærmelse, og for Alt det jeg bar og opvartede hende fik jeg idethøieste eengang om Ugen Tilladelse til, at kysse hendes smaae, fine Fingerspidser. Mod sin Moder var Alezia meget kold, og hele Timer sad hun hos hende i Gondolen, stum, seende i Bølgerne, tilsyneladende ufølsom mod Alt, liig en Billedstøtte. Men saasnart Signora skjændte lidt paa hende, eller følte sig sygere, end sædvanligt, blev den Lille saa fortvivlet, at man maatte frygte for hendes Liv eller Forstand.

En Dag blev hun afmægtig i mine Arme, fordi Mandola, som bar hendes Moder, gled paa Trappen og faldt med hende. Signora slog sig ubetydeligt, men vilde dog fra den Dag af ikke betroe sig til ham mere. Hun spurgte mig, om jeg vel var stærk nok til at bære hende. Jeg

svarte, jeg vilde kunne bære Fire, som hende; fra nu af bar jeg hende stedse, thi hun gjenvandt ikke sine Kræfter, saa længe jeg var i hendes Huus.

Men snart kom en Tid, da Signora forekom mig at være mindre let og Trappen mere steil. Hun blev ikke tungere, men mine Kræfter toge af, saasnart jeg slog mine Arme om hende. I Begyndelsen vidste jeg ikke at forklare mig det — siden gjorde jeg mig heftige Bebreidelser — men det hjalp ikke. Dette bløde, yppige Legeme, som overlod sig til mig, dette fortryllende Hoved, som bøiede sig mod mit Ansigt, denne Alabasterarm, som slyngede sig om min blotte, brændende Hals, dette duftende Haar, som blandede sig med mit — det var formeget for et ungt Menneske paa sytten Aar. Hun maatte føle mit Hjertes raske, stærke Slag, hun maatte i mine Øine læse det Oprør, hvori hun bragte mig. — „Jeg tynger for haardt paa Dig!“ sagde hun stundom smægtende til mig. Jeg kunde ikke svare hende derpaa; jeg svimlede, og maatte fjerne mig, saasnart jeg havde sat hende ned paa hendes Stol.

En Dag befandt Salome sig ikke, som sædvanligt, i Gemakket, for at modtage hende. Det voldte mig nogen Umage, at lægge Hynderne tilrette, for at sætte hende bekvemt. Mine Arme vare slyngede om hende; jeg knælte for hendes Fødder, og mit mødige Hoved sank ned paa hendes Knæe. Hun lod sine Fingre glide gjennem mit Haar, og — paa eengang fornam jeg, hvad der hidtil havde været mig ubekjendt. Vi vare ikke mere Tjener og Frue, Gondolier og Signora, men et forelsket ungt Par. En Lynstraale skjød gjennem mit Hoved, luede af mine Øine. Da stødte hun mig rask fra sig og raabte med qvalt Stemme: „Gaae bort!“ — Jeg adlød, men som Seierherre. Det var ikke Tjeneren, der modtog en Befaling; det var Elskeren, der bragte et Offer.

Fra nu af kjendte jeg kun eet Ønske. Jeg overveiede Intet, jeg kjendte hverken Frygt eller Tvivl, jeg havde kun den ene fire Idee — at være alene med Bianca. Dette var imidlertid vanskeligere, end man havde skullet tænke. Salome syntes at ahne Faren, og gjorde sig det til Pligt, at forebygge den. Hun forlod hende aldrig, uden om Aftenen, naar den lille Alezia gik tilsengs og Signora gjorde sin Lystfart. Saa var Mandola der. Vel mærkede jeg paa Signora's Øiekast og paa hendes Uro, at hun ønskede, at være alene med mig, men hun var for svag til at iværksætte dette. Jeg var dristig nok; men ikke for Alt i Verden havde jeg villet bringe hende i Vanrygte.

Tillykke var den ærlige Mandola min Ven. En Aften, da han saae mig, hensunken i Tanker, Ansigtet bedækket af begge Hænder, sidde i Gondolen, medens vi ventede paa Signora, tilraabte han mig: „Nello! Nello!“ men i en Tone, der syntes at sige saameget, at jeg stod op, og saae paa ham med en vis Forundring, som om min Skjebne laae i hans Haand. Han undertrykte et Suk, i det han tilføiede: *Sara quel che sara!*“

„Hvad mener Du?“ spurgte jeg, gribende hans Arm.

„Nello! Nello!“ gjentog han hovedrystende.

I dette Øieblik kaldtes jeg op, for at bære Signora ned i Gondolen.

Samme Dag bad Mandola Signora Aldini om Tilladelse til, paa en Uge, at besøge sin syge Fader. Bianca syntes at blive bange, men samtykkede strax, i det hun dog strax tilføiede: „Men hvo skal føre min Gondol imidlertid?“ — „Nello!“ svarte Mandola med et forskende Blik paa mig. — „Men han kan ikke roe den alene! vedblev Signora: Bring mig hjem; imorgen ville vi søge en Anden for disse Dage. Gaae, besøg Din Fader, og plei ham vel! Jeg skal bede for ham.“

Næste Dag lod Signora mig kalde, og spurgte mig, om jeg havde søgt en anden Gondolfører. Jeg svarte med et kjækt Smiil. Signora blegnede og svarte med skjælvende Stemme: „Du sørger derfor! Idag bliver jeg hjemme.“

Jeg indsaae min Feil, men Signora havde visk mere Frygt, end Uvillie, og mit Haab gjorde mig paatrængende. Mod Aften spurgte jeg hende, om jeg skulde bringe Gondolen. Hun svarte koldt: „Jeg har imorges sagt Dig, at jeg bliver hjemme.“

Jeg tabte ikke Modet. „Veiret har forandret sig, Signora! Aftenen er smuk.“

Hun saae paa mig med et sønderknusende Blik og sagde: „Jeg har ikke spurgt Dig om Veiret. Hvornaar begyndte Du at give mig gode Raad?“

Kampen var begyndt; jeg veeg ikke tilbage. „Fra det Øieblik, De synes at ville lade mig døe!“ svarte jeg rask.

Hun syntes at give efter for en magnetisk Kraft, thi hun lod Hovedet synke ned i sin Haand, og sagde med næsten udslukt Stemme, jeg skulde lade Gondolen bringe.

Jeg bar hende ned. Salome vilde følge hende, men jeg betydede hende i Signora's Navn, at hun skulde blive hos den lille Alezia. Jeg saae Signora rødme og blegne, medens jeg greb Aaren og rask støtte af fra Marmortrinene, der snart laae langt bag os.

Det kom mig fore, som om jeg havde erobret Verden. Jeg roede *con furore* midt ud paa Lagunen, uden at see mig om, uden at sige et Ord. Da vi omsider vare uden Vidner, kastede jeg Aaren bort, og lod Gondolen glide hen ad Voverne. Men da forlod mig ogsaa mit Mod; det var mig umuligt, at tiltale Signora; jeg vovede ei engang, at see paa hende. Hun opmuntrede mig paa ingen Maade, og jeg bragte hende tilbage, ærgerlig over mig selv, at jeg igjen var bleven Gondolfører, uden at have faaet den ventede Løn derfor.

Salome var vred paa mig, og jeg kunde ikke sige et Ord til Signora, uden at hun dadlede mig, og paastod, jeg udtrykte mig ikke ærbødig nok. Signora, som ellers altid forsvarte mig, syntes iaften slet ikke at bemærke den Uret, man gjorde mig. For første Gang rødmede jeg alvorligt over min Stilling og jeg vilde sikkert have forsøgt, at udrive mig deraf, hvis ikke Længslens uimodstaaelige Magnet havde holdt mig tilbage.

Adskillige Dage leed jeg meget. Signora anstrengte mig ubarmhjertigt. Midt paa Dagen, i tørt, brændende Høstveir, maatte jeg roe omkring med hende, jeg, som hun nys havde ladet sidde ved sine Fødder, næsten ved sin Side, og som nu, fra en stolt Barde, saae mig nedværdiget til Roerknegt! Min Kjærlighed forvandlede sig til Vrede. Flere gange følte jeg mig fristet til, at tilsidesætte den hende skyldige Ærbødighed, men strax skammede jeg mig for mig selv.

En Morgen faldt det hende ind, at lægge an ved Lido. Bredden var øde. Sandet glindsede i Solen, mit Hoved brændte, fra mit Bryst dryppede Sveden. I det Øieblik, jeg bukkede mig, for at løfte Signora op, foer hun, med sit Silketørklæde, over min vaade Pande og saae paa mig med en vis øm Medlidenhed.

„*Poveretto!* sagde hun til mig: Du er ikke født til det Arbeid, hvortil jeg bruger Dig.“ — „For Dem gik jeg gjerne paa Galeierne!“ svarte jeg med Ild.“ — „Og Du vilde opoffre Din skjønne Stemme, det store Talent, Du kan tilegne Dig, Din hele ædle Kunstnerfremtid?“ svarte hun. — „Alt!“ raabte jeg, i det jeg bøiede begge Knæe for hende.

„Du lyver! sagde Signora bedrøvet: Vend tilbage paa Din Plads! tilføiede hun, i det hun pegede paa Forstavnen: Jeg vil hvile lidt her.“

Jeg gik til det mig anviste Sted, men lod Døren til den lille Kahyt aaben. Jeg saae hende, bleg og blaae, ind-

hyllet i sin sorte Mantille, liggende paa sorte Hynder. Hun lignede en smuk Svane, som, for at undgaae Jægeren, flygter ind i en dunkel Grotte. Jeg følte min Forstand vige fra mig; jeg sneg mig ind til hende paa mine Knæe. Jeg tænkte paa Intet, uden paa at kysse hende og derpaa at dø, for at afsone min Brøde. Hun havde lukket Øinene, og stillede sig, som om hun sov, men hun fornam Ilden af min Aande. Da kaldte hun høit paa mig, som om hun meente, jeg var langt borte, og lod, som om hun vaagnede langsomt, for at give mig Tid til at fjerne mig. Hun bad mig hente et Glas Citronvand, og lukkede Øinene paany. Jeg sprang iland, vendte tilbage, og blev staaende, for at see paa min Herskerinde. Omsider slog hun Øinene op, og hendes Blik syntes at fængsle mig med Diamantslænker. Jeg traadte et Skridt nærmere til hende, og hun lukkede atter Øinene; jeg gjorde endnu et Skridt, og hun aabnede dem igjen. Jeg vendte tilbage til Bredden, og steg igjen i Gondolen. Dette grusomme Spil varede flere Minuter. Hun tiltrak mig og frastødte mig, ligesom Høgen leger med den til Døden saarede Spurv. Omsider overvældede Vreden mig, og jeg kastede Kahytsdøren saa heftigt i, at Ruderne sprang. Signora udstødte et Skrig, hvorpaa jeg ikke agtede; jeg sprang iland, og sang med en Tordenstemme:

La Biondina in gondoleta
L'altra sera mi amena;
Dal piazer la povereta
La sa in boto adormenta.
Ella dormiva su lo bracio
Me intanto la svegbiava;
E la barca che ninava
La tornava a adormenzar!

Jeg satte mig ned paa en jødisk Grav ved Lido, og blev her længe, for ret at lade vente paa mig.

Men da randt det mig pludseligt ihu, hun led maaskee Tørst, og angerfuld hentede jeg den Forfriskning, hun havde forlangt af mig. Jeg haabede Bebreidelser, og ønskede, at vorde afskediget af hendes Tjeneste, thi jeg kunde ikke udholde denne Tilstand mere. Dog modtog hun mig uden Vrede, takkede mig endogsaa venligt, og tog Glasset, som jeg rakte hende. I dette Øieblik saae jeg Blod paa hendes Haand; Glasskaarene havde saaret hende, og jeg kunde ikke tilbageholde mine Taarer. Ogsaa hendes randt, men hun talte intet Ord til mig, og jeg vovede ei at afbryde denne paa ømme Bebreidelser og bly Kjærlighed saa rige Taushed.

Jeg foresatte mig, at qvæle denne afsindige Kjærlighed og at fjerne mig fra Venedig. Jeg vilde overtale mig selv til at troe, at Signora ikke havde deelt den, men at jeg havde smigret mig med et anmassende Haab. Dog — hvert Øieblik bragte mig hendes Blik, hendes Stemme, hendes Mine, ja endogsaa hendes Sørgmodighed, som syntes at tiltage og at aftage med min, tilbage til en vanvittig Tillid og til farlige Drømme.

Skjebnen syntes at bestræbe sig for, at berøve os ogsaa den ringe Kraft, vi endnu havde tilbage. Mandola kom ikke tilbage. Jeg var, trods min Iver, en meget maadelig Roerkarl, og kjendte ikke Lagunen ret, da jeg stedse havde været sysselsat med andre Tanker.

En Aften kom jeg med Gondolen ud i Sumpene ved St. Georgskanalen. Floden bedækkede endnu disse mægtige Banker af Sand og Søvæxter, men Ebben indtraadte, før jeg kunde naae det flydende Vand. Jeg anstrengte alle mine Kræfter, men forgjæves. Ebben blottede et vidt Rum, og Gondolen blev siddende. Natten udbredte sig; Søfuglene dalede skareviis omkring os, og fyldte Luften med deres klagende Skrig. Længe raabte jeg, men min Stemme tabte sig i Rummet. Ingen Baad, intet Fartøi nærmede sig os. Vi maatte finde os i, at oppebie Flodtiden, eller at vente

Hjelp af Tilfældet. Jeg frygtede for Signora. Nattens Kjølighed og især de usunde Dunster, som ved Daggry opstige af Sumpene. Forgjæves bestræbte jeg mig for, at trække Baaden ud af Sandet. Da besluttede jeg omsider, at vade frem i Dyndet, siden at svømme videre og saaledes at hente Hjelp. Dette var et affindigt Foretagende, thi jeg kjendte ikke Sumpene, og vilde, efter faa Skridt, være bleven siddende. Da Signora saae, at jeg, trods hendes Forbud, vilde vove det, stod hun rask op, fandt Kraft til at holde sig opret et Øieblik, slyngede sine Arme om mig, og sank tilbage, i det hun drog mig fast op til sit Hjerte. Da glemte jeg Alt, hvad der ængstede mig, og jeg raabte i min Kjærligheds Ruus: „Ja, ja, vi ville blive her og døe i Lykke og Kjærlighed. Gid Havet ei maa vaagne imorgen, for at føre os herfra!“

I det første Øieblik overlod hun sig næsten til min Ruus, men snart gjenfandt hun sin Kraft, og hun sagde, i det hun kysede mig paa Panden: „Ak ja, jeg elsker Dig, jeg har allerede elsket Dig længe. Fordi jeg elskede Dig, gav jeg ikke Lanfranchi min Haand, thi jeg kunde ikke beslutte mig til, at stille en evig Hindring mellem Dig og mig. Fordi jeg elskede Dig, taalte jeg Montalegri's Kjærlighed, thi jeg frygtede, at ligge under for min Lidenskab og havde besluttet at bekæmpe den; fordi jeg elsker Dig, har jeg fjernet ham, thi jeg kunde ikke længer udholde denne Kjærlighed, som jeg ikke deelte; fordi jeg elsker Dig, vil jeg ikke hengive mig det, jeg nu føler, thi jeg ønsker, at give Dig Beviser paa virkelig Kjærlighed, og er Din saalænge ydmygede Stolthed en anden Opreisning skyldig, end blotte Kjærtegn, og et andet Navn, end en Elskers.“

Jeg forstod ikke dette Sprog. Hvad andet Navn, end en Elskers, havde jeg kunnet ønske, hvilken anden Lykke havde jeg kunnet eftertragte, end den, at besidde en smuk Elskerinde? „Vil jeg ikke være stoltere og lykkeligere, end

Dogen af Venedig, naar jeg er elsket, sagde jeg: naar De hver Aften hemmeligt giver mig et Kys, som i dette Øieblik, naar De i Løndom, kun for Gud, hører mig til? Hvad behøver jeg mere, end at leve i Deres Nærhed og at vide, at De er min? Lad det kun blive en Hemmelighed for hele Verden."

„Og dog — svarte Bianca: dog vilde det fornedre Dig, om Du fra nu af endnu skulde være min Tjener."

„Jeg var det i Dag! svarte jeg: Og imorgen vil jeg være det med Stolthed."

„Du vilde ikke foragte mig, om jeg lod Dig blive, hvad Du er, efter at have hengivet mig Din Kjærlighed?"

„Det kan ikke være nogen Fornedrelse, at tjene dem, man elsker! svarte jeg: Troer De, jeg vilde lade Dem bære af nogen Anden, naar De var min Kone? Kunde jeg da have Sands for Andet, end for at pleie Dem og adsprede Dem?"

„Ak, Du ædle Hjerte! raabte Bianca, i det hun henrykt trykte mit Hoved til sit Bryst: Ak, Du rene, uegennyttige Gemyt! Ak, Du eneste Mand, som har elsket mig for min egen Skyld, Du Eneste, som ei har bekymret Dig om min Rang og min Formue, Du skal dele Begge med mig, Du skal lade mig glemme mit første Ægteskabs Jammer og Dit Navn skal afløse det forhadte Navn Aldini, som jeg saa ugjerne bærer. Du skal beherske mine Vasaller; Du skal være Herre over min Eiendom som over mit Liv. Nello! Vil Du have mig til Kone?"

Havde Jorden aabnet sig under mine Fødder, var Himlen sammenstyrtet over mit Hoved, — jeg vilde ikke have følt mig mere bestyrtet! Jeg veed ikke, hvad jeg svarte, da jeg havde fattet mig lidet; det var mig umuligt, at gribe nogen bestemt Tanke. Min naturlige Forstand kunde ei gjøre Andet, end afvise den mig tiltænkte Ære. Bianca

blev ved sit Forsæt. „Jeg er ikke lykkelig! sagde hun: En dyb Lidelse har allerede længe naget mig. Du seer, jeg er syg. Min Stilling i denne Verden er falsk, og den, hvori jeg befinder mig lige over for Dig, er endnu værre. Gud er utilfreds med mig. Du veed, jeg nedstammer ikke fra nogen Patricierfamilie. Torquato Aldini ægtede mig for den store Formues Skyld, min Fader havde vundet i Handel. Hiin stolte Herre saae i mig kun et Redskab til sin Lykke, og behandlede mig aldrig som sin Lige. Efter hans Død trak Alle sig tilbage fra mig, og jeg var uden Familie, thi ved min Indlemmelse i en adelig Familie var jeg bleven fremmed for min egen. Jeg havde ægtet Torquato af Kjærlighed, og de af mine Frænder, der ikke ligefrem ansaae mig for vanvittig, holdt mig for en forfængelig Taabe. Deraf kommer det, at mit Huus, trods min Gjæstfrihed, er øde, og mit Selskab saare indskrænket. Jeg har nogle fortræffelige Venner, og de ere mig nok, men Verdens Glædesruus kjender jeg ikke, og den har ikke behandlet mig saaledes, at jeg kunde bringe den min Lykke til Offer. Jeg veed, at naar jeg forbinder mig med Dig, udsætter jeg mig ikke blot for dens Foragt, men ogsaa for dens Forbandelse. Forfærdes ikke! Du seer, at det, fra min Side er et ringe Offer!“

„Men hvorfor ægte mig? gjentog jeg: Hvorfor, uden Nødvendighed, udsætte sig for denne Forbandelse, da jeg ikke behøver Deres Formue, for at være lykkelig, og De, ogsaa uden den høitidelige Ed for Altret, veed, at jeg evigt vil elske Dem!“

„Hvad enten Du er min Mand, eller min Elsker, Verden vil dog erfare det — svarte Bianca: og forbande og foragte mig. Da Din Kjærlighed, paa den ene eller den anden Maade, maa skille mig gandske fra Verden engang, saa vil jeg i det mindste forsone mig med Gud, og i denne ved Kirken helligede Kjærlighed finde Kraft til, igjen at foragte

Verden. Allerede længe har jeg syndet uden Vinding for min Lykke; jeg har sat min Salighed i Vove, uden at finde Glæde for mit Hjerte. Nu har jeg fundet den, og vil nyde den reen. Uden Samvittighedsangst vil jeg sove ved en Mands Bryst, som jeg elsker. Jeg vil kunne sige til Verden: Du fordærver Hjerterne. Nello's Kjærlighed har frelst mig, lutret mig, givet mig en Tilflugt mod Dig! Gud har tilladt mig at elske Nello, og nu befaler han mig, at elske ham til Døden!"

Bianca talte endnu længe i samme Tone. Jeg lod mig overtale. Uden videre at modstaae, men ogsaa uden videre at binde mig, tilbragte jeg Natten ved hendes Fødder, givende efter, som et Barn, for hendes religieuse Skrupler, og beruset af den Lykke, at turde kysse hendes Hænder. Det var en yndig Nat. Fra Tid til anden saae vi i det Fjerne en forbiglidende Gondol, men vi tænkte ikke mere paa, at kalde den til Hjelp. Vi overlode os til tusinde henrykkende Drømme, og udkastede tusinde fortryllende, men barnagtige Planer. Langsom gik Maanen ned og tilhyllede sig i Horizontens dunkle Vover, som en kydsk Jomfru i sit Gravklæde. Vi vare kydske, som den, og den syntes endnu at tilkaste os et beskyttende Blik, inden den skjulte sig i Bølgerne.

Men snart blev Kulden følelig, og en hvid Taage bredte sig over Sumpen. Jeg lukkede Kahytten, og indhyllede Bianca i min røde Kappe. Jeg satte mig hos hende, slyngede mine Arme om hende, og varmede hendes Hænder og Arme med min Aande. En klar Rolighed syntes at besjele hende, siden hun havde hartad fravevet mig det Løfte, at ægte hende. Blidt lod hun sit Hoved synke paa min Skulder. Natten var allerede rykket langt frem; over ser Timer havde vi udaandet vore Sjeles Ild i ømme, lidenskabelige Ord. En sød Mødighed kom over os, og vi slumrede i hinandens Favn, saa rene som Morgenskjæret,

der begyndte at opklare Horizonten. Det var vor Brudenat, vor eneste Kjærlighedsnat, en jomfruelig Nat, som aldrig vendte tilbage, men hvis Minde heller aldrig blev formørket eller besmittet.

Raae Stemmer vækkede mig. Jeg iilte op i Forstavnen, og saae nogle Mænd nærme sig. Da Fiskerne aarle stak i Søen, havde de bemærket den strandede Gondol, og hjalp mig nu, at gjøre den flot, hvorpaa jeg rask roede tilbage til Palladset.

Hvor lykkelig følte jeg mig, da jeg satte Foden paa det første Trin! Jng tænkte hverken paa Palladset, eller paa Bianca's Formue! Jeg bar hende i mine Arme, hende, der fra nu af skulde være min Riigdom, mit Liv, min Elskede, i Ordets ædleste Betydning! Men her endtes og min Glæde. Salome viste sig bestyrtet ved Indgangen til dette Huus, hvor Jngen havde sovet hele Natten. Hun var bleg; man saae, at hun havde grædt, maaskee førstegang i sit Liv. Hun tillod sig ei, at spørge Signora, thi hun havde vel allerede paa min Pande læst Grunden, hvi denne Nat var forekommet mig saa kort. For Palladsets Beboere havde den været meget lang. De havde frygtet, der var hændet Signora noget Ondt. Nogle havde søgt efter os, Andre havde tilbragt Natten i Bøn. Da Uroligheden var stillet tilligemed Nysgjerrigheden, saae jeg tydeligt, at Tankerne toge en anden Retning og Ansigterne et andet Udtryk. Salome's Blik kunde jeg slet ikke udholde. Midt i denne Forvirring kom Mandola tilbage. Han saae strax, hvad det gjaldt, og tilhviskede mig, jeg skulde være forsigtig. Jeg lod, som om jeg ikke forstod ham. Men efter nogle Øieblikkes Forløb kunde jeg ikke længer beherske min Uro; jeg gik ind Bianca's Værelse.

Jeg fandt hende badet i Taarer ved sin Datters Seng. Barnet var om Natten vaagnet ved det bekymrede Tyendes Frem- og Tilbageløben, havde hørt Gisningerne angaaende

Signora's lange Udeblivelse, havde indbildt sig, at hun var druknet, og havde faaet et Anfald af Krampe. Alezia var nu roligere; men Bianca tilskrev sig Barnets Lidelser, som om hun var Skyld deri.

„Kjære Bianca! sagde jeg: Berolige Dem og glæd Dem, at De elskes saa høit af deres Barn og af hele Deres Omgivelse. Jeg vil elske Dem endnu høiere, end Alle."

„Siig ei, at de Andre elske mig! svarte Signora temmelig bitter: De synes i Stilhed at gjøre mig en Forbrydelse af denne Kjærlighed, som de allerede have opdaget. Deres Blikke, deres Ord fornærme mig, og jeg frygter, de have ladet min Datter høre et eller andet uklogt Ord. Salome opfører sig forunderligt mod mig. Det er Tid, at jeg gjør en Ende paa Forargelsen. Du seer det, Nello, man gjør mig en Forbrydelse af min Kjærlighed til Dig, medens man gjerne saae, at jeg havde elsket den gjerrige Lanfranchi. Endnu idag maa jeg lade disse Mennesker vide, at jeg har tilbragt Natten, ikke med min Elsker, Gondolieren, men med min Mand, Patricieren."

Jeg bad hende, hun skulde ikke handle saa rask, men først modent overveie alle de Følger, dette Skridt vilde have, navnligen for hendes Datter. Hun lovede, at tøve.

Mig var det umuligt, at komme til en klar Dom om min Stilling. Den berustе mig næsten, og — jeg var endnu et Barn. Mit Hjerte var deelt mellem Frygt og Længsel. I den glimrende Lod, som bødes mig, saae jeg kun eet, hendes Besiddelse. Alle de Riigdomme, jeg vilde faae med hende, forøgede ikke min Lykke. Jeg ansaae dem for piinlige Betingelser, uden hvilke min Længsel ikke kunde vorde opfyldt. Jeg var fri og lykkelig i Palladset Aldini. Alle behandlede mig venligt; jeg kunde tilfredsstille alle mine Indfald, havde intet Ansvar, lidet Arbeide. Synge, sove, gjøre Lystfarter — deri bestod næsten mit hele Liv. Som

Mand og Herre, troede jeg, at maatte føre Opsigt over hele Huusvæsenet. Palladset, hvori jeg levede, var, i Ordets behageligste Betydning, min Eiendom, thi jeg kunde nyde Alt, og behøvede ikke at bekymre mig om noget.

Hvad der ogsaa voldte mig Uro, var Salomes og det øvrige Tyendes forlegne, hemmelighedsfulde, mistroiske Væsen.

Hvormeget havde jeg ikke givet for et godt Raad! Men jeg vidste ei, til hvem jeg skulde vende mig. Signora tilbragte Dagen i Sengen, i sin Datters Selskab. Dagen efter lod hun mig kalde, for endnu engang at gjentage Alt, hvad hun hiin Nat havde sagt mig. Saalænge hun talte, syntes hun at have Ret; alle mine Tvivl og Betænkeligheder syntes gjendrevne. Men saasnart jeg igjen var alene, vendte min Raadvildhed tilbage.

Jeg gik op i Galleriet og kastede mig paa en Stol. Mit Blik vandrede hen over den lange Række af Ahner, hvis Portraiter vare det eneste, Torquato Aldini havde kunnet efterlade sin Datter. Næsten Alle havde været Senatorer, Prokuratorer eller Raader. Stolt gik jeg op og ned og betragtede hiin stolte Familie. Jeg, en Søn af Folket, en Baadfører fra Chioggia, holdt mig for god til, at slutte mig til den! Jeg var glad og munter; jeg tænkte paa min gamle Fader, og mine Øine fyldtes med milde Taarer. Jeg maalte Torquato's Portrait fra Isse til Fod. Det glædede mig, at kunne trodse ham. „Ak! sagde jeg i Tanker til ham: Din Tjener vilde jeg aldrig have været; thi mit Hjerte er stoltere, end Dit var. Jeg foragter Guldet, som Du bøiede Dig for, og jeg er større end Du, i den Qvindes Øine, Du engang kaldte Din. Trods al Dit Blods Stolthed har Du dog bøiet Knæe for hende, for at vinde hendes Rigdomme, og da Du var bleven rig ved hende, har Du krænket hende, fornedret hende dybt. Saaledes handler en Skurk; men jeg handler ægte-adeligt, thi af

alle Bianca's Skatte forlanger jeg kun hendes Hjerte, som Du ikke var værd."

En Støi, som jeg hørte, bragte mig til at vende Hovedet, og bag mig saae jeg den lille Alezia, der slæbte en Dukke, større end hun selv, over Galleriet. Jeg elskede dette Barn, trods dets hovmodige Charakteer, fordi det elskede sin Moder. Jeg vilde kysse den Lille; men vredt veeg hun tilbage, som om hun havde noget at frygte af mig, og flygtede til sin Faders Portrait. I dette Øieblik blev jeg opmærksom paa den Liighed, det smukke lille brune Hoved allerede havde med Torquato's hovmodige Ansigt, og jeg betragtede Barnet med en Følelse af dyb Bedrøvelse. Ogsaa Alezia syntes at betragte mig forskende. Pludseligt brød hun Tausheden, for, i en bitter Tone og med et Udtryk af Uvillie, som man ikke skulde have ventet i hendes Alder, at sige: „Hvorfor har Du stjaalet min Faders Ring?" — Hun udstrakte sine smaae Fingre, for at pege paa en smuk, gammeldags indfattet Diamantring, som hendes Moder, for nogle Dage siden, havde givet mig, og som jeg desværre havde modtaget. Derpaa dreiede hun sig om, reiste sig paa Tæerne og pegede paa Portraitets Ringfinger, som bar det selvsamme Klenodie.

Jeg rødmede. Dog tvang jeg mig til et Smiil, og sagde, i det jeg gav hende Ringen tilbage: „Din Moder har tabt den i Gondolen; der fandt jeg den nys."

„Jeg skal bringe hende den!" svarte Pigen, i det hun mere frarev mig Ringen, end modtog den af mig. Alezia løb bort, og lod Dukken ligge. Jeg tog den op, for at overbevise mig om en Bemærkning, som jeg troede at have gjort. Alezia pleiede nemlig, med lange Naale at gjennemstikke alle sine Dukker i Hjerte-Egnen, og underholdt sig ofte hele Timer, stille og ene, med dette sælsomme Spil.

Om Aftenen kom Mandola ind til mig. Han saae meget forlegen ud, syntes at ville sige mig meget, men

kunde ikke finde Ord. Hans Ansigt saae saa bekymret ud, at jeg maatte lee høit. „Du gjør ikke Ret, Nello! sagde han omsider: Jeg er Din Ven, men Du handler ikke ret!“

„Jeg indsaae vel, at Rygtet om min Formæling med Signora havde udbredt sig i Palladset. Nogle utaalmodige Ord, som man havde hørt af Salome, havde strax bragt dette Rygte i Omløb. Signora havde sagt om mig: „Den Tid er ikke langt borte, da Du skal tjene ham, istedetforat befale over ham!“ — Jeg benægtede haardnakket Rigtigheden af den Fortolkning, man gav disse Ord, og forsikkrede, at jeg slet Intet forstod af det Altsammen. — „Vel, sagde Mandola: saaledes maa Du svare selv mig, Din Ven. Men jeg har Øine. Spørge vil jeg Dig ikke. Kun Forsigtighed vil jeg raade Dig. Familien Aldini søger kun et Paaskud, for at fratage Signora Formynderskabet over den lille Alezia, og hun græmmede sig tildøde, hvis man rev Datteren fra hende.“

„Hvad siger Du? Man vilde for min Skyld, rive Datteren fra hende?“ — „Ja, hvis Du ægtede hende, gandske vist.“

Næste Aften roede vi Signora om paa en Kanal, og Mandola, som vel følte, at jeg ønskede at tale med hende, havde den Godhed, snart at indslumre. Jeg slukte Laternen, gik ind i Kahytten og talte længe med Bianca. Hun undrede sig meget over min Vægring at ægte hende, og lod Intet uforsøgt, for at overtale mig. Men jeg var fast. Den Grund, hvortil hendes Barn gav mig Anledning, virkede mægtigt paa hende. Hendes Øine fyldtes med Taarer, og hun udtalte sin Beundring og Taknemmelighed med lidenskabelig Begeistring.

Fra denne Dag af blev Alt roligt i Palladset Aldini. Jeg var Fredsstifteren, og denne Rolle glædede mig ret i Stilhed.

Jeg havde fattet den Beslutning, og jeg holdt den modig, ei at modtage den mindste Velgjerning mere af den Qvinde, hvis Elsker jeg vilde være. Da jeg paa ingen anden Maade kunde besidde hende, uden ved at blive som Tjener i hendes Huus, saa forekom det mig, som om jeg kunde gjenoprette Ligevægten mellem mig og hende ved at indrette mine Tjenester efter min Løn. Hidtil havde Lønnen slet ikke staaet i noget Forhold til Arbeidet. Jeg besluttede at indhente det Forsømte, og begyndte at ordne og reengjøre Alt, at gaae Ærinder, at hente Vand og Brænde, at pudse Gondolen, med eet Ord, at arbeide for Ti. Jeg gjorde det med Lyst, og nynnede mine skjønneste Opera-Arier dertil. Meest underholdt det mig, at holde Familiemalerierne i Orden og hver Morgen at aftørre det Støv, som fordunklede Torquato's majestætiske Blik. Naar jeg saaledes havde pudset ham tog jeg ærbødig min Hue af for ham og tiltalte ham ironisk med een eller anden Parodie af mine Heltesange.

Gondolførerne i Venedig holde meget af Pynt, og anvende en god Deel af deres Fortjeneste paa antike Ringe, Brystnaale, Kjæder osv. Jeg havde ladet mig givet mange saadanne Ting. Nu bragte jeg Signora dem Alle igjen, og vilde ei engang bære Sølvspænderne i mine Skoe mere. Imidlertid bestod dog mit fortjenstligste Offer deri, at jeg fraſagde mig Musikens Nydelser.

Jeg havde saaledes tilkjæmpet mig Roligheд. Aldrig havde jeg været kraftigere, muntrere, og, efter Salome's Dom, smukkere, end i min beskedne Dragt, med mit milde Væsen og mine solbrændte Hænder. Alle skjænkede mig igjen deres Tillid, Agtelse og Venskab. Den skjønne Alezia, der satte stor Priis paa sin jødiske Gouvernantes Dom, lod mig kysse Spidserne af sine sorte Haarfletninger, der vare smykkede med Perler og skarlagensrøde Sløifer. Kun een Person forblev sørgmodig og urolig — det var Signora selv. Hendes Helbred blev ikke bedre, men værre Dag for

Dag. Stedse traf jeg hende med Taarer i de skjønne Øine, der hvilte paa mig med ubeskrivelig Ømhed og uendelig Smerte. Hun kunde ikke vænne sig til, at see mig arbeide. Og havde jeg været hendes Søn — det havde ikke kunnet smerte hende mere, at see mig bære Byrder og gjennemblødes af Regnen. Hendes altfor store Ængstelighed gjorde mig endogsaa noget utaalmodig, og den var hende selv saa meget piinligere, som hun ikke vilde lade sig mærke dermed. Der var foregaaet en uventet Forandring med hende. Hiin Kjærlighed, der hidtil, som hun saa tidt havde sagt mig, havde været hendes Sorg og hendes Glæde, syntes nu kun at berede hende Forlegenhed og Undseelse. Hun flyede ikke mere Leiligheden til at være ene med mig, hun fremkaldte den tvertimod; men saasnart jeg knælte for hende, begyndte hun at hulke, og forvandlede saaledes de Timer, der skulde været viede Kjærligheds Glæder, til Oceaner af Smerte. Forgjæves strøbte jeg at opdage, hvad der foregik i hende. Hun gav kun undvigende Svar, der vel altid vare ømme og kjærlige, men uden al Forstand. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde gjøre, for at reise dette nedbøiede Gemyt. Brændende Længsel fortærede mig, og jeg meente, at een Time begeistret Hengivelse vilde være mere veltalende, end alle disse Ord og Taarer, men jeg agtede hende for høit til at jeg ikke skulde have bragt hende ethvert Offer. Jeg vidste vel, det vilde være meget let, at besnære denne aands- og legemssvage Kones Sandser, men jeg frygtede altfor meget for den næste Dags Taarer, og vilde kun have hendes Tillid og Kjærlighed at takke for min Lykke. Saavidt kom det aldrig. Tvertimod, jeg saae, at hun skjælvede naar jeg kom til hende, som om jeg bragte hende Forbrydelse og Anger. Fromheden fik større og større Herredømme over hende; hendes Skriftefader regjerede og skrækkede hende. Han forbød hende, at have nogen Elsker, og skjøndt hun havde kunnet modstaae ham, da Lanfranchi

og Montalegri vare hendes Elskere, saa fandt hun dog, for mig, ei det samme Mod. Lidt efter lidt aflokkede jeg hende Tilstaaelsen om alle hendes Lidelser og Kampe. Hun havde meddeelt sin Skriftefader hele vor Kjærlighedshistorie, og han havde tilregnet hende denne lave Tilbøielighed som en uhyre Forbrydelse. Han havde forbudet hende, at tænke paa et Giftermaal med mig, at elske mig, og endogsaa truet hende med Udstødelse af Kirkens Skjød.

Signora Aldini havde hidtil havt en saa følelig, saa tolerant, saa gandske italiensk Fromhed, at det høilig maatte undre mig, da hun, lige midt i en lidenskabelig Crise, blev from for Alvor. Bianca elskede mig maaskee høiere, end hun havde elsket Greven og Fyrsten, men hun bøiede sig, maaskee dybere, end nogen Anden, under Fordommens Aag. Hun havde haabet, at Kirken skulde skjænke hende den Kraft, som hun ikke fandt i sig selv, og som hun ei heller, hos sine forrige Elskere, havde behøvet, eftersom disse vare Patriciere og havde Verdens Dom for sig. Men nu saae hun sig truet af Kirken og næsten fordømt af Verden.

Dertil kom, at hendes Kjærlighed maaskee ogsaa havde aftaget fra det Øieblik, jeg var bleven den værd. Maaskee havde hun troet, i mit Forhold at bemærke en medfødt Tilbøielighed til at tjene. Hun undrede sig over, at finde saaliden Ærgjerrighed hos mig, og denne Mangel ansaae hun for Tegnet paa en træg eller frygtsom Aand. Vel sagde hun mig Intet af alt dette, men jeg gjættede det, saasnart jeg var paa Sporet. Det var mig ikke imod. Hvorledes kunde hun, som havde taalt og deelt en Aldini's og Lanfranchi's Kjærlighed, forstaae min Stolthed, min Retsfølelse?

Udentvivl fandt hun mig ikke smuk mere, siden jeg hverken vilde bære Kniplinger eller Baand. Mine Hænder, som vare blevne haarde i hendes Tjeneste, syntes hende

uværdige til at trykke hendes. Hun saae i mig kun den simple Chioggiot.

I samme Forhold, som min Forstand klarere overskuede disse Opdagelser, lagde sig mine Følelsers Storm. Havde jeg havt med en stor Sjel, eller blot med en kraftig Charakteer at gjøre, da vilde jeg have sat mig det til en hæderlig Opgave, efterhaanden at udslette de sørgelige Erindringer, der vare blevne tilbage i denne af Smerte hjemsøgte Sjel. Men at følge efter slige Forgængere, uden at forstaaes, vel endogsaa for engang at forlades og forglemmes, var en Lykke, som ikke fristede mig.

Min Beslutning var snart fattet. Jeg foresatte mig, at opgive Signora, opgive min hele Stilling. Vel bekæmpede hun mit Forsæt, da jeg meddeelte hende det; men jeg saae dog, hvilken Lindring det skjænkede hende. Omsider billigede hun det, men græd derover, og gruede for den Længsel, hun vilde føle efter mig.

Hun vilde ængste sig for min Fremtid og sysselsætte sig med den, men jeg tillod det ikke. Jeg vilde ei engang medtage de Klæder, hun havde givet mig. Den Dag, jeg vilde reise, kjøbte jeg mig en ny, men grov chioggiotisk Dragt, og i denne fremtraadte jeg sidstegang for hende.

Hun havde bedt mig komme ved Midnatstid, for at hun uden Vidner kunde sige mig Farvel. Jeg takkede hende for den fortrolige Omhed, hvormed hun omfavnede mig. Taarer strømte fra hendes Øine, da hun lagde sine smaae, bløde, hvide Hænder paa min grove Kjortel. Derpaa smilte hun, skjød Kabudsen tilbage fra mit Hoved, saae kjærligt paa mig, og sagde, hun havde aldrig seet mig saa smuk, og det havde været Skade, at jeg før havde klædt mig anderledes. Den Begeistring, hvormed jeg takkede hende, og svor, indtil Døden at blive hende hengiven, og aldrig at tænke paa hende, uden at velsigne hende, rørte hende dybt. Hun var ikke vant til, at tage Afsked fra en Tjener paa

denne Maade. „Du har et ridderligere Sind, sagde hun: end Mangen af dem, der bære Riddernavn.“

Begeistringen henrev hende. Min selvstændige Charakteer, den Sorgløshed, hvormed jeg gik det besværligste Liv imøde, den Agtelse, jeg havde bevaret for hende, skjøndt det havde været mig saa let, at misbruge hendes Svaghed, — Alt, sagde hun, hævede mig over andre Mennesker. Hun kastede sig i mine Arme, næsten for mine Fødder, og besvor mig endnu engang, at blive og at ægte hende.

Hun meente det virkeligen saaledes, og om end denne hendes Begeistring ikke kuldkastede min Beslutning, saa gjorde den dog i det mindste for nogle Øieblikke Signora saa fortryllende, at mit Heltemod nær havde forladt mig og jeg ikke var langt fra, i denne sidste Nat at holde mig skadesløs for alle de Offre, jeg havde bragt hendes Rolighed. Men endnu havde jeg Kraft nok til at modstaae. Vædet af hendes Taarer gik jeg bort, og medtog ingen Skat, intet Seierstegn, uden en Lok af hendes skjønne, blonde Haar.

Paa Tilbageveien traadte jeg til den lille Alezia's Vugge, og drog sagte Gardinerne tilside, for at see Barnet endnu engang. Hun vaagnede strax, men kjendte mig ikke, thi hun blev bange, dog, paa sin Viis, uden at græde, og kaldte paa sin Moder med en Stemme, der skulde være fast.

„Signorina! sagde jeg til hende: Jeg er Lagunens Lygtemand, og spørger Dem, hvorfor De gjennemstikker Deres Dukkes Hjerte med Naale?“

Hun satte sig op, saae haanligt paa mig og svarte: „For at see om de have blaat Blod.“

„Blaat Blod“ betyder i det i Venedig gængse Sprog saameget som „Adel.“

„Men de have intet Blod! vedblev jeg: De ere ikke adelige.“

„De ere dog adeligere end Du! svarte hun: Thi de have intet sort Blod.“

Sort er Skippernes Farve.

Da jeg stod paa Gaden, betragtede jeg endnu engang Palladset, som Maanen beskinnede fra øverst til nederst. Da ilte jeg bort, uden at see mig tilbage, og standsede først ved Broen della Paglia, hvor Baadene fra Chioggia vente paa Passagerer. Jeg spurgte, om En af mine Landsmænd vilde bringe mig til min Fader. „Er det Dig, Fætter?“ raabte Alle forundrede, og lovede, at tiltræde Hjemreisen om en Time.

Før Daggry naaede vi Chioggia. Strax ilte jeg hjem. Min Fader var allerede paa Havet. Min yngste Broder roede ud til ham med mig. Han sov, udstrakt paa Ryggen, under et Hestehaars Teppe. Bølgerne bruste trindtomkring og bestænkede ham med Skum. Ingen menneskelig Tone hørtes i det adriatiske Havs vide Øde. Sagte tog jeg Teppet bort, for ret at betragte ham. Hans graae Skjæg, hans smudsige Farve, hans graae uldne Hue gave ham Udseende af en gammel Triton. Han røbede, da han vaagnede, saaliden Overraskelse, som om han havde ventet mig.

(Fortsættes.)

Betlerpigen Lazarilla.

Det var en af hine kostelige Sommeraftener, som man ikke kjender i Norden. Med sit blege Skjær oplyste Maanen den støvede Alkala-Gade, Prado's Alleer og det eensomme Pallads Buen-Retiro.

Hele Madrids elegante Verden var samlet i Nærheden af Alkala-Porten. Denne de madridske Skjønheders Yndlingspromonade frembød dengang endnu intet pikant eller mangfoldigt Skue. Under Carl den Tredies Regjering havde de parisiske Moder endnu ikke naaet hid. I Theatret paa Gaderne, i Kirken bar man kun Sort, Alt sort: sorte Kjoler, sorte Mantiller, sorte Blonder og Kniplinger kastede over de deiligste Hoveder — saa vilde Moden i Spanien for 50 Aar siden.

Uagtet dette mørke Costume og Spaniernes Alvorlighed, som jo er bleven til et Ordsprog, herskede her dog en Mine af Festlighed og Munterhed denne Aften. Greven af Artois, Ludvig den Sextendes Broder, viste sig her for første Gang, og det syntes, som om hele Madrid havde samlet sig her, for at bringe ham sin Hylding.

Greven af Artois var dengang ung, glimrende, elsket af Damerne, beundret af Alle. Folket klappede i Hænderne og raabte *Viva*, hvor han kom forbi. Han kjørte gjennem Alleerne i aaben Vogn; hans kongelige Cousin, Prindsen af Asturien, sad ved hans Side, og den unge Adel gav ham Følge. Langsomt drog Toget forbi Mængdens Blikke. Klokken 10 begav Greven af Artois sig til Palladset; det var den Tid, Carl den Tredie pleiede at gaae tilsengs, og alle Lemmer af hans Familie gjorde sig det til Pligt, at være tilstede derved.

Da det kongelige Hof havde fjernet sig, forlod Mængden Alkala's Port og adspredte sig i Gangene. Grupper

dannede sig om Borde, hvorpaa man serverede Jis og Sorbet, og Sangerne optraadte.

En Andalusier, klædt i en Maio's Kostúme, blev staaende for et talrigt Selskab; han stemte sin Guitarre, satte sin Mantera paa Øret, og tordnede med mægtig Stemme den gamle mauriske Romance om *Desafio de Tarse*.

En meget fattig klædt Pigt, en Betlersk, blev staaende nogle Skridt derfra. Man saae ikke hendes Ansigt, under den gamle sorte Mantille, som bedækkede det; men man hørte hende klagende bede: „*Por Dios, senores mios, un pedacito de pan!*“ og denne Stemme røbede en ung Pige, næsten Barn endnu.

Da Andalusieren havde endt sin Romance, listede Betlersken sig efter ham, og alt som han skred frem, holdende sin Mantera op, hvori Gaverne regnede ned, fulgte hun efter ham, hemmeligt udrækkende sin Haand og gjentagende: *Senores, por Dios!* Paa denne Maade fik hun nogle Almisser, men Manden blev det omsider vaer. Han var gjerrig og heftig. Rasende over, at man saaledes vovede at dele hans Fortjeneste, udstødte han en frygtelig Eed og gav Betlersken et Slag i Hovedet med knyttet Haand. Det ulykkelige Barn vaklede og styrtede paa sine Knæe. Hendes Mantille havde, ved denne Bevægelse, løsnet sig og lod see et henrivende deiligt Ansigt, med Øine fulde af Taarer, med eet Ord, en sjelden Skabning.

En Cavaleer, som nys havde givet hende Almisse, understøttede hende med den ene Haand, og med den Anden gav han Andalusieren en dygtig Kindhest. Nu blev der et almindeligt Opløb. Andalusieren skreg, at han var en Adelsmand og forlangte Fyldestgjørelse for denne Fornærmelse; Damerne sagde, det var ikke Umagen værdt, at fare saadan i Harnisk for en usel Tiggertøs, og Mændene vare sysselsatte med den af Skræk halvdøde Pige.

Mængden vorte, Larmen tiltog, og snart vidste man ikke mere, hvorom Talen var. Enhver skreg og stred paa egen Regning. Lykkeligviis hidkom Alkaden med sine Folk. Han lod Andalusieren gribe og fængsle.

Imidlertid var Betlerpigen forsvunden med hiin Cavaleer, der havde været saa hurtig til at hævne hende. Han lod hende træde ind i et lidet Kaffehuus ved Atocha-Porten, og paa et Vink, som han gav Opvarteren, førte Denne dem ind i et Værelse ved Siden af den store Sal.

Cavaleren forlangte en Kop Chokolade og en Flaske Kanariesekt. Sandsle forvirret tog Betlersken, efter mange Omstændigheder, Plads paa en gammel, betrukken Fodskammel. Man bragte det Forlangte og lod dem alene i det tilrøgede, af en paa Væggen hængende Lampe kun maadeligt oplyste Værelse.

Betlersken havde igjen trukket Mantillen over sit Ansigt og hulkede, uden at berøre Chokoladen. Cavaleren skjænkede sig et Glas Viin, tændte sin Zigaritto og begyndte at trøste hende. „Her er slet ingen Grund til at svømme i Taarer, mit Barn! sagde han, i det han, mellem hver Phrase, pustede en Røgsky fra sig: Det raae Menneske er ikke sluppen saa vel derfra, som Du, derfor indestaaer jeg Dig. Jeg føler endnu hans Kind under denne Haand. Tør nu Dine smukke Øine, Lille! Vil Du have et Glas af denne Kanariesekt? Den er kostelig. Veed Du, at Du ret er deilig, *mi alma?* Naar vi faae stukket nogle Ringe paa disse smaae Hænder, kunne de gjøre en fin Dames tilskamme. Du slæber endnu? Jh, hvad skal jeg da gjøre, for at trøste Dig, min Høne? Naa, kys mig!“

Ved dette uforskammede Forslag, der ledsagedes af endnu mere uforskammede Fagter, udstødte Betlersken et Skrig og vilde ud.

Cavaleren løb til, tillaasede Døren og begyndte at lee. „Ah, saa!“ sagde han: „Hvad er det for Manerer, Prind-

sesse? Du er dog ikke bange for mig, for Don Antonio Celosia y Campillo, et af de smukkeste Mennesker i Spanien?" Og da hun søgte at aabne Døren, hørte han pludseligt op at lee og henkastede i en brutal Tone: „Vil Du lade det Narrerie være! Kom, sæt Dig der, drik det Glas Viin, eller, *per vida mia*, jeg kaster Dig det i Ansigtet!"

Sandsynligviis blev denne heftige Trusel udstødt meget høit, thi man bankede paa Glasdøren, som vendte ud til Promonaden. Øieblikkeligt aabnede den unge Pige, trods Don Antonio Celosia y Campilla's Modstand. En ung Garde-Officeer traadte ind. „Cavallero! sagde han: „Er det Eders Hustru?" — Don Antonio svarte kun ved en benægtende og foragtelig Mine. — „Er det Eders Kjæreste?" — „Kan nok være. Men hvad rager det Eder?"

„Herre, troe det ikke! skreg Betlerſken: „Før denne Aften har jeg aldrig seet dette Ansigt. Man har slaget mig, saa blev jeg bange, og fulgte ham hid; det er Alt!"

„Naa, gaae foran!" afbrød hende Don Antonio, gribende hende i Armen. Hun rev sig fra ham, og flyede til Officeren, hvis Beskyttelse hun anraabte ved en stum, bedende Gestus. Han stillede sig for hende: „Cavallero! Denne Pige begiver sig under min Beskyttelse, og jeg tillader ikke, at man fornærmer hende! Føler I Eder krænket ved disse mine Ord, saa er jeg rede at give Eder Satisfaction."

„*Valgame Dios!* raabte Don Antonio: I opkaster Jer til Ridder for denne Tøs! Isandhed, det sømmer sig ikke, at to Adelsmænd udøse hinandens Blod for hendes Skyld." Derpaa skred han stolt gjennem de Gabendes Midte, som denne Scene havde hidlokket, og forlod Kaffehuset.

Officeren tog en Haandfuld Realer af sin Lomme og gav Betlerſken dem. Hun satte sig udenfor Kaffehuset og vedblev endnu nogle Øieblikke at betle her.

Omtrent en halv Time efter hørte man et Skrig i Sidealleen. Det var allerede silde og der var Ingen i Kaffehuset mere, uden Gardeofficeren, som endnu sad her ved et Glas Sorbet. Han drog sin Kaarde, og bød Tjeneren følge med Lys. Tyve Skridt borte, under Træerne, fandt de Betlerpigen kæmpende med Don Antonio, som søgte at slæbe hende med.

„Værg Dig, Usling! raabte Officeren: Nu skal Du slaaes for denne Betlerskes Skyld!“ — Don Antonio trak. Man hørte Klingerne krydse hinanden, derpaa hørte man et Skrig. Betlerpigen var truffen; hun segnede ned for Don Antonio's Fødder, der lod sin Kaarde synke og flyede. Alt dette var skeet i et Øieblik, uden at Nogen kunde begribe, hvorledes denne Ulykke var skeet. Gandske bestyrtet foer Officeren med sin Handske over Spidsen af sin Kaarde; den var farvet med Blod.

„Gud hjelpe mig! skreg han: Jeg har dræbt hende! „Et Menneske myrdet fire Skridt fra mit Huus!“ raabte Verten, aandeløs hidløbende: *Sanctos cielos!* Det er et Fruentimmer! Betlersken fra før! Her har vist Don Antonio været, den Fordømte!“

„Det er et Tilfælde, et sørgeligt Tilfælde! afbrød Officeren ham: Ingen her er Skyld i dette Mord. Man maa strax bære Omsorg for dette ulykkelige Barn. Kan I give hende et Værelse?“

„Mit hele Huus staaer til Eders Tjeneste.“ — Officeren hjalp selv Verten og Opvarteren at løfte Betlersken op. Man bar hende ind i Kaffehuset, hvor hun snart fik sin Bevidsthed igjen. Hendes Vunde var kun let. „Her er min Pengepung! sagde Officeren, i det han gik bort: „Bær Omhu for hende og lad hende Intet mangle. Jeg kommer igjen om nogle Dage, for at see, hvorledes det gaaer.“

Næste Dag fulgte han Hoffet til Aranjuez, hvorhen hans Tjeneste kaldte ham, og adskillige Uger gik hen, inden han vendte tilbage til Madrid.

Gardeofficeren var Don Manuel de Villa Viciosa. Det var en vakker Cavaleer, fuld af Æresfølelse, Tapperhed og Høimodighed. Et Majorat paa 10,000 Dalers Rente, som han nys havde arvet, bidrog ikke Lidet til at forhøie hans Fortjeneste, og alle hans Venner bestræbte sig ivrigt for, at faae ham gift.

Under hans Ophold i Aranjuez indledte man store Underhandlinger desangaaende, og da Don Manuel kom tilbage til Madrid, var han saagodtsom forlovet. Greven af Montepino gav ham sin eneste Datter, kun paa det Vilkaar, at han skulde antage sin nye Families Navn og Vaaben.

Donna Luisa de Montepino var et meget godt Parti. Paa mødreneside Arving til et betydeligt Majorat, bragte hun sin Mand, foruden Titel af Greve, 100,000 Realer Renter. Man havde opdraget hende i Benediktinerindeklostret i Madrid, og hun skulde først forlade det paa sin Bryllupsdag; thi hendes Fader levede ved et fremmed Hof, hvor han repræsenterede Hans katholske Majestæt, og hendes Moder var forlængst død.

Da Don Manuel og Grev Montepino forlode Aranjuez, kom de overeens om, næste Dag at aflægge et Besøg i Klostret.

Samme Aften gik Don Manuel alene paa Promenaden. Som sidst var her en talrig, tildeels glimrende Forsamling; Maanen blegede med sine Straaler de ubevægelige Blade; ingen Luft rørte sig, ingen Sky hang paa Himlen. Man hørte under Træerne kun Springvandets Pladsken, tilsløredeQvinders og under deres bredskyggede, nedslagne Hatte for-

borgne Mænds velklingende, med Guitarrens Akkorder sammensmeltede Stemmer. Alt havde noget Galant, Hemmelighedsfuldt, Spansk.

Don Manuel gik frem og tilbage uden noget bestemt Maal. Etslags Uro og smertelig Utaalmodighed havde grebet ham, i det han kom det aftalte Klosterbesøg ihu. Hans Indbildningskraft malede Donna Luisa smuk, gratiøs, gandske henrivende, og han følte sig næsten lidenskabeligt indtagen i dette Billed, uden at betænke, at han imorgen maaskee ikke fandt Originalen dertil.

Midt i disse Drømme mindedes han pludseligt hine Scener i Kaffehuset og den af ham i Alleen saarede Betlerpige. Han undersøgte sin Pung, og traadte derpaa ind til Pedro Badillo.

Don Antonio Calosia y Campillo befandt sig i den store Sal. Andalusieren sad i en Krog og stemte skjødesløst sin Guitarre. Gravitetisk, med Haanden paa Hatten, gik Don Manuel forbi, som om han Ingen kjendte, og traadte ind i den anden Sal.

„Velkommen, Eders Herlighed!“ sagde Verten: Jeg længtes ret efter at aflægge Regnskab. Betlerskeen er næsten helbredt. Ved min Sjel, jeg har ikke ladet hende savne noget.“ — „Jeg vil see Barnet!“ sagde Don Manuel. — „Dieblikkeligt! svarte Verten, tagende et Lys: Jeg skal bede hende komme ned.“ — „Nei, jeg vil nok selv gaae op til hende.“

De gik op, fem Trapper høit. Ved Enden af en ved gamle Meubler spærret Gang, som var Samlingsstedet for hele Nabolagets Katte, befandt sig et usselt Tagkammer. Tobaksblade, ophængte paa Bjelkerne, udbredte en gjennemtrængende Lugt, som strax steg til Hovedet. Bag Døren stod en temmelig reenlig Seng; noget længere borte en gammel Lænestol og et Bord.

Betlerfken fad ved Fødderne af Sengen. Fyrigt fprang hun op, da hun faae Don Manuel indtræde, og hilfte ham med hiin ydmyge og bedrøvelige Mine, hvormed hun pleiede at bede om Almisfe. „Sæt Dig, mit Barn!“ fagde Officeren til hende. — Og da hun blev ftaaende, tilføiede Verten, i det han fkjød hende hen mod en gammel Stol: „Sæt Dig dog, Lazarilla! Hans Herlighed befaler det!“ Og hun fatte fig, gandfke forvirret, paa Randen af Stolen; Don Manuel tog Lænefolen, og Pedro Badillo blev ftaaende med fit Lys i Haanden.

Nu fpurgte Officeren fig felv, om den fjeldne Skjønhed, han fandt i dette usle Kammer, kunde være den famme Betlerfke, han havde beskyttet mod Don Antonio; først lidt efter lidt gjenkjendte han hende. Denne Maaned, fom hun havde tilbragt inden Dørre, havde bevirket en vidunderlig Forandring i Lazarilla's Udvortes. Hendes Farve, før bruun af Solen, havde igjen antaget den reneste Hvidhed; istedet for at falde hende ned over Anfigtet i ulige Fletninger, dannede nu hendes lange Haar en yndig Krands paa hendes unge Pande, og hendes fine henrivende Træk, der ikke mere fkjulte fig under en forreven Mantilla, havde forfkjønnet fig ved et ubefkriveligt Udtryk af Roligbed og Melancholie. En Sirtfes Kjole, temmelig reenlig, gjorde ogfaa den fkjønneste og rankeste Taille gjældende, fom Don Manuel nogenfinde havde beundret.

„Mit Barn! fagde han omfider, kaftende et Blik paa Lazarilla's Arm, fom hun endnu bar i Bind: Der havde kunnet fkee en ftor Ulykke, og fkjøndt jeg var uskyldig derí, vilde jeg dog have været utrøftelig derover. Nu, I er jo, ved Guds Godhed, næften gandfke helbredt.“ — „Og ved Eders Tjeners Omhu!“ faldt Pedro Badillo ham i Ordet: Jeg har før været Barbeer, og husker endnu Lidt af mit gamle Haandværk. Spørg kun den Lille! Igaar

har jeg erklæret hende for Rekonvalescent, og om en Maaned vil hun kunne bruge sin Arm efter Behag."

„Ak, De er meget god, Herre! raabte Lazarilla med Taarer i Øinene: Een Maaned endnu, det er forlænge. Jeg føler mig allerede nu meget vel . . . . . jeg vil nok kunne friste mit stakkels Liv."

„Ret saa! Sæt kun Livet paa Spil, for strax at kunne drive omkring igjen! afbrød Verten hende: Herre, hun tænker blot paa, igjen at komme til San-Francisco's Port, for her at sidde Dag ud, Dag ind, med udrakt Haand."

„Mit Barn! sagde Don Manuel, uden at kunne vende sine Øine fra Lazarilla: Du betler altsaa ved San-Francisco's Port?" — „Ja, Herre, ved den lille Laage, og om Aftenen naar Veiret er godt, gaaer jeg paa den store Promenade." — „Har Du Forældre? Hvo er Din Fader?" — „En blind Mand, før meget velbekjendt ved Puertadel-Sol. Min Moder ledte ham, og sang, medens han spillede Violin. De døde Begge, da jeg først var sex Aar gammel." — „Og hvo sørgede saa for Dig?" — „Min Bedstemoder, en from Kone. Hun er ogsaa død, og jeg er nu gandske alene." Hendes Stemme var, ved disse Ord, gandske bevæget og en Taare blinkede i hendes lange Øienhaar.

„Og for at leve, beder Du om Almisse? spurgte Don Manuel med dyb Deeltagelse: „Ak, stakkels, stakkels Barn! Du maa lære at arbeide, Lazarilla; det er det eneste Middel til at være og forblive ærlig altid. Saasnart Du har lært Noget, skal jeg skaffe Dig en god Plads. Her er Noget for Din Underviisning."

En Pengepung faldt i Pedro Badillo's Haand, og Betlerſken gjorde store Øine. Dette Forslag, at arbeide, syntes hende meget forunderligt, men hun vovede ikke, at sige noget.

„Det er en Lykke! raabte Verten: Lazarilla, hver Dag af Dit Liv maa Du takke Gud for dette Kaardestik; det vil gjøre Din Lykke. Da Hans Herlighed er saa høimodig, at betale for Din Underviisning, vil jeg see at finde et dygtigt Fruentimmer, som kan lære Dig at sye. Sagtens vil det vare en Stund, for Du kan jo slet ikke gjøre noget med Dine Hænder. Tak nu Hans Herlighed.“ Lazarilla mumlede nogle uforstaaelige Ord og saae paa Don Manuel med Taarer i Øinene.

„Hvor hun er smuk! tænkte Don Manuel: Hvilken Veltalenhed i dette stumme Udtryk af Erkjendtlighed!“ — „Nu, Du store Tosse!“ sagde Pedro Badillo gandske sagte: Siig dog Hans Herlighed noget Behageligt.“ Men Lazarilla fandt ingen Ord.

„Jeg vil komme igjen om nogle Dage! sagde Officeren, i det han stod op: Fat Mod! Jeg skal nok hjelpe Dig, og med Guds Bistand skal Resten af Dit Liv vorde bedre, end Begyndelsen har været.“ Don Manuel gik, forvirret, næsten beskjæmmet, thi han havde begyndt at undfange onde Tanker.

Don Antonio befandt sig endnu i Kaffehuset og laante sit Øre til det, Officeren, i det han gik bort, sagde til Verten: „Jeg vil, at Eders Hustru, skal tage dette Barn under sin Varetægt, og at hun navnligen aldrig lader hende komme herned. Saa smuk og saa forladt, som hun er, vilde hun snart være forloren.“

„Det er meget sandt, for hun er saa uskyldig, som et nyfødt Barn. En vidtløftig Person kunde let snakke hende noget for.“

Officeren gik. Don Antonio nærmede sig igjen Andalusieren, og de talte sagte sammen. „Det er en brav, en velgjørende Herre!“ sagde Verten med høi Røst: „Træk, som disse, burde offentligt kundgjøres. En fattig Tøs vorder saaret, man veed ei, hvorledes; en Officeer træder til,

han giver mig sin Pengepung uden at tælle efter, hvormeget der er deri . . . tre Dubloner og tredive Realer; dermed skulde jeg betale Saarlægen og saa videre . . . . idag kommer Officeren igjen; han finder den arme Skabning næsten helbredt . . . og han giver endnu en Haandfuld Realer, samt store Løfter. Denne for en Maaned siden gandske lasede Betlerske er nu velklædt, hun har et Værelse hos mig og vil med Tiden komme i et godt Huus . . . og det Skjønneste af den hele Historie, mine Herrer, er, at Fanden ikke faaer noget at lee ad, at Ingen kan sige: Efter Barmhjertigheden kom Synden; thi min Kone vogter den unge Pige. Enhver kjender Theresa Badillo."

Imidlertid havde Don Antonio reist sig. Han stillede sig ligeoverfor Pedro Badillo og sagde: „Dette løse Fruentimmer, som Eders Kone skal vogte, er allerede gaaet gjennem mange Hænder. Stig kun hendes Beskytter det fra mig."

Alle loe. Don Antonio gik bort med en pobelagtig lystig Mine og Pedro Badillo raabte i Vrede: „Løgn, mine Herrer, Løgn! Hvad kunne Mandfolk ikke sige! Don Antonio havde først ført Betlersken hid, og hun gjorde ham Modstand, for han er brutal, trættekjær, hæslig af Ansigt, som Enhver kan see, og fattig som en Kirkerotte . . . . jeg veed det, jeg, som taler med Eder . . . . den unge Pige er fornuftig, jeg indestaaer derfor, og *valgame Dios!* jeg skal sige Don Antonio det i hans Øine, jeg skal bede ham, ikke sætte sine Been oftere i mit Huus!"

„Naa! Naa! sagde Andalusieren, fremtrædende af Gruppen: I behøver ikke at forivre Jer! Jeg kunde fortælle Jer Adskilligt om denne Due, som jeg i tre Maaneder havde hos mig i min Vaaning paa Pladsen Sancta-Barbara, hvorpaa jeg overlod hende til En af mine Venner, en Musikus."

Han fjernede sig. Men Pedro Badillo var ganske forvirret, og maatte taale mangen plump Spot af de Tilstedeværende.

Næste Dag var Don Manuel allerede tidligt hos Grev Montepino. Hans Herlighed havde nogle Forretninger at afgjøre. Don Manuel anmodedes om at vente ham i et til Salonen stødende Gallerie.

Mange Malerier smykkede dette kostbare Rum; de fleste fremstillede Scener af det gamle og nye Testament. Med adspredt Blik gjennemløb Don Manuel Galleriet. Disse Helgene, disse Madonnabilleder erindrede ham ubestemt om den Skjønhed, han havde truffet igaar, men ingensteds fandt han den saa fuldkommen og saa paafaldende. Jomfruhovederne med Glorien vare ikke saa guddommelige, som Lazarilla's.

Don Manuel tvang sig til at tænke paa Donna Luisa; men stedse fremstillede Lazarilla's yndige og barnlige Træk sig for ham paany.

Han satte sig ligeoverfor et Malerie af Marillo. Det var Jomfru Maria; hendes sorte Øine løftede sig mod Himlen, man følte Taarer under hendes Øienlaage og hendes halvt aabnede Mund syntes at udaande et Suk af hellig Hengivelse.

„O, hvor dette guddommelige Billed ligner hende!" sagde Don Manuel, hensunken i øm Beskuelse.

„Jeg staaer til Eders Herligheds Tjeneste!" sagde Grev Montepino indtrædende.

Rask stod Don Manuel op. Han rødmede, som om Greven havde kunnet gjætte, hvilke Tanker der sysselsatte ham, og skyndte sig at svare: „Behager det Eder, kunne vi gaae øieblikkeligt."

„Min kjære Manuel!" svarte Greven, i det han pludseligt opgav den alvorlige og ceremonielle Tone: „Ja, vi

ville strax gaae, da I er saa utaalmodig efter at see Donna Luisa. Hun er underrettet om vort Besøg, og ved alt det Gode, jeg har sagt hende om Eder, er hun gandske stemt til Eders Fordeel. Donna Luisa er ingen Skjønhed; men hun har en fortræffelig Charakteer og et elskværdigt Væsen. Det er en Skat, jeg giver Eder."

Gandske bevæget tog han. Don Manuel følte sig gjennemiisnet; han fandt ingen Ord. Det er ingen Skjønhed; tænkte han: O min Gud, hun er maaskee styg .... siden igaar satte Don Manuel stor Priis paa Skjønhed.

Underveis var Talen kun om Medgiften. Grev Montepino lagde stor Vægt paa denne Artikel. Han gik i Detail angaaende sine Formuesomstændigheder; Alt var saa omhyggeligt bestemt, at selv en Advokat ikke vilde have fundet noget at erindre. Don Manuel blev næsten bange; alle disse store Fordele, som stilledes ham saa nær under Øinene, forekom ham som etslags Opreisning.

De naaede Klostret. Don Manuel rystede næsten i det han steeg op ad Trappen, og den sienspnlige Sindsbevægelse, han strædte at beherske, glædede ret den gamle Greve. I Taleværelset var Ingen.

Medens der gik Bud efter Donna Luisa, begyndte Greven at udbrede sig over nogle Saltværker, som han eiede i Kongeriget Valencia, og som han agtede at forbeholde sig.

Don Manuel hørte ham ikke. Hans hele Opmærksomhed var henvendt paa det uhyre Gitter, som deelte Taleværelset. Bag de sorte Gardiner havde han hørt Fodtrin og Stemmer.

Gardinet droges tilside, og der viste sig to Nonner og en Duenna, tre Meduſahoveder, guulrunkne, afskyelige; man skulde næsten troet, det var skeet med Flid. Bag dem stod Donna Luisa.

Don Manuel kastede et Blik paa hende; derpaa bortvendte han sit Ansigt, og Grev Montepino sagde alvorsfuld: „Min Datter, jeg forestiller Dig her Don Manuel de Villa Viciosa, Capitain i Hans Majestæts Garde.“ — Donna Luisa neiede meget dybt, og satte sig tætved Gitteret. Nu begyndte den meest forlegne, intetsigende og ceremonielle Samtale. Grev Montepino viste en meget god Villie, Donna Luisa en stor Frygtsomhed, og Don Manuel et fortvivlet Mod. Synet af Donna Luisa havde strax i Begyndelsen tilintetgjort ham, og efter det første Moment viste han sig som en Mand, der vil tage sin Beslutning.

Man forestille sig en lille Dame, saa smækker, saa fiin, at hun syntes at blive borte i de vide Folder af en sort, stor-blommet Atlaskjole. Om Halsen bar hun en Perlekrands, der bagtil var indflettet i hendes meget blonde Haar. Hendes Træk dannede, uden just at være uregelmæssige, en bizar og ulykkelig Blanding. Saadan var Donna Luisa. Kun eengang vovede Don Manuel at betragte hende, og i det han sammenlignede hende med hiint fortryllende Barn, som hans Erindring saa uafladeligt syslede med, følte han en Bevægelse af Modbydelighed og gandske ubillig Vrede.

Donna Luisa talte lidet. Hendes Stemme var blid, hendes Udtryk valgte, og maaskee skjulte der sig, under det ubetydelige Udvortes, en høimodig og god Sjel, en dannet skarpttænkende Aand, men Don Manuel bestræbte sig ikke for, at gjøre nogen Opdagelse i denne Retning.

Efter en Times Ophold brød Montepino op. Det var i sin Orden, at Don Manuel bad om Tilladelse til at komme igjen; men alligevel maatte hans tilkommende Svigerfader erindre ham herom. Ved en simpel Compliment gav Donna Luisa sit Samtykke, men en lønlig Glæde lyste i det Smiil, hvormed hun saae paa sin Fader, og

hendes smaae graae Øine sendte frygtsomt Don Manuel et Blik, som Denne lykkeligviis ikke bemærkede.

Efter at have forladt Klostret, troede Grev Montepino sig forpligtet til, paany at udbrede sig over sin Datters gode Egenskaber og over hendes Medgift. Dennegang faldt det endnu stærkere i Øinene, at der var Meget, som denne Medgift skulde bøde paa.

Don Manuel var en Spanier af ædel Byrd; havde han engang givet sit Ord, saa tænkte han ikke paa, ad Snigveie at trække sig tilbage. Han overgav sig.

I en Maaned gik han meget regelmæssigt to Gange om Ugen til Benediktinerindernes Kloster. Grev Montepino ledsagede ham ikke altid, og ofte var Ingen, uden den gamle Duenna, tilstede ved hans Underholdninger med Donna Luisa.

Don Manuel maatte tilstaae, at hans Tilkommende besad megen Aand, en uforlignelig Sagtmodighed i Charakteren, ædle og behagelige Manerer. Og dog ansaae han sig for det ulykkeligste Menneske paa Jorden. Hans Modbydelighed for dette Ægteskab forøgedes trods al den Anstrengelse, hvormed han stræbte at beseire den. Intet Hensyn til Rang eller Formue havde kunnet bringe ham til sligt et Offer; men han troede sin Ære bunden og var derfor fastbesluttet, at ægte Donna Luisa, om det end skulde koste hans Livs hele Lykke. Grev Montepino mærkede Intet.

Bryllupsdagen var endnu ikke berammet, men Enhver ansaae den for gandske nær og Don Manuel modtog hver Dag Lykønskninger. Tilsidst vilde han udentvivl have lært at vurdere den Lykke, at være forbunden med en elskværdig Qvinde, som var af høi Byrd, altid sig selv lig, og som ei havde anden Feil, end en vis Hæslighed, naar ikke hiin fortryllende Skabning, hvis Lige han forgjæves søgte i hende, stedse havde svævet ham for Øie.

Han havde gjort Regning paa, at Tiden skulde udslette dette dybe Indtryk; men skjøndt han ikke havde seet Lazarilla igjen, følte han dog i sit Inderste, at hun ikke var glemt og at hendes Billed uafladeligt trængte sig mellem ham og Donna Luisa.

En Dag, da Don Manuel var alene i Benedictinerindernes Kloster, kom det ham fore, som om Donna Luisa modtog ham med en alvorligere Mine, end sædvanligt. Efter nogle Øieblikkes Forløb gav hun sin Duenna et Tegn at fjerne sig.

Paa denne Maade bleve de saagodtsom ene, vel adskilte ved Gittret, men dog hinanden saa nær, at de kunde samtale sagte, uden at høres af de to Nonner, som opholdt sig i den anden Ende af Taleværelset.

„Don Manuel! sagde den unge Grevinde med bevæget Røst, men med en vis Bestemthed: Jeg har en Bøn til Dem, og jeg vover at troe, at de ei vil afslaae den, thi Deres saavelsom min Lykke beroer derpaa.“

Don Manuel følte noget, som lignede en Gysen. Han saae ned for sig og bukkede, uden at kunne sige et eneste Ord.

„Da De beærede mig med Deres Valg, vedblev Donna Luisa med dyb Alvorlighed: udbad jeg mig en Maaneds Frist til at overveie dette Forslag, som vel smigrede mig, men hvorpaa jeg dog ikke var forberedt. Uagtet denne Betænkningstid troede min Fader, at kunne gjøre Regning paa mit Samtykke; han har feilet.“

Disse sidste Ord, som hun udtalte i dyb Bevægelse, aflokkede Don Manuel et Overraskelses- og Glædes-Udraab. Han saae paa Donna Luisa, som om han tvivlede om, at have forstaaet hende ret, og hun vedblev med roligere Stemme: „Jeg har besluttet, ei at forlade dette Huus, hvor min Barndom er henrunden saa lykkeligt. Jeg skal selv underrette min Fader derom. Det Eneste, hvorom jeg

beder Dem, er, at De ikke troer Dem forpligtet til, at yttre formegen Misnøielse over dette Brud. Det vilde forøge min Faders Utilfredshed. Gid han derfor maa finde Dem saa ligegyldig, som jeg ønsker det!"

Gandske bedøvet, lovede Don Manuel af sit fulde Hjerte, at tage Sagen gandske roligt. Man aftalte, at Donna Luisa allerede samme Dag skulde underrette sin Fader om Alt.

Da alt dette var ordnet, kaldte hun paa sin Duenna, og stod op med de Ord: „Don Manuel, jeg haaber, at Forbindelsen mellem Dem og min Fader ikke vil vorde gandske afbrudt .... jeg smigrer mig ogsaa med, at beholde en Ven i Dem. Naar De engang vorder gift, saa besøg stundom den stakkels Eneboerske .... og naar jeg gjenseer Dem .... lykkelig .... i Nydelsen af Jordelivets bedste Glæder .... vil jeg i det mindste kunne sige til mig selv: Jeg har bidraget saa meget til hans Lykke, som jeg formaaede ..... og nu ..... Farvel, Don Manuel!"

Han følte en saadan Taknemmelighed i sig, han elskede Donna Luisa, i dette Øieblik, saa høit, at han næsten med Lidenskab svor, at være hendes hengivneste Ven, hendes Ven for hele Livet.

Hun udrakte sin Haand. Deres Fingre berørte hverandre gjennem Gittret; derpaa neiede hun dybt, og trak sig tilbage. Med Forbauselse bemærkede Don Manuel at hun havde Taarer i Øinene.

Han forlod Klostret med Haab og Glæde i Hjertet, lig en stakkels Fange, der seer det Fængsel aabnes, hvor han troede, at skulle have hensukket Resten af sine Dage. Uden at gjøre sig selv Regnskab for hvad han havde at haabe, frydede han sig ved sin Frihed, og tænkte med Henrykkelse paa Lazarilla.

Don Manuel var en ærlig Mand. Han tænkte endnu ikke paa, at forføre dette Barn, men hans Hjerte bankede ved Tanken om, at see hende igjen, at gjøre hende vel, uden at Nogen havde Ret til, at forlange Regnskab derfor.

Samme Dag, paa Promenadetiden, besøgte Don Manuel Prado.

Pedro Badillo stod i sin Dør. „Eders Herligbed være velkommen! sagde han, i det han traadte hen for Don Manuel: Jeg havde allerede gjort Eder min Opvartning, hvis jeg havde vidst Eders Navn og Eders Bopæl.“

„Jeg kommer noget silde, for at spørge, hvorledes det gaaer Barnet! afbrød Don Manuel ham: Har I baaret Omhu for hende, Pedro Badillo?“

Kaffeverten foldede Hænderne, rystede paa Hovedet med foragtelig Mine og sagde: „Ak Herre, i hvilken utaknemmelig Jord ere Eders Velgjerninger faldne! Denne lille Lazarilla er et Skarn! En smuk Morgen er hun løben sin Vei, og jeg veed, paa min Sjel, ikke, hvad der er blevet af hende.“

Ved dette saa uventede Svar syntes Don Manuel i Begyndelsen bestyrtet; derpaa bragte Uvillie, Vrede, et slags skinsygt Raseri, som han aldrig havde kjendt, hans Blod i Kog.

„Hun er ikke mere her?“ raabte han: „Een eller anden Skurk har maaskee bortført hende!“

„Jeg har al Grund til at troe, at hun er gaaet bort alene. Ingen levende Sjel har talt med hende saalænge hun befandt sig i mit Huus. Gud er mit Vidne, jeg har behandlet hende som min egen Datter. Isøndags fjorten Dage gik Therese op til hende, for at sige hende, hun skulde følge med i Messen; men hendes Stue var tom.“

„Har I søgt efter hende?“ afbrød Don Manuel ham.

„Nei, Herre! Men jeg tænker, hun opholder sig paa de samme Steder som før, i Alkala-Gaden, ved Puerta-del-Sol, og Gud skal vide, hvad hun gjør der."

Nu fortalte Pedro Badillo, hvad Andalusieren og Don Antonio Colosia y Campillo havde sagt. „I troer disse blye Miner, disse nedslagne Øine!" sluttede han sin Tale: „Ogsaa jeg ansaae hende for en Helgeninde, men nu er jeg overbeviist om hendes Uværdighed."

„Det er umuligt!" raabte Don Manuel og gik.

Først gjennemløb han hele Alkalagaden; derpaa vendte han tilbage til Prado og søgte i Alleerne. Mange Betlerske udrakte deres Hænder imod ham; andre Skabninger, endnu uslere, trods deres Kniplingsmantiller og deres Guldkjæder tilkastede ham ømme Blikke, men han gjenkjendte ikke Lazarilla blandt dem.

Omsider, just som han gik gjennem Alkalaporten, sagde en Stemme bag ham: „*Senor por dico!*"

Rask vendte han sig om, og forvirret, bestyrtet, gjorde Lazarilla en Bevægelse, for at undflye. „Hvad gjorde Du der?" spurgte han, gribende hende i Armen, med etslags foragtende Skinsyge.

Gandske fornærmet saae hun paa ham og svarte: „Jeg beder om mit Brød, Herre! Jeg er en fattig Pige!" Og hun begyndte at græde, thi hun følte etslags Samvittighedsnag over, at have viist sig utaknemmelig mod Don Manuel, der havde gjort hende saameget Godt.

„Kom med!" sagde han mildere.

Hun fulgte ham uden Modstand, og de gik hen i en eensom Allee, hvor de satte sig. Don Manuel tog Betlerskens Mantille tilside og betragtede ved Maanens Skin dette aabne, deilige Ansigt. Hun skjalv ved hans Blik.

„Lazarilla!" sagde han, idet han bestræbte sig for, at være rolig: „Hvorfor har Du forladt Pedro Badillo's Huus? Har man ikke behandlet Dig vel?"

„O, min Gud, jo! Der manglede mig Intet, Herre!“

„Hvorfor gik Du da?“

Hun svarte ikke.

„Man siger, Du har gjort det, for at føre et slet Levnet!“ vedblev Don Manuel.

Lazarilla foldede sine Hænder. Rimeligviis begreb hun den bittre Foragt, som ledsagede disse Ord, thi hun sagde, ikke uden Heftighed: „Jeg er en ærlig Pige, Herre!“

„Nu, hvorfor har Du da forladt det Tilflugtssted, jeg gav Dig? Hvorfor er Du her?“ raabte Don Manuel: „Siig mig det, Lazarilla! Siig mig det øieblikkeligt, og, ved Din Sjel, fordølg mig Intet, thi Du seer, jeg er Dig god! Frygt Intet! Nu, Barn, siig mig Alt.“

„Ak Herre, hvad skal jeg sige? Jeg har ingen stor Synd paa min Samvittighed. Min eneste Brøde er, at jeg har været utaknemmelig mod Eder og mod Hr. Badillo. Men — jeg var død, var jeg bleven i dette Huus. O, hvilket Liv! Altid indelukket, siddende, med Arbeid i Haanden! Jeg maatte græde, hvergang jeg saae ned paa Gaden. En Dag gik jeg bort. Det er Alt.“

„Og hvad har Du siden gjort?“

„Jeg har betlet ved San Francisco's Port; om Aftenen befandt jeg mig her.“

„Frygtede Du ikke, at møde hiin Herre, som en Aften mishandlede Dig?“

„Han fulgte mig noglegange, men jeg holdt mig i Alleerne, hvor der var mange Folk, og han talte aldrig til mig.“

„Der er ogsaa en anden Mand, som følger Dig og som kjender Dig meget godt. Han siger, Du har levet med ham hele tre Maaneder.“

„Saa siger han en skjændig Løgn!“ svarte Betlerſken oprørt: „Hellige Jomfru, beskyt mig mod disse onde Mænd!“ Hun kyssede det ved hendes Hals hængende Skapulier; der-

paa stod hun urolig op og sagde: „Eders Herlighed ville undskylde mig! Jeg maa gaae; Alleerne vorde tomme.“

„Jeg skal følge Dig!“ sagde Don Manuel: „Tag min Arm!“

Hun veeg forskrækket tilbage.

„Tag dog min Arm!“ vedblev han: „Frygter Du noget hos mig?“

„Ak nei, min Herre!“ raabte hun: „I vil mig ikke ilde, I er ædelmodig mod en fattig Pige. Jeg vil gaae ved Siden af Eder.“

Han nødte hende til, at støtte sig ved hans Arm, og lod hende vise Vei. Efter en halv Times Vandring naaede de Omgivelserne af Pladsen de la Cebuda.

„Herre!“ sagde Betlerfken, standsende midt i en mørk, trang og smudsig Gade, der ironisk bar Navn af *la calle de los hidalgos:* „Vi ere ved mit Hjem. Gud lønne Eder for Eders Godhed! Jeg skal hver Dag bede en Rosenkrands for Eder!“

Med disse Ord forsvandt hun i en mørk Gang. Don Manuel sprang efter hende og indhentede hende ved den forfaldne Trappe, hun just vilde betræde.

„Jeg vil følge Dig til Dit Kammer!“ sagde han: „Men boer Du da virkelig her?“

Dette Huus saae ud som en Mordergrube; Døren stod aaben Dag og Nat. Ved Enden af Gangen laae en liden Gaard, hvortil flere mørke Gjennemgange grændsede. Aaben for alle Vinde hævede Trappen sig i en Krog; en mat Lampe belyste den.

Lazarilla syntes forfærdet over Don Manuel's Beslutning.

„Herre! sagde hun med bedende Mine: Forlad mig! Jeg er i Sikkerhed her. Nu er jeg næsten bange for Eder. Herre, jeg er en fattig Pige, men aldrig er en Mand traadt ind i min Stue.“

„Jeg giver Dig, som Adelsmand, mit Ord, kun at blive der et Øieblik, men derop vil jeg, Lazarilla.“

Hun gjorde Korsets Tegn, og tændte en Stump Lys ved Lampen. Derpaa gik de op, Lazarilla foran. Da de havde naaet tredie Etage, aabnede sig en Dør, og der viste sig en gammel Betlerskes Pergamentsansigt i Profil.

Lazarilla skjulte Don Manuel bag sig og skyndte sig at sige: „Det er mig, det er mig, Moder Hortigaz! God Aften, jeg trænger til Intet.“

„Jeg har bragt Dig en Skaal Suppe, ah, gandske delikat!“ sagde den Gamle: „Jeg har hentet den hos de barmhjertige Brødre. Den staaer paa Dit Bord — jeg har holdt den varm til Dig, men Du er bleven længe ude iaften; Vogt Dig, Lille!“

Den gamle Natugle trak sig tilbage i sit Hul; Lazarilla lagde Fingeren paa Munden og gav Don Manuel et Tegn, at gaae, men han paastod, at ville følge Betlersken.

I den sidste Etage af dette smudsige og forfaldne Huus var der et lidet Kammer uden Kamin, uden Vinduesskoder — det var Lazarilla's Stue. Det hele Møblement var ikke tre Realer værd; dog skjulte den strengeste Reenlighed Armoden. Gamle Helgenbilleder smykkede Væggene, Roser blomstrede i et Potteskaar. Der var et Bord og een eneste Stol; Sengen var tarvelig som en Kartheusers, men havde dog et hvidt Teppe.

Lazarilla blev staaende, rystende over hele Legemet; Don Manuel kastede et rask Blik om sig, og steeg ned igjen med de Ord: „Lazarilla, imorgen sees vi igjen.“

Da Don Manuel kom hjem, fandt han et Brev fra Grev Montepino. Han havde forladt Madrid samme Aften, meget vred over sin Datters Forhold, uden at besidde Mod til, at tage Afsked fra den Mand, han havde glædet sig til, at kalde sin Svigerson.

Næste Dag besøgte Don Manuel Prado meget tidligt. Lazarilla kom først mod Aften. De satte sig i en eensom Allee.

Nu tilkjendegav Don Manuel Betlerſken, hvad han kunde og ville gjøre for hende. Han foreslog hende, at være hans Elſkerinde; hun afslog det hverken med Foragt, eller med Vrede, men med kold Fasthed. Don Manuel forlod hende, forundret, fortørnet, og svor, aldrig at ville see hende igjen.

Dagen efter opsøgte han hende og fulgte hende langtfra. Den følgende Dag talte han med hende, og snart ventede han hver Aften paa Leilighed til at sige hende, at han elskede hende, at hendes Ligegyldighed, hendes fortsatte Vægring, gjorde ham ulykkelig. Han undskyldte hendes Lune, hendes simple Manerer; han agtede hende; det smertede ham, at see hende fattig og forstødt. Tilsidst elskede han hende af Hjertensgrund.

Men uden at ændse en saa fornem Elsker og en saa heftig Lidenskab, vedblev Lazarilla at betle, og omsider trættede Don Manuel's Forslag hende, istedetfor at smigre og forføre hende.

Imidlertid vakte disse hyppige Samtaler Don Antonio Colosia y Campillo's Nysgjerrighed. Da han tilbragte sin meeste Tid paa Promenaden, havde han god Leilighed til at iagttage Betlerſken, og hans slette Lidenskaber vaagnede, da han begyndte at forudsee, at en Anden skulde eie denne Pige, som havde forsmaaet ham.

En Aften sagde han til Andalusieren, der var bleven hans Fortrolige: „Pèpe, min Søn, jeg maa vide Alting meget nøie. Denne smukke Officeer synes at tage Lazarilla under sin udtrykkelige Beskyttelse.“

„Jaltfald udstyrer han hende kun maadeligt!“ sagde Andalusieren: „Jesus! Hun gaaer uslere klædt, end den lykkalige St. Johannes. Jeg vilde holde hende som en

Prindsesse, hvis hun tilhørte mig, men min Mening er, hun tilhører Ingen."

„Jeg vilde give Halvdelen af mit Navn, for at vide, hvorledes det hænger sammen! Pèpe, min Søn, kunde Du ikke finde noget Middel til, at passe ham op i Nærheden?"

„Meget forbunden! Jeg længes slet ikke efter, at lade mig mørbanke af hans Drabanter. Men da jeg er Eder meget hengiven, kunde jeg nok hitte paa noget. Jeg har allerede en Plan, men jeg skammer mig i mit Hjerte, naar jeg betænker, hvor dybt jeg nedlader mig."

Her gjorde han en Bevægelse, som En, der afstørrer en Tallerken.

„Du vil igjen være Tjener?" raabte Don Antonio.

„Ja, hos Gardeofficeren, hvis det er muligt."

Samme Dag afragede Pèpe sit Skjæg, iførte sig et Livree og begyndte at gaae omkring til alle de Personer, fjern og nær, der kunde understøtte ham i hans Plan. En ulykkelig Skjebne vilde, at Don Manuel imidlertid afskedigede sin Kammertjener. Otte Dage efter havde Pèpe Tjenesten.

Sex Uger siidigere mødtes Don Antonio Colosia y Campilla og Pèpe paa Prado.

„Nu, hvor Djævlen er Du da? siger Don Antonio: Over en Maaned har jeg søgt efter Dig, thi Du kommer ikke til mig. Nu, hvad har Du at sige mig?"

„Intet! svarte han koldt: Intet, eller saagodtsom Intet. Jeg vil blot lade Eder vide, at jeg gifter mig."

„Ah, ah! Og hvo er da den af Gud og Mennesker forladte Qvinde, som vil ægte Dig?"

„Lazarilla, haaber jeg. Ja, Don Antonio, jeg er en aabenhjertig Mand, og har ikke villet undlade, at un-

derrette Eder derom. Jeg er forlibt i den Lille, og jeg vil ret strax foreslaae hende, at vorde min Kone."

„Pèpe! sagde Don Antonio, tæmmende sin opstigende Vrede: Pèpe, min Ven! Vi ville tale roligt om denne Sag. Du vil ægte denne gemene Tøs, Don Manuel's Maitresse?"

„Hun er Ingens Maitresse! Lazarilla er en fornuftig Pige, hun har forsmaaet Don Manuel's Penge og Foræringer, hun kan ikke lide ham. I en Maaned har I ikke seet hende her, hun forlader ikke San-Francisco's Port; her har jeg i Fraftand maattet holde Die med hende, efter Don Manuel's Befaling. Men ved den Leilighed har jeg forelsket mig i hende. Hun har ikke villet være en fornem Herres Elskerinde; men hun vil prise sig lykkelig ved at vorde en fattig Djævels Kone. Jeg ægter hende lige for Don Manuel's Næse!"

„Meget vel, Og saa?" — „Saa tager jeg hende med til Almunecar; det er et godt Land, hvor jeg er fra, og det er Skik sammesteds, at bære en lille Dolk i Beltet ...."

„Ven Pèpe, jeg vil sige Dig noget. Jaftes har Lazarilla været hos Don Manuel til Klokken Elleve i Alleen ved de to Brønde."

Pèpe foer med Haanden under sin Trøie og udstødte en Forbandelse. Derpaa sagde han: „Ligemeget! Hun er fornuftig!" Dermed gik han, uden at sige Don Antonio Farvel.

Han løb til San-Francisco's Port, vis paa, at træffe Betlerfken her. Men hun var her ikke. Nu besluttede han, at opsøge hende i hendes Kammer, hvor han før havde været i Don Manuel's Ærinde.

Lazarilla sad, idet han bankede paa, Albuerne støttede paa Bordet, Ansigtet skjult i begge Hænder. Hun syntes hensunken i dybe Drømmerier, men det vilde været vanskeligt at gjætte, om det var Kummer eller Glæde, som

besjelede hende. Hun hilste Pèpe, idet hun nikkede med Hovedet, og ventede nu paa, hvad han havde at sige hende, som om hun allerede var forberedt paa hans Budskab.

Pèpe var øieblikkeligt bestyrtet. Han saae sig om for at søge en Stol, thi han fandt det ikke bequemt, staaende at begynde sit høitidelige Foredrag. Da han ikke kunde finde Noget at sidde paa, korslagde han Armene og sagde alvorsfuld: „Lazarilla, jeg er her, for at tale med Eder om en Sag, som skal grunde Eders hele Livs Lykke.“ Han smilte let, og nikkede, som om hun forud vidste, hvad det gjaldt.

„Lazarilla! vedblev han, tydende dette til sin Fordeel: Før jeg siger Eder Alt, hvad jeg har paa mit Hjerte, maa jeg vide, om I mindes, at have seet mig før, for tre Maaneder siden omtrent, da jeg en Aften sang paa Prado.“

Forundret rystede hun paa Hovedet. Men strax derpaa raabte hun, greben af en pludselig Erindring: „I har slaaet mig en Aften!“

„Ak ja, desværre! tog han Ordet: Men jeg vil gjøre Alt godt igjen, ved at tilbyde Eder Alt, hvad jeg eier, min Haand og mit Hjerte. Vil I indgaae i legitimt Ægteskab med Pèpe Badalso? Han tilbyder Eder sin Fortjeneste, sit Blod.“ Han kastede sig paa Knæ og vedblev: „Nu, samtykker I ikke? Jeg elsker Eder, og jeg har Noget paa Kistebunden .... Sexhundred Realer .... jeg er et godt Parti, Lazarilla. I kan leve, uden at I behøver, at røre Jer til noget. Nu, naar skal vi have Bryllup?“

„Aldrig! Det er umuligt!“ svarte hun roligt. — „Umuligt! Og hvorfor?“ sagde han, idet han stod op med en Bevægelse af Vrede og Foragt: „I finder maaskee, at jeg ei er Eder værd? Gud bevares! I gjør kanskee Regning paa, at vorde gift med en Grand, I, med Eders bare Been og Eders pjaltede Mantille!“

Betlerpigen var en godmodig Skabning. Hun svarte gandske simpelt: „Pèpe, jeg kan ikke ægte Jer, fordi jeg

har lovet at ægte en Anden. Gaae strax bort herfra, thi der kunde let hændes Eder noget Ubehageligt her. Gaae! Jeg skal aldrig huske paa, hvad J sagde mig nys."

Disse velvillige Ord besvarte Pèpe kun med en truende Mine. Han gik rasende bort, endogsaa uden at spørge om den Medbeilers Navn, som hun foretrak for ham. — „En eller anden Betler udentvivl! tænkte han: Oho, jeg skal underrette Don Manuel derom."

En Uge sildigere tog Don Manuel sin Afsked som Capitain i Garden. — I nogen Tid havde han levet meget indgetogen, og lod sig nu forlyde med, at ville gjøre en Reise til Frankrig. Snart var det Rygte i Omløb, at han vilde gifte sig, men Ingen vidste Brudens Navn, Ingen fik Anmeldelse derom.

Donna Luisa var den Eneste, Don Manuel meldte sin Afreise. Hans Brev indeholdt kun nogle Linier, men det kostede Modtagerinden mange Taarer. Don Manuel sagde hende deri Farvel og underrettede hende om det sælsomme Giftermaal. — Den unge Grevinde skrev til sin Fader og bad ham tillade, at hun tog Novicesløret, men Greven var ikke at rokke i den Bestemmelse, at hans Datter ikke maatte træde ind i Ordenen, saalænge hun var mindreaarig.

Ved sin Afreise havde Don Manuel kun medtaget to Tjenere. Pèpe var bleven i Madrid, hvor han skulde føre Overopsynet i Hotellet, og man kan sige, at han betragtede det som sit eget. Hans gamle Ven Don Antonio Colosia y Campillo besøgte ham hver Dag.

Omtrent atten Maaneder efter Don Manuel's Afreise spiste Pèpe tilaften med sin Ven Antonio og nogle Tjenere, samt en gammel Duenna, der tjente dem som Kok:

kepige. Det var henimod Midnat, og man var just i det bedste Lag, da Nogen bankede stærkt paa den store Port.

„Hellige Jakob, hvad er det for en Fredsforstyrrer?“ raabte Pèpe. Den Gamle løb til Vinduet, og saae en Reisevogn med to Tjenere bagpaa holde for Porten. „Hans Herlighed!“ skreg hun: „Det er Hans Herlighed, som kommer tilbage. Er det da muligt, at man saaledes kan falde ned fra Skyerne! Intet er istand, ingen Stue reengjort, ingen Gardiner for Vinduerne. Havde man blot vidst det en Dag forud!“

Imidlertid var Don Antonio forsvunden, og Pèpe iilte at aabne Porten, ledsaget af to Tjenere med brændende Fakler. Vognen rullede ind i Gaarden. Don Manuel steg ud; derpaa gav han sin Kone Haanden, for at føre hende op i den store Sal, medens man læssede af.

Det er noget ret Sørgeligt, efter en lang Fraværelse at komme hjem, uden at være ventet. Disse Steder, som man nu igjen skal tage i Besiddelse, give et øde og trøstløst Skue. Man føler sig som fremmed i sit eget Huus, og man maa, saa at sige, først stifte nyt Bekjendtskab med sin hele Omgivelse. Man befandt sig i Februarmaaned; det var koldt. Don Manuel lod lægge i, han skjød en Lænestol hen til Kaminen, og Lazarilla udhvilte sig deri, indhyllet i sin Pels.

To Lys brændte paa Bordet, og gjorde netop de forgyldte Lister synlige, som indfattede de Damastes Tapeter i Salonen; de uhyre Speile kastede dunkle Reflexer mod der med Freskomalerier smykkede Loft, og en Straale af Maanen brød igjennem de for Gardiner blottede Vinduer. Lazarilla kastede et Blik om sig; derpaa satte hun sig tilrette i Lænestolen og lukkede sine Øine, som for at sove, men en Taare blinkede under hendes lange Øienhaar, og Don Manuel sagde vel den hundredste Gang, idet han betragtede hende med Bitterhed: „Hun er ikke lykkelig! Min

Gud, hvorfor? Jeg elsker hende dog, og sørger kun for hendes Lykke."

Don Manuel havde ogsaa kunnet spørge sig selv, hvorfor han ikke var lykkelig i Besiddelsen af denne Kone. Den sjeldne Skjønhed, som havde forført ham, straalte dengang i al sin Glands; hvad der fattedes i dens Fuldkommenhed, havde et omhyggeligt Toilette, et rigt Livs Pragt, givet den. Desuden var Lazarilla en god Skabning, frygtsom, indskrænket, fuld af Ydmyghed. Aldrig havde hun tilsidesat den Agtelse og Erkjendtlighed, hun skyldte Don Manuel, men midt i al den Godhed, han viste hende, midt i al den Luxus, alle de Adspredelser, hvormed han omgav hende, fortæredes hun af Sørgmodighed og Kjedsomhed. Hun havde gjerne bortgivet sine prægtige Klæder, sit hele Liv fuld af Ødselhed og Glands, for sin gamle Mantille og for een eneste Armodens og Frihedens Dag.

Don Manuel meddeelte hende sin Beslutning, at tilbringe Resten af Vinteren i Madrid. Som sædvanligt, forsikkrede hans Kone ham, hun var særdeles veltilfreds med denne Bestemmelse. Havde han, i samme Aandedræt, taget en anden Bestemmelse, vilde hun have sagt det samme.

Denne fuldstændige Ligegyldighed martrede Don Manuel. Han gjorde alt Muligt, for at overvinde denne Fornægtelse af egen Villie; men Lazarilla forstod kun, at give efter. Selv vilde hun aldrig noget.

Pèpe bemærkede snart, hvor kummerlig-lykkeligt dette Ægteskab var, og hans Glæde derover var ubeskrivelig. Al den Kjærlighed, han havde følt for Lazarilla, havde forvandlet sig til et skinsygt Had. Uden at gjøre sig selv Regnskab for hvad han vilde, følte han sig tilbøielig til, at gjøre hende Ondt, og mere ved etslags Instinkt, end i Haab om Hævn, begyndte han at efterspeide hendes uskyldigste Handlinger. Hun, altid god, altid sig selv lig, be-

handlede ham, som om hun aldrig havde seet ham, før hun blev Don Manuel's Kone.

Nogle Uger forløb. Lazarilla tilbragte Tiden paa sit Værelse, uden at modtage noget Besøg, uden at sysselsætte sig med nogetsomhelst Arbeide, efter sin gamle Vane. Hun følte en dyb Modbydelighed for alslags Arbeide, og aldrig kunde hun bequemme sig til, at lære at læse; de Talenter, der udfylde rige Folks Tid paa en saa behagelig Maade, fattedes hende gandske. Hun sov den hele Dag, eller bad til Gud, for at dræbe Tiden; sit Værelse forlod hun kun, for at gaae i Messen, stedse ledsaget af sin Duenna og af Pèpe; en gammel Franciskaner, hendes Skriftefader, var den eneste Person, hun besøgte fra Tid til anden.

Umærkeligt vænte Don Manuel sig til, at tilbringe hele Aftener udenfor sit Huus; han vendte ikke tilbage i Verden, men han besøgte igjen Nogle af sine gamle Venner.

En Dag gik han hen i Benediktinerindernes Kloster, og snart bleve hans Besøg hyppige. Den unge Grevinde gjættede meget snart, at Don Manuel ikke var saa lykkelig, som han stræbte at synes. Med sin Takt, sin fine Følelse, raadte, trøstede hun ham; tilsidst blev hun ham en sand Veninde.

Ofte, naar Don Manuel kom tilbage til den arme Lazarilla, sagde han ved sig selv, idet han betragtede hende: „Hun er meget smuk, men der fattes hende Donna Luisa's Aand . . . . hvor interessant er Donna Luisa!"

Don Manuel adspredte sig ved at besøge Theatret. Lazarilla kunde ikke lide denne Adspredelse, og skjøndt hun ikke lod sig forstaae dermed, vilde han dog skaane hende for denne dræbende Kjedsomhed.

Jalmindelighed kjørte han ud om Aftenen; Pèpe og en anden Tjener stode bagpaa. Lazarilla blev ene i Hotellet med sine Folk. Hendes Duenna og tro Kammerpige

forlode ikke hendes Værelse; en gammel, næsten blind Tjener opholdt sig i Forgemakket.

Da Vaaren var kommen, fandt Lazarilla Smag i, hver Aften at gaae ned i Haven ved Hotellet. Her tilbragte hun hele Timer gandske ene, thi den gamle Tjener, som fulgte hende, faldt i Søvn paa Terrassen, eller gik ind af Frygt for Aftenduggen.

I Baggrunden af Haven befandt sig en lille Pavillon, som Don Manuel havde ladet restaurere. I Begyndelsen morede det ham, at opholde sig her med Lazarilla; men paa nogen Tid havde han gandske forsømt den. Siden hun blev alene her, havde hun en stor Forkjærlighed for dette Sted. Hun indelukkede sig her, saasnart hendes Mand gik ud, for at begive sig i Theatret, og først mod Midnat forlod hun Pavillonen.

Naar Don Manuel kom hjem, fandt han hende næsten altid liggende, bedende sin Rosenkrands ret andægtigt. — „Hun er meget eenfoldig, hun er endogsaa dum!“ tænkte han ofte; dog tilføiede han strax: „Men hun er meget smuk, og meget tro! . . . . En tro Kone er en sjelden Skat!“

En Aften forvisede Pèpe sig om, at en Mistanke, som han længe havde næret, var grundet, at Lazarilla nemlig hver Aften gik ud gjennem den lille Havedør, som førte til Franciskanernes Gade. Næste Dag gik han til Don Antonio, for at meddele ham denne Opdagelse. Denne meente, man maatte strax underrette hendes Mand derom.

Samme Aften, da Don Manuel, udenfor Operahuset, steg ud af Vognen, gav en Mand Pèpe et Brev og forsvandt øieblikkeligt. — „Til Eders Herlighed!“ sagde Pèpe.

Don Manuel tog Brevet, gjennemløb det, og knugede det sammen med Uvillie, som et Menneske, der foragter en feig og bagtalersk Angivelse. — Efter at være ind-

traadt i sin Loge, læste han alligevel det fatale Brev paany. Det indeholdt kun de Ord:

„Lazarilla gaaer ud hver Aften fra Klokken otte ind„til Midnat. Eders Herlighed maa selv efterspore, til hvis „Gunst Eders Gemalinde skuffer Eder, og hvo af de tal„rige Elskere, hun før har havt, der igjen er indtraadt i „sine gamle Rettigheder."

Don Manuel sønderrev Brevet, og satte sig. Efter fem Minuters Forløb reiste han sig igjen og løb ned til sin Vogn. I det han sprang i den, raabte han: „Hjem!"

„Hjem!" gjentog Pèpe, og tog Plads ved Siden af Kudsken. Hestene fore afsted, som om Steenbroen var glo„ende. Før ti Minuter vare omme, var Don Manuel hjemme. Udenfor Døren steg han ud, og sagde til Kud„sken: „Vent mig her, jeg kommer strax tilbage .... Du ogsaa, Pèpe!"

Uden Lys gik Don Manuel gjennem en hvælvet Gjen„nemgang, som førte til Terrassen og Haven. „Veed Du, hvor Din Frue befinder sig, Roque?" spurgte han den gamle Tjener.

„Hist i Pavillonen! svarte han: Hun ventede ikke Eders Herlighed saasnart tilbage." — Don Manuel aan„dede dybt, liig et Menneske, der pludseligt befries fra en uhyre Vægt, og sagde: „Det er godt! Lys mig til Pavil„lonen; jeg vil derind et Øieblik."

„Naar nogen Anden, end Eders Herlighed, gav mig denne Befaling, sagde den gamle Roque: saa adlød jeg ikke. Fruen har paa det Bestemteste forbudet mig, at for„styrre hende, men det forstaaer sig ....."

„Hurtigt, Gamle!" — Medens Roque gik ind, at hente et Lys, nærmede Don Manuel sig Pavillonen. Nøglen sad ikke i Døren. Han bankede paa, og kaldte Lazarilla ved Navn; Ingen svarte.

„Du siger, at Din Frue er derinde?“ tilraabte Don Manuel Tjeneren, som vendte tilbage med Lys.

„Jeg saae hende gaae derind noget sildigere, end Eders Herlighed steg tilvogns.“

„Ved Din Sjel! Siger Du Sandheden?“ — Tjeneren lagde Haanden paa Brystet og bukkede. Don Manuel bankede og kaldte paany. Derpaa bøiede han sig mod Døren og sagde høit: „Jeg skal ind, jeg vil øieblikkeligt ind, og vee Den, jeg træffer der!“ — Han lyttede igjen. Ingen rørte sig, Ingen svarte. Nu bød han Roque hente en anden Nøgle, som laae i hendes Secretair.

Roque traf Pèpe i Gjennemgangen. „Det er besynderligt! sagde den Gamle gandske forvirret: Det ahner mig, at der forestaaer dette Huus en stor Ulykke . . . . . Gode Pèpe, følg op med mig! Hans Herlighed har befalet, at hente ham den anden Nøgle til Pavillonen . . . . Fruen har indelukket sig der, og vil ikke lukke op.“

Pèpe rev Lyset fra Roque, var i eet Spring oppe og bragte selv Don Manuel Nøglen. — „Godt, Pèpe!“ sagde Denne med en af Raseri skjælvende Stemme: „Bliv nu her ved denne Dør, og pas godt paa, medens jeg gaaer derind, at Ingen skal undkomme.“ — Pèpe svarte kun med et Tegn. Han trykte sig mod Muren, og stak Haanden under sin Trøie. „Intet Knivstik!“ sagde Don Manuel: „Jeg vil selv afgjøre Alt!“

Han aabnede Døren og treen hastigt ind, med Kaarden i Haanden; Pavillonen var tom. To Lys brændte paa Bordet, Lazarilla's Silkekjole, hendes Perlehalsbaand, hendes sorte Kniplingsforklæde, hendes Handsker laae paa en Stol. Don Manuel søgte paa det Omhyggeligste; men der var intet Videre at opdage.

Han forlod Pavillonen, og lukkede Døren. Derpaa sagde han til Pèpe: „Tag Lyset og gaae foran mig!“ — De gik ud i Baggrunden af Haven, og undersøgte den

lille Dør. Det indvendige Lukke var aabnet og det nedtraadte Græs viste at En for kort siden var gaaet herigjennem. Don Manuel gik tilbage til Terrassen og udspurgte Roque.

Oldingen svor, at hans Frue hver Aften havde forbudet ham, at lade Nogen komme til hende, og at han ellers Intet vidste. — „Ligemeget! sagde Don Manuel: Du følger med mig.“ Don Manuel bød Kudsken kjøre til Don Diego Vasconcello. Det var hans nærmeste Frænde. I to Aar havde de ikke seet hinanden.

Underveis udspurgte Don Manuel atter den gamle Roque, og denne blev ved sit forrige Svar. „Hellige Jomfru, hvilken sørgelig Dag! sagde den gamle Mand: „I troer Eder beskjæmmet, Herre, vær barmhjertig! .... En saa god og deilig Dame! .... Jeg kan ikke troe, at hun har fornærmet Eders Herlighed ..... Jaltfald ere vi Alle store Syndere, og i Herrens Bøn bede vi hver Dag Gud forlade os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere.“

Men Don Manuel fortærtes af et skinsygt Raseri. I dette Øieblik saae han kun nogen Trøst i Hævnen, men denne Hævn skulde være hurtig, sikker og fuldstændig.

Da han traadte ind til Don Diego, havde han en saa ulykkelig Mine, hans Physiognomi var saa opløst, at hans Ven blev gandske bestyrtet derover. — „*Sanctos cielos!*“ raabte han: „Hvad er da mødt Eder?“ — „O, det er noget gandske Almindeligt!“ svarte Don Manuel med en krampagtig Latter. Han lukkede Døren, og satte sig, thi hans Been rystede saa stærkt, at han neppe formaaede at holde sig opret. — „Er der tilstødt Eder en Ulykke? spurgte Don Diego: Min Ven, I har gjort vel i, at komme til mig. Hvormed kan jeg tjene?“

„Jeg veed, at jeg kan gjøre Regning paa Eder!“ svarte Don Manuel: „Og derfor er jeg hidkommen. I

veed, ved hvilket Overmaal af Lidenskab, af feig Svaghed, kunde jeg fristes til at sige, jeg har ægtet en Betlerske. Ved dette Ægteskab har jeg frivillig udstødt mig af den Verden, hvori jeg var kaldet til at leve; jeg har lossrevet mig fra mine kjæreste Venner; jeg har maaskee bedækket mig med Skjændsel i Alles Øine. Naturligviis maatte jeg vente Gjengjeld for sligt et Offer. Den Qvindes Kjærlighed og Agtelse, jeg bragte dette Offer, skulde være min Løn . . . . . Nu! Denne Qvinde bedrager mig, forraader mig, vanærer mig. Jeg har overbeviist mig om, at hun om Aftenen gaaer hemmeligt ud, alene, forklædt. I dette Øieblik er hun ude. Ak, havde jeg oppebiet hendes Hjemkomst, skulde hun have betalt denne Infamie med sit Liv! Jeg er hidkommen, fordi jeg, i en saa fortvivlet Stilling, mistroer mig selv. Don Diego, raad mig, hvad skal jeg gjøre?"

Don Diego svarte: „Lazarilla maa gjøre Bod i et Kloster Resten af sit Liv. Er hendes Elsker af lige Rang med Eder, maa I slaaes med ham; er det derimod en Usling, som I ei kan give noget Kaardestød, nu, saa overantvorder I ham til Eders Tjenere, at han kan udaande Livet under deres Knipler."

Don Manuel gjorde et billigende Tegn. Derpaa sagde han: „Nu staaer kun tilbage, at opdage, hvo dette Menneske er. Hvorledes kommer jeg paa Spor efter ham?"

„Hvorledes?" afbrød Don Diego ham: „I har ei engang nogen Mistanke?"

Herpaa fortalte Don Manuel sin Frænde Alt, hvad han havde oplevet denne ulykkelige Aften. Don Diego var af den Mening, at han ikke nu skulde vende tilbage til sit Hjem, men, for at forøge Lazarilla's Sikkerhed, lade hende vide, at han foretog en Reise paa to til tre Dage.

„Skriv til hende, vedblev Don Diego: at I kjører med mig til Ocana, fordi Eders gamle Tante Donna Ma-

ria føler sit sidste Øieblik nærme sig. Det er et forslidt Middel; men hun vil troe Eder, og det er nok.“

Don Manuel var nødt til at tilstaae, at han ikke kunde skrive til Lazarilla, da hun ikke havde lært at læse. „Jeg vil sende Pèpe til hende! sagde han: Han er mig meget hengiven.“

„Nu vel! tog Don Diego Ordet: Klokken er over Elleve, send ham strax.“

„Det haster ikke! svarte Don Manuel med Bitterhed: Ofte forlader hun først Pavillonen ved Midnatstid.“

Da Pèpe kom til Hotellet, for at udrette sit Ærinde, traf han den gamle Duenna paa Trappen, og af hende erfarede han, at Fruen nys var kommen tilbage til sit Værelse.

Sagte traadte han ind, og blev staaende ved Døren. Rolig sad Lazarilla ved et lidet Bord, og talte, paa Teppet, nogle smaae Mønter, hvilke hun derpaa gjemte i en Skindpose. Ved Pèpes Indtrædelse saae hun op, og skyndte sig at gjemme Posen i en Skuffe.

„Frue! sagde Pèpe, idet han fæstede sit gjennemtrængende Blik paa Lazarilla: Jeg kommer, for i Hans Herligheds Navn at underrette Eder om, at han er reist til Ocana med Don Diego Vasconcellos. Hans Tante, Donna Maria, ligger for Døden. Men Hans Herlighed vil komme tilbage imorgen.“

Lazarilla syntes et studse lidet, men yttrede hverken Glæde eller Sorg over denne pludselige Afreise. „Hvorfor har Din Herre ikke taget Dig med?“ spurgte hun. — „Fordi den gamle Roque er med ham.“

Ved disse Ord rødmede Lazarilla let og raabte: „Det er besynderligt, at Roque saaledes er gaaet bort, uden at sige et Ord! Da jeg kom op fra Haven, fandt jeg ham ikke, og Ingen kunde sige mig, hvor han var bleven af. Men, det er godt! Inden jeg lægger mig, vil jeg

bede, at Hans Herlighed maa reise lykkelig og komme snart igjen. Pèpe, sig til Ritta, at hun kan komme. Ak, jeg er saa træt!"

Næste Dag, henimod Aften, havde tre Mænd skjult sig ved Indgangen til Franciskanerkirken. Ingen kom igjennem den øde Gade.

„Hun har spist tidligt til Middag! sagde Pèpe. Og mod Aften kom Pater Miguel at besøge hende. Det var siensynligt, at dette Besøg var hende ubehageligt. Langt om længe gik Pateren, og nu gik hun strax ned i Haven, idet hun gav os Tilladelse til, at gaae ud den hele Aften." — „Stille! sagde Don Manuel: Der er hun!"

Den lille Havedør aabnede sig, en eenlig Qvinde traadte ud. Ved første Øiekast syntes det umuligt, at gjenkjende Lazarilla under den vide, sorte Mantille, som bedækkede hende; men dog feilede Don Manuel ikke. Hun lukkede Døren, og efter at have seet sig forsigtigt om til alle Sider, fjernede hun sig rask.

Don Manuel og Don Diego fulgte hende i Afstand; Pèpe holdt sig bagved dem. Løbende gjennemskjar hun adskillige Gader, men da hun nærmede sig Alkalagaden, sagtnedes hendes Skridt, og roligt gik hun videre. Udenfor Malerakademiet bemærkede Don Manuel, skjælvende af Raserie, at hun nærmede sig en Mand, men et Øieblik efter adskiltes de igjen, og hun forfulgte sin Vei til Prado.

Mængden i Alleerne var stor. I det Øieblik, Don Manuel ilte at indhente sin Kone, forsvandt hun midt i en talrig Gruppe. Fortvivlende, rasende, vanvittig af Skinsyge, gjennemløb Don Manuel Prado, seende alle de Qvinder i Øinene, som bare en sort Mantille. Forgjæves bad Don Diego ham opgive denne frugtesløse Forfølgelse; han vilde Intet høre.

De befandt sig just udenfor Pedro Badillo's Kaffehuus, da Pèpe kom hidløbende og sagde: „Hist er hun, hist i Alleen! .... Der er en Mand hos hende, men det er saa mørkt, jeg kunde ikke skjelne, hvo det var."

Don Manuel tog Kaarden i Haanden og gik, ført af Pèpe. Da de traadte ind i en mørk og eensom Allee, gjenkjendte Begge Don Antonio Colosia y Campillo's Røst, som sagde: „Ved Gud, Du er en fortryllende Skabning, og Ingen skal kunne sige, at Don Antonio har viist sig lumpen imod Dig! Ak, ak! tilføiede han med Skoggerlatter: Den stakkels Don Manuel!"

„Herre, i Himlens Navn! sagde Lazarilla med bedende Stemme: Forraad mig ikke!"

Don Manuel var i dette Øieblik tæt bag hende; rasende greb han hende, og idet han gjennemborede hendes Bryst, skreg han: „Skjændige! Døe for min Haand!"

Lazarilla var segnet til Jorden; hun vaandede sig smerteligt. Don Manuel lod hende ligge, for at angribe Don Antonio.

De sloges, uden at udstøde et Skrig, uden at fremføre en Trusel; den Ene forholdt sig som en Mand, der vil døe, eller have sin Fjendes Liv; den Anden forsvarte sig fortvivlet. Tilfældet styrede alene alle disse Stød, som gaves i Mørket.

Man hidløb i Masse med Lys, men for sildigt. Don Antonio væltede sig saaret paa Jorden. Han udaandede sit Liv i det Øieblik, man vilde reise ham.

Lazarilla aandede endnu. Don Manuel stod der, ubevægelig, med bøiet Hoved, uden at høre Don Diego, som bad ham benytte Forvirringen til at flye.

Man løb til fra alle Kanter. Med graadig Nysgjerrighed trængte Pøblen sig om Offrene, og skreg, da Alkaden nærmede sig: „Lad ham gaae! Lad ham gaae! Det er

en Mand, der har dræbt sin Hustru! Han har øvet Retfærdighed! Retfærdighed! Retfærdighed for Alle!"

„I Kongens Navn, tilbage!" raabte Alkaden, og strax adspredte hans Folk Mængden med deres Landser.

Man løftede Lazarilla op, og i dette Øieblik fik hun sin Bevidsthed igjen. Hendes bristende Øie søgte Don Manuel, og hun gjorde et Tegn, at hun vilde tale med ham.

Med blegt, forstyrret Ansigt, maaskee allerede greben af Samvittighedsnag, nærmede Don Manuel sig.

„Herre! sagde hun med Anstrengelse: Jeg var uskyldig! Jeg sværger det for Gud, som nu modtager mig!"

En Følelse af Vrede og Uvillie vaagnede i Don Manuel's Sjel; han kunde ikke udholde, at denne Qvinde bedrog ham indtil sit sidste Øieblik. „Ulykkelige! raabte han: Nu, hvad gjorde Du her?"

„Ak, Herre, jeg betlede!" sagde hun tilbageſynkende.

Don Manuel udstødte et Forundrings- og Smertesskrig; men Pèpe mumlede med et trodsigt Smiil: „Jeg formodede det vel!" —

Omtrent sex Maaneder efter læste man i Madrider-Avisen: „Igaar, efter Haandkysset, har Hans Katholske Majestæt undertegnet Ægteskabskontrakten mellem Don Manuel de Villa Viciosa, Spaniens Gesandt i Holland, og Donna Luisa de Montepino. Imorges har Erkebispen af Carthagena fuldbyrdet Vielsen."

Dodsoffret paa Bal.

Blandt de ædle Mænd, som, under den franske Revolution, forsvarte, eller rettere hævnede Thronen med den kjækkeste Selvopoffrelse, var ogsaa Baudelot de Dairval.

En Dag blev han, paa en Forpagtergaard i Vendée, overfaldt af de Blaae. Hurtigt samlede han sine Folk om sig, og sagde til dem: „Mine Venner, Huset er omringet. Flygter Alle! Tager disse Qvinder og Børn med Eder; gaaer med dem til vor Chef Cathelineau. Hvad mig angaaer, jeg bliver her og forsvarer Døren; i ti Minuter vil jeg nok kunne holde mig. Hiſtnede staae Trehundrede, som ville myrde os Alle tilhobe. Farvel, mine Brave! Tænker paa mig!“

I hine ligesaa skrækkelige, som overordentlige Tider, undredes man ikke over noget. Man ændsede ei engang de heltemodige Træk, der forekom saa hyppigt. I en Ødelæggelseskrig, som hiin var, havde man ingen Tid at tænke paa Sjelsstorhed; Heroismen udmaiede sig ikke, men viste sig gandske simpel og ligefrem. Derfor meente ogsaa Baudelot's Krigere, da de hørte ham tale saaledes, at han talte gandske fornuftigt, og adlød ham uden Betænkning. De undflyede gjennem Taget, idet de toge Qvinder og Børn med sig. Imidlertid blev Baudelot tilbage ved Døren, skreg, larmede, lod sit Gevær klirre, kort, gjorde en Larm, som om der kunde været Fyrretyve. Man skulde troet, der laae et heelt Regiment bag denne Dør, rede til at fyre. De Blaae vare derfor paa deres Post. Men Baudelot vedblev at kommandere, saalænge hans Stemme blev ham tro.

Da nu omsider Stemmen svigtede ham, og han var overbeviist om, at hans Folk vare i Sikkerhed, kjededes den unge Mand ved denne Skinkommando over fraværende

Soldater, og uden at sige noget mere, var han kun betænkt paa, at barrikadere Døren. Havde han nys talt for Ti, saa arbeidede han nu ogsaa for Ti. Det varede endnu nogle Minuter. Omsider gav Døren efter; de Blaae fyrede gjennem Spræk kerne. Baudelot var ikke saaret, og da han just var bleven afbrudt i sit Maaltid, saa satte han sig igjen tilbords, fortærede roligt et Stykke Brød og Steg, tømte dertil en Flaske Viin, og var nu overbeviist om, at han holdt sit sidste Maaltid.

Tilsidst trængte de Blaae ind. Der gik flere Minuter hen, inden de fik alle Hindringer bortryddede og formaaede at gjenkjende hinanden i Røgen af deres egne Bøsser. Ved Blik og Kaarde søgte Republikens Soldater begjerligt efter hiin bevæbnede Armee, der havde budet dem Spidsen saalænge; men hvo skildrer deres Forundring, da de, istedetfor de mange Mænd, hvis Stemmer de havde troet at skjelne gandske tydeligt, kun fandt en smuk, ung Mand, der med ligegyldig Rolighed spiste sit Brød og drak sin Viin!

„Paa Eders Velgaaende, mine Herrer! sagde han, idet han satte Glasset til Læberne: Besætningen takker Eder for den Frist, I have forundt den til at undkomme.“ — Derpaa stod han op, og idet han gik lige henimod den fjendtlige Anfører, vedblev han: „Min Herre, der er Ingen, uden jeg, i dette Huus, og jeg er beredt, strax at følge Eder til Hækken bag Huset.“

Videre talte han ikke, men ventede Døden. Til sin store Forundring blev han ikke skudt paa Stedet. Maaskee var han falden i Hænderne paa nogle Rekruter, som endnu vare saalidet indøvede, at de vilde tøve fireogtyve Timer med at skyde et Menneske; maaskee holdtes ogsaa Seierherrerne tilbage ved hans rolige, koldblodige Mine, eller ved hiin Skam, som trehundrede Mænd nødvendigt maa føle, naar de ombringe een Eneste.

Man lod det altsaa beroe ved, at binde Fangens Hænder, og at føre ham kneblet, og velbevogtet, til et Huus i Nærheden af Nantes. Her boede den republikanske Anfører; det var en Blaae, men en Mand af Ære.

Baudelot blev, i Mangel af et Taarn, indspærret i — et Dueslag. De af Krigen forjagede Duer havde givet Plads for de fangne Royalister. Fængslet havde bevaret et godt og roligt Udseende; det havde endnu sit blanke Skifertag, sin susende Veirhane. Man havde ikke anseet det for nødvendigt, at anbringe Jernstænger i Flyvehullerne. Man havde lagt noget Straae derind, og her var det, Baudelot holdtes fangen.

I Begyndelsen kom det ham moersomt fore, at sidde fangen i et Dueslag. Det faldt ham ind, at der af dette Thema lod sig danne en Romance, som han, naar han var frie, kunde synge til Guitarren. Medens han saaledes i Aanden sysselsatte sig med Romancer og Guitarren hørte han Lyden af en landlig Musik, som spillede en munter Marsch. Baudelot støtter sig paa sin Albue og stikker Hovedet frem til et af Flyvehullerne. Nu saae han et festligt Optog af unge Mænd og hvidklædte smukke Damer, anførte af Landsbymusikanter. Toget var smagfuldt ordnet. Alt aandede Glæde. I Forbigaaende saae en ung, meget deilig Dame op til Dueslaget. Baudelot begreb, at man vidste, han sad der, og da Toget fjernede sig, nynnede han den fængslede Richards Sang: „Vansmægtende i Taarnet“ ꝛc.; thi han var en Yngling, der vidste at omgaaes ligegodt med Guitarren og med Kaarden, udmærket tilhest, udmærket i Dands, en sand Adelsmand med Sværd og Aand.

Bryllupstoget gik forbi. Var det intet Bryllup, saa maatte det i det mindste være en Forlovelse. — Baudelot endte sin Sang, han hørte det rasle ved Døren. Der kom Nogen.

Det var Husets Herre, som indtraadte. Hans Navn var Hamelin, han hørte til de Blaae, men var forøvrigt en vakker Mand, og var hverken bleven nederdrægtig eller grusom i den blodtørstige Republiks Tjeneste. Om Morgenen havde Capitain Hamelin — thi han var Capitain i Republikens Tjeneste — faaet den Efterretning, at Royalisterne havde bemægtiget sig hans Forpagtergaard. Strax havde han stillet sig i Spidsen for sin Afdeling og opsat sin Forlovelsesfest til en sildigere Time. Saasnart Baudelot var bleven greben, var Capitain Hamelin vendt tilbage til sin Forlovelse; derfor var det, han ikke havde ladet Royalisten skyde strax.

Hamelin var ei en saadan Blaae, at han skulde have glemt Bretagnerlandets gamle gjæstmilde Skikke. Han troede sig derfor forpligtet til, at aflægge sin Gjæst et Besøg, medens de til Forlovelsesfesten Indbudne satte sig til bords.

„Hvormed kan jeg tjene Dem, min Herre?“ spurgte han Baudelot. — „Min Herre! svarte Baudelot: Jeg beder Dem vise mig den Godhed, i det mindste at forunde mig fri Brug af een af mine Hænder.“ — „De skal faae begge Hænder fri! sagde Hamelin: Naar De lover mig, ei at gjøre noget Forsøg paa at flye. Men før De lover noget, beder jeg Dem betænke, at De imorgen tidligt Klokken sex ufeilbarligt vorder ført til Nantes.“

„Og ligesaa ufeilbarligt skudt inden otte Timer?“ afbrød Baudelot ham. — Capitain Hamelin tang.

„Nu vel, min Herre! tog Baudelot igjen Ordet: Saa løs mine Hænder, og jeg forpligter mig ved mit Æresord, som Adelsmand og Christen, til at blive her, som en Due, hvis Vinger man har stækket, forudsat, at jeg ei vorder befriet paa anden Maade.“ — Hamelin maatte smile ad denne Reservation; han lod Fangens Hænder løses.

„Nu, min Herre! sagde Baudelot, rækkende og strækkende sig som En, der vaagner af en lang Søvn: Nu takker jeg Dem, og bliver Dem meget forbunden indtil imorgen. Det er ikke min Skyld, at min Taknemmelighed ikke varer længere.“

Hamelin bemærkede: „Skulde De ville optegne Deres sidste Villie, saa vil jeg sende Dem Skrivematerialier.“ Ved disse Ord syntes Hamelin rørt, og han var det virkeligen.

Da Baudelot bemærkede dette, tog han sin Vert ved Haanden og sagde rystet: „Seer De, disse Ord: Optegne Deres sidste Villie — klinge mig langt sørgeligere, end de Ord: De skal døe i Nantes. De minde mig om alle Mines Død. Jeg har Ingen, der kan arve mit Navn, min Kaarde, min Kjærlighed og mit Had — det er Alt, hvad der er levnet mig! Og dog maa det være velgjørende og sødt, at kunne bortgive Lykkens Goder, at kunne være gavmild paa Gravens Bred, at forestille sig, idet man nedskriver sine sidste Velgjerninger, de Glædes- og Smertestaarer, man, efter sin Død, aflokker Andre. Dette er ærefuldt og sødt; ikke sandt, Capitain? Lader os ikke tænke mere derpaa!“

„Jeg skal sende Dem et Par Retter! sagde Hamelin: Det er idag min Forlovelsesdag, og mit Bord vil være noget rigere besat, end sædvanligt. Min Brud skal selv forsyne Dem.“

Ved en af sit Fængsels Aabninger bemærkede Baudelot en lille Blomst, som En af dets tidligere vingede Beboere rimeligviis havde plantet der. Han plukkede den og rakte Capitainen den.

„Hos os er det Skik, sagde han: at bringe Bruden en Gave paa hendes Forlovelsesdag. Hav den Godhed, at tilstille Deres Brud denne paa mine Enemærker fremspirede Blomst! Og nu, Capitain, Godnat! Jeg har allerede op-

holdt Dem altforlænge. Himlen vil lønne Dem for Deres Menneskelighed mod mig. Lev vel! Send mig Noget at spise; thi jeg er hungrig, og trænger til Hvile." — De adskiltes, idet de med Øinene sagde hinanden et venskabeligt Farvel.

Man bragte den unge Vendéer Spise. Pigen, som havde dette Hverv, en smuk Bretagnerinde, med hvide Tænder, Rosenlæber og noget dybsindig Mine, betjente ham med den høieste Opmærksomhed. Maaltidet var kosteligt.

Da den unge Pige iskjænkede Champagner for ham, spurgte han: „Hvad hedder Du, mit Barn?" — „Jeg hedder Marie." — „Som min Niece! sagde Ynglingen: Og hvor gammel er Du, Marie?" — „Sytten Aar!" — „Som min Niece!" sukkede Baudelot.

Hjertet truede at springe i hans Bryst, naar han tænkte paa sin skjønne Frænke, der havde maattet bløde paa Skafottet. Men han havde maattet blues ved at græde i dette Barns Paasyn, som allerede havde Øinene fulde af Taarer, og da han ikke vidste at sige hende noget, holdt han sit Glas hen for hende. — „Har Du intet Glas, Marie?" — „Jeg er ikke tørstig." — „Denne Vin, vedblev han: lader sig ikke gjerne drikke af een eneste Mand. Den smager kun blandt muntre Gjæster. Viis mig det Venskab, at væde Dine Læber i mit Glas, min skjønne Bretagnerinde, hvis Du endnu vil see mig drikke Champagner, før jeg maa dø."

Han holdt Glasset til hendes Læber, som allerede berørte det; men ved Ordet „dø" trillede hendes Taarer i Vinen.

„Paa Dit Held, Marie!" sagde Baudelot, og drak Vinen og Taarerne. — I dette Øieblik hørtes Musik af Violiner og Blæseinstrumenter. — „Hvad betyder det? spurgte den unge Mand: Gud forlade mig, jeg troer, her er Bal!" — „Ak! sukkede Marie: Ak ja, der er et Bal

derefter! Mit unge Herskab havde slet ingen Lyst til at dandse; men hendes Brudgom og hendes Fader vilde det saa. Hun vil være meget ulykkelig iaften."

Ved disse Ord sprang den unge Vendéer op. „Ak Marie! sagde han: Er Du saa god, som jeg troer, saa viis mig en Kjærlighedstjeneste. Gaae, løb, flyv, sig dit Herskab, at Grev Baudelot de Dairval, Oberst i det lette Rytteri, beder om Tilladelse til, at fremstille sig for hende. Eller bedre, sig det ikke, Marie; gaae til min Vert, ikke til hans Brud, sig ham, at hans Fange kjeder sig, at han ikke kan sove for Balmusiken, at Natten vil blive kold og lang, at det er en god Gjerning, at udrive en ulykkelig Yngling af hans sidste Nats mørke Forestillinger; at jeg beder ham, han ville dog for Himlens Skyld tillade mig, at bivaane hans Bal, at jeg gjentager mit Æresord, ei at ville gjøre noget Forsøg paa at flye. Sig ham alt dette, Marie, og hvad Dit Hjerte ellers indgiver Dig. Jeg takker Dig forud, Marie; jeg haaber, han vil lade sig bevæge. Naar jeg saa vorder indbuden til dette Bal, mit Barn, saa send mig Din Herres Tjener; sig ham, han skal bringe mig hvidt Linned og Pudder til mit Haar. Jeg tænker, der findes nok lidt Pudder i Huset. Sig ham ogsaa, han maa bringe mig en af sin Herres Kjoler, og man skal laane mig min Kaarde, blot for at smykke mig for denne Aften. Jeg skal ikke trække den ud af Skeden mere. Men gaae nu, gaae Marie, gaae mit Barn!"

Snart skjød den unge Fange Pigen fra sig, snart holdt han hende tilbage. Havde man seet det, vilde man følt sig fristet til, at lee og græde paa eengang.

Nogle Øieblikke sildigere traadte Capitain Hamelin's Tjener ind i Dueslaget. Denne Kammertjener var en gammel Mand, som hang meget ved Pudder og gamle Moder, og derfor græmmede sig dybt over den stedfundne

Omvæltning i alle Forhold. I den franske Revolution havde denne Kammertjener tabt meget af sin fordums Vigtighed. Vel var han bleven Medlem af Municipalraadet; men i dette overordentlige Embed tænkte han dog ofte med Længsel tilbage paa de lange Besøg hos høie Personer, som han havde friseret i sin Ungdom. Skjøndt Municipal, var denne Friseur dog en god Mand, som ene derfor ikke gandske fordømte den ryggesløse Robespierre, fordi Denne var den Eneste i hele den franske Republik, som havde vovet, at bibeholde Pudder, Manschetter og broderede Veste.

Han bragte Fangen en fuldstændig Dragt, som Capitain Hamelin havde ladet forfærdige til sig selv. Denne Dragt var meget smuk, meget ziirlig, Linnedet meget hvidt, Fodtøiet meget fiint. Baudelot's Vert havde Intet forglemt, ei engang Parfum og Sminke. Baudelot betroede sit Hoved til den gamle Kammertjener, som smykkede ham med stor Travlhed. Baudelot var ung og smuk, men han havde ikke pyntet sig i lang Tid. Da han derfor saae sig fuldkommen paaklædt, friseret, sit Skjæg studset, sit Blik oplivet ved det kraftige Maaltid og ved Violinerne, som han hørte i Fraskand, da kunde han ikke afholde sig fra at smile; han var tilfreds med sig selv, og tænkte paa de skjønne forgangne Dage.

Der fattedes ham nu kun hans Kaarde. Man overrakte ham den, idet han traadte ud af sit Fængsel, og erindrede ham derhos om hans Løfte, ei at drage den. Det var Nat, da han skred gjennem Haven, for at begive sig til Balsalen.

De skjønneste republikanske Damer i Provindsen vare indbudne til Ballet. Men man veed, at Damer aldrig ere i den Grad indtagne af et politisk System, at de ei skulde have Øine for en tapper, aandrig, elegant og smuk ung Adelsmand, der skal skydes næste Morgen.

Ballet tog sin Begyndelse. Bruden var Frøken de Mailly, en blond, sørgmodig Pige, som man kun behøvede at see, for at overbevise sig om, hvormeget det harmede hende, at hun, i denne Rædslernes og Forfølgelsernes Tid, skulde hengive sig en Trolovelses Festligheder. Hun var En af hine stærke Sjele, som ere gandske svage, indtil deres Livs afgjørende Time slaaer, men naar den slaaer, saa vorder denne Sjelssvaghed til uovervindelig Kraft; i Pigens Sted træder en Heltinde, som en sammenstyrtende Verden ei vilde formaae at skrække.

Eleonore de Mailly var meget nedslagen, hendes Barndoms Legesøstre vare mørke og tause, som hun. Aldrig gik det, ved en Bretagnerfest, saa sørgeligt til. Man bemærkede, paa dette Bal, en uforklarlig Forvirring. Intet vilde gaae, hverken Dandsen eller Dandserinderne; den mørke Stemning var almindelig. Selv de unge Mænd søgte, ligeoverfor de smukke, unge Damer, ei at behage, og Ballet var neppe aabnet, før Enhver ønskede, at det var forbi, uden at kunne angive Grunden dertil.

Pludseligt gik Salsdøren langsomt op, og jeg veed ikke, hvorfor Alles Øine paa eengang vendte sig mod denne Dør. Men hele Selskabet havde i dette Moment kun eet eneste Blik. Og nu saae man en smuk, elegant klædt Adelsmand træde ind, et Billed, som man allerede gandske havde tabt af Sigte, en smuk, smilende, smykket Officeer. Han bar en Hofdragt, han havde Hoffets ædle Anstand og artige Væsen. De blaasindede Mænd og Qvinder fandt sig behageligt overraskede ved pludseligt i deres Midte at see en Levning af hiint gamle franske Selskab, som var styrtet i fireogtyve Timer! Og hvilken ængstelig Tillokkelse gav det ei, at see denne allerede domfældte unge Mand, som, ventende Døden imorgen, endnu idag besøger en republikansk Fest, for at oplive Dandsen, vække Munterheden, og som denne Aften kun tænker paa, at være elskværdig og

at behage Damerne, tro indtil Døden sit Kald som fransk Adelsmand!

Neppe var Baudelot indtraadt i Salen, før han gandske overlod sig til Festens Bestemmelse. Han bød strax en Dame op til Dands; det var den blonde, fine Pige, som han allerede havde bemærket i Haven. Uden at betænke sig, endog med sienspnlig Lyst, modtog hun den unge Mands Indbydelse, vel vidende, at den republikanske Død, den uforsonligste af Alle, stod bag hendes Dandser, for at række ham sin blodige Haand. Da derfor Mændene saae, at Baudelot, den allerede Døende, dandsede, rødmede de, og i Hast bleve alle Damer opbudne til Dands. Damerne modtoge Dandsernes Haand, for at see Baudelot dandse i Nærheden, og saaledes vandt dette nys saa kjedelige og afmaalte Bal, ved det dødindviede Offer, pludseligt Udseende af en virkelig Fest. Baudelot morede sig gandske naturligt; hans Smiil kom fra Hjertet; hans Dands var let, fuld af Ynde. Baudelot var Festens Konge, meer, end Brudgommen selv; han var Skafottets Brudgom! Allevegne var han virksom; de gamle Damer hilste han paa gammel Viis, de unge med Hylding og Fiinhed; med Mændene talte han Ungdommens letfærdige, aabenhjertige, men med Aand krydrede Sprog. Endogsaa Musikanterne gjorde han bekjendte med de nyeste Dandse, og spillede noglegange selv med, fuld af Virtuositet og Smag. Tilvisse, den Haand, der behandlede en Violin med saadan Sikkerhed, kunde ikke skjælve.

Jomere Baudelot hengav sig denne frie, naturlige Munterhed, destomere forglemte han Natten, som forløb med skrækkende Hast. Timen kom stedse nærmere, og stedse heftigere skjalv Damerne i deres Hjertes Inderste, naar de tænkte sig ham død. Man vidste, at hans Ord bandt ham stærkere, end Lænker.

Mangt et Suk opsteg ved Synet af det skjønne Dødsoffer. Beruset af sin Lykke, havde han endnu aldrig været saa fuld af Lidenskab og Kjærlighed. Da han dandsede tredie gang med den blonde Brud, følte han, at denne lille Haand rystede i hans — ogsaa han rystede derved; thi da han saae paa hende, fandt han hende bleg, liig en Døende.

„Hvad fattes Dem, Eleonore?“ spurgte han. — Men hun vendte sig mod Gardinerne, som bevægede sig i den rystede Luft, og viste ham det første Skjær af Dagen.

„Seer De Dagen?“ sagde hun til Baudelot. — „Nu vel! svarte han: Lad kun Dagen bryde frem! Jeg har nydt mit Livs saligste Nat; jeg har seet Dem, elsket Dem, tordet sige Dem: Jeg elsker Dem! fordi De vel veed, at de Døde ikke lyve. Og nu, farvel Eleonore! Vær lykkelig!“

Det var Skik i Bretagne, ved den sidste Contradands at kysse sin Dame paa Panden. — Da Dandsen var tilende, trykte Baudelot sine Læber paa Eleonore's Pande. Hun var syg, hendes Legeme var ligesom stivnet. Det varede en Sekund. Da fattede hun sig, og Baudelot førte hende tilbage til hendes Plads.

Hun bad ham sætte sig hos hende og sagde: „De maae bort! Hør, man spænder allerede Hestene for den Vogn, som skal føre Dem til Nantes. Om to Timer er De død — flyr! Vil De, saa følger jeg med Dem! Man vil da ikke sige, at det var Frygten, men Kjærligheden, som bevægede Dem til at flye. Hør mig! Hvis De ikke flyer, alene, eller med mig, saa kaster jeg mig under Vognhjulene, og De skal kjøre over mit knuste Liig!“

Hun sagde alt dette gandske sagte, uden at see paa Baudelot, og næsten smilende, gandske, som om det var Ballet, de talte om.

Baudelot hørte hende ikke, men han betragtede hende med en Glæde, som han endnu aldrig havde følt i sit Hjerte. „Hvor inderligt jeg elsker hende!“ sagde han til sig selv.

Da hun havde udtalt, svarte Baudelot: „De veed vel, at dette er umuligt, Eleonore. Ja, var jeg fri, da skulde De ikke kalde nogen Anden, end mig, deres Mand. Men — jeg tilhører Ingen mere, hverken Dem, eller mig selv. Saa far da vel, min Elskede, og elsker De mig igjen, saa giv mig denne Markblomst tilbage, som jeg sendte Dem fra mit Fængsel. Giv mig den tilbage, Eleonore! Den lille Blomst har smykket Deres Bryst; den skal hjelpe mig at døe!“

Havde man i dette Øieblik betragtet Eleonore, saa vilde man have spurgt sig selv: „Er hun død?“ Tausheden var rystende, Musiken forstummede, Dagskjæret trængte ind i Værelset — man vidste, hvad dette havde at betyde.

Pludseligt hørtes udenfor en stærk Larm af Ryttere og Heste. De kom fra Nantes-Veien. Som paa et givet Tegn traadte alle Damerne sammen om Baudelot, for ligesom at dække ham. Men — det var hans egne Soldater, som kom, for at befrie ham. De stormede ind i Haven, ind i Huset, og skrege: „Baudelot! Baudelot!“

Royalisterne studsede ikke lidet, da de fandt deres unge Chef, som de troede lænkebunden, omringet af Damer og saa smykket, som de endnu aldrig havde seet ham.

Baudelot's første Spørgsmaal var: „Have I været i Dueslaget, mine Herrer?“ — „Ja! svarte En af Rytterne: Der begyndte vi, Oberst. Vi have revet det ned lige til Jorden.“ — „Saa er jeg løst fra mit Ord og fri!“ sagde Baudelot, dragende sin Kaarde: „Tak, mine Tappre!“ — Derpaa tog han sin Hat. „Eleonore! sagde han med blid Røst: Modtag mit rørte Hjertes Tak!“ — Han forlangte en Vogn.

„Der er allerede en Vogn forspændt, Oberst, sagde En af hans Krigere: Den skulde ført Eder til Nantes, som Eieren af dette Huus selv har bekjendt.“

Nu faldt Baudelot's Blik paa Hamelin, der var bunden med de samme Strikker, som han selv kort tilforn. — Capitain Hamelin! sagde Baudelot: Den ene Tjeneste er den Anden værd. Istedetfor at løse Deres Baand, vil jeg overskjære dem. Ingen skal bindes med dem mere.

Da Eleonore igjen var kommen til sig selv, vedblev Baudelot: „Capitain! Det er, i denne Borgerkrigens og Blodsudgydelsens Tid, en sørgelig Epoke for Forlovede. Man veed ikke, om man om Morgenen skal gjøre Fanger, eller om Aftenen selv være fangen. Opsæt derfor, om Dem saa synes, Deres Bryllup til bedre Tider. Seer De, Deres Brud beder selv derom! Min ædle Frøken, tillader De os, at føre Dem tilbage til Slottet Mailly?“

Og alle de unge Royalister joge i Galop foran, sjeleglade over at have befriet deres Chef, og brystede sig i den opgaaende Sol. De arme Ungersvende! De skulde ikke fryde sig længe i denne Sol. Alle bleve de dræbte samme Dag, i det samme Slag, som kostede Chatelinean den Ældre Livet; thi baade en Fader og en Søn af dette Navn ere faldne for een og samme Sag, Begge som Kongevenner og som Christne.

Der gives Mennesker, over hvilke en forunderlig Lykkesstjerne vaager. Baudelot de Dairval blev ikke dræbt, skjøndt han ikke een eneste Dag forlod Borgerkrigens blodigste Skueplads. Da Frankrig fik lysere Dage, ægtede han Eleonore de Mailly. Hamelin havde opgivet sine Rettigheder, for at krone de Elskendes Lykke.

Jules-Janin.

Et Hofbal i Athen.

— Jeg blev indbuden til et Hofbal. Hvad kan være interessantere for en Fremmed, end et Hofbal i Athen? Man tænke tilbage paa hine Paschaer og Agaer, som her, i Løbet af 400 Aar, have smøget og sovet i deres Harem, og skjændet og stranguleret udenfor samme; man tænke paa den rædsomme, blodige Krigs Elendighed; man tænke paa Seiervindernes Hunger, Jammer og Fortvivlelse, hine Seiervinderes, som Intet havde reddet, uden den hærgede Jordbund og en stor Idee — — og med disse Erindringer træde man ind i Kong Otto af Grækenlands Hyldingssal! Hvilket rigt, bedøvende Malerie, fuldt af Bedrift og Begivenhed, fuldt af Liv og Død! Og hvilket venligt Slutbilled til den uhyre Tankekjæde!

Salen er bramfri, som Kongen selv. Tiden til at bramme er endnu ikke kommen, men den kommer nok. Neppe var jeg indtraadt, før den ungdommelig-ridderlige Konge indtraadte med sin straalende Gemalinde. Uniformer fra alle Lande glimrede ved Siden af den rige græske, som overstraaler Alt, i en vid, broget Kreds, som en tredobbelt Række af smykkede Damer sluttede. Hydriotinernes og andre Øboeres Nationaldragter toge sig sælsomt nok ud ved Siden af de nyeste Pariser- og Münchner-Moder. Midt i den store Kreds straalte det ophøiede unge Par. Paa den almindelige stumme Hilsen fulgte Conversationen, der førtes afvexlende i flere Sprog.

Derpaa forestilledes de Fremmede af deres Gesandter. Ofte har jeg, i høi Grad, fundet Ynde, Høihed og Ungdomsglands hver for sig, men aldrig forenede i saadan Harmonie, som da jeg stod for Dronningen. Den ideale Skikkelses Adel er saa gribende, at Synet virker som en Troldom og Ordet dør paa Læberne. Men i næste Øieblik

føler man sig saa opmuntret af den lette Gratie, af Stemmens Velklang, af den ædleste Naturlighed, at man gjenfinder Jagttagelsens hele Frihed.

Kongen viser sig, i sin simple Uniform, som en paafaldende smukt bygget ung Militair af den ædleste Holdning. Men det skjærpede Blik opdager snart, i de sammentrukne Bryn under den høie Pande, hans store Opgaves dybe Alvor. Saasnart han aabner Munden, faae alle Træk et frit, muntert Liv, og om Læberne spiller en ædel Humors Smiil.

Trods Kongens store Ungdom har han en Kraft i sine Blikke og en ædel, udvortes Værdighed, som paabyder Ærefrygt i samme Maal, som hans milde Nedladenhed indgyder Tillid.

Musiken begyndte. Ved den østerrigske Ministers Haand aabnede Dronningen Ballet med en Polonaise. Det er umuligt, at give nogen Idee om det Trylleri, som i Dandsen omgav Dronningens ætheriske Skikkelse. — Det kongelige Par savnedes ikke i nogen af de paafølgende Dandse.

Af et Brev fra Constantinopel.

Constantinopel, den 16de August 1839.

— Kort efter Sultan Mahmud's Død kom jeg til Constantinopel. Her feiredes just en stor Fest; Sultan Abdul-Medschid, den Høiestes Tjener, skulde i stor Pragt drage til Moscheen Eyub, for her at lade sig omgjorde med Othmann's Sværd.

I Pera, som i Havnen, traf jeg Alt i Bevægelse. Jeg fulgte Strømmen og kom saaledes hen i den store Adrianopelgade, hvorigjennem det storherlige Tog maatte komme. Det var som om det hele Østerland holdt en Sammenkomst i denne uoverskuelig-lange Gade, som gjennemskjærer Constantinopel fra den ene Ende til den anden. Sultanens Garderegimenter og de armeniske og græske Damers rigt med Guld smykkede Vogne dannede et dobbelt Espalier, bag hvilket det mylrede af Tyrker, deels med Turbaner, deels med Fes, af Jøder med deres spidse Huer, af Armenianer med deres høie Kalpucker, af arabiske Scheiker, af græske Popper, Perser og Dervischer i broget Blanding. Men Kjønnene forbleve skarpt adskildte og under hele Høitidelighe-den saae jeg ikke een eneste Mand overskride den Grændse, der, som ved Trolddom, var dragen om de for Qvinderne bestemte Pladser.

Beboerne af Pera frygtede, at Festen skulde tage en tragisk Ende. Men Storveziren Chosrev Pascha's Fasthed beroligede igjen Gemytterne nogenlunde, og man talte gandske sagte om de energiske Forholdsregler, han havde truffet. Hver Nat — sagde man — lod han fuldbyrde Henrettelser, af hvilke hvert Spor strax forsvandt i Bosphorus's Bølger.

En Artillerisalve forkyndte Mængden, at Sultan Abdul-Medschid forlod det gule Pallads, som ligger paa den asiatiske Side af Hovedstaden, for at seile til Moscheen

Eyub. Toget bestod af omtrent tyve Baade. En Baldachin af skarlagenrød Silke beskyttede Sultanen mod Solstraalerne. Ved Overfarten saluterede samtlige Brigger og Fregatter, som laae for Anker i det gyldne Horn. De vandrende Dervischers Scheik ventede den unge Herskér i Moscheen Eyub. Denne Embedsmand boer ikke i Constantinopel, men residerer i Koniah, og forlader kun sit Kloster, for at omgjorde Thronarvingen med Othmann's Sværd. Denne Høitidelighed, som var skjult for profane Øine, varede tre Qvarteer. Da Sultanen forlod Moscheen, red han med sit Følge først over Pladsen Bala-Baschi. Her var opslaaet et i europæisk Smag meubleret Telt for det diplomatiske Corps. Blandt Gesandterne bemærkede man Lord Ponsonby, Baron von Stürmer, Admiral Roussin og Hr. von Butinieff; blandt de udmærkede Fremmede: Fyrst Pückler-Muskau, der for faa Dag siden var hidkommen fra Syrien, og Lord Carnarvon, Pair af Engelland.

Gjennem Adrianopelgaden gik Toget til Serailet. Ulemaerne aabnede det. De vare Alle tilhest, i gammeldags Dragt; deres Turban var, alt efter Enhvers Rang, besat med smalle eller brede Guldtresser. De blandt dem, som paastaae at nedstamme fra Propheten, vare grøntklædte og bare Turbaner af samme Farve. Efter Præsternes Collegium fulgte, ligeledes tilhest, de Paschaer, som før havde været i Tjenesten. Saa kom Vezirerne, blandt dem begge Sultan Mahmud's Svigersønner, Halil Pascha og Said Pascha.

Pludseligt indtraadte en Dødsstilhed i Tilskuervrimlen: Storveziren, den frygtede Chosrev Pascha, red forbi. Chosrev er 75 Aar gammel, og halter. Ordet gaaer, at han ved Udsvævelser forøger sin Alderdomssvaghed, og dog behøver man blot at nævne denne kraftløse gamle Mand, saa skjælve Tyrker og Christne. Alle mindes endnu hans Medvirkning paa hiin Dag, der tilintetgjorde Janitskarerne; man

veed, Storveziren er uden Medlidenhed, og Bosphorus er dyb. Næstefter Mehemet Ali, Vicekongen af Ægypten, er Chosrev vel den mærkværdigste Characteer, Orienten kan fremvise i dette Aarhundred. Han har besiddet det store Talent, ei alene at hævde den engang vundne Anseelse i et Land, hvor det ofte holder haardt, at beholde sit Hoved, men ogsaa at forøge den Aar for Aar. Enhver Regjeringsforandring forøger hans Magt; han holder sig under uventede Catastropher og Omvæltninger. Allerede har han nu i et halvt Aarhundred været Pascha af tre Hestehaler. Conkurrents taaler han ikke. Han gjelder nu for Tyrkiets eneste Magt, dets eneste Støtte; hans Tilhængere betragte ham som den Eneste, hvis Haand er fast nok til at kue de Paschaer, der kunde føle sig fristede til, at efterligne Mehemet Ali's Exempel. Halil og Said, som Mahmud har givet ham til Medarbeidere i denne vanskelige Opgave, besidde ei engang de aandige Egenskaber, som, selv i rolige Tider, betinge Statsmagtens dygtige Haandhævelse, og saaledes hviler da det Lidet, der endnu er tilbage af det tyrkiske Monarchie, paa Chosrev Pascha, den 75aarige Gubbe. Saavidt er det kommet med Muhammed's Rige!

Da jeg saae Storveziren ride forbi, samtalte han ret venskabelig med Muftien, hans svorne Fjende.

Umiddelbart efter Ministrene kom Hans Høiheds Heste. De førtes ved Tøilerne af rigtklædte Staldmestre og vare bedækkede med Perler og Ædelstene. Disse Heste rides aldrig, men paradere kun ved festlige Leiligheder. Efter dem fulgte Æresgarden, hvis Uniformer ere overlæssede med Guld og Broderier. Ved Siden af denne grotesske Pragt tog Sultanen selv sig saa meget simplere ud. Hans eneste Smykke var en Agraffe af Diamanter paa hans Fes, og Ordenen Nichan Iftihar's Dekoration, som han bar. Abdul Medschid kan vel være færten til fytten Aar; han er mager og bleg; hans Ansigt, som bærer Mærke efter Børne-

kopper, har lidet Ædelt; hans Sundhed synes allerede rystet ved Udsvævelser. Usikkert, uden Deeltagelse, lod han sit matte, glandsløse Blik glide henover Mængden, som om Alt, hvad der omgav ham, kun vedkom ham saare lidet. Han red gandske alene, da hans Garde, af skyldig Ærefrygt for hans høie Person, holdt sig i nogen Afstand fra ham. Det er jo bekjendt, at en af de største Forbrydelser, en Muselmand kan begaae, bestaaer i, at berøre Sultanen. Denne Frygt for at berøre Monarken drives saavidt, at den ofte bliver farebringende for ham. Det nyeste Exempel herpaa forekom under den Sygdom, Sultan Mahmud bukkede under for. De italienske Læger, som ere ansatte i Serailet, ansaae en Aareladning for aldeles nødvendig; men man vilde ikke tillade, at de berørte hans Arm.

I Constantinopel, som i andre Residentser, er det Brug, at udkaste Penge blandt Folket ved en saadan Leilighed. To sorte Eunucher kastede nyprægede, med den unge Herskers Navnetræk forsynede Mønter af tyve Paroers (en dansk Rigsbankdalers) Værdi ud blandt Mængden. Tyrker, Græker og Jøder kastede sig graadigt over dem, og gjennembrøde opstilte Soldaterrækker. Men nu begyndte en Uddeling af gandske anden Art, og, saavidt jeg kunde mærke, nok saa rigelig, som den første. Politisoldater iilte hid, og pidskede løs paa dem, som gramsede efter Pengene, hvilke de nu selv gandske roligt sankede op og stak i deres egen Lomme.

Rytterie og Fodfolk sluttede Toget med endeel Batterier, hvis Skyts kunde fyre løs hvert Øieblik. Man saae deraf, at Chosrev Pascha havde været paa sin Post.

En fransk Reisende.

Sultanens Familie, Ministre ꝛc. *)

Sultan Mahmud havde 1839 fire Børn, to Sønner og to Døttre. I Løbet af Aaret 1838 mistede han en Søn og en Datter.

Den Sygdom, som bortrev den unge Fyrste, har man aldrig lært at kjende, thi en taabelig Fordom forbyder at aabne noget Liig.

En anden ikke mindre beklagelsesværdig Fordom bortrev nogle Maaneder sildigere en Prindsesse, Sultanens anden Datter, formælet med Said Pascha. En Aareladning kunde ufeilbarlig have reddet hende! Hun var af keiserligt Blod, af hiint Blod, som saatidt har farvet Thronens Trin i Palladsrevolutionerne; men det maa ikke udgydes, ei engang hvor Livet kunde forlænges derved!

Succession paa Kalifens Throne er endnu sikkret ved to unge Fyrster. Lykkeligviis har deres Fader havt Kraft nok til at modstaae en barbarisk Skiks Fordringer, som foreskriver, at alle en Sultans Sønner skulle dræbes, for at ingen Strid skal reise sig blandt Arvingerne.

Hans Høiheds Sønner ere, den Ældste sytten Aar, den Yngste fjorten Aar gammel. I Ramazans-Tiden seer man dem ofte ride gjennem Gaderne. Ellers vise de sig kun sjelden offentligt. De undervises udelukkende af muhammedanske Lærere. Et dybt Mørke indhyller disse Børns første Ungdomsaar, som ere kaldte til en høi Bestemmelse og engang skulle øve en Magt, som ingen jordiske Skranker kjender.

Sultanen har stræbt, at forskaffe sig Støtter og brugbare Medhjelpere i sine Svigersønner, som han valgte i

*) Denne interessante Skildring er skreven kort for Storherrens Død.

Nærheden, og tvertimod Kronens gamle Skik, tilladt sine Døttres Mænd, at samleve ægteskabeligt med dem. Ogsaa tidligere valgte Sultanerne sig Svigersønner blandt deres Undersaatter; men kun politiske Grunde ledte deres Valg. Underrettedes den høie Port, ved sine hemmelige Agenter, om, at en Pascha i en fjern Provinds, i Bagdad f. Ex., ved allehaande Udsuelser havde samlet sig en betydelig Skat, der med Tiden kunde hjelpe ham til at stifte et Oprør, saa sendtes strax en høiere Serailembedsmand til ham, for at forkynde ham, at Sultanen havde tiltænkt ham den Naade, at give ham En af sine Døttre til Ægte. Det første, som den nye Svigerson nu maatte gjøre, var, at forstøde sine retmæssige Hustruer. Sit Harem maatte han beholde, men alle dets Beboerinder bleve hans keiserlige Gemalindes Slavinder; og dog var hun kun af Navn Gemalinde, thi Ægteskabet blev aldrig fuldbyrdet. Derimod havde Paschaen, som nød denne store Ære, den Forpligtelse, at sørge for Prindsessens Udstyr, at sende hende en betydelig Medgift i Guld og at udsætte Saameget for hende, som hun behøvede, for at leve standsmæssigt.

Opfyldte Paschaen alt dette overeensstemmende med Sultanens Forventning, saa betragtede Denne ham som en tro Mand. I modsat Fald var han forloren. Vidste han derimod at holde gode Miner, saa var det ham tilladt, at skrive til sin Gemalinde, saatidt han vilde; men det var ogsaa den eneste Maade, hvorpaa han kunde træde i Forbindelse med hende. I disse Breve udkrammedes alle mulige Artigheder, og den udvortes Skjønhed, de gjensidigt tilskreve hinanden, blev høit ophøiet. De kunde ogsaa, i denne Henseende, lade deres Phantasie frit Raaderum, thi de havde jo aldrig seet hinanden.

Dog kunde Tilfældet forene dem. Konens Ønker til Mandens Fordeel lykkedes ofte i den Grad, at han befordredes til en af Rigets høieste Værdigheder, til Storvezir,

eller til Capudan-Pascha, og derved foranledigedes til, at opslaae sin Bopæl i Hovedstaden. Isaafald var en Forening Parret tilladt. Men hvor ubehagelig maatte da deres Overraskelse være, naar de, ved deres første Sammenkomst, slet Intet opdagede af al den Deilighed, de havde tildeelt hinanden i deres Phantasie!

Et Tilfælde af dette Slags tildrog sig under Selim *III.* Paschaen af Erzerum var af denne Fyrste bleven valgt til Gemal for En af hans Døttre. Just som denne Ære blev ham forkyndt, havde han været saa ulykkelig, at En af hans Favoriter, i Djaridspil, som han elskede lidenskabeligt, havde slaaet det ene Øie ud paa ham. Følgerne af dette ulykkelige Tilfælde vare endnu forværrede ved hans Livlæges Udueligheed; Næsen havde ogsaa faaet en Skavank, og Lægen vidste ikke at hjelpe sig paa anden Maade, end ved at afskjære den venstre Næsefløi, som han erstattede med en af Sølvblik. Kort Tid efter kaldtes han til Constantinopel som Storvezir, hvilken vigtige Post hans Gemalindes Indflydelse havde forskaffet ham. Men han saae gruelig-hæslig ud, og Ingen undrede sig over den Modbydelighed, Sultanens Datter følte, da hun førstegang saae den Mand, hun havde tænkt sig som en Adonis. Hun flyede øieblikkeligt ud af Palladset, og hendes Fader, den ædle Selim, billigede Skilsmissen. Dog beholdt den hæslige Vezir sin keiserlige Herres Gunst; han har efterladt sig et godt Navn i Historien, og maatte han opgive Besiddelsen af en smuk Fyrstedatter, der var sin Faders Afgud, saa undgik han ogsaa de svære Prøvelser, som havde kunnet vente ham i Løbet af hans Ægteskab.

Thi en skrækkelig og umenneskelig Lov fordømmer alle Børn, som fremgaae af en Keiserdatters Forbindelse med en Undersaat, til at dræbes strax efter Fødselen. En Stum modtager dem af Jordemoderens Hænder, og qvæler dem.

Det geraader Sultan Mahmud til stor Ære, at han ogsaa har vovet at afskaffe denne gruelige Skik. Halil Pascha, hans ældste Svigerson, havde med sin Kone en Søn, som levede sex Maaneder og døde en naturlig Død. Halil, en georgisk Slave, kunde takke den gamle Seraskier Chosrev Pascha, hvis Yndling han var, for den sjeldne Gunst, at Storherren valgte ham til sin ældste Datters Gemal. Hvorledes Said Pascha, som 1837 blev formælet med Hans Høiheds anden Datter, kom til denne Lykke, veed jeg ikke. Iøvrigt har Intet af disse Valg svaret til Storherrens Forventninger; den Enes Uduelighed og den Andens Deeltagelse i en skjændig Forbrydelse har ladet Sultanen opgive de Forhaabninger, han havde bygget paa sine to Svigersønner. Han har endnu en tredie Datter af gifte bort og skal allerede have valgt en Mand for hende.

Sultanen har en Søster, henved 60 Aar gammel. Hun beboer et yndigt beliggende Pallads ved Bredden af Bosphorus. Hun holder meget af Bevægelse, og besørger gjerne selv sine Forretninger og Indkjøb. Tør man troe onde Tunger, saa veed hun godt at fordrive Coelibatets Kjedsommelighed. I Constantinopel leer man deraf, og holder hende det gjerne tilgode, da hun i Grunden er meget godmodig og yndet.

Gammel Slendrian er Muselmændenes værste Despot. Dette Folk synes uimodstaaeligt at drives til Oprør mod Alt, hvad der er Nyt. Alle Sultan Mahmuds Reformer have kun berørt Tingenes Overflade; i det Indre er Alt endnu, som det var for Aarhundreder siden. En Vezir fra det sextende Aarhundred kunde gjerne tiltræde sit Embed igjen imorgen, og vilde i sin Omgivelse kun finde Lidet, som var ham fremmed, eller hvori han ikke strax kunde skikke sig. En Tyrk, som kaldes til en høi Post, har kun eet Maal i Sigte, nøie at følge sin Forgængers Spor. I alle Livsforhold bemærker man saaledes kun en Efterligning af det Forbigangne. En ny Storembedsmand bygger sit

Huus gandske som hans Formand byggede sit. Gamle Vaner forgaae aldrig, de samme Feilgreb gjentages uafladeligt. Det er kun Ansigterne, der veksle, ikke Menneskene.

Da det er mig umuligt, hos de tyrkiske Ministre og Storembedsmænd at anføre Dyder, som gjøre deres Charakteer Ære eller lade deres Talenter glimre, maa jeg indskrænke mig til, at skildre dem ved nogle Kjendsgjerninger, som tydeligt bevise, hvor gandske al Værdighed og Retskaffenhed fattes dem. Jeg anfører kun hvad der har tildraget sig i et Tidsrum af tyve Maaneder, fra Høsten 1836 til Sommeren 1838, og hvad jeg selv har været Øienvidne til.

Som bekjendt, blev Akif-Pascha, Minister for de udenlandske Anliggender, 1837, paa Lord Ponsonby's udtrykkelige Begjering, entlediget fra denne Post paa Grund af de Mishandlinger, han havde tilladt sig mod Engellænderen Churchill. Men kort efter blev han Minister for det Indre. De tyrkiske Ministre holde meget af udvortes Pragt, naar de kunne have den for billigt Kjøb, og omgive sig stedse med en Mængde Tjenere, som de give et Sengested, Føde og Klæde, men liden eller ingen Løn. Derimod forstaae Disse, at udpresse Penge af Alle, som søge Audients hos deres Herrer. I Orienten er en Betjent ligebetydende med en privilegeret Betler. Det er umuligt, at faae en høi Embedsmand i Tale, uden at bringe hans Tyendes Graadighed store Offre. Denne oprørende Misbrug finder nu i høieste Grad Sted i Akif-Pascha's Omgivelse; ja, han blues ikke ved, at tilegne sig selv en vis Part af det, hans Tjenere udpresse af Andre. Da jeg vægrede mig ved, at yde denne skandaleuse Tribut, truede de mig med deres Herres Hævn.

Reschid Pascha har en endnu mageligere Maade at berige sig paa. 1838 udbetalte han til en fremmed Kjøbmand, paa Statskassens Vegne, en Sum af 5000 Pjastre.

Pengene vare gjemte i en liden Pung af grønt Taft. Kjøbmanden, som havde faaet dem i en Dragomans og i Prindsen af Samos's Nærværelse, gik strax til en fransk Vexelerer, for at lade sig give en Vexel paa Marseille. Efter at man havde betragtet Pungen fra alle Sider, og beundret det skjønne Stof, den sindrige Maade, hvorpaa den var lukket, gav man den til Kassereren, at han kunde tælle Summen efter. Der fandtes nu et Deficit af ikke mindre end 288 Piastre, hvilket hidrørte derfra, at adskillige Typepiasterstykker vare for lette, tre falske, og at mange Mønter vare beregnede for høit, nemlig til 23 Piastre, medens et Firman Dagen tilforn havde nedsat deres Cours til 20 Piastre, hvilket Reschid Pascha maatte vide. Men han benyttede gandske roligt denne Leilighed til at skille sig ved dem, han endnu havde, til hiin høiere Cours. Prindsen af Samos, som gjerne har sin Næse allevegne, gav Kjøbmanden det Raad: „Tal ikke derom! En Reklamation vilde komme Dem dyrt at staae. Det er smaae Sportler, som Excellencerne ere vante til.“

Ogsaa Chosrev-Pascha, den gamle Seraskier, den anden Mand i Riget, og nys beæret med en Conseilpræsidents nyskabte Værdighed, beskupper og udsuger gjerne, hvor han kan. Hans Tørst efter Guld er ikke ringere, end hans Tørst efter Menneskeblod. Siden Høsten 1836 var han ikke mere i den høie Ports Tjeneste, og Moniteur Ottoman havde kundgjort, at Sultanen, i Betragtning af hans mangeaarige Tjenester, havde tilstaaet ham en Pension af 60,000 Piastre maanedligt. Denne hans Herres Gavmildhed og de umaadelige Riigdomme, han nu kunde nyde i Ro, maatte vel, skulde man tænke, omsider stille hans Begjerlighed. Men pludseligt hører man i Constantinopel til almindelig Forundring, at Seraskieren, efter i 50 Aar at have beklædt de høieste og meest indbringende Embeder, nu beklager sig over den hjelpeløse Armod, hvori man lader ham vansmægte paa sine gamle Dage, saa han maa lade eet Stykke af hans Bohave springe efter det andet. Men snart fik man Nøglen til denne List, i det han nogen Tid efter tvang sine Creditorer til at nøies med det halve Beløb af deres Fordringer. Og Chosrev-Pascha er en Olding, hvis umaadelige Riigdomme jo dog, efter hans Død, hjemfalde Sultanens Skatkammer.

Denne tøileløse Begjerlighed efter Riigdom er et charakteristisk Træk hos alle Tyrker; Intet kan stille den. Den følger dem indtil Graven, og ei engang Dødens Nærmelse formaaer at svække den. Følgende er et Beviis derpaa.

En meget høi Embedsmand havde, paa Grund af Alderdom og Svagelighed, trukket sig tilbage fra Statsforretningerne. Han led nemlig af Vattersot, som gjorde forurolignde Fremskridt, da hans Læger ei forstode sig paa at behandle den. Paa sit smertefulde Sygeleie fik han at vide, at Paven havde sendt Storherren en meget duelig Læge. Han besluttede, at lade ham kalde, klagede sine Lidelser for ham, og spurgte ham om hans Mening. „Eders Tilstand er betænkelig! svarte han: Imidlertid kan der endnu være Haab, naar I nøie vil følge mine Forskrifter.“ — „Og hvormeget vil det koste mig?“ skreg den Syge vieblikkeligt. — Lægen, som vidste, at han havde en meget riig Patient for sig, sagde paa Lykke og Fromme: „Titusind Piastre!“ — „Hvad? Det vover Du, Vantroende, at fordre? Troer Du, jeg er riig? Gaae! Gaae hastigt! Din Nærværelse forøger mine Smerter!“

Imidlertid blev den gamle Tyrks Tilstand stedse farligere. „Det var ikke ret af Eder, at lade mig kalde saa sildigt! sagde Stuart — det var Lægens Navn: „Eders Sygdom har forværret sig betydeligt. Da jeg saae Eder førstegang, torde jeg endnu indestaae for Eders Helbredelse. Haab er der endnu, men Faren er stor.“

„Det er ligemeget! Jeg vil, at Du skal forsøge, hvad der er muligt; men først maa jeg vide, hvad det kan koste!“

Lægen, der imidlertid havde underrettet sig nøiere, og vidste, at Patienten var Eier af over tyve Millioner, som laae forvarede i en stor Kiste under Sengen, hvori han laae, svarte gandske roligt: „Jeg forlanger 50,000 Piastre.“

Dette Svar syntes at virke fordærveligt paa den Syge. Vreden qvalte hans Stemme, og han kunde kun fremstamme de Ord: „Røver, Du er altsaa blot hidkommen, for at plyndre Muselmændene! Herud med Dig, Du vantroe Hund, og lad mig aldrig see Dig mere for mine Øine.“

Nogle Dage sildigere blev Doctor Stuart kaldet tredjegang. Kun paa adskillige Gesandtskabers indstændige Begjering fandt han sig i, endnu engang at besøge den gamle Gnier. Efter nøie at have undersøgt hans Tilstand, erklærede han tørt, ei at kunne tage ham i Cuur for 100,000 Piastre. „Det vilde være at bestjæle Eder, tilføiede han: thi der er intet Haab mere om Redning for Eder.“

Faa Dage efter var den Syge død, og neppe havde han opgivet Aanden, før de 20 Millioner bleve hentede til Skatkammeret.

D'Aubignosc.

Af Castelli's Breve 1839.

Wittenberg.

— — Vi begave os til Augustæum. I Bagdelen af denne vidtløftige Bygning (engang et Augustinerkloster) befinder sig, gandske i den gamle Tilstand, den Celle, hvori Luther har boet, studeret, skrevet. Denne Celle kaldes „Lutherstuen," og her findes endnu det samme Paneel, det samme Bord, den samme Bænk, som i den berømte Mands Tid, men alle disse ærværdige Levninger ere overmalede med Navne (skrevne derpaa med Kridt). Man lader dem ikke afvaske, fordi man frygter, derved at skade de brøstfældige Meubler. Kun eet mærkværdigt Navn fandt jeg over Cellens lave Dør; det fortjener vel at staae her og at foreviges tilligemed den Mands, som har levet her. Det er Czar Peters Navn. Han selv har, da han besøgte denne Celle, skrevet det med Kridt over Døren, og man har sat Glas derover, at det ikke skulde vorde udslettet.

Klokkeren førte os ind i en anden Stue. Her sees det Catheder, hvorpaa Luther stod og lærte. Desværre er det nu overstrøget med Perlefarve. Ved Siden deraf staaer et Glasskab, hvori man opbevarer adskillige lutherske Reliquier. Jeg saae her et Bæger, hvoraf han har drukket, et Halssmykke, som har været baaret af Fru Luther, adskillige Arbeider af hendes Haand, hvoriblandt, smuktbroderet, det Vaaben, Luther havde valgt sig, osv. Men det Herligste, som findes i dette Gemak, er et kolossalsk Christusbilled, malet af Cranach. Vel ere Farverne noget afblegede, men den guddommelige Korsdragers himmelske Træk gribe Beskueren mægtigt.

Efter de døde Mærkværdigheder besaae jeg de Levende i Staden, og hvad saae jeg? Ja, i denne By findes unægteligt de allerdeiligste Piger. Aldrig i mit Liv har jeg paa en halv Time seet saamange vidunderlig smukke Pigeansigter, som i Wittenberg. Jeg er heller ikke gaaet, men staaet gjennem Byen, thi ved hvert Vindue, i hver Boutik, i hver Dør saae jeg et Hoved, som fængslede mig. Ville I have Modeller til Eders Billeder, I Malere, saa maa I reise til Wittenberg. Her kunne I finde sentimentale og skjelmske, antike og moderne Skjønheder. Her kunne I hente Jer Modeller til en Helgeninde og til en Synderinde, til en Dame og til en Soubrette.

Var jeg en Kone! —

Var jeg en Kone, vilde jeg elske og stræbe at vorde elsket; thi hvad giver Qvinden Værd, uden Hjertet? Er ikke Følelse hendes Tilværelses Meed og Betingelse? Men for sikkert at naae min Bestemmelse, vilde jeg ønske at være mere vakker end smuk, mere interessant end imponerende.

Var jeg en Kone, vilde jeg kun eengang elske. De mange Fordringer, jeg gjorde til Gjenstanden for mit Valg, skulde være mig Borgen for min egen Troskab. Han maatte besidde alle Aandens og Hjertets Gaver, Sjelsadel og Legemsskjønhed.

Var jeg en Kone, skulde det snart vorde mig klart, at Skjønhed er den første Gave, Naturen forlener os, den første, Naturen berøver os. Denne Overbeviisning skulde lære mig, ei at vurdere den forgængelige Blomst „Skjønhed" for høit, men at forædle den ved Ynde og Talent.

Var jeg en Kone, vilde jeg være ret god, for ret længe at forblive ung. Trætteſyge, Luner og Ondskab gjøre En hastigt gammel. Alle Mennesker skulde jeg ville vel, ogsaa smukke Koner. Deres Feil vilde jeg bedømme med Mildhed, deres Fortjenester, deres Overlegenhed, vilde jeg gjerne erkjende. Godhed er skjøn; Godhed og Skjønhed forverles ofte i Livet. Er ikke et godt Digt ogsaa skjønt? Skulde en god Kone ikke ogsaa være skjøn?

Var jeg en Kone, vilde jeg ikke være nogen Kokette, ikke fængsle smægtende Tilbedere til min Vogn, ikke med Øinene hykle Følelser, som vare fremmede for mit Hjerte.

Var jeg en Kone, en smuk Kone, vilde jeg ingen Luner have. Man siger vel, at Luner krydre Skjønheden, at de ere som Tornene paa en Rose. Men, jeg stikker mig ikke gjerne, og der ere Flere, der tænke, som jeg. Man finder sig i en smuk Kones Luner, fordi Tingen ikke staaer til at forandre; men vilde hun ikke vorde elsket høiere, hvis hun ikke saarede sine Tilbedere?

Var jeg en Kone, vilde jeg hellere lade mit Speil, end Moden, sørge for min Dragt; i mit 25de Aar vilde jeg ikke affektere den Naive, i mit 30te Aar vilde jeg ikke dandse, i mit 40de vilde jeg ikke gaae uden Kappe.

Var jeg en Kone, vilde jeg aldrig lade mig see med Papilloter, aldrig vise stor Appetit, aldrig skrige høit, aldrig løbe, mindst, naar jeg bar en Fjerhat og en Kjole med flyvende Ærmer.

Var jeg en Kone, vilde jeg aldrig være i Negligee; jeg vilde drive Reenligheden til det Yderste. Jsandhed, Rousseau har Ret, naar han siger: „En smudsig Qvinde er det meest oprørende Skuespil i Naturen; den Mand, som afskyer hende, har altid Ret.“

Var jeg en Kone, vilde jeg gjerne høre Lovtaler, men fine delikate Lovtaler, som jeg, for at adskille dem fra Smigrerier, vilde veie og ikke tælle. Jeg vilde finde mig i, at Mændene aldrig begribe Qvinderne; jeg vilde hverken spille den Knipske eller den Lærde. Min Smule Kundskab vilde jeg hellere skjule, end bære tilskue, min Mening vilde jeg aldrig sige først, i overlegne Mænds alvorlige Underholdninger vilde jeg aldrig tage Deel.

Var jeg en Kone, vilde jeg blive jo ældre jo frommere. Religionen er dog ogsaa Kjærlighed. Men min Fromhed skulde være mild og tolerant. I Haabet om et bedre Hisset vilde jeg med Rolighed nærme mig mine Dages Maal og altid mindes Frelserens Ord: „Den, Meget elsker, skal Meget forlades!“ En Mand.

Fodsproget.

Det er ikke længe siden, jeg strædte at bevise den menneskelige Næses Intelligents. Jeg havde endnu kunnet tilføie, at der i Folkets Mund leve Talemaader, som hentyde paa, hvilken Vigtighed der i Livet tillægges Næsen. Saaledes siger man f. Er. han har en fiin Næse, han har en god Næse, han har sin Næse i den Ting, osv. Dermed vil man betegne Takt, Klogskab, Duelighed, og hvor disse Egenskaber findes, der maa vel ogsaa findes Intelligents. Efter slige Jagttagelser kunde man næsten fristes til at antage Næsen for Tankernes Sæde, tvertimod Plato's Mening, som antog Hjernen derfor.

Men Foden gjør dog, i visse Henseender, Næsen dens Fortrin stridige. Ogsaa Foden har nemlig sit Sprog, sit Idiom. Naar man ei maatte befrygte, at vorde misforstaaet, kunde man sige, at Tærne indeholde dets Grammatik, Hælen dets Lexikon, Knæet dets Prosodie. Foden kan formeligt deklinere og konjugere. Men da Fodsproget egentligen kun afbenyttes til etslags telegraphisk Conversation mellem Kjæreste- eller Ægte-Folk, saa har det ingen Ortographie. Med eet Ord, Foden er Hjertets Tolk.

Man befinder sig paa et Bal. Min Ven træder høf-ligt hen til Herren i Huset og udtømmer sig i Smigrerier, som kildre hans Hæslighed og Dumhed, og samtidigt ber-rer hans Fod Taaen af mine Skoe. Jeg forstaaer ham.

Man gaaer tilbords. Tilfældet placerer mig ligeover-for en gammel Herre og hans unge Kone. Mandens Haar og Ansigt er af Farve som en Gulerod; jeg er tilfældigviis bruun. Talen falder paa Haaret og dets Farve. Manden roser det lyse Haar og bebreider sin Kone, at hun har en stor Forkjærlighed for det Kastaniebrune. Den arme Kone stræber af alle Kræfter at fremhæve det røde Haars Fortrin, og gaaer saavidt, at hun forsikrer, ikke at kunne udstaae det Brune. Jeg føler mig ikke meget smigret. Da ber-rer min Ven, med sin Fodspids, min, og strax har jeg Nøglen til den smukke Kones Apathie.

Det gjelder en hemmelig Rendezvous. Det Vigtigste for mig er, at erfare den rette Time. En Argus vil par-tout være tilstede ved Sammenkomsten. Hvorledes fjerner man ham? Gandske høit, i Alles Paahør, bestemmes Be-søget til Klokken Et, medens man tregange træder mig paa Foden under Bordet. Den tredobbelte Smerte, jeg føler, nedsænker mig i et Hav af Salighed.

At træde En paa Foden er alligevel ikke altid et Sprog for Elskende og gode Venner; det kan ogsaa fornærme. Der gives faa Mænd, der taalmodigt finde sig i, at man træder dem paa Foden. Dette Eenstavelsesord kan ligesaa godt be-tyde en Rendezvous i Æressager, og mere end eengang have unge Bruushoveder opført blodige Dramer, hvis første Op-rindelse maa søges i en Distraction hos Skoen eller Støvlen.

Fodphilologerne have ofte følt Knæe- og Taasprogets Armod, og desaarsag tænkt paa en Udvidelse af deres Dic-tionaire. Paa denne Maade ere Albuens og Diets Neo-logismer opkomne.

Fodsproget medfødes Menneske. Det er det egentlige Modersmaal, som Enhver kan betjene sig af, saasnart han er kommen til Skjelsaar og Alder.

Hvor forunderligt, at paa hiint Sted, hvor Merkur havde sine Vinger, og som er bedækket med en tilsynela-dende saa haard Hud, der besidde vi just en Modtagelighed, som sætter os istand til, paa det Hemmeligste at gjøre os forstaaelige i galante Underholdninger. Men da, som Hver-mand veed, Murene have Øren, er det billigt, at Menne-skene have en Tunge paa deres Fodspids.

Saphir.

Et nyt Slags Kjærlighedserklæringer.

At give en Kjærlighedserklæring midt i en Theaterkritik, er noget gandske Nyt. Man seer deri et nyt Fremskridt af vort Aarhundred. En fransk Journalist indleder en Theaterartikel med endeel Phraser, der ere opstillede omtrent paa følgende Maade:

„Mademoiselle Farqueil forfølger sin Triumph!
„De, som have seet denne Kunstnerinde, der
„er saa fuld af Aand, saa fortryllende,
„saa riig paa Ynde, at ingen Lovtale er saa
„smuk, at den jo er altfor ringe, de vide,
„at Intet, som ei er sagt, kan siges til hendes Roes.
„Jeg kunde ønske at opfinde nye, originale Ord, der
„kunde give et gandske ligt Billed af hendes Trylleri,
„ønske, at besidde en Seraphs Røst, for værdigt
„at besynge et Talent, hvis Lige Verden ikke har;
„elske hendes Personlighed, er Nødvendighed for alle
„Dem, der blot have seet et Glimt af hendes Ydre,
„men de, som kjende hendes ophøiede Genius,
„De finde ingen Lyd til at udtrykke en Beundring, der
„er udødelig, som den Uforligneliges Kunst;
„grusom er Skjebnen, naar den nægter os at see
„De ædle Træk. Det parisiske Theaterpublikum
„vil altid kalde hende sin Yndling, og man vil
„vist aldrig glemme Navnet Farqueil, naar hun
„ikke længer spreder sine Straaler over Scenen.

Læserne ville behage, at tage det første Ord af enhver af de citerede Linier, at sammensætte disse Ord, og de ville da finde:

Mademoiselle, — De — er — saa — smuk, — at jeg — kunde — ønske, — at — elske — Dem, — men — De — er — grusom — De — vil — vist — ikke! —

Louise Brachmann,

som druknede sig i Saale den 17de Septbr. 1822, havde bestemt til sin Gravskrift:

„I Haabet fast og tro i Kjærligheden,
Jeg hang ved Den, som jeg mit Hjerte gav;
Hvad har af Alt jeg Arme nu herneden
For Haab og Elskov — ak, en eensom Grav!"

Den femte Mai.

Kanon, du er jo saa pudset,
Som om du stod her for Spog;
De ere ei meer, de Dage,
Da mægtigt jeg hørte dig brage,
Besmudset med Blod og Rog.

Jeg haver betjent dig ærligt
I mangen Bataille, men
Nu er det forbi herneden,
Min Keiser er gangen heden
Og kalder sin gamle Svend.

Nu vil jeg saa stærkt dig lade,
At sønder du springe maa!
Jeg kan ei min Helt forgjætte,
Jeg vil mig paa Løbet sætte
Og med ham i Døden gaae.

Lad saa kun de Andre komme
Og undres med Ynk eller Haan;
Min Svanesang har jeg sunget,
Min frie Sjel sig har svunget
Til Keiser Napoleon!

Den gyldne Aphrodite.

Da fordum Aphrodite steeg af Havets blanke Bølge,
Og Bølgen raabte, lob og sprang, sin Datter vilde følge,
Da blev her Travlhed paa vor Jord, i Luft, i Hav, i Himmel,
Ja tænk engang: Alverden end er ganske or og svimmel!
Og Aphrodite vandred' om til alle Verdens Kanter,
— Hun frøs vel ogsaa stundom lidt, men saa gik hun med Vanter —
Og hvor hun kom og hvor hun stod, der saae man sig forsamle
En henrykt Kreds af Store, Smaae, af Unge og af Gamle;
For hun var god og hun var from, og hun var smuk tillige,
Ja, paa min Ære! tro mig nu: hun var en deilig Pige.

Nu kan De tænke Dem, hvor grusom Skjæbnen er mod Somme:
En Dreng hun havde ved sit Bryst for Aaret det var omme!
Det var en hidsig, vild Krabat, som voldsomt slog til Side, —
Hvor hun fik Knægtebasen fra, det maa Vorherre vide;
Men nok er det, han voxte til, og — knap han kunde tale —
For han forbauset saae paa Folk og tro'de, de var gale;
Thi hvor hans Moder bar ham hen, der sank man ham tilfode
Og hylte, græd og jamred sig, saa han blev angst tilmode.
„Nei, sa' han da — det er for galt; la'er J min Mo'er ei være,
„Saa skal jeg skyde Jer ihjel! — Jeg troer da, J er sære!"
Og ei han lod sin Moder Ro, før han fik Piil og Bue,
For — tænkte han — man maa da vel ha' Fred i egen Stue!

Nu drog de om, og — hvor de kom, udskjød han sine Pile,
De ind i Hjertet fløi paa Folk, saa mange, mange Mile; —
Saa lo han til, den fæle Dreng, naar høit de maatte skrige,
Og ak, saaofte traf hans Piil en ung, uskyldig Pige!
Hans Moder skjændte, gav ham Riis, men Intet hjalp paa Knægten,
Og mangen Bunde havde dræbt, hvis ei hun havde lægt'en;
Hun lagde Balsom paa de Saar, der traf saa mange Hjerter,
Og naar da Plasteret bortjog de gyselige Smerter,
Den Frelste sank for hendes Fod — og skreg med hellig Stemme:
„Dig offrer jeg mit Liv og Blod! Dig skal jeg aldrig glemme!"

Saa gik en Tid! Den slemme Knægt skjød mangen Piil fra Strengen!
Og Aphrodites Skjænd og Slag fik aldrig Bugt med Drengen; —
Dog ved sit Plaster — hvor hun kom — hun fandt et venligt Eden,
Thi overalt hun traf paa Folk, som hyldte — Kjærligheden. —
Men ak! Desværre veed vi nok, at Visse ei kan skue,
At Andre har det luunt og godt, saa faae de Sting og Snue,
Saa driver Aanden dem afsted og puffer dem for Brystet,
Indtil den Anden styrter ned; — see saa er Fyren trøstet!

Saaledes her! Hvad enten nu det var en jordisk Qvinde,
Hvad eller Planen den blev lagt af Zeus's Gemalinde:
En mork og dunkel Sky gled frem for Aphrodites Stjerne,
Som med sin underskjønne Glands nu daled' i det Fjerne; —
Og see! En Qvinde glider frem af Jordens sorte Gjemme,
Og Mand og Qvinde lytte glad til hendes klare Stemme, —
Fra Top til Taa er hendes Dragt af Guldets blanke Flamme,
Og Haarets Lokker er af Guld, hun selv er af det Samme.
„Hil Jordens Slægt! hun bryder ud — En naadig Gud mig sender,
„Den rene Lykkes Stjerneglands jeg har i mine Hænder;
„Den spreder jeg paa Eder ud, naar I mig trofast hylde. —
„Jeg gjemmer i mit gyldne Bryst al Kjærlighedens Fylde!"
Saa taler hun med Fynd og Klem, og — som man nok kan tænke —
Det mangled' ei paa dem, som greb den gyldne Slavelænke. —
Hun skuer med sit stolte Blik henover Folkevrimlen,
Da seer hun Aphrodite staae med Øiet vendt mod Himlen.
„Affted med Tiggerqvinden hist og hendes stygge Unge;
„Thi Løgn hun gjemmer i sit Bryst og Falskhed paa sin Tunge!"
Saa skriger hun med harmfuld Røst, og tænk Dem nu: den arme
Og fromme Aphrodite bort maa flye for Folkets Harme.

Nu gad jeg spurgt Enhver især, som Hjerte har i Livet,
Om Sjælen ei maa grøde høit, naar slig Skandal bli'r givet,
Naar Fromhed, Dyd og Kjærlighed maa flye paa snare Vinger,
Mens Stolthed, Hovmod, Gjerrighed sin Svøbe grusomt svinger!
Og ak desværre! Tidt det skeer endnu i vore Dage,
At Aphrodite kastes ud af hiin forgyldte Drage;
Og altfor seent, naar Fuglen alt i Buret sidder fangen,
Man seer med Rædsel og med Gru, at man har hyldet Slangen.

O, lad os da i Compagni forjage denne Fare,
Og hvis De lyde vil mit Ord, da vil jeg sige bare:
„Jeg raader Damerne især, de Store, Smaae og Bitte:
Tag Dem i Agt for Slangen hist, den gyldne Aphrodite!!"

Ardahl.

Menneskets tre Venner.

(Efter Midrasch.)

Tre Venner haver Du paa Jorden her:
De hedde Børn og Guld og gode Gjerninger.

Naar nu Din Aand skal vandre til sit Hjem,
Du kalder Dine Børn for Sengen frem,
Og taler blidt til dem med sorgfuld Mine:
„Forløser mig fra denne haarde Pine!"

Men de skal svare: „Mon Du ikke veed,
„At Intet frier fra Dødens Bitterhed?
„Og videre staaer skrevet, af en Mand
„Sin egen Broder et forløse kan.
„Saa far da heden, stille, uden Klagen,
„Hvil paa Din Jdræt til Opreisningsdagen!"

Du hører denne Tale vemodsfuld,
Du vender Dig, og taler til Dit Guld:
„For dig jeg gjorde Alt paa Livets De;
Gjengjeld mig nu, og lad mig ikke døe!"

Og da Dig svare skal det røde Guld:
„Du kan ei varme Dig ved døde Kul!
„Jeg glæded Dig, da Livet gik imag,
„Men kan ei hjelpe Dig paa Vredens Dag!"

De gode Gjerninger, Du har fuldbragt,
Sig nærme ved den sidste Nattevagt.
„Kan J da frelse? Vil J?" sporger Du:
„Vil J mig væbne mod mit Hjertes Gru?
„Min Dommer seer jeg alt med bange Aand,
„Og Kasteskovlen har han i sin Haand!"

Men de skal svare: „Drag til Fredens Land!
„Du skal ei skjælve; see, vi gaae foran.
„Thi viid, den Herre Herre taler saa:
„„Naar Du engang skal for mit Ansigt staae,
„„Skal Din Retfærdighed foran Dig gaae!""

Lægen som Skarpretter.

Et Livs- og Reisebilled.

I.

Bernhard var en dygtig Læge, men Ingen vilde gjøre Brug af hans Videnskab; Mændene ikke, fordi han ei var en gammel Kjærling; Qvinderne ikke, fordi han var en ægte Mand. Saaledes var han fattig og ulykkelig; men hans Ulykke rørte Ingen, fordi den var Følgen af en stolt Dyd, hvorover Alle forarges.

En Dag vandrede han mismodig blandt Bjergene, da han pludseligt, i ringe Afstand, hørte forvirrede Stemmer, Slag og Hestetramp. Strax gik han efter Larmen, og saae en elegant Reisevogn, hvis Heste holdtes af Kudsken, medens en lang, moderneklædt Mand høithandende slog løs paa to Livrée-Betjente, der forsvarte sig tappert — med Munden. Bernhard hørte strax, at Prygleren var en Engellænder, de Pryglede derimod Tydskere. Greben af Harme, kastede han Sedez-Despoten baglænds ned. Men efter en kort Forundring foer han igjen op, kastede sin Kjole og udfordrede, under en Syndflod af *God dam*, den ukaldte Fredsstifter til at bares med ham. Bernhard var strax færdig, og det varede ikke længe, før Albions lange Søn, bedøvet og med Tabet af adskillige Fortænder, andengang kysede den tydske Jord.

Paa Bernhard's Spørgsmaal om Grunden til Brittens Raseri svarte den ene Tjener: „Han vilde absolut forlade Landeveien, for at kjøre ind mellem Bjergene, ihvormeget vi end fraraadte ham det, thi han er græselig forrykt. Det varede heller ikke længe, før vi kjørte vildt, og

hverken vidste ud eller ind. Derover blev han umenneske-lig forbittret, og gav os Skylden. Af den megen Trækvind havde han desuden faaet Tandpine, og nu var han ikke til at styre!"

Da den bandende og blødende Slagsbroder var bleven bragt ind i Vognen, gik Alle ved Siden af, for, paa den halsbrækkende Vei, at hindre den fra at vælte, og saaledes bevægede Toget sig langsomt til Staden, hvor man tog ind i den bedste Gjæstgivergaard. Her reiste sig, mellem de to Kæmpere, den sælsomste Strid. Thi neppe havde Engellænderen erfaret Bernhard's Stand, før han heftigt opfordrede ham til, at følge med ham som Reiselæge og Selskabsbroder. Derhos forsikkrede han den unge Doctor, at hans Tapperhed vilde gjøre en Britte Ære og at hans egen grændselose Hidsighed havde fremkaldt det hele Optrin. „Det er" — sluttede han — „en Grund mere for Dem til at ledsage mig som Læge, da De har berøvet mig en Deel af min Sundhed. For Satan, veed De, at et Parti af mine Tænder blev liggende derude blandt Bjergene? Apropos, er De ogsaa Tanddoctor?"

Bernhard bekræftede dette, men vægrede sig bestemt ved at opfylde den underlige Mands Ønske. Denne larmede og skjældte, talede derhos om Betlerstolthed, om tydsk Sulteliv o. s. v. Det skjar Bernhard i Hjertet. Med en mørk Bredesrødme paa Kinderne raabte han: „Jeg ledsager Dem under enhver Betingelse, Mylord!"

Britten gik nu over til den meest stormende Glæde, og forsikkrede, under en Pladsregn af Champagner, at ingen Gud kunde modstaae en *english man*.

Inden en Time var Contrakten opsat, underskreven og bekræftet af en Notar. Doctor Bernhard var nu Hans Herlighed Lord Kingston's velbestaltede Livlæge.

Vi gjenfinde vore Reisende i en stor, sydtydsk Stad, i de første Dage af den melancholske November. Klokken er

just Ti om Aftenen. Lord Kingston, Doctor Bernhard og to gamle Herrer sidde i Hotellet „zum römischen Kaiser," første Etage Nr. 8, om et rundt Bord, hvorpaa der damper en uhyre stor Bowle Grog. Afsides sidder den Ene af Lordens Tjenere, hos ham en Markør, agtende paa hvert Vink af den strenge Herre, der kunde blive som rasende, naar han skreg: „En Tallerken!" og Polsen ikke strax laae derpaa.

Kingston og Bernhard befandt sig paa Veien til Constantinopel, men vare nødte til, at opholde sig her nogle Dage, og da de vare meget kjede af Tiden, havde de i Hotellet stiftet Bekjendtskab med hine to Herrer, der vare to sande Originaler. Den Ene var kæmpelang og tør, som en tydsk Philologs Sjel; hans Navn var Holzmaier, og hans Hovedegenskab bestod deri, at han, saaofte han var drukken, yttrede en paafaldende Kjærlighed til Dyden og en majestætisk Vrede over Verdens Umoralitet. Den Anden var lille og tyk, hedte Meiselbach, og havde den fortræffelige Qvalitet, at han, naar han blev opvakt, loe næsten uafbrudt og kastede om sig med poetiske Brokker og komiske Anekdoter. Begge vare Læger i Byen, Stamgjæster i Hotellet, og ellers gandske fornuftige Mænd. Kingston havde iaften budet dem til Gjæst, for at gjøre sig lystig over dem; men trods al hans Nøden drak de kun Lidet.

Som sædvanligt ved slige Leiligheder, blev der fortalt Allehaande. Meiselbach sagde blandt Andet: „Da jeg studerede i Wittenberg, begav sig en høist sælsom, ja vidunderlig Tildragelse. En af mine Venner drømte nemlig, flere Nætter i Rad, gandske livagtigt, at medens han sov, styrtede et stort Stykke af Loftet ned over hans Seng og knuste ham. I det han nu en Aften kommer hjem, seer han, i Nærheden af Porten, et Menneske, som havde saadan Lighed med Lenz — det var min Vens Navn — at Denne gandske forfærdet blev staaende stille, medens Hiin gik rask

forbi. Da Lenz havde fattet sig lidt, ilte han efter sit andet Jeg, uden dog at kunne indhente det, indtil han med Bestyrtelse bemærkede, at Phantomet gik hen mod hans Bopæl, og rigtigt ogsaa forsvandt i Forstuen. Skjøndt intet mindre end frygtsom, vovede Lenz i dette Øieblik dog ikke, at bestaae Eventyret og følge efter sin Dobbeltgænger, men begav sig til en ligeoverfor boende Bekjendt, som just var hjemme. Herfra bemærkede han da nu med en Rædsel, som bragte Haaret til at reise sig paa hans Hoved, hvorlunde Spøgelset lukkede hans Vinduer og rullede Gardinerne ned. At den grufulde Lighed virkeligen fandt Sted, beviste hans Vens Dødsbleghed, og Denne var ei at bevæge til, nøiere at undersøge den ubegribelige Tildragelse. Vaagende tilbragte Begge Natten, og da de, tidligt om Morgenen, gik over i Lenz's Værelse, saae de med ubeskrivelig Forfærdelse, at Loftet var nedstyrtet."

Bernhard sagde: „Ved alle deslige Begivenheder finder stedse den mislige Omstændighed Sted, enten at der aldrig møde Flere paa samme Tid, eller at de Personer, som der møde, ikke øieblikkeligt efterspore dem indtil den sidste Grund. Hjemmelsmændene for Deres Historie have saaledes, ved deres Frygtsomhed, forspildt al Fordring paa ubetinget Tiltro. Hvorfor oppebiede de Morgenen? Hvorfor aflagde de ikke strax en saa sjelden og ubuden Gjæst et Besøg?"

„De har Ret! svarte Meiselbach: Men desuagtet kan jeg forsikkre Dem, at Sagen er grundet."

„Kan være, men trolig er den ikke!" svarte Bernhard.

Kingston og Holzmaier gave ham Medhold, og efter at man havde tømt et Glas, sagde Hiin: „Da vi nu engang ere komne ind paa det Rædselfuldes Gebeet, vil jeg med et Par Ord meddele en Begivenhed, som for to Aar siden tildrog sig i Berlin, just som jeg reiste derigjennem, og som fyldte mig med unævnelig Gru. En Skræder, Enkemand og Fader til to smaae Drenge, forelsker sig i en Pige, som

haardnakket afviser hans Ægteskabstilbud. Engang, da han, heftigere end nogensinde, bestormer hende med sine Bønner, siger hun, blot for at angive en Grund til sin Ulyst: „Var De barnløs, vilde jeg maaskee endda sige Ja.“ Disse Ord fænge strax i Uslingens Sjel. Længe kæmper han med sig selv; ofte har han løftet Kniven over den sovende Uskyldighed, men hvergang seirer Menneskefølelsen over Djævelen i hans Bryst. Da modnes Mordtanken en Dag i ham, men for feig til at udgyde Børnenes Blod, fodrer han dem med Spegesild, indelukker dem i et afsides Kammer, og lader de Ulykkelige vansmægte af Tørst. Deres pludselige Død vakker Mistanke hos Pigen, som meddeler Øvrigheden den. Den unaturlige Forbryder fængsles og tilstaaer Alt. Hans Hoved faldt for Bødlens Haand.“

En dyb og bange Stilhed vidnede om det Indtryk, Kingston's Ord havde gjort paa Selskabet. Først efter et Qvarteers Pause gjorde Enhver et kraftigt Drag af Glasset, som om han dermed vilde stille sin indre Gysen. Derpaa sagde Holzmaier: „Ogsaa mig er det hændet, at jeg for nogle Aar siden kom til en Stad, som en uhyre Begivenhed havde nedsænket i den dybeste Bestyrtelse. En rig Landmand i en Landsby nogle Miil fra Staden havde en Datter, Maria, der, som eneste Barn, var Gjenstanden for sine Forældres altforømme Kjærlighed. Hendes Opdragelse var langtover hendes Stand og dertil høist ufornuftig. Saaledes sagde f. Ex. Forældrene tidt: Vel er Du kun en Bondepige, men en rig og smuk Bondepige, og naar Du er ret god og flittig, saa kan Du gjerne med Tiden faae en fornem Herre — og flere saadanne Taabeligheder. Følgen deraf blev naturligviis, at Maria lærte at foragte sin Stand. Dumme Romaner gjorde deres, og saaledes gik det da til, at Maria, hvergang et velklædt Menneske fra Staden viste sig i Landsbyen, i ham saae en fornem Ubekjendt, der incognito vilde overbevise sig om hendes Fortrin, for

saa strax at kaste sig for hendes Fødder. Da derfor en smuk ung Mand en Dag tog ind til hendes Fader og viste hende stor Opmærksomhed, undlod hendes Phantasie ei, skjøndt ofte skuffet, at gjentage det gamle Spil. Og da den Fremmede kort efter kom igjen, siden hyppigt gjentog sine Besøg, og beilede til hendes Kjærlighed, da blev hendes Formodning uomstødelig Vished. Hvad der især bestyrkede hende i hendes Yndlingsvildfarelser, var den Omstændighed, at hendes Tilbeder aldrig berørte sin Stand, men tvertimod med ængstelig Omhu, undgik at tale derom. Thi saaofte hun førte Samtalen derpaa, antog han en hemmelighedsfuld, næsten forlegen Mine, og lod Hentydninger falde, som betoge hende al Tvivl om hendes Menings Rigtighed. Imidlertid var det kommet saavidt, at den unge Fremmede ikke mere kunde undgaae at give en Forklaring om sit Navn og Stand, og da Maria engang ligefrem forbrede den, aabenbarede han hende, at han heed Albert von Enzheim, at han var ansat som Referendar i den tyve Miil fjerne Residents, havde en betydelig Formue og Udsigter til Avancement. Tillige bad han Forældrene formeligt om hendes Haand, der ogsaa strax blev ham lovet. Allerede næste Dag fandt Forlovelsen Sted, hvorefter Brudgommen aabent erklærede, at denne, for hans adelstolte Slægtninges Skyld, maatte forblive en Hemmelighed indtil Videre. Datteren og Forældrene svømmede nu i et Hav af Henrykkelse. Men altforsnart endtes den; thi Maria følte sig Moder. Forældrenes milde Bebreidelser besvarte Albert, ved sit næste Besøg, med Forsikkringer om sin ubrødelige Troskab og med rørende Bønner om Tilgivelse. Denne fik han let, og nu enedes man om, at Maria skulde oppebie sin Nedkomst hos en Slægtning i Omegnen. Hun fødte en Søn. Men til hendes store Angst havde Enzheim ikke besøgt hende i ti Uger. I denne lange Tid havde han kun skrevet een eneste Gang. Skulde han være

bleven utro? Denne Tanke foer hende som et Lyn gjennem Hovedet, thi det randt hende ihu, at hun egentligen slet Intet vidste om sin Elskede, ei engang, hvor han boede i Residentsen. Frygtelige Anelser greb hende; hun stod paa Fortvivlelsens Rand. Da bragtes hende et Brev. Det var fra Albert. Hun læste:

„Kjære Maria!

Den heftige Lidenskab, jeg, førstegang jeg saae Dig, følte for Dig, har forledt mig til, at skuffe Dig og Dine Forældre. Dog er jeg istand til, at oprette Alt, hvis Du, som jeg haaber, ikke vil tage Hensyn til Biting, men til Hovedsagen. Og denne, tænker jeg, bestaaer deri, at jeg gjør Dig til min Kone. Om Du derved vorder en Adelsdame, eller ei, vil rimeligviis være Dig temmelig ligegyldigt, naar kun min Kjærlighed sikrer Dig et lykkeligt, og mine Formuesomstændigheder et sorgfrit Liv. Af denne Indledning vil Du naturligviis slutte, at jeg ingen Adelsmand er. Da jeg lærte at kjende Dig, mærkede jeg snart Din og Dine Forældres romanagtige Forkjærlighed for Adelen, og at det, i mine Forhold, aldrig vilde lykkes mig, at vinde Din Haand. Da jeg, ved gjentagne Besøg, overbeviste mig om Din Godhed for mig, men ogsaa om Umuligheden af, at kalde Dig Min, besluttede jeg, efter lang Kamp, at skuffe Dig ihenseende til min Stand, og jeg maa vel have spillet den rige Junker ret skuffende, siden I ikke mærkede Bedrageriet. Denne Omstændighed forledte mig til, at spille min Rolle tilende. — Hør nu, min kjære Maria! og vær ret forstandig. See, fornem er jeg vel ikke, men dog ret velhavende; ja, man kalder mig endogsaa rig, og om end min Stand har været foragtet i lang Tid, saa begynder den dog nu, at hæve sig. Og skulde den være Dig altformeget imod, nu, saa opgiver jeg den.

Jeg har ikke valgt den selv. Min Fader havde bestemt mig dertil, for at hans Embed kunde gaae i Arv til mig. Kort at sige, min kjære Maria! jeg er ikke Referendar i Residentsen, men Skarpretter i C., hedder ikke von Enzheim, men Albert Hurtig, og tilskriver Dig disse Linier, for at Du kan have Tid at fatte Dig, før jeg iler til Dig, for, tillige med Din Haand, at erholde Tilgivelse for det Forefaldne. At jeg, da jeg fordrede vort Forholds Hemmeligholdelse, kun vilde vinde Tid, eftersom jeg var for svag til at være dydig, behøver jeg vel neppe at erklære, og Gud veed, om jeg nogensinde havde fundet Kraft i mig til denne Bekjendelse, hvis ikke Din Tilstand, med uimodstaaelig Magt, halvt mod min Villie, havde drevet mig dertil. Kun den Tanke, at min Kjærlighed, i Dit Hjerte, opveier min Brøde, holder mig endnu opret, og giver mig Mod til at sige Dig, at jeg om faa Dage vil ligge for Dine Fødder, for at høre min Dom af Din Mund.

Din trohengivne

Albert Hurtig."

Holzmaier taug, for at fugte sin tørre Tunge, og vedblev derpaa saaledes: „Dette Brevs Virkning paa Maria var uhyre, men af gandske anden Art, end den svage Albert havde ventet. Paa den første rædsomdybe Rystelse fulgte en grændseløs, til Raseri grændsende Forbittrelse, hvis Offer det nyfødte Barn blev, idet den unaturlige Moder kastede det mod Væggen med saadan Magt, at det øieblikkeligt fandt Døden.

Kort efter kom hendes Forældre. Man besluttede, at iagttage den dybeste Taushed angaaende Alt, og at skjule Barnets Fødsel og Mord for Verdens Øine. Maria's Forfører vilde man betyde, at hans Navn skulde være udslettet af Familiens Erindring, hvis han vilde tage sin Forbrydelse med sig i Graven. Men denne Aftale var til li-

den Nytte, thi Maria's Veninde følte sig i sin Samvittighed opfordret til, at anmelde Barnemordet for Øvrigheden, der strax indledte en Undersøgelse. Saaledes gik det til, at Albert, da han næstegang kom igjen, fandt Maria og hendes Forældre fængslede. Hans Skræk lader sig ikke beskrive. Dog var han saa besindig, at fortie sit Forhold til de Ulykkelige. Stille og hurtigt forlod han Rædselsstedet, og vendte tilbage til C. Men jo mere hans Sjels Oprør lagde sig, desto foragteligere syntes ham Maria's og hendes Forældres Characteer, i desto mildere Lys viste sig hans Brøde, og desto hurtigere forvandledes hans første bittre Anger til smertelig Afsky for Barnemorderſken.

Imidlertid gik Processen sin Gang, uden at der, fra Rettens Side, foretoges noget mod Albert Hurtig; thi de Fængslede bleve deres Aftale troe, ikke saameget af Fasthed i Characteren, som af en ubeskrivelig Frygt for den truende Skjændsel. Derimod havde Maria strax tilstaaet sin Forbrydelse, og yttret det Ønske, at døe. Hendes Forældre havde man derimod løsladt. I alle Instantser blev Barnemorderſken dømt fra Livet, og Skarpretteren Hurtig fik Befaling at holde sig rede til at fuldbyrde Dødsdommen.

Henrettelsesdagen kom. Den skjønne Forbryderske besteg Skafottet, hvor hendes fordums Elsker allerede ventede hende, blegere, mere forstyrret endnu, end hun selv. Med tilbundne Øine knælede hun, Sværdet blinkede i Morgensolen, det blege ulykkelige Hoved faldt! Næste Dag var Skarpretteren Albert Hurtig forsvunden. Han efterlod et Brev, hvori han bekjendte og aabenbarede Alt. Han forbandede sig selv som et Umenneske; Hævnlyst og Frygt for Retfærdigheden havde givet ham Kraft til hans sidste Gjerning. Dette var foregaaet to Dage før min Ankomst til C."

Doctoren taug, og hans Collega, der allerede var humoristisk stemt, vilde gjøre sine Bemærkninger over Fortællingen. Men Lord Kingston afholdt ham derfra med de

Ord: „Tør jeg bede, mine Herrer, saa afbryde vi uden videre disse gruelige Historier; mig have de idetmindste ikke moret; trods denne Sveddriver ryster jeg, som om jeg havde Koldfeber!“

— — — — —

Næste Morgen fandt man hele Selskabet, Bernhard undtagen, liggende paa Gulvet i den dybeste Søvn. End- ogsaa Lord Kingston havde maattet bukke under for Skjeb- nens Ironi. Hans Tjener havde nemlig om Natten ind- rettet sig saa bequemt som muligt — paa hans Ryg, saa det, flere Dage efter, værkede i hans Bryst.

II.

Over Constantinopel oprandt den yndigste Foraarsmor- gen. Denne Kæmpestad, med sine Taarne, sine vellystige Serailer, fromme Minareter, himmelske Piger og fæle Eu- nucher, denne Stad, som indeslutter det Yndigste og det Gruseligste, den indesluttede nu ogsaa de os velbekjendte Reisende. Ved Bosphorus's Bred vilde Britanniens vær- dige Søn henleve sin serogtredivte Vaar, og derpaa igjen lykkeliggjøre det dyrebare Fædreland med sin rødhaarede Nærværelse.

Som Slægtning af den engelske Gesandt førte den ædle Lord, og hans Livlæge Bernhard med ham, et ret behageligt Liv, d. v. s., man aad og drak umenneskeligt, red og kjørte, og havde, ved den engelske Ministers Anbe- faling, Leilighed nok til at kjede sig indtil Fortvivlelse i høitdannede Tyrkecirkler. Af en Saadan havde den unge Læge en Aften bragt saamegen Forstemthed hjem med sig, at han, næste Morgen, endnu ikke havde sovet den bort. For at adsprede sig, lystvandrede han i Haven ved Gesandt- skabshotellet, da Kingston's Tjener meldte to Tyrker, som ønskede ham i Tale. Forundret lod Doctoren dem træde

ind i Haven. Det var to midaldrende, stadseligtklædte Mænd. Efter en dyb Bøining sagde den Ene paa Engelsk: „Vi ere Tjenere hos den uforlignelige Mehmed Ali, vor ophøiede Padischa's Hofleverandeur. Jeg er uværdig Tolk, og denne Mand ligesaa uværdig Huushovmester hos Mehmed Ali, der hver Ugedag nyder den misundelsesværdige Lykke, for Padischa's Ansigt syvgange at berøre Jorden med sin Pande. Han har hørt af Britanniens ædle Gesandt, at De forstaaer den Kunst, vidunderligt at helbrede allehaande Tandsygdomme. Da nu Allah haver hjemsøgt vor Herre med en saadan Sygdom, saa beder han Dem følge os til ham, for at befrie ham fra hans Onde."

Bernhard betænkte sig et Øieblik, bød dem vente lidt, og begav sig til Kingston, som just rystede sig Søvnen af de lange Lemmer. Paa Doctorens Spørgsmaal, om han skulde følge den modtagne Indbydelse, eller ikke, svarte Lorden leende: „Ei, det forstaaer sig, Mester Bernhard! Denne Mehmed Ali er jo den uforligneligste Skurk, som viser vort Gesandtskab ubetalelige Tjenester. Med ham maae vi for Alting holde gode Miner. Min Fætter, Ministeren, tænker, ved Deres Kunst, at trække ham endnu fastere til sig, og vi have blot igaar forglemt, at underrette Dem om den hele Historie, som i Korthed er følgende: Den gamle Slyngel har, ved umaadelig Nydelse af Opium, beiset sine Tænder saa sorte, at de see ud som en Række svedne Pallisader. Da han nu tilfældigviis har hørt af Gesandten, at jeg har en Læge hos mig, som ikke blot forstaaer, at slaae Folks Tænder ind, men ogsaa at kurere dem, er han bleven næsten tosset af Glæde, og har gjort det til Betingelse for sine fremtidige Tjenester, at vorde tagen i Cuur af Dem. Jeg beder Dem derfor see til ham, og giver Dem derhos den Forsikkring, at den Tyrkehund vil salarere Dem bedre, end den christeligste Adelsmand i Tydskland. Jeg tænker nemlig ikke, De gjør Dem nogen

Samvittighed af, at stikke tyrkisk Guld i Deres døbte Lommer."

Bernhard gik nu tilbage, og maatte stige ind i en Bærestol. Den lange Vei, som adskilte Forstaden Pera, hvor Gesandten boede, fra Mehmed Ali's Huus, blev tilbagelagt i en Time. Toget holdt udenfor en Bygning, hvis Ydreside ikke skulde røbe Besidderens Rigdom; desto pragtfuldere havde derimod Storherrens Hofleverandeur indrettet sig indvendigt i sit Huus. Forsalen var smykket med kostbare Tepper og Kæmpespeile; men glimrende var det Gemak, som han nu førtes ind i. Her dampede de fineste Røgelser i Sølvskaaler paa Marmorpilastre; i Forening med Tobaksdampen, som bølgede her i tykke Skyer, gjorde de et bedøvende Indtryk paa Sandserne.

Midt i Værelset sad, paa Silkebolstre, en gammel Muselmand, smøgende af en kæmpestor Pibe. Taus betragtede han Lægen en Stund; derpaa brummede han nogle Ord til Tolken. Neppe havde Denne hørt dem, før han, ved to Slaver lod hidbringe Hynder og en anden Smøgemaskine, som han, efter at have tændt den, rakte sin Herre.

Ali beholdt denne Pibe og gav Lægen sin egen. Da dette var et Tegn paa udmærket Høiagtelse, maatte han med hundrede Complimenter tage derimod. Neppe havde han overvundet sin Modbydelighed og gjort et Par Drag, før man, til hans Skræk, bragte den fatale, begsorte, gallebitre Tyrkekaffe, hvori alt Grumset svømmer om. Hidtil havde Doctoren staaet, men nu maatte han beslutte sig til, at nedlade sig paa en Hynde, hvilket han gjorde saa ubehændigt, at han, efter længe at have arbeidet forgjæves, for at faae Benene rigtigt under sig, faldt henad Gulvet som en Sæk, hvorover Ali loe ret af Hjertensgrund.

Tyrken yttrede det Ønske, at betragte de til den forestaaende Cuur fornødne Instrumenter. Bernhard viste ham dem, og Synet fyldte ham med Rædsel. Han gjorde

utallige Spørgsmaal, og langt om længe skredes der til Operationen. Men da Tyrken, uden mindste Nødvendighed, uafladeligt skjar de græseligste Ansigter, forlangte Bernhard, at hans Mund skulde opspiles. Med store Øine saae Tyrken paa ham. Han meente, Propheten vilde neppe tilgive, at man saaledes vanskabte en Troendes Ansigt. Dog tillod han langt om længe, at Bernhard applicerede ham en Elfenbeensmaskine i hver Mundkrog, hvorved han kom til at see ud som en Nøddeknækker.

Efter to Timers Arbeid havde Bernhard fuldført sit Hverv. Da Ali, befriet fra sin Mundknebel, besaae sig i Speilet, og to Rader skinnendehvide Tænder lyste ham imøde, jublede han høit af Glæde, og faldt sin Hjelper om Halsen. Derhos rakte han ham tolv Guldstykker, og lovede, at anbefale ham videre.

III.

Tre Dage efter fik Bernhard et andet Gesandtskab, som endogsaa fyldte Lord Kingston med Forundring, og Forventning. Det bestod af ikke mindre end ti pyntede Tyrker, som ved en Tolk anmodede Bernhard om, ogsaa at forsøge sin Kunst paa den ophøiede Storvezirs Tænder.

Bernhard fulgte. Vel fandt han nu den mægtige Achmed Pascha's, ved Havet liggende Slot, over al Maade prægtigt; men destomindre behagede ham den Behandling, her blev ham til Deel. Her var slet ikke Tale om at smøge Tobak og sætte sig ned, skjøndt han havde maattet staae henved en Time i Muselmandens Forgemak. Da han langt om længe blev indladt i den Mægtiges Værelse, betragtede Denne ham længe og opmærksomt. Derpaa gav han en Slave sin Pibe, vinkede Lægen til sig, og aabnede sin Mund fuld af sorte Tænder med et saa sælsomt sødbedsk Udtryk, at Bernhard nær havde leet ham op i Øinene.

Operationen var fuldendt. Tyrken aflagde nu noget af sit majestætiske Væsen, bad, paa temmelig godt Engelsk, Tydskeren sætte sig, lod ham række en Pibe, og sagde derpaa: „Vel skal min Tak for Deres Tjeneste svare til min Rang og min Rigdom, men Deres dristigste Haab skal den overstige, hvis De vil lære mig Deres Kunst, som jeg, for enhver Priis, maa lære, og det af følgende Grund. Den skjønneste Pige i mit Harem, mit Livs Sjel, har ved Opium ødelagt sine Tænder, ligesom jeg. Hvor kan jeg taale, at det elskede Væsen mister en af sine skjønneste Prydelser, da der er et Middel, som kan forhindre det? Dette Middel bestaaer nu deri, at jeg afkjøber Dem Deres Kunst, og derpaa selv forsøger den paa den skjønne Zorayde.“

Bernhard maatte lee i sit Hjerte ad denne tyrkiske Viisdom. Han svarte: „For blot i ringe Grad at tilegne Dem min Kunst, vilde Deres Excellents behøve flere Maaneder; men jeg reiser herfra om nogle Dage.“

„Bliv De!“ raabte Veziren: „Bliv hos mig, saalænge De ønsker. Jeg har saa desuden betænkt, at ville anskaffe mig en europæisk Læge. Men vil De ikke blive hos mig længere Tid, end jeg behøver, for at lære Deres Kunst, saa staaer det Dem frit, at reise. Men kongeligt skal jeg belønne Dem.“

„Hverken ligger det i min Plan, svarte Bernhard: at vælge Constantinopel til mit Opholdsted for længere Tid, eiheller staaer det i min Magt, at forlade Lord Kingston, for at indvie Deres Excellents i min Kunst. Men hvortil alt dette? Jeg er her jo selv, og kan helbrede Damen hurtigt og sikkert!“

Ved disse Ord overløb en dunkel Rødme Turkomanens Ansigt, og idet han stirrede paa Tydskeren med vredeflammende Øine, raabte han: „Hvad formaster Du Dig, Usling? Har min Nedladenhed ladet Dig glemme Frygten for min Vrede, Christenhund?“

Den Harme, som ved denne Tiltale begyndte at koge i Bernhard's Bryst, var vel ikke ringere, end Ministerens, og gjerne havde han ihjelslaget Despoten paa Stedet; men hvad der smertede ham endnu dybere, end Achmed's Fornærmelse, var, at han maatte qvæle sin Forbittrelse. „Deres Brede, svarre han: som jeg ikke har fortjent, frygter jeg ikke, thi jeg staaer under en fri og høimodig Nations Beskyttelse, som vilde hævne mig ved at tilintetgjøre Dem; men for at De tillige kan overbevise Dem om, hvor dybt jeg foragter Dem med samt Deres Trusler, saa forsikkrer jeg Dem hermed, at jeg nu for ingen Priis vil kurere Deres Favoritindes ormstukne Tænder, om De end vilde give mig Muftiens Skjæg derfor!"

Med disse Ord vilde den Forbittrede storme ud. Men allerede var Achmed opsprungen og havde grebet ham ved Haanden. Tydskeren, som meente, at Tyrken vilde bruge Magt, vilde just fare ham efter Halsen, da han pludseligt, til sin store Forundring, hørte Ministeren nedlade sig til de allerindstændigste Bønner og udtomme sig i Løfter. Bernhard tog Ordet: „Det bliver ved min Erklæring, at jeg selv vil fuldbyrde Operationen, og jeg tilsøier, at dette maa skee uden Vidner."

Det andet Punkt truede at bringe Achmed i nyt Raseri; men da Bernhard vendte sig mod Døren, gav han strax efter, idet han blot bad, at idetmindste en døvstum Eunuch maatte bivaane Handlingen med fravendt Ansigt. Deri samtykkede Bernhard.

Bærestolen blev nu atter sat i Bevægelse. Efter en halv Times Forløb standsede den. Til sin Forundring befandt Bernhard sig ved Bredden af Bosphorus, hvor det er smalleſt, saa han tydeligt skjelnede Landstederne paa den modsatte Bred. Achmed udeblev ikke længe. Han førte Tydskeren til en Gondel og sagde: „Hiſtovre boer jeg egentligt. Ogsaa Zorayde er der. Lader os fare afsted."

Nu stode begge Mændene ved Indgangen til Zorayedes Gemakker. Endnu engang bad Veziren om Tilladelse til at bivaane Operationen, og da Bernhard nægtede ham den, gik han, for at forberede Favoritinden paa Besøget. Efter nogle Minuters Forløb kom han tilbage og sagde: „Zorayde venter Dem. Skynd Dem, thi jeg seiler tilbage med Dem. Neppe behøver jeg at sige Dem, at vi hertillands ere noget skinsyge, Hr. Doctor!“

Uden at svare, fjernede Bernhard sig med Eunuchen. Efter at de vare gangne gjennem fire Gemakker, traf de, i det femte, den Skjønne, tættilsløret, med en Luth i Haanden. Eunuchen stillede sig, med bortvendt Ansigt, i en Krog; Pigen satte sig, hidvinkede Lægen, og slog Sløret tilbage. Bernhard, som hidtil havde været sysselsat med sine Instrumenter, saae nu paa Zorayde; men den Guddomsskjønhed, som her straalte ham imøde, virkede som et elektrisk Slag paa alle hans Nerver. Men ogsaa Zorayde følte sig rystet. Bernhard bemærkede, efter at have fattet sig lidet, hvorlunde hendes Øine hvilte paa ham med den ømmeste Ild. Dette Naturens Barn skjulte sine Følelser saalidet, at der, med de første Blikke, var knyttet et Kjærlighedsforhold mellem hende og Bernhard. Neppe seksten Aar gammel, var hun, for sex Maaneder siden, ved troløst Forræderi, falden i Achmed's Hænder; dog var det hidtil lykkedes hende, at afvise hans Fordringer. En dyb Modbydelighed for Tyrken fyldte hendes Bryst, og da hun kun var vant til Synet af Halvvilde, forekom Bernhard hende som et høiere Væsen. Han var saa fortryllet af heudes Ynde, at han begyndte sin Operation med skjælvende Haand. Hendes skjøntfarvede Tænder kunde, i Sammenligning med Ali's og Achmed's, kaldes sneefarvede, og en Times Arbeide vilde have været meer end tilstrækkeligt. Men hvorliden Lyst han havde til, under disse Omstændigheder at lade sin Kunstfærdighed glimre, er klart deraf, at

han, efter tre Timers Arbeid, kun havde poleret to Tænder i den deilige Østerlænderindes Mund. For ei at vække Achmed's Skinsyge, maatte han nu afbryde. Han gjorde det med et ømt Blik og Haandtryk, som hun gjengjaldt.

Ved Bernhard's følgende Besøg steg begge de Elskendes Lidenskab, og gjorde dem saa dristige, at deres Læber ofte berørte hinanden, trods den Døvstummes Nærværelse.

I nogle Dage havde Storveziren været forhindret fra, at ledsage Tanddoctoren, hvis Harems-Praxis, trods al anvendt Langsomhed, dog nu begyndte at nærme sig sin Ende. Trøstløs polerede han den sidste Tand, fortvivlet over Zoraydes ubekymrede Væsen. Da trykte hun ham, med betydningsfuldt Blik, ved Bortgangen et Papiir i Haanden, og salig forlod han hende. Hans Budskab, at Operationen nu var fuldendt, modtog Achmed med et høit Glædesudraab, og trykte ham en Rulle med tohundrede Guldstykker i Haanden.

Som en kras Ignorant i det tyrkiske Sprog maatte Bernhard, for at erfare Brevets Indhold, tage sin Tilflugt til Gesandtens Tolk, der leverede følgende Oversættelse:

„Mine Dines Sol! Du maa strax udfrie mig af dette Fængsel. Elsker Du mig saa høit, som jeg haaber til Allah, saa beder jeg Dig lande med en Baad næste Nat ved Serailhavens Muur, som Havet beskyller. Naar Du er stegen over Muren, venter Du mig i den første Pavillon tilhøire."

Bernhard betroede sig øieblikkeligt til Lord Kingston. Som himmelfalden hørte Denne til. Derpaa gav han en Tidlang sin Beefsteak-Humor frit Løb, og sluttede med de Ord: „Lykkes Deres gale Streg, kan der ikke være Tale om et længere Ophold i Constantinopel. Mit Raad er derfor dette: vor Fregat Werford her i Havnen letter Anker imorgentidligt. Er De først ombord paa den, da er De,

med Deres Elskerinde, i Sikkerhed. Jeg vil strax tale med Capitainen, og da jeg er mæt af Livet her, indskiber jeg mig med. For vore Effekter vil jeg sørge; sørg for Deres Skjønne. Men Eet vil jeg raade Dem som en Ven: Lad Dem ikke overrumple af det Tyrkepak, thi saa frier ingen jordisk Magt Dem fra Døden! *God dam*, De behager mig, Doctor! De er som en indfødt Britte."

I Skumringen holdt Bernhard med en Baad ved Stranden. Selv vilde han ene styre den, da han ikke vovede at meddele sig Nogen. Foretagendet var ikke ringe, thi Søen gik uroligt, og enkelte Vindstød hylte nu og da over dens Flade. Da det var bleven fuldkommen mørkt, stødte han modigt fra Land, og roede kjækt ud i det falske Element. Han kunde vel have tilbagelagt den halve Vei, da der, til hans Forfærdelse, reiste sig en heftig Vestenvind, som, trods al Anstrengelse, drev hans Baad ud af Linien. Efter en halv Times frugtløse Kamp med Bølgernes og Stormens Magt følte Bernhard sine Kræfter udtømte og var Fortvivlelsen nær. Gjentagne Forsøg mislykkedes gandske; ja, han maatte befrygte hvert Øieblik at vorde opslugt af Bølgerne. Vildt stirrede han ud i Mulmet, frygtløs ventende sin Død og opgivende ethvert Haab om Redning. Men pludseligt begav det sig, hvad der, i hine Farvande, ei er nogen Sjeldenhed, at der indtraadte et fuldkomment Vindstille, og nu jublede han høit. Men hans Glæde skulde kun vare kort, thi det var ham umuligt, at gjenfinde Coursen til Achmed's Pallads, og med vanvittig Smerte maatte han atter overlade sig til Bølgernes Spil. Vel en halv Time havde han saaledes siddet, et Bytte for de mørkeste Tanker, da hans Fartøi rystedes af et heftigt Stød. Han saae sig om. Fuldmaanen stod paa Himlen, og beskinnede klart Storvezirens Pallads, i hvis Nærhed Baaden var stødt mod Land. Med høitflyvende Bryst landede han paa det betegnede Sted, og stod, efter

nogle Øieblikkes Forløb, i Serailhaven, ved den første Pavillon tilhøire. Skjulende sig i dens Skygge, ventede han med bankende Hjerte paa Zoraydes Komme, idet han, fra Tid til anden, uvilkaarligt greb efter Pistolerne i sit Belte. Efter lang Venten, just som han næsten havde opgivet alt Haab, nærmede den fortryllende Skikkelse sig ham med vingede Fjed. I hendes Favn glemte han strax, hvad han havde lidt. Hun drog ham hen til Pavillonen, som strax aabnede sig for hende. Just som Bernhard vilde træde ind, bemærkede han med Skræk en Skikkelse, som, i ringe Frastand, gandske stille, bevægede sig forbi. Han vilde haste, men Zorayde drog ham ned paa en Ottoman, og gav sin Følelse Løb i en Strøm af de ømmeste Kjærtegn. Da reves Døren voldsomt op, og Achmed trængte ind, omringet af Fakkelbærere. Det hjalp kun lidet, at Bernhard nedskjød de to Forreste; han blev kastet ned, og, tilligemed den afmægtige Zorayde, bunden haardt. Da dette var skeet, stormede Achmed ud af Værelset, ledsaget af sin Skare, idet han udstødte de vildeste Trusler. Kun fire Personer, med sande Bøddelansigter, bleve tilbage, og bare de to Ulykkelige ned i en Hvælving, hvor de befæstede to Fakler ved Hager i Væggen. Tre af dem gik derpaa bort. Kun Een blev tilbage; men Bernhard foer gysende sammen, da han saae denne Ene tage et lynende Glavind frem under sin Kappe. Med det Udraab: „Store Gud!“ bortvendte han sit Ansigt; men Bødlen spurgte forundret, paa Tydsk: „De er en Tydsker?“ I Bernhard's Øren løde disse Toner, i denne rædselsfulde Stund, som Himmelharmonier. Hastigt svarte han: „Ja!“ Men Hiin vedblev: „De vil ikke gjerne døe? Nu, der er et Middel, hvorved De kan undgaae det!“ — „Nævn det!“ raabte Doctoren. — „Trøster De Dem til at hugge Hovedet af mig?“ spurgte Tyrken. — „Hvorledes mener De det?“ — „Jeg ønsker Intet inderligere, end at døe. Ved min Død

haaber jeg at afsone et Liv fuldt af Qval og Synd. Ellers havde jeg forlængst endt det ved Selvmord.“ — „De spotter mig djævelsk!“ svarte Bernhard gysende. — „Jeg taler den nøgne græsselige Sandhed. Tröster De Dem til at halshugge mig, er jeg tilfreds med Byttet. For Anatomen — som jeg hører, er De Læge — kan dette, med nogen Behændighed, ikke falde vanskeligt, og skulde Hugget ikke være heldigt, kunde jo en Dolk gjøre Resten.“

Bernhard svarte: „Var det Sagte Deres Alvor . . . men hvorledes kan jeg troe . . . .“

„Mit Andrag, sagde Tyrken: ligger udenfor al Beregning, men ogsaa min Skjebne, som bevæger mig dertil. Hør! Jeg er en Tydsker; mit Navn er Albert Hurtig . . . .“

„Hvorledes? raabte Bernhard: De er Albert Hurtig? Hiin Skarpretter, som . . . .“

„De kjender altsaa min Historie? Ja, den maa vel have gjort Opsigt. Jeg behøver da ikke, at meddele Dem den.“

„Men hvorledes kommer De hid? I denne Dragt?“

„Efter hiin gruelige Gjerning flakkede jeg omkring, lig den første Brodermorder, med et Helved i mit Bryst, indtil jeg, i mit vanvittige Løb, naaede Tyrkiet. I Varna kom jeg i Strid med en Indfødt; han trak sin Kniv, jeg min — han faldt, og jeg skulde spiddes, som Den, der havde myrdet en Troende. Da vaagnede atter den foragtelige, usle Livslyst i mig, og jeg greb til det eneste Middel, som kunde redde mig, jeg afsvor min Tro, og da Paschaen just behøvede en Kapidschi, traadte jeg i hans Tjeneste. Da han siden blev Storvezir, tog han mig med til Constantinopel, og saaledes seer De mig her. — Men inden vi bytte Roller, maae vi bytte Klæder.“

Han løste herpaa Bernhard's Baand, byttede Klæder med ham, knælte og sagde med fast Rolighed: „Træd foran mig, og hug saa fra Høire til Venstre. Jeg har

fundet dette mere practisk, end at hugge bagfra. Hugget maa være kort og tungt. Tov nu ikke!"

Da han havde talt, lukkede han Øinene fast i, og sukkede i hjertegjennemtrængende Tone: „Maria, min Søn!"

Bernhard følte ligesom en Dødsgysen, men han samlede alt sit Mod, hug med Magt, og det ulykkelige Hoved rullede henad Jorden.

Forlængst var Zorayde vaagnet af sin Afmagt, og havde seet begge Mændene bytte Klæder. Da hun, lidt efter lidt, havde fattet Indholdet af deres Samtale, havde nyt Livsmod gjennemglødet hendes Hjerte, men da hendes Elskede løftede Armen til Dødshugget, bortvendte hun skjælvende sit Hoved. Bleg og rystende overskjar Bernhard nu hendes Baand, og de Ængstede flygtede af Hulen ud i Haven. Ingen mødte dem, thi de phlegmatiske Slaver, som forlængst vare vante til lignende Scener, havde begivet sig til Ro. Fuldmaanen stod endnu paa Himlen og oplyste de Flygtendes Vei. Zorayde gik foran; Bernhard fulgte speidende med det dragne, bloddryppende Sværd. Saaledes naaede de Baaden.

Da Bernhard, med den skjælvende Zorayde ved Haanden, traadte ombord paa den engelske Fregat, kom Kingston ham lykønskende imøde. Han kastede et Blik paa Cirkassierinden og brummede: „*God dam*, Doctoren har Smag som en Britte!"

Samme Øieblik tordnede Salutskuddene; Werford lettede Anker. Capitainens, Kingston's og Bernhard's Jubel, saavelsom Zorayde's Glædes-Hulken, hendøde i Skytsets Brag.

De Elskende leve endnu i Engelland.

H. F. Mannstein.

Broden.

En Novellette.

Ved Badet i Spaa gik det muntert og lystigt til. Blandt de meest anseete Badegjæster fandt den ene Formæling Sted efter den anden.

Eduard de Pietrequin, fransk Subalterne-Officier, havde forladt sin Division i Spanien, da han i Slaget ved Salamanca var bleven saaret og nu, efter Lægens Raad, ønskede at nyde sit Fædrelands vederqvægende Bjergluft i Nærheden af Lüttich. Her følte han sig snart igjen fuldkommen rask, og han var just i Begreb med at forlade Badet, da han lærte at kjende Frøken Halliere, en Schweizerinde af Fødsel, som her søgte Opmuntring ved selskabelige Glæder og ved Vandets velgjørende Underkraft. Enhver, der har levet paa en saadan Samlingsplads for det bedre Selskab, veed af Erfaring, hvor let Bekjendtskaber her kan forvandle sig til inderlige og fortrolige Forhold. Imedens man seer sig befriet for Hovedstadens fornemme Kulde, imedens man i Forening beundrer Naturens Skjønheder, medens Hjertets reneste Følelser blande sig med Horizontens klare Blaa, mangler det ikke paa Forbindelsespunkter, og det er derfor ikke saa underligt, at Eduard paa eengang saae og elskede den skjønne Maria Halliere.

Frøken Halliere stod alene, hun havde ingen Fader, ingen Onkel eller Formynder, som hun kunde gjøre bekjendt med sine Ønsker, som hun kunde spørge tilraads. Fader- og moderløs i flere Aar, levede hun af en lille Arv, hendes Fader havde efterladt hende, og saaledes blev hun Eduards Brud.

Det havde imidlertid ikke manglet paa Personer, som fra Begyndelsen af søgte at forstyrre dette Forhold. En

klog Enke, en Grevinde uden Formue, — hendes Skatte bestode i sex hæslige Døttre — hviskede bestandig Officeren i Øret, at han dog skulde erkyndige sig om, hvem og hvorfra Mademoiselle var, førend han videre compromitterede sig. En anden Dame, jeg troer, en misundelig Skjønhed, sagde ham ved Leilighed, at det ikke var for Ingenting at Frøken Halliere altid gik med Halskrave. En Anden forsikkrede, at Maria var Enke, og at hendes Navn var antaget. Eduard lod sig dog ikke herved lede vild, han smilte over disse Bemærkninger og elskede Maria endnu mere, da han saae hende saa misundt. Ikke destomindre ønskede han undertiden, at hun i mere tydelige og bestemte Udtryk vilde omtale sit tidligere Liv, og han var ofte i Begreb med, at gjøre hende bekjendt med dette sit Ønske. Men saaofte han kom dertil, standsede han: Skjønhed og Uskyld forklarede hendes Ansigt, og Eduard ansaae det for Blasphemi, hvis han vilde tvivle et Øieblik længer. Saaledes blev Maria Eduards skjønne Brud. Eduard gav sine talrige Venner en glad Dejeuner, og veltilfreds traf han derpaa Anstalter til en Reise til sin gamle Onkels Slot, i Nærheden af Furnes. Paa denne Reise haabede han, nogle Uger at være alene med sin unge Ægtefælle.

Femte Dags Middag ankom de to Lykkelige til Gent. Deres gamle Slægtning havde bedet dem, saasnart som muligt at ile til ham. De stege af i *Hotel des Pays-Bas*, fast besluttede paa, strax efter Middagsmaaltidet at fortsætte deres Reise til Brügge, for endnu Dagen efter at være i Furnes. For at undgaae et langt Ophold, holdt de det for raadeligst, denne Dag for første Gang at tage Plads ved *table d'hôte*, som holdtes Kl. 1. Medens Maria lagde Hat og Shawl, og gjorde nogle smaae Forbedringer ved sit Toi-

lette, førend hun viste sig for de Fremmede, kaldte den store Klokke til Bords. Da Eduard traadte ind med sin elskværdige Hustru, var Maaltidet allerede begyndt. Omtrent fyrgetyve Personer sadde omkring Bordet og vare saa beskjæftigede med Suppen, at de neppe værdigede de Indtrædende et Blik. I Frankrig vilde under lignende Omstændigheder et Dusin Herrer have tilbudt Damen deres Pladser, i Belgien derimod er dette ikke Skik og allermindst i Handelsstaden Gent. Enhver agtværdig Borger fortærer sin Middagsmad med den største Selvtilfredshed: Enhver udsøger sig her det bedste Sæde og det lækkreste Fad, uden i mindste Maade at bryde sig om Rang og Stand.

Det var et ulykkeligt Tilfælde, som i Ægteskabets første Dage adskilte det elskende Par. Kun to Stole vare ubesatte; disse stode langt fra hinanden, og for at gjøre Adskillelsen endnu smerteligere, stode de paa samme Side af Bordet, saa at de unge Ægtefolk ikke kunde underholde sig med hinanden, ja ikke engang deres Blikke kunde mødes.

Dog trøstedes de ved den Tanke, at denne Adskillelse ikke vilde vare over een Time og at de igjen ved fordoblet Kjærlighed skulde holde sig skadesløse for det Forsømte. Alligevel var den arme Eduard sin unge Hustru altfor hengiven til at han havde kunnet spise med Appetit. Hans Øine streifede omkring, indtil de standsede ved en ligeoverfor ham siddende Herre, der gandske rolig lagde Kniv og Gaffel fra sig og med ængstelig Mine saae over til Maria. I Begyndelsen holdt Eduard det for et Tilfælde: en vis Liighed havde maaskee sat ham i Forundring, eller maaskee det var hans Vane, saaledes at stirre paa Damerne, og hans Blik kunde om en Minut falde paa en Anden. Ingenlunde! Hans Øine vedbleve at stirre paa den skjønne Maria, Eduard følte sig paa det Ubehageligste truffet.

Enhver er meer eller mindre skinsyg. Jeg troer det ikke, naar Nogen siger om sig selv, at han ikke er det. Den Nygifte følte ogsaa Spor heraf i sit Hjerte; Naboen kunde være en tidligere Ven, en tidligere Tilbeder af Maria. Denne Tanke var ham skrækkelig. Eduard vilde gjøre en Ende paa sin Tvivl; han bøiede sig, efter nogle indledende Bemærkninger, over til sin Gjenbo og spurgte ham med den størst mulige Nonchalance: „De synes at kjende denne Dame?“

„Jeg troer det! svarede Denne med største Alvor: Ja jeg tager ikke feil, jeg kjender hende.“ Dette Svar tilfredsstillede Eduard aldeles ikke, især da den Fremmede umiddelbart derpaa igjen forfulgte Fru Pietrequin med sine Blikke.

Intet kan lettere bringe os i Hede, end et kort henkastet Svar, naar vi vente en fuldkommen tilfredsstillende Erklæring. Eduard kunde ikke længer bære den halvgrundede Mistanke; han vendte sig paany til sin Gjenbo med følgende Spørgsmaal: „Er De fast overtydet om, at De før har seet denne Dame?“

„Saa vist som jeg nu aander og lever! Jeg erindrer tydeligt dette Ansigt, som jeg eengang før har seet. Det er hende; jeg tager ikke feil.“

„Det er besynderligt! Hvor lærte de hende da at kjende?“ Eduard følte, at Svaret paa dette Spørgsmaal vilde afgjøre hans Livs Lykke.

„Gud være lovet, kjendt hende har jeg aldrig!“ svarede den Fremmede gysende.

Dette var et Svar, som paa ingen Maade kunde berolige Officieren. Det befriede ham vel for hans Skinsyge, men det tydede hen paa noget Hemmelighedsfuldt, som det syntes, paa noget Skrækkeligt i den forgangne Tid. Hvad kunde han mene dermed? Eduard forfulgte ham med nye Spørgsmaal.

„Mine Spørgsmaal synes at opfriske nogle ubehagelige Erindringer. Behager De ikke at forklare Dem nøiere?“

„Naar De ønsker det, skal det skee, omendskjøndt jeg nødig vil berøre denne Sag; men under ingen Betingelser giver jeg Dem Oplysningen i hendes Nærværelse.“ Med dette Svar maatte den arme Eduard lade sig nøie. Til hans Glæde stod man strax efter fra Bordet; den Ene reiste sig efter den Anden, indtil Maria blev gandske alene tilbage. Eduard tog Leiligheden i Agt til at sige hende ved et hemmeligt Tegn, at hun maatte bortfjerne sig. Hun adlød, og saaledes var Eduard alene med den Fremmede.

„Nu da, min Herre! Deres lovede Erklæring.“ Den Fremmede gjorde en Pause førend han begyndte.

„Det er maaskee urigtigt, sagde han: at jeg tilfredsstiller en Mands Nysgjerrighed, hvem jeg aldrig før har seet, især da den Begivenhed, De ønsker at erfare, giver Oplysning om den ulykkelige Kones Charakteer, som i dette Øieblik forlod Stuen.“

Dette Svar var et Dødsstik for Eduard. Han kunde neppe skjule sin indre Uro; han sagde med et krampagtigt Smiil: „Har De maaskee staaet i et Kjærlighedsforhold til denne Dame?“

„Gud være lovet, nei! raabte den Fremmede høitideligt: Da Sagen imidlertid synes at interessere Dem, vil jeg med faa Ord give Dem en Meddelelse derom. Jeg havde en kjær, en meget kjær Ven, Victor Marschal. Som Børn vare vi aldrig fra hinanden, vi nøde den samme Opdragelse, vort gjensidige Venskab kjendte ingen Grændser. Ulykkeligviis maatte Victor gjøre en Forretningsreise til Genf. Der gjorde han Bekjendtskab med en Kjøbmandsdatter, Adelaide Moran. Hendes venlige Væsen vandt snart min enthusiastiske Vens Hjerte; hans Breve til mig vare en lykkelig Elskers Seiersbudskab.“

„Jeg kan ikke begribe, hvilken Forbindelse der er imellem Deres Fortælling og den Dame, som nylig forlod os!“ afbrød Eduard ham utaalmodig. — „Det staaer Altsammen i en nøie Sammenhæng; hør De kun efter, og De vil indrømme mig det. Victor erfoer tilfældigviis, da han viste sig skinsyg over En af hendes tidligere Tilbedere, at hun, som han havde anseet for saa god og uskyldig, ikke stod i det bedste Rygte. Det var en skrækkelig Efterretning; han saae en fortvivlelsesfuld Fremtid imøde, men Æren fordrede et Offer. Med knust Hjerte erklærede min Ven hende skriftlig, at han havde erfaret hendes Brøde og at han som Følge deraf, skjønt han elskede hende høit, aldrig mere vilde see hende. Derpaa ilede han til sine Venner i Dijon. Hun fulgte efter ham. Efter at hun i flere Uger forgjæves havde bedet, plaget og truet ham, syntes hun paa eengang at afstaae fra sit Forsæt, og derimod at ville blive ham en Veninde. Som en saadan besøgte hun ham i længere Tid. Hans Sundhed svandt daglig meer og meer, han faldt sammen; først da han spørede Døden, skrev han til mig. Da jeg havde modtaget hans Brev, ilte jeg strax til ham; men jeg kom desværre forsilde. Min elskede Ven var allerede for nogle Dage siden bleven begravet, efter at man havde undersøgt hans Liig. Ved Undersøgelsen opdagede man, at han var død af Gift, af en fiin og langsom tærende Gift. Mistanken faldt paa Adelaide Moran. Hun blev anklaget og stillet for Retten; men hun vilde hverken tilstaae sin Brøde eller benægte den. Omstændighederne vare ingenlunde tilstrækkelige til at hun kunde dømmes som Morderske. Man kom derfor frem med en anden Anklage imod hende og beskyldte hende for, at hun havde tvunget Victor til at testamentere sin Formue til hende. Heri blev hun overbeviist. Formildende Omstændigheder reddede hende fra Galeierne; hun blev bundet til Skampælen og brændemærket paa den høire Skulder. Just

den Morgen, da jeg ankom til Dijon, blev Dommen exe-qveret. Greben af Rædsel nærmede jeg mig Skafottet. Den skjønne, ulykkelige Qvinde blev ført derhen. Aldrig vil jeg glemme dette skrækkelige Syn! Tænk Dem nu, hvor overrasket jeg blev, da jeg i Dag saae den Samme, den Brændemærkede, min Vens Morderske, sidde lige over for mig!"

Eduard sprang op. Hans Øine flammede af Rædsel. Han skred henimod Fortælleren: „De tager feil, det er kun en tilfældig Liighed, der skuffer Dem; Navnet paa denne Dame er hverken Morin eller Adelaide. Erklær det for en Vildfarelse, eller Følgerne ere frygtelige!"

„Ved Gud, jeg taler den rene, ublandede Sandhed! Men hvorfor er De saa bevæget?"

„Taalmodighed, endnu fem Minuter og De skal erfare Aarsagen til min Bevægelse!" raabte Eduard de Pietrequin og iilte udaf Stuen. Den værdige Borgermand, som blev tilbage, kunde ikke noksom undre sig over, at det unge Menneske følte en saa levende Interesse for en rigtignok smuk, men tillige saa dybt falden Qvinde.

Neppe vare fem Minuter forløbne, før Borgermanden, som vi ville kalde Dúclos, blev kaldt ind i Officerens Stue. Han lod ikke længe vente paa sig og traadte med den største Kulde og Ligegyldighed ind i Salonen, hvor han fandt den næsten afmægtige unge Krigér, der holdt sig fast ved en Stol. Denne skred strax hen til Døren, lukkede den af og stak Nøglen i sin Lomme. Hans besynderlige Opførsel gjorde Dúclos ængstelig, og han saae sig om til alle Sider. Paa Bordet laae nogle med et Lommetørklæde bedækkede Gjenstande, et Blad Papiir med friske Skrifttræk og nogle andre mindre betydelige Sager. En Dør ligeover

for ham førte udentvivl til et Sovekammer; Døren dertil var lukket.

Et Øieblik syntes Eduard at samle sin Kulde; og i det han tog Tørklædet bort og lod see et Par riflede Pistoler, vendte han sig med Rolighed til Dûclos: „Min Herre! De eller jeg maa døe. Den, De i Dag har anklaget, er min Hustru. Dersom Anklagen er falsk, dersom De har villet vanære et skyldfrit Navn, da sværger jeg ved Gud, at De maa døe, døe uden Skriftemaal. Men dersom — her blev hans Stemme frygtelig — dersom De har sagt Sandhed, saa indestaaer jeg Dem for deres Redning, da er De frelst. Intet Ord vil jeg høre, intet Svar! Endnu et Øieblik og hun selv skal være Dommer i Sagen.“ Herpaa aabnede Eduard Døren til Sovekammeret og førte sin Gemalinde ind, som ikke var lidet forundret over Eduards besynderlige Opførsel.

„Madame! heed det da: Jeg ønsker, at De strax paa Øieblikket blotter Deres Skuldre.“ — Den stakkels Dame stod som forstenet; hun vægrede sig, deels i Følge en hemmelig Bevidsthed, deels fordi hun undsaae sig ved at vise sig for en Fremmed i en saadan Stilling; hvad skulde hun tænke om den pludselige Forandring, der var foregaaet med hendes Mand, han, som for faa Timer siden var saa kjærlig og opmærksom imod hende!

„Jeg gjentager endnu min Begjæring, ingen Indvendinger!“ raabte Eduard rasende. Grædende sank hun for hans Fødder.

„Vil De blotte Deres Skuldre? Jeg vil vide, om Mistanken er grundet!“ Og hastig, som en Tiger, der styrter sig paa sit Bytte, rev han Beklædningen af hendes Skuldre.

Eet Blik var tilstrækkeligt. Det skrækkelige Mærke traadte levende og tydeligt frem. Skarpretterens Jern hav-

de berørt det alabasterhvide Kjød og indskrevet et sørgeligt Mindesmærke om en frygtelig Forbrydelse.

Eduard søgte at blive saa kold som muligt: Han tog Nøglen op af sin Lomme og overrakte den til Kjøbmanden.

„Hurtig, til aflted, at jeg ikke handler i Afsindighed og fordømmer Deres Tunge til evig Taushed! I Sandhed, det vilde være bedre, hvis jeg forhindrede det, saa at Deres Læber aldrig mere vare i Stand til at gjentage denne skjændselfulde Fortælling. Dog nei, jeg har indestaaet for Deres Liv, jeg holder mit Ord. Hurtig, skynd Dem herfra, dersom de ikke vil være Vidne til en frygtelig Udøvelse af Retfærdigheden!“

Dúclos var ikke seen til at efterkomme denne Opfordring. Han iilte ned ad Trapperne saa hurtigt han kunde og raabte om Hjelp, for at forebygge en skrækkelig Gjerning. Men han havde neppe naaet det nederste Trappetrin, før han hørte et Pistolskud. Før hans Raab om Hjelp kunde blive hørt, faldt endnu et andet og et frygteligt Fald rystede Trappen, hvorpaa han stod.

Paa samme Tid saae han sig omringet af en Skare Kjælderfvende, med Værten i Spidsen, som forlangte Oplysning om hvad der var forefaldet. Han kunde kun svare med Tegn. De stormede Alle op ad Trapperne, sprængte Døren, og et skrækkeligt Syn viste sig for dem.

Pietrequin havde gjennemskudt det Hjerte, han havde elsket saa høit. Det varme Blod strømmede ud af hendes Barm og farvede hendes hvide Klædebon. Hendes blonde Haar var ligeledes vædet med Blod. Hvor skyldig hun endogsaa maatte være, Medlidenheden kunde ikke nægte hende en Taare.

Og nu Eduard? Han havde stukket Pistolen i Munden og hans Hjerneskal var sønderknust. Skræk og Rædsel greb Tilskuerne.

Den stakkels Mand, som ved en uforsigtig Bemærkning havde fremkaldt denne frygtelige Katastrophe, er af Forfærdelse over denne Begivenhed bleven greben af den dybeste Melancholi. For at gjøre denne Begivenhed endnu skrækkeligere, er der siden kommen Omstændigheder for Lyset, som paa det bestemteste bevise, at Victor før sin Død var bleven overbeviist om at hans Mistanke mod Adelaide Moran var falsk, og plaget af Samvittighedsnag herover havde han selv taget Gift. Saaledes er hun altsaa død uskyldig, efter en saadan Skjændsel og Krænkelse; uskyldig dømt til Døden af den Mand, som havde elsket hende saa inderligt. Hendes eneste Feil var maaskee den Taushed, hvormed hun skjulte sit tidligere Liv for Den, hun burde have betroet Alt.

L. Wihl.

To Kjærlighedseventyr.

(Fortsat.)

II.

Ikke vil jeg fortælle Eder, gjennem hvilke Skjebner jeg, fra Chioggia's Strand, kom paa de første Theatres Bræder, og, fra en Fisker, blev en Første-Tenorist; det var nogle Aars Værk, og mit Ry steg herligt, saasnart de første Skridt paa den nye Løbebane vare gjorte.

Ti Aar efter min Bortreise fra Venedig var jeg i Neapel, og spillede Romeo i San Carlo-Theatret. Kong Murat, hans glimrende Generalstab og Italiens første Skjønheder bivaanede Forestillingen. I et af mine skjønneste Øieblikke, da Huset truede at styrte sammen under den almindelige Enthusiasmes Larm, opdagede mine Øine, i en Loge gandske nær ved Scenen, et aldeles ligegyldigt Ansigt, hvis Beskuelse pludseligt afkjølede mig fuldkommen. Det var af idealsk Skjønhed; jeg havde uimodsigeligt seet den smukkeste Dame i hele Huset. Medens hele Publikum følte sig henrevet til Beundring, syntes hun, denne Aftens Dronning, at studere mig koldt og at opdage Feil hos mig, som undgik Mængdens Opmærksomhed. Hun var Theatrets Musa, den strenge Melpomene selv, med sin regelmæssige Oval, sine sorte Bryn, sin brede Pande, sit sorte Haar, sit store, straalende Øie og sin kolde Læbe, hvis ubøielige Bue aldrig formildedes ved et Smiil — og med alt dette besad hun en beundringsværdig Ungdomsfriskhed, og zirlige, bløde, af Sundhed bugnende Former.

„Kjender De denne skjønne Brunette med det kolde Ansigt?" spurgte jeg, mellem Akterne, Grev Nasi, som holdt meget af mig og hver Aften kom paa Scenen, for at sladdre med mig.

„Det er Fyrstinde Grimani's Datter eller Niece! svarte han: Jeg kjender hende ikke, thi hun har nys forladt Klostret, og hendes Moder eller Tante er selv fremmed hos os. Jeg kan ikke sige Dem videre, end at Fyrst Grimani elsker hende som sin Datter og at hun er et af de skjønneste Partier i Italien. Alligevel skal jeg ikke indfinde mig blandt Beilerne.“ — „Og hvorfor ikke?“ — „Fordi hun, efter Beskrivelsen, er forfængelig og anmasende, stolt af sin Byrd, hovmodig. Jeg holder ei af slige Damer. Man siger, hun skal være Ballernes Dronning i Vinter og at hendes Skjønhed virkeligen er beundringsværdig. Jeg veed Intet deraf, vil Intet vide deraf. Denne Grimani kan jeg heller ikke udstaae. Han er en sand Comoedieadelsmand, og naar han ikke havde saamange Penge og saa smuk en Kone, saa veed jeg ikke, hvorfor man skulde udsætte sig for hans kjedelige Conversation eller hans Gjæstfriheds kolde Stivhed.“

Under næste Akt saae jeg stundom til den omtalte Loge. Jeg betragtede den unge Dame med en Billedhuggers eller en Malers Upartiskhed, og hun forekom mig endnu skjønnere, end førstegang. Den gamle Grimani, som var hos hende i Logen, havde et smukt, koldt og strengt Ansigt. Kun sjelden verlede de nogle Ord, og da Operen var forbi, stode de langsomt op, og gik, uden at oppebie Balletten.

Næste Dag saae jeg den Gamle og den unge Pige paa det samme Sted og i den samme phlegmatiske Holdning; ikke een eneste Gang saae jeg dem bevægede — Fyrst Grimani sov endogsaa under de sidste Akter. Den unge Pige derimod syntes at hellige Skuespillet al sin Opmærksomhed. Hendes store Øine vare spogelsemæssigt fæstede paa mig, og dette stive, forskende og dybe Blik blev mig omsider saa byrdefuldt, at jeg bestræbte mig for, at undvige det. Men jo mere jeg anstrengte mig, for at vende Øinene

fra hende, desto ivrigere vendte de sig mod Tryllerinden. Der gaves Øieblik, hvori jeg troede, at gjenkjende dette Marmoransigt; men i andre Øieblikke saae jeg i denne Qvindeskikkelse min onde Dæmon.

Theatrets *seconda donna* forøgede endnu mit Ildebefindende derved, at hun sagte sagde til mig: „Lelio, vogt Dig! Du faaer Feber. Der er en Dame, som giver Dig et Trolddomsblik!*)"

Virkeligen rystede jeg af Kulde, og da jeg traadte fra Scenen, fattedes der ikke meget i, at jeg jo var falden i Afmagt. Dog seirede min Uvillie, og i et Øieblik, da jeg med Checchina (saa heed *seconda donna*) traadte tæt hen til hiin Loge, gjorde jeg hende opmærksom paa min skjønne Fjende, og fremsagde, uden at høres af Publikum, med ironisk Hentydning paa hende, hine Ord af en af vore skjønneste Tragedier:

Bella e stupida

(Skjøn og dum.)

Vreden farvede Signora's Pande. Hun gjorde en Bevægelse, for at vække Fyrst Grimani, der slumrede sødt, men undlod det, som om hun havde betænkt sig, og fæstede vedvarende sine Blikke paa mig, men med et Udtryk af Hævn og Trusel, som syntes at sige: „Det skal Du angre!"

Da jeg, efter Forestillingen, forlod Theatret, traadte Grev Nasi til mig og sagde: „Lelio, De er forelsket i den unge Grimani!"

„Er jeg da forheret? raabte jeg: Kan jeg da ingensteds finde en Tilflugt mod denne Skikkelse?"

„Ikke saa let, Du Stakkel! sagde Checchina halvt naiv, halvt spottende: Denne Grimani er — Djævelen.

---

*) Occhiata. Dette er en i hele Italien udbredt Overtro. Man bærer endogsaa Talismaner til Beskyttelse derimod.

Men tøv, jeg forstaaer mig paa denne Feber, og jeg veder . . . *Corpo della Madonna!* raabte hun blegnende, idet hun greb mig ved Armen: Du har allerede en skrækkelig Feber, min stakkels Lelio!"

„Man har altid Feber, naar man spiller og synger saaledes, at Andre faae den! bemærkede Greven: Spiis hos mig iaften, Lelio!"

Jeg frabad mig det, thi jeg var virkeligen syg. Om Aftenen fik jeg en heftig Feber, og Dagen efter kunde jeg ikke staae op. Checchina blev ved min Seng, og forlod mig ei, saalænge jeg var syg.

Checchina var en Pige paa tyve Aar, stor, stærk, af en noget mandlig Skjønhed, men hvid og blond, tilmed min Søster og *parente*, det vil sige, fra Chioggia, som jeg. Som Fiskerdatter havde hun hærdet sin Kraft, idet hun roede om paa det adriatiske Hav, men en ustyrlig Frihedskjærlighed lod hende ingen Ro, og omsider fandt hun, i sin skjønne Stemme, et Middel, hvorved hun kunde sikkre sig Uafhængighed. Hun flyede fra Hjemmet, og gjennemvandrede Verden, idet hun sang paa Gaderne. Tilfældigviis traf jeg hende i Mailand, i en Auberge, hvor hun sang for Table d'hôte. Paa Sproget kjendte jeg strax Chioggiotinden. Jeg udspurgte hende; det randt mig ogsaa ihu, at jeg havde seet hende som Barn, men jeg vogtede mig vel for, at give mig tilkjende som hendes Landsmand, især som hiin Daniele Gomello, der, ifølge en ulykkelig Tvekamp, pludseligt havde forladt sit Hjem. Denne Tvekamp havde kostet en stakkels Djævel Livet og hans Morder mange søvnløse Nætter.

Tillader mig, hurtigt at gaae hen over denne Sag. Jeg vil kun berøre, at Tvekamp med Knive endnu i min Ungdom var meget almindelig paa Chioggio, og at alle Beboerne hvergang vare tilstede som Vidner. Man sloges ved høi lys Dag paa den offentlige Plads. Det var en Guds,

dom, som i Riddertiderne. Min Tvekamps sørgelige Udfald forviste mig fra Hjemmet, thi Loven forfulgte med Strenghed Levningerne af de gamle Skikke. Deraf kunne I forklare Eder, hvorfor jeg har antaget Navnet Lelio. Jeg angav Palestrina som mit Fødested, og derfor kaldte Checchina mig sin Fætter. Under min Veiledning udviklede hendes skjønne Talent sig hurtigt, og paa den Tid, hvorom jeg nys talte, var hun engageret ved St. Carlo-Theatret i Neapel.

Denne Checchina var en ualmindelig, en fortræffelig Skabning; hun besidder endnu noget Bondeagtigt, der i visse Roller, klæder hende uforligneligt. Men Ulykken er, at hun, istedetfor at ønske sig Roller, hvori hun kan udfolde sin Munterhed og Naivetet, med Magt vil gjøre Effect i tragiske Roller. Om hun engang har været min Elskede, er Eder sandsynligviis meget ligegyldig; men forsikkre kan jeg, at hun dengang ikke var det. Stedse viste hun sig mod mig som en opoffrende Søster og Veninde, og mere end eengang udsatte hun sig hellere for den Fare, at miste sine meest glimrende Tilbedere, end hun forsømte eller forlod mig, naar min Sundhed eller min Interesse stod paa Spil.

Hun vaagede altsaa ved min Seng, og forlod mig ei, før jeg var helbredt. Hendes stedsevarende Ophold hos mig ærgrede Grev Nasi, skjøndt han var min oprigtige Ven og troede mig vel. Naar jeg gjorde Checchina opmærksom paa, at hun burde skaane denne fortræffelige unge Mands Svaghed, svarte hun: „Vær Du rolig! Seer Du ei, at jeg maa vænne ham til at agte min Uafhængighed. Troer Du, at jeg, som hans Kone, vil forsømme mine Venner fra Theatret af? Nei, Lelio, fri vil jeg blive og kun følge mit Hjertes Røst.“ — Hun havde nemlig sat sig i Hovedet, at Greven gandske bestemt vilde ægte hende.

Jeg leed meget, og min Sygdom antog næsten en alvorlig Charakteer. Den øvrige Deel af Theatersaisonen var derfor tabt for mig, og saasnart Sydommen var overstaaet, begav jeg mig til Cafaggiolo, hvor Greven havde en smuk Villa, nogle Miil fra Florents, for her at indaande den milde Luft ved Foden af Appenninerne. Nasi lovede mig at følge efter med Checchina, saasnart de Forestillinger, for hvilke hun var engageret, tillode hende at forlade Neapel.

Nogle Dages Ophold i den herlige Egn havde allerede styrket mig saaledes, at jeg, snart tilhest, snart tilfods, gjorde temmelig lange Udflugter. En Dag befandt jeg mig, uden at bemærke det, paa Veien til Florents. Den snoede sig som et skinnendehvidt Baand gjennem grønne Dale med skjønne Haver, skyggefulde Marker og yndige Villaer. For at orientere mig, blev jeg staaende ved Indgangen til et af disse herlige Lyststeder. Døren stod aaben; jeg saae en Allee af gamle Træer. Langsomt lystvandrede her en Dame af rank Vært og en saa ædel Holdning, at jeg maatte see efter hende, saalænge det var muligt. Da hun fjernede sig, fik jeg en uimodstaaelig Lyst til at see hendes Træk, og jeg gav efter derfor, uden at betænke Følgerne.

Kjækt vovede jeg mig ind i den skyggefulde Allee, og havde, med mine store Skridt, næsten naaet Damen, da jeg saae en ung, moderneklædt Mand med et smukt, men intetsigende Ansigt, komme hende imøde. Han bemærkede mig, før jeg kunde træde ind i en Sidegang. Jeg var omtrent tre Skridt fra Parret. Den unge Herre blev staaende for Damen, bød hende sin Arm, og sagde overrasket: „Hvad er det for en Mand, kjære Cousine, som følger efter Dem?“

Damen vendte sig om, og — der fattedes ikke meget i, at jo Synet af hende havde tilbagekaldt min Sygdom. Jeg gjenkjendte hiin unge Pige, som, hiin Aften, havde

seet saa sælsomt paa mig i Theatret. En let Rødme overflød hendes Ansigt — derpaa blegnede hun. Men intet Udraab, ingen Mine røbede hendes Forundring, eller hendes Uvillie. Med foragtelig Rolighed maalte hun mig fra Isse til Fod, og svarte med ubegribelig Fatning: „Jeg kjender ham ikke!“

Denne uventede Yttring pirrede min Nysgjerrighed. Jeg troede, hos den unge Pige at bemærke en saa usædvanlig Stolthed og en saa fuldkommen Forstillelseskunst, at jeg pludseligt følte mig fristet til, at vove et Eventyr. Kjækt tiltalte jeg derfor det unge, fornemme Par, idet jeg, med en gravitetisk Hilsen, udgav mig for en Claveerstemmer, som man fra Florents havde bestilt ud paa en Villa, hvis Navn jeg i dette Øieblik digtede.

„Det er ikke her; De kan gaae igjen!“ svarte Signora koldt; men hendes Cousin kom mig til Hjelp. — „Kjære Cousine! sagde han: Deres Piano er gandske forstemt. Har Herren en Times Tid tilovers, vilde vi iaften kunne fordrive Tiden med Musik. Jeg beder Dem derom.“ — Paa den unge Grimani's Læber svævede et spodsk Smiil, da hun svarte: „Som Dem behager, Fætter.“

„Vil hun have Løier med ham, eller med mig? tænkte jeg: Maaskee med os Begge.“ Jeg samtykkede med en let Compliment. Med utvungen Artighed viste Fætteren mig en Glasdør ved Enden af Alleen.

„Seer De! sagde han til mig: Hist, bag den store Selskabssal, vil De finde et Studereværelse; der staaer Pianoet. Jeg skal have den Ære, at see Dem igjen naar De er færdig.“ Derpaa vendte han sig til Cousinen og spurgte, om de skulde gaae med hinanden til Springvandet.

Jeg saae hende, næsten umærkeligt, smile over min Fortrædelighed, da hun lod mig gaae hen paa den ene Side, medens hun, ved sin Fætters Arm, vandrede videre.

Det er ingen vanskelig Opgave, at stemme et Piano, og skjøndt jeg endnu aldrig havde forsøgt det, trak jeg mig dog temmelig godt ud af Forlegenheden. Kun brugte jeg langt mere Tid, end en erfaren Haand, og saae med nogen Utaalmodighed Solen forsvinde bag Trætoppene, thi jeg havde intet andet Paaskud til at gjensee min sælsomme Heltinde, end at lade hende forsøge Instrumentet, efter at jeg havde stemt det reent. Jeg skyndte mig altsaa; men idet jeg tilfældigviis slaaer Øinene op, seer jeg den unge Signora for mig — i Speilet iagttog hun mig med skadefro Opmærksomhed. At møde og skye hendes Blik var Eet. Jeg fortsatte mit Arbeide med den størstmulige Koldblodighed, fastbesluttet, ligeledes at iagttage Fjenden.

Grimani — saaledes kaldte jeg hende stedse i Tankerne, da jeg ikke vidste noget andet Navn for hende — lod, som om hun meget omhyggeligt ordnede Blomsterne i Vaserne paa Kaminen; derpaa skjød hun en Stol bort, satte den igjen paa sit Sted, lod sin Vifte falde, optog den med megen Støi, aabnede et Vindue, slog det strax i igjen, og da hun mærkede, at jeg Intet vilde see, lod hun en Stol falde om paa hendes spæde Fod og udstødte et Smertesskrig. Jeg lod Stemmehammeren falde paa Staalstrengene, som bruste i klagende Toner. Signora foer sammen, trak paa Skuldrene, men viste sig strax gandske rolig igjen, som om vi spilte Comedie, saae ufravendt paa mig og spurgte: „Hvad behager?“

„Jeg troede, Deres Naade talte til mig!“ svarte jeg med den samme Rolighed, og gik igjen til mit Arbeide. Hun blev staaende midt i Værelset, ligesom forstenet over saamegen Kjækhed, eller som om hun pludseligt var bleven vaklende i den Tro, at kjende mig. Omsider tabte hun Taalmodigheden, og spurgte næsten grov, om jeg snart var færdig. „Desværre, nei, Signora! svarte jeg: thi der er sprungen en Streng. Jeg gjorde i samme Nu et Ryk

med Stemmehammeren og lod med Flid en Streng springe."

„Dette Instrument synes at gjøre Dem meget Bryderi!" sagde hun. — „O, utroligt! svarte jeg: Alle Strengene springe." — Jeg sprængte atter en. — „Det er jo, som om det skulde saa være!" raabte hun: — „Næsten skulde man troe det."

Nu traadte Fætteren ind, og til Velkomst sprængte jeg en tredie Streng, en af den dybeste Bas, som gjorde en gruelig Larm. Fætteren, som ikke var forberedt paa Sligt, foer et Skridt tilbage og Signora opslog en høi Latter. Denne Latter forekom mig mærkværdig. Den passede hverken til hendes Ansigt, eller til hendes Holdning. Den havde noget Skarpt, som bragte den arme Cousin i saadan Forlegenhed, at jeg virkelig beklagede ham. „Jeg frygter meget, vedblev Signora, da hun, efter denne Latter, igjen kunde tale: at vi iaften ingen Musik faae. Det stakkels gamle Instrument er som forhexet — alle Strengene springe. Det gaaer ikke rigtigt til, det forsikrer jeg Dem, Hector! Man behøver kun at see paa dem — strax bøie de sig sammen og springe med frygtelig Larm."

Derpaa slog hun igjen en høi Latter op, uden at dog hendes Ansigt saae muntert ud derved. Fætteren loe med af Artighed, men Signora afbrød ham med de Ord: „Min Gud, Fætter, saa lee dog ikke! De har slet ingen Aarsag dertil."

Vel syntes Fætteren vant til, at vorde drillet og haanet; men nu krænkede det ham rimeligviis, at det skete i min Nærværelse, thi han svarte fornærmet: „Hvorfor skulde jeg da ikke have Aarsag til at lee, ligesaavelsom De?"

„Fordi jeg siger Dem det! svarte Signora: Men sig mig dog, Hector! vedblev hun, uden at bekymre sig om

dette Tankespring: Var De iaar i San Carlo-Theatret i Neapel?“ — „Nei, Cousine!“ — „Saa har De altsaa ikke hørt den berømte Lelio?“

Hun udtalte de sidste Ord ret pathetisk, men uden at see paa mig. — „Jeg har hverken hørt eller seet ham! svarte den oprigtige Cousin: Men man har fortalt mig meget om ham. Han skal være en stor Kunstner.“

„Meget stor! svarte Grimani: Et heelt Hoved større end De; seer De, omtrent som Herren der . . . . . Kjender De ham?“ vedblev hun, vendende sig til mig.

„Jeg kjender ham ret vel, Signora! svarte jeg bittert: Han er en meget smuk Mand, en meget stor Skuespiller, en beundringsværdig Sanger, en aandrig Selskaber, en kjæk Eventyrer og en uforfærdet Duellant!“

Signora saae først paa sin Fætter, dernæst paa mig, og brast derpaa atter i en Skoggerlatter, som ikke var naturlig og derfor hverken smittede hendes Fætter eller mig. Jeg begyndte igjen at stemme, og Signor Hector trippede af Utaalmodighed, som om han var meget utilfreds med, at et saa almindeligt Menneske vovede at føre en Samtale med hans fyrstelige Brud.

„Ak, Fætter! afbrød Signora hurtigt sin egen Latter: Troe ikke, hvad denne Herre siger om Lelio. Hvad hans store Skjønhed angaaer, saa kan jeg rigtignok ikke indvende noget derimod, thi jeg har ikke seet ham, og sminket, med falsk Haar og Skjæg, kan en Skuespiller altid see mig ung og smuk ud. Men at han er en beundringsværdig Sanger og en god Skuespiller, det nægter jeg. For det Første synger han falsk, for det Andet, spiller han græseligt. Hans Deklamation er emphatisk, hans Gekikulation lav. Naar han græder, gjør han Grimasser, naar han truer, brøler han, naar han vil være majestætisk, er han kjedsommelig, og i

sine bedste Momenter nemlig, naar han ikke siger et Ord, kan man anvende hiint Refrain paa ham:

Brutto è, più che stupido.
(Han er raa, mere end dum.)

Det gjør mig ondt, at jeg ei kan give Herren Ret, men jeg deler Publikums almindelige Mening. Min Skyld er det ikke, at Lelio ikke faldt gandske igjennem i San Carlo, og jeg kan ikke raade Dem, for hans Skyld at reise til Neapel."

Jeg var næsten ude af mig selv, og havde Lyst til at søge Strid med Fætteren, for at straffe Signora, men den værdige unge Mand lod mig ikke Tid dertil. „Saadanne ere nu Fruentimmerne! sagde han: Ogsaa dette er en af Deres ubegribelige Luner, kjære Cousine. For neppe tre Dage siden kaldte De Lelio den smukkeste Skuespiller og den uforligneligste Sanger i hele Italien. Udentvivl vil De imorgen sige mig det Modsatte af det, De siger idag, for iovermorgen igjen at tage det tilbage."

„Imorgen og iovermorgen og hver Dag, kjære Fætter, faldt Signora ham i Ordet: vil jeg sige, at De er en Nar og Lelio ikke stort bedre."

„Fortræffeligt! sagde Fætteren halvthøit, idet han bød hende Armen, for at følge hende ud: En Nar er man, naar man elsker Dem, og naar man mishager Dem, er man ikke stort bedre."

„Inden Herskaberne fjerne sig — bemærkede jeg gandske roligt: maa jeg formelde, at Instrumentet er for slet konditioneret, til at jeg idag skulde kunne bringe det istand. Jeg maa nu gaae, men skal komme igjen imorgen, hvis Herskaberne ønske det."

„Ja, ja! svarte Fætteren med protegerende Mine, idet han halvt vendte sig om til mig: De viser os en Tjeneste, hvis De vil komme igjen imorgen."

Grimani, som holdt ham barsk og kraftigt tilbage, nødte ham til, at vende sig heelt om, men blev selv staaende ubevægelig, støttet paa hans Arm, maalte mig med et udfordrende Blik og spurgte, medens jeg lukkede Instrumentet og tog min Hat: „Herren vil komme igjen imorgen?“ — „Jeg skal sikkert indfinde mig!“ svarte jeg med et dybt Buk.

Jeg gik forbi Parret, og bukkede endnu engang, hvorhos jeg saae paa Pigen med en Selvtillid, som den begyndende Kamp fortjente. En Funke af Mod lyste i hendes Blik. Jeg læste tydeligt deri, at min Kjækhed ikke mishagede hende, og at Skrankerne vilde staae mig aabne.

Næste Formiddag var jeg paa min Post og traf Heltinden paa hendes. Hun sad ved Pianoet, og slog med en saa beundringsværdig Ligegyldighed løs paa de tonløse eller mistonende Taster, som om hun, ved denne diaboliske Symphonie, vilde tilkjendegive sit Had og sin Foragt mod Musiken.

Rolig traadte jeg ind, og hilste hende med en saa ærbødig Ligegyldighed, som om jeg virkeligen havde været en Claveerstemmer. Jeg satte min Hat paa en Stol, og trak mine Handsker saa avet af, som et Menneske, der ikke er vant til, at bære nogen. Af min Lomme fremtog jeg en Æske med Strengeruller, og begyndte at afmaale Længden af en Streng. Signora slog endnu stedse ubarmhjertigt løs paa Pianoet, der gav Mislyd fra sig, for hvilke selv de meest tunghørige Barbarer ikke vilde have holdt Stand. Men jeg bemærkede ret vel, hvorlunde hun bestræbte sig for, at forstemme det endnu mere, for at volde mig desmere Bryderie. Jeg saae deri ikke saameget Skadefryd, som Koketterie, thi hun syntes at have Lyst til, at gjøre mig Selskab.

„Finder den naadige Frøken Instrumentet i noget bedre Stemning?“ begyndte jeg gandske alvorligt. — „Den

er ret god, svarte hun, idet hun bed sig i Læben, for ikke at lee: og Tonerne ere yderst behagelige." — „Det er et skjønt Instrument!" vedblev jeg. — „Og fortræffeligt konditioneret!" svarte han. — „Den naadige Frøken besidder et udmærket Talent." — „Som De seer!" — „Det var en nydelig Valts og ypperligt spillet!" — „Ikke sandt? hvorledes skulde man ogsaa kunne Andet, end spille godt paa et saa velstemt Instrument! De er en Ven af Musiken?" — „Ja, Deres Spil tiltaler mig meget." — „Saa vil jeg vedblive!" — Og med skadefro Mine spillede hun en Bravourarie, som hun havde hørt mig synge i Theatret.

„Deres Hr. Fætter befinder sig vel?" spurgte jeg, da hun var færdig dermed. — „Han er paa Jagt!" — „Deres Naade holder af Vildt?" — „Overordentligt, og De?" — „Jeg holder oprigtigt deraf." — „Hvad foretrækker De, Vildt eller Musik?" — „Musik ved Bordet, men for Øieblikket vilde jeg foretrække Vildt!" — Hun stod op og ringede. En Betjent traadte ind. — „Dyrepostejen, jeg imorges saae i Kjøkkenet!" befalte Signora, og to Minuter efter bragte Betjenten en kolossalsk Postei, som han, paa et givet Vink, satte paa Pianoet. Som ved et Trylleri, var Alt, hvad der ellers hørte til et Bord, hensat paa den anden Ende af Instrumentet.

Signora gjorde, med øvet Haand, et Indsnit i Postejen og tog sig en Portion, som hun, sættende sig paa en Fløielspude med Guldfryndser, begyndte at fortære i den anden Ende af Værelset.

Forundret saae jeg paa hende. — „De spiser ikke?" spurgte hun, uden at lade sig forstyrre. — „Den naadige Frøken har ikke befalet mig det!" svarte jeg. — „Gjør ingen Omstændigheder!" sagde hun.

Postejen saae saa godt ud og havde en saa fortræffelig Lugt, at jeg fulgte den positive Forstands philosophiske

Raad. Jeg tog mig en Portion, satte den paa Claviaturen af Pianoet og begyndte at spise ligesaa ivrigt, som Signora.

Efter faa Minuters Forløb kom min Signora, for at hente sig en ny Portion. Hun saae paa mig, uden at lee, og gjorde den aandrige Bemærkning: „Østenvinden giver Appetit, og naar man er femten Aar, er man altid hungrig."

„Femten Aar!" gjentog jeg, ider jeg betragtede hende opmærksomt og lod min Gaffel falde. „Femten Aar to Maaneder!" gjentog hun, medens hun, med sin nyfyldte Tallerken, vendte tilbage til sin Pude: „Min Moder er endnu ikke toogtredive, og har ifjor giftet sig igjen. Er det ikke sælsomt, at en Moder gifter sig før sin Datter? Rigtignok havde min Moder kunnet vente længe, hvis hun havde skullet vente paa mit Giftermaal, thi „hvo vilde vel tage en Pige til Kone, som vel er smuk, men dum over alle Grændser?"

Der laae saamegen Munterhed og Godmodighed i det Alvor, hvormed hun spøgede med mig; denne Pige med de sorte Øine og de lange Lokker, som faldt ned paa en Hals af Alabast, saae saa skalkagtig ud; hun sad paa sin Pude med en saa uskyldig og yndig Naturlighed, at jeg maatte opgive enhver ond Hensigt, enhver Mistro. Jeg havde foresat mig, at tømme Flasken, for at inddysse alle Bttænkeligheder. Nu satte jeg Flasken tilside, lod min Tallerken staae, støttede Albuen paa Pianoet, og betragtede hende paany. De femten Aar havde gandske forvirret mig. Hidtil havde jeg altid troet, at have et prøvet Blik i Bestemmelsen af en Dames Alder, og denne Pige havde jeg idetmindste anseet for tyveaarig, thi hun var saa stor, saa stærk, saa brunet, og havde i sit Blik, sin Holdning, sine mindste Bevægelser, en saadan Sikkerhed, at Enhver maatte anse hende for ældre. Da jeg betragtede hende

nøiere, erkjendte jeg vel min Vildfarelse. Hendes Skuldre vare brede og kraftige, men Brystet var endnu ikke fuldkommen udviklet. Var end hendes hele Væsen en voxen Dames, saa røbede dog visse Træk, visse Miner, Barnet.

Jeg sysselsatte mig gandske med denne Undersøgelse, og glemte at svare paa hendes megetbetydende Opfordring. Ufravendt saae hun paa mig, og dennegang skyede jeg ikke hendes Blik, men analyserede det. Hun havde de deiligste Øine af Verden. Bydende spurgte hendes Blik, og syntes at sige: Man dølge Intet for mig, thi jeg har Intet at dølge for Nogen.

Da hun saae, at jeg holdt Stand for hendes Blik, blev hun urolig, men ikke forsagt. Hurtigt stod hun op og sagde: „Hr. Lelio, naar De er færdig med Deres Frokost, vil De vel sige mig, hvorfor De egentligt er hidkommen."

„Jeg skal adlyde Dem; men først vil jeg bede Dem sige mig, om Claveerstemmeren skal sætte sig til Pianoet, eller om Skuespilleren Lelio, med Hatten i Haanden, skal blive staaende, beredt til at fjerne sig, efter at have havt den Ære, at tale med Dem."

„Hr. Lelio vil vel have den Godhed, at betjene sig af denne Stol — svarte hun, i det hun pegede paa en ved Kaminen staaende Stol: medens jeg sætter mig her!" tilføiede hun, tog Plads ved den anden Side af Kaminen, omtrent sex Fod fra mig.

„Signora! begyndte jeg, i det jeg tog Plads: Jeg maa, hvis jeg skal adlyde Dem, begynde temmelig langt tilbage. For omtrent to Maaneder siden sang jeg „Romeo" i Neapel. I en Loge tæt ved Scenen . . . ."

„O, jeg kan komme Deres Hukommelse til Hjelp! faldt hun mig i Ordet: I en Loge paa høire Side af Scenen befandt sig en ung Pige, som først forekom Dem smuk, men da De saae nøiere til bemærkede De, at hendes Ansigt i den Grad var blottet for alt Udtryk, at De sagde

til en Sangerinde, saa høit, at hiin Pige kunde høre Dem . . . . .

„I Himlens Navn, Signora! afbrød jeg hende: Gjentag ikke de Ord, der undslap mig i Vanvid! I det første Anfald af en Feber, der var Begyndelsen til en svær Sygdom, der neppe endnu er helbredet, troede jeg, i hiin Piges uforlignelig skjønne Ansigt, at læse den dybeste Foragt og den koldeste Spot. Jeg blev derved saa forlegen, at jeg gandske mistede min Fatning, og hengav mig min Uvillie, for at sønderrive den onde Trolddom, der lammede al min Kraft i den vigtigste Deel af min Rolle. De maa tilgive mig en taabelig Svaghed; jeg troer paa Magnetisme, især naar jeg er syg. Jeg indbildte mig, at hiin Dame øvede en fordærvelig Indflydelse paa mig, og under den grusomme Sygdom, som Dagen efter angreb mig, viste hun sig ofte for mig i mine Phantasier, men altid stolt, altid truende. Dette, Signora, er den første Deel af min Historie."

Jeg var beredt paa, at modtage en Hagel af Epigrammer som Commentar til denne vel sande, men meget usandsynlige Fortælling. Men den unge Grimani betragtede mig saa blidt, som jeg, med Hensyn til hendes Skjønheds Charakteer, aldrig havde kunnet vente, og svarte: „Jeg nægter ikke, Hr. Lelio, Deres Ansigt bærer Spor af heftige Smerter, og, skal jeg tilstaae Dem Alt, saa tænkte jeg, da jeg igaar gjenkjendte Dem, jeg maatte dog ikke have betragtet Dem nøie paa Scenen, thi dengang forekom De mig ti Aar yngre, og idag finder jeg Dem igjen ikke ældre, end De saae ud paa Scenen. Kun seer jeg paa Dem, at De har været syg, og det gjør mig meget ondt, at have foranlediget . . . . ."

Uvilkaarligt rykkede jeg min Stol nærmere, men strax faldt hun igjen i den spottende Tone: „Men nu til den anden Deel af Deres Historie, Hr. Lelio! sagde hun, legende med Viften: Siig mig, hvorledes det gik til, at

De, istedet for at flye meerbemeldte Person, der er Dem saa forhadt og saa fordærvelig, endogsaa har opsøgt hende her?"

„Her kommer nu Forlegenheden! svarte jeg, idet jeg skjød min Stol tilbage: Skal jeg sige, at kun Tilfældet har ført mig hid? Vilde De troe det, om jeg sagde det? Og vil De taale det, naar jeg siger, at det ikke var Tilfældet?"

„Det er mig temmelig ligegyldigt, sagde hun: om Tilfældet, eller denne magnetiske Attraction, som De maaskee vil kalde det, har ført Dem i denne Egn; jeg ønsker kun at vide, hvilket Tilfælde der har gjort Dem til Claveerstemmer."

„Inspirationens Tilfælde, Signora! Det første Indfald og Paaskud var det Bedste, naar det kun skaffede mig Adgang her."

„Men hvorfor skulde De da have Adgang her?" — „Jeg vil svare gandske oprigtigt, naar De først vil sige mig, hvilket Tilfælde der bestemte Dem til, at lade mig komme herind, da De dog, ved første Diekast, havde gjenkjendt mig." — „Lunets Tilfælde, Hr. Lelio! Jeg kjeder mig her med min Cousin og min gamle, fromme Tante, som jeg neppe kjender. Medens den Ene er paa Jagt, og den Anden i Kirke, troede jeg, paa denne Maade, at forskaffe mig en Underholdning i den sørgelige Eensomhed, hvori man lader mig vansmægte." — Min Stol rykkede af sig selv nærmere, men jeg nølede med at gribe hendes Haand. Hun forekom mig, i dette Øieblik, noget for fri.

Signora tilføiede: „Nu er Farcen udspilt, vi have fortæret min Fætters Vildt og jeg har talt med en Skuespiller. Min Tante og min Brudgom ere mystificerede. Forrige Uge var Denne yderst opbragt, fordi jeg, efter hans Mening, havde rost Dem med formegen Varme. Nu vil jeg, naar han igjen taler om Dem, og Tante forsikrer, at i Frankrig ere alle Skuespillere excommunicerede, slaae Di-

nene ned, men derhos lee i mit Hjerte ved Tanken om, at jeg kjender Hr. Lelio og at jeg har spist Frokost med ham her, uden at Nogen har seet det. Men De skylder mig endnu Underretning om, hvorfor De har sneget Dem herind under en Maske."

„Tilgivelse, Signora! . . . . De udtalte et Ord, som var mig høist paafaldende . . . . De har i forrige Uge rost mig med Varme? . . . ."

„Ak, blot for at ærgre min Fætter! Jeg er, af Naturen, ikke varm og enthusiastisk."

Saasnart hun spottede, fik jeg atter Smag paa Eventyret og havde Lyst til at vorde dristigere. „Da De er saa oprigtig mod mig, svarte jeg: saa vil jeg ogsaa være det mod Dem. Jeg er kommen her, for at udsone min Brøde og anraabe den himmelske Skjønhed, jeg har fornærmet, om Tilgivelse."

Jeg laae, i samme Nu, paa Knæe for hende, i Begreb med at gribe hendes skjønne Hænder. Hun syntes at blive temmelig ligegyldig derved, og lod blot, som om hun med største Opmærksomhed betragtede de chinesiske Mandariner, som vare malede paa hendes Vifte. „De er meget god, sagde hun, uden at see paa mig: naar De troer, at De behøver at bede mig om Forladelse. Seer jeg dum ud, saa har De ikke begaaet nogen Brøde ved at bemærke det, og seer jeg ikke dum ud, saa er det mig meget ligegyldigt, om De anseer mig derfor, eller ikke."

„Jeg sværger, at jeg har sagt hine Ord af Vrede, af Daarskab. Jeg saae, at De fandt mig meget slet og aldeles ikke bar over med mig. Kunde jeg finde mig i, just at savne det Bifald jeg satte høiest Priis paa? Kort, Signora, jeg er her, jeg har fundet Deres Opholdssted, fundet Dem selv, skjøndt jeg neppe vidste Deres Navn, og saaledes seer De mig for Deres Fødder. Troer De, jeg vilde

have overvundet saa store Vanskeligheder, hvis ikke den meest levende Anger martrede mig!"

Medens jeg talte saaledes, vovede jeg, at gribe en af hendes Hænder, men hun stod strax op og sagde: „Staae op, staae op — der kommer min Fætter tilbage fra Jagten."

Neppe havde jeg Tid, at ile til Pianoet og at aabne det, før Signor Hector Grimani allerede traadte ind, i Jagtdragt, med Flinten i Haanden, og lagde sin fulde Jagttaske for Cousinens Fødder.

„Kom mig ikke for nær! sagde Signora til ham: De er gruelig smudsig, og alle disse blodige Dyr ere mig en Vederstyggelighed. Ak, Hector, jeg beder Dem, gaae, og tag de hæslige Hunde med Dem!"

Fætteren maatte gaae. Men neppe var han borte, før et Slags Duenna indtraadte og meldte Signora, hendes Tante var kommen tilbage og ønskede at see hende.

„Jeg kommer!" svarte hun. Men idet hun vendte sig til mig, vedblev hun: „Jeg beder Dem tage denne sønderbrudte Taste med, for at lime den sammen. De bringer den med imorgen; naar De kommer for at bestrenge Instrumentet. Ikke sandt, jeg kan forlade mig derpaa?" — „Gandske sikkert, Signora!" svarte jeg, fjernede mig, og medtog Tasten, der forøvrigt slet ikke var istykker.

Punktligt indfandt jeg mig igjen. Men man troe ikke, jeg var forelsket i Pigen! Idethøieste behagede hun mig. Hun var overordentlig smuk, men jeg saae hendes Skjønhed kun med Legemets Øine, ikke med Sjelens tillige. Om end denne barnlig Oevergivenhed behagede mig for Øieblikke, saa vendte dog mine Tvivl snart tilbage, og jeg foreholdt mig selv, hun kunde ligesaavel lyve for mig, som hun løi for sin Tante og sin Gouvernante. Maaskee var hun virkeligen tyve Aar gammel, som jeg i Begyndelsen havde troet, og havde allerede begaaet mangen Daarskab, hvisaarsag hun ogsaa maatte opholde sig i dette sørgelige Slot hos

en gammel from Dame, som skjændte paa hende, og hos en fortræffelig Fætter, som havde den Bestemmelse, i al Uskyldighed at paatage sig hendes forbigangne, nærværende og tilkommende Synder.

Jeg traf hende sammen med denne kjære Fætter og tre-fire store Jagthunde, som truede at sønderrive mig. Den overordentlig lunefulde Signora behandlede disse ædle Dyr gandske anderledes, end forrige Dag, og skjøndt de ikke vare mindre smudsige, lod hun dem dog tage Plads paa en stor Sopha af rødt Fløiel med Guldgalloner. Stundom tog hun selv Plads imellem dem, for at klappe, eller drille dem.

Hun var meget overgiven og fyrig. I Speilet tilkastede hun mig saa lokkende Blikke, at jeg gjerne havde seet Fætteren gaae. Han gik virkeligen snart. Signora gav ham et Ærinde.

Neppe var han borte, før jeg stod op, og søgte at læse i Signora's Øine, om jeg torde nærme mig hende, eller om jeg skulde vente, til hun kom til mig. Hun stod ligeledes op, og syntes at ville see i mine Øine, hvad jeg vilde beslutte mig til. Jeg følte mig virkeligen noget forlegen. Jeg veed ikke, hvoraf det kom, men denne Udveerling af udfordrende og mistroiske Blikke, dette Oprør i vort hele Væsen, som holdt os Begge ubevægelige, denne Vaklen mellem Dristighed og Frygt, som lammede mig i dette maaskee afgjørende Øieblik — Alt, indtil Grimani's sorte Fløielskjole og den straalende Sol, som trængte gjennem de svære Silkegardiner og udsluktes for vore Fødder i et phantastisk Halvmørke — Alt erindrede mig levende om en temmelig lüig Scene i min Ungdom, om Signora Bianca Aldini i Gondelen! Jeg følte den samme Uro, den samme Sjelsbevægelse, den samme Længsel og — den samme Uvillie. Ønskede jeg mig dengang Bianca af Forfængelighed, tænkte jeg: eller ønsker jeg mig nu Grimani af Kjærlighed?

Hvad skulde jeg gjøre? Jeg gik til Pianoet, og begyndte igjen at stemme. — Tilstaae maa jeg, at denne Maade, at give min Harme Luft paa, just ikke var nogen Triumph. Et næsten umærkeligt Smiil spillede om Signora's Læber, da jeg satte mig, og i hendes Træk troede jeg at læse de Ord: „Lelio, De er et Barn!“ Men da jeg rask sprang op igjen, som om jeg vilde kaste Instrumentet hen i den anden Ende af Værelset, da læste jeg tydeligt, i hendes sorte Øie, de skrækkelige Ord: „Herre, De er en Nar!“

Signora Aldini, tænkte jeg, var 22 og jeg 15—16 Aar gammel; Signora Grimani er i det 15de—16de Aar og jeg først i det 22de. At jeg beherskedes af Bianca, var gandske naturligt, men at hun der leger med mig, er slet ikke i sin Orden. Koldblodig altsaa! — Rolig satte jeg mig atter ned og sagde:

„Om Forladelse, Signora! Efter den Time, Uhret der viser, kan jeg ikke blive her længe, og Pianoet synes nu at være i saa god Tilstand, at jeg vel kan vende tilbage til mine Forretninger“

„I god Tilstand! svarte hun sienſynlig-fortrædelig: De har bragt det i saa god en Tilstand, at jeg vel aldrig mine Levedage kommer til at spille derpaa mere. Det gjør mig ondt. De har paataget Dem, at stemme Instrumentet, Lelio, og De maa nu ogsaa indlægge Dem Ære dermed.“

„Signora! svarte jeg: Det er ikke mere magtpaaliggende for mig at stemme, end for Dem at spille. Paa Deres Befaling kom jeg hid igjen, for ei at kompromittere Dem ved altfor hastigt at afbryde min antagne Rolle. Men De vil indsee, at denne Spøg ikke kan vare evigt. Jeg er hverken riig eller fornem nok til at have nogen Tid at spilde. De vil derfor sikkert tillade mig, om nogle Minuter at fjerne mig og at lade mit Arbeid fuldføre ved en virkelig Claveerstemmer.“

Signora svarte ikke et Ord, men blev dødsbleg, og jeg var atter overvunden. Fætteren kom tilbage. Jeg kunde ikke undertrykke en Bevægelse af Utaalmodighed og Utilfredshed. Signora bemærkede det, triumpherede atter, og legede endnu engang, da hun vel saae, at jeg ikke gik, med mit Hjertes Følelser.

Hun blev atter lystig, og drillede sin Fætter saaledes, at vi, han og jeg, snart ikke vidste mere, hvad vi skulde tænke derom. Pludseligt vendte hun ham Ryggen, traadte hen til mig, og bad mig, sagte og hemmelighedsfuldt, holde Pianoet en Fjerdedeel-Tone dybere, for at det kunde passe til hendes Stemme. Vilde hun mystificere Fætteren eller mig, idet hun, med saa vigtig en Mine, betroede mig denne store Hemmelighed? Jeg havde stor Lyst til at række Grev Hector Haanden — saa tosset forekom mig den Rolle, vi Begge spillede. Sagte, i endnu fortroligere Tone, svarte jeg Signora: „Jeg har forekommet Deres Ønsker, Signora; Pianoet staaer just i samme Tone, som Orchestret i San Carlo-Theatret, som man i forrige Saison nedstemte for min Stemmes Skyld.“

Signora tog nu, paa theatralsk Maneer, sin Fætters Arm, og førte ham hurtigt ned i Haven. Da de gik op og ned udenfor Huset, og jeg, paa Gardinerne, saae deres Skygger svæve frem og tilbage, stillede jeg mig saaledes, at jeg kunde høre deres Samtale.

„Det var just det, jeg vilde sige Dem, kjære Fætter! sagde Signora: Dette Menneske har et sælsomt, et grueligt Ansigt; han forstaaer sig slet ikke paa et Piano, og vil aldrig vorde færdig med sin Stemmen. De skal see, han er en Spitsbub! Hav stedse Øie med ham, og hold fast paa Deres Uhr, naar han gaaer forbi Dem. Jeg forsikrer Dem, da jeg, uden at tænke paa noget, bukkede mig, for at bede ham stemme Pianoet lavere, udstrakte han Haanden, for at stjæle min Guldkjæde.“

„De spotter, kjære Cousine! En Spitsbub kan umuligt være saa fræk. Det var slet ikke det, jeg vilde sige Dem; men De vil ikke forstaae mig.“

„Jeg skulde forstille mig, Hektor? De beskylder mig for Forstillelse? Siig mig da, om De troer, at jeg for Deres Skyld kunde opdigte en Løgn?“

„Jeg troer, at denne Mand ikke er nogen Claveerstemmer, at han ikke stemmer Deres Piano, at han aldrig har stemt noget. Han vender ikke sine Øine fra Dem, han giver Agt paa alle Deres Bevægelser. Han maa have seet Dem før, i Neapel eller Florents, i Theatret eller paa Promenaden. Han maa være forelsket i Dem.“

„Og har indsneget sig her i en Forklædning, for at see mig, maaskee for at forføre mig, den Samvittighedsløse, det Afskum!“

Medens Signora talte disse Ord i emphatisk Tone, kastede hun sig høitleende paa en Bænk. — Da jeg saae Fætteren næsten rasende nærme sig Salondøren, vendte jeg tilbage paa min Post, tog Stemmehammeren, og var fastbesluttet, at slaae ham til Jorden dermed, hvis han skulde forgribe sig paa mig. Men mit Eventyr tog ikke en saa dramatisk Vending.

Jeg saae igjen Signora gaae om paa Terrassen ved sin Fætters Arm. Stundom standsede han for den halvaabne Glasdør, og betragtede mig spottende og forlegen. Jeg vidste ikke mere, hvad jeg skulde troe om dem Begge, og Vreden steg mig meer og meer til Hovedet.

Pludseligt viste sig en smuk Kammerpige paa Terrassen. Signora talte levende med hende, snart lystigt, snart bydende. Pigen syntes at nøle. Fætteren syntes at bede sin Cousine, ei at gjøre nogen dum Streg. Omsider kom Kammerpigen gandske forlegen til mig og sagde blussende-rød: „Signora befaler mig at sige Dem, at De er et uforskammet Menneske, og at De gjorde bedre i, at stemme In-

strumentet, end at staae her og see paa hende. Tag mig det ikke ilde op, Herre . . . . udentvivl er det en Spøg.“

„Saaledes tager jeg det! svarte jeg: Men sig Signora, jeg lader formelde min underdanige Respect og beder hende dog for Alting ikke troe, at det er hende, jeg seer efter. Derpaa har jeg slet ikke tænkt, og naar jeg skal sige Dem Sandheden, mit skjønne Barn, saa var det Dem, jeg saae efter, og derover glemte jeg gandske mit Arbeide.“

„Mig, Herre?“ gjentog Pigen, rødmende endnu stærkere og seende ned for sig. — „Ja Dem, thi De er hundredgange saa smuk, som hun!“ vedblev jeg, idet jeg slyngede min Arm om hende, og gav hende et Kys, før hun kunde forhindre det.

Det var en nydelig Bondepige, Signora's Melkesøster, ogsaa brunet, høi og rank, ligesaa naiv og blid, som hendes Herskerinde bestemt og listig. Hun blev saa forbløffet ved dette uventede Favntag ligefor Signora's Øine, at hun løb bort med Forklædet for Øinene. Signora traadte et Skridt tilbage, og Fætteren, som Intet havde seet, spurgte ideligt, hvad der var paafærde.

Nogle Øieblikke efter kom Signora tilbage, alene, med et Udtryk, som skulde være strengt, men som kun røbede Forlegenhed og Uro. „Det er en Lykke for Dem og for mig, sagde hun: at min Cousin ikke er meget skarpsindig, thi han er skinsyg og trættekjær.“

„Virkelig, Signora?“ spurgte jeg alvorligt. — „Spot De ikke! vedblev hun med Uvillie: Man kan være let at skuffe, naar man elsker, men man er tapper, naar man hedder Grimani.“ — „Det betvivler jeg ikke!“ svarte jeg.

„Jeg beder Dem altsaa, vedblev hun med uvilkaarlig Heftighed: at De ikke mere viser Dem her, thi Spøgen kunde let tage en ulykkelig Ende.“ — „Som De vil!“ svarte jeg gandske ligegyldig. — „Men Spøgen synes dog at behage Dem, da De ikke gjør noget Skridt, for at ende

den." — „Jeg vilde allerede have fjernet mig for en Time siden, men De ønskede det ikke." — „Jeg ønskede det ikke? Det vovede De at sige?" — „Jeg vilde sige, Signora, De tænkte ikke derpaa, thi jeg ventede, De skulde have givet mig et Paaskud til at fjerne mig midt i mit Arbeide. Jeg kunde — saa slethonditionereet som Pianoet er — ikke tænke derpaa, og er desuden saa fast besluttet, ei at kompromittere Dem, at jeg vil komme igjen imorgen." — „Det vil De ikke!" — „Jeg beder om Forladelse, jeg vil komme igjen." — „Og hvorfor? Hvad Ret har De dertil?" — „For at tilfredsstille Hr. Hector's Nysgjerrighed, da han jo saa gjerne vil vide, hvo jeg er. De har iøvrigt givet mig Ret til, at trædde den Mand imøde, i hvis Selskab De har beleet mig." — „Er dette en Trusel, Hr. Lelio?" spurgte hun, og skjulte sin Skræk under sin Stolthedes Kaabe. — „Nei, Signora! En Mand, der ikke vil vige for en Anden, truer ikke." — „Men min Fætter har jo ikke sagt noget til Dem; hiin Spøg var af mig, mod hans Villie." — „Men han er skinsyg og trættekjær, ja, han er tapper. Jeg, Signora, er ikke skinsyg. Jeg har hverken Lyst eller Ret dertil. Men trættekjær er jeg ogsaa, maaskee endogsaa tapper, skjøndt jeg ikke hedder Grimani."

„O, derpaa tvivler jeg ikke, Lelio!" svarte hun i en Tone, som bragte mig til at skjælve fra Isse til Fod, saa forskjellig var den fra den, jeg i tre Dage havde hørt.

Forundret saae jeg paa hende. Skamfuld, men stolt tillige, slog hun Øinene ned. Jeg var atter afvæbnet. „Signora! sagde jeg: Jeg skal gjøre, hvad De ønsker, Intet, uden hvad De ønsker og som De ønsker det."

Hun nølede et Øieblik. „Som Claveerstemmer kan De ikke komme igjen! sagde hun: De vilde bringe mig i Forlegenhed, thi min Fætter siger vist min Tante, at De er forelsket i mig, og naar min Tante veed det, melder hun min Moder det. Nu veed De allerede, Hr. Lelio,

at kun een Person i Verden ligger mig paa Hjertet, min Moder, og at jeg kun frygter Eet, at mishage min Moder. Vel har hun, som De seer, opdraget mig meget slet, fordærvet mig i Bund og Grund .... Men hun er saa god, saa blid, saa øm, saa sørgmodig! .... Hun elsker mig saa uendeligt .... vidste De blot, hvor høit!"

En Taareperle hang ved Signora's sorte Øienhaar. Vel søgte hun at holde den tilbage, men — den faldt paa hendes Haand. Overvældet af den skrækkelige Guddom, med hvem man ikke leger ustraffet, trykte jeg mine Læber paa den yndige Haand og indsugede denne skjønne Taare — en fiin Gift, som bragte Ild i min Barm.

Nu hørte jeg Fætteren komme tilbage. Hastigt stod jeg op og sagde: „Lev vel, Signora! Jeg skal adlyde Dem blindt, det sværger jeg Dem ved min Ære. Fornærmer Deres Hr. Fætter mig, saa vil jeg taale det. Hellere vil jeg synes feig, end see Dem fælde endnu en Taare."

Langsomt gik jeg bort, sørgmodig, thi jeg elskede, og jeg torde ikke komme igjen. Flere gange vendte jeg mig om, i det Haab, endnu engang at see Signora's Fløielskjole; men hun var forsvunden. Dog — i det Øieblik, jeg kom til Gitterporten, bemærkede jeg hende i en lille Allee, som gik langs Muren. Hun var gaaet hurtigt, for at komme ligesaa tidligt, som jeg, men antog nu en langsom Gang og en grublende Holdning, for at jeg skulde troe, det var Tilfældet, som havde foranlediget dette Møde. Hun var bleven gandske rød og aandeløs, thi hun havde maattet bøie Grenene tilside, for at komme igjennem. Jeg vilde nærme mig hende, men hun gav mig et Tegn, at Nogen fulgte hende, og tilvinkede mig Afsked med et ubeskriveligt Blik. I dette Øieblik var hun saa smuk, som jeg endnu aldrig havde seet hende.

Hjemme fandt jeg et Brev fra Checchina. Hun skrev: „Jeg har isøndags begivet mig paa Veien, for at

komme til Dig og i Cafaggiolo's kjølige Skygger at udhvile fra Scenens Anstrengelser. I San Giovanni væltede jeg. Vel slap jeg derfra med nogle blaae Pletter, men Vognen er istykker og kan ikke vorde istandsat før om tre Dage. Tag altsaa Din Vogn og hent mig, hvis jeg ikke skal døe af Kjedsomhed i deete elendige Værtshuus."

En Time sildigere var jeg underveis og ved Daggry naaede jeg San Giovanni. „Men hvorfor er Du alene?" spurgte jeg, idet jeg søgte at frigjøre mig fra hendes søsterlige Favntag, som, siden min Sygdom, vare mig ubehagelige formedelst den Misbrug, hun drev med Parfumerier, enten fordi hun troede, det var fornemt, eller fordi hun lidenskabeligt elskede Alt, hvad der smigrer Sandserne.

„Jeg har brudt med Nasi! svarte hun: Og vil ikke vide mere af ham at sige." — „Det kan ikke være meent meget alvorligt, da Du begiver Dig til hans Landsted." — „Meget alvorligt; jeg har forbudet ham, at følge mig." — „Og for at gjøre ham dette umuligt, tog Du vel hans Vogn til Flugten og brak den itu underveis?" — „Det er hans Skyld; jeg maatte vel drive paa. Hvorfor har han den slemme Vane, at løbe efter mig? Jeg havde kunnet ønske, da vi væltede, at brække Halsen, for at han kunde have seet mig døe og lære, hvad det vil sige, at sætte sig op mod en Dame, som jeg!"

„Men Du faaer ikke den Fornøielse, at døe, for at hævne Dig, for det Første, fordi Du slet ingen Skade er kommen til, og for det Andet, fordi han ikke er reist efter Dig."

„Ak, han maa dog vist være kommen herforbi i Nat, uden at ahne, at jeg er her; Du maa have mødt ham. Vi ville finde ham i Cafaggiolo." — „Ja, saa gal er han nok!" — Vidste jeg det gandske bestemt, saa blev jeg her otte Dage, for at ængste ham og indbilde ham, at jeg er reist til Frankrig, som jeg har truet ham." — „Som Du

behager, min Skjønne. Jeg anbefaler mig, og lader min Vogn blive tilbage til Din Raadighed. Jeg finder ingen Smag i denne Egn og dette Vertshuus.“ — „Var Du ikke en Tosse, Lelio, saa vilde Du hævne mig.“ — „Jeg takker, jeg er ikke fornærmet, og Du er det ikke heller.“ — „O, jeg er frygteligt fornærmet, Lelio!“ — „Saa har han vel vægret sig ved, at give Dig for 3,000 Daler hvide Handsker og derimod tilbudet, at forære Dig Diamanter for 10,000. Noget Saadant har det vist været.“ — „Nei, Lelio! Han vilde gifte sig.“ — „Det finder jeg meget tilgiveligt, naar han kun ikke vilde gifte sig med Dig.“ — „Det Skrækkeligste derved var, at han indbildte sig, jeg vilde samtykke i hans Giftermaal og være ham det Samme, som hidtil. Troer Du vel, at han, efter en saadan Fornærmelse, havde den Dristighed, paa det Vilkaar, at jeg fandt mig i hans Giftermaal og forblev ham tro, at tilbyde mig en Million?“ — „En Million! For Fanden! Det er idetmindste den fyrretyvende Million, Du nægter at modtage; med de Millioner, Du har vist fra Dig, kunde en kongelig Familie underholdes meget anstændigt.“

„Det er Dig dog umuligt, Lelio, at være alvorlig. Den Dag kommer nok, da Du indseer, at jeg, om jeg havde villet, gjerne kunde været Dronning, saavelsom saamangen Anden. Ere da Napoleon's Søstre smukkere, end jeg? Have de mere Talent, mere Aand, mere Energie? Ak, hvor skulde jeg regjere et Rige!“

„Jeg seer i dette Øieblik, at Du har trukket Din Sloprok forkeert paa, og at Du tørrer Dine skjønne Øine i en Silkestrømpe. Glem for nogle Øieblikke hine ærgjerrige Drømme. Klæd Dig paa, og lad os bryde op.“

Paa Veien til Cafaggiolo lod jeg min Ledsagerinde snakke efter Hjertenslyst, og erfarede saaledes, at den gode Nasi, paa et Bal, var bleven fortryllet af en smuk Pige

og havde anholdt om hendes Haand; at han havde meddeelt Checchina sin Beslutning, men at Denne, ved forstilte Afmagter og Kramper, havde bibragt ham saa stor en Mening om Heftigheden af sin Fortvivlelse, at han havde anmodet hende om, trods hans Giftermaal at forblive hans Elskede. Da Checchina havde seet ham saa svag, havde hun stolt vægret sig ved, at dele sin Elskedes Hjerte og Formue. Hun havde bestilt Postheste og undertegnet eller opdigtet et Engagement ved Operen i Paris. Den godmodige Nasi havde bedet Sangerinden om Forladelse, og havde trukket sig tilbage fra den fornemme Skjønne, hvis Navn Checchina ikke vidste. Denne havde ladet sig overtale, men Dagen efter dette store Offer havde hun underhaanden erfaret, at Nasi ikke havde noget at rose sig af, eftersom han havde faaet Kurven. I sin Harme var hun reist, efterladende et tordnende Brev til Greven, hvori hun erklærede, at han aldrig mere fik hende at see. Derpaa havde hun taget Veien ad Frankrig, thi enhver Vei fører til Paris, ligesom til Rom, og i Cafaggiolo vilde hun nu see, om hendes Elsker fulgte efter. — Vi kom til Cafaggiolo, men fandt ikke Nasi, som vi ventede der. Checchina bed sig i Læberne.

Vedvarende sysselsatte jeg mig i Tankerne med mit Eventyr i Villa Grimani og kunde ikke undertrykke det Ønske, at see Patricierinden igjen. Men hvorledes? Derpaa grublede jeg forgjæves. Efter nogle Dages Forløb tog jeg min Jagttaske, kaldte min Hund, gik paa Jagt, og glemte Intet, uden Bøssen. Forgjæves sneg jeg mig omkring Villa Grimani. Jeg bemærkede intet levende Væsen. Alle Dørre til Parken vare lukkede.

Da jeg kom tilbage, fandt jeg hos Checchina en smuk Bondepige, i hvem jeg strax gjenkjendte Grimani's Kammerpige og Melkesøster. Hun overrakte mig et Brev,

og sagde blv, at hun skulde vente paa Svar. Signora skrev:

„Tre Dage, uden at komme igjen! Enten har De ikke Lyst til at see mig igjen, eller ikke Skarpsindighed nok til at udfinde et Middel dertil. Jeg maa altsaa anvise Dem eet. Imorgen, Klokken otte, besøger jeg Messen i Kirken Santa Maria del Sesso i Florents. Min Tante er syg. Kun Lila, min Melkesøster, følger mig. Vorder De bemærket af Betjentene, saa giv dem Penge; det er Spitsbuber. Farvel til imorgen!" —

At svare, at love, at sværge, takke og tilbagesende det svulstigste Elskovsbrev, var saa Øieblikkes Værk. — Hele Dagen var jeg meget adspredt, og Checchina bemærkede det vel. „Hvorfor aabner Du mig ikke Dit Hjerte? sagde hun: Har jeg nogensinde røbet en Hemmelighed? Har jeg ikke fortjent Din Tillid? Jeg veed, at den fremmede Pige har bragt Dig et Brev. Du har gjort en Erobring. Har jeg gjættet det?" — Jeg svarte med et Smiil.

„Jeg forlanger ikke at vide Din Elskedes Navn, Stand eller Bopæl, men Du kan dog vel sige mig, om Du er henrykt, eller forvivlet, og om jeg kan tjene Dig i noget." — „Naar jeg behøver Dig, skal jeg sige Dig det!"

Næste Morgen Klokken syv vandrede jeg allerede omkring under Skyggen af Søilerne i Kirken Santa Maria. Denne Rendezous var den største Ubesindighed, den unge Signora kunde begaae, thi de fleste Indvaanere i Florents kjendte mig meget nøie. Jeg maatte derfor anvende den største Forsigtighed, for, i Dæmringen, at komme ind i Staden, og holdt mig, med Ansigtet tilhyllet af Kappen, skjult mellem Capellerne. Jeg ventede ikke længe. Den skjønne Lila lod sig see og pegede paa en tom Skriftestol, som kunde skjule to Personer. Jeg smuttede derind, og snart knælte en sort Skikkelse ved min Side.

Signora var tilhyllet af et stort sort Slør. Hun talte ikke til mig, men bøiede sit skjønne Hoved, som om

hun var kommen i Kirken, for at bede. Men trods hendes Anstrengelse for at synes rolig, bemærkede jeg dog Angst hos hende. Jeg vovede ei, at berolige hende med ømme Ord, thi ved hendes heftige Charakteer maatte jeg være meget forsigtig. Omsider brød hun selv Tausheden, men af hendes Tale fremlyste saaliden Kjærlighed, at jeg ei begreb, hvi hun vovede Saameget.

En Præst traadte ind. Med streng Mine sagde han: „Signora! Denne Mand er ikke kommen i Kirken, for at høre Messe. Jeg har seet paa hans hele Væsen, at han vanærer Helligdommen. De maa bortvise ham, eller jeg underretter Deres Tante om Alt.“ — Derpaa forsvandt han igjen.

Jeg vilde gaae ene bort, men hun hængte sig ved min Arm og fulgte mig lige til Døren. En Vogn ventede hende. Jeg vilde tage Afsked, men hun lod mig stige ind med. Jeg maatte adlyde, for ingen Opsigt at gjøre, og snart rullede vi gjennem Florents's Gader.

„Hr. Lelio! brød Signora Tausheden: Hvordan finder De den triste Stad Florents? See Husene ikke ud som Fængsler?“ — Jeg forsøgte, at holde Samtalen i Gang, men var i mit Inderste utilfreds. Jeg havde slet ingen Smag for Eventyr, hvori al Fare var paa Damens Side og al Uret paa min.

Næsten mod min Villie hensank jeg i en piinlig Taushed. Signora taug ligeledes. Staden laae bag os. Togange gjorde jeg den Bemærkning, det syntes mig paa Tiden, at man holdt, for at sætte mig af, men Signora paastod, vi vare endnu for nær ved Byen.

Pludseligt saae jeg Taarer i Signora's Øine. Bevæget greb jeg hendes Haand, men hun drog den til sig, sank i Lila's Arme, som ogsaa græd, og skjulte hulkende sit Hoved ved hendes Barm. — „I Himlens Navn! sagde jeg: Hvorfor græder De, Signora?“ — Hun opløftede sit Ho-

ved, saae paa mig med et Slags Uvillie, og spurgte: „Anseer De mig for feig?“ — „Jeg troer Intet, uden hvad De siger mig. Men — De vender Dem bort fra mig, De græder; hvorledes kan jeg vide, hvad der foregaaer i Deres Hjerte? Havde jeg fornærmet, eller mishaget Dem, vilde jeg aldrig tilgive mig det.“

Hun begyndte atter at græde. Jeg stræbte at trøste hende, bad hende svare mig, see paa mig, og blandt andre kjærtegnende Navne, som jeg gav hende, lod Tilfældet mig ogsaa udtale et Barns Navn, som engang havde været mig dyrebart. I flere Aar havde jeg havt den Vane, uvilkaarligt at give alle smukke Børn, som jeg torde kjærtegne, dette Navn.

„Min kjære Signorine! sagde jeg: Min gode Alezia ..... men strax taug jeg, thi jeg frygtede at have fornærmet hende ved at give hende et Navn, som ikke var hendes. Men hun syntes slet ikke at føle sig fornærmet. Hun saae kun noget overrasket paa mig og lod mig gribe hendes Haand, som jeg bedækkede med Kys.

Imidlertid jog Vognen frem som en Storm, og pludseligt sagde Lila, at hun nu kunde see Villa Grimani. — „Kom inat i Parken! sagde Signora: Muren er ikke høi. Jeg skal være i den lille Allee, som gaaer langs med Muren. Klokken Eet i Nat!“ — Jeg kysede atter hendes Haand.

„Ak, Signora, Signora!“ sagde Lila i mildtbebreidende Tone. — „Lila! svarte Signora heftigt: Du veed, hvad jeg har sagt Dig imorges!“ — Lila syntes at være bestyrtet. — „Hvad har Signora sagt?“ spurgte jeg Pigen. — „Hun vil ombringe sig selv!“ svarte Lila hulkende. — „Hvorledes, Signora? De, der er saa skjøn, saa munter, saa lykkelig, saa elsket!“ — „Saa elsket, Lelio! sagde hun: Hvo elsker mig? Kun min stakkels Moder og den gode Lila.“ — „Og den stakkels Kunstner, som ikke vover at

sige Dem det, svarte jeg: men som alligevel gjerne gav sit Liv for, at De elskede Deres." — „Det lyver De! foer hun op: De elsker mig ikke!"

Krampagtigt greb jeg hendes Arm, og saae gandske forundret paa hende. I dette Øieblik holdt Vognen gandske pludseligt. Lila havde trukket i Snoren. Jeg sprang ud, og forsøgte, ved Afskedskomplimenten, at antage Claveerstemmerens ydmyge Holdning. Men Betjenten saae nok Pigernes forgrædte Øine. Han betragtede mig opmærksomt. Jeg troede, at have seet ham etsteds før.

„Lelio! Lelio! sagde Checchina om Aftenen: Du saae idag meget forandret ud; tag Dig iagt, at Du ikke kommer til at græde imorgen."

Ved Midnatstid steg jeg over Muren ind i Parken, men havde neppe gjort nogle Skridt i Alleen, før En greb mig i Kappen. Det var den skjønne Lila.

„Kun et Ord i al Hast, Hr. Lelio! sagde hun sagte til mig: Siig ikke, at De er gift." — „Jeg er det ikke heller!" — „Saa tal ikke om den Dame, som boer hos Dem." — „Du vil mig altsaa vel, gode Lila?" — „Ak nei, visselig ikke. Jeg gjør, hvad jeg kan, for at holde Signora tilbage fra alle disse Daarskaber, men hun hører ikke, og hvis jeg sagde hende Alt, hvad jeg vidste, ... hvo veed, hvad der da skete!"

„Forklar Dig tydeligere!" — „Ak, De har jo seet, hvor heftig hun er. Hun har en saa forunderlig Charakteer. Naar man ærgrer hende, er hun istand til Alt. Da man, for en Maaned siden, skilte hende fra hendes Moder, for at bringe hende hid, vilde hun tage Gift. Saa ofte hendes Tante gjør hende utaalmodig, faaer hun Nervetilfælde, som grændse til Vanvid, og iaftes, da jeg vovede, at sige hende, De elskede maaskee en Anden, sprang hun til Vinduet og raabte: „Ak, vidste jeg det!" Jeg trak hende tilbage, lukkede Vinduerne, og forlod hende ikke. Hun har

grædt hele Natten, og saasnart hun havde slumret nogle Øieblikke, sprang hun op og løb som afsindig op og ned i Værelset. Ak, gjør hende ikke vred, bedrag hende ikke, og da De dog elsker den skjønne Dame, jeg saae hos Dem . . . . .“

„Hvoraf veed Du, at jeg elsker hende, Lila? Det er min Søster.“ — „Det er ikke sandt, Hr. Lelio! Thi jeg spurgte Damen, om De var hendes Broder, og hun benægtede det. De tænker vel, at det ikke vedkommer mig, og at jeg er meget nysgjerrig. Nei, Hr. Lelio, det er jeg ikke. Men jeg besværger Dem, vær god mod min stakkels Signora! Tænk Dem, hun er et Barn, som kommer lige fra Klostret. Tal blidt med hende, og sig hende, at De ikke kan tale hemmeligt med hende, men at De vil besøge hende i Neapel hos hendes Moder. Hendes Moder er saa god, og elsker hende saa høit, at hun, for at glæde hende, sikkert vil indbyde Dem i sit Huus.“ — Jeg lovede Alt.

„Endnu et Ord, Hr. Lelio. Naar De vil, at Signora skal agte paa Deres Ord, saa sig ikke, at De Uadelige ere ligesaameget værd, som de Adelige. Hun er overordentlig adelsstolt. Det er en Familiesygdom; i Huset Grimani er det Tilfældet med Alle. Desuagtet er min unge Herskerinde god og velgjørende. Det er kun en Idee, hun har i Hovedet, og hun bliver meget vred, naar man modsiger hende. Hun har allerede afviist mange unge, rige Beilere, blot fordi de ikke vare hende gammeladelige nok. Sig i Førstningen blot Ja til Alt, hvad hun siger, saa kan De faae hende til Alt. Ak, gid De kunde bestemme Signora til at ægte en ung Greve, som nys har anholdt om hendes Haand!“ — „Grev Hector, hendes Fætter?“ — „Ak nei, det er en Tosse, han kjeder alle Mennesker. Endogsaa Hundene gabe, saasnart De see ham.“

Med megen Interesse havde jeg hørt paa Lila's Meddelelser, medens vi nærmede os det Sted, hvor Sig-

nora ventede mig. Alle disse tilsyneladende barnagtige Details vare vigtige i mine Øine, fordi de gave mig Nøglen til den gaadefulde Piges Characteer. Dog maa jeg tillige bekjende, at de afkjølede min Hede betydeligt, og at jeg begyndte at finde det meget latterligt, at være Gjenstanden for en saadan Lidenskab.

Signora sad ved Foden af en Søile, gandske hvidklædt, hvilket just ikke passede altforvel til en hemmelig Rendezvous i det Frie.

Da hun saae mig komme, blev hun siddende ubevægelig. Paa mine første Ord svarte hun ikke. Med Albuen paa Knæet og Haanden under Kinden var hun saa hensunken i Tanker, saa smuk i Maaneskinnet, at jeg havde kunnet troe, hun sysselsatte sig med de meest ophøiede Tanker, hvis ikke hendes Adelsstolthed uvilkaarligt var runden mig ihu.

Da det syntes at være hendes Beslutning, slet ikke at ændse mig, saa vilde jeg gribe en af hendes Hænder, men hun trak dem til sig med stolt Foragt og sagde: „Jeg har ventet!“

Jeg kunde ikke tilbageholde min Latter, da jeg hørte disse høitidelige Ord; men hendes Alvor blev kun forøget ved min Munterhed. — „Som De vil! sagde hun: Lee De kun! Tid og Sted ere fortræffeligt valgte dertil!“ — Med bitter Harme sagde hun disse Ord, og jeg saae vel, at hun virkelig var vred. Saa blev jeg paa eengang alvorlig, bad hende om Tilgivelse for min uvilkaarlige Brøde, og forsikrede, jeg vilde ikke for nogen Priis i Verden volde hende et Øiebliks Kummer. Vantro saae hun paa mig; men jeg talte saa oprigtigt om min Kjærlighed og Hengivenhed, at hun omsider lod sig overbevise. — „Desto bedre, desto bedre! sagde hun: Thi hvis De ikke elskede mig, var De meget utaknemmelig og jeg meget ulykkelig.“

Da jeg ikke kunde skjule min Forundring over disse Ord, vedblev hun: „Ak Lelio, ak Lelio, jeg elsker Dem fra den Dag, jeg førstegang saae Dem i Neapel som Romeo, og, efter Deres Mening, betragtede Dem saa koldt og foragteligt. Ak, De var hiin Aften meget veltalende i Deres Sang og meget lidenskabelig. Maanen belyste Dem, som nu, men den var mindre skjøn, og Julie var hvidklædt, som jeg. Og dog siger De mig Intet, Lelio!“

Den sælsomme Pige øvede en Trolddom over mig, som altid og allevegne drog mig til hende alt efter hendes Lune. Saalænge hun ikke var mig nær, undgik mine Tanker hendes Herredømme, og frit betragtede jeg hendes Handlinger og hendes Ord. Men saasnart jeg kom hende nær, havde jeg ingen anden Villie, end hendes. Hendes Ømhed bragte mig igjen i Flamme. Alle mine forstandige Planer bleve til Intet; paa mine Læber fandt jeg kun Kjærlighedsord. Anger følte jeg hvert Øieblik, men den var mig til ingen Nytte. Hvergang maatte jeg sige hende det Modsatte af det, min Samvittighed tilraadte mig. En Omstændighed, som syntes at maatte formindske Faren, forøgede den tvertimod. Det var Lila's Nærværelse. Havde hun ikke været tilstede, da vilde min naturlige Retskaffenhed have vaaget strengere over mig, og jeg havde sikkert, af Frygt for at gaae forvidt, ikke gjort et Skridt. Men da jeg nu Intet havde at frygte af min Sandselighed, veiede jeg mindre ængsteligt mine Ord. Saaledes varede det ikke længe, inden jeg naaede den hedeste Lidenskabs Tone. I et Henrykkelsens Øieblik greb jeg en Lok af den unge Piges flagrende Haar, og kyssede den togange. — Derpaa fjernede jeg mig hurtigt, idet jeg sagde: „Imorgen!“

Lila fulgte mig tilbage. „Ak, Hr. Lelio! sagde hun: De har ikke holdt Ord! De har iaften ikke været Signora's Ven!“ — Ikke uden Bedrøvelse svarte jeg: „Ja, jeg

har handlet uret. Men berolige Dig, mit Barn! Imorgen vil jeg gjøre Alt godt igjen."

Den anden, den tredie Dag kom og gik, som den første, kun med den Forskjel, at jeg hvergang gik mere forelsket bort. Bleg og sørgmodig kom jeg hjem. — „Stakkel! sagde Checchina til mig: Jeg sagde Dig nok, at Du snart vilde komme til at græde. Din Stilling er sørgelig, og, hvad der endnu er værre, den er tosset. Du elsker en ung Pige, som Du, af Stolthed, ikke vil ægte, men som Du dog ikke heller vil forføre."

Næste Aften fandt jeg Signora exalteret og munter, men jeg var en Tidlang stille og sørgmodig. Hun greb min Haand, saae vist paa mig og spurgte: „Hvad fattes Dem, Lelio?" — Jeg aabnede mit Hjerte, og sagde hende, at den Lidenskab, jeg nærede for hende, var en Ulykke for mig. — „En Ulykke? Og hvorfor?" — „Jeg vil sige Dem det, Signora. De er en adelig og berømt Families Arving, opvoxen i Ærefrygt for Deres Ahner, og i den Tanke, at kun Personer af gammel Adel ere noget værd. Jeg derimod er en stakkels Djævel, som ingen Fortid har; hvad jeg er, er jeg ved mig selv. Men desuagtet anseer jeg mig ikke for ringere, end nogen Anden. Nu — kan De aldrig ville ægte mig. Alt vilde forbyde Dem en Forbindelse med mig, Deres Ideer, Deres Vaner, Deres Stilling. De har afviist Patriciere, fordi de ikke vare fornemme nok; naturligviis vil De endnu langt mindre kunne nedlade Dem til en stakkels Skuespiller, som jeg er. Fra Fyrstinden til Akteuren er en viid Afstand, Signora. Deres Ægtefælle kan jeg altsaa ikke være. Hvad bliver mig igjen? Udsigten til en deelt, men ulykkelig Kjærlighed, eller det Haab, i længere eller kortere Tid at være Deres Elsker. Hverken der Ene eller det Andet huger mig."

Med fuldkommen Rolighed og Taushed havde hun hørt paa mig. Da jeg taug, rørte hun sig ikke. Men

idet jeg betragtede hende, troede jeg at bemærke, at der i hendes Ansigt laae et Udtryk af stor Ubestemthed. Jeg trøstede mig selv med, at jeg ikke havde feilet, at den unge Pige var svag og forfængelig, som alle Andre, kun med den Forskjel, at hun tilstod det, naar man sagde hende det. Min Begeistring forsvandt i et Øieblik. Jeg ønskede mig allerede tillykke med min Klarsynethed, da jeg saae Signora staae hurtigt op og fjerne sig, uden at sige et Ord. Paa dette Slag var jeg ikke forberedt, og jeg følte derfor en smertelig Overraskelse.

„Hvorledes? Ikke et Ord? raabte jeg: De forlader mig, og maaskee for evigt, uden at sige mig et Beklagelsens og Trøstens Ord?“

„Lev vel! sagde hun, vendende sig om: Beklage kan jeg Intet, og Trøst behøver jeg selv. De har ikke forstaaet mig, De elsker mig ikke.“

„Jeg?“

„Og hvo skal forstaae mig, naar De ikke forstaaer mig. Hvo skal elske mig, naar De ikke elsker mig?“

Sørgmodig rystede hun paa Hovedet, og slog derpaa Armene sammen over Brystet, medens hun fæstede sine Øine paa Jorden. Hun var saa smuk, og saae saa trøstløs ud, at jeg fristedes til, at kaste mig for hendes Fødder. Efter nogle Øieblikkes Forløb traadte hun langsomt hen til mig og sagde: „De har anseet mig for feig og forfængelig, De har troet, at jeg kunde skjænke en Mand min Kjærlighed, og modtage hans, uden at offre ham, i samme Øieblik, mit hele Liv? Hvoraf kommer det? De er dog en fast og redelig Mand, som ikke begynder paa noget Alvorligt, før De er fastbesluttet, at sætte det igjennem. Hvi vil De ikke om mig have den samme gode Mening, som De føler, at jeg maa have om Dem? Enten agter De Qvinderne meget ringe, eller De har ladet Dem skuffe ved min Adfærd. Jeg er tidt besynderlig, jeg veed det, og overgiven,

men dette hidrører maaskee fra min Ungdom, og jeg kan desuagtet være meget karakteerfast. Fra den Dag, da jeg følte, at jeg elskede Dem, Lelio, var jeg fastbesluttet, at ægte Dem. Derover undrer De Dem. De tænker paa mine Ord og Handlinger, paa alle de Patriciere, jeg har afviist, fordi De ikke vare adelige nok. Jeg er Slave af mit Publikum, ligesom De, min arme Ven, stundom er det af Deres, og jeg maa spille min Rolle for det, indtil det engang lykkes mig, at slippe bort fra Scenen. Men under min Maske har jeg bevaret et frit Hjerte, og saalænge jeg har havt Forstand, har jeg foresat mig, kun at gifte mig efter mit Hjerte. Jeg behøvede et Paaskud, for at fjerne enhver paatrængende Adelig, og jeg fandt det i Fordomme, som Beilerne havde tilfælles med min Familie. Jeg beraabte mig paa min Adels Ælde, for at afslaae de Mænds Haand, som, skjøndt adelige, dog ikke vare mig adelige nok. Saaledes skilte jeg mig ved de Paatrængende, og min Stolthed henrykte min Familie. En Tidlang havde jeg paa denne Maade større Frihed. Men omsider sagde Fyrst Grimani, min Stiffader, det var paa Tiden, at fatte en Beslutning, og forestillede mig sin Neveu, Grev Hector, som den Mand, han havde bestemt for mig. Han mishagede mig, som alle de Andre; da Fyrsten saae dette, og betænkte, at min Moder maaskee kunde give mig Medhold, fjernede han mig fra hende, for destolettere at tvinge mig til Lydighed; han sendte mig hid, for at jeg skulde leve med hans Søster og hendes Søn. Han haaber: at jeg, i Valget mellem Kjedsomheden og min Fætter Hector, skal erklære mig for den Sidste, men han feiler meget. Greven er mig i enhver Henseende uværdig, og jeg vilde hellere døe, end vorde hans Kone. Endnu har jeg ikke sagt dem det, fordi jeg Ingen elskede. Men nu elsker jeg Dem, Lelio, og nu skal jeg sige Hector, at jeg aldrig vil ægte ham. Vi reise sammen til min Moder, og sige hende, at

vi elske hinanden og at vi ville ægte hinanden. Hun vil give sit Samtykke. Vil De?"

Strax ved de første Ord havde jeg hørt paa Signora med dyb Forundring. Denne Hjertets Adel, denne Dristighed i Tanken, denne stærke Aand, denne mandige Beslutningsfasthed, forbunden med en saa dyb qvindelig Følelse, og alt dette hos en saa ung Pige, som var opvoxen midt i det meest anmassende Aristokratie, afstvang mig en levende Beundring, der snart gik over til fuldkommen Begeistring. Dog beherskede jeg mig selv, og istedet for at give efter for mit Hjertes Følelser, spurgte jeg, saa rolig som muligt: „Men Deres Familie?"

„Der gives i hele Verden kun een Person, som har Magt over mig og hvis Uvillie jeg frygter. Det er min Moder. Men jeg har forlængst sagt Dem, at min Moder er englegod og at hun elsker mig over Alt. Hendes Hjerte vil samtykke."

„Kjære Barn! sagde jeg, idet jeg greb Signora's Hænder, og trykte hende til mit Hjerte: Gud veed, at hvad De vil gjøre, ogsaa er Maalet for alle mine Ønsker. Men lad mig minde Dem om Deres Fremtid, Deres Rygte, Deres Lykke. Hellere vil jeg frasige mig Dem, end see Dem lide for min Skyld. Jeg troer Alt, hvad De siger mig om Deres Moder; men veed De, om ikke hendes Stolthed vil kæmpe mod hendes Kjærlighed til Dem? Hun troer maaskee at opfylde en hellig Pligt, naar hun hindrer Deres Giftermaal med en Skuespiller."

„Maaskee — svarte hun: har De halvveis Ret. Men jeg frygter ikke min Moders Stolthed. Skjøndt hun har ægtet tvende Fyrster, er hun dog af borgerlig Herkomst, og kan altsaa ikke tilregne mig det som Brøde, at jeg elsker en Borgerlig. Men maaskee kan hun lade sig bestemme til, ikke strax at samtykke i min Forbindelse med Dem. Saa have vi kun Eet at gjøre: først ægte hinanden og saa be-

troe os til hende. Er vor Forbindelse helliget ved Kirken, vil hun ikke kunne vende sig mod mig."

„Jeg takker Dem, Signora, for Deres ædelsindede Tilbud, men — jeg har ogsaa min Ære at vogte, saavelsom den stolteste Patricier. Naar jeg, efter at have bortført Dem, gifter mig med Dem uden Deres Forældres Samtykke, vil man sikkert tillægge mig de lumpneste Bevæggrunde. Og Deres Moder! — Nægtede hun Dem efter vor Forbindelse, sin Tilgivelse, saa vilde hendes hele Uvillie falde paa mig alene."

„Saa forlanger De, for at ægte mig, idetmindste min Moders Samtykke?" — „Ja, Signora!" — Og De vilde ikke betænke Dem længer, naar De var vis derpaa? — „Hvorfor vil De føre mig i Fristelse? Hvad kan jeg svare Dem, uden at saare Dem?" — „Altsaa . . . ." — Hun taug pludseligt, og lod sit Hoved synke ned paa Brystet. Da hun igjen saae op, var hun blegere, og i hendes Øine perlede Taarer. — „Lila! sagde hun bydende: Gaae bort!" — Ternen fjernede sig.

Nu greb hun alvorlig min Haand, og begyndte: „Jeg vil betroe Dem noget, som jeg endnu ikke har sagt noget Menneske og som jeg havde foresat mig, aldrig at aabenbare. Det angaaer min Moder, Gjenstanden for min hele Ærefrygt og Kjærlighed. Jeg mindes, at jeg i min Barndom var meget stolt af min Adel; jeg foragtede Enhver, der ikke var ligesaa adelig som jeg. Men blandt min Moders Tjenere var der Een, som ikke lignede de Andre; i sin simple Stand havde han vidst at bevare al den Værdighed, som sømmer sig en Mand. Derfor ansaae jeg ham for anmasende, og hadede ham næsten, ja frygtede ham, især siden han en Dag havde seet ret alvorligt paa mig, medens jeg gjennemstak en af mine skjønneste Dukker med en stor sort Naal. En Nat blev jeg, i min Moders Værelse, hvor min Seng stod, vakt ved en Mands Stemme. Denne

Stemme talte næsten streng-alvorligt med min Moder, og hun svarte i en smertelig-bly, ligesom bedende Tone. I Begyndelsen troede jeg, min Moders Skriftefader var tilstede, og da han skjændede, som sædvanligt, lyttede jeg opmærksomt til. Men hvilken uhørt Samtale! Min Moder sagde: Elfkede Du mig, vilde Du ægte mig, og Manden vægrede sig ved at ægte hende. Saa græd min Moder, og Manden ogsaa, og jeg hørte .... ak, Lelio! jeg maa agte Dem meget høit, siden jeg kan fortælle Dem dette — saa hørte jeg, hvorledes — — de kysſedes togange! Denne Mands Stemme forekom mig bekjendt, men jeg kunde ikke troe mine Øren. Vel havde jeg Lyst, at see hen, men jeg vovede ikke at røre mig. Omsider sagde Manden til min Moder: „Farvel, jeg forlader Dig for evigt, men giv mig en Lok af Dit smukke, blonde Haar!“ — Og min Moder svarte: „Klip Dig den selv af!“ — Min Moder, som pleiede mit Haar med udmærket Omhu, havde vænt mig til, at betragte en Kones Haar som noget saare Kostbart, og da jeg hørte, at hun bortgav en Deel af sit, fornam jeg en dyb Smerte. Jeg græd stille. Men da jeg hørte, at man nærmede sig min Seng, tørrede jeg hastigt mine Øine, og lod som jeg sov. Derpaa bleve mine Sengegardiner slagne tilside og jeg saae en rødklædt Mand, som jeg i Begyndelsen ikke gjenkjendte, fordi jeg aldrig før havde seet ham i en saadan Dragt; men da han talte, gjenkjendte jeg ham strax, thi det var .... Lelio! ikke sandt, De glemmer denne Historie?“

„Nu Signora?“ spurgte jeg, idet jeg krampagtigt trykte hendes Haand.

„Det var Nello, vor Gondolier. — Lelio, hvad fattes Dem? De skjælver, Deres Haand ryster .... Ak Gud, De gjør vist min Moder meget stærke Bebreidelser ....“

„Nei, Signora! Nei! svarte jeg med svigtende Stemme: Jeg hører Dem med spændt Opmærksomhed. Dette skete i Venedig?“ — „Har jeg sagt Dem det?“ — „Jeg troer, ja, — og i Paladset Aldini?“ — „Ja, i min Moders Værelse, som jeg har sagt. Men hvorfra denne Bevægelse, Lelio?“ — „Min Gud, min Gud, saa hedder De Alezia Aldini?“

„Nu, hvorpaa tænker De? spurgte hun utaalmodig: Man skulde jo troe, De hørte mit Navn førstegang.“

„Tilgiv mig, Signora, Deres Familienavn .... I Neapel hørte jeg Dem altid kalde Grimani.“

„Af Personer udentvivl, som ikke kjendte os nøie. Jeg er den sidste Aldini, en gammel og stolt Familie. Fyrst Grimani behandler mig snart strengt, snart kjærtegner han mig, for at faae mig til at ægte hans Neveu. I sit gode Lune kalder han mig sin kjære Datter, og naar Venner spørge ham, om jeg virkeligen er hans Datter, svarer han, med Hentydning paa sin Yndlingsplan: Udentvivl, da hun er Grevinde Grimani. Derfor har man givet mig dette Navn i Neapel, hvor jeg opholdt mig en Maaned, men hvor Ingen kjender mig, saavelsom her, hvor jeg nu har boet i ser Uger, uden at see eller kjende Nogen.“

„Signora! vedblev jeg: Vil De forklare mig, i hvilken Forbindelse denne Historie kan staae med vor Kjærlighed, og hvorledes det skulde være muligt, ved denne Hemmelighed at afvinge Deres Moder et Samtykke?“

„Hvad siger De der, Lelio? Troer De mig istand til en saa forhadt Beregning? Gid De dog vilde høre mig, istedetfor saa adspredt at fare med Haanden over Panden! Min Ven, min dyrebare Lelio, hvilken ny Grublen sysselsætter Dem nu?“

„Dyrebareste Signora, jeg beder Dem, bliv ved!“

„Nu vel, saa vid, at dette Eventyr aldrig er forsvunden af min Hukommelse, at det har fremkaldt alle mit Livs

Sorger og alle dets Glæder. Jeg indsaae vel, at jeg aldrig torde spørge min Moder, aldrig tale til Nogen derom. De er den Første, Lelio. Min Stolthed følte sig krænket ved min Moders Feiltrin, men dog vedblev jeg at elske hende af gandske Sjel. I samme Forhold vorte imidlertid mit Had til Folket. Saaledes blev jeg fjorten Aar. En Dag vovede min Moder at bebreide mig min Foragt for de lavere Klasser. Jeg svarte hende ikke, hvilket maatte undre hende, da jeg pleiede at strides haardnakket med Alle om Alt. Men jeg følte, at et Bjerg laae imellem os, og at vi ikke kunde tale upartisk. Hun tog mig paa sine Knæe, kjærtegnede mig, og talte i de skaansomste Udtryk om min Fader, men sagde mig mange Ting, som hidtil havde været mig ubekjendte. Jeg havde altid næret en paa Intet grundet Enthusiasme for denne Fader, som jeg neppe havde kjendt. Da jeg nu lærte at kjende ham, hadede jeg ham ligesaa dybt, som jeg før havde elsket ham. Min Moder tilføiede endnu Mangehaande, som forekom mig meget besynderligt, især om et reent Convenientsgiftermaal, og jeg troede allerede at bemærke, at hun ikke var lykkeligere med sin anden Mand, end hun havde været med Den, om hvem hun talte. Denne Samtale gjorde et dybt Indtryk paa mig. Jeg foresatte mig, aldrig at gifte mig, og nogen Tid efter sagde jeg min Moder det. Hun smilte og yttrede, den Tid var ikke langt borte, da mit Hjerte vilde føle Trang til, at elske en Mand. Jeg forsikkrede det Modsatte, men efterhaanden indsaae jeg vel, at jeg havde talt for kjækt, thi der greb mig en utaalelig Kjedsomhed, da vi ombyttede vort stille, fredelige Liv i Venedig med Opholdet i andre Stæder. Da jeg allerede var fuldkommen voren, talte man snart om Partier for mig. Vel følte jeg endnu ingen Kjærlighed, men vel følte jeg den Afsky og Modbydelighed, aand- og hjerteløse Mænd indgyde velopdragne Qvinder. Min Stolthed følte sig tirret, hvergang

en forfængelig Mand vovede at udstrække Haanden efter mig. Jeg spurgte mig selv, hvor Adelen var, og fandt den ingensteds, uden paa Vaabenskjoldene over Paladsernes Dørre. Da foresatte jeg mig, at gaae i et Kloster. Min Moder græd; men Fyrst Grimani understøttede mit Indfald, thi han meente, at Fromheden vilde gjøre mig mere eftergivende. Jeg var nær død af Kjedsomhed i Klostret, og Disciplinen oversteg mine Kræfter. For tre Maaneder siden tog man mig igjen ud deraf; men mine Ideer havde dog forandret sig imidlertid. Jeg havde lært, at agte den simple Mand. — De er rørt Lelio! Min Gud! En Taare faldt paa min Haand. De er overvunden — De siger Ja, og afhenter mig imorgen — tilsværg mig det!"

„Jeg vilde tale, men kunde ikke frembringe et Ord. Alle mine Lemmer rystede; jeg var en Afmagt nær. Signora saae stivt paa mig og ventede med ængstelig Uro mit Svar. En Verden fuld af Erindringer udfoldede sig for mig. Jeg ihukom den lille Alezia, hendes Stolthed, hendes Foragt for mig, de Ord, hun engang havde sagt til mig, da hun saae sin Faders Ring paa min Finger. Hvo veed, tænkte jeg, om hendes Fordomme have forladt hende for stedse! Maaskee vilde hun rødme over sin Kjærlighed til mig, hvis hun i dette Øieblik erfarede, at jeg er Nello, hendes fordums Tjener."

„Signora! tog jeg Ordet: De sagde, at De gjennemstak Deres Dukker med en stor Naal. Hvorfor gjorde De det?"

„Jeg hørte ofte sige, naar man talte om en Cujon, at han intet Blod havde i Hjertet, og jeg tog dette billedlige Udtryk naturligt. Saaledes skjændte jeg paa mine Dukker og sagde: I ere nogle Cujoner! Jeg vil see, om I have Blod i Hjertet!"

Jeg var hensunken i et piinligt Grubleri. — „Hvad fattes Dem?" spurgte Alezia. — Hendes Stemme bragte

mig til mig selv. Jeg saae paa hende med vaade Øine. Ogsaa hun græd, men over min Nølen. Jeg forstod hende strax, og sagde, medens jeg hjerteligt trykte hendes Haand: „Mit Barn, regn mig Intet til Onde! Mistro ei mit arme Hjerte — ak, vidste De, hvormeget jeg lider!“ — Jeg fiernede mig med store Skridt. I mit Hjem blev jeg voligere.

Ikke veed jeg, om en Anden i mit Sted endnu havde kunnet føle Kjærlighed for den unge Aldini. Egentligen havde jeg kunnet gjøre det uden Brøde, thi jeg havde, som sagt, været hendes Moders kydske Elsker. Men min Samvittighed oprørtes ved Tanken om denne aandige Incest. Jeg elskede den unge Grimani af gandske Sjel og Sind, men Alezia, den lille Signora Alezia, Bianca's Datter — kunde jeg elske hende? Paa en vis Maade betragtede jeg mig jo som hendes Fader. Mindet om Bianca's Ynde var endnu reent og frisk i mit Inderste; det havde fulgt mig allevegne, som et Forsyn. Det havde gjort mig overbærende med Qvinderne, stærk mod mig selv. Bianca havde intet Offer bragt mig, fordi jeg Intet havde villet; men havde jeg givet efter for hendes Elskovsruus, da havde hun offret mig Alt, Venner, Familie, Formue, Ære, Religion, maaskee endogsaa sin Datter. Hvilke hellige Pligter havde jeg mod hende! Var jeg, ved min Vægring, ved min Bortreise, bleven aldeles fri? Nei, thi hun var Qvinde, d. v. s. svag. Hun, den saa Frygtsomme, saa Blide, i hver Henseende saa Barnlige, havde baaret Alt. Hun havde gjort noget Stort, men jeg vilde, ved at modtage hendes Offer, have begaaet en Forbrydelse. Jeg havde altsaa kun opfyldt en Pligt, medens hun, for min Skyld, fortjente en Martyrkrone! — Stakkels Bianca, min første, maaskee min eneste Kjærlighed! Hvor skjøn var hun forbleven i min Erindring! Min Gud, tænkte jeg, hvi frygter jeg da, hun maa være bleven gammel? Maa det ikke være mig ligegyldigt? Mon jeg vilde elske hende endnu?

Sikkert ikke! Men mon jeg kunde gjensee hende uden Fare? — Ved denne Tanke bankede mit Hjerte saa stærkt, at det blev mig fuldkommen klart, jeg kunde umuligt være hendes Datters Mand eller Elsker.

At ville gjøre Fortiden gjældende, for at kunne kalde Bianca's Datter min, vilde have været skjændigt og ærerløst. Som jeg kjendte den svage Bianca, vilde hun sikkert have anseet sig forpligtet til, at give os sit Samtykke; men jeg vidste ogsaa, at hendes gamle Gemal, hendes Familie og især hendes Skriftefader vilde overøse hende med Bebreidelser, og at hun maatte ligge under for sin Grømmelse. Hun havde kunnet indgaae et andet Convententsgiftermaal! Hun var altsaa i Grunden en verdsligsindet Qvinde, en Træl af Fordomme, og hendes Kjærlighed til mig dannede kun en ophøiet Episode i hendes Liv. Maaskee opfyldte Mindet derom hende med Bluſel og Fortvivlelse, medens den var min Stolthed og min Glæde. Nei, stakkels Bianca! sagde jeg: Nei, jeg har endnu Pligter mod Dig. Du har vel allerede lidt nok, skjælvet nok ved den Tanke, at en Tjener bar Hemmeligheden om Din Svaghed fra Huus til Huus. Det er Tid, at Du sover i Ro, at Du ikke rødmer meer over de eneste lykkelige Dage i Dit Liv, at Du erfarer Nello's evige Taushed, evige Troskab og evige Kjærlighed, saa Du, arme Sjel, dog, i Dit bundne, bedragfulde Liv, kan sige: Jeg har eengang følt og ladet en Anden føle, hvad Kjærlighed er!

Bevæget gik jeg op og ned i mit Værelse; Morgenen dæmrede. Jeg følte en begeistrende Glæde og en retfærdig Stolthed, idet jeg betænkte, at Sangeren Lelio ikke var sunken under Gondolieren Nello, og skrev følgende Brev til Fyrstinde Grimani:

„Signora!

En stor Fare har truet Signorina! Hvi tillod De, en øm og modig Moder, at hun forlod Dem? Staaer hun

ei i den Alder, da et Øieblik, et Blik, et Suk kan afgjøre en Qvindes Skjebne? Skulde De ikke nu vaage over hende allenstund, Dag og Nat, udspeide hendes ubetydeligste Sorger, tælle hendes Hjertes Slag? Signora! De er blid og eftergivende i Smaating; men for vigtige Anliggender har De, i Deres Hjertes Dyb, Kraft og Bestemthed nok. Nu er det Øieblik kommen, da De maa vise Løvindens Mod, der ikke lader sig sine Unger berove. Kom, Signora, kom! Tag Deres Datter til Dem, og slip hende ikke meer fra Deres Side! Hvorfor hengiver De Deres Datter i fremmede Hænder? Hvorfor overlader De hende til Mennesker, som tirre hende og let kunde drive hende til det Yderste? Taal ei, at man paatvinger hende en Gemal, som hun afskyer, men betænk, at hendes Ulyst til denne Forbindelse let kunde føre hende til et endnu misligere Valg. De maa sikkre hendes Frihed. I Himlens Navn, kom hid! — Vil De vide, Signora, hvad Ret jeg har til denne Opfordring, saa erfar, at jeg saae Deres Datter, uden at vide hendes Navn, og at jeg nær havde forelsket mig i hende; jeg fulgte hende, jeg iagttog hende. Hun var ei saa vel bevogtet, at jeg jo havde kunnet tale med hende og opbyde alle de Kunstgreb, hvorved man forfører en almindelig Qvinde. Gud være lovet! Deres Datter var ikke udsat for mine dristige Forsøg. Jeg erfarede i rette Tid, at hendes Moder var den Qvinde, jeg agter høiest paa Jorden, og fra dette Øieblik af er hendes Hjem bleven mig en Helligdom. Jeg fjerner mig ikke øieblikkeligt; thi skulde De mistroe min Ære, vil jeg fremtræde for Dem og aflægge Regnskab for mit Forhold.

Modtag, Signora, Forsikkringen om den Hylding, hvormed jeg forbliver

Deres hengivneste Tjener
Nello."

Jeg forseglede dette Brev, og overveiede, hvorledes jeg hurtigst skulde befordre det, uden at det faldt i fremmede Hænder. At overbringe det selv, vovede jeg ikke, thi jeg frygtede, at Alezia, naar hun erfarede min Afreise, skulde begaae een eller anden Daarskabens eller Fortvivlelsens

Handling. Jeg ønskede at sige hendes Moder Alt, thi jeg forudsaae, at Alezia ikke vilde skjule noget af denne lille Roman for hende. Tilmed frygtede jeg, den unge Pige kunde, ved en energisk Skildring af sin Lidenskab, indjage hende saadan Skræk, at hun gav hende et Samtykke, som jeg ikke vilde underskrive. Begge kunde behøve at understøttes af min rolige og urokkelige Villie.

I dette Øieblik bankedes paa min Dør, og en Mand traadte ind med ærbødig Mine. Da han havde afført sig sit Livree, gjenkjendte jeg ikke strax i ham hiin Betjent, der havde seet saa vist paa mig under mit Eventyr i Kirken. Men nu, da vi havde Tid, nøiere at betragte hinanden, undfoer os Begge et Overraskelsens Udraab: „Det er dog Dem! sagde han: Jeg tog ikke feil. De er Nello?“ — „Mandola, min gamle Ven!“ udraabte jeg, og aabnede mine Arme for ham. Et Øieblik nølede han; derpaa styrtede han, med Glædestaarer i Øinene, i min Favn. — „Jeg gjenkjendte Dem jo nok; men jeg vilde dog først overbevise mig. Hvor kommer det da, at man her tillands kalder Dem Hr. Lelio, hvis De ei er den berømte Sanger, om hvem man i Neapel talte saameget, men som jeg aldrig har seet? Jeg sover strax ind i Theatret, og paa Musik har jeg aldrig forstaaet mig. Signora forlanger heller aldrig, at jeg skal komme i hendes Loge, før Skuespillet er tilende.“

„Signora! Ak, fortæl mig noget om Signora, gamle Kamerad!“

„Jeg talte om Signora Alezia, thi Signora Bianca gaaer ikke mere i Theatret. Hun har antaget en piemontesisk Skriftefader, og er, siden sit andet Giftermaal, bleven meget from. Den stakkels, gode Signora! Jeg troer, hendes nuværende Mand er ikke bedre mod hende, end den Første. Ak Nello, Nello, hvorfor har Du ikke . . . .“

„Tie, Mandola! Intet Ord derom. Sig mig blot, hvor Din Frue nu er, og hvorledes jeg strax, i al Londom, kan faae et Brev til hende?“

„Angaaer det et for Dig vigtigt Anliggende?“ — „Det er endnu vigtigere for Signora.“ — „Saa giv mig Brevet, jeg tager Postheste, og overbringer hende det i Bologna, hvor hun nu lever. Veed Du ikke det?“ — „Nei. Du kan være hos hende iaften?“ — „Gandske vist. Stakkels Kone, hvad Indtryk vil det ikke gjøre paa hende, at høre fra Dig! Thi seer Du, Nello .... seer De, Herre .... jeg mener, hun vil blive snart rød, snart bleg, naar jeg bringer hende et Brev og hemmeligt siger til hende: fra Nello .... Signora veed nok fra Nello, der sang saa smukt! Saa vil hun svare gandske alvorligt, thi den stakkels Signora er ikke mere saa munter, som før. Det er godt, Mandola; gaae kun ned i Kjøkkenet. Men lidt efter vil hun igjen lade mig kalde op til sig og sige til mig i den blideste Tone, thi god er hun endnu stedse. Stakkels Mandola, Du er vist meget træt. Salome, giv ham et Bæger af den sidste Viin.“

„Og Salome! spurgte jeg: Er hun ogsaa gift?“ — „Hun gifter sig aldrig! svarte han: Hun er endnu den samme Pige, ikke ældre, ikke yngre. Hun leer aldrig, hun græder aldrig, tilbeder Signora som den hellige Jomfru, og trættes dog altid med hende, siger hende altid imod.“

Med stille og taknemmelig Glæde hørte jeg fremdeles den brave Lombard fortælle om Bianca's lange Længsel efter min Afreise, om hendes Sygelighed, om hendes hemmelige Taarer og Livslede, indtil hun levede op paany, idet en ny Kjærlighed berørte hendes Hjerte. En meget forførerisk Mand af temmelig slet Rygte, etslags fornem Eventyrer, havde beilet til hende, og nær havde hun troet ham. Dog vare hendes Øine blevne aabnede i rette Tid, og nu havde hun gandske hengivet sig Fromheden.

„Men hendes Giftermaal med Fyrst Grimani?“ spurgte jeg. — „Det er hendes Skriftefaders Værk!“ svarte han.

Saasnart han havde forladt mig, kastede jeg mig paa min Seng, og begyndte at blunde, da jeg hørte Hestetramp i Have-Alleen, som mine Vinduer vendte ud til. Jeg troede, det var Mandola, der havde glemt noget, stod op, og traadte hen til Vinduet. Men jeg saae en Dame i Ridedragt, med en Mantille af sort Krep, som indhyllede Hovedet, faldt ned over Skuldrene og tilslørede hendes hele Skikkelse som hendes Ansigt. Hun red paa en herlig Hest, som dryppede af Sved, svang sig ned, inden Rideknegten kunde række hende Haanden, og talte sagte med den gamle Cattina, der nysgjerrig var ilet hid. Jeg skjalv ved Tanken om, hvo det vel kunde være, hvo det maatte være, forbandede dette høist ukloge Skridt og klædte mig hastigt paa. Da Cattina endnu ikke kom, for at melde mig den Fremmede, ilte jeg ned. Neden for Trappen mødte jeg Cattina, som vendte tilbage til sit Arbeid, efter at have ført den Ubekjendte ind.

„Hvor er Damen?“ spurgte jeg rask. — „Damen! svarte den Gamle: Hvilken Dame, min kjære Hr. Lelio?“ — „Gamle Tosse, forstil Dig ikke. Jeg saae jo selv en fortklædt Dame komme. Vilde hun ikke tale med mig?“

„Nei, Hr. Lelio! Hun nævnede Dem slet ikke, men spurgte efter Signora Checchina. Hun trykte mig en halv Zechin i Haanden, for at formaae mig til, at skjule hendes Nærværelse for Husets øvrige Beboere. Saaledes udtrykte hun sig.“

„Har Du seet Damen?“ — „Jeg har seet hendes Dragt og hendes Slør, og en Lok sorte Haar og store Øine, som blussede frem under Kniplingerne.“ — „Og hvor har Du ført hende hen?“ — „Ind i den lille Sal. Signora Checchina klæder sig paa, for at modtage hende.“

Jeg var uvis, om det skulde være Alezia, der var kommen, for at betroe sig til Checchina. Øieblikkeligt og for enhver Priis maatte jeg hindre hende fra, at blive i dette Huus, hvor hver Minut kunde bidrage til Tabet af hendes Rygte. Jeg besluttede, at gaae til Checchina. Jeg vidste, hvormegen Tid hun brugte til det simpleste Toilette. Hun kunde endnu ikke være hos den Fremmede, og jeg kunde komme ind i hendes Værelse, uden at gaae gjennem den lille Sal. Jeg kjendte den Vei, hvorved Nasi's Værelse stod i Forbindelse med hans Elskerindes.

Jeg fandt virkeligen Checchina først halv paaklædt. Hun gned endnu sine Øine og forberedte sig med fornem Skjødesløshed paa dette Morgenbesøg.

„Hvad skal det betyde?“ tilraabte hun mig, da hun saae mig træde ind gjennem hendes Alkove. — „Kun et Ord ihast, Checchina! tilhviskede jeg hende: Bortsend Din Kammerpige.“

Da vi vare alene, spurgte jeg hende, om hun kjendte Damen. — „Jeg veed det ikke. Hun vilde ikke nævne sig for min Kammerpige, og saa lod jeg hende sige, jeg modtog Ingen, som jeg ikke kjendte, allermindst Klokken syv om Morgenen. Men hun lod sig ikke afvise, hun bad Therese saa bønligt (jeg troer endogsaa, hun har givet hende Penge) og denne qvælede da mig igjen, til jeg gav efter.“

„Hør, Checchina, jeg troer, denne Dame er .... hende, Du veed nok.“

„Ak, mener Du? Saa hent hende, gaae til hende. Jeg skal være taus, og tage mig et Blund, medens Du er den Lykkeligste af alle Mænd.“

„Nei, kjære Francesca, Du feiler. Havde jeg vilket forskaffe mig en saadan Rendezvous, da vilde jeg først have bedet Dig om Tilladelse. Min Roman nærmer sig sin Ende, og denne Ende vil være moralsk og kold i høi

Grad. Men den unge Pige styrter sig i Fordærvelse, hvis Du ikke kommer hende til Hjelp. Indlad Dig ikke i nogen af de Romanplaner, hun rimeligviis vil betroe Dig, men søg at bestemme hende til, øieblikkeligt at vende tilbage til sine Forældre. Skulde hun ville tale med mig, saa sig, jeg er ikke hjemme."

„Hvorledes, Lelio! Du er ikke mere forelsket, og man begaaer slige Daarskaber for Din Skyld? Men — hvis det nu ikke er Din Dulcinea .... Jeg faaer et Indfald. Vi ville Begge gaae ind i Salen. Bag Dørfjermen kan Du see Alt, høre Alt."

Jeg nølede, men havde dog nok Lyst til at følge dette slemme Raad. Neppe havde jeg været i mit Skjul to Minuter, før jeg, gjennem en Sprække, gjenkjendte Alezia Aldini's fine Skikkelse og smukke Hænder.

Den Arme rystede over hele sit Legeme; jeg beklagede og dadlede hende, thi det Værelse, hvori vi befandt os, var ikke decoreret i den kydskeste Smag.

Checchina havde, trods sit Hastværk, anvendt megen Flid paa sit Toilette. Hun havde iført sig en Morgenkjole af indisk Cashemir, som dengang var meget kostbart; sit opløste Haar bar hun under en Fletning af Guldsnore og Purpurstrimler, thi det Antike var dengang i Moden, og sine blottede Fødder, der vare skjønne og kraftige, som en Diana's, havde hun beklædt med etslags Smaastøvler af Tigerskind. Hendes Fingre funklede af Diamanter og Cameer, og hun holdt sin blinkende Vifte som et Theaterscepter, medens den Ubekjendte, for at fatte sig, temmelig keitet haandterede sin, der kun var af sort Atlask. Udentvivl følte den Fremmede sig overrasket af Checchina's uimodsigelige Skjønhed. Med sit tyrkiske Gevandt, sin mediske Fodbeklædning og sin græske Hovedpynt, maatte hun ligne hine Satrapernes Qvinder, der smykkede sig med det rige Bytte fra alle fremmede Nationer.

Hun hilste den Fremmede med en noget impertinent Patriciermine, kastede sig skjødesløst paa en Ottoman, og antog den bedstmulige romerske Holdning. Alt dette forfeilede ikke sin Hensigt, thi den unge Pige vovede ikke at tale. „Nu, Madame, eller Mademoiselle! begyndte Checca, idet hun langsomt udbredte sin Vifte . . . . thi jeg veed jo slet ikke, med hvem jeg har den Ære, at tale . . . . jeg staaer til Deres Tjeneste.“

Da svarte den Ubekjendte, med en klar, noget haard Stemme og en skuffende engelsk Accent: „Tilgiv mig, at jeg har forstyrret Dem saa tidligt! Jeg hedder Barbara Tempest, og er Datter af en Lord, som for kort siden har taget Ophold i Florents. Mine Forældre lode mig undervise i Musik og jeg har allerede gjort nogle Fremskridt. Men nu er min Lærerinde reist til Mailand, og jeg skal undervises af den tossede Tofani, der snart vilde gjøre mig kjed og led af Kunsten. Saa hørte jeg, at Hr. Lelio, som jeg noglegange hørte synge i Neapel, kom hid, da han havde leiet dette Huus, hvis Eier jeg kjender. Da jeg nu veed, at han ikke gjerne giver Undervisning, især i adelige Huse, saa besluttede jeg, at henvende mig til hans Kone, der er mig beskreven ligesaa god, som smuk, og at udbede mig hendes Forbøn hos ham.“

„Isandhed, Milady! svarte Chechina, der med Møie afholdt sig fra at lee: Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare Dem derpaa, thi jeg formaaer ikke Saameget over Lelio, som De troer.“ — „Hvorfor? Er De ikke hans Kone?“ — „Det var ogsaa muligt, at jeg hverken var hans Kone, eller hans Søster, eller hans Elskede, men at jeg boede her i mit eget Huus. Kunde jeg ikke ogsaa være Grevinde Nasi?“ — „Nasi er ikke gift!“ — „Han kunde være det hemmeligt.“ — „Det maatte da være skeet nys, thi det er neppe fjorten Dage siden han anholdt om min Haand.“

„Ak, er det Dem?“ raabte Checchina med en tragisk Geberde, idet hun lod Viften falde. Der indtraadte en kort Pause. Den Fremmede syntes at gjøre stor Vold paa sig selv, reiste sig, og optog Viften, som hun overrakte med fortryllende Ynde, medens hun sagde i smigrende Tone: „Ikke sandt, De har den Godhed, at tale med Deres Hr. Broder om mig?“

„Med min Mand, vil De sige!“ svarte Checchina, idet hun med spodsk Mine tog mod Viften og med ondsindet Nysgjerrighed maalte Engellænderinden fra Hoved til Fod. Denne sank tilbage paa sin Stol, som om Lynet havde truffet hende, og Checchina, som hadede de fornemme Damer og med stor Glæde undertrykte dem, naar hun rivaliserede med dem, tilføiede, idet hun kastede et stolt Blik i Speilet: „Hør engang, kjære Miß Barbara, jeg vil Dem vel, men De maa sige mig den fulde Sandhed; jeg troer, det er ikke saameget Kjærlighed til Kunsten, som til Lelio, der fører Dem hid. Han har i sit Liv, uden at ville det, vakt mangen romantisk Kjærlighed, og jeg kjender over ti unge Piger, der ere gandske forgabede i ham.“

„Berolige Dem, Madame! svarte Engellænderinden med en italiensk Accent, som skjar mig i Hjertet: For en gift Mand kunde jeg ikke føle den ringeste Tilbøielighed, og da jeg betraadte dette Huus, vidste jeg, at De er Hr. Lelio's Kone.“

Checchina blev noget forlegen ved den faste Tone i dette Svar; men da hun vilde drive Sagen til det Yderste, fattede hun sig snart, og sagde med et studeret Smiil: „Kjære Barbara, De beroliger mig, og jeg anseer Dem for ædelhjertet til, at De kunde ville fravende mig Lelio's Hjerte, men jeg kan ikke dølge en Svaghed for Dem. Jeg er meget skinsyg, og hver Bagatel gjør mig mistroisk. De er maaskee smukkere, end jeg. De kan være ligegyldig mod Lelio, da han er Min; De kan være stolt og ædelsindet;

men Lelio kan forelske sig i Dem. Han er meget ubestandig, alle smukke Koner og Piger behage ham. Kjære Signora Barbara, viis mig derfor den Artighed, at slaae Deres Slør tilbage, for at jeg kan see, hvad jeg har at frygte, og bedømme, om jeg tør udsætte Lelio for Deres Batteriers Ild."

Engellænderinden syntes utaalmodig; hun nølede. Omsider reiste hun sig pludseligt, og svarte, idet hun løste sit Slør: „Betragt mig nu, Madame, og indprent Dem mine Træk, at De kan beskrive Signor Lelio dem. Skulde han maaskee røbe en vis Uro derved, saa send ham ikke til mig, thi blev han Dem utro, da maatte jeg foragte ham."

Hun vendte Ryggen til mig, og forgjæves stræbte jeg, at see hendes Træk i Speilet. Men behøvede jeg endnu mine Øines Vidnesbyrd? Var mine Ørens ikke nok? Hun havde gandske glemt sin engelske Udtale; hun talede det reneste Italiensk med hiin fuldtonende Stemme, der saa ofte havde bevæget mit Inderste.

„Tilgivelse, Miß! sagde Checchina: De er saa smuk, at alle mine Tvivl vaagne paany. Jeg kan ikke troe Andet, end at Lelio allerede maa have seet Dem, og jeg frygter, at De Begge ere enige i at skuffe mig."

„Spørger han Dem om mit Navn, sagde Alezia, idet hun hastigt udrev en af de store Staalnaale, som fastholdt Sløret paa hendes Hoved: saa giv ham denne, og sig ham, mit Vaaben viser en Naal med Devise: For det Hjerte, som intet Blod har!"

En saadan Foragt kunde jeg ikke udholde. Rask traadte jeg frem, hen mod Alezia. „Nei, Signora! sagde jeg: Tro ikke min Veninde Franceska's Spøg. Det Hele er en Comedie, hun har spillet. Jeg er hverken hendes Mand eller hendes Elsker. Hun er min Veninde, min Adoptivsøster, alle mine Følelsers tause og opoffrende Fortrolige, og

dog veed hun ikke, hvo De er.“ — Francesca bekræftede mine Ord.

Alezia begyndte at ryste, som i Feber; derpaa satte hun sig, bleg og fattet. Hun tvivlede endnu stedse.

„Du har tilladt Dig en meget utidig Spøg, Checchina! sagde jeg: Det glæder Dig, at saare et reent Hjerte, blot for at gjøre Din tossede Forfængelighed gjeldende. Skulde Du ikke takke Din Medbeilerinde, at hun har afslaaet Nasi's Haand?“

Den godmodige Checca gik hen til hende, greb hendes Hænder, satte sig ved hendes Fødder. „Min skjønne Engel! sagde hun: Mistro os ikke! De kjender ikke Skuespillernes Frihed. Berolige Dem, Signora! Og tilgiv mig, at jeg, ved min tossede Spøg, fravev Dem Deres Hemmelighed. Vend nu tilbage til Deres Forældre! Lelio vil besøge Dem, saa snart De ønsker det. Jeg skal selv sende ham til Dem, og afholde ham fra, at give Dem videre Anledning til Kummer. Ak, *povera mia*, Mændene ere engang i Verden, for at volde Qvinderne Kummer, og den Bedste af dem er ikke saa god, som den Ringeste af os. De er et stakkels Barn, som endnu ikke veed, hvad Lidelse er; men De vil snart erfare det, naar De overlader Deres Hjerte til Kjærlighedens Qvaler.“

Alezia gjengjeldte endnu ikke Checchina's Kjærtegn, men store Taareperler rullede langsomt over hendes blege Kinder. Omsider følte hun sig overvunden, og kastede sig hulkende til sin nye Venindes Bryst.

Jeg knælte ned for hende. Hun rakte mig sin Haand. „Ak, Lelio! sagde hun til mig: Kan De tilgive mig min Mistanke? Den er en Virkning af den sygelige Tilstand, hvori min Aand saavelsom mit Legem har befundet sig i nogle Dage. Lila, som troede at helbrede mig og vilde afholde mig fra en Overilelse, betroede mig i Nat, at De levede her med en smuk Dame, der ikke, som hun først

havde troet, var Deres Søster, men Deres Kone eller Elskerinde. Jeg kunde ikke sove; de overordentligste, de meest tragiske Planer gik gjennem mit Hoved. Omsider besluttede jeg, selv at undersøge Sandheden. I Daggry, medens den arme Pige var slumret ind af Mødighed paa Teppet i mit Værelse, listede jeg mig ud, hidkaldte en af min Tantes Tjenere, og bad ham sadle min Fætter Hector's Hest, som er meget fyrig og vel tigange har været nærved at kaste mig af. Hvad gjaldt mig vel Livet? Jeg tog Veien ad Cafaggiolo. Underveis opfandt jeg det Eventyr jeg tillod mig at fortælle Signora. Hun tilgive mig det! Jeg vilde kun vide, om hun elskede Dem, Lelio, og om hun var elsket af Dem, om hun havde Fordringer paa Dem, og om De bedrog mig."

Jeg ønskede at ende denne Scene, og at sende Alezia tilbage til hendes Tante. Jeg stod op, for at lade hendes Hest føres frem, men hun holdt mig tilbage og sagde med Heftighed: „Hvad vil De, Lelio? De maae sende Hestene og Rideknegten tilbage til min Tante. De maae bestille en Postvogn, thi det er bedst, vi strax bryde op. Deres Veninde vil have den Godhed, at ledsage os. Vi reise til min Moder, jeg kaster mig for hendes Fødder, og siger: Jeg er vanæret i Verdens Øine, thi jeg er flygtet fra min Tante ved høi lys Dag. Jeg elsker Lelio, og han elsker mig. Ham har jeg viet mit Liv. Jeg har, paa hele Jorden, kun ham og Dig. Kan Du forbande mig?"

Dette Forsæt bragte mig i en græsselig Forlegenhed. Forgjæves bestred jeg det. Alezia sagde, jeg elskede hende ikke mere, og forlangte at vide Chechina's Mening. Denne vilde, uden mig, bringe hende til hendes Moder. Efter min Mening skulde Alezia vende tilbage til sin Tante; herfra skulde hun skrive til sin Moder, og oppebie hendes Svar, inden hun fattede en Beslutning. Jeg forpligtede mig til, at opgive alle Betænkeligheder, saasnart

hendes Moder samtykkede. Alezia svarte, at naar hun skrev, vilde hendes Moder vise Fyrst Grimani Brevet, og Denne lade hende indespærre i et Kloster.

Pludseligt styrter Lila ind i Stuen, rød, aandeløs, næsten afmægtig. I afbrudte Ord fortalte hun, hun var ilet foran Hector Grimani, hvis Hest tillykke var halt, men han kom strax bagefter og havde allevegne erkyndiget sig om, hvad Vei Alezia havde taget. Forgjæves havde Tanten villet anstille Efterforskninger i al Stilhed; Hector havde gjort saadan Larm, at hele Egnen snart vilde være underrettet om Signora's Skridt, hvis hun ikke strax fulgte med ham tilbage til Villa Grimani. Jeg var af Lila's Mening. Men Alezia var uovertalelig.

Da viste sig en Postvogn. „Det er Nasi!" raabte Checchina. — „Gid det var Bianca!" tænkte jeg. — „Ak! meente Lila: Der kommer Deres Fru Tante selv!"

„Jeg vil gjøre min Tante samme Modstand, som min Fætter! svarte Alezia: Lelio, skjul mig, beskyt mig!" — „Frygt Intet! sagde jeg: Her skal Ingen komme ind." — Jeg ilte ud til Vognen. Nasi sprang ud og faldt mig om Halsen. Han stormede op ad Trappen og allerede vilde han aabne Døren til Checca's Værelse, da jeg greb ham i Armen og med alvorlig Mine bad ham, ikke træde ind i dette Værelse. — „Hvad skal det sige, Lelio? spurgte han blegnende og med bævende Stemme: Hvad foregaaer der her?" — Jeg vilde just svare, da Døren blev aabnet, og Alezia, tilhyllet i sit Slør, traadte ud. Da hun saae Nasi, foer hun sammen, og blev staaende.

„Ah, nu forstaaer jeg! yttrede Nasi smilende: Jeg beder tusindgange om Forladelse, min kjære Lelio! I hvilket Værelse skal jeg træde ind?"

„Herind!" svarte Alezia med fast Stemme, idet hun tog ham under Armen og drog ham ind i Værelset, hvor Francesca og Lila endnu befandt sig. Jeg fulgte efter.

Ved Synet af Greven tog Checchina det trodsigste Ansigt paa, Lila stillede sig ved Døren, Alezia slog sit Slør tilbage og sagde til den forundrede Greve: „Hr. Greve, De har, for fjorten Dage siden, anholdt om min Haand. Den korte Tid, jeg havde den Fornøielse at see Dem i Neapel, var tilstrækkelig til at give mig en høiere Mening om Dem, end jeg nærede om alle mine øvrige Beilere. Min Moder bad mig, bød mig næsten modtage Deres Tilbud. Trods min udmærkede Agtelse for Dem afslog jeg det. De maatte troe, jeg foretrak min Fætter. — Seer De — afbrød hun sig selv og saae rolig gjennem Vinduet: der kommer han ridende ind i Deres Have. Bliv, Hr. Lelio! tilføiede hun, og holdt mig tilbage, da jeg vilde ile ud: Tillad, at nu kun min Villie vorder hørt her. — Jeg gav Dem et afslaaende Svar, Hr. Greve, fordi jeg ikke kunde modtage Deres ærefulde Tilbud, fordi jeg elsker Lelio. Jeg er her, fordi jeg er fastbesluttet, at ægte ham."

Denne fortrolige Meddelelse overraskede Greven saaledes, at han var maalløs nogle Øieblikke. Jeg iagttog ham meget opmærksomt, og læste i hans Ansigt tydeligt den Tanke: „Jeg, Grev Nasi, kunde elske og ville ægte en Pige, som elsker og vil ægte en Skuespiller!"

Men — det var kun nogle Øieblikkes Sag. Den gode Nasi gjenvandt strax sit ridderlige Væsen. „De maa have besluttet, hvad De vil, Signora, sagde han: saa er jeg beredt, at adlyde Deres Befalinger."

„Nu, Hr. Greve! vedblev Alezia: Jeg er i Deres Huus, og der kommer min Fætter, om ikke for at fordre mig tilbage, saa dog for at overbevise sig om, at jeg er her. Vil De modtage ham og i mit Navn sige ham, at jeg kun forlader dette Huus, for med Dem at reise til min Moder?"

Greven betragtede Alezia med et alvorligt og sørgmodigt Blik, knælte for hende, kyssede hendes Haand og

sagde: „Signora! Jeg er Deres Ridder i Liv og Død!“ — Derpaa gik han hen til mig, og omfavnede mig hjerteligt, uden at sige et Ord, men glemte gandske at tale med Checchina, der med philosophisk Rolighed betragtede denne Scene.

Nasi vilde gaae ned, men jeg kunde ikke udholde den Tanke, at han opkastede sig til den Dames Ridder, jeg nu engang skulde kompromittere. Jeg fulgte derfor med. — Hector steg just af Hesten. Han havde medbragt To af sine unge Venner, som han havde truffet underveis. — Vi gik hen til ham, uden at hilse ham, og Nasi saae ham, kold og taus, i Ansigtet. „Ah, er det Dem, Nasi?“ sagde han. — „Jeg tænker, man behøver ei at undres over, at finde mig i mit eget Huus!“ svarte Nasi. — „Jeg troede, De var i Neapel!“ vedblev Hector. — „Det er meget ligegyldigt, hvad De har troet; nok, De er her, og jeg er her. Hvad behager?“ — „Nu, Kjære, De skal hjelpe mig at finde min Cousine Alezia Aldini, som tillader sig, uden min Moders Samtykke, at ride omkring her i Egnen.“ — „Saa behag, at følge Veien, hvis De vil søge hende!“

„Men for Fanden, Kjære, hun er her, hun er i Deres Huus, eller i Deres Have, thi man har seet hende ride ind gjennem denne Allee, og saasandt Gud lever! der staaer hendes Hest, det vil sige, min Hest, thi hun har benyttet min til sin Flugt og ladet sin Mær blive staaende til mig.“

„Min Herre! svarte Nasi: Jeg har ikke den Ære, at kjende Dem saa nøie, at De kan kalde mig Deres „Kjære.“ Jeg beder Dem altsaa behandle mig, som jeg behandler Dem. Dernæst maa jeg gjøre Dem opmærksom paa, at hverken er mit Huus et Vertshuus, eller min Have en offentlig Promenade. Fremmede have Intet her at lede efter.“

„Jeg vidste ikke, at Deres Landsted var en Fæstning!“ — „Lad det være, hvad det vil, Herre, Pallads eller Hytte, saa er jeg Herre deri og uden min Tilladelse skal Ingen betræde det.“ — „Jeg seer vel, tog Hector Ordet: at De ikke vil udlevere os Flygtningen. De er en Ridder fra den gamle Tid. Hr. Greve! Kun betænk De, at min Moder fra nu af ikke staaer Frøkenens Moder til Ansvar for noget. De behager, selv at arrangere denne ubehagelige Sag efter eget Godtbefindende. Jeg har gjort, hvad jeg burde, og hvad jeg kunde. Kun vil jeg endnu bede Dem, sige Alezia, at hun har fuldkommen Frihed til at ægte, hvem hun vil. Jeg afstræder Dem, min kjære Greve, mine Rettigheder. Gid De aldrig maa see Dem i den Nødvendighed, at maatte søge Deres Kone i en anden Mands Huus! De seer paa mig, hvilken sørgelig Rolle man spiller derved.“

„Der ere mange, Hr. Greve, som troe, svarte Masi: at man, ved sit Forhold, kan adle endogsaa den latterligste Stilling. En sørgelig Rolle spiller man kun, naar man gjør dumme Skridt.“

„Hr. Greve! gjenmælede Hector: De taler om dumme Skridt. Hvad forstaaer De ved „dumme Skridt, om jeg tør spørge?“ — „De kan forklare Dem mine Ord, som De vil.“ — „De vil fornærme mig, Herre?“ — „Det maa De selv bedømme!“ — „De maa give mig Satisfaction!“ — „Ret gjerne!“ — „Hvornaar?“ — „Naar De vil!“ — „Altsaa — imorgentidligt Klokken otte, paa Engen ved Maso. Mine Sekundanter ville disse Herrer være.“ — „Meget vel! Min Ven her, vil være min!“

Hector saae paa mig med et foragteligt Smiil, tog Masi og begge sine Venner tilside, og sagde: „Tillad mig, at bemærke, kjære Greve, at De driver Spøgen forvidt. Nu, da det gjelder en Duel, skulde De dog være noget alvorligere. Mine Sekundanter ere Mænd af Adel, Mar-

cheſe Mazorbo og Hr. Monteverbasco. Hiin Herre derimod lod jeg forleden give et Par Daler, fordi han havde ſtemt et Piano hos min Moder. Jeg begriber virkeligen ikke den hele Sag. Igaar opdager man, at han har en Intrigue med min Couſine; idag kalder De ham Deres Ven. Vil De ikke idetmindſte ſige os hans Navn?"

„De tager gandſke feil, Hr. Greve. Denne Herre ſtemmer ingen Inſtrumenter og har aldrig ſat ſin Fod i Deres Couſines Logis. Det er Signor Lelio, en af vore ſørſte Kunſtnere, og en af de braveſte Mænd, jeg kjender."

Begyndelſen af denne Samtale havde jeg ikke ret hørt. Da jeg mærkede, at den angik mig, traadte jeg temmelig hurtigt til Gruppen. Hr. Monteverbasco havde, da han hørte mit Navn, ikke ſagt videre, end: „Ei, ei!"

Truende ſaae jeg ham i Øinene, og ſpurgte: „Hvad vil De ſige, Herre?" — „Jeg? Jeg har Intet ſagt!" — „Undſkyld, min Herre! De har ſagt: Saameget værre!" — „Nei, Herre, det har jeg ikke ſagt." — „Jo, Herre, det har De ſagt!" — „Naar De endelig vil, ſaa har jeg ſagt det." — „Langt om længe tilſtaaer De. Nu, Herre, finder De mig ikke god nok ſom Sekundant, ſaa ſkal jeg vel lære Dem, at finde mig god nok ſom Modſtander." — „Er det en Udfordring, Herre?" — „Alt hvad De vil!" — „Det er godt. Vi kunne afgjøre vort Mellemværende paa ſamme Tid, ſom diſſe Herrer." — „Meget vel. Jeg har den Ære, at anbefale mig."

Naſi og jeg gik derpaa ind igjen. Underveis fortalte jeg ham Alt, hvad der var ſkeet mod min Billie. Jeg forviſſede ham om, at det aldrig havde været min Hensigt, at forføre, bortføre eller ægte Signora, men at jeg tvertimod nærede den faſte Beſlutning, ſtrax og for ſtedſe at fjerne mig fra hende, hvis ikke Æren tvang mig til, at ægte hende, for at oprette det Onde, hun for min Skyld havde tilføiet ſig ſelv. Naſi ſkulde dømme. „Jeg maa

meddele Dem en Omstændighed, sagde jeg: som hun selv endnu ikke kjender, nemlig, at hendes Moder hidkommer imorgenaften. Jeg skal sende hende En imøde til nærmeste Station, for at hun ikke skal søge sin Datter i Villa Grimani, men strax afhente hende her."

„Var det ikke bedre, sagde Nasi: om vi kunde bestemme hende til, at forlade Huset og at vende tilbage til sin Tante, eller idetmindste at gaae i et Kloster paa firetyve Timer? Jeg vil søge, at gjøre hende begribeligt, at hun ikke kan blive her."

Han gik til Alezia, men alle hans gode Grunde forbleve uden Virkning. Checca havde, i sit sædvanlige Praleri, sagt Alezia, hun var Nasi's Elskede; efter en Ordstrid havde Greven forladt hende og i denne Periode havde han beilet til Alezia; men nu var han vendt tilbage til Checca, for at ægte hende. Alezia troede derfor, gandske sømmeligt at kunne blive hos Nasi, og glædede sig over, at han, ligesom hun selv, fulgte sit Hjertes Tilbøielighed, til Trods for den almindelige Mening. Hun smigrede sig med, i dette lykkelige Par at finde et Selskab for hele Livet og prøvede Venner. Forlod hun Nasi's Huus, saa frygtede hun, at hendes Familie skulde bestræbe sig for, igjen at forsone hende med Verden. Hun vilde med Magt bryde med denne, og erklærede, kun tvungen at ville forlade Nasi's Huus.

„I dette Tilfælde, Signora, tog Nasi Ordet: vil De tillade mig, paa min Side, at handle, som Æren byder, og at forbyde Lelio, at komme i dette Huus, saalænge Deres Moder ikke er tilstede. Jeg skal mage det saa, at hun kan omfavne Dem imorgenaften."

„Imorgenaften? gjentog Alezia: Det er for snart. Nei, det vil jeg ikke. Hvor kjært det end vil være mig, at see min dyrebare Moder igjen, saa vil jeg dog først have Tid til at kompromittere mig i Verdens Øine, til at

bryde med den for evigt. Jeg vil reise min Moder imøde med Lelio. Naar man erfarer, at jeg har reist med Lelio, vil Ingen undskylde mig, Ingen tilgive mig, uden min Moder."

„Lelio vil ikke adlyde Deres Villie! svarte Nasi: Han har valgt mig til Dommer, og vil rette sig efter min."

„Saa befal ham i mit Navn, at komme hid!" — „Jeg skal hente ham, thi jeg seer vel, at De ikke er tilbøielig til, at høre et forstandigt Ord. Lelio og jeg ville indqvartere os i Herbergeerstedet, som De seer hisnede ved Enden af Alleen. De behøver kun, at give et Tegn fra Deres Vindue og at lade ringe med Klokken i Haven, saa skulle vi øieblikkeligt staae under Vaaben. De flytter ind i Lelio's Værelse, som passer bedre for Dem, end dette her. Deres Kammerpige bliver hos Dem."

Da Nasi var kommen til mig og havde meddeelt mig denne Samtale, aabnede jeg ham mit Hjerte, og betroede ham næsten Alt, hvad jeg havde erfaret, uden dog at berøre Bianca. Jeg forklarede ham, hvorlunde jeg, uden Overlæg, havde indladt mig i dette Eventyr, hvis Heltinde i Begyndelsen var forekommen mig meget koket. Fra Dag til Dag havde jeg imidlertid tydeligere erkjendt hendes Sjels Reenhed, hendes Charakteers Adel, og nu havde jeg seet mig, mod min Villie, nødt til, at spille en Mands Rolle, der er beredt til at vove Alt.

„De elsker altsaa ikke Signora Aldini?" spurgte Greven med en Forundring, der syntes at grændse til Foragt. Jeg følte mig ikke krænket derved, thi jeg vidste, at jeg ingen Foragt fortjente, og han blev ogsaa af andre Tanker, da han erfarede, hvilke Kampe jeg havde bestaaet for, trods min Kjærlighed og min Attraa, at blive Dyden tro. Men da jeg skulde forklare Greven, hvorfor jeg var saa fastbesluttet, ei at ægte Alezia, kom jeg i stor Forle-

genhed. Jeg spurgte ham, om Alezia, ved det, hun havde gjort, var saa kompromitteret, at min Pligt fordrede, jeg tog hende til Kone, for at gjengive hende hendes Ære. Greven smilte, greb min Haand og sagde: „Min kjære Lelio, De veed endnu ikke, hvilken Fordærvelse den Verden, hvori Alezia er født, skjuler under sin tilsyneladende Strenghed. Om end Alezia var bleven forført af Dem i sin Tantes Huus, om hun end et heelt Aar tilende havde været Deres Elskerinde, saa vilde hun dog endnu stedse kunne gjøre et saakaldet godt Parti, og intet stort Huus vilde være lukket for hende. Vel vilde man hviske i Krogene, men desuagtet vilde hun kun være saameget mere i Mode. Men ægter De Alezia, da vil man aldrig tilgive hende, at hun er bleven en Skuespillers Kone, om hun end, ligetil Bielsesdagen, havde holdt sig saa reen, som en Engel. Vorder hun Enke, da vil ingen Adelsmand ægte hende efter Dem, hendes Familie vil betragte hende som død; hendes Moder vil neppe vove at udtale hendes Navn. En saadan Skjebne venter Alezia, naar De ægter hende. Betænk dette vel, og er De ikke ret forvisset om, at De vil elske hende evigt, saa frygt et ulykkeligt Ægteskab, thi De vil aldrig kunne tilbagegive hende til hendes Familie, naar hun engang har ført Deres Navn. Føler De derimod Kraft til, stedse at elske hende, saa ægt hende, thi hendes Hengivenhed for Dem er høihjertet, og ingen Mand i Verden fortjener hende mere, end De."

Jeg hensank i dybe Tanker. Paa Nasi's Spørgsmaal svarte jeg: „Jeg tænker paa Signora Bianca, paa Fyrstinde Grimani, vilde jeg sige, og paa hendes Kummer, hvis jeg ægter hendes Datter."

„Den vilde vistnok være meget stor! svarte Greven: Og kjendte De denne elskværdige, fortryllende Kone, vilde De nøie betænke Dem, inden De udsætter hende for den uforsonlige Grimani's Vrede."

„Jeg skal ikke udsætte hende derfor!“ svarte jeg med Bestemthed, som om jeg talte med mig selv.

„Gjør, hvad De vil! Jeg forbliver Deres Ven og skal forsvare Deres Beslutning for Enhver.“

Jeg omfavnede ham, og vi tilbragte Resten af Dagen sammen i Vertshuset. Jeg maatte endnu engang fortælle ham mit hele Eventyr, og den Deeltagelse, hvormed han spurgte efter de mindste Omstændigheder, den hemmelige Ængstelighed, hvormed han hørte, i hvilken Fare min Dyd havde svævet, røbede tydeligt, at Nasi's ædle Hjerte elskede Alezia heftigt. Udentvivl led han meget ved denne Fortælling; men dog erkjendte jeg klart, at hvert Beviis paa Mod og Opoffrelse, Alezia havde givet mig, opflammede hans Begeistring, og, næsten mod hans Villie, gav hans Kjærlighed ny Næring. Ofte afbrød han mig med det Udraab: „Det er skjønt, Lelio! Det er skjønt! Det er stort! Jeg, i hendes Sted, havde ikke havt saameget Mod! For denne Piges Skyld vilde jeg kunne begaae tusinde dumme Streger.“

Nogle Timer af Natten brugte vi til, at bringe vore Anliggender i Orden. Nasi testamenterede Checchina sin Villa.

Derpaa gik vi til Hvile. Ved Daggry vaagnede jeg. Jeg saae En træde ind i mit Værelse. Det var Checca. „Du tager feil! sagde jeg: Nasi sover i Sideværelset.“ — „Jeg søger ikke ham, men Dig! svarte hun: Du maa ikke ægte Signora.“ — Hvorfor ikke, kjære Francesca?“ — „Jeg vil sige Dig det. Alle Hindringer og Farer forstærke hendes Kjærlighed til Dig, men hendes Aand er ikke saa stærk og fordomsfri, som hun paastaaer. Hun er god, smuk og elskværdig, tro mig, jeg elsker hende af gandske Hjerte, men hun har, uden selv at bemærke det, i vore Samtaler sagt mig hundrede Ting, som bevise, at hun troer at bringe Dig et umaadeligt Offer, og at hun engang vil føle An-

ger, naar Du ei anslaaer dets Værd saa høit, som hun selv. Og sig mig, kunne vi, som med Ret ere indtagne mod den fornemme Verden og foragte den i samme Grad, som den foragter os, kunne vi vurdere saadanne Offre. Sikkert ikke. Der vil komme en Tid — Lelio, jeg siger Dig det forud — da hun, den første Gang, Du fortørner hende, beskylder Dig for Utaknemmelighed, og den Mand, der maa være sin Kones insolvente Skyldner, spiller en sørgelig Rolle."

Da Francesca mærkede, at jeg var gandske af hendes Mening, vedblev hun: „Kjære Lelio, jeg har, troer jeg, en god Tanke. Man maa her ikke blot tænke paa sig selv. Nasi elsker Alezia! Din Elskede har hun ikke været. Han kan ægte hende, han maa ægte hende! Tro, hvad jeg siger Dig, Nasi er lidenskabeligt forelsket i hende, og bedrøvet indtil Døden. Er han venlig mod mig, saa er det, som jeg vel mærker, kun af Taknemlighed for det, jeg gjør for hende." — „Du troer det virkeligen, gode Checca?" — „Jeg siger Dig, at jeg er fast overbeviist derom. De maa altsaa ægte hinanden. Vi maae lade Dem blive sammen. Vi ville reise herfra i denne Time."

„Næste Nat er jeg beredt dertil! svarte jeg: Før er det umuligt. Om nogle Timer skal Du erfare Grunden. Vend nu tilbage til Alezia, før hun vaagner."

„Ak, hun sover ikke! svarte Checca: Hele Natten er hun gaaet urolig op og ned. Hendes Kammerpige, Lila, som vilde sove i hendes Værelse, taler stundom med hende, og hun billiger ikke hendes Kjærlighed til Dig. Men naar hun udraaber: „Stakkels Signora Bianca! Stakkels Fyrstinde-Moder!" saa henflyder den skjønne Alezia i Taarer, og kaster sig hulkende paa sin Seng. Saa beder Pigen Signora, at hun dog ikke maa lægge sin Moder i Graven. Alt dette kan jeg høre i mit Værelse. Lev vel."

Klokken otte vare vi paa Pladsen. Nasi blev saaret, men ikke farligt. Jeg bibragte Monteverbasco et dybt, dog ikke dødeligt Saar. Nasi tog Bolig i sin Haves Kiosk, og Checca kom did, for at pleie ham. Da han var kommen sig saavidt, at han igjen kunde lade sig see, bad han Checchina sige Alezia, han var styrtet med Hesten, og gik derpaa, for at ønske hende Godmorgen. Men hun havde allerede hørt om Duellen, og styrtede sig i Grevens Arme, saasnart han indtraadte. Efter at hun havde takket ham med Varme, spurgte hun, hvor jeg var. Hun troede, jeg var farligt saaret, og man vilde skjule det for hende. Man maatte hente mig. Nu gjorde hun mig, i Nasi's og Checchina's Paahør, heftige Bebreidelser paa Grund af mine saakaldte overdrevne Betænkeligheder. „De elsker mig ikke! sagde hun: De seer, at jeg partout vilde kompromittere mig for Deres Skyld, og De har slet ikke villet komme mig til Hjelp!“ — Hun sagde mig de taabeligste og ømmeste Ting, uden at saare den fine, instinktmæssige Blufærdighed, som unge Piger besidde, naar de have Aand. Checchina, som betragtede denne Dialog fra Kunstens Standpunkt, var høilig forundret, og Nasi fæstede ofte et ubeskriveligt, sørgmodigt Blik paa Alezia og paa mig.

Alezia bragte mig, ved sin Lidenskabelighed, i stor Forlegenhed. Hun fandt mig kold, afmaalt, og paastod, i mit Blik laae slet ingen Glæde. Hun ængstede sig over min Stemning og harmede sig over min Modløshed. Hun var smuk, som Dominichino's Sybille. Men jeg følte mig, i dette Øieblik, saare ulykkelig, thi min Kjærlighed vaagnede paany, og jeg følte det Offers hele Værd, jeg vilde bringe.

I dette Øieblik kjørte en Vogn ind i Haven, og vi hørte det ikke, saa levende var Samtalen. Pludseligt gik Døren op, og Fyrstinde Grimani traadte ind.

Med et høit Skrig styrtede Alezia i sin Moders Arme. Længe holdt Denne hende omslynget, uden at sige et Ord, og sank derpaa mat ned paa en Stol. Alezia og Lila knælte for hende og overøste hende med Kjærtegn. Jeg veed ikke, hvad Nasi sagde til hende; jeg veed ikke, hvad det var, hun, med et Haandtryk, svarte ham. Jeg stod der som naglet i Jorden. Efter ti Aars Forløb saae jeg Bianca igjen! Hvor var hun forandret! Men hvor rørende forekom hun mig, trods Tabet af sin første Skjønhed! Ak, hendes store blaae Øine, hvis Leie Taarer havde udhulet saa dybt, syntes mig endnu blidere og ømmere, end tilforn. Hvor greb mig hendes Bleghed! Og hvor fuldkomment syntes mig hendes ranke, ligesom knækkede Legeme at passe til hendes elskende, lidende Sjel! Hun gjenkjendte mig ikke, og da Nasi nævnede mit Navn, syntes hun at overraskes, thi Navnet Lelio gav hende ingen Oplysning. Omsider besluttede jeg at tale, men neppe havde hun hørt det første Ord, før hun gjenkjendte mig paa min Stemmes Klang, stod op, udstrakte sine Arme mod mig og raabte: „Min dyrebare Nello!“

„Nello! gjentog Alezia opspringende: Nello, Gondolieren?“ — „Det vidste Du ikke? spurgte hendes Moder: Gjenkjender Du ham først nu?“ — „Nu begriber jeg, sagde Alezia med næsten qvalt Røst: Nu begriber jeg, hvorfor han ikke kan elske mig!“ og sank afmægtig til Jorden.

Resten af Dagen tilbragte jeg med Nasi og Checca. Alexia laae i Sengen, led af Krampe og talte vildt. Hendes Moder havde indelukket sig med hende. Henimod Ti kom Bianca langt om længe, for at sige os, at hendes Datter var bleven roligere og at hun selv snart vilde komme tilbage, for at tale med mig. Mod Midnat kom hun virkeligen, og vi bleve to Timer sammen, medens Nasi og Checchina gjorde Alezia Selskab. Bianca's Moderkjær-

lighed qvalte hver anden Følelse. Hun tænkte kun paa, at bevidne mig sin Taknemlighed. Hun syntes intet Øieblik at have næret den Tanke, jeg kunde betænke mig paa, at give hende Datteren tilbage og at tilbageviise en Forbindelse med hende. Jeg takkede hende i mit Hjerte derfor, thi det var den eneste Maade, hvorpaa hun kunde give mig at forstaae, at Fortiden endnu stod levende for hendes Sjel.

Udentvivl havde Alezia fortalt hende Alt og oprigtigt skriftet for hende alle sit Livs Tanker, fra hiin Nat af, da hun opdagede Moderens Kjærlighed til Gondolieren, indtil den, da hun meddeelte Skuespilleren Lelio denne Kjærlighed. Bianca sagde mig, at hendes Datter var rolig og fattet, og ønskede, engang at gjensee mig, for at bevidne mig sit uforanderlige Venskab, sin Agtelse og sin Taknemmelighed. Med eet Ord: Offret var fuldbragt.

Jeg forlod ikke Fyrstinden, uden at udtale det Ønske, at Alezia engang maatte gjengjelde Nasi's Kjærlighed.

Aarle om Morgenen vendte jeg tilbage til Vertshuset, hvor jeg fandt Nasi, der, ifølge mit Ønske, havde forberedt Alt til min Afreise. Da han saae mig komme med Francesca, troede han, hun havde ledsaget mig, for at sige mig Farvel. Hvor stor var altsaa hans Forundring, da hun omfavnede ham og sagde: „Nasi, De er fri! Stræb at vinde Alezia's Kjærlighed! Jeg løser Dem fra Deres Løfter, men bevar mig Deres Venskab."

„Lelio! sagde han: Vil De ogsaa berøve mig hende?" — „Troer De paa min Ære? spurgte jeg: Og tvivler De om Francesca's Høimodighed?"

Han omfavnede os med Taarer i Øinene. Vi stege tilvogns. I det Øieblik vi kjørte forbi Nasi's Villa, aabnedes forsigtigt en Jalousie, og en Dame bøiede sig ud, for at see os endnu engang. Den ene Haand hvilte paa hendes Hjerte, den anden rakte hun mig imøde til Afsked, og takkende løftede hun Øinene mod Himlen. — Det var Bianca!

Tre Maaneder sildigere kom vi, Checca og jeg, en smuk Høstaften til Venedig. Vi havde et Engagement ved Theatret *Fenice*, og stege af ved den store Kanal, i Stadens bedste Hotel. Det var sildigt, da man bragte mig adskillige Breve, blandt hvilke dog kun eet vakte min Nysgjerrighed. Efter at have gjennemløbet det, aabnede jeg Balkonvinduet, og bad Checca see over paa den anden Side. Iblandt de talrige Palladser som kastede deres Skygge paa Vandet, udmærkede sig eet, som stod ligeoverfor vort Værelse, ved sin Alder og Størrelse. Det var pragtfuldt restaureret. Det Hele saae festligt ud. Gjennem Vinduerne saae man, i Glandsen af tusinde Kjerter, rige Blomsterbouketter, kostbare Gardiner, og man hørte et stærkt Orchesters harmoniske Toner. Oplyste Gondoler, som glede stille hen paa den store Kanal, bragte festligtsmykkede Herrer og Damer til Palladset.

„Kjender Du det Pallads der lige for os? spurgte jeg Checca: Og veed Du, hvorfor man feirer en Fest deri?"

„Nei! Jeg bryder mig ikke heller derom."

„Det er Palladset Aldini, og man feirer Alezia Aldini's Bryllup med Grev Nasi."

„Ah!" svarte hun, halvt overrasket, halvt ligegyldig.

Jeg viste hende Brevpakken, som indeholdt et Brev fra Nasi til os Begge og et fra Alezia til mig. Begge vare ret venligt skrevne.

„Du seer, vedblev jeg, da Checca havde udlæst: at vi ikke have noget at beklage os over. Pakken har søgt os i Florents og Mailand, og kun vore Reiser ere Skyld i, at den først træffer os her. Brevene ere iøvrigt saa venskabelige, som muligt. Man erkjender strax, at ædle Hjerter have dicteret dem. Saa fornemme de Begge ere, undsee de sig dog ikke, at tale, den Ene om sit Venskab, den Anden om sin Taknemlighed."

„Men med alt dette forglemme de, at bede os til Bryllup.“

„For det Første vide de ei, at vi ere her, og for det Andet, min arme Søster, indbyde de Rige kun Folk som os til deres Fester, for at vi skulle synge. Ville vi ikke det, saa indbyder man os slet ikke. Saaledes er det Skik i den store Verden, og da vore Venner leve i denne Verden, maa de ogsaa underkaste sig dens Love.“

„Destoværre for dem, kjære Lelio. De give os Frihed, at fornøie os uden dem; vi ville give dem Lov til at kjede sig uden os. Vi ville foragte de Stores Stolthed, belee deres Daarskaber, bruge vore Penge muntert, naar vi have nogen, og være lige glade, naar vi ingen have! Men først og fremmest ville vi stræbe at bevare vor Frihed!“

Dermed endte Lelio sin Fortælling. Dog tilføiede han efter nogen Tids Forløb: „I maae tilstaae, at Skjebnen har været grusom imod mig, idet den togange lod mig finde en saa heed, saa inderlig, saa opoffrende Kjærlighed, uden at tillade mig at nyde den. Min Tid er nu forbi, og aldrig tiere vil jeg gjenfinde en saa ædel Lidenskab, som man idetmindste eengang maa have gjennemlevet, for at kunne sige: Jeg har kjendt Livet!“

George Sand.

Det franske Grenadeer-Compagni.

Da i Aaret 1812, den 24de October, det franske Corps havde faaet Befaling til at rømme Moskau, naaede det endnu i rette Tid til Malojaroslawetz, for at kunne tage Deel i den berømmelige Træfning, Prinds Eugen i Spidsen for det fjerde Corps vilde levere den fjendtlige Armees forenede Stridskræfter. Oberst Kobilinski, Marschal Davouſts Adjutant, blev, da han nærmede sig Slaglinien, for at overbringe en Ordre, truffet af en Kugle og sank som død til Jorden. Da denne glimrende Dag var forbi og Franskmændene endelig vare komne i rolig Besiddelse af den lille By Malojaroslawetz, rider Marschal Davouſt hen paa Aftenen over Valpladsen. Pludseligt standser hans Hest midt imellem Dynger af Liig, og en med Blod bedækket Mand reiser sig op fra de Døde og udraaber: „Nu Kammerater, ville I da lade mig saa hjelpeløs omkomme?“ Det var Oberst Kobilinski, om hvem man i den almindelige Forvirring havde troet, at han var falden i Fiendens Hænder. I Hast lader Davouſt sine Folk forfærdige en Bærebør, og snart er den stakkels Saarede overgivet til Chirurgens Omsorg; men Denne, som undersøger hans Saar, giver Marschallen ved et bedrøvet Blik tilkjende, at den Saarede svæver i den største Livsfare; Kobilinski taber anden Gang Bevidstheden, og trykker, som Tegn paa det sidste Lev vel, den Haand, hans berømte Chef rækker ham.

Den følgende Dag fik Marschallen Befaling til, pludseligt at forlade Veien til Kaluga og efter en forandret Retning kaste sig paa Veien til Wilna, paa hvilken Tilbagetoget skulde finde Sted. Allerede udføre Tropperne denne Bevægelse, da en Officeer, Marschallen havde afsendt, for

at spørge til Kobilinskis Befindende, kommer tilbage med den Efterretning, at Denne, imod al Forventning, endnu er i Live. Armeens Lazarether vare ladte i Stikken, Bagagen var bleven stukket i Brand, hvad skulde der blive af den ulykkelige Polak? Dette var Marschallens Betragtninger, da en Tanke pludselig foer ham gjennem Hovedet. Han traadte lige hen for Fronten af et Compagni Grenaderer. „Soldater! raabte han til dem: Min Adjutant, Oberst Kobilinski, er bleven lemlæstet ved en Kugle. Polakker! Han maa ikke falde i Russernes Hænder! Jeg betroer ham til Eder, han være Eders Fane, som I bør forsvare til det Yderste!“ Faa Minuter efter fulgte Kobilinski, baaret paa en Bærestol i Compagniets Centrum, Armeens retrograde Bevægelser. Dengang, da store Begivenheder hørte til Dagens Orden, syntes Forsynet i Begyndelsen at begunstige Soldaternes rørende Beskyttelse og igjen at give den Saarede Haab og Liv, men nogle Dage til, og dette Tilbagetog, der var begyndt i god Orden, frembød nu, da Kulden stedse tiltog i Strænghed, et skrækkeligt Billede paa Forvirring og Elendighed! . . .

Grenadeer-Compagniet skred langsomt og under de største Anstrængelser frem paa Veien, der bedækkedes af Ruinerne af den store Armee, og i faa Dage, ja i faa Timer, oplevede de alle Krigens Rædsler og Farer. Snart maatte de i en tætsluttet Kreds om den stakkels Saarede slaae Angrebene tilbage, snart maatte de selv angribe og bane sig en Vei gjennem de fiendtlige Masser, men de marscherede stedse rolige, uforfærdede og tause fremad. Hvor rørende var ikke dette Skuespil, denne Episode af et stort Drama, der maaskee, ligesom saamange tusinde andre Træk af Mod og Opoffrelse, skulde være bleven ubekjendt, hvis ikke Vidner havde opbevaret Mindet derom? Hvorfra toge disse Soldater, overladte til sig selv og midt i en alminde-

lig Bestyrtelse, denne moralske Styrke, som behersker Begivenhederne? Det er ikke mere deres Liv, de forsvare, men en Marschal af Frankrig har sagt til dem: „Jeg betroer Kobilinski til Eders Ære; I ville bringe ham tilbage!“ og nu var Bersømmelsens Trylleri blevet til Virkelighed og Militair-Aanden til en Løftestang, der overvandt enhver Hindring. Tre Uger svandt saaledes hen under den møisommeligste Kamp og Udmattelse, og Polakken, der saae, at han var Gjenstand for denne heltemodige Opoffrelse, bad nu med foldede Hænder, at man vilde lade ham blive tilbage paa Landeveien; men de ædle Krigere tilbageviste denne Begjæring som om det var en Spot, der krænkede deres Krigerstolthed . . . . „Min Oberst!“ svarede ham en gammel og stoisk Trouchier: „Død eller levende maae vi bringe Dem tilbage: saaledes lyder Marschallens Befaling; det Øvrige ville vi overlade til Gud!“

Og da nogle Dage derefter Den der havde udtalt disse Ord, opvaagnede af en Bedøvelse, hvori Synet af hans Kammerater Død i en af hine ædselfulde Nætter havde sat ham; da han saae sig selv som den femte Tilbageblevne af det hele stolte Grenadeer-Compagni, da først viste sig, ligefor Landeveien i den skydækte Horizont, en Række blinkende Tage. Det var Wilna! Det forjættede Land, Kapua med sine Glæder, sine med en saa brændende Længsel ventede Glæder, der ikke bestode i Andet end i Haabet om Tag, en Smule Straa og et Stykke Brød! Et Glædesskrig opliver de fem Tappres Mod; de bære endnu Bæreboren med den halvdøde ulykkelige Kobilinski. Forfængelige Haab! Denne sidste Anstrængelse har udtømt deres Kræfter, Tre af dem falde døde til Jorden tæt udenfor Forstaden, de to Andre tilbagelægge endnu nogle faa Skridt, de styrte, og kun een Eneste, een Eneste kæmper med de ødelæggende Elementer om sin Chefs stivnede Legeme.

Ikke i Stand til at bære ham, trækker og slæber han ham i en skrækkelig Taushed afsted med sig. — Pludselig udstøder han et Glædesskrig: han er i Wilna!

Snart skaffede han, ved Hjelp af nogle Soldater, sin kostbare Byrde ind i en forfalden Bygning, hvor Marschal Davoust havde opslaaet sit Hovedqvarteer. Med Stolthed lader han ham melde, at Grenadeer-Compagniet, som af ham fik Oberst Kobilinski under sin Beskyttelse, har tilendebragt sin Mission og beder om den Ære, at vorde forestillet. Marschallen tøver ikke. „Hvor er min Adjutant?“ — „Her!“ — „Og Compagniet?“ — „Her, min Marschal! . . . “ — „Jeg spørger om Compagniet!“ — „Jeg har svaret: Her!“ — „Men Dine Kammerater?“ — „Det er noget Andet . . . Under Sneen . . . begravede! . . .“ Og med Taarer i Øinene omfavnede Marschallen Soldaten, hvis Navn Beretningen ikke har opbevaret, og som endnu 25 Aar efter blev rørt ved Erindringen om denne Dag, den skjønneste i hans Liv.

En Nødselsscene af den sidste polske Revolution.

(Historisk.)

„Herfrem, Heremester! Læg Dine Kort tilrette og giv Kaffegrumset et Opkog! Den tilsløredе Dame, som ledsager mig, og som jeg elsker lige saa høit som en Polak sit Fædreland, denne unge Dame vil, at Du skal spaae hende. Hun vil, at Du skal sige hende, om det er sandt, at jeg elsker hende, thi hun tvivler endnu derom, den Grusomme. Hun vil, at Du skal sige hende, om den Kjærlighed, hun føler, er et Himlens eller et Afgrundens Barn. Herfrem derfor, gamle Heremester! Læg Dine Kort og kog Dit Kaffegrums, for at Du kan svare min Dame godt. Spar Intet, for at stille hende tilfreds! Du skal vorde betalt, som hun vorder elsket!“

Disse Ord talte en ung, rank Mand, som, ved Siden af en tilsløret Dame, var indtraadt i en fattig Warschauer-Borgers smudsige Vaaning. Neppe kunde de høie Skikkelser holde sig opret i det lave Rum, der var fuldt af den Oes, en Tranlampe udbredte. En gammel Polak med hvidt Skjæg og smaae, rindende Øine, borttog ihast Levningerne af et usselt Maaltid, tørrede Bordet og sit Skjæg med sit Ærme, fremtog med stor Alvorlighed et Spil forslidte Tarokkort, nogle Stumper Vorlys og en sort Stav; derpaa blæste han til Kullene, der i en Krog ulmede paa nogle Teglsteen, og satte Kaffekjedlen paa.

Med skinnende Øine betragtede den unge Mand imidlertid den deilige Qvinde, som stod hos ham. Mod og Forventning syntes at speile sig i dette Blik. Men hun saae forvirret mod Jorden.

Den Gamle hældte nu Kaffegrumset op paa en Tallerken, som han satte paa Bordet. Derpaa blandede han sine Kort og lagde dem op for sig i sædvanlig Orden. Paa eengang betragtede han de Fremmede stivt, idet han igjen tog eet Kort op efter et andet.

„Hører mig!“ sagde han nu: „For mig er Intet skjult. Under det sorte Slør gjenkjender jeg en Dame, som er gift med Oberst Sarloff, Chef for Militairpolitiet i Warschau. Denne friske, duftende Blomst har den gamle Officeer hentet sig fra Frankrig, men den har, under Nordens kolde Indflydelse, Intet tabt af sin Friskhed og Skjønhed.“ — Den tilsløredе Dame foer sammen.

„For mig er Intet skjult. Under denne russiske Uniform og under disse ved Kunst forstilte Træk gjenkjender jeg den polske Grev Drewisky, Warschauer-Klubbens Overhoved, der ledte den sidste Sammensværgelse mod det russiske Herredømme, den samme Grev Drewisky, der er dømt fra Livet, og paa hvis Hoved er sat en Priis af 500 Rubler. Han opholder sig her, for snareſt at undflye til Frankrig.“ — Det unge Menneske foer sammen.

„Det have Kortene sagt mig. Hører nu, hvad jeg læser i Kaffegrumset. Dette Grums, som jeg her kommer i Vandet, danner 28 Bogstaver eller mysterieuse Charakterer, der igjen danne syv Ord: Eders Kjærlighed vil snart ophøie Eder mægtigt. Betydningen af disse Ord kan ikke længe blive dunkel for Eder.“

„Er Betydningen ikke klar nok, min skjønne Veninde? Siger den os ikke, at vor Kjærlighed vil forbedre os med ædel Magt, og aldrig fornedre os, som den lave Lidenskab? At den er en Himlens og ikke en Afgrundens Datter? Du selv vilde jo adspørge denne Mand, og da han nu har tilintetgjort Din Bekymring, kan Du da længer tage i Betænkning, at føie Dig efter mine Ønsker? Klokken elleve

venter jeg Dig under den store Fyr ved Indgangen til Lunden, for at sige Dig Farvel. Veiret er mildt, men Natten er mørk. Begge Dele begunstige min Flugt. Vil Du komme?"

Den unge Dame var heftigt bevæget. Stærkt arbeidede hendes Bryst under Sløret, konvulsivisk trykte hun hans Haand. Efter nogle Minuters dybe, bange Stilhed bøiede hun sig mod den unge Polaks Øre og hviskede: „Jeg skal komme!"

Grev Drewisky kastede en Pung paa Sandsigerens Bord, og stille fjernede Parret sig. — Hurtigt tømte den Gamle Pungen og raabte, efter at have talt det efter, med djævelsk Haan: „Tyve Rubler! Saasandt hjelpe mig den Onde, jeg maa have femhundrede endnu i denne Nat!"

Mørket havde tiltaget; en stærk Vind suste i de gamle Træer, som danne en liden Skov ved Warschau. Trindtom herskede Stilhed. Kun sjelden vandrer Nogen saa silde paa Veiene i hine Egne. En ung Mand, hyllet i en Kappe, stod under en stor Fyr ved Indgangen til Skoven, og saae ud i Natten. Snart kom en dunkel Skikkelse til ham. Det var den Elskede. Fra Grønsværen under det gamle, mægtige Træ, hvorunder de sadde, strømte en stille Lyd af Ord og Suk, som tabte sig i Stormen. — Fra det nærliggende Warschau lød Klokkeklang. — „Nu slaaer Midnatstimen i Staden!" sagde Ynglingen: „Hestene vente mig, som skulle bringe mig over Grændsen. Lev vel! Engang skal jeg gjensee Alt, hvad jeg elsker, Fædrelandet og Dig . . . . ." — „Hverken det Ene eller det Andet!" raabte her et Menneske, der, som fremstegen af Jorden, stod for Parret.

Det var den russiske Oberst Sarloff, Sophies Mand, Chefen for Militairpolitiet. Drewisky vilde drage Kaarden. Men Flere stormede ind paa ham, afvæbnede ham, bandt hans Hænder og Fødder. Sophie var sunken afmægtig til Jorden.

„Først ville vi hævne Ægtefællen!“ skreg den vilde Sarloff, gav et Tegn, og man kastede sig over den afmægtige Qvinde, lagde en Strikke om hendes hvide Hals, og . . . . et Øieblik efter hang hun i Træet. Under frygtelige Trækninger opgav hun Aanden, medens Natvinden legede med hendes deilige lange Haar. — „Nu hævne vi Politichefen!“ — Atter et Vink, og Løkken laae om Drewisky's Hals.

„Holdt!“ raabte Sarloff, og idet han traadte tæthen for den Ulykkelige, spurgte han ham haanligt: „Har I endnu noget at sige?“ — „Forbandelse over Eder!“ var Drewisky's Svar.

„Kun Eet endnu! sukkede han, idet man trak til: Hvo har forraadt mig?“

Da raabte en vild Stemme: „Sagde jeg Eder ikke, at Eders Kjærlighed vilde ophøie Eder?“

Drewisky's sidste Blikke faldt paa Sandsigeren, som med djævelsk Latter havde slynget Strikken om Fyrrens laveste Green.

Christiania.

(Fortsat fra August-Heftet.)

Christian den Fjerde har lagt Grunden til Christiania 1634. Ved Universitetet og ved Storthingets Forsamlinger er det, i de sildigere Aar, bleven en vigtig Stad. Vel gjør Trondhjem, Kongernes og Jarlernes gamle Hovedstad, den endnu Forrangen stridig; men dens eneste Forret bestaaer deri, at Souverainen vorder kronet der; Regjeringen befinder sig i Christiania.

I Middelalderen besad Norge nogle maadelige Latinskoler. Hvo der vilde dyrke Videnskaberne ret, maatte besøge bedre Lærere i Frankrig eller Tydskland. I Aaret 1487 blev Universitetet i Kjøbenhavn et mere nationelt Forsamlingssted for Normændene. Men Reisen derned var lang, forbunden med Vanskeligheder, og den ærlige Normand saae, ei uden Uro, sine Børn reise til den forførerske By. En norsk Digter siger: „Lykkelig den Familiefader, hvis Søn, efter at have tilbragt een eller to Maaneder i Kjøbenhavn, bringer en Skjorte og en Levning af Christendom hjem med sig!“

Gjentagne Gange havde man ansøgt om et Universitet for Norge, men uden Nytte. Aar 1807 blev Forbindelsen med Danmark gjort endnu mere vanskelig ved Krigen, og under denne Crisis følte Norge meer end nogensinde Trang til et eget Universiter. Det patriotiske Selskab i Christiania gav Impulsen. Der bestemte en Priis for det bedste Skrift om denne Gjenstand, og aabnede en Subskription. Trods Krigen, trods de forøgede Paalæg, trods fleeraarig Misvæxt, indbragte Subskriptionen i kort Tid betydelige Summer.

Saasnart de fornødne Fonds vare tilveiebragte, bifaldt Kongen af Danmark Universitetets Oprettelse. Han skjænkede det 100,000 Daler, nogen Grundeiendom, han havde i Norge, og de kjøbenhavnske Universitetets Doubletter. Denne Frederik den Sjettes Ordonnants er dateret 2den September 1811. Med høi Jubel hilste Folket den aandige Emancipationsakt.

Christiania's Universitet er indrettet gandske efter det Kjøbenhavnske. Her er samme Orden i Studierne, samme Antal af Prøver, samme Disciplinarlov. Her er sytten ordentlige og syv overordentlige Professorer. Privatdocenter er her for Øieblikket ikke. Professorerne ere rundeligere aflagte, end de i Berlin eller Paris. Nogle faae 2,000 Species, Andre 1,400, de Yngste 1,100, Lectorerne 750. Studenternes Antal er omtrent 600. Hver af dem koster Staten 78 Species.

Bibliotheket har 15,000 Francs aarligt til Anskaffelsen af Bøger. Ikke uden Stolthed fremviser man 120,000 Bind, som man i kort Tid har samlet. Jeg for min Deel har større Agtelse for et ikke halvt saa talrigt, men omhyggeligt udsøgt og fra alt Unyttigt renset Bibliothek, f. Ex. det i Lund, eller det i Kiel, end for denne Masse af Bøger, blandt hvilke man seer Modejournaler figurere i Skabene. Naar jeg undtager Observatoriet og den botaniske Have, lade Universitetets øvrige Anstalter ligeledes meget tilbage at ønske. Men man maa ikke glemme, at det er et ungt Universitet, der førstegang forsøger sine Vinger.

Et sandt videnskabeligt Liv er endnu ikke vakt her. Bogmagazinerne ere aabnede, Arbeiderne paa deres Post, Pressерne røre sig, men de frembringe kun Copier af fremmede Værker, eller nogle uskyldige Digte. I videnskabeligt Hensyn er Norge endnu stedse Danmark underdanigt. Før 1814 havde det kun een Hovedstad. Nu har det To:

een literair, Kjøbenhavn, og een politisk, Stockholm. Skriftsproget er identisk med det Danske, men det Sprog, man taler, nærmer sig, i Ord og Betoning, det Svenske. Medens Embedsmændene vende deres Blikke mod Stockholm, gribe Videnskabsmændene begjerligt efter Alt, hvad der kommer fra Kjøbenhavn. Kommer en Reisende hid fra Kjøbenhavn, da er det ikke anderledes, end som naar en Pariser kommer til en Provindsstad. Man spørger ham, om han nys har været i Skuespillet, om han har seet det eller det nye Stykke, om der har været noget Udmærket paa Udstillingen o. s. v. Man vil ikke blot vide, hvad Pressen bringer for Dagen, man vil ogsaa kjende Skribenternes Historie og alskjøns Coulisseanekdoter. For at leve i directt Forbindelse med Skribenterne i Kjøbenhavn, tilegner man sig deres Værker, og giver de danske Celebritæter Naturalisationspatenter. Rask er deres Philosoph,*) Molbech deres Kritiker, Ørsted og Rosenvinge deres Juristers.

Denne Forbindelse mellem Norge og Danmark hidrører ikke blot fra Kjøbenhavns videnskabelige Indflydelse, men fra gamle Traditioner, fra Ungdomserindringer og Familieforbindelser. I firehundrede Aar gjennemslyngede de to Grene af den skandinaviske Stamme hinanden i den nøieste Forbindelse. I firehundrede Aar var Norges Øie stedse vendt mod Danmark, her studerede dets Børn, her gjorde dets Soldater den første Krigstjeneste. Begge Landes Flag vaiede forenet paa alle Havne, og det Enes Roes var ogsaa det Andets. To af Nordens største Digtere, Holberg og Wessel, tilhøre Norge efter Fødselen, men deres Opdragelse skylde de Danmark. Endnu er der faa Professorer i Christiania, som ikke have taget Doctorgraden i Kjøbenhavn, faa høie Embedsmænd, som ikke have tjent

*) Virkeligen? Og Treschow?

Overs.

i Danmark. Saamange Erindringer udslettes ikke, saamange Baand løses ikke saa snart!

Norges Forbindelse med Sverrig er nyere; men den er grundet paa Landets materielle Interesse, og har hurtigt slaget Rod i Folkets Hjerte. Constitutionen af 1814 har aabnet en Bane for dets Ærgjerrighed og givet alle Aander en anden Retning.

Norges politiske Bevægelse danner et interessant Studium. Men ved Siden af det positive Liv, har jeg ogsaa bemærket etslags moralsk Sygdom, som vi ikke kjende i Frankrig. I et Land som Frankrig maa enhver ægte fortjenstlig Bestræbelse omsider komme for Dagen; enhver Intelligents maa omsider vinde Rum til Opsving. I et saa indskrænket Land, som Norge derimod, er den for en politisk Aandsretning aabnede Bane for trang, Tømmen for let for en kraftig Haand, Massen, som skal ledes, for ubetydelig. En energisk Mand kan med eet Blik overse det Rum, han tør gjennemløbe. Maalet staaer ham altfor nær. Det harmer ham, at see det, før han naaer det. Jeg har her truffet adskillige Mænd, som finde Norge for lidet for deres Higen efter politisk Navnkundighed, de bære Smerten over, ei at have en videre Kampplads, om med sig som en blødende Hjertevunde. Lykkelig Den, der ikke har forladt Videnskabens frugtbare Mark og Poesiens stjernefulde Himmel! Han bekymrer sig ei om sit Fødelands Grændser; Intet standser ham i hans Løb; hele Verden er hans.

Norges Constitution er et mærkværdigt Exempel paa, hvad en Nation formaaer, naar Tiden for den er kommen til at give sig liberale Institutioner. Paa den Tid, da Danmark søgte at opretholde Souverainiteten, som det ved Kielertraktaten havde frasagt sig, da Sverrig energisk fordrede denne Traktat fuldbyrdet, og Norge, skjøndt fastbesluttet, at forsvare sin Nationalitet, slet ikke vidste, hvad det skulde blive til; i denne urolige Periode sammenkaldte

Nationen sine Repræsentanter, og den 10de April 1814 samledes 112 Deputerede paa Eidsvold.

Det var Præster, Kjøbmænd, Borgere og Bønder, de Fleste uden udmærket Veltalenhed, uden Retskyndighed, men med en rigtig Dom, med fast Villie og brændende Fædrelandskjærlighed. Disse Deputerede udnævnte en Commission af femten Medlemmer, som, raadførende sig med Cortes-Constitutionen af 1812, samt med endeel af de forenede Staters Forfatninger, redigerede den norske Grundlov efter deres Fædrelands særegne Tarv. I Løbet af ser Uger blev Loven discuteret, modificeret og antagen, og Norge, som endnu i April var et heelt monarkisk Land, vaagnede i Mai med en liberalere Constitution, end Engellands *magna charta*.

Jeg er ingen Jurist, og kan derfor ikke kommentere over denne Constitution. Kun nogle Ord her for dem, som ikke kjende den: Jøder og Jesuiter ere for stedse forviste. Besynderlige Ideeassociation! Men Artiklen vorder fuldbyrdet efter Bogstaven. Maa en jødisk Handelsmand fra Danmark eller Tydskland gjøre en Reise til Norge, saa maa han søge Kongens særlige Tilladelse, og faaer den kun for en bestemt Tid; Hvad Jesuiterne angaaer, saa kom der en Dag Tre til Trondhjem, men de maatte reise igjen med det første Skib, som gik under Seil. — Pressen er fri. — I Alt, hvad der har væsentlig Indflydelse paa Landets sande Interesser, er Kongens Magt saare indskrænket. Kongen maa altid have en norsk Minister og to norske Statsraader hos sig; de have det Hverv, mundtligt og skriftligt at protestere i det Tilfælde, at han agtede at foretage Noget, som, efter deres Mening, strider mod Constitutionens Aand. Da Kongen i Aaret 1836 besluttede, at opløse Storthinget, protesterede de to Statsraader derimod, men Ministeren billigede det. Storthinget satte Mi-

nisteren i Anklagestand og idømte ham en Mulkt af 1,000 Species. Besynderligt nok, at Ministeren, efter at have betalt Mulkten, forblev i sit Embed. — Norges sande Regjering danner Storthinget. Det samles i Regelen hvert tredie Aar. — Ethvert Lovudkast maa stadfæstes af Kongen. Men har Storthinget, i tre forskjellige Sessioner, fattet en Beslutning, saa vorder den Statslov, selv om Kongen skulde nægte at sanctionere den.

I Aaret 1821 e. dette skeet. Togange havde Storthinget voteret Ophævelsen af alle Adelstitler i Norge; togange havde Kongen nægtet sit Samtykke. Loven blev trediegang bragt i Forslag, og Regjeringen anvendte alle mulige Midler for at bekæmpe den. Kongen kom selv til Christiania, og da det just var Mønstringstid, samlede man 6,000 Soldater om Staden; men Storthinget blev ved sin Beslutning, og Loven blev antagen.

Storthingets Forsamling er en sælsom Forening af Præster, Advokater og Almuesmænd. Nogle Bønder have udmærket sig ved praktisk Forstand, ved prunkløs, men kraftig Veltalenhed. De ere i høi Grad sparsomme. Under Sessionen erholder hver Deputeret 2 Sp. daglig, foruden Penge til Logis og til en Betjent. Staten betaler tre Postheste til deres Frem- og Tilbagereise. Men Bønderne kjøre, To og To, paa en liden Enspænder, holde ingen Betjent, boe i de usleste Huse, og leve, som i deres Hjem, af lidt Fisk og Øl, men hver Uge dynge de Species paa Species, og naar de komme hjem, kjøbe de sig skjønne, fede Enge for Storthingets Penge.

X. Marmier.

Fuglene fra Martinique.

Keiserinde Josephine var den meest Fortryllende af alle Creolerinder. Hun havde alle denne fyrige Races Egenskaber: Ynde, et evigbarnligt Væsen, Blidhed, Følsomhed, Godhed, Munterhed nuanceret med et Anstrøg af Melancholi; men hun havde ogsaa endeel nydelige Smaaefeil: hun var sorgløs, lunefuld, glemsom, levede kun for Øieblikket, bekymrede sig ikke om Fremtiden, var uvidende og fuld af phantastiske Ønsker. Alle Creolerinder have Gjeld, og Josephine var Creolerinde med Liv og Sjel. En af en Ægtemands første Pligter, han maa nu være Consul, Keiser eller Kjøbmand, er unægteligt, at betale sin Kones Gjeld. Buonaparte begreb Ægtestanden saare vel; han knurrede undertiden, men han betalte alligevel. En Dag havde han givet sin Gemalinde 12,000 Fr., for dermed at betale sine Regninger. Paa disse Regninger var bl. A. anført: Naale for 1,500 Fr.; Pomade for 1,200 Fr. Og det var for tre Maaneder. Leverandeurerne af disse Artikler oppebiede i Forgemakket Resultatet af de Underhandlinger, der maatte indledes med Ægtemanden. I dette Øieblik bad en Mand om den Naade, at faae Audients hos Josephine. — „Hvad vil han?“ spurgte hun. — „Han vil,“ svarte Kammerfruen: „lægge sin Hylding og et Fuglebuur for Deres Fødder. Buret indeholder et halvt Dusin sjeldne Fugle, som han bringer Dem directe fra Martinique.“ — „Fugle fra Martinique! Landsmænd! Ah, det er charmant! raabte Josephine: Dem maa vi kjøbe, strax, øieblikkeligt!“

„Men,“ svarte Kammerfruen: „Prisen synes mig at være noget høiere, end det Maximum, den franske Republik har fastsat for Fugle af dette Slags.“ — „Hvormeget forlanger han da for dem?“ — „Han forlanger 12,000 Fr.;

Buret følger med. Det er noget dyrt.“ — „Det kan jeg slet ikke sige!“ bemærkede Josephine: „12,000 Fr. — det er jo Røverkjøb, især da Buret følger med i Kjøbet. I Martinique er det umuligt, at faae Fugle for bedre Kjøb. Han skal have de 12,000 Fr.“

Kort efter kom Kammerfruen tilbage med sex Fugle, som vare betalte med 2,000 Fr. Stykket. Da Josephine saae dem, klappede hun i Hænderne, hoppede af Glæde, græd ved Mindet om Hjemmet. „Ja, det er Fugle fra mit dyrebare Martinique! Hvor de ere nydelige!“

Sandt er det, Fuglene vare vel smaae, men meget smukt udstyrede; deres Fjer havde de meest smeltende Nuancer af de forskjelligste og skjønneste Farver; Nogle havde et gyldent Næb, gyldne Fjedre, gyldne Slagfjer; Andre vare tegnede paa den meest brogede Maade.

„Jeg har glemt at sige,“ bemærkede Kammerfruen: „at Manden forbød, at give Fuglene Vand. Disse Fugle drikke aldrig; de have en naturlig Frygt for Vand.“

„Det er sandt!“ svarte Josephine: „Saadanne ere Fuglene paa Martinique allesammen. Jeg husker det meget vel.“

„Manden sagde ogsaa,“ vedblev Kammerfruen: „at naar Nogen af Fuglene skulde tabe een eller anden fiin Nuance, saa var den syg, og han skulde da strax helbrede den.“

„Gandske som paa Martinique!“ raabte Josephine.

„Han har, i dette Øiemed, givet mig sin Adresse; han boer i Spurvegaden!“ sagde Kammerfruen.

„Det er en god Mand, en brav Mand!“ udbrød Josephine: „Stig ham, det skal ret glæde mig, at vise mig erkjendtlig for den Fornøielse, han har forskaffet mig idag. De maa forsikre ham om min bestandige Velvillie. De maa erkyndige Dem om hans Kone og Børn. Endnu

idag maa de lade dem bringe allehaande Smaaforæringer: Tørklæder, Kniplinger, Sukker.“

I de to Dage, som fulgte paa denne Scene, beholdt Fuglene deres Glands. De kom ikke ud af Josephines Værelse; hun kunde ikke see sig mæt paa dem; hun snakkede for dem fra Morgen til Aften. Denne Adspredelse lod hende glemme alt Andet, endogsaa Toilettet.

Tredie Dag bragtes Fuglene ud i et af de assideslig-gende Kabinetter. Det blev deres Fordærvelse. Fem Minuter efter havde Josephine glemt dem over en ny Bracelet. De vare nu overladte til en simpel Kammerpiges Pleie. Denne Pige kjendte ikke til de diætetiske Forskrifter, der maa iagttages ved Fuglene fra Martinique. Hun bemærkede, at de smaae Dyr hang med Vingerne, gabede o. s. v. Hun tænkte, det var af Tørst, og satte en stor Kop Vand ind i Buret. Med den største Graadighed styrtede de sig derover. Men saasnart de begyndte at pladske i Vandet, fik dette gule, blaa, grønne, røde Nuancer; alt Guldet gik ogsaa af. Men Fuglene bleve friske og muntre, alt som deres Fjer bleve matte og graae. Den arme Pige udstødte et skrækkeligt Skrig. Larmen blev almindelig; man sendte Bud efter Sælgeren, men han var ingensteds at finde. Josephine befalte, at man skulde slippe Fuglene ud i Thuilleriernes Have, hvor de, ret fornøiede, som gamle Bekjendte, blandede sig mellem de store Castanietræers Beboere.

„Det er Din Skyld!“ sagde Josephine til Kammerpigen: „Du havde maattet vide, at man ikke saaledes bør behandle saa sjeldne Fugle, Fugle fra Martinique!“

De Omstaaende kunde neppe tvinge deres Latter, thi det var altfor klart, at det kun havde været Spurve, malede med Vandfarver! Men Ingen vovede, at yttre denne krænkende Sandhed for den første Consuls Gemalinde.

Var jeg en Mand!

Var jeg en Mand, vilde jeg elske og stræbe at vorde elsket; thi Kjærlighed er Livets Poesie. Men jeg vilde elske fornuftigt; min Kjærlighed maatte vederqvæge Aand og Hjerte, ikke smigre Sandsernes Tummel. Jeg vilde vælge med Besindighed, men havde jeg engang valgt, vilde jeg forblive evigtro. Stille og inderligt vilde jeg nyde min Lykke, og af Skinsyge vilde jeg begrave min Skat i et hemmelighedsfuldt Mørke.

Var jeg en Mand, vilde jeg hellere spille enhver anden Rolle, end den forførerske Seladons, hellere hykle alt Andet, end en Kjærlighed, som jeg ikke følte. At have fanget en stakkels Qvinde i Falskheds Garn — hvilken Triumph! Aldrig vilde jeg søge at vække en Lidenskab, som jeg ikke deelte. Kun eengang kan Qvinden elske; derfor er det en Forbrydelse, i sort Egoisme at vække den fortærende Flamme, som martrer sit svage Offer indtil Graven.

Var jeg en Mand, vilde jeg ikke indbilde mig, at Naturen kræver Troskab af Qvinden, men tillader Manden, at være ubestandig. Kun ved den samvittighedsfuldeste Troskab vilde jeg mene, værdigt at gjengjelde den Qvinde, som for min Skyld afviste sine øvrige Tilbedere, som kun søgte at behage, at henrykke mig, som helligede mig alle sine Følelser, sit hele Liv.

Var jeg en Mand, vilde jeg aldrig besøge hine Selskaber, fra hvilke Qvinderne ere banlyste. De Lag, hvorved man trækker Kjolen af og beholder Hatten paa, Ungkarlsgilder, Spille- og Drikkeselskaber ere al Elskværdigheds Død. Mænd, som om Aftenen gaae paa Viinkjælderen, have ikke den bedste Tone; hvor keitede, hvor forlegne ere de i godt Selskab! Og hvorfor skulde Qvinden, som deler alle Mandens Sorger, ikke ogsaa torde deeltage i alle hans Underholdninger?

Var jeg en Mand, vilde jeg ikke bære Skjæg, fordi det altid klæder ilde, naar man hverken er en Ungar, eller en Polak, eller staaer i Militairtjeneste. Pibe og Tobak vilde jeg ogsaa afskedige, fordi de forjage Damerne, men en Cigarre vilde jeg stundom ryge, og Sporer og Ridepidsk vilde jeg bære — det klæder godt.

Var jeg en Mand, vilde jeg ikke spise formeget. Gastronomen, som kun taler om Saucer og Ragouts, spiller en ynkelig Rolle.

Var jeg en Mand, vilde jeg søge, at udmærke mig i mit Fag. Næst Kjærligheden vilde jeg stræbe efter Ære, efter at leve paa Efterverdenens Tunge. Jo mere mine Samtidige agtede mig, desto høiere vilde min Veninde elske mig.

Var jeg en Mand, vilde jeg gifte mig, om det end kun var, for at faae min egen Arne. Jeg vilde gifte mig i mit tredivte Aar omtrent, thi jeg vilde tage mig en Kone og ei en Sygevogterske. Paa Penge vilde jeg ikke see, men mere paa Aand og Hjerte. Lade sig sælge en Kone, som vel stundom skeer, — fy! Men endnu mindre vilde jeg, som Garçon, modtage Penge af en Elskerinde. Jeg vilde betragte det som en Infamie.

Var jeg en Mand, vilde jeg kun være ung til mit 35te Aar. Uden at forsømme min Paaklædning, vilde jeg, i denne Alder, dog kun bære simple, prunkløse Klæder. Med graae Haar vilde jeg vel vogte mig for, at spille den forelskede Hyrde. For ret at forskjønne mit Liv, vilde jeg stedse slutte mig nærmere til min Kone.

En Kone.

Georginen.

Georginen har dethroniseret Tulipanen, Lilien og Rosen.

Ogsaa Blomsterne have deres Konger og Dronninger; men da Moden vælger dem, regjere de kun kort.

Blomsterne staae stedse i Forbindelse med det Aarhundred, hvori de herske. Under Ludvig *VII.* var Lilien den meest yndede Blomst i Frankrig. Alle Hofdamer vare dengang hvide og rene, som denne jomfruelige Blomst.

Under Ludvig *XIV.* begyndte Tulipanraseriet. Mangen Adelsmand satte hele sin Formue i Tulipaner. Nogle søgte, hele deres Liv igjennem, den alfarvede Tulipan, denne de Vises Steen i Botaniken. Andre efterlode deres Børn en uhyre Formue, bestaaende i et Dusin Tulipanløg. Tulipanen fremstiller træffende hiin Tids Qvinder. De om Hofterne brusende Rober lignede denne Blomsts Kalk. Den

stærke Lugt, den udbreder, og dens Farvepragt, passer fortræffeligt til hiin Tids Pyntedukker, der vare bedækkede med Sminke og Parfum.

Under Ludvig *XV.*, under Koketteriets, Letsindighedens og Kjærlighedens Herredom, var Rosen Modeblomsten. Dengang vare Qvinderne selv sande, levende Roser, der bleve plukkede af en pudret Marquis med himmelblaae Beenklæder og røde Hæle. Men ogsaa Rosen har Stormen revet med sig.

Georginen er den meest romantiske Blomst. Sin Lykke skylder den sine levende Farver, sin kraftige Form, sit Diadem af Støvtraade. Ligg Nutidens Qvinder fattes den hiin gjennemkrydrede Ynde, der, saa at sige, er Skjønhedens Parfum.

Georginernes Luxus er endnu kun i sin Begyndelse; men dog overgaaer den allerede Alt, hvad de ældre Skribenter fortælle os om den, der er dreven med Tulipaner. Et Georginebeed, kunstigt ordnet og fortræffeligt vedligeholdt, blev, for kort siden, af en Liebhaber betalt med 70,000 Fr. Een eneste Georgine blev, i Sommeren 1839, borttusket mod en meget sjelden Diamant, og Kjøberen var sjeleglad over Byttet.

Georginerne have ingen Lugt. Et Selskab af Blomstervenner vil udsætte en Priis for Den, der kan forskaffe dem nogen, og man omtvivler ikke, at det jo vil lykkes. Det gaaer med Blomster, som med Digteres Værker. Vaarens Børn have Duft, Høstens kun Farve.

Georginen er uimodsigeligt kaldet til, at spille en Rolle i det nittende Aarhundredes Krønike. Østerlænderne forbinde med den en magisk Idee; de betragte den som en Talisman. Gid den, i denne Egenskab, maa bevare os fra Cholera, Krig og Kjedsomhed!

Qvinderne ville betjene sig af Georginen som en Talisman mod Mændenes Utroskab, og vi ville snart vorde de dydigste Mænd. Thi meer, end vi troe, have Blomsterne Indflydelse paa vor Skjebne. Døde ikke Bertha af Bretagne, fordi hun havde elsket de hvide Roser saa høit!

Rubini.

Da Rubini endnu var ung, fattig og ubekjendt, fik han en Dag et Brev fra Palermo, hvori han anmodedes om, at give Gjæsteroller i de første Syngepartier paa dette Theater. Naturligviis imødekom Rubini Opfordringen med største Glæde, og vare end de pecuniaire Fordele, han kunde vente sig, ringe nok, saa overgik de dog langt den unge Tenoristś Forventninger. Han pakker altsaa strax ind, reiser med Posten til Palermo, og indstuderer en Rolle i en ny Oper, som skal være hans Debut. I en af de første Prøver sang han, i Componistens Paahør, en Arie, som var skreven udtrykkeligt for ham; da træder en ung Dame paa Scenen — Rubini standser, han rødmer, hans Læber frembringe kun Mislyd; alle Tilstedeværende lee og kunne ikke forklare sig det smukke unge Menneskes pludselige Forlegenhed. Men det var ogsaa umuligt, at see noget Skjønnere, end Signora Fabre, det palermitanske Theaters Primadonna. Hun var rank; i hendes hele Vært herskede det skjønneste Forhold; paa hendes høie, aandrige Pande vuggede sig dunkle Lokker, som hun herligt forstod at ordne. Hendes maakee noget for store Mund havde man kunnet ønske en skjønnere Form; men hendes Ansigts hele kraftfulde Udtryk, hendes Rosenkinder, hendes deilige, store, af lange sorte Haar beskyggede Øine lode En let glemme den ikke gandske dadelfrie Mund. Signora Fabre loe, som alle Andre, ad Rubini's pludselige Forlegenhed; men hun loe, som Den, der vel vidste, at hun selv havde foranlediget den. Imidlertid begyndte den unge Tenorist sin Arie endnu engang, og da han havde endt den, vovede han sig hen til den skjønne Dame, der modtog ham med Godhed. Sagen gik en ønskelig Gang for Rubini; han saae den skjønne Fabre tiere, og Begge vare snart hinanden hengivne med hiin inderlige Kjærlighed, som man maaskee kun føler to gange i sit Liv, naar man elsker første og sidste Gang. De to Elskende vilde forbinde sig med hinanden for stedse, og de havde strax ægtet hinanden, hvis ikke indgangne Forpligtelser havde nødt Fabre til, først at reise til Neapel, hvor hun ventedes til Gjæsteroller, og saaledes adskiltes da de Elskende, ikke uden mange Taarer, dog med den Trøst, snart at see hinanden.

Rubini sang hver Aften i Palermo, som han, ved sin Contrakt, var bunden til for hele Saisonen, og Fabre

i Neapel. Et vidt Rum adskilte dem, et dobbelt vidt Rum, da der laae en stor Strækning af Italien mellem dem, og dette Land er berømt paa Grund af sine mageløst slette Transportmidler. Tre Maaneder vare de Elskende adskilte fra hinanden. Engang fik Rubini gandske uventet otte Dages Permission. Saa hurtigt han kunde, begav han sig paa Veien til Neapel — han naaer denne Stad, han træder ind, hvor hans Brud, snart hans Hustru, boer — alle Værelser ere betrukne med Sort, Præster synge Dødspsalmer, Veninder sidde klagende om en Kiste — hun, hun ligger deri.

Ude af sig selv af Smerte kaster Rubini sig over Liget, slutter den Afsjelede krampagtigt i sine Arme, og falder derpaa bevidstløs til Jorden i den heftigste Nervekrampe. Da Lægernes Kunst havde gjengivet ham Bevidstheden, da hans Elskres Liig var lagt i Jordens Skjød, da vilde han udbryde i høie Klager, uafladeligt udraabe hendes Navn — men Stemmen svigtede ham, han kunde kun stamme uforstaaelige Lyd, ikke mere tale sammenhængende, langt mindre synge. De berømteste Lægers Kunst strandede paa denne besynderlige Svaghed, og Rubini mistvivlede om, nogensinde at kunne fortsætte sin Løbebane som Kunstner.

Da begav det sig en Aften, som han vandrede gjennem Neapels Gader, at han, i et uanseeligt Huus, hørte en smuk, frisk Stemme synge een af hans bortgangne Bruds Yndlingssange . . . . .

Som en Lynstraale rammer det ham! Han bliver staaende, han udbreder sine Arme mod Huset, hvorfra Sangen lyder, han fremstammer den Tabtes Navn, og falder derpaa, ligesom i Drømme, men med sin Stemmes hele Kraft, ind i Sangen.

Fra den Dag af har Rubini faaet sin Stemme igjen, og er bleven den første nulevende Tenorist.

Den rette Mand.

Hvo steds det Bedste ville kan
Han er den rette Mand.
Velgjerninger udstrøer hans Haand,
Ild er der i hans ædle Aand,
Og hvad han vil erkjender han;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Hvo steds det Bedste raade kan
Han er den rette Mand.
Hans milde Hu til Freden staaer,
Alt gammelt Nag paa Flugt han slaaer,
Og gamle Wunder læger han;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Hvo for det Bedste tale kan
Han er den rette Mand.
Et Glavind bærer han, som Faa,
Hans Ord som Lyn paa Himlen gaae,
Og som han taler, handler han;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Hvo Gunst og Dunst foragte kan
Han er den rette Mand.
Han agter ikke Hoffets Pragt,
Han ønsker ikke Guld og Magt,
Al Flitter dybt foragter han;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Hvo sig for Sandhed offre kan
Han er den rette Mand.
Han er ei nogen Fordoms Træl,
Han kæmper kun for Folkets Held
Og møder dristigt hver Tyran;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Hvo doe for Ret og Frihed kan
Han er den rette Mand.
Han er mod Vold et mægtigt Værn,
Han frygter ei for Bolt og Jern,
Er Pligten tro til Gravens Rand;
Ham kan du bruge, Fædreland!

Neuffer.

Tambourmajoren.

En Trompeter og en Tambourmajor
de beiled til samme Glut
og vare gandske gyseligt
i hendes Deilighed skudt.

Hver Midnat den sentimenta'e
Trompeter smægtende stod
og blæste hende et Stykke,
det yndige Rosenblod.

Men med sine Trommestokke
den kjælne Tambourmajor
slog rørende Elskovshvirvler
paa femten Trommer i Chor.

Og Tambouren vandt hendes Hjerte
ved Skjælmen Amors List;
hun svor ham ubrødelig Troskab,
og det baade her og hist.

Men næste Nat Trompetens Klang
hun fandt saa usigelig sød,
mens Trommen derimod græsselig flaut,
ja, reent gudsjammerligt lød.

Og hun slog op med Tambouren
og sank i Trompeterens Arm,
og hiin som en ægte Philister
sig drukned af lutter Harm.

Men næste Nat hans Gjenfærd
med femten Trommer stod
og trommed til Morgenens Komme
med uforfærdet Mod.

Og paa hendes Trommehinder
slog Hvirvlen heel fatalt,
saa hun fik aldrig Nattero,
og det var altfor galt.

Heraf kan man pille den Moral,
til Menneskeslægtens Held:
„Samvittighedens Tambourmajor
skal tromme hver Trolos ihjel."

Fr. Sneedorff-Birch.

Det afskjaarne Hoved.

En historisk-romantisk Fortælling.

(Fra „Lilien" 1840.)

„Af Diet stirrer Døden, slukt er Funken,
Blodløse Aarerne og Huden runken."

Byron.

Sjelden laae vel Kongekronen saa tungt, som paa Skotlands fire sidste Regenters Hoveder, før dette Rige blev forenet med Engelland. Jacob den Fjerde fandt, efter et uroligt Liv, sin Død i det morderske Slag ved Flodden. Blandt en Hob Faldne fandt Lord Dacre Kongens Liig, saaret af to Pile, gjennemboret af en Hellebarde. Han var kun kjendelig paa sit Jernbelte, som han bar paa det blotte Legeme, til Tegn paa sin Anger over den Uret, han havde gjort sin Fader. Men — ei engang hans Liig fandt Ro. I Løbet af følgende Fortælling skulle vi omtale dets sælsomme Skjebne. Jacob den Femte døde, martret af de frygteligste Billeder, 31 Aar gammel. Hvad Lod der traf hans Datter, Maria Stuart, er almindeligt bekjendt. Jacob den Sjette havde mange Prøvelser at bestaae, før han kom paa Engellands Throne. Een af dem danner Indholdet af denne Fortælling.

Paa Dronning Elisabeth's Tid laae der i London, lige over for hinanden, to Huse, hvis Beboere laae i aaben Krig. Eierne af begge Huse vare Dronningens Hofglarmestere: Giles Breadbottom og Lancelot Young. Den Ene vilde reparere de ituslagne Vinduer i Michaeliskirken; den Anden ogsaa. Fra det ophævede Kloster Sheene i Surrey skulde de malede Vinduesruder tages og indsættes i hiin Kirke. Derom vilde den Første, der var en fredelig Mand og elskede et Kruus Ale over Alt, men en dygtig Plumppudding som sig selv, maaskee endda nok kunnet enes med sin Medbeiler, men hans Hustru, Barbara Breadbottom, havde allerede ænge ført en lille Krig med Lan-

celot's Huusholderske, Griselda Grim, og ved denne Anledning brød Feiden ud i lys Lue. Begge disse Damer vare hinanden altfor ulige i alle mulige Henseender, til at de længe skulde have kunnet holde Fred med hinanden, helst da de aldrig kunde stikke Hovedet ud af Vinduet, uden at see hinanden. Mistreß Breadbottom var f. Ex. saa velnæret, at Jomfru Griselda, paa sin sarkastiske Maneer, ofte paastod, at mens hun og Naboesken stode paa en god Fod med hinanden, havde hun aldrig tordet bedet Denne sidde ned, da hun altid efterlod en Fidtplet, hvor hun havde siddet. Derimod sagde Mistreß Breadbottom, at naar Grizzel Grim — saaledes kaldte hun hende altid — bevægede sig, kunde man, formedelst hendes overnaturlige Magerhed, tydeligt høre hendes Ledemod klappre.

Miß Griselda var saa husholderisk, at Hr. Lancelot Young ofte nedlagde Protest mod den knappe Kost, især da hans Formuesomstændigheder tillode ham at nyde Livet. Derhos var hun meget veltalende. Lancelot sammenlignede hende tidt med Vækkeren paa et Uhr; dog torde han ikke sige Sligt til hende selv — thi hun havde Magten over ham — men vel til Flora Mac Alpin, hans Pleiedatter, der, ligesom han selv, ofte havde Grund til at beklage sig over hendes hvasse Tunge og overdrevne Oeconomie. Da Lancelot Young endnu var Ungkarl og velhavende, men Griselda var temmelig hæslig, fattig og af et noget ubehageligt Væsen, maatte man vel undre sig over, at hun havde kunnet bringe ham under Aaget. Men da hun var langtude beslægtet med ham, og han havde en godmodig Charakteer, var det kun sjelden, han truede at sønderrive de ikke altfor søde Baand, der knyttede ham til Miß Grizzel. Men indtraadte et saadant Tilfælde, saa stoppede Griselda sin Veltalenheds Sluser og lod Taarerne flyde, hvorved hun just ikke blev smukkere. I Almindelighed gav saa Mester Lancelot gode Ord; men vedblev han at

staae imod, saa forsikkrede hun hulkende, at hun havde ofret ham sin Ungdom. Dette Angreb modstod han aldrig, og hvad enten det nu var af Rørelse eller af Samvittighedsnag, saa gik han hvergang ud af Døren, og siden var der ikke Tale mere om denne Tvist.

Et saadant Tilfælde havde just fundet Sted nys. I høieste Bevægelse blev Griselda tilbage i Stuen hos Flora Mac Alpin, da Lancelot Young — en Mand paa nogle og halvtredsindstyve Aar og af stateligt Udseende — gik rask ud af Døren."

„O, de Mænd, de Mænd! raabte Grizzel endnu høistforbittret, i det hun knyttede den magre Haand: Det er et lumsk, grusomt og forrædersk Kjøn, og jeg kan ikke begribe, hvorledes Nogen kan være saa tosset, at dyppe en Finger i Vand for en Mands Skyld."

Flora Mac Alpin, en smuk Blondine paa omtrent 18 Aar, som hidtil havde arbeidet flittigt ved Syrammen, opslog nu det store sjelfulde Øie, og sagde: „Men I meente jo, I havde offret ham Eders hele Ungdom!"

„Dumme Talemaader! svarte Griselda: Seer Du, Flora, de Mænd ere svage Skabninger! Vel kalde de sig selv det stærke Kjøn, men det er noget Vrøvl. Enhver har sit ømme Sted. Dette Sted maae vi see at finde, og kniber det, prikke det, til vi faae Ret. Jøvrigt kunde jeg vel ogsaa for Alvor paastaae, at jeg har offret Fætter Lancelot min Ungdom. Jeg har pleiet ham, ordnet hans Huusvæsen, søgt at gjøre Skillingen til Krone — og hvad har han gjort for mig? Intet, slet Intet! Han har en gandske afskyelig Charakteer, og jeg kunde vel lægge mere til, om jeg vilde tale."

„Ih, hvor kan I tale saa ilde om den vakkre Mand, som vi skylde saameget, og som paa den sildigere Tid lider af en stedse stigende Tungsindighed!" sagde Flora indigneret.

„Jeg troer, Ægget vil lære Hønen! raabte Griselda, hvis Vrede begyndte at blusse op paany: Den vakkre Mand! Seer man det! Var der noget Vakkert ved ham, saa havde han vel giftet sig forlængesiden. Mon ikke Vorherre bød Adam gifte sig strax, saasnart Verden var færdig? Og er Den, der tilsidesætter det første af alle Bud, ja plat foragter det, er han ikke, saa at sige, værre end en Hedning, eller en Tyrk, som endogsaa, i det Stykke, hellere gjøre Formeget, end Forlidet?“

„Men naar nu Fætter Lancelot ei har fundet noget qvindeligt Væsen, som har gjort Indtryk paa hans Hjerte?“ begyndte Flora. Men hidsigt faldt Griselda hende i Ordet: „Saa har han været en Tosse-Peer, for det er bleven lagt ham nær nok!“ raabte hun; men som om hun frygtede, at have sagtfor meget, lagde hun øieblikkeligt til: „Jeg mener nemlig, at Den, der har Lyst til at gifte sig, maa være gandske forladt af Gud, hvis et saa priseligt Foreha-vende ikke skulde lykkes ham i London. Jeg vil dermed ikke sige, at han skulde tage den første den bedste rødmusede Tøs, men han kunde jo see sig om i Familien, saa vilde han nok finde en honet, sat Person, der kjendte hans Vaner og Fornødenheder.“

„Og saa — spøgte Flora: saa vilde hans Valg naturligviis ei have kunnet træffe nogen Værdigere, end Cousine Griselda. Var jeg som han, saa veed jeg nok, hvad jeg gjorde inden Aften.“

„Ak, tie bare! sagde Griselda, i det hendes sure Mine gjorde Plads for et skamfuldt, jomfrueligt Smiil: Paa mig selv tænkte jeg slets ikke; imidlertid glæder mig dog Din gode Mening, og Du er en vakker Pige, Din Vildhed fraregnet. — I Grunden har jeg nok ogsaa stundom kunnet mærke, at Fætter havde visse Hensigter; men siden han er bleven saa tungsindig, taler han kun om Død og Grav.“

„Ofte har jeg — tog Flora Ordet: grundet paa, hvorfra denne Tungsindighed er kommen, men jeg kan slet ikke komme efter det. Hvor munter og livsglad var han ikke før! Hvor lykkelig var han ikke, da han fik det Hverv, at flytte de gamle Glasbilleder fra Klosterkirken i Sheene til St. Michaeliskirken! Da han hørte, at Dronningen selv havde givet Befalingen, at han alene skulde fuldføre Værket, fordi han var en kunstfærdigere Mester end Breadbottom, saa raabte han glad: hun skal ikke have taget feil af Lancelot Young; af det gamle Kunstværks Ruiner skal han sammensætte et nyt, som endnu efter Aarhundreders Forløb skal hidlokke Kjendere! — I veed nu, hvor muntert han rørte sig i den gamle Klosterkirke og i Michaeliskirken, løb hid og did, tilpassede og arbeidede, og hvorledes hele London tilsidst strømte hen, at besee den gamle Pragt, som han havde forynget. Men neppe var Alt færdigt, før hiin uforklarlige Tilstand indtraadte og den ellers saa livsglade Mand var gandske forandret. Intet glædede ham mere, og vil man nu see et Billed af den dybeste Tungsindighed, den meest nagende Sjelekval, saa behøver man blot at nævne Klosterkirken i Scheene."

„Du har Ret!" nikkede Griselda: „Paa hiin Tid begyndte denne Tilstand. Jeg troede først, den hidrørte fra Striden med Breadbottom, skjøndt jeg ikke begriber, hvorledes Nogen kan blive melancholsk af en Smule Klammeri, som holder Blodet i Bevægelse. Men nu veed jeg det bedre." — „Og hvad veed I?" raabte Flora. — Griselda svarte ikke, men hvirrede med Haanden, til et Tegn, at hun ikke vilde yttre sig videre.

„Jeg veed slet ikke, hvordan I er!" sagde Flora fortrædelig: Da Fætter ifjor anskaffede nye Meubler, ansaae I mig for taus nok til at give mig det Hverv, at udfritte ham, hvad hans Hensigt var dermed og hvorledes han var

tilsinds mod Eder, men nu synes I at troe, at jeg ikke kan tie!"

„Nu, nu, det er ikke saa ilde meent! svarte Griselda, der igrunden gjerne vilde af med en Hemmelighed, som syntes at trykke hende: Men Pige, hvis Du siger eet eneste Ord til ham . . . !"

„Min Gud, hvad tænker I om mig! udbrød Flora: Om jeg end var nok saa uforsigtig, saa maatte dog Frygt for at bedrøve ham endnu mere gjøre mig taus."

„Nu vel, saa hør!" sagde Griselda: Du veed, at det omtrent var fire Uger efter Arbeidets Fuldendelse i Michaeliskirken, Fætter begyndte at blive saa stille og eftertænksom. Før havde han ofte fortalt os, hvorlunde han var gaaet med Breadbottom til Klostret Scheene; her havde de indpakket Glasmalerierne, og funder mangt et Kunstværk paa Lofter og i Pulterkamre. Nu taug han gandske om alt dette. Jeg meente, det ærgrede ham, at den tykke Madam derovre udbasunte allevegne, at Breadbottom havde været god nok til at udtage og sortere Glasmalerierne, men at Fætter nu havde givet ham Skam til Tak og sat Ondt for ham ved Hoffet, for nu ene at have den Ære, at sætte dem sammen igjen. Jeg spurgte Lancelot, om det var Grunden til hans Misfornøielse. Men han benægtede det og sagde, han kunde skaffe hundrede Vidner paa, at Befalingen var udgaaet fra Dronningen alene, og han ændsede ikke Bysnak. Men hans onde Lune gik over til Tungsindighed, fra den Dag af Kjærlingen derover hængte Buret med den snakkende Skade ud paa Muren."

„Hvorledes?" raabte Flora, leende af Hjertensgrund: „Er det Eders hele Hemmelighed? Nu, saa lønnede det sig rigtignok, at gjøre sig saa vigtig og at tage et Tavshedsløfte af mig! Vorde melancholsk, fordi en Skade snakker! Et snurrigt Indfald. Nei, gode Griselda, denne gang har Eders Skarpsindighed svigtet Eder. Jeg husker

godt den Dag, Mistreß Breadbottom hængte Skaden ud; Fætter meente, det var et komisk Indfald, at afrette en Fugl til at skjælde ham ud; thi at hun gjorde det, for at drille ham, nægtede han ikke, og jeg er af samme Mening."

„Det er det første fornuftige Ord, Du har talt idag! sagde Griselda: Men fortæl mig nu ogsaa i Din Viisdom, hvorledes det gaaer til, at Skaden kan slaae om sig med alle mulige Hæderstitler, saasom Røver, Tyv, Skurk, Kjeltring og saa videre, uden at Fætter bryder sig derom, men at det derimod gyser i ham, naar Fuglen skriger: Majestætsforbryder! eller: Hovedafskjærer!"

„Ja! svarte Flora grundende: Jeg har rigtignok tidt bemærket, at han, uden al Anledning, pludseligt sprang op og syntes gandske forfærdet, hvorpaa han altid, i største Forvirring, gik ud af Stuen."

„Har Du? sagde Griselda, stolt af sin Jagttagelsesgave: Jeg blev strax den første Gang opmærksom derpaa, og det kunde da Enhver see, som havde Øine i Hovedet!"

„Men jeg begriber kun ikke, hvorledes de to Ord kunne gjøre saadant Indtryk paa Fætter! bemærkede Flora grublende: Hvad har da Eders Skarpsindighed udfundet?"

Den agtbare Jomfru nærmede sig Flora gandske hemmelighedsfuld, saae sig forsigtigt om i Stuen, og raabte hende i Øret: „Jeg mener, at Fætter Lancelot har gjort sig skyldig i Majestætsforbrydelse!"

Forfærdet foer Flora sammen, og stirrede paa Griselda.

„Umuligt, gandske umuligt! raabte hun med ængstelig Forbauselse: Vel veed jeg ikke, hvad Majestætsforbrydelse er, men det maa vel være noget meget Slemt, siden Saamange i de sidste Aar havde maattet bøde med Livet derfor. Skulde Fætter have indladt sig i en Sammensværgelse mod Hds. Majestæt? Det faaer Ingen mig til at troe."

„Nei, Flora, saaledes er det ikke meent! Til Sammenligninger duer Fætter Lancelot ligesaalidet, som vor gamle Andrik. Men derfor kan han gjerne have begaaet noget, som ansees for Majestætsforbrydelse. Kong Henrik den Ottende, vor nuregjerende Dronnings Fader, har stemplet saa mange Ting til Majestætsforbrydelse, at en duelig Prokurator gjerne kunde bringe den halve Nation paa Blokken som Majestætsforbrydere, og en ærlig Mand, som staaer aarle op, bliver i sin Stue hele Dagen, og ikke seer noget Menneske for sine Øine, kan maaskee om Aftenen lægge sig i sin Seng som Majestætsforbryder. Saaledes siger f. Ex. en af Kong Henrik's Statuter, at ethvert qvindeligt Væsen, som Kongen af England vil ægte, og som før har elsket en anden Mand, men ikke frivillig siger ham det før Brylluppet, er skyldig i Majestætsforbrydelse; desligeste er det Majestætsforbrydelse, at tvivle om Dronningens Dydighed — en meget fornuftig Lov, som burde udvides til alle andre Fruentimmer — og saaledes er der endnu hundrede Ting, som Fætter i al Uskyldighed kan have begaaet, og af hvilke allerede Een er nok, for at bringe hans Hoved paa Blokken."

„Ak, det er jo gandske forfærdeligt!" sagde Flora, i det hun gruende foldede de smaae runde Hænder.

„Unægteligt!" vedblev Griselda: „Det er allerede forfærdeligt, naar man forudsætter det Bedste; men det tør man jo ei engang hos et Menneske, som ikke vil gifte sig og sætter sig op mod det allerførste Bud af Vorherre, følgelig paa en Maade er en Oprører mod Gud Selv."

„Men hvad troer I da, at Fætter Lancelot kunde have begaaet?" spurgte Flora. — „Ja! sagde Jomfruen: Det er just Knuden! At udgrunde det, er endnu ikke lykkedes mig, hvorvel jeg allerede har gjort mig allehaande Tanker desangaaende." — „Tør jeg da spørge, hvad I har tænkt?" — „See, Flora! begyndte Griselda, sættende sig tæt hos hende: „Men Gud trøste Dig, Tøs, hvis Du

skaddrer! Seer Du vel, jeg tænker som saa: Fætter farer sammen ved at høre Ordet „Majestætsforbryder; altsaa maa han føle sig skyldig. Men han farer ogsaa sammen, naar han hører Ogenavnet „Hovedafskjærer;“ følgelig har han begaaet en Majestætsforbrydelse ved at afskjære et Hoved.“

„Nei, der feiler I bestemt!“ modsagde Flora: „Fætter Lancelot er saa fredeligsindet, at han ei engang vilde skjære Hovedet af en Høne. Saa maatte ogsaa Ordet „Morder,“ som Skaden tidt siger, gjøre samme Indtryk paa ham, ei at tale om, at der dog maa være en Forskjel paa Majestætsforbrydelse og Mord.“

„Hm! Ikke saa ilde kalkuleret! Jeg havde neppe troet, Du kunde tænke paa Andet, end paa Flor, Baand, Knipliuger og paa Pagen John Ramsey, der logerede i vort Huus, da det skotske Gesandtskab var her. Alligevel er jeg dog kommen Sagen nærmere, og er paa det rette Spor.“

Flora rødmede stærkt ved at høre Pagen nævnes. Griselda vedblev gandske sagte: „Har Du hørt noget om Tempelherrerne? — „Ja vel! Da Breadbottom endnu kom her, hørte jeg ham tidt tale med Fætter om dem.“ — „Har Du da ikke hørt, at Tempelherrerne have tilbedt et Hoved og ført det omkring med sig paa deres Tog?“ — „Nei, men jeg kjender en gammel Vise om et Barnehoved, som blev funden i en Piges Grav, og som Tempelherrerne beholdt, fordi de troede, det bragte Lykke.“ — „Nu, der har Du det! raabte Griselda: Men jeg siger Dig, Fætter hører ogsaa til det Slags Folk, han har ogsaa et saadant Lykke-Hoved.“ — „O, tie dog stille med Sligt! I vil binde mig noget paa Aermet, thi har I ikke desto sikkrere Grunde, saa kan jeg umuligt tænke . . . “

„Naar Du umuligt kan tænke, saa hold dog idetmindste Din Mund, indtil Du veed, om jeg har nogle Grunde!“

raabte Griselda hidsig: „Men den bedste af mine Grunde er den, at jeg har seet Hovedet!“

„Ja, saa er det noget Andet! raabte Flora fuld af Forundring: Men saa sig mig dog for Himlens Skyld ...“

„Du veed, Pige, at Fætter, hist i Skabet, har en Kasse staaende, som udbreder en stærk, krydret Lugt. Længe har jeg grundet paa, hvad den dog kunde indeholde. Sandsynligst forekom det mig, at han havde kjøbt Kassen af en Ostindiefarer, og at den indeholdt alskjøns Kryderier, som han efterhaands vilde rykke ud med til Brug i Husholdningen. Han talede imidlertid ikke et Ord om Kassen; det syntes endogsaa, som han vilde skjule den. Da jeg nu befrygtede, at Specerierne tilsidst skulde tabe deres Kraft, begyndte jeg selv at bringe Sagen paa Bane, og sagde ligefrem, at naar han nu engang havde givet sine Penge ud for Ting, som vi i Grunden kunde undvære, saa var det paa Tiden, man førte sig det til Nytte. Nu, Pige, kan Du tænke Dig min Forundring, da han gandske forlegen svarte, der var ingen Specerier i Kassen, men en naturhistorisk Raritet, han havde kjøbt for den gode Lugts Skyld, men som ikke egnede sig til at sees af qvindelige Øine.“

„Og alligevel har I stjaalet Eder til at see i Kassen!“ sagde Flora i bebreidende Tone.

„Havde jeg gjort det, saa var det vist skeet i den uskyldigste Hensigt, thi der er stor Forskjel paa, hvo der betragter noget, en sat Person, eller en ung Flane! Et solid Fruentimmer, som jeg, kan betragte alle mulige Dele, for jeg har immer mine gudelige Betænkninger derved, og tager kun Anledning deraf til at prise Skaberens Almagt. Dig og Dine Lige derimod kan Synet af en upassende Gjenstand være til stor Forargelse. Jøvrigt har jeg slet ikke seet i Kassen, for det Første fordi jeg ikke er nysgjerrig, og for det Andet fordi Fætter altid holdt Skabet lukket efter den Tid.“

„Men hvorledes kan I da vide, hvad Kassen indeholdt?“

„Gandske tilfældigviis kom jeg derefter. Det var en Aften — Fætter ryddede op i Skabet — han søgte nogle Tegninger, som han havde forlagt — Stuedøren var rigtignok lukket, men, Himlen maa vide, hvorledes det gik til — nok er det, Lyset skinnede saa stærkt gjennem Nøglehullet — jeg gik just gjennem Forstuen, saae Skinnet, vilde vide, om der ikke var en Tyv i Lyset, og saa seer jeg lidt gjennem Nøglehullet, for jeg vilde ikke gjerne forstyrre Fætter Lancelot. Men hvad seer jeg! Kassen staaer aaben paa Bordet ved Siden af Lyset, og Fætter har — tænk Dig, Pige! — Han har et Menneskehoved med Skjæg og Haar i sin Haand! — “

„O, I har seet feil; det er jo gandske umuligt!“

„Det er saa vist, at jeg tør sværge derpaa ved vor allernaadigste Dronning Elisabeth's jomfruelige Dyd; men for at Du ikke, paa Grund af Historien med Grev Essex, skal nære nogen Tvivl og saaledes begaae en gruelig Majestætsforbrydelse, saa sværger jeg derpaa ved min egen!“

„Jeg vilde givet et Led af min Finger, havde jeg ogsaa kunnet titte gjennem Nøglehullet!“

„Ja, det var høistmærkværdigt! Men da nu Fætter eier et saadant Hoved, saa slutter jeg, at han maa være en hemmelig Tempelherre, og da han altid farer saa bange sammen ved at høre Skadens Ord, saa er jeg af den Formening, at det ansees for Majestætsforbrydelse, at tilhøre dette Selskab.“

„Men hvor er det muligt, at en Fugls Ord kunne indjage ham saadan Skræk?“

„O, Du eenfoldige Ungdom! Fætter har vist engang sladdret af Skole til Breabottom, Denne har talet til sin Kone derom, og hun har lært Skaden Ordene, forat holde

Fætter i evig Angst, for ideligt at minde ham om det ved et Haar over hans Hoved hængende Sværd."

„Ja, det er gandske rimeligt!" sagde Flora: „Ak, Griselda, I er dog forfærdelig klog!" tilføiede hun beundrende.

„Nu, nu, jeg er tilfreds med de Gaver, Skaberen har skjænket mig! svarte Griselda med beskeden Mine: „Iøvrigt ville vi være tause, som Graven; vi ville slaae det Hele af vore Tanker, thi ved utidig Snaksomhed og Nysgjerrighed kan ofte den største Ulykke afstedkommes — Du kan troe en erfaren Person! Tænk altsaa ikke videre over denne Hemmelighed, omtal aldrig Kassen i Fætters Paahør, see ei engang til Skabet hist! — Men, min Gud! Pige, hvad fattes Dig?" tilføiede hun forfærdet, da Flora udstødte et Overraskelsesskrig og pegede til Skabet.

„Fætter har ladet Nøglen sidde i, hvilket han ellers aldrig pleier!" raabte Flora.

„Ih, Du har Ret! sagde Griselda opspringende: Var det ogsaa Tilfældet med Kassen, saa kunde vi betragte Hovedet ved Dagens Lys."

„Nøglen dertil ligger i Bægeret, som staaer paa den øverste Side i Skabet. Jeg saae engang gandske bestemt, at Fætter hastigt tog den af og kastede den deri."

„Lader os aabne Skabet. Lader os see i Kassen! Vi vide jo saa alligevel, hvad der er i den!" sagde Griselda besluttet.

„Ja, lader os see i den! — Men jeg er dog saa gruelig bange!" tilføiede Flora.

„Bange? — Bange? — For hvad da? spurgte Griselda gandske foragteligt: For et dødt Mandehoved? Har da ikke Naturen ligesom skabt os til, at sætte de levende tilrette?"

„Nu, naar I mener, det kan gaae an!" sagde Flora nølende. — „Ja vist mener jeg! I Grunden er vor Hen-

sigt ædel og from. Ved en passende Leilighed kunne vi siden søge at overtale Fætter Lancelot til, at træde ud af det farlige Selskab. Med dette for Øie kunne vi, uden mindste Frygt, see i Kassen, om end alle mulige menneskelige Lemmer vare gjemte deri."

Der hørte just ikke meget til at overbevise den unge Pige. Neppe havde Griselda aabnet Skabet, før Flora hurtigt sprang op paa en Stol, for at tage Bægeret ned. Griselda havde imidlertid sat Kassen paa et Bord midt i Stuen, og hun stak just Nøglen i, da Flora ængsteligt udraabte: „Ak, tøv dog! Jeg begynder igjen at blive bange. I talede om et Hoved med Skjæg og Haar — det seer vist frygteligt ud."

„Nu, det har rigtignok ikke røde Kinder og Dunn om Munden, som Pagen John Ramsay!" svarte Griselda ærgerlig: „Men æde os vil det ikke."

Med disse Ord aabnede hun uden videre den brune, med Messing beslagne Kasse, hvorfra der strømte en yderst skarp, krydret Lugt.

Længe saae de nu Begge ned i Kassen, uden at sige et Ord. Flora var meget angest og torde kun see ned bag Griselda, over hendes Skuldre. Hvad de saae, var Følgende:

Paa Bunden af Kassen, paa et rødt Klæde, laae det indbalsamerede Hoved af en Mand paa nogle og tredive Aar. Hudfarven var gulbruun, Øinene lukte som en Sovende, Trækkene ingenlunde fordreiede; dog kunde man see et smerteligt Træk om den lidt aabnede Mund, hvori viste sig to Rader hvide Tænder. Korte sorte Lokker krøllede sig om Tindingerne, og forenede sig med det tynde, krusede Skjæg, som bedækkede Overlæben og Hagen. Mandens Træk maatte, i hans levende Live, ei have været uskjønne, hvorvel Kinderne nu vare meget indfaldne og Benene fremstaaen-

de. Det døde Hoveds hele Udseende var intet mindre end skrækindjagende, og Flora's Frygt tabte sig lidt efter lidt.

„Det er dog skrækkeligt, hvad de Mænd have for et vildt, grusomt Temperament! sagde Jomfru Griselda omsider med et Suk: Ved den ringeste, dummeste Anledning styrte de over hverandre som vilde Dyr, medens vi Fruentimmer, om vi end aldrig blive saa vrede, udfægte Sagen med Ord, og aldrig stræbe Modstanderen efter Livet, men i det Høieste efter Øinene. Den Skandal var aldrig arriveret det smukke unge Menneske, hvis han, istedet for at lade Hovedet skjære af sig, var bleven roligt hjemme hos sin Kone, thi jeg forudsætter, at han har været gift, og var han det ikke, desværre for ham, for saa har han, som en Foragter af Guds Bud, fortjent sin Skjebne."

„Ja, det er ret beklageligt! sukkede Flora: Hvor mon han er fra? — Sikkert fra Østerland, thi der, ved Sidon — eller hvad det Sted hedder — have Tempelherrerne engang gravet Hovedet op af Jorden, som der staaer i Visen. Men hvis det forholder sig saa, har den Døde været en Hedning, og det er en Lykke, thi det var jo endnu meget sørgeligere, om et Christenmenneske var bleven behandlet paa denne Maade."

„Hm, ja! Paa een Maade kan Du have Ret, men ikke paa en Anden. Har det været en Christen, saa er dog kun Een bleven Enke ved hans Død; har det derimod været en Muhamedaner, saa har et halvt Dusin havt denne Skjebne, og følgelig har Ulykken været endnu langt større."

„Ak, Jomfru Griselda, det er dog forbausende, som I har gjennemtænkt det hele Giftermaalskapitel; ikke det Ringeste er undgaaet Eders Opmærksomhed! udbrød Flora med Beundring: Selv ud over Død og Grav bringer I hvert For og Imod i Anslag. — Men for Himlens Skyld! tilføiede Pigen forfærdet: Er det ikke Fodtrin? — Gud staae os bi! Det er Fætter, der kommer!"

Raskbesluttet sprang Griselda til Døren. Allerede havde hun Haanden paa Slaaen, og vilde skyde den for, da Husherren pludseligt traadte ind med det Udraab: „Ha, hvad er det?“ — Begge Fruentimmer stode maalløse der, som arme Synderinder. — — —

Vel var Lancelot Young en Mand paa nogle og halvtredsindstyve Aar, men han saae ud som en Mand paa Fyrretyve. Hans Ansigtsdannelse var behagelig, uden at være smuk, og en Kunstnersjel saae ud af det dunkle, kloge Øie. Synet af den aabnede Kasse syntes at have rystet ham stærkt; Dødsbleghed bedækkede hans Kinder.

„Ulykkelige, hvad have I gjort? raabte han, da han omsider fandt Ord: — Men — det er godt, som det er! tilføiede han efter en Pause, i det hans Øie rullede sælsomt omkring: Det er godt, at det faaer en Ende. Gaaer nu til Scheriffen; angiver, hvad I have seet; man vil da komme og skaffe mig til Tower . . . . “

Mat sank han ned paa en Stol. Flora nærmede sig ham. „Fætter! raabte hun grædende: Tilgiv os, kjære Fætter . . . . “

Griselda, som imidlertid havde lukket Kassen, skudt denne ind i Skabet og kastet Nøglen paa Bordet, afbrød hende strax.

„Dumt Snak! raabte hun, i det hun satte Hænderne i Siden, med kjæk Stemme: Hvad Ulykke er der da i, at vi have seet Hovedet af det døde Menneske? Hvad behager? Hvo er Skyld i, at vi have aabnet Kassen, uden Fætter Lancelot selv? Havde han, som en forstandig Mand, viist os den godvillig, saa havde vi ikke behøvet at betragte den i Smug. — Og hvad kan det da skade, at vi vide, I er en Tempelherre? Vi skal saamænd ikke spargere det videre. Desuden er det endnu et Spørgsmaal, om det ogsaa er et ægte Lykkehoved. Mage til det, Tempelherrerne have opgravet ved Stettin i fordums Tid, for seer I . . . “

„Daarekisteſnak! Helvedes Uſands! raabte Lancelot, i det han med Heftighed reiſte ſig, men dog ſyntes at aande noget friere: Jeg er ligeſaa lidet en Tempelherre, ſom den tyrkiſke Mufti, eller den ſtore Mogul. — Det forholder ſig gandſke anderledes med dette Hoved, ſom I nok engang ſkal erfare.“

„Men, kjære Fætter! ſagde Flora, tørrende ſine Øine, dog endnu ſtedſe ængſtelig: Eders Kummer, Eders Tungſindighed ſynes at ſtaae i Forbindelſe med dette Hoved. Jeg beder Jer ret indſtændigt, ſkaf det bort, og ſøg paa een eller anden Maade, at vorde den Sjeleangſt qvit, hvoraf I lider.“

„Du har Ret, kjære Barn!“ tog Lancelot Ordet med et venligt Blik: „Jeg vil udføre en Beſlutning, hvorpaa jeg længe har tænkt.“ — „Griſelda!“ vedblev han med Faſthed: „Beſkik vort Huusvæſen. Imorgentidligt reiſe vi til Skotland alle Tre.“

„Hvad tænker I paa?“ raabte Griſelda forundret: „Til Skotland, hvor man, paa den aabne Landevei, ei er ſikker paa ſit Liv ved høi lys Dag, og hvor Folk ere ſaa vilde, at Mændene klæde ſig paa en for et ærbart Fruentimmer høiſtanſtsdelig Maade? — Har I ogſaa betænkt, at det hele Huusvæſen gaaer tilgrunde, naar jeg reiſer bort? Betænk, hvordan ſkal det gaae med Ollet . . . . .“

„Baſta, det bliver derved!“ raabte Lancelot i afgjørende Tone. — „Saa lad da mig idetmindſte blive her!“ bad Griſelda. — „I følger med!“ raabte Lancelot: „Og for at I ikke forinden ſkal ſige Nogen, hvad I idag har ſeet, bliver I her i Stuen med Flora indtil Afreiſen.“ — Griſelda ſvarte ikke, men ſaae forbauſet til Flora, og pegede, ubemærkt af Lancelot, paa ſin Pande, for at tilkjendegive, at han ikke maatte være rigtig i Hovedet.

Efter en længere Pauſe tog Lancelot Ordet. „Den foreſtaaende Reiſe, ſagde han: gjelder ei alene min Per-

son, men især Dig, Flora, og Din Fremtid. Jeg har noget Vigtigt at aabenbare Dig. Du er ikke min Søsterdatter."

„Der har vi det!" skreg Griselda: „Tænkte jeg det ikke nok, da der en Aften, for atten Aar siden, i Slud og Storm, kom ridende en lang Mand med et Barn i sin Kappe! I indelukkede Jer med ham, og da han var reden bort igjen, bandt I mig paa Ærmet, at Eders Søster i Wales var død, og at Barnet var Eders Niece — men jeg tænkte nok, der stak noget Smukt under! — O, I Mandfolk! I udsvævende Creature! Hvad have I ei at svare til paa hiin Dag! — Men sig mig nu, hvorfor sagde I ikke strax, at hun var Eders Datter?" — „Fordi hun ikke er det!" svarte han ligefrem. — „Naa, hvis Datter er hun da? Hun maa dog have havt en Fader, veed jeg!" — „Derom er ingen Tvivl!" svarte Lancelot rolig: „Men I kommer til at betvinge Eders Nysgjerrighed, thi jeg veed selv ikke Faderens Navn med Vished. Saameget kan jeg dog sige Jer, at Barnet blev mig betroet af en Mand af Stand, med Betydning, at saasnart jeg hørte, at Overbringeren var død, skulde jeg aabne et Dokument og fuldbyrde dets Indhold. Igaar erfarede jeg hans Død; idag aabnede jeg Papiret, og det befaler mig, at føre Flora til Skotland, hvor . . . . dog, Resten vil nok finde sig."

„Gode Gud!" raabte Flora hulkende: „I vil forstøde mig, Hr. Lancelot, overantvorde mig til Fremmede?" — „Vær rolig, Flora! Jeg slipper Dig ei, før jeg veed, at Din Lykke er bedre grundet, end det kunde skee ved mig." — „Det er jo umuligt!" raabte Flora: „I Eders Huus var jeg saa tilfreds, saa lykkelig . . . ."

„Mit Huus staaer Dig under alle Omstændigheder aabent; Du skal kun ombytte det mod en bedre Lod, og gandske frivillig." — „Men jeg forlanger intet Bedre! Jeg

ønsker Intet, uden at blive her!“ — „Nei, Flora!“ sagde Lancelot venligt: „Da man betroede mig Dig, lovede jeg, at sørge for Din Lykke paa alle Maader. Jeg kan derfor ikke tillade, at Du fraſiger Dig en Lod, som Du ikke kjender. Vi reiſe til Skotland; det er afgjort. Men jeg ſkal ſørge for, at Du kan have frit Valg.“

„Og hvorhen — jeg mener, til hvad Kant af Skotland — ſkal Reiſen gaae?“ ſpurgte Griſelda nysgjerrig.

„Til Kong Jakobs Hof, ihvor det end monne befinde ſig!“ ſvarte Lancelot efter nogen Betænkning: „Nu munter, Griſelda! Jeg maa bort! Her brænder det mig under Fodballen, og jeg føler, at enten kommer jeg tilfredſere igjen, eller jeg ſeer aldrig dette Huus mere!“ — — — — — —

Den næſte Morgen fandt allerede vore Bekjendte paa Veien nordpaa. Miſtreß Breadbottom vilde neppe troe ſine Øine, da der, i Daggry, førtes to opſadlede Heſte frem for Gjenboens Dør, og Hr. Lancelot ſvang ſig paa den Ene, medens Flora og Griſelda — efter Datidens Skik — toge Plads paa den Anden, hvorpaa Cavalkaden bevægede ſig fremad.

Da vore Reiſende havde overſkredet Skotlands Grænſer, hørte de, at Kong Jakob ikke opholdt ſig i Hovedſtaden, men i Omegnen af Perth, hvor han allerede en Ugestid havde forlyſtet ſig med Jagten. Da det var Lancelot magtpaaliggende, ſnareſt at træffe Kongen, hvor han end maatte være, ſaa tog man Veien til hiin Egn, og fjorten Dage efter at man havde forladt London, kom de i Nærheden af Perth. Her udbredte en af Storbritanniens ſkjønneſte Egne ſig for dem. Ved deres Fødder, ved den ſydveſtlige Bred af den majeſtætiſke Tay, laae Staden Perth med ſine Kuppler og Taarne. Dette Billed havde en yndig Ramme: Bjergene Moncrieff og Kinnoul med deres maleriſke, tildeels ſkovbegroede Klippemaſſer.

„O, hvor smukt er her!“ raabte Flora henrykt: „Hist, i et af hine nydelige Huse ved Flodbredden, kunde jeg ønske at boe. Kan man tænke sig noget Skjønnere, end hine Boliger, omgivne af Enge, hvorpaa muntre Hjorder græsse?“

„Du taler i denne Deel gandske forstandigt!“ tog Griselda Ordet: „Hvo der er fri og uafhængig nok til, efter Behag at vælge sit Opholdssted, handlede maaskee ikke ilde i at drage til Perth. Paa Bjergene rundtomkring er dygtig Skov; deraf slutter jeg, at Brændet ikke kan være nogen dyr Artikel her. Floden, Hjorderne, saavelsom den Mængde Fjerkræ, jeg seer løbe om allevegne, bringe mig ligeviis paa den Tanke, at her maa være billige Priser paa Kjød, Fisk, Smør og Æg. Var dette ogsaa Tilfældet med Flesk — hvilket jeg imidlertid betvivler, eftersom jeg ikke seer noget Svinehoved vidt og bredt — saa vilde jeg finde Egnen meget behagelig.“

„Hist ligger Greven af Gowrie's Slot! sagde Lancelot: Der maae vi hen, der boer Kongen.“ — Han pegede mod Gowrie-House, en stor, massiv Bygning, hvis Haver naaede lige ned til Floden.

„Og hvad har I at søge hos Kongen?“ spurgte i dette Øieblik en raa Stemme bag Lancelot's Ryg. Denne saae sig om. Han saae en ung Riddersmand i Jagtdragt, af høi, næsten kæmpemæssig Skikkelse, ridende paa en skummende Fur, ledsaget af tre Svende. Ridderen havde et kjækt Ansigt og Bestemthed udtalte sig i hele hans Væsen.

„Jeg ønskede, at tale med Hs. Majestæt!“ sagde Lancelot beskeden, idet han tog sin Hat af. — „I?“ spurgte Ridderen, maalende ham med et foragteligt Blik: „Mener I, Kongen har ikke Andet at gjøre, end at give Skrædere og Skomagere Audients? Thi at I tilhører et af disse Haandværker, derpaa vil jeg sværge.“

„Saa svor I ogsaa falsk, Sir! svarte Lancelot rolig: Jeg er hverken Skræder eller Skomager — hvorvel

jeg, hvis jeg var det, ingenlunde vilde skamme mig ved min Haandtering — men jeg er Hendes glorværdige Majestæt Dronning Elisabeth's Hofglarmester."

„Hm! Altsaa en Engellænder!" sagde Ridderen, betragtende ham stivt: „Derfra — helst fra Hoffet — er der hidtil kun kommet lidet Godt til Skotland. — Nu, min engelske Hr. Hofglarmester!" vedblev han spottende: „Vær dog saa god og sig mig, hvad I har at gjøre hos Kongen."

„Det skal jeg sige Hs. Majestæt Selv! gjenmælede Lancelot tirret: Jeg mener, Ingen har Ret til at spørge mig derom."

„Hvad understaaer Du Dig, grove Tølper!" raabte Ridderen, idet han løftede den pandserklædte Haand og foer ind paa ham: „Jeg tænker, tre Dage i Taarnfængslet paa Vand og Brød vil give Dig Leilighed til at eftertænke, om Lord Ruthwen, Greven af Gowrie's Broder, paa Dennes Enemærker har Ret til at spørge en Landstryger, hvad han vil her. Heida!" tilraabte han sine Svende: „Tager denne Mand fangen!"

„Ak, Naade, Naade, ædle Herre!" raabte Flora, udstrækkende sine Hænder mod Ridderen: „Min Fætter har blot nogle vigtige Dokumenter at overrække Kongen."

„Gjennemsøger denne Mand, og tager den store Reisetaske i Beslag, som hænger ved hans Sadelknap!" tilraabte Lorden sine Folk, uden at ændse Flora: „Han kan være sendt af Kongens Fjender, for at tilføie Hans Naade noget Ondt."

Svendene kastede sig over Lancelot, som de tvang til, at stige af Hesten. Ved at gjennemsøge hans Effecter, fandt man en lille Pakke Dokumenter, som bar Kongens Adresse. Af Sadeltasken fremtoges ogsaa Kassen med det gaadefulde Hoved.

Et Øieblik saae Lorden paa Papirpakken, læste Udskriften, rakte en af Svendene den, og bød derpaa Lancelot aabne Kassen.

„Jeg har tabt Nøglen! stammede han: Jeg beder Eder, Mylord!“ tilføiede han blegnende: „Lad Kassen uaabnet! Den indeholder en Ting af stor Værdi, og er ligeledes bestemt for Kongen.“ — „Man sprænge Laasen!“ bød Lorden.

Allerede drog En af Svendene sin Dolk, for med den at aabne Kassen, da Lancelot fremtog Nøglen og rakte den med skjælvende Haand.

„Hvad? raabte Lord Ruthwen, efter at have seet i Kassen: Et afslaget Menneskehoved! — Tal, Mand! — Hvad skal det betyde!“

Lancelot kunde ikke fremføre et Ord; men nu rev Griselda Talen til sig, med en Aandsnærværelse, som hun sildigere gjorde sig meget til af.

„Jeg beder Eder, Mylord! raabte hun: Omgaaes ærbødigt med det Hoved, ellers forsynder I Jer grueligt! Det er den hellige Bennet's indbalsamerede Hoved. En af hans skotske Majestæts Forfædre har skjænket det til Klosterkirken i Sheene. Da Klostret blev ophævet, og Reliquierne bleve kastede omkring, uden at agtes, har min Fætter Lancelot, som havde det Hverv, at tage Kirkevinduerne ud, for at bringe dem til London, hemmeligt taget dette Hoved til sig, hvilket han nu, som en Raritet og værdifuld Gjenstand, vil overrække Hans Naade Kongen egenhændig.“

Ved disse Ord saae Lord Ruthwen snart paa Lancelot, snart paa den Talende og paa Kassen.

„Forholder Sagen sig, som denne Qvinde siger?“ spurgte han efter en Pause. — „Unægteligt er det min Hensigt, at overrække Hans Majestæt dette Hoved som hans Forgjængers fordums Eiendom!“ svarte Lancelot.

„Tom!“ sagde Lord Ruthwen til En af Rytterne: „Tag disse Papirer og denne Kasse til Dig, og bring disse Reisende til Gowrie-House. De skulle behandles vel, men dog forblive i Port-Vagten, til jeg befaler at bringe dem. — Kongen er paa Jagt i Falklandspark, og I kan ikke faae ham i Tale nu!“ sagde Lorden, i mildere Tone, til Lancelot: „Jeg skal underrette Kongen om, at I har en Ting af Værdi at bringe ham, og feiler jeg ikke, vil dette bestemme ham til, strax efter sin Tilbagekomst at give Eder Audients, ja maaskee at stige af i Gowrie-House istedetfor i Cistercienserklostret, hvor han ellers boer. Jeg selv skal forestille Eder for Kongen.“

Da Lorden havde sagt dette, kastede han hurtigt sin Hest om, og galopperede bort med sine Følgesvende, Den undtagen, som skulde bevogte de Reisende. — — —

Kong Jakob var maaskee En af de humaneste Regenter, der nogensinde have siddet paa en Throne. Han havde en Mængde fortræffelige Egenskaber, der dog neutraliseredes ved saa sælsomme Egenheder i Charakteren, at hans Undersaatter kun havde ringe Baade deraf. Hans hele Væsen var fuldt af Modsigelser. Han var pedantisklærd, og underholdt sig dog gjerne med uvidende, udannede Mennesker; han var skarpsynet i de fleste Tilfælde, men handlede dog sjelden efter sund Klogskabs Forskrift; han var meget indtagen af sin Værdighed, men nedsatte denne altfortidt ved usommelig Fortrolighed; han holdt af diplomatiske Forhandlinger, og forsvarte sine Meninger med al Dialektikens Glands, men blev dog stedse ført bag Lyset; han viste personligt Mod, og gruede dog for Synet af en dragen Klinge; han var gnieragtig, hvor det kun gjaldt Smaasummer, men store udøste han med runde Hænder, naar deres Udtælling just ikke var øieblikkeligt fornøden. Ogsaa hans udvortes Optog var temmelig sælsomt, og om end Ingen kunde frakjende Maria Stuart's Søn alle legem-

lige Fortrin, saa satte dog hans Holdning, Dragt og Væsen dem ingenlunde i et fordeelagtigt Lys.

Den Dag, vore Bekjendte kom til Perth, var Kongen paa Jagt, en Fornøielse, som han, i sine yngre Aar, elskede lidenskabeligt. Et herligt Krondyr havde over to Timer trodset sine Forfølgeres Anstrengelser. Togange satte det gjennem den rivende Tay, og havde derved vundet et betydeligt Forspring. Men nu havde det fjernet sig langt fra Flodbredden. Tregange havde man skiftet Hunde; det hidsede Dyr kunde ikke vente at undkomme. Stønnende, med udhængende Tunge, brød det just gjennem Tykningen. Tyve Hundestemmer, blandede med Hornenes Klang, lød tæt bag det. I sin Fortvivlelse bød det ædle Dyr sine blodtørstige Forfølgere Spidsen. Med bøiet Hoved, drivende Øine og flyvende Flanker traadte det de hylende Hunde imøde til sidste Modværge. Ingen af dem vovede at gribe det i Struben; da lød, gandske i Nærheden, en Hornfanfare, en Trop Jægere galopperede hid ad en smal Sidevei.

I Spidsen for de Kommende red en statelig, midaldrende Mand. Han bar en mørkgrøn Fløiels-Jagtkjortel, der dog var temmelig luvslidt og kun passede ham maadeligt. Paa Hovedet havde han en gammel, spids, graa Filthat, som var prydet med en hvid Heirefier, der fastholdtes af en værdifuld Solitair. Han red en hvid Hest af sjelden Skjønhed. Nu fik han Øie paa Dyret.

„Der er Hjorten! *Venatitia prœda,* med Ammian at tale!“ raabte han, idet han sprang af Hesten: „Heida! Mylord af Mar, slaae ham Senerne over i Bagløbene! — Ogsaa I, Sir Walter Vere!“ —

Jægerne vare imidlertid stegne af, To af dem listede sig bag paa Hjorten, for at overhugge den store Sene i dens Bagbeen. Et af Huggene mislykkedes. Rasende af den uhyre Smerte vendte Hjorten sig mod sine Fiender, og

saarede dem Begge, dog kun let; da sprang en tredie Jæger hid, og strakte Dyret til Jorden.

Strax gav Jægeren i Fløielskjortlen Dyret Fangst, dog med bortvendt Ansigt.

Hornene løde paany, Jægerne stødte deres Kaarder i Skeden, trak Handsken af den høire Haand, og bukkede for ham.

„Et prægtigt Dyr, paa min Sjel!“ raabte han glad: „Skjær Brystet op paa ham, de Vere! Jeg vil see, om Krabaten ogsaa er godt istand! — Men for en Ulykke! Vogt Jer dog, at I ikke fægter os saa lige under Øinene med den Jagtkniv!“ tilføiede han fortrødelig, idet han traadte to Skridt tilbage, skjøndt Hiin vist var tre Alen fra ham.

„Eders Kongelige Majestæt ville tilgive“ — begyndte de Vere bestyrtet.

Kongen (thi Manden i Fløielskjortlen var Jacob den Sjette) afbrød ham strax.

„Naa, naa, tag Jer det ikke saa nær, Sir William Hulterbulter! (han pleiede at give alle sine Favoriter slige komiske Øgenavne). Jeg veed, I er Vor troe Tjener, og Vi ere ei Andet ventende af Jer, end hvad I er os skyldig, som Eders salvede Monark, men Historien meddeler os ikke destomindre allehaande betænkelige Tildragelser, hvisaarsag det anstaaer fornuftige Mænd vel, ogsaa at undgaae Skinnet. *Caesar interfectus est ab iis, quos maximis beneficiis habebat obligatos.*“

„Eders Majestæt formoder dog aldrig, at jeg —“ sagde de Vere med Skræk.

„Aldeles intet Ondt!“ sagde Jacob venligt: „Men det er en gammel Regel: *Qui sis, et quid facere possis, considera!* — Men hvad er det? — I bløder? Ogsaa I, Mylord? Hjorten har saaret Jer? Det gjør mig ondt, allerhelst, da jeg har befalet Jer, at fælde Hjorten, og I, saa at sige, er bleven saaret ved min Skyld. Lad det imid-

lertid være godt! Jeg skal nok godtgjøre Jer Eders Svie og Smerte med en smuk Foræring — det vil sige, naar jeg faaer Penge, thi nu er jeg fattig, som Job.“ — „Eders Majestæt ville tillade mig, i al Ydmyghed at bemærke, at jeg anseer mig tilstrækkeligt belønnet ved disse naadige Ytringer!“ sagde Mar, der strax vilde benytte sig af den velvillige Monarks gode Lune: „Hvad mig selv angaaer, saa behøver jeg aldeles Intet, men der er min stakkels Fætter, Archibald Gordon, der længe har ansøgt om Slotskapitainsposten i Stirling — og saa den ærlige James Gordon af Invernail, der før var Foged i de sorte Brødres Kloster i Glasgow — og saa er der William Gordon — —“

„Og idetmindste tretusindfemhundrede andre Gordoner, som Alle kunne bruge Penge!“ raabte Jacob: „Ved Gud! man kan ikke vise Nogen et venligt Ansigt, før han strax kommer stikkende med en lang Liste paa prakkeragtige Fænder. Men — *Difficile est corrigere errores, qui nobiscum creverant!* — See der! Hvo kommer der? — Ah, det er Lord Ruthwen! — Nu, Mylord, I kommer silde, meget silde!“

Lorden, som vi allerede kjende, var imidlertid stegen af Hesten. Han nærmede sig Monarken med blottet Hoved, men med et stolt, næsten ringeagtende Smiil, og sagde: „Har jeg ikke været med at jage Hjorten, saa har jeg dog imidlertid gjort en anden god Fangst, som staaer til Eders Naades Raadighed.“

„Jeg kan vel tænke mig, hvad det er!“ sagde Kongen, idet han rynkede Panden: „Udentvivl et Par fattige Skjelmer, som have stjaalet nogle magre Køer, og som Eders Broder, Greven af Gowrie, gjerne vil lade hænge, for at celeberere Vor Nærværelse i Perth.“

„Det er ingenlunde Tilfældet," svarte Lorden smilende: „skjøndt jeg ikke tør nægte, at jo min Broder mangengang gjør kort Proces."

„Nu, Mylord!" raabte Kongen fornøiet: „Saa sig mig, hvori bestaaer Jer Fangst? Det være hvad det vil, saa kan Vi bruge det, især til Vore Lorder og deres mange Fættere. Hvad mig angaaer, *parvo contentus sum*."

„Paa Veien," fortalte Ruthwen: „mødte jeg en Mand af mistænkeligt Udseende. Paa mit Spørgsmaal, hvo og hvorfra han var, søgte han allehaande Udflugter. Jeg bød mine Folk gjennemsøge ham, og man fandt hos ham en Kasse, der, som han sagde, skal indeholde Noget af stor Værdie — udentvivl Guld eller deslige — og som er Eders Majestæts Eiendom."

„Min Eiendom? — Guld? —" raabte Jakob glad: „Den Skjelm har vist bestjaalet Vort Skatkammer, hvorvel jeg ikke begriber, hvorledes han kunde have taget noget Guld med sig derfra, aldenstund der i Aar og Dag ei har været saameget ædelt Metal deri, som behøvedes til at forgylde eller forsølve Spændet i Vort Belte. — I har dog anholdt den Karl, og ladet hans Hænder binde, at han ikke skal bortpractisere noget af mit Guld?"

„Jeg har for det Første sendt ham til Gowrie-House; at binde ham, var ufornødent; Han er under god Opsigt."

„*Recte!* Det er tilstrækkeligt!" faldt Kongen ham biligende i Talen: „Mennesket kan jo være kommet til mit Guld paa en skikkelig Maade; han kan jo have fundet en Skat, hvilken han nu vil bringe Os, som alle skjulte Skattes retmæssige Eier. Havde I ladet ham binde, saa havde I lønnet ham slet for hans gode Villie. Alligevel har I gjort vel i, at sætte Mennesket under Opsigt, og viser det sig, at han har en Skat hos sig, at bemeldte Skat tilhører Os og bestaaer af Guld eller ædle Stene, saa vil Vi belønne Jer for Eders Virksomhed og Forsigtig-

hed, og I skal faae en god Deel" — Her afbrød Kongen sig selv, idet han frygtede, at love for meget, og tilføiede hurtigt: „Nei! I skal faae den hele Hjort, som Vi have fældet egenhændig, og I kan lade den afhente uden videre."

Kun med Møie kunde Lorden og de Omstaaende undertrykke deres Latter; dog tog den Første strax Ordet med stor Alvorlighed: „Med Tak erkjender jeg Eders Majestæts Naade. Men i dette Øieblik rinder det mig ihu, at jeg slet ikke har ladet min Broder underrette om Fangens Komme. Paa det han nu ikke skal lade sig noget indbilde af dette Menneske og maaskee give ham Leilighed til Flugt, foreslaaer jeg Eders Naade underveis at gjæste Gowrie-House og i egen høie Person at forhøre Fangen, samt tage Skatten til Jer."

„Tage Skatten til Os! Gandske rigtigt! Det er just derom det gjelder!" sagde Kong Jacob meget fornøiet: „At I indseer dette, viser, at I er en Adelsmand, som besidder Forretningsdygtighed og klar Forstand. Skattegraveren kunde imidlertid besinde sig, sætte os Blaar i Øinene, søge at binde os en Historie paa Ærmet, og selv Eders Broder — Vi gjøre meget af ham, og ville ikke dermed sige noget til hans Forkleinelse — men det kunde jo falde ham ind, at han, som Herre til Grevskabet Gowrie, havde Fordringer paa Skatten, og kjender jeg ham ret, vilde det holde haardt, at overbevise ham om hans Uret. *Altæ et durœ cervicis est*, som den hedenske Digter Virgilius udtrykker sig. Tilmed er han let at bringe i Harnisk, naar man ikke gjør, hvad han vil, og ulykkeligviis vil han altid Meget. — *Animum furoris habet in naribus.*"

„Jeg vover ikke at modsige Eders Majestæt, ja, jeg tilstaaer selv, at der i alle Ruthweners Blod ligger noget, som driver dem til, at kjæmpe dristigt, ja, at vove Livet for deres gode Ret, og ikke let at give efter!" svarte Lorden

med er Smiil: „Men hvad den omtalte Skat angaaer, saa forsikkrer jeg Eders Naade, at min Broder ingen Fordringer vil gjøre, ja, at han, om han end havde nogen, vil glemme det i sin Glæde over, at see Eders Majestæt under sit Tag.

„Atter meget forstandigt bemærket!“ sagde Jacob med naadig Mine: „Vi haabe, at Eders Broder vil tænke som I, skjøndt Vi, hvis Vi, for at tale med Sallustius, vilde *componere dicta cum factis*, just ikke vilde have megen Grund til dette Haab, eftersom man allerede, fra forskjellige Sider, har fortalt os meget underlige Ting om ham.“

„Løgn, nedrig, fordømmelig Løgn!“ raabte Ruthwen høit, uden at tage Hensyn til den Mands Værdighed, han stod ligeoverfor: „De samme Personer, som have bragt Faderen paa Blokken, vilde nu ogsaa gjerne see Sønnernes Blod flyde — men — ved Guds Blod! — de skulle see sig skjændigt bedragne!“

„O Mylord!“ raabte Kongen bedrøvet: „Hvorfor erindrer I Os nu om den sørgelige Historie? Vel var Vi endnu en Dreng, da den tildrog sig, og kunde hverken gjøre til eller fra — tilmed maa I tilstaae, at den mørke Skjebne, Eders Fader fristede, ikke traf ham uforskyldt; men dog gav jeg en af mine bedste Borge til, at det ikke var skeet, og I kan heller ikke Andet sige, end at Vi jo stedse har været Jer og Eders Broder i al Naade bevaagen. Her er Greven af Mar, her er Sir Walter Vere og Sir Hugh Herries — lad dem sige, om jeg ikke tidt har beklaget Eders Faders Skjebne, og om jeg ei, da saare Mange beilede til det sequesterede Grevskab, medens I opdroges udenrigs, *firmiter et constanter* har erklæret, at Ingen af Sønnerne skulde miste sin Arv ved Faderens Brøde, samt at Eders Broder, og ingen Anden, skulde være Greve af Gowrie. Det vilde derfor være meget utaknemmeligt af Eder,

om I for den Sags Skyld vilde føre noget Ondt i Skjoldet mod Os eller mod andre uskyldige Mennesker."

„Det ikke! — Det just ikke, Eders Naade!" sagde Ruthwen i stor Forvirring, slaaende sit Blik til Jorden: „Men mener I, at Mindet om den Dag, Faderens Blod dryppede fra Bødlens Øre, lader sig saa let udslette af Sønnernes Sjel?

Disse Ord havde Greven fremstødt voldsomt, næsten stønnende af et arbeidende Bryst, med svulmende Pandeaarer. Men Jacob havde nu et af hine sjeldne Momenter, hvori han ret viste som Konge. Med et Udtryk fuldt af Alvor og høi Værdighed, ja ligesom med forklaret Øie, saae han paa den Talende.

„Mylord af Ruthwen!" sagde han derpaa; „Jeg var en Dreng paa ferten Aar, jeg var Eders Fader hengiven af et tro og uskyldigt Hjerte, jeg var hans Konge, da han og hans Medskyldige lumskeligen toge mig fangen, og behandlede mig haardt, og da Lord Lindsay, idet jeg, ængstet, dybtkrænket, brast i Taarer, greb mig ved Armen og udraabte vildt: „Lad ham græde! Bedre, at Børn græde, end Mænd!" — Mylord af Ruthwen! Jeg har glemt denne Dag. Gjør I, som jeg!"

Lorden var sienlynligt rystet, da Kongen havde talet disse Ord. Stum besteg han sin Hest, for at ledsage Monarken til Perth med de Andre. — —

Det kunde omtrent være Middag, da en smuk, rank Ungersvend, af muntert, livsglad, og derhos kjækt Udseende, klædt i Jægerdragt, med Fjerbaret, begge Skuldre smykkede med nedhængende Baand af Skotlands kongelige Farve, jog dundrende gjennem den dunkle, hvælvede Port til Gowrie-House, sprang af Hesten, og kastede Tøilen til Portneren.

„Er Greven af Gowrie hjemme? — Før mig strax til ham!" raabte han: — „Men — er det muligt?" til-

føiede han forundret, da hans Øie faldt paa nogle hos Portneren staaende Personer: „Hvorledes? I er her, I, min venlige Londoner-Huusvert, Mester Lancelot Young, og den agtbare Jomfru Griselda, der altid skjændte saa meget paa mig, naar jeg ikke vilde svælge Doctorens Piller? — Hvad? Ogsaa den skjønne Flora Mac Alpin? — Men, ved Gud, jeg glemmer, at Kongen er mig lige i Hælene, og at han om nogle Minuter vil være her! Om et Par Øieblikke er jeg her igjen."

Ungersvenden fløi over Slotsgaarden og forsvandt, i Indgangen til det antike, med Spiir og Hjørnetaarne forsynede Pallads.

„Ih, see engang, hvor stor og smuk han er bleven, Sir John Ramsay!" sagde Griselda: „Og vild og lystig er han, som i London, da han var kommen sig, og kun stillede sig syg, for at kunne blive i vort Huus. — Naa, naa, Du behøver ikke at skamme Dig, Flora! Vi ere nu engang skabte til at behage Mændene, hvorvel der gives Enkelte af dette Kjøn, om hvilke man skulde mene, at de vare gandske forsømte af Naturen i dette Stykke og skjaarne udaf den bedste Egeblok. — Men Herregud, Pige, Du er jo saa rød, som en nykogt Krebs! Det maa Du see at vænne Dig af med. Det giver Mændene altfor stor Fordeel over os svage Skabninger. Imidlertid vil jeg ikke gjøre Dig nogen Bebreidelse for den Tings Skyld, for jeg er selv tidt bleven rød i Begyndelsen, naar Fætter Lancelot eller Andre satte mig i Forlegenhed ved deres Smiger."

„Hm! Jeg mindes dog ikke, Griselda, at jeg nogensinde, ved usømmelige Ord, har tvunget Jer til at rødme!" sagde Lancelot tørt: „Skulde det imidlertid være skeet, saa gjør det mig hjerteligondt, og jeg beder Eder tilgive mig min Uartighed."

Griselda spidsede allerede sin Mund til et skarpt Gjenmæle, men Selskabets Opmærksomhed fængsledes i dett

Øieblik ved den kongelige Pages Tilbagekomst. Med to Herrer traadte han ud af Slotsdøren.

Den Første af disse Mænd var Greven af Gowrie. I Kæmpeværk og dristigt Væsen lignede han sin Broder, Lord Ruthwen, overordentligt, men hans Træk vare endnu haardere og stoltere. Han ledsagedes af en lang, skarp, sortharniskklædt Mand, paa hvis Vink en Tjener trak to Heste ud af Stalden. Udtrykket i hans Ansigt var en Blanding af List, Vildhed og Grusomhed; hans graae, dybtliggende Øine flakkede ustadigt omkring.

„Vent Hans Naade ved Gaardporten, Sir!“ sagde Greven, i skjødesløs Tone, til Pagen: „Saasnart I seer Eders Herre langtborte, har I den Godhed at lade mig det vide ved En af mine Tjenere.“ — John Ramsay bukkede, og ilte hen til Portnerboligen, hvor vore Bekjendte befandt sig.

„Jeg kan altsaa med Sikkerhed gjøre Regning paa Jer?“ sagde Greven sagte til den pandsrede Mand. — „Hvor det gjaldt at udføre en dristig Gjerning, har Ingen endnu stolet forgjæves paa Robert Logom af Restalrig!“ sagde den Tiltalte, seende Greven fast i Øiet. — „Og I trøster Jer til, at holde ham fast?“ spurgte Hiin videre. — „Saa fast holder ikke Havørnen Maagen!“ svarte den Sorte med et skummelt Smiil: „Paa hele Kysten af Berwickshire søger I forgjæves en Borg, som min.“

„Man vil gjøre Alt, for at udspeide, hvor han er!“ sagde Greven, uroligt trækkende i den svære Guldkjæde, der hang fra hans Hals til hans Beltested.

„Død og Helvede!“ raabte Lagom med en huul Latter: „Lad dem erfare, hvor han er! — Jeg har huset Bothwell i hans yderste Nød; Kongen og hans Raader vidste det, og de have maattet tie dertil. Vær forvisset om, at jeg skal holde ham, død eller levende. — Tænk paa Eders Faders Undergang, Greve, og gaae dristigt frem!“

Hastigt greb Greven Ridderens Haand, og idet han trykte den krampagtigt, sagde han, seende fast paa ham: „I skal høre fra mig! — Jil, Sir Robert! Jil til Fast-Castle! — Han er vores, eller jeg vil ikke hedde min Faders Søn. Betræder han disse Mure, saa er han Min — død eller levende; og det være vort Løsen!“ — Uden at svare et Ord, rystede Ridderen Grevens Haand, svang sig paa sin Hest, og galopperede udaf Porten.

„Denne Mand er her?“ sagde Lancelot, der imidlertid havde underholdt sig med John Ramsay: „Jeg har ofte seet ham ved Hoffet i London. Man anseer ham der for en rænkefuld, urolig og ryggesløs Mand. Man siger ogsaa, at han, som hemmelig Underhandler, har medvirket til den ulykkelige Dronning Maria af Skotlands Undergang. Det undrer mig, at Greven af Gowrie staaer paa en saa venskabelig Fod med dette Menneske.“

„Det undrer Jer, min gamle Ven?“ sagde Pagen leende: „Har I da aldrig seet en Falk og en Ravn flyve sammen? — Den Første slaaer ned paa Byttet; den Anden fortærer Levningerne deraf.“

„Naar Sagerne staae saaledes,“ sagde Lancelot hovedrystende: „saa er det dog lidt ubetænksomt af Kongen, saa vergeløs at betroe Greven sin hellige Person og at opsøge ham i hans Slot. Den skotske Adel har just ikke Ord for, at være meget bange for en Majestætsforbrydelse, og har viist dette saa mangen Gang.“

„Men den har ogsaa i hundrede Slag beviist, at den kan vove Liv og Blod for en elsket Monark!“ raabte John Ramsay med et Øie, funklende af stolt Ungdomsmod: „Vel har Kongen kun sex eller otte Venner hos sig, men — dyrt være det svoret! — Greven af Gowrie skal føle en god Høilandsdolk i sin Hals, hvis han vover, at løfte en Finger mod Kongen!“

Lancelot gjorde vel en noget vantro Mine; dog tang han af Høflighed og sagde blot, idet han drog Junkeren tilside: „Endnu engang, kjære Sir, beder jeg Eder ret indstændigt, at bede et godt Ord for mig hos de Herrer, som omgive Kongen, at jeg kan faae en hemmelig Audients hos Hans Majestæt. Jeg har — her sukkede han dybt — jeg har en Kasse at overlevere Kongen, hvori der befinder sig noget Vigtigt og Værdifuldt, og desuden en Pakke Papirer, som Frants Stuart, Greve af Bothwell, en Paarørende af Kongen, har betroet mig, da han maatte rømme til Frankrig. Han havde megen Tillid til mig, og da han, paa sin Flugt, kom gjennem London, lagde han Dokumenterne i mine Hænder, med Betydning, at naar jeg fik sikkert Budskab om hans Død, skulde jeg følge en forseglet Anviisning, som nu foreskriver mig, at overantvorde Kongen af Skotland saavel Dokumenterne, som Flora Mac Alpin, der ogsaa var mig betroet af ham."

„Hvad?" raabte Ramsay forundret, idet en hurtig Rødme overfløi hans smukke Ansigt: „Flora er ikke Eders Slægtning?" — „Ingenlunde! Jeg formoder næsten, at hun er en Datter af den ulykkelige Greve; idetmindste sluttede jeg dette af nogle dunkle Ytringer." — „Ha, hvis saa var!" raabte Ramsay glad. Men strax afbrød han sig selv: „Veed Flora noget om sin Herkomst?" — „Ikke et Ord. Jeg sagde hende blot, ved vor Afreise, at hun ikke var min Søsterdatter. Men see, der komme Nogle hidgalopperende." — „Det er Kongen!" raabte Pagen, idet han gav en Tjener et Vink, at melde Greven det.

Faa Øieblikke efter galopperede Kongen, med sit Følge, ind i Slotsgaarden. Monarken saae meget fornøiet ud. Sandsynligviis tænkte han paa den Skat, han nu skulde tage i Besiddelse. Ledsaget af et talrigt Følge, traadte Greven af Gowrie ud af Døren, for at modtage Fyrsten,

og denne lavede sig til, at stige af Hesten, medens Sir William Vere holdt Stigbøilen.

„Naa, her er Vi, *equis virisque*, saa at sige!“ raabte Jacob fornøiet: „Jeg hilser Jer, Greve af Gowrie! — Men tag Jer iagt, Sir William, gode Hulterbulter, at I ikke hjelper mig saa keitet ned af Øget, som forleden, da vi Begge faldt omkuld, hvisaarsag Vi have givet Eder hiint passende Binavn. — Ret saa! — Nu, Lord Ruthwen, hvor er Menneskет med Skatten? Bring ham hid, denne vor Skatmester uden Løn! Gid han maa have en lykkeligere Haand, end den virkelige, som jeg betaler i dyre Domme. Men vogt Jer, at jeg ikke skal nødes til, at sige om Jer med Quintilian: *Pro thesauro dat carbones.*“ —

„Eders Majestæt veed, at min ulykkelige Fader, ved en vis Leilighed, sagde: En Ruthwen holder sit Ord, om end Helvede blev hans Løn!“ svarte Lorden med et mørkt Smiil. „Gowrie og jeg, vi ere den Mands Sønner, som talte saa.“

„I maa ikke erindre mig om saa sørgelige Ting, kjære Lord!“ sagde Kongen mørkt: „Jeg omtvivler iøvrigt ikke, at jo I og Eders Broder, under alle Omstændigheder, ville løse Eders Løfte.“

„Eders Naade kan forlade sig derpaa!“ sagde Grev Gowrie koldt: „Men først og fremmest beder jeg, I ville modtage en ringe Forfriskning i Hallen. Min Broder vil imidlertid hidføre Skattens Overbringer.“

„*Bene!* Det vil Vi!“ sagde Jacob munter, idet han, ledsaget af Greven og sit Følge, gik hen mod den store Riddersal: „Jeg tænker, mine Lorder ere sultne, og vi Selv skal vise Jer, at man vilde gjøre os storlig Uret, om man, med Plautus at tale, vilde kalde os *edentulus*. Men I, Greve, og Lord Ruthwen, maa ikke videre forbittre os Nydelsen ved gamle, sørgelige Erindringer.“

Inderligtilfreds og under mangehaande just ikke altfor kongelig Skjemt, indtog Fyrsten sit Maaltid. Kongens Godmodighed yttrede sig paa forskjellige Maader, som viste, at han ikke vilde tilregne Sønnerne Faderens Brøde. Han gav Lord Ruthwen, der syntes at behage ham bedre, end Broderen, flere Beviser paa sin Naade, og indbød ham til sit Hof. Kongens Godhed syntes ei at blive uden Virkning paa Lorden; han skiftede flere gange Farve, og hans ellers saa stolte, høiførende Væsen syntes ligesom forvandlet. Greven af Gowrie derimod var kold og ordknap.

Omsider var det lille Maaltid tilende, og Kongen reiste sig. — „Nok!“ raabte han, rækkende Greven sin Haand: „Altformeget er usundt! Spise, drikke, jage, hæve Skatte — altformeget for en halv Dag! I skal ikke kunne sige om mig med Cicero: *Delectatione satiari non potest.*“

Lord Ruthwen havde fjernet sig et Øieblik. Nu traadte han igjen ind i Hallen, men hans Ansigt var blegt, hans Blik forvirret.

„Er det Eders Majestæt beleiligt, saa fører jeg Eder til den Mand, om hvem jeg har talt; han beder bønligt om Audients, men vil ikke forlade sit Opholdsted.“

„En snurrig Kegle — ved Vor Krone!“ sagde Jacob leende: „Men — hvad skal man gjøre! Han bringer Penge, og det er nok værd, at gaae efter. Det er allerede store Ting, at han vil skille sig ved Pengene, thi han synes mig at være *pecuniæ accipiter*, med Plautus at tale. Nu, lad gaae! Vi vil opsøge ham.“

Da Kongen og Ruthwen vare bortgangne, sagde Greven af Gowrie: „Maaskee kan det more Eder, mine Herrer, at besee nogle Heste, jeg nys har faaet fra Frankrig. Jeg tænker, I vil saaledes bedst fordrive Tiden, medens Hans Majestæt fornøier sig med, at tælle Pengepungene.“ — —

Lord Ruthwen havde imidlertid ført Kongen fra Hal til Hal, fra Værelse til Værelse, og omsider nogle Trapper iveiret. De gik nu gjennem en lang Corridor.

„Som det lader, Mylord! sagde Jacob leende: vil I give os en praktisk Mindelse om det gamle Ord: *Post coenam stabis, aut mille passus meabis,* thi ellers indseer jeg ikke, hvorfor I har skjult vor frivillige Skatmester i en saa fjern Deel af Slottet."

„Jeg troede, det var nødvendigt, at holde ham fra enhver Anden, indtil Eders Naade havde talt med ham!" svarte Ruthwen: „Imidlertid ere vi der nu strax. Hiin Dør fører til Taarnkammeret, og der er han."

Samme Øieblik tog Ruthwen en Nøgle frem af sit Belte, og stødte den med usikker, skjælvende Haand ind i Laasen. Døren gik op; Kongen traadte ind.

Men hvo beskriver Monarkens Rædsel, da Døren samme Øieblik fløi i efter ham, da han hørte Lord Ruthwen fjerne sig med hurtige Skridt, og en fra Isse til Fod pandsret Mand stod ligeoverfor ham med lukket Visir og draget Sværd! — —

Medens dette foregik i Slottet, og Grev Gowrie, i Staldene, viste Kongens Ledsagere de fra Frankrig hidkomne Stridsheste, havde John Ramsay sagte listet sig efter Flora Mac Alpin, der lystvandrede i den nærliggende Slotshave, og pludseligt greb han Pigens Haand.

„I denne fjerne Egn, ved Bredden af Tay," sagde han omt: „skulde jeg altsaa gjenfinde den Stjerne, som oprandt for mig ved Themsens Bred, som jeg hver Dag har seet med Længsel efter!"

„O, jeg beder Eder, Sir John," svarte Flora ængsteligt: „fornye ei det Sprog, som jeg aldrig havde skullet lytte til!" — „Hør mig, dyrebare Flora!" — „Nei, Sir!" afbrød hun ham strax: „Den fattige, forladte, af Andres Naade levende Pige tør ikke høre slige Ord af en

ung Mands Mund, som hører til Skotlands høieste Adel. At jeg har gjort det før, skete af Uerfarenhed, af barnagtigt Letsind, og volder mit Livs Ulykke!"

„Og just af denne Grund skal og maa I høre mig!" raabte Ramsay heftigt: „Ei har jeg gjenfundet Eder, for at tabe Jer igjen, mindst nu, da vi maaskee tør haabe, at besidde hinanden for stedse!" — „Hvorledes?" raabte Flora studsende: „Hvor kan en saadan Tanke —" „Jeg beder Eder, dyrebare Flora, lad mig tale! Eders og min Livslykke beroer maaskee paa dette Øieblik!" raabte Ramsay heftigt: „Nys har Mester Lancelot sagt mig, at I ikke er hans Søsterdatter, at Stuart, Greve af Bothwell, da han maatte rømme Landet, har betroet Jer til ham, og, ved en skriftlig Anviisning, foreskrevet, at I, efter Grevens Død, skulde bringes til Kong Jacob. Greven har ladet Ord falde, som hentyde paa, at I tilhører ham meget nær, maaskee som Datter. Lancelot maa snart faae Audients hos Kongen. I den vil Eders Byrds Hemmelighed aabenbares. Ere Omstændighederne, som jeg ahner, saa kaster jeg mig strax for Monarkens Fødder, og beder om Eders Haand. Kongen elsker mig, han vil samtykke, og min Fader ligeledes . . . ."

I dette Øieblik reiste sig i Slotsgaarden en mægtig Larm. Man hørte en Tjener raabe: „Herfrem med det kongelige Følges Heste! Hans Naade er allerede bortreden!" — Rask løb Ramsay og Flora til Havedøren. Kongens Følge — deriblandt Greven af Gowrie — styrtede ud af Staldene.

„Tilgiver, I Herrer, at jeg opholdt Eder!" raabte han levende: „Herfrem med Hestene! Hurtigt! Hallo! Skynder Eder, mine Svende! — Jeg vilde være utrøstelig, om I, mine Herrer, skulde faae en Irritesættelse for min Skyld." — Denne Scene fandt Sted i Nærheden af

Portnerhuset. Lancelot og Portneren stode udenfor Døren.

„Naadige Herrer!“ raabte den Første: „Kongen er endnu i Slottet; han har ikke forladt Huset.“ — „Hvad taler den Hund?“ raabte Greven af Gowrie i Vrede: „Enten kjender han ikke Kongen, eller han har Ondt isinde. Heida, Portner! Ikke sandt, Du har nys seet Kongen ride ud af Porten?“ — „Isandhed, Mylord! svarte Portneren, sammenknugende sin Hat: Jeg har ikke rørt mig af Stedet, og har ikke seet Hans Naade Kongen; men da I siger det, saa maa han vel være reden, hvorvel jeg her i min Lomme har Nøglen til den ydre Port, som jeg, efter Eders Befaling, har lukket.“ — „Løgner! skreg Greven, sparkende efter Portneren: Kongen er borte! Jeg saae ham galoppere ud af Porten!“

Medens Lorderne ikke vidste, hvad de skulde tænke, og saae paa hinanden med bestyrtet Mine, kastede Ramsay et Blik op til et rundt Taarn, hvis Fod Slotshaven begrændsede, og hvor han, da han lystvandrede med Flora, tilfældigviis havde seet en halvaaben Udfaldsport. Nogle Favn nedenfor Taarnets Tinde var et lidet Vindue.

„Der! — der!“ raabte Ramsay, pegende op mod Vinduet. Stemmen svigtede ham.

Lorderne saae op. Hvad saae de! — Kongens Hoved viste sig ved Vinduet; en Haand greb ham i Struben, og syntes med al Magt enten at ville qvæle ham, eller trække ham tilbage i Kammeret.

„Hjelp! — Forræderi! — Hjelp, Mylord af Mar!“ raabte Kongen nu med halvqvalt Røst.

„Forræderi! Djævelsk Forræderi!“ tordnede Greven af Mar, dragende sit Sværd: „Følger mig, mine Venner!“

„Op i Slottet! Kongen til Hjelp!“ raabte de Vere og Herries, idet de styrtede ind i Borgen med blanke Klinger. Gowrie ilte efter dem.

John Ramsay vilde just gribe den Sidste, og allerede berørte han hans Skjærf. Men han betænkte sig, og idet han satte en Tjener sin Dolk paa Brystet, raabte han: „Fører ikke den lille Udfaldsport i Haven op til Portkammeret? — Svar, Menneske, eller — ved Christi Blod! — jeg gjennemborer Dig!“

„Jo, ædle Sir, den fører derop!“ — Med to Spring, lig en ung, kamplysten Løve, styrtede Ramsay ind i Haven, og forsvandt bag Taarndøren.

Vi vende imidlertid tilbage til Kongen, der befandt sig i Taarnkammeret med sin pantserklædte Fjende. Kammeret havde to Indgange og et i Mandshøide anbragt Gittervindue. Den første Indgang var den, hvorigjennem Ruthwen havde indført Fyrsten; den Anden var ligeoverfor. Da Kongen saae sig alene med en harniskklædt Mand, der holdt et blankt Sværd i Haanden, foer han, i det første Øieblik, heftigt tilbage, men strax fattede han sig. Skjøndt Kong Jacob gruede for at see en dragen Klinge, var han dog ingenlunde feig. Her kom endnu en anden Omstændighed til, som maatte indgyde ham Mod: hans Modstander rystede over hele sit Legeme.

„Hvad er Din Hensigt, Menneske?“ skreg Kongen. — Manden taug, men forblev i sin Stilling. — „Er Du en leiet Morder, og vil Du vove, at lægge Din forvorpne Haand paa Os, Herrens Salvede?“ vedblev Jacob: „Det vilde komme Dig dyrt at staae.“ — Manden vedblev at tie; men han rystede. — „Jeg tænker,“ sagde Kongen: „Du er en fattig Djævel, som disse lumske Lorder ville tvinge til en Ugjerning, men som i Grunden er en ærlig Karl. Lad mig derfor slippe ud, og jeg vil belønne Dig kongeligt.“ — Med disse Ord gik Kongen hen mod Døren, men Manden holdt sit Sværd imod ham. — „Hvad Djævlen skal det betyde? raabte Kongen: Vil Lord Ruthwen drive Spot med Os, siden han stiller en Hund mod Os,

som hverken kan biæffe eller bide? Skal Vi maaskee holdes fangen her? Aabn flux Vinduesgitteret! Ved Vor Vrede! Aabn Vinduet!" — Den Væbnede nølede et Øieblik. Derpaa gik han hen og aabnede Gittret. I dette Øieblik traadte Ruthwen atter ind i Kammeret.

„Ha, hvad er det?" raabte han heftigt, idet han rev Dolken fra den Væbnedes Side og satte Spidsen paa Kongens Bryst: „Kom ihu, at min Fader er omkommen ved Eder, at nu Eders Liv er i min Haand, og følg mig!"

„Eders Fader blev et Offer for sin Misgjerning, og døde efter Lovens Kjendelse!" svarte Jacob med Værdighed: „Vogt Jer, Utaknemmelige, at I ei skal fare ligesaa ilde!" — „Følg mig!" gjentog Ruthwen vildt. — „Hvorhen vil I føre mig, Forræder?" spurgte Kongen: „Jeg viger ikke herfra! Jeg beder Eder, Alexander Ruthwen, betænk, hvad I gjør!" tilføiede han formildende.

„I vil ikke overgive Jer? Guds Død! Saa maa man vel tvinge Jer!" raabte Ruthwen rasende, idet han rakte den Væbnede Dolken, rev et af sine Strømpebaand af, og greb Kongens Hænder, for at binde dem. Da Lorden var en Mand af Kæmpestyrke, vilde dette ikke faldet ham vanskeligt, naar ikke Kongen i samme Øieblik var sprungen til Vinduet og havde tilraabt sit Følge de ovenanførte Ord. Vel søgte Ruthwen at forhindre det, ved at gribe ham i Struben; men Kongens Lorder havde hørt Raabet, stormede op ad Hovedtrappen og søgte at opbryde Døren.

„Velan! raabte Ruthwen med Vildhed: Nu gjelder det en Gjerning, som jeg ikke troede nødvendig. I og jeg, Begge maae vi døe. Jeg hævner Dig, min Fader!" — Med disse Ord greb Ruthwen paany efter den Væbnedes Dolk, rev den af Skeden, og vilde just kaste sig over Kongen, da Bagdøren gik op, og John Ramsay styrtede ind som en Rasende. — „Døe, Uhyre! Døe, djæ-

velske Forræder!“ skreg Ynglingen, idet han stødte Lorden sin Dolk togange i Siden. Ruthwen vendte sig mod ham, uden at vakle. — „Stød dybere, Ramsay! Stød dybere! Han har en tyk Vams paa!“ raabte Kongen.

Pagen vilde give Lorden endnu et Stød, da Sir Hugh Herries og Thomas Erskine, som, da de ikke havde kunnet finde Hovedindgangen, vare vendte om og havde truffet Løntrappen, traadte ind i Kammeret. I dette Øieblik greb Ramsay Ruthwen, som begyndte at vakle, og kastede ham mod de Indtrædende. Under deres Sværdslag styrtede han til Jorden, og raabte døende: „Ak, jeg forskylder ingen Dadel for denne Gjerning!“ — —

Medens dette foregik i Taarnkammeret, larmede Greven af Mar og Sir William Vere ved Hoveddøren, som det omsider lykkedes dem at opbryde.

„See, mine Venner, hvor sørgeligt!“ raabte Jacob smerteligt, idet han pegede paa Lordens Liig: „Han var en Forræder, en *necator*, som havde isinde at ombringe Os, men dog gav jeg gjerne et Par Fingre til, at den Ulykke ikke var skeet. *Dolet hoc cordi meo!*“

„Beklag ham ikke, Sire!“ raabte Hugh Herries, sparkende ad den Døde: „Det Uhyres Liig burde bindes ved en Hestehale og slæbes gjennem Perth's Gader.“

„Ak, Sir Hugh Herries! Hans Faders Hoved faldt for Bødlens Øxe!“ sagde den gode Konge sukkende. —

„Og hans Liv, saavelsom min Broders, skulle I Alle betale med Eders Hoveder!“ raabte en Stemme i Døren, og strax efter indtraadte Greven af Gowrie, et draget Sværd i hver Haand, ledsaget af syv Bevæbnede.

Øieblikkeligt begyndte nu en rasende Fægtning. Otte vare Kongens Fiender — hans Forsvarere kun Fire. De Sidste maatte desuden sørge for, om muligt at udrive Fyrsten af denne Dødsfare. Alt beroede paa, at drive Modstanderne ud af Taarnkammeret. Efter stor Kraftan-

strengelse lykkedes det, begunstiget af den Omstændighed, at Gowrie og hans Venner fægtede i Indgangen, medens Kongens Kæmper kunde udbrede sig i Kammeret. Da de Angribende vare drevne ud paa Corridoren, lukkede Greven af Mar Døren for Kongen. Fægtningen vedvarede imidlertid. Greven af Gowrie sloges som en saaret Tiger. Han vidste, at Ære og Liv stod paa Spil. Hans Folk derimod viste mindre Mod; men alligevel var Kampens Udfald temmelig usikkert. Sir Hugh Herries var lam, og kunde neppe føre Sværdet; de Vere var tilaars; næsten Alt beroede paa Grev Mar og John Ramsay. Kampen havde næsten varet et Qvarteer; Kongens Stridsmænd vare igjen trængte tilbage mod Taarndøren; Pladsen begyndte at vorde knap. Nu besluttede John Ramsay, enten at vende Kampen til Seier, eller at opoffre sig for sin Konge. Heftigt stormede han ind paa Gowrie, forvirrede ham ved nogle rask paa hinanden følgende Sværdhug, kastede pludseligt Kaarden bort, drog Dolken, bukkede sig dybt, og underløb sin Modstander. Medens han omslyngede ham med den Venstre, søgte han med den høire en Aabning i Harnisket, og da han havde fundet den, stødte han ham Dolken i Siden indtil Hæftet. Som truffen af Lynet, styrtede Gowrie til Jorden, uden at sige et Ord. Ramsay's Staal havde gjennemboret hans Hjerte. —

Da Grevens Stridsmænd saae deres Herre styrte, flyede de med et Angestskrig; Greven af Mar og Sir William Vere forfulgte dem indtil Trappen. — —

Skjønt Kongens Ledsagere havde meent, at han, mens Kampen stod paa, vilde søge at frelse sig op ad Løntrappen og tage Flugten til Staden, fandt de ham dog, da de aabnede Taarndøren, staaende ved Ruthwen's Liig med foldede Hænder og taarefulde Øine.

„Jeg er ikke skyldig i det udøste Blod, ved Gud ikke!“ raabte han rystet, da man meldte ham Grevens Død. „Ha, kunde jeg gjøre dem levende, vilde jeg tilgive dem!“

„De have faaet Løn for deres Forræderi, Sire!“ sagde Greven af Mar, idet han stødte Sværdet i Balgen.

„Tænk ei paa Forræderens Død!“ raabte Hugh Herries: „Tænk paa at lønne Den, som Eders Naade og vi Alle skylde Seiren og Livet. Uden John Ramsay vare vi Alle forlorne.“

Man fortalte nu Kongen, hvorledes hans Page havde udmærket sig andengang. — „Du er en vakker Gut, John Ramsay, men nu skal Du hedde Sir John Ramsay for stedse!“ raabte Kongen, som altid var fornøiet og snaksom, naar han blot kunde rose og glæde Nogen: „Du haver fægtet som en ægte Ridder; knæl derfor, knæl strax, siger jeg! Jeg vil slaae Dig til Ridder paa Stedet.“

Ynglingen kastede sig for Kongens Fødder, Jacob tog Greven af Mar's blodige Kaarde, og slog den Knælende til Ridder, dog med bortvendt Ansigt.

„Men hvorfor bliver Du liggende? Stat op, og omfavn mig efter gammel Skik, Sir John!“ sagde Fyrsten.

„Sire!“ tog Ynglingen Ordet, idet han greb en af Kongens Hænder og trykte den mod sine Læber: „Jeg har endnu en Bøn til Eder.“

„Stat op, den er Dig bevilget — naar det ikke er Penge, Du forlanger!“ svarte Jacob.

„Det er ingenlunde Tilfældet!“ sagde Ynglingen smilende: „Jeg beder Eder blot forunde Glarmester Lancelot Young af London, en gammel Bekjendt af mig, naadigst Audients, og, om muligt, bønhøre ham. Denne Mand er den Samme, om hvem Ruthwen sagde, at han havde noget af Vigtighed at overantvorde Eders Majestæt.“

„Ah, han med Skatten?“ skreg Kongen forfærdet: „Bliv mig fra Livet med den Skat, John Ramsay!

Aldrig mine Dage vil jeg have noget at gjøre mere med en saadan Skat! — Jeg mener, det var et Opspind af Lorden, for at lokke os i Snaren, en Phantasie, intet Videre. Eller mener Du, John Ramsay, at Mennesket virkeligen fører en Skat hos sig, en ordentlig, dygtig, betydelig Skat, og at han vil overantvorde Os den som dens retmæssige Eiermand?"

„Jeg kan paa Ære forsikkre Eders Naade, at Manden, efter sit eget Sigende, er i Besiddelse af Papirer, som den landflygtige Frants Stuart, Greve af Bothwell, har betroet ham i sin Tid, samt af en værdifuld Gjenstand, som er Eders Majestæts Eiendom."

„En værdifuld Gjenstand! Ei, ei, seer man det! — Og Papirer, der have tilhørt den arme Frants Stuart, som var et Bruushoved! Jeg vilde stedse kaldt ham tilbage; nu er han død, som jeg hører. Nu, før ham til mig, denne Din Bekjendt, men i Cistercienserklostret, ikke her, i dette Myrderiets og Forræderiets Huus, hvor jeg ikke vil opholde mig et Qvarteer længere!" — — —

Der feilede kun Lidet i, at Kongen jo var kommen i en ny Fare. Den faldne Greve af Gowrie var Staden Perth's Provost, og meget yndet af Borgerne. Da disse hørte hans Død, flokkedes de udenfor Palladset, og truede, med Sværd i Haand, at hævne ham. „Kongens grønne Kjortel skal betale denne Gjerning," sagde de, og det kostede Møie, at adsprede dem.

Som en arm Synder, med sin Kasse under Armen, vandrede Lancelot Young, ført af John Ramsay, til Cistercienserklostret, hvor Kongen vilde give ham Audients.

„Dette er altsaa Skatmesteren, ved hvem vi egentligen ere komne i den store Fare!" raabte Jacob, da Young, med alle Tegn paa Kummer og Angst, kastede sig ned for ham paa begge Knæe. „Nu, nu, stat op, min

gode Mand! Du er jo ikke Skyld deri. Vær derfor ved frit Mod, og ryk kun ud med Skatten!"

„Eders Majestæt ville først tillade mig, ydmygst at overrække Eder disse Papirer, som Frants Stuart, Greve af Bothwell, ved sin Flugt ud af Landet betroede mig tillige med et Barn."

„Et Barn?" raabte Kongen leende, idet han greb efter Papirerne: „Ak, Mester Lancelot, Du synes just ikke at være En af de syv vise Mænd, aldenstund Du har modtaget en saadan Forøring, og jeg vil haabe, at det ikke er den *thesaurus*, Du vil overantvorde os!"

„Det er dog for en Deel Tilfældet, hvis Eders Naade tillader det!" svarte Lancelot lidt modigere, dog med et dybt Suk: „Det videre, som jeg ikke kjender, vil Eders Majestæt erfare af Dokumenterne."

„Hvad?" raabte Kongen, der imidlertid havde gjennemløbet disse: „Det er de Dekumenter, som Bothwell, mod al Ret og Billighed, forholdt mig saa lang Tid, som jeg troede tilintetgjorte, og hvis Affavn bragte mig saa store Tab! Nu overantvorder han mig dem, og derfor skal jeg modtage og forsørge hans Datter af retmæssigt, skjøndt ikke jevnbyrdigt Ægteskab! — Hm, hm! — han har en stærk Tro til Os! — — Men — der ligger dog Noget deri, som jeg ikke kan nævne, men som behager mig saare vel. Han tiltroer Os etslags særdeles *magnanimitas*, og han skal ikke have taget feil. — Nu, Lancelot Young, sig os: hvor har Du Barnet?"

„Herudenfor! Hun staaer ude i Forgemakket!" raabte John Ramsay hurtigt, med lynende Øine: „Befaler Eders Naade maaskee . . . ."

„Jh, du tager Dig jo skrækkeligt af den Sag, Sir John! sagde Kongen: Det er imidlertid meget smukt af Dig, og saa lad da Pigen komme ind! Jeg vil see hende."

– Som et Lyn var Ramsay ude af Døren, og kort efter traadte han ind igjen med Flora.

„Saa det er hende? raabte Kong Jacob overrasket: Ja, John Ramsay, nu kan jeg forklare mig, hvorledes det gaaer til, at Du paa eengang er bleven saa stor en Børneven. — Nu, Du behøver ei at skamme Dig, mit Barn! vedblev han godmodig, idet han vendte sig til Flora: Ridderen er en vakker ung Mand — men det veed Du vist bedre, end jeg, og I ere maaskee gamle Bekjendte? Har jeg truffet det, John?“

„Om jeg end vilde nægte det, saa vilde det dog ikke undgaae Eders Naades skarpe Øie! svarte Ramsay: Det var ogsaa mit Forsæt, at falde Eders Majestæt tilfode og bede om Eders Samtykke i min Forbindelse med Flora.“

„Jh, hvad skulde der vel være iveien!“ raabte Kongen saameget gladere, som han jo nu fik Pigen forsørget for saa godt Kjøb: „Jeg giver mit Samtykke *tutorio nomine*. Det forstaaer sig, Vi veed jo ikke, hvad Din Fader vil sige dertil. Imidlertid mener jeg, han vil ikke have Synderligt at indvende; thi om ogsaa Pigens Moder ikke er af ædel Stamme, saa er dog Faderen en Greve, og, hvad mere er, en Stuart, altsaa er Din *Sponsa* paa en Maade en Frænke af Vort Huus; men Du selv er jo nu Ridder, altsaa uimodsigeligt at betragte som *homo suæ spontis*, for at tale med *Celsius*. Jeg mener ogsaa, at naar Vi rigtigt har gjennemstuderet disse Papirer, vil det lade sig gjøre, at tilspaane Datteren noget af Franks Bothwell's sequestrerede Gods, og — — saa tag hende i Guds Navn!“

De to Elskende kunde ikke beherske deres Henrykkelse. De kastede sig paa Knæe for Kongen, og bedækkede hans Hænder med Kys.

„Nu til Dig, Menneske, Glarmester, Skatmester!“ raabte Jacob: „Hvor haver Du vore Penge, vore Guld-

stykker? Eller er det kanskee Diamanter, *fulvo pretiosior auro,* som den hedenske Poet Ovidius udtrykker sig? — Med eet Ord: hvor har Du Skatten?"

„Her, Eders Majestæt!" sagde Lancelot med Angst, idet han kastede sig for Kongens Fødder, aabnede Kassen, og holdt den frem. Han vilde sige endnu mere, men Stemmen svigtede ham.

Jacob greb hastigt efter Kassen i den Tanke, at Diamanter, eller idetmindste Guldstykker, vilde blinke ham imøde. Men neppe havde han seet deri, før han trak sine Hænder til sig, som om en Slange havde bidt ham.

„Menneske, er Du rasende?" skreg han, idet han traadte nogle Skridt tilbage, siensynligt forfærdet: „Ere I Alle blevne gale? De vrævle allesammen om en Skat, og hvad er der i Kassen? — Et afskaaret Hoved, saasandt Herren lever! — Det er ret en Ulykkesdag idag! Neppe ere vi undkomne af en stor Fare, før der truer os en ny, thi jeg tør sværge paa, at dette Menneske er forrykt. *Nulla calamitas sola!* Det var slet ikke saa underligt, om dette Menneske samlede paa Hoveder, og nu, i sin Forrykthed var hidkommen, for, som en Raritæt, der endnu fattes ham i hans Samling, at udbede sig et Kongehoved, nemlig vort Eget!"

„Ak! sukkede Lancelot: Allerede dette Hoved er en Konges Hoved, destoværre!"

„Der har vi det! Der har vi det!" skreg Jacob endnu mere forfærdet: „Har Du hørt det, John Ramsay? Det gedigne Galenskab taler udaf ham! Træk Dit Sværd, Ramsay, og skaf mig ham herud!" —

„Kun et Øiebliks Gehør, Eders Majestæt!" raabte Lancelot endnu stedse knælende, idet han satte Kassen for Kongens Fødder, og bedende oplæftede sine Hænder.

„Saa tal, Menneske, men Gud trøste Dig, hvis Du rører Dig af Pletten!" raabte Jacob lidt roligere.

„Jeg er ikke forrykt, men jeg havde let kunnet vorde det af Sorg!“ sagde Lancelot, idet Taarerne trillede over hans Kinder: „Eders Naade ville tillade mig, at fortælle min Ulykkeshistorie. Jeg er En af Dronning Elisabeths Hofglarmestere. For længere Tid siden fik jeg og min Collega Breadbottom Befaling, at reise til det ophævede Kloster Sheene i Surrei, for at udtage de med kosteligt gammelt Maleri smykkede Vinduer, der igjen skulde indsættes i Michaeliskirken i London. Vi kom til Klostret, og indpakkede de gamle Kunstsager til Transport. Da hørte vi, at der, i et gammelt Pulterkammer paa Kirkeloftet, skulde findes endnu flere kunstigt bemalede Ruder. Vi ilte did, og gjorde et rigt Fund. Da Kammeret var fuldt af Skrammel, saa rømmede vi op, i det Haab, endnu at finde mere. Omsider traf vi paa en halvforfalden Kiste, bedækket med et mslædt Klæde. Vi bleve nysgjerrige, allerhelst da der udbredte sig en særdeles Vellugt sammestedsfra. Til vor Overraskelse fandt vi et med kostbare Specerier indbalsameret, fuldkommen udtørret Liig. Længe betragtede vi det, og brøde vore Hoveder med, hvo dog den Døde kunde være. Omsider fik jeg det Indfald — o, jeg har angret det tusindgange, og fordømt den Gjerning, som det fremkaldte! — at jeg nok, for Sjeldenhedens og Vellugtens Skyld, kunde tilegne mig Hovedet af dette Liig, og tage det hjem med. Jeg gjorde det. Med en Kniv skilte jeg det fra Legemet, og tog det med. Breadbottom stod derfor. Da jeg var kommen hjem, stillede jeg Hovedet i et Skab, som det fyldte med Vellugt. Mine Huusfæller sagde jeg Intet, at de ikke skulde ræddes. Hvo beskriver min Skræk, da min Nabo Breadbottom, med hvem jeg dengang endnu levede paa en venskabelig Fod, kom til mig og sagde: „Veed I, hvem det Hoved tilhører, I har medtaget fra Klostrer Sheene? Det er Kong Jacob af Skotlands Hoved! Han faldt i Slaget ved Flodden, og da han

døde i Band, torde Ingen begrave ham; derfor blev han bragt til Klostret Sheene!" — Var Jorden sunken under mig i dette Øieblik, havde jeg ikke kunnet blive mere forfærdet. Jeg kjendte et Edikt af Henrik den Ottende, som erklærer det for en majestætsforbryderst Gjerning, at forgribe sig paa et kongeligt Liig. — Imidlertid søgte jeg at fatte mig, saa godt jeg kunde. Jeg modsagde min Nabo, men han forsikkrede, han vidste det meget nøie; for faa Dage siden havde Kongens forrige Sakristan fortalt ham, at Kongens Liig i lang Tid havde befundet sig i Klostret Sheene, hvor man havde flyttet det fra een Hvælving til en anden, indtil det omsider var bleven sat op paa Loftet blandt noget gammelt Skramleri*). — Neppe havde Breadbottom forladt mig, før jeg ilte til Klosteret Sheene; Alt var, som han havde sagt. — En uhyre Angst martrede mig nu Dag og Nat, og den naaede en gruelig Høide, da min Nabo kort efter blev min Dødsfiende, fordi Dronningen overdrog mig alene at sammensætte de malede Glar. At min Hemmelighed var i min Fjendes Haand og mit Hoved Bødlen hjemfaldet, hvis han røbede den, bragte mig næsten til Vanvid. Ofte havde jeg fattet det Forsæt, selv at angive mig; jeg frygtede ellers, at miste Forstanden. Da kom Efterretningen om Greven af Bothwell's Død; jeg aabnede det mig for dette Tilfælde betroede Dokument, og det bød mig overantvorde Eders Majestæt Flora og hine Papirer. Som et Lyn foer den Tanke gjennem min Sjel, at kaste mig for Eders Naades Fødder og sige Eder Alt. I er bekjendt som en naadig Herre; Eder alene har jeg fornærmet ved at forgribe mig paa Eders Ahnherres Liig; I alene skal straffe mig! — Her, Sire, er hans Hoved, og — her er mit!" — — —

*) Lancelot's Gjerning, med alle Biomstændigheder, er aldeles historisk.

Da Lancelot havde udtalt, kastede Kongen et deeltagende Blik paa den Ulykkelige, og gik derpaa, med Hænderne paa Ryggen, længe op og ned i Værelset. Omsider blev han staaende, rømmede sig, og sagde:

„Deels for vedbørligt at kunne efterkomme Vor Pligt som dette Lands salvede Monark, deels af særdeles Liebhaveri, har Vi gjort *jus* og dets Studium til Vort Livs Opgave, og Vi vilde handle tvertimod — jeg mener, jeg vilde gjøre mig selv Uret — naar Vi vilde nægte, at Vi flittigt har studeret *jus naturale, jus civile, jus publicum, jus feudale, jus emphytenticum,* ja saagar *jus canonicum.* Men fremfor Alt ere Vi gangne saare dybt i Granskningen af de Dele af Jurisprudentsen, hvori der handles om en Monarks Forrettigheder, eller om deres Krænkelse, saavelsom om en Monarks Pengesager, og Vi kunde vel, i sidste Henseende, tilføie, at Vi, saa at sige, have forvandlet en *Voetii, Groenwegii et Pagenstecheri* Værker *in succum et sangvinem* i Os. Vi kunde ogsaa, med et Dusin Lovsteder, klarligen godtgjøre, at det er en Forbrydelse, som forskylder Døden, om Nogen, med Forsæt og i ond Hensigt, skamferer, lemlæster, eller paa anden Maade forgriber sig paa et kongeligt Liig. Men om nogen *bona fide,* for en Raritæts eller en god Lugts Skyld, skjærer Hovedet af en Monark . . . . . ja, det er en *casus,* som endnu til Dato ikke er forekommen Os nogensteds. — Alligevel maa Du, Lancelot Young — som passende herefter kunde kaldes Lancelot Hovedafskjærer — alligevel maa Du ikke mene, at om Du ogsaa, uvitterlig og uden ond Hensigt, har forovet denne Gjerning, saa maa Du dog ikke mene, siger jeg, at Du ikke har forskyldt den haardeste Straf; thi om Du end ikke, i strengeste Forstand, har begaaet et *crimen læsæ majestatis,* saa var det dog muligt, at naar samme Gjerning kunde overføres Dig, vilde Du ikke slippe med Livet. Men det er billigt, at Vi først og fremmest

opkaste det Spørgsmaal: Har Du virkeligen forsøvet tidtmeldte Gjerning? — Dette finde vi nu saare, saare tvivlsomt, thi — —"

„Ak, Eders Majestæt! afbrød Lancelot den Talende med et dybt Suk: Det er udenfor al Tvivl! Der er Hovedet, og her i mit Belte sidder Kniven, hvormed jeg har afskaaret det."

Uden at lade sig afbryde, vedblev Kongen: „Dette finde vi nu saare tvivlsomt, thi Du kan, *primo*, være et tungsindigt, til Melancholie genegent Menneske, der gjerne vil være af med Livet, men, af religiøse Grunde, ikke tør berøve sig det, og nu agter at gjøre Os til sit Redskab, idet han anklager sig for en Misgjerning, som han ikke har begaaet; *secundo* kan Du være forrykt i Hovedet, *mente captus*, og indbilder Dig nu, at den hele Historie *re vera* har tildraget sig — —"

„Ak Gud, det er kun altforvist!" raabte Lancelot.

„Saa vær dog stille, Menneske, og snak ikke i Munden paa mig, thi det er, mod Respekten, og Du snakker Dig kun paa Skaffottet, siger jeg Dig! — *Tertio* er Du ikke anklaget for nogen Forbrydelse, og hvad Du, uspurgt, vidner mod Dig selv, gjælder, efter dette Lands Love, intet. Vi vil imidlertid antage, at Du virkeligen haver skaaret Hovedet af et indbalsameret Legeme; hvorledes vil Du saa bevise, at Hovedet *quæstionis* virkeligen havek tilhørt vor Ahnherre? — Du vil maaskee sige —"

„Nei, der feiler Eders Naade!" faldt Flora ham ængsteligt i Talen, da hun frygtede, at Lancelot skulde sande Kongens Ord, og virkeligen snakke sig paa Retterstedet: „Mester Lancelot maatte være reent forrykt, om han, blot for at miste sit Hoved, vilde sætte sin Mening igjennem, eller overhovedet sige et Ord mere."

„*Bene dixisti!* Det kalder man et *argumentum ad hominem!*" sagde Jacob med et bifaldende Hovednik: „Du

vil altsaa ikke sige, men Du kunde sige, at det omtalte Liig altid har været anseet for Vor Ahnherres. Herpaa svare Vi imidlertid: Ved Kongens Død i Slaget ved Flodden, var ikke Nogen tilstede, som havde kunnet afsægge lovligt Vidnesbyrd derom; der vare endogsaa dem, som paastode, at de dødelige Levninger, man udgav for Kongens, slet ikke vare hans, men at de havde seet ham galoppere bort paa en brun Hest. Desuden har man endnu forskjellige Traditioner. Saaledes siger man, at Lord Home, en vild og grusom Mand, som man nok kunde tiltroe Sligt, har bragt Kongen til Homesborg og har styrtet ham i en dyb Brønd; Andre sige, at han, efter Slaget ved Floddenfield, har indskibet sig til Palæstina, hvor Pillegrime ville have seet ham. Det eneste Vidnesbyrd for Ligets Identitæt beroer altsaa paa Engellændernes, paa Fjendernes Udsagn; men om en Fiende siger Cicero: *Nulla est eius testimonii dictio.* — Kan Du altsaa ikke fremskaffe bedre Beviisligheder for en begangen *crimen læsæ majestatis* og *in specie* for Ligets Identitæt med Vor Ahnherres, saa see Vi Os nødsaget til, uden videre at afvise Dig, og at raade Dig, for evigt at stille denne Sag i Beroe, men derhos i al Stilhed lade dette Hoved begrave etsteds i en christelig Kirke eller paa en Kirkegaard.“ —

„Eders Kongelige Majestæt skjænker mig nyt Liv!“ raabte Lancelot i en Tone, som om en stor Byrde var veltet af hans Bryst. „Men,“ tilsoiede han med stor Bekymring: „vil man ikke alligevel tilsidst anfægte mig i London for den Sags Skyld, naar jeg ikke har noget Skriftligt at retfærdiggjøre mig med?“

„Noget Skriftligt?“ gjentog Jacob betænkeligt: „Hør, Mester Lancelot, det er min oprigtige Mening, at det ei i nogen Henseende er raadeligt, at vove mere ved denne Sag, være sig mundtligt eller skriftligt. Men der falder mig noget Andet ind. Bliv her, gaae til Edinburg, jeg

vil gjøre Dig til min Hofglarmester, og Du skal faae en god Løn. — Du samtykker? — Jh nu, saa ere vi jo Allesammen paa det Tørre. Derfor siger jeg Dig, *surge velociter*, stat op i en Fart (Lancelot laae nemlig endnu paa sine Knæe.) Tag Hovedet, og skynd Dig til London dermed, at Du kan faae det stædt til Hvile. Beskik saa Dit Huus, og drag til Edinburg!"

Sjeleglad forlod Lancelot Cistercienserklostret, ledsaget af Ramsay og Flora, der kort efter bleve et lykkeligt Par, og opsloge deres Bolig i Edinburg. Her traf de allerede Lancelot og Griselda, der nu ogsaa havde gifret sig. Ridder John Ramsay tog sin Ven tilside, og examinerede ham, hvorledes det var tilgaaet, at han saa hastigt havde gjort et Skridt, som han, i saamange Herrens Aar, havde vægret sig ved at gjøre. Lancelot trak paa Skuldrene og svarte: „Griselda's Ømhed havde i Længden molesteret ham noget, og han havde ægtet hende i den Mening, at han, paa denne Maade, bedst blev hende qvit!"

Et originalt, men probat Middel, som vi hermed, for lignende Tilfælde, ville anbefale Læserne af denne Historie.

C. v. Wachsmann.

Jomfruen af Joinville.

For over trehundrede Aar siden, under Frants den Førstes Regjering, talte man i Joinville, i Champagne, meget om en Pige af simpel Stand, men vidunderlig Skjønhed. Hun havde ingen Formue, ingen Paarørende, boede i Udkanten af en Forstad, i et lidet forfaldet Huus, og levede af Spind. Dette indbragte hende vistnok ikke meget; imidlertid faldt dog, trods hendes simple Dragt, hendes deilige Skabning strax i Øinene; hendes lille Hue klædte hende fortryllende; hendes sorte Øine vare saa milde og hendes Træk saa yndige, at hun vilde havt Synd af, at skjule dem under Maasken, som de fornemme Damer dengang brugte. Det var en Lyst, om Søndagen at see hende knæle i Kirken og bede andægtig til Gud, det skjønne Hoved bøiet mod Skulderen. I denne yndige Stilling lignede hun Jomfruen, som pryde Høialtret; derfor kaldte Folk i Joinville hende ogsaa „Jomfruen."

Hendes Vandel var reen; men hun var ikke En af hine stolte Dydige, hvis Ydmygelse man ei kan andet, end ønske. Hendes Sædelighed var ikke menneskeskyv; hun stillede den ikke tilskue; hun talte aldrig om Andres Feil. Mangen riig Ungersvend beilede til hende; men hun sagde Alle Nei, saa sødt, at Ingen kunde vredes paa hende derfor.

„Jeg foragter ikke Kjærligheden og vil ikke byde den Trods! sagde hun tidt: Saavidt jeg kan dømme derom, efter det, jeg seer, er det en Følelse, som kommer og gaaer bort, uden at spørge os ad, uden at vi kunde kalde den, eller holde paa den. Det er altsaa muligt, at jeg kan føle den imorgen; men idag kjender jeg den endnu ikke, og behager det Himlen, at lade mig forblive i denne Uvidenhed, skal jeg ikke beklage mig derover."

Naar, paa den anden Side, gudsfrygtige Personer opmuntrede den Forældreløse til, at kaste sig i Himlens Favn, svarte hun beskedent: „Det vovede hun ei at gjøre, af Frygt for, at hun siden skulde angre det; man løb Fare, at fordærve sin Sjel, naar man, af Omhu for den, greb altfor vidt om sig.

Udentvivl følte hun, i sit Hjertes Inderste, sin unge Alders Svaghed. Og det var en Lykke, at hun ikke gik i Kloster! Thi Lidenskabernes Storme vare ikke langt borte.

De seierrige Tropper vendte tilbage. Hertug Claude de Guise, en af de Første i Hæren og ved Hoffet, havde, ved Hesdin's Beleiring, bedækket sig med Hæder, og da denne Herre kom hjem til sit Slot Joinville, gav man Fester her, som varede flere Dage. Først sang man et *Te Deum* i Kirken, hvor da Byens Indvaanere havde Leilighed til, at beundre den Helt, man, næst Kongen, roste meest. Damerne fra Slottet bivaanede Ceremonien, og Fyrsten red, i Spidsen for sine Adelsmænd, gjennem Byen, til stor Fornøielse for de gode Folk i Joinville.

Hertugen af Guise var kun seksogtyve Aar gammel, glødende af Attraa efter, at fortjene Verdens Hylding. Han havde alle de Egenskaber, som skjænke en glimrende Lod: et smukt Ansigt, en stor Herres Anstand, en veltalende Tunge, et ædelt Hjerte, et kongeligt Høimod. Han havde noget gandske Eget, noget Ridderligt ved sig, som gik i Arv til hans Efterslægt indtil sidste Led.

Ved Hertugens Side sad, under Gudstjenesten, hans Gemalinde. Naar man ikke just saae paa udvortes Skjønhed, var Antoinette de Bourbon ham i enhver Henseende værdig. Smuk var hun nemlig ikke; men af hele hendes Person fremlyste saamegen Blidhed og Godhed, at man alligevel kunde forlyste sig ved, at betragte hende. Hun havde været en beundringsværdig Model for en Kunstner, som havde villet fremstille „Barmhjertigheden.“ Hun gjorde

ogsaa uendelig meget Godt, hun gav meget til Kirken, endnu mere til Ulykkelige, og stræbte at hindre al Uret og Undertrykkelse i de Provindser, hvori Hertugen var Statholder. Af ligesaa høi Byrd, som han, havde hun stort Herredømme over ham, og brugte det med Forstand, men altid for at fremme Andres Lykke.

Samme Morgen havde „Jomfruen" fremtaget sin bedste Kjole af Skabet og ret omhyggeligt flettet sit lange sorte Haar. Hun stak sin lille Fod i gandske nye Skoe, og gik med lette Trin hen at see Ceremonien. Aldrig havde den lille Kirke frembudt et saadant Skue. Hertugen havde over tohundrede Adelsmænd hos sig, Alle rigtklædte, rigtvæbnede; Hertuginden og hendes Damer glimrede, i deres kostbare Dragter, som Stjerner. Den unge Pige vidste ikke, hvad Misundelse var; hendes milde Ansigt udtrykte kun Glæde og godt Lune, men hun saae rigtignok mere paa de høie Herskaber, end i sin Horabog, og hendes Hoved bøiede sig ikke saa andægtigt, som det pleiede. Hertugen af Guise's mandige Skikkelse fremstillede for Indbildningskraften saa mange skjønne Handlinger, saa ridderlige Dyder, at den arme Pige ikke kunde vende Øinene fra ham. Fyrsten, som holdt meget af Indbyggerne i Joinville, lod smilende sine Øine glide over Vrimlen. Pludseligt saae man ham vorde meget alvorlig; Ilden steg op i hans Ansigt; han rynkede Panden, som En, der kæmper mod sine Følelser og søger at blive Herre derover. Det var forgjæves! Da Tjenesten var endt, gik han ud af Kirken med en dyb Vunde, slagen ham af „Jomfruens" Ynde. Han, som havde viist sig saa koldblodig midt i Kampens Ild, han udstødte dybe Suk, i det han vendte tilbage igjennem Byen, og gjøs fra Isse til Fod, hvergang han langt borte saae en ung borgerlig Pige. Imidlertid gjensaae han ei, paa sin Vei, den deilige Jomfru fra Kirken, og traadte igjen ind i sit Slot, Hovedet fuldt af Tanker, som strede heftigt indbyrdes.

Aldrig var den Tanke kommen i Hertugens Hjerne, at han nogensinde kunde vorde sin Kone utro. Han havde allerede tre Sønner og ventede flere. Men naar Kjærligheden griber os, spotter den vore Beslutninger, og det er just de meest hærdede Sjele, den helst bøier under sit Aag. Hertugen kjedede sig pludseligt i sit Pallads, kjedede sig ved sine Venner, ved sine politiske Sysler. Han sad ved Bordet, uden at spise, og viste sig slet ikke i Hertugindens Gemak. Omsider kunde han ikke udholde det længer, men lod Byfogden kalde.

„Kjender I — sagde han: een eller anden borgerlig Pige, som er meget vakker og som fortjener, at man gjør vel mod hende, saa nævn mig hende. Jeg giver hende totusinde Daler og gifter hende med en af mine Betjente. Men vakker maa hun være, fattig og ærlig!“

„Eders Høihed behøver ei, at søge hende langtborte! svarte Fogden: Hele Verden vil, som jeg, nævne en ung Pige, som vi kalde „Jomfruen.“ Smukkere Barn er der ikke i tredive Miles Omkreds; hun eier Intet og lever dog meget dydigt.“

„Er det ikke, spurgte Hertugen: en Brunette med store sorte Øine og smukthvalte Bryn? Jeg har seet hende ved Kirkehøitideligheden.“ — „Det er udentvivl hende!“ — „De maa strax føre mig til hende.“ — Allerede Fogdens Besøg havde været nok, for at indjage „Jomfruen“ Skræk; men da hun saae Hans Høihed Hertugen af Guise træde ind, gik hendes Rok aldeles istaae.

„Frygt ikke, kjære Barn! sagde han: Det er ikke Din onde Stjerne, som fører os hid. Jeg har besluttet, at gifte en vakker og forstandig Pige her fra Byen med en af mine Folk, og Hr. Fogden har strax nævnt Dig som Den, der var værdigst denne Gunst.“

Den unge Pige blev blussende rød; men snart fattede hun sig, og svarte med ligesaa megen Fasthed, som Beske-

denhed: „Jeg undseer mig ret ved at maatte frabede mig saa stor en Naade. Tro ikke — jeg bønfalder Eder derom, naadige Herre! — at det er Stolthed fra min Side. Jeg er fattig, og det synes, som om jeg handler uret imod mig selv, i det jeg vægrer mig ved at modtage Eders Høiheds Velgjerninger; men et Giftermaal er en skrækkelig alvorlig Ting; det er noget, som gjelder hele Livet, og man maa derfor nok være bange. Jeg ønsker at forblive Pige indtil videre."

Hertugens Ansigt udtrykte slet ingen Misfornøielse. Han svarte tvertimod meget blidt: „Jeg er Ingen af dem, der paa eengang gjøre vel og tyranniſere. Men da jeg nu eengang er kommen her i en god Hensigt, maa mit Besøg ogsaa bære Frugter for Din Fremtid. Jeg giver Dig de 2000 Daler, som jeg havde bestemt til Din Medgift. Hvad Ægtemanden angaaer, saa kan Du selv vælge ham bedre hen. Du har lært mig, at det altid er maadelige Gaver, som man knytter Betingelser til; thi hvis Du ikke havde havt Mod til, at sige Nei, vilde jeg maaskee have beredt Dig et kummerligt Liv, og det havde været stor Synd, at en saa smuk og elskværdig Pige ikke skulde være lykkelig. Adieu, mit Barn! Jeg skal see ind til Dig igjen, naar jeg kommer gjennem Byen."

Med venlig Mine besvarte Hertugen „Jomfruens" dybe Neining; men da han troede, at see den unge Piges Bryst hæve sig i heftig Bevægelse, og i hendes sidste Blik at læse meer, end Ærbødighed og Taknemmelighed, følte han tusinde Ildpile i sit Hjerte, og kom tre Gange saa syg, som før, tilbage til Slottet.

Da det rygtedes, at Hs. Høihed havde skjænket tretusind Daler til den skjønne Jomfru af Joinville, meente Alle, at hun var denne Naade værd, og fandtes der end nogle Misundelige, saa vovede de dog ikke, at sige noget Ondt derom. Imidlertid satte den unge Pige Rokken paa Loftet, ar-

beidede ikke mere, fæstede sig en Tjenerinde, og bestilte selv Intet. Man saae hende ikke mere trække frisk Luft uden for sin Dør efter en mødig Dag; hun slog ikke mere, som før, en liden Sladder af med sine Naboersker. Hun gik gandske ene ved Flodbredden, eller hun sad hele Timer med mørk Mine. Ofte saae man Lys i hendes Kammer midt om Natten. Mere end eengang begav det sig paa samme Tid, at Hertug Claude af Guise, den mægtigste Fyrste i Frankrig næst den kongelige Familie, ogsaa vaagede i sine Gemakker og gik frem og tilbage med store Skridt, i det han raabte: „Det er dog en stor Skam for mig, at være saa forelsket i saadan en Tøs!“ — De vare Begge dødeligt forelskede i hinanden. — En Morgen, da Hertuginden var reist til et af sine Lystslotte, tog Hertugen af Guise en Reisekappe, indhyllede sig i den indtil Øinene, og gik gandske alene ned til Staden. „Jomfruen“ var i sin lille Have, Hovedet støttet mod et Træ, og sang sørgeligt et Omqvæd af en gammel Romance, da Prindsen pludseligt stod for hende.

„Jeg maa sige Dig Alt, hvad jeg har paa Hjertet, mit huldе Barn!“ sagde hans Høihed med en Mine fuld af ædel Oprigtighed. „Jhvor stor en Herre, Gud end har gjort mig til, er dog min Lykke eller min Ulykke i dine Hænder. Fra den første Dag, jeg saae Dig, elsker jeg Dig saa stærkt, at jeg ei er langtfra at blive tosset derover. Lykkes det mig ikke, at røre Dit Hjerte, vorder jeg et Offer for mine Lidelser. Jeg vil da gaae til Italien, og maaskee finder jeg der en barmhjertig Kugle, som sender mig til den anden Verden. Meddeel mig Dine Tanker, og sig mig frit, hvad jeg har at vente.“

Jomfruen af Joinville — vi ville give hende dette Navn, aldenstund hun endnu er værdig dertil — søgte aldeles ikke at skjule den Glæde, denne Erklæring voldte hende. To blanke Taarer trillede fra hendes deilige Øine; et

yndigt Smiil spillede om hendes Læber; hun foldede Hænderne, i det hun raabte: „Er det muligt, at saa stor en Helt elsker en fattig, simpel Pige!“

„Du er altsaa ikke vred paa mig derfor?“ — „Være vred derfor! Gode Gud! Det er en Lykke, som jeg aldrig havde vovet, at bønfalde Himlen om, saa høit troede jeg den over mig.“ — „Du holdt altsaa af mig?“ — „Ak, naadige Herre, fra det Øieblik, jeg først saae Eder, har jeg ikke havt min Forstand.“ — „Du skal faae den igjen, mit Barn, Du skal faae den igjen.“

Hertugen af Guise greb den unge Piges Hænder, og kyssede hende omt. — „Iaften! tilhviskede han hende: Iaften banker jeg paa Din Dør, og Du lukker mig op.“ Ved disse Ord rystede den arme Pige over hele sit Legeme.

„Hvad fattes Dig? spurgte Fyrsten: Hvorfor ryster Du?“ — „Eders Høihed tænker altsaa at tilbringe Natten hos mig!“ — „Naturligviis! Sagde Du ikke, at Du elskede mig?“ — „Det er sandt, naadige Herre! Men jeg havde endnu ikke tænkt mig, hvorvidt mit Tosserie kunde føre mig. Nu seer jeg det, og det gjør mig bange.“ — „Da Du gjengjelder min Kjærlighed, er det jo ligefrem, at vi Begge maae ønske, at være hos hinanden.“ — „Ja Eders Høihed, det er ligefrem!“ — „Og da jeg ikke kan komme her om Dagen, uden at Folk saae det, er det jo nødvendigt at jeg kommer om Natten!“ — „Det er ganske sandt!“ svarte den unge Pige forvirret.

Hertugen vendte tilbage med et let Hjerte. Han naaede Slottet, uden at sees af Nogen, og var meget oprømt.

At Jomfruen af Joinville ikke gjorde større Modstand, hidrørte ingenlunde fra den umaadelige Afstand, der var mellem hende og Hans Høihed. De fleste Qvinder vilde vel, just paa Grund deraf, have holdt sig desto høiere i Priis; men denne unge Pige havde et af disse ligesaa sjeldne, som fortræffelige Hjerter, der kun ville tilhøre een Eneste og

tilhøre ham heelt. Hun havde meget vel begrebet, at naar hun engang var forelsket i Hertugen af Guise, kunde hun ikke vorde lykkelig mere, uden at opoffre sit Rygte, og dette Offer var hun beredt at bringe. Det var ingen af disse fordærvede Naturer, hvis Sandser, Hjerte og Indbildningskraft trække til tre forskjellige Sider og føre tre forskjellige Regninger. Desuden følte hun, uden at have tænkt over disse Ting, gandske instinktmæssigt, at naar man engang har tilstaaet sin Kjærlighed, er Modstand kun et Spilfægterie, uværdigt en redelig Sjel.

Hertugen foregav, at ville gaae tidligt tilsengs, forlod Slottet i Skumringen, og begav sig til Pigens Hytte. Døren aabnedes sagte; man rakte ham en skjælvende Haand, og han kastede sig henrykt i sin Elskerindes Favn.

Naar vi undtage Hertuginden af Guise, havde Ingen mindste Grund til at forurolige ved Hertugens Kjærlighedsforstaaelse med den smukke Borgerpige. Der var ikke en Sjel i Verden, som led derunder; imidlertid talte dog hele Egnen derom, som om noget ret Græsseligt. Gamle Mennesker løftede Øinene mod Himlen og opholdt hinanden paa Gaden, for at smaasnakke derom. Nyheden gik fra Mund til Mund. Domestikkerne paa Slottet talte ikke om Andet. Man gjorde de ynkeligste Ansigter, naar man saae paa Hertuginden. Hendes Damer vare færdige at briste, for at faae sagt hende, hvad der maatte smerte hende indtil Sjelen. Over en Maaned havde Hertugen, to til tre Gange om Ugen besøgt sin Elskede — da underrettede en Kammerfrue Hertuginden om hans Utroskab. Rolig hørte hun paa den Ubetænksomme, og skjøndt hun ikke kunde tvivle om Sandheden, svarte hun dog meget alvorligt: „Hvad enten I taler Sandhed, eller I bagtaler Hertugen, saa viser I en nedrig Ondskab, som jeg aldrig kan tilgive Eder. Eders Hensigt kan kun være, at volde mig en af de bitreste Krænkelser i mit Liv, eller at

fornærme min Mand. Derfor vil jeg ikke taale Eder i mit Huus mere!"

Det faldt nu Ingen ind mere, at ville aabne Hertugindens Øine. Antoinette de Bourbon vedblev at betragte sine Omgivelser med det mildeste Ansigt. Hertugen havde ingen Ahnelse om, at hun kjendte hans Udskeielser; men hun indsluttede sig i sit Bedekammer, for at lette sit Hjerte ved Strømme af Taarer.

Da traf det sig, at Hertugen, i Statsforretninger, maatte gjøre en Reise til Dijon paa nogle Dage. I de Tider korresponderede man ikke let; hans Elskerinde var derfor meget bedrøvet. Men i Afskedsøieblikket klappede han hende paa Kinden og sagde smilende, hun skulde ikke græde, han skulde nok, paa een eller anden Maade, lade hende høre fra sig. Hun tørrede da sine Øine, og lovede ham, at være taalmodig.

Hertugen havde nu været tre Dage borte. Da begav det sig en Aften, at Hertuginden, fra en Lysttour tilhest, vendte tilbage gjennem Joinville. Hun forespurgte sig, hvor „Jomfruen" boede og lod sig vise did. Da den unge Pige hørte Hestene standse udenfor, meente hun, det var et Sendebud fra Hertugen, og hoppede af Glæde, i det hun aabnede Døren; men hvor blev hun bestyrtet, da hun saae Hertuginden træde ind. Hendes Kinder blegnede; hendes Læber bævede, som om hun fremstillede sig for et Tribunal.

„Fat Dig!" sagde Antoinette de Bourbon: „Jeg har aldrig gjort noget Menneske ondt. Alle holde af Dig, mit Barn! Hvorfor er Du da bange for mig?" — „Naadige Frue!" stammede hun: „Det kommer af den Ærefrygt, jeg skylder Eder." — „Saavidt behøver Ærefrygten ei at gaae. Jeg er hidkommen, fordi man har talt til mig om Din Skjønhed, hvoraf der gaaer saa stort et Ry. Man har ikke skuffet mig; jeg finder Dig endnu langt smukkere end jeg havde tænkt. Af Dit Ansigt lyser ogsaa et godt

Hjerte. Du har Alt, hvad Du behøver, for at være lykkelig; Du er det vist ogsaa — ikke sandt?" — „Jeg beklager mig ikke over min Lod, naadige Frue!"

Hertuginden betragtede det fattige Meublement, og sagde: „Tidt gaaer Lykken et Slot forbi, for at stige ned i en simpel Bolig, som denne. Jeg er vis paa, her græder man aldrig." — „Naadige Frue, undertiden træffer det sig, at naar man er ret lykkelig, saa græder man allerhelst."

„Du taler ret forstandigt, mit Barn. Du har Ret! Taarer ere vor beskikkede Deel i alle Livsstillinger; hvad vi Qvinder leve, leve vi ved Hjertet. Man havde glemt, at sige mig, at Du er ligesaa elskværdig, som Du er smuk; men jeg burde have vidst det. Ak, jeg forundrer mig slet ikke mere . . . . .!"

Hertuginden afbrød sig selv; hun vilde ikke aabenbare, hvad hun tænkte. Men Læseren begriber let, hvilke sørgelige Følelser denne Piges friske Ungdom og indtagende Væsen maatte vække i hendes Bryst. Hun tog af sin skjønne Haand en Ring af stor Værdie, og satte den paa den unge Piges Finger.

„Tag den til en Erindring om mig!" sagde hun: „Og sig til Dine Venner, at jeg har kysset Dig paa Kinden og talt venligt med Dig!"

Hertuginden steg tilhest igjen, og idet hun vendte tilbage til Slottet, gjentog hun i smertelig Tone: „Ak, jeg forundrer mig ikke mere! Jeg forundrer mig slet ikke mere!"

Hertugens Elskerinde var meget bevæget efter dette sælsomme Besøg. Mangen Anden vilde have sluttet af den Godhed, hendes Medbeilerinde havde vist hende, at Hemmeligheden ikke var røbet; men hun vidste kun altfor vel, hvad hun skulde tænke om Hertugindens Ord.

Det var bestemt, at i de otte Dage, Hertugen var fraværende, skulde hun opleve saadanne Overraskelser som ellers kun pleier at forekomme i Fee-Eventyr.

En Morgen, som hun sad ved sit Vindue, holdt en Vogn med endeel Personer udenfor. „Vi bringe Eder her nogle Meubler, Jomfru!“ sagde de: „Vi ville nok stille dem op med det samme.“ — „Meubler til mig!“ raabte den unge Pige: „Er det ikke en Feiltagelse?“

„Ingenlunde! De sendes Eder af en høi Person, som I kjender meget vel, men som vi ikke maae nævne.“

Disse Mænd beklædte nu Væggene med de prægtigste Tapeter, ophængte Silkegardiner, opsatte en Seng af det meest udmærkede Arbeide, henstillede Skabe og Borde, smykkede med Billedværk, som man dengang brugte dem. Lænestole betrukne med Sølvmorsstof og Gueridoner af de meest elegante Former. Ved hvert nyt Meubel, som kom tilsyne, fordoblede den arme Pige sine Spørgsmaal, sine Forundringsudraab. Men Mændene bleve ved deres første Udsagn: „Det er en Foræring af en høi Person, som I kjender godt, men som ikke vil nævnes.“

Inden en Time var gaaet, var Alt opstillet: Taperne vare anbragte, Meublerne symmetrisk ordnede, og den lille Rønne omskabt til et Palads, værdigt at figurere i en Ridderroman. Pigen tvivlede intet Øieblik om, at jo den Person, som vilde have sit Navn fortiet, var Hertugen af Guise, der sienspynligt havde givet sine Folk Befaling, at handle og tale saaledes.

Samme Aften fik hun et hemmeligt Budskab fra Hertugen, som bestyrkede hende i denne Mening. Hans Høihed skrev:

„Imorgenaften er jeg igjen hos Dig, mit søde „Barn. Paa Slottet venter man mig først iover„morgen. Dennegang kan jeg altsaa skjænke Dig tolv „fulde Timer. Kjærligheden vil laane mig sine Vin-

„ger, at jeg kan flyve til Dig. Gid Din simple Bo„lig, ved dens Fakkelskin, maa tykkes Dig, saavelsom „mig, at være et rigt og yndigt Opholdssted!"

Dagen efter, før Aftenklokken endnu havde ringet, kom Hertugen af Guise, som han havde bebudet. Han favnede sin Elskerinde ømt, og spurgte hende, om hun havde tænkt paa ham. Da hun havde besvaret hans Spørgsmaal og hans Kjærtegn, begyndte Omgivelserne at vække hans Opmærksomhed.

„Ei! Hvorfra komme disse smukke Meubler?" raabte han. — „Hvorledes! Er det ikke Eder, som har sendt mig dem?" — „Mig? Jeg har ikke tænkt derpaa." — „Eders Høihed spøger!" — „Aldeles ikke! — men — jeg kjender disse Tapeter — de ere fra Slottet. Disse Stole stode i Hertugindens Gemak. Guds Død! Her staaer hendes egen Seng!" — „Hellige Jomfru! det er hende, der har sendt mig alt dette, ved Mænd, som ikke vilde nævne hende!"

„Vi ere røbede! Hertuginden har betjent sig af dette Middel, for at lade mig vide, at hun veed mine Veie. Naa! Jeg forudseer, at der vil bryde et dygtigt Uveir løs imorgen."

„Men Hertuginden har besøgt mig, naadige Herre! Hun har kysset mig paa Kinden, hun har sagt, at jeg var ligesaa elskværdig, som smuk, og at jeg fortjente, at være lykkelig. Saaledes taler man ikke, naar man er besjelet af Had."

„Hun har været her? Hun har talt blidt med Dig?" — „O, saa venligt! See, her er en Ring, som hun har givet mig!"

Hertugen stod nogle Minuter i dybe Tanker. Hertugindens Færd viste sig nu for ham i et mildere Lys. Men — som det gjerne gaaer, naar Mændene have Uret — han indbildte sig dog, at Antoinette af Bourbon

havde handlet utilbørligt. Tvungen til at vælge mellem Skam og Vrede, valgte han det sidste.

„Det er en skrækkelig Dristighed, udbrød han: saaledes at trodse mig! Jeg skal vise hende, at jeg ikke lader mig hovmesterere; det er mig, som skal see de Andre paa Fingrene! Man har altsaa efterspeidet mine Vandringer! Man har ladet En gaae i Hælene paa mig! Guds Død! det skal man angre. Men — lad det nu fare! Jeg vil ikke forbittre mig disse Timer; jeg har jo Dig! Men bi til imorgen . . . . .!“

Imidlertid talte han dog ikke om Andet den hele Aften. Han lod sig fortælle alle Omstændigheder ved Hertuginndens Besøg, ved Meublernes Hidbringelse o. s. v.

Da det blev Morgen havde hans Vrede lagt sig betydeligt. Om Aftenen skulde man troet, at der vilde blive en græsselig Larm paa Slottet og at den arme Hertuginde vilde faae en haard Dyst med ham, thi Lynet var ikke skrækkeligere, end denne Fyrstes Vrede; men han havde ogsaa en naturlig Ærbødighed for hvad der var Ret. Han havde aldrig vovet, aabenlyst at miskjende Retten, eller at trodse Moralen og Ægteskabets hellige Rettigheder. Derfor formildedes hans Sind, altsom han nærmede sig sit Hjem. Hans Pande blev tankefuld; lidt efter lidt sagtnede han sin Gang, og Veien syntes ham altfor kort. Han tog endogsaa en lang Omvei, istedet for at gaae til Hovedindgangen, og stod et Øieblik stille under Træerne, for at ordne sine forstyrrede Tanker.

Han frygtede aldeles ikke, at Hertuginden skulde gaae til nogen Yderlighed. Denne Fyrstinde havde altforblid en Charakteer, altfor rigtig en Takt til at hun skulde have tilsidesat sin Værdighed, thi hun havde kongeligt Blod i sine Aarer, det Reneste af Bourbonernes Stamme. Tilmed havde hun aldrig sagt sin Mand et Ord, som jo viste hendes Ømhed og Hengivenhed for ham. Skulde han tøve,

til hun tog Ordet, eller skulde han selv bryde Isen? Det var Knuden! Fyrsten kunde ikke omtvivle, at hun jo maatte være underrettet om Alt. Hun havde nokſom sørget for, at give ham det tilkjende. At holde sig passiv, var derfor en umageelig Rolle; det var jo, som om han skammede sig, som om han angrede sin Idræt. Men — paa den anden Side — hvorledes skulde han berøre saa delikat et Æmne? At falde med Døren ind i Huset og yppe Klammeri uden videre, det var ubilligt, ugjørligt; Antoinette af Bourbon vilde blive ham altfor overlegen, tilintetgjøre ham aldeles, det følte han, hvis han fornedrede sig til at spille en saadan Comedie. Hun vilde ikke lade denne Leilighed ubenyttet til at lade ham mærke, at hvis Nogen her havde Grund til at beklage sig, da var det hende. For et Hjerte, som Intet har tabt af sin Ædelmodighed, er det en grusom Ting, at tage mod Tilgivelse for en Utaknemmelighed, og Hertugen forudsaae, at han, hvorledes han end vendte sig, ikke kunde undgaae det. Over alt dette gjaldt ham hans Kjærlighedsforbindelse, som han paa ingen Maade vilde give Afkald paa. Hellere vilde han finde sig i de værste huuslige Scener, hellere modtage hiin ydmygende Tilgivelse, end opgive sine natlige Besøg. Saaledes strides hans Lidenskaber, hans Stolthed, hans Charakteers Retskaffenhed om Herredømmet i hans Sjel. Han følte sig kastet i en utaalelig Forvirring. Omsider tog han det klogeste Parti; han lovede sig selv, ei at foregribe Udviklingen og at lade Hertuginden have den Uleilighed, at fremkalde den. —

Hertugen gik ind, klædte sig om, og begav sig lige til Hertugindens Gemakker.

Antoinette de Bourbon gik just ud af sit Bedekammer, da hun mødte Hans Høihed. Trods sin lønlige Græmmelse havde hun dette sunde Udseende, som er Frugten af et regelmæssigt Liv. Glæden over at gjensee hen-

des Mand, det hulde Smiil, som opklarede hendes Ansigt, gav hende hiin særegne Skjønhed, som har sin Kilde i Sjelen. Fyrsten blev, ved første Blik, greben deraf; Begge vare dybtbevægede, idet de hilste hinanden. De vilde blot trykke hinandens Hænder; men Hertuginden udrakte sine med saamegen Hengivelse, at han aabnede sine Arme og favnede hende om Livet. Hun lagde sin ene Haand paa hans Skulder, sin ene Kind mod hans Bryst, og forblev i denne Stilling. Skjøndt den befrygtede Scene nu syntes uundgaaelig, havde han dog ikke den Grusomhed, at qvæle dette Følelsens Udbrud. Han blev staaende nogle Minuter, og spurgte ret blidt, hvad Hertuginden, i disse otte Dage, havde gjort og tænkt. Qvinden har et skarpt Øie til at see, hvad der foregaaer i Mandens Sjel. Antoinette de Bourbon vilde ikke formørke Gjensynsglæden; hun talte ikke om Meublerne, eiheller om sit Besøg hos hans Elskerinde.

Da det blev Aften, uden at Hertuginden med eet eneste Ord havde berørt dette, eller hentydet derpaa, begyndte Hertugen at haabe, at Uveiret vilde gaae over, uden at bryde løs. Han meente, at hun, ligesaa discret som høimodig, vilde lade det beroe ved at have viist ham, hvad hun leed, og slet ikke lade det komme til Klager eller Bebreidelser. Men idet han tænkte paa den noble Rolle, hun saaledes havde valgt sig, syntes ham hans desto usslere. Taushed var Feighed; han saae ind i Fremtiden, saae sin Uret vore med hver Dag, saae sig nedtrykt af Samvittighedsnag, overvældet af en ond Bevidsthed, saa han ei engang torde see sin Kone i Øinene mere. I et Øieblik, da hun betragtede ham med et Smiil fuldt af Godhed, følte han sit store Hjerte storme i Oprør mod sig selv. For enhver Priis maatte han søge at komme paa det Rene.

„I har da grædt idag, Hertuginde?“ sagde han hastigt. — „Jeg?“ raabte Antoinette blegnende: „Hvorfor skulde jeg græde? Gode Gud! Det kan være godt, naar I er i Leding; det er til den Tid, jeg gjemmer mine Taarer!“ — „Jeg gad dog nok vidst, om I ikke skulde være istand til, eengang i Eders Liv at sige en Usandhed. Har I grædt? Ja eller Nei?“ — „Men hvordan er Du dog iaften, Claudi? Nys var Du saa god; vil Du kives med mig?“ — „Det morer mig at see, at I ikke tør sige en Usandhed, Hertuginde. Tilstaae kun, at I har grædt. Hvorledes kan I tænke, at skjule det for mig, efterat I har uleiliget Eder med, at bebreide mig mine — Handlinger paa saadan Maade, at Taushed ikke er mulig mere mellem os?“

„Ak, min Hr. Hertug!“ raabte Antoinette, foldende sine Hænder: „Har jeg grædt, da er det af Anger over, at have voldt Eder denne Harm. Hundredgange havde jeg lovet mig selv, at dølge min Smerte for Eder, hvis I nogensinde blev mig utro. Men jeg bukkede dog under for Fristelsen. Jeg er retfærdig mod mig selv; jeg er ikke smuk! Jeg er fireogtyve Aar, og Eders Elskerinde er i sin Ungdoms Blomster. Jeg havde burdet være taalmodig; thi Eders Lidenskab vil slukkes med Aarene. Eders Kjærlighed har gjort mig salig; men Eders Venskab vil jeg altid beholde. Har jeg ikke skjænket Eder disse tre Sønner, som I elsker saa høit, som ere mit Haab og Eders Stolthed? Jeg eier endnu en skjøn Deel af Eders Hjerte; jeg burde ikke være saa nidkjær, fordi I elsker en Anden iløn. Denne Pige er interessant; tro ei, at jeg bærer Nag til hende! Skal jeg sige Eder Alt, min Hr. Hertug, saa vidd, det er ikke for at krænke Eder, eiheller for at gjøre Eder nogen Bebreidelse, at jeg har sendt hende mit Sovekammer-Meublement, men kun for at I dog stundom kunde komme mig ihu, naar I var hos hende!“

Medens Hertuginden talte saaledes, tabte Hertugen al sin Fatning. Denne Forvirring, som han saa ivrigt havde søgt at undgaae, truede at sammensnøre hans Strube. Bebreidelser, Vredesyttringer havde ikke forknyttet ham; men denne uventede Resignation gav hende Seiren ihænde. Som sidste Tilflugt vilde han lade som han tog denne Resignation for Ligegyldighed.

„Jeg seer med Fornøielse," tog han Ordet: „at I slet ikke bryder Jer om det Hele. Hvis jeg havde forudseet, at I vilde betragte Sagen med saadan Rolighed, havde jeg ikke gjort mig saamegen Umage, for at skjule den for Eder."

„Almægtige Gud!" raabte Antoinette de Bourbon: „Jeg troer han bebylder mig for, ei at elske ham, i det Øieblik, jeg bringer hans Lune det smerteligste Offer, en Qvinde formaaer at bringe! Min Hr. Hertug, enten er I den Uretfærdigste af alle Mænd, eller I fornedrer Eder til en Rolle, som er Eder uværdig. Men jeg kjender Eder nok, for at kunne læse i Eders Hjerte. I veed meget vel, at jeg elsker Eder, og at min Hengivelse ikke hidrører fra Ligegyldighed. Utaknemmelige! Vogt Eder for at ønske, at jeg skal sige Eder, hvilken Grømmelse I volder mig, thi der er endnu noget Menneskeligt i Eders Hjerte, og kjendte I mine Lidelser, maatte I forgaae af Samvittighedsnag. Eders Synd er stor nok endda; gjør den ikke utilgivelig ved Tvivl, som saare mig saa dybt. Vistnok er jeg meget ulykkelig, min Hr. Hertug! Men jeg veed ikke, om jeg, med al min Jammer, vilde bytte med Eder. Gaae kun til Eders Elskerinde, gaae! Nu frygter jeg ei mere, at det skal lykkes Eder, i hendes Arme at forglemme mig; det er ikke Meublerne fra mit Sovekammer, som hist skulle tale til Eder om mig, men Eders Samvittigheds Skrig!"

Badet i Taarer vaklede Hertuginden ind i sine Gemakker; men Hertugen blev staaende, rystet, tusinde Pile i Hjertet. I Grunden elskede han sin Kone, og da han af Naturen var god, kostede det ham meget, saaledes at bringe hende i Fortvivlelse. Imidlertid begav han sig til — sin Elskerinde, for at adspredе de tunge Tanker, som martrede ham. Hun ventede ham i heftig Spænding, thi hun forudsaae, at Stormen var brudt løs. Hertugen fandt ikke hos hende den Adspredelse, han søgte; thi hun vilde kjende alle Optrinets Biomstændigheder.

„Ak!“ sukkede den unge Pige: „alt dette vil tage en sørgelig Ende for mig, det seer jeg vel. Havde jeg vidst, at jeg skulde afstedkommet saamegen Ulykke, da havde jeg aldrig tilstaaet Eder min Kjærlighed. Eders Høihed vil kjedes ved denne Uro og længes efter Fred i Eders Huus. En Hustrues Rettigheder have stærke Støtter i Religion og Moral, medens jeg ikke har det mindste, som jeg kan gjøre gjeldende. Det er mig, som maa offres.“

Hertugen gjorde Alt, for at berolige sin Elskerinde; han tilsvor hende med den største Oprigtighed, at han elskede hende høiere, end nogensinde. Neppe havde han om Morgenen forladt hende, før hun hensank i en mørk Tungsindighed. Hun tænkte paa sin Uskyldigheds Dage, paa hiin Tid, da alle retskafne Mennesker havde nævnt hende som et Mønster paa Fromhed og Forstandighed. Hun græd bitterlig. Hendes Blik faldt paa hendes Hora-Bog; hun aabnede den, og de Ord, hendes Øine først faldt paa, opmuntrede hende til, at søge Forladelse for sin Skyld. Gysende kom hun ihu, at hun, siden hun var traadt i Forbindelse med Hertugen, ikke havde opfyldt sin Religions Pligter. Hun gik, gandske alene, hen i Kirken, men før hun traadte over Tærsklen, sukkede hun: „Modtag mig, o Gud, som et forvildet Faar! Ihvad Du end byder mig ved

Præstens Mund, som hører mit Skriftemaal, jeg sværger, at fuldbringe det uden Klage!"

Det traf sig just, at den Præst, som hørte Skrifte samme Dag, var, saavel mod sig selv, som mod Andre, en saare streng Mand, som ikke tingede med Samvittigheden. Vi vide ikke, hvilke Raad han gav den angerfulde Pige; men man gjætter det let, naar man erfarer, hvad hun gjorde, efter at have hørt ham. Idet hun gik ud af Kirken, opløftede hun sine Øine mod Himlen, og sagde: „Altsaa er nu Alt forbi!"

Hertuginden af Guise var endnu ved sit Toilette, da man meldte hende, at en ung Pige fra Byen ønskede at tale med hende. Hun lod hende træde ind. Pigen knælede for hende.

„Naadige Frue! sagde hun: Det er min Pligt, at ydmyge mig for Eder, og at bede om Tilgivelse for den Kummer, jeg har voldet Eder. Maaskee vil I ikke nægte mig den, naar I erfarer, at jeg nu forlader denne Verden, for at skjule mig i et Kloster. Jeg har bragt Ufred i Eders Huus, og I har utallige Grunde til at hade mig. Men jeg vil gjøre Bod Resten af mine Dage, og ønsker blot, at modtage den Forvisning, at I ikke vil bære Nag til mig!"

Hertuginden nødte den unge Pige til at staae op, og trykte blidt hendes Hænder.

„Overvind Dig ikke, mit Barn! sagde hun: Er det Offer ikke allerede stort nok, at opgive Din Kjærlighed, uden at bryde med Verden? Jeg kan ikke lade det beroe ved at tilgive Dig; jeg maa beundre og elske Dig. Du er ung endnu Du kan endnu vorde lykkelig. Opgiv Dit Forsæt, og byg paa mit Venskab."

„Mit Forsæt er urokkeligt, naadige Frue; jeg har nedlagt en Eed i min Skriftefaders Haand."

„Du skal vorde løst fra denne Eed. Jeg skjælver for det Indtryk, Din Beslutning vil gjøre paa Hertugen. Tilsidst bliver det dog mig, som har bedrøvet ham.“

Men Pigen var ubøielig. Længe bleve de sammen, beklagede hinanden, græd over hinanden. De kom overeens om, at Pigen strax skulde skrive til Hertugen, for at melde ham Alt, og at hun allerede samme Aften skulde gaae i Ursulinerinde-Klostret i Joinville. Brevet var begyndt, da man meldte Hertugen.

„Jeg havde hellere ikke seet ham mere, sagde den unge Pige: men da Himlen sender ham, vil jeg endnu udholde denne sidste Prøve.“

Idet han traadte ind, tog hun Ordet i religieus Begeistring: „Naadige Herre, Gud har aabnet mine Øine, saa jeg erkjender, hvilket syndigt Liv jeg har ført indtil denne Dag. Det er uigjenkaldeligt besluttet, at jeg vil afsone min Brøde i et Kloster. Fru Hertuginden har skjænket mig sin Tilgivelse; vend tilbage til hende, og giv hende al Eders Kjærlighed igjen. Hvi søger I Lykken langtborte, da I har den under Eders eget Tag? I eier den bedste og dydigste Qvinde. Den onde Fjende havde forblindet Eder; jeg vil ikke være hans Redskab mere. At fortsætte den brødefulde Forbindelse, vilde være, at gjøre Eder og mig og Hertuginden ulykkelige; men naar vi opløse den, kunne vi endnu vorde lykkelige alle Tre.“

„Er Du saa vis paa at vorde lykkelig — svarte Hertugen: da har jeg Intet at indvende. Da man har offret mig uden Varsel, og da Du er fastbesluttet, at glemme mig, er jeg vel nødt til, at følge Dit Exempel.“

Fyrstens Bevægelse var saa stærk og isinefaldende, at den arme Pige ikke kunde bære denne Bebreidelse. Bevidstløs sank hun i Hertugindens Arme; det var hendes sidste Svaghed, og da hun engang havde betalt Naturen denne Tribut, viste hun et urokkeligt Mod. Hertuginden

førte hende selv ind i Ursulinerindernes Kloster. Efter et Aars Noviciat aflagde hun Løftet. Men Hertugen var altfor høimodig til at tillade, at en Qvinde, han havde elsket saa høit, skulde ende sine Dage som simpel Klosterfrøster. I sit Hertugdømme, nærved Troyes, stiftede han et Kloster, hvis Abbedisse hun blev.

Ved Indkjørselen til Joinville seer man endnu et Lysted, som Hertugen lod bygge for sin Hustru, til et Minde om deres Forsoning. Allevegne seer man her Bestandighedens Symboler; allevegne læser man denne Indskrift:

Alt for Een!
Een og ikke Fleer.

Firegange om Aaret, paa høie Festdage, besøgtes Abbedissen af Hertugen og hans Gemalinde.

Hertugen af Guise fik en brad Død. Man siger, han døde af Gift. Hans Hustru skjænkede ham otte Sønner og fire Døttre. Antoinette af Bourbon førte det frommeste Liv; hver Dag besøgte hun Syge og Fattige. Hun opnaaede en Alder af 89 Aar.

Hvad „Jomfruen" angaaer, da vide vi ikke at fortælle mere om hende. Engang indsluttet af Klostrets Mure, var hun ikke til for Verden mere; men man kan dristigt antage, at hun fuldendte sit Løb i Herrens Frygt.

Paul de Musset.

Charlotte af Montmorency.

To Dage vare allerede forløbne, siden den yndige Charlotte af Montmorency for første Gang i sit Liv havde besøgt et Bal; men det Trylleri, denne mærkværdige Aften havde udøvet over hende, fængslede endnu gandske hendes ungdommelige Phantasie. Hendes eneste Tanke om Dagen var Louvre med dets Pragt og Herlighed; og naar hun om Natten søgte sit Leie, omtumledes hun af Drømme om Monarken, Henrik IV., og hans glimrende Hofmænd, som havde kappedes med hinanden om at prise hendes Skjønhed.

Charlotte af Montmorency var den skjønneste Pige i hele Frankrig, og det Indtryk, hendes første Fremtrædelse ved Hoffet havde frembragt, var meer end tilstrækkeligt til, gandske at berøre en ung Pige, der nu for første Gang, fra et trangt og indesluttet Kloster, var traadt ud i den store Verden. Hun havde dandset en Menuet med Henrik selv, som ogsaa her havde gjort Brug af hiint forføriske Smigreri, som han saa godt forstod at tilhviske det qvindelige Øre. Charlotte havde kun altforgjerne opfanget denne Virak, men den Fornøielse, den kongelige Hylding skjænkede hende, blev paa en ubehagelig Maade forstyrret ved to, skarpt paa hende hæftede, smukke sorte Øine, som hun mødte saaofte hun hævede sit Blik, og som mere bare Udtrykket af Bebreidelse end Beundring.

Hvorledes turde to Øine vove, at rette et saadant Sprog mod denne Aftens straalende Herskerinde, især da hendes erklærede Brudgom, den ridderlige Bassompiere, syntes gandske henrykt over den Udmærkelse, hvormed hans Brud blev modtaget ved sin første Fremtrædelse ved Hoffet? Bassompiere var den skjønneste og meest beundrede Pair i Frankrig; han var sin Konges Yndling, og alle Hoffets

Damer, som holdt ham for uimodstaaelig, bleve derfor mis-undelige paa Frøken Montmorency, da de nu saae, at de forgjæves havde gjort sig Umag for at fængsle ham.

Paa den anden Side havde ogsaa Charlotte, da hun modtog hans Frieri, bragt mange Mandshjerter til Fortvivlelse, thi den underskjønne og rige Datter af den fornemste Pair i Frankrig var strax, da hun forlod Klost-ret, bleven omringet af Friere. De udfordrende to sorte Øine, som i den kongelige Dandsesal foruroligede den maje-stætiske qvindelige Arving af Montmorency, tilhørte imidlertid ingen af de tilbageviste Friere. Det vilde maaskee være faldet ethvert Qvindehjerte vanskeligt, at modstaae Ud-trykket i disse to Øine, naar Kjærlighed i Stedet for Be-breidelse havde givet dem deres Glands; disse ubudne Paa-mindere tilhørte ikke den alvorlige Sully, eller en anden stadselig gammel Herre af Hoffet, hvem maaskee Viisdom, Dyd og en modnere Alder kunde give Tilladelse til at præ-dike Moral, de tilhørte en bleg, tungsindig ung Mand, som Ingen i den hele glimrende Kreds viste nogen Op-mærksomhed, undtagen Henriks tilsidesatte Dronning. Med hende syntes han at staae paa en meget venskabelig og fortrolig Fod, og det var bagved hendes Stol, han udsendte hine Blik, der gjorde Festens Sol, den skjønne Charlotte af Montmorency, ængstelig og misfornøiet.

Det forunderlige Udtryk, der laae i disse skjønne Øine, foresvævede endnu vor Heltinde, da hun igjen befandt sig i sin Faders Pallads, og hun beklagede nu, at hun ikke havde spurgt Bassompiere, hvo den Fremmede var, som paa en saa forunderlig Maade havde forstyrret hende i Dandsens Glæder. Hun havde flere Gange under Ballet havt i Sinde, at gjøre dette Spørgsmaal, men hun havde igjen holdt det tilbage, da hun frygtede for at henvende sin Forlovedes Opmærksomhed paa en Sag, der saarede hendes Egenkjærlighed. Hun slumrede ind med den Beslutning, at

hun den følgende Morgen, naar hendes Brudgom gjorde hende sin Opvartning, vilde give ham en comisk Skildring af den blege Yngling med de dunkle Øine, og paa denne Maade haabede hun at faae den Ubekjendtes Navn at vide.

Tidlig den følgende Morgen, saasnart Etiquetten nogenlunde vilde tillade det, var Hertuginden af Montmorency's Selskabssal opfyldt af Hoffets fornemste Rangspersoner, Alle besjælede af det Ønske, at bringe Husets yndige Datter deres Hylding. Den unge Mand med de hemmelighedsfulde dunkle Øine, og Bassompiere havde endnu ikke indfundet sig. Charlotte følte sig saaret ved denne Ligegyldighed fra sin Forlovedes Side, og hun besluttede, at hun siden, naar han lod sig tilsyne, vilde straffe ham med en kold Modtagelse; — men han blev borte den hele Dag, og lod ikke engang spørge til hendes Befindende.

Dagen efter, da Hertugen af Montmorency kom hjem fra sin Morgenaudients hos Monarken, sagde han til sin Datter: „Charlotte! Kongen har forbudt Din Formæling med den unge Bassompiere."

„Og hvilken Grund har han til dette tyranniske Skridt?" spurgte Frøkenen forskrækket.

„Han siger, Du er værdig til en høiere Forbindelse."

„Kong Henrik vilde gjøre bedre i, at passe sine egne Sager, istedet for at blande sig i mine!" vedblev Charlotte i heftig Vrede.

„Du er utaknemmelig mod vor naadige Monark, mit Barn; han har i Sinde at formæle Dig med sin egen høie Slægtning, en Prinds af Blodet."

„Og hvad hedder han?"

„Den unge Prinds af Condé, den fyrstelige Spire af en berømt Helteslægt, og, næst efter Henriks umyndige Børn, den nærmeste Arving til Thronen. Betænk dog dette, min Datter!"

„Jeg vil ikke tænke paa nogen anden Gemal end Basſompiere! ſvarede Charlotte: Jeg kalder det gruſomt og tyranniſk af Kongen, at han vil adſkille dem, ſom Kjærligheden har forenet.“

„Kjærligheden! gjentog Hertugen: Du vil dog ikke kunne paaſtaae, at Du føler lidenſkabelig Kjærlighed for Basſompiere.“

„Jeg finder ham meget ſmuk og elſkværdig, og jeg er faſt beſluttet paa, ikke at række min Haand til nogen Anden end ham!“ raabte Frøkenen: „Nu begriber jeg hans Udebliven; den gruſomme Henrik har forbudt ham at ſee mig.“

„Du har Ret, Charlotte! Det er i Følge Kongens Befaling at Basſompiere har ophørt med ſine Beſøg hos Dig. — Du vil aldrig mere ſee ham, min Datter; han har fraſagt ſig Dig!“

„Fraſagt ſig mig! Fraſagt ſig mig!“ gjentog Frøken Montmorency med levende Skræk: „Det er umuligt, gandſke umuligt, eller man maa idetmindſte have ſagt ham, at jeg har været ham utro, at jeg har forlangt et ſaadant Offer af ham, for at ſlutte en mere glimrende Forbindelſe.“

„Paa en Montmorency's Ord! Man har kun ſagt ham, at det er Monarkens Villie, at han fraſiger ſig Dig, og formæler ſig med Hertugen af Aumale's Datter.“

„Hvorledes, formæle ſig med en Anden! Jeg kjender Basſompiere alt for godt og veed, at han ikke vil kunne handle ſaa nedrigt!“

„Mit gode Barn! Du kjender hverken Livet eller Hofſet, naar Du troer, at et Offer vil være for ſvært, naar det gjelder om en Konges Gunſt. I Stedet for at larme og raſe ſom en romantiſk Yngling, har Basſompiere føiet ſig i Monarkens Villie og ophævet Ægteſkabscontracten med Charlotte Margrethe af Montmorency, for at forlove ſig med Frøken Aumale.“

„Den Hjerteløse, den Skjændige!“ raabte Charlotte med vredeflammende Øine: „Gud give, jeg kunde tage en ret følelig Hævn over ham!“

„Den sikkreste Vei, min Datter, vilde være den, at Du rækker Din Haand til den høie Fyrste, som Monarken i sin Naade har bestemt til Din Ægtefælle.“

„Velan, det er besluttet!“ sagde Charlotte efter en kort Pause: „Men hvorledes er Prindsen af Condé, hvad er han for en Mand?“

„Han skal besidde store og ædle Egenskaber! svarede Hertugen: Men han er endnu mindreaarig og skal være meget tilbageholdende. Uden Tvivl vil imidlertid en Gemalinde af Din Aand og Dannelse vide at bringe de skjønne Anlæg frem for Lyset, hvormed denne ædle Prinds er begavet.“

„Jeg maa tilstaae, vedblev Datteren: at jeg havde ønsket mig en Ægtefælle, hvis Dannelse allerede var fuldendt — jeg havde ventet, at en Helt skulde kalde mig sin Hustru.“

„Dit Ønske vil gaae i Opfyldelse, naar Du rækker Henrik af Condé Din Haand; han er den sidste Spire af en Heltestamme; selv en Montmorency kan være stolt af, at forbinde sig med ham.“

Hertugen skyndte sig derpaa til Kongen, for at bringe ham den behagelige Efterretning, at hans Datter havde lovet at række sin Haand til den unge Prinds, der endnu stod under sin kongelige Slægtnings Formynderskab.

„Ret saa! sagde Monarken: Jeg selv vil forestille Prindsen af Condé for hans skjønne Brud — Ægteskabscontracten skal endnu denne Aften blive undertegnet i min Nærværelse.“

Hertugen og Hertuginden vare henrykte over en Forbindelse, som aabnede deres eneste Datter Udsigt til den franske Throne. Den ydige Charlotte, hvis Stolthed

følte sig dybt saaret ved Bassompieres Opførsel, greb det sikkreste Middel til at adsprede sig for Øieblikket, i det hun gandske vendte sine Tanker til sit glimrende Toilette, for at hun i sin Skjønheds fuldeste Glands kunde modtage sin nye Beiler. Det faldt hende vanskeligt at vælge imellem disse pragtfulde Juveler, og hun havde endnu ikke fuldendt sin Paaklædning, da Trompetskrald allerede forkyndte Kongens og hans Følges Ankomst i Montmorency's Pallads.

Ved hendes Indtrædelse i Selskabssalen hævede der sig en lydelig Bifaldsmumlen; den Ziirlighed og Ynde, hvormed hun bragte Monarken sin Hylding, lod Beundringen stige til den høieste Grad.

„I Sandhed, Fætter! udraabte Herskeren, gandske fortryllet af hendes Skjønhed, i det han vendte sig til Prindsen af Condé: Vi staae i Begreb med at gjøre Eder til den misundelsesværdigste Dødelige, i det vi overdrage Eder en saa henrivende Brud. Ved den hellige Messe! Var Vi endnu uformælet, Vi vilde beholde hende for Os selv og lægge Vor Krone for hendes Fødder. Ikke uden Smerte, i Sandhed! see Vi os nødt til, at overlade hende til en Anden."

Henrik den Fjerde mærkede, medens han udtalte disse smigrende Ord, hvorledes den skjønne unge Bruds Haand zittrede i hans; Charlotte følte meget vel, at Monarken trykkede hendes Fingre med langt større Inderlighed, end hans faderlige Forretning i dette Øieblik krævede. En høi Rødme overfløi hendes Ansigt, da den Tanke nu pludselig paatrængte sig hende, hvorfor han vel med saa megen Iver havde søgt at hæve hendes Forbindelse med Bassompiere; nu først kastede hun et flygtigt Blik paa Den, hvis Skjæbne fra nu af skulde være saa nøie forbunden med hendes, og hvo — hvo formaaer at skildre hendes Forbauselse, da hun mødte de to gjennemtrængende

Øine, som paa Ballet i Louvre uafladeligt havde hvilet paa hende. Ogsaa nu vare de fæstede paa hende med det samme alvorlige, høitidelige Udtryk, ligesom de vilde gjennemspeide hendes Sjæls Inderste. Disse skjønne forskende Øine tilhørte Prinds Henrik af Condé. Men neppe havde hun gjort denne Opdagelse, før Kongen med sin majestætiske Værdighed, som klædte hans allerede fremrykkede Alder langt bedre end Galanteriets lette Tone, i alle Former forestillede hende Prindsen som hendes tilkommende Gemal. Derpaa lagde han hendes og sin blege tankefulde Fætters Hænder i hinanden, og udtalte Herskerens patriarchalske Velsignelse over deres Forbindelse.

Charlotte bævede, og drog uvilkaarligt sine Fingre ud af den iiskolde Haand, der svagt berørte hende. Af Condé's strænge, rolige Træk lyste hverken Ømhed eller Opmuntring, intet Træk udtalte den tause, men dog saa veltalende Hylding, der er saa velgjørende for det qvindelige Hjerte, kort sagt, Intet af alt det, som hos en nok saa ung Mand havde kunnet undskylde Mangel af mandlig Skjønhed og elskværdig Anstand. Omendskjøndt den henrivende Brud med Selvbeherskelse søgte at skjule de ubehagelige Følelser, der havde bemægtiget sig hende, vovede hun dog at sende et bedende Blik til sine Forældre, som om hun udbad sig deres Mellemkomst; men hendes Moder vendte sig bort, og Udtrykket i hendes Faders Ansigt sagde hende, at det nu var for sildigt at træde tilbage.

Ægteskabscontracten blev oplæst og undertegnet af Monarken, der, som Souverain og Brudgommens Formynder og nærmeste Slægtning, havde den første Stemme. Derpaa undertegnede Brudens Forældre, og nu blev Pennen overrakt Prindsen af Condé. Han tøvede, og syntes ubestemt, han kastede et forskende, mistænksomt Blik paa Kongen og et andet paa Den, med hvem han for stedse skulde forenes. Charlotte af Montmorency havde ikke be-

mærket hans Ubestemthed. Overvældet af denne angribende Scene, stod hun der med nedsænkede Øine, støttet til sin eneste Broder, den ulykkelige Henrik af Montmorency, der siden gjorde sig saa berømt i den franske Historie. Endnu aldrig havde hun været saa henrivende som i dette Øieblik, da den qvindelige Følelse af Frygt og Undseelse kastede en formildende Skygge over hendes henrivende Skjønhed, der i Grunden var mere i Stand til at opvække Beundring end Kjærlighed. Det alvorlige Udtryk i Condé's Træk forsvandt et Øieblik, da han betragtede sin skjønne Brud, han greb hurtigt Pennen og undertegnede Ægteskabscontracten rask og bestemt.

„Charlotte Margaretha af Montmorency, nu venter man kun paa Din Underskrift!" sagde Hertugen til sin Datter, der endnu syntes at tøve.

„Jeg føler mig meget tilbøielig til, ikke at undertegne!" hviskede hun til sin Broder, der var to Aar yngre end hun.

„Vil Du fornærme en fyrstelig Beiler, og lade ham, der frasagde sig Dig, triumphere over Dig?" svarte den mandlige Arving af Montmorency med sagte Stemme.

Denne Erindring virkede. Charlotte nærmede sig Bordet og undertegnede Documentet. Hun modtog derpaa med temmelig Kulde de Lykønskninger, hvormed alle de Tilstedeværende overøste hende; og da nu de store Fløidøre aabnede sig, og Kongen rakte Hertuginden af Montmorency sin Haand, for at føre hende ind i Banquetsalen, tilbød Condé Charlotte sin Arm, og hun modtog den med fravendt Ansigt og med et dybt Suk. „Jeg frygter for, sagde Prindsen sagte til hende: at De er bleven tvunget til at undertegne denne Contract."

Dette var de første Ord, Prindsen havde talt til sin skjønne Brud; i hans Stemmes blide, tungsindige Tone laa der en blid, en følelsesfuld Melodi, der trængte hende

ligesaa dybt ind i Hjertet, som tidligere Udtrykket af hans dunkle forskende Øine.

„Jeg troer næsten, jeg vil ikke komme til at hade ham saa meget, som jeg i Begyndelsen frygtede for!“ tænkte Charlotte. Men i Stedet for at svare Prindsen med Venlighed, sagde hun med Stolthed: „Jeg er ikke vant til at lade mig tvinge til Noget, min Prinds!“

Touren til at sukke var nu kommet til Prindsen af Condé, han sukkede af inderste Hjerte, og Charlotte blev gandske vred paa sig selv, fordi hun paa en saa kold Maade havde tilbageviist det første Skridt til en fortrolig Tilnærmelse.

Efter den glimrende Banquet fulgte et Bal. Prindsen af Condé dandsede ikke, omendskjøndt Hof-Etiquetten bød ham, at dandse idetmindste een Dands med sin Brud. Denne var derfor nødt til at modtage Monarkens Opfordring, og ved hans Arm svævede hun med Fyrighed og Ynde gjennem de Dandsendes Rækker, uden at agte paa, hvorledes hendes Brudgoms misbilligende Blik uafladeligt hvilede paa hende.

Bassompieres Forbindelse med Frøken Aumale havde Kongen allerede fastsat til en af de følgende Dage. Charlotte yttrede det Ønske, at hendes Formæling maatte skee førend hiin, og imidlertid tilbragte Prindsen af Condé sin meste Tid i Slottet Montmorency, hvor Han dog mere syntes at beskjæftige sig med sin Forlovedes Forældre og Broder, end med hende selv. I sine Samtaler med dem kunde den „bly og tilbageholdne Dreng Condé,“ som Kongen kaldte ham, være veltalende, underholdende, ja endogsaa vittig. Han besad udmærkede Talenter, hans Aand var dannet, og Alt hvad han sagde, vidnede om en sund Forstand og den skjønneste Sædelighedsfølelse. Charlotte sad ved sin Brodeerramme og lyttede til hans Tale, i Begyndelsen med jomfruelig Nysgjerrighed; men lidt efter lidt

tiltog hendes Opmærksomhed, og naar hun da saae hans blege Kinder gløde af en ædel og dydig Følelse, naar Sjælens Ild opflammede hans skjønne, dunkle Øine, da rødmede hun ved Tanken om, at disse Øine havde været Vidne til hendes letsindige Forfængelighed.

Undertiden følte hun sig krænket ved at han saa sjeldent henvendte sine Ord til hende. Uden at tænke paa, at hun selv strax i Begyndelsen havde behandlet ham paa en frastødende Maade, viste hun sig endnu kold og tilbageholdende, naar hun var alene med ham; naar hun derimod var omringet af sine talrige Beundrere, søgte hun ved Coquetteri at rive ham ud af hans Ligegyldighed. Hun var iøvrigt overtydet om, at han ingenlunde betragtede hende med Ligegyldighed, thi hun havde meer end een Gang bemærket, hvorledes hans Øine vare rettede paa hende med Udtrykket af hiin lidenskabelige Følelse, som aldrig kan misforstaaes af den Gjenstand, det gjælder. Han syntes imidlertid fast besluttet paa, ikke at give denne Følelse Ord, og det var uendelig haardt for den skjønneste Pige i hele Frankrig, at hun forgjæves maatte vente paa at blive hyldet af Den, som meest skyldte hende en saadan Erklæring.

„Naar jeg kun een Gang kunde see denne unge stolte Stoiker for mine Fødder, vilde jeg være stoltere af denne Triumph, end af al den Hylding, han med den hvide Fjedet og alle hans høie Pairs denne Aften ydede mig!“ tænkte Charlotte sukkende, da hun kjørte hjem fra et Bal i Louvre, hvor hun for sidste Gang havde viist sig som Frøken Montmorency.

Det var den pragtfuldeste Fest, hun nogensinde havde bivaanet, og omendskjøndt det var Aftenen før hendes Formælingsfest, havde Charlotte dog vovet det farlige Spil at sætte sin Forlovedes Jalousi i Bevægelse. Det var kun lykkedes hende altforvel, thi ude af Stand til at skjule sin Sindsbevægelse, havde Condé allerede tidligt forladt den

glimrende kongelige Cirkel. Al den Interesse, den tilbedte Frøken Montmorency hidindtil havde følt for Aftenens Pragt, forsvandt nu med den blege, dybtbevægede unge Mand, som hun, efter Alles Mening, kun betragtede med Uvillie; hun foregav Hovedpine, for ikke at være nødt til, endnu engang at dandse med Kongen, og et Øieblik efter Condé's Bortfjernelse trak hun sig ligeledes tilbage.

Da hun traadte ind i sit Værelse, overrakte hendes Kammerfrue hende en Billet. Det var fra Prindsen af Condé — det Første, han nogensinde havde sendt hende.

Ethvert følende qvindeligt Væsen gjennembæves af en stille Henrykkelse, naar hun førstegang seer sit Navn skrevet af den Gjenstand, hun har helliget sin hemmelige Tilbøielighed. Hvo vilde være i Stand til at beskrive den Spænding, der i hiint salige Øieblik ligger imellem Seglets Bryden og Læsningen af den søde Hemmelighed? Med Charlotte af Montmorency var det imidlertid en anden Sag. Hendes tidligere Opførsel vakte ikke disse søde Følelser hos hende. Hendes Kinder blegnede, hendes Knæe vaklede, og neppe havde hendes zittrende Haand Kraft nok til at bryde Seglet. Skrivelsen indeholdt kun følgende Ord:

„Charlotte af Montmorency!

Saa sildigt det endogsaa er, maa jeg dog endnu tale med Dem, førend De lægger Dem til Ro. De vil finde mig i Salen i det østlige Fløi!

Henrik af Condé."

„Ikke engang de sædvanlige Former for conventionel Høflighed iagttager han i de første Linier, han skriver mig til!" sukkede Charlotte, i det hun med sin skjønne Haand sønderrev Billetten. Hun saae paa Uhret foran Speilet, den manglede endnu fem Minuter i Midnat. Hun lod sin Kammerfrue gaae, derpaa tog hun en lille Sølvlampe fra sit Toiletbord og begav sig til den betegnede Sal. Hun aabnede Døren med bævende Haand og stod nu ligeoverfor

Prindsen af Condé, med Kinder saa blege, at han heftigt forskrækkedes. Han traadte hende eet Skridt imøde — kun eet Skridt — da standsede han og ventede i Taushed at hun skulde træde nærmere. I det Charlotte satte sin Lampe paa et Marmorbord, kastede hun et flygtigt Blik paa sin Forlovede og læste fast Bestemthed i hans udtryksfulde Ansigt; kun omkring hans Øine viste der sig en let Rødme, som Spor af Taarer.

„Charlotte af Montmorency!“ sagde han til hende i en dyb, dæmpet Tone: „Jeg holder her i min Haand vor Ægteskabscontract. Denne Contract blev af Dem undertegnet med synlig Uvillie, det vil derfor ikke koste Dem nogen Møie at tilintetgjøre den igjen.“ Han taug og rettede sit skarpe, gjennemtrængende Øie paa hende, som om han ventede hendes Svar.

Charlotte vilde tale, men hun formaaede ikke at frembringe et Ord. Det svimlede for hendes Øine, hun vaklede og vilde være sunken til Jorden, dersom Condé ikke havde grebet hende. — Nu holdt han for første Gang den henrivende Skabning i sine Arme, for første Gang hvilede hendes underskjønne Ansigt ved hans Bryst, og, overvældet af hendes fortryllende Ynde, forglemte han sin Beslutning, for evig at skilles fra hende; hans Jalousi, hans Stolthed, ja selv hans Fornuft forsvandt, han bedækkede hendes kolde Kinder med sine hede Kys, og besvor hende i de ømmeste Udtryk, igjen at vende tilbage til Livet. Disse fyrige Ord, disse Kjærtegn kaldte Charlotte tilbage til en sød Bevidsthed; og da hun bemærkede, ved hvis Bryst hun hvilede, brød hun ud i en heftig Taarestrøm, ligesom et Barn, der ikke kan holde op med at græde, om endogsaa Grunden til disse Taarer er hævet.

„Kun eet eneste Ord! bad Condé: Har jeg været Aarsag til disse Taarer, til denne Sindsbevægelse?“

Charlotte kunde ikke tale, men hendes Taushed var mere veltalende end alle Ord.

„De maae tale, Charlotte! De maae med tydelige Ord sige mig, om De elsker mig!“ vedblev Prindsen: „Jeg tør ikke længer udsætte mig for at blive skuffet.“

„Besynderligt, i Sandhed!“ smilte den yndige Montmorency gjennem Taarer: „De vil altsaa vende op og ned paa Tingens Orden og høre af mig Tilstaaelsen om min Kjærlighed, efter at De selv nylig med Stolthed har erklæret Dem beredt til at ophæve Ægteskabscontracten.“

„O Charlotte, dersom De vidste, hvormeget jeg har lidt, førend jeg kunde beslutte mig til at frasige mig den Lykkalighed, at kalde Dem Min!“

„Velan da, naar De allerede er besluttet, har jeg intet mere at sige Dem!“ tilføiede Frøkenen med Stolthed og drog sig rask ud af hans Arme.

Condé greb begge hendes Hænder, drog den Modstræbende til sig og sagde med dybtbevæget Stemme: „For Guds Skyld, misforstaae mig ikke, Charlotte! Vi have allerede voldet hinanden altfor megen Smerte, fordi vi lode det mangle paa Oprigtighed.“

En stor Taare trængte sig frem under Charlottes nedsænkede Øienlaag. „Hvorfor sagde De mig aldrig, at De elskede mig?“ hviskede hun.

„Fordi jeg ikke vovede at overgive Dem mit Hjerte, før jeg vidste, om jeg ogsaa kunde betroe Dem min Ære!“ lød Svaret.

„O Himmel!“ raabte Charlotte, og hendes Kinder blegnede paany: „Er det muligt, at De kunde tvivle?“

„Jeg kjender Kongen alt for godt,“ sagde Condé: „til at jeg med Ligegyldighed skulde være Vidne til, hvorledes han hyldede min Brud. Som jeg troede at bemærke, smigrede Monarkens Galanterier Deres ungdommelige For-

fængelighed. Den Venlighed, hvormed De tog derimod, og den Omstændighed, at jeg vidste, hvorfor Kongen havde hævet Deres Forbindelse med Bassompiere, var meer end nok til at gjøre en Mand af Ære ængstelig og bekymret."

„De taler i Gaader, Henrik af Condé!" udbrød Frøken Montmorency.

„Skulde De virkelig ikke vide," vedblev Prindsen: „at Kongen hævede sin Yndlings Forbindelse med Dem, blot fordi han i ham frygtede en mægtig Medbeiler? Har Bassompiere da ikke tydeligt nok bekjendtgjort sin Samtale med Monarken i denne Anledning! De synes endnu bestandig vantro, Charlotte!" Saa hør da Henriks egne Ord, hvormed han udtalte hiin uværdige Erklæring: „Bassompiere!" sagde han: „Jeg selv er indtil Raseri forelsket i den skjønne Montmorency! Dersom hun elsker Dig, maae jeg hade Dig — Du maa enten fraside Dig hende eller mig. Jeg haaber ikke, Du vil sætte min Gunst paa Spil — jeg vil formæle hende med min Fætter Condé — —"

„Ja Charlotte! Den bly og tilbageholdne Dreng Condé, som Hs. Majestæt behager at kalde mig, havde man tiltænkt den Ære, at blive Redskabet for et Conveniens-Giftermaal. Havde jeg kjendt hans skjændige Project dengang, da han opfordrede mig til at undertegne Contracten, ingen Magt i Frankrig — ja ikke engang Deres Ynde — skulde have formaaet mig til, at sætte mit Navn under hiint Document."

„Der vil endnu være Tid nok til at tilintetgjøre det igjen!" sagde Charlotte stolt.

„Ikke mere," vedblev Condé: „dersom De indvilliger i de Betingelser, jeg har at foreslaae Dem."

„Nævn Dem."

„Efter vor Formæling tør De aldrig see Kongen mere!"

„Det vil ikke være mig noget Offer. Efter den Meddelelse, De har givet mig, vil Synet af ham kun opvække min Uvillie. Hvorledes kunde jeg ogsaa ane, at han ved en saadan Nedrighed vilde beplette sin verdensstore Berømmelse!"

„I hans Rige ville vi ikke være i Sikkerhed!" fortsatte Prindsen: „Men kan jeg ogsaa forlange, at De, Charlotte! skal forlade Slægtninge, Venner og Fædreland for min Skyld?"

„Vil jeg ikke gjenfinde dette, og endnu langt mere, i mit Hjertes Ægtefælle?" spurgte Charlotte kjærligt.

„Charlotte, min Charlotte! kan De tilgive mig min ugrundede Tvivl?" raabte Henrik af Condé, idet han henrykt kastede sig for den Elskedes Fødder.

„Jeg tilgiver Dig! svarede Charlotte og bøiede sig med Inderlighed over ham: Det var et Beviis paa Din oprigtige Kjærlighed. Fra dette Øieblik af overlader jeg mig gandske til Din Ledelse."

„Saa begiv Dig nu til Ro, Du Dyrebare!" bad Henrik af Condé: „Du trænger til Hvile." De omarmede hinanden i Taushed og skiltes ad.

Den følgende Dag om Middagen fandt Formælingshøitideligheden med kongelig Pragt Sted i Kirken Notre-Dame. Condé modtog sin elskværdige Brud af sin kongelige Medbeilers Haand. Men Monarkens Glæde over sin vellykkede Plan var kun af kort Varighed; Bryllupshøitideligheden blev den følgende Dag paa en gandske uventet Maade forstyrret ved det unge Ægtepars pludselige Forsvinden. Den forelskede Konge, forbittret over at see sig overlistet af Den, han kaldte en sky og undselig Dreng, uddeelte strax Befalinger til at forfølge de Flygtende; disse befandt sig imidlertid allerede saa langt borte, at hans Magt ikke kunde naae dem. De naaede den spanske Grændse, endnu førend man opdagede deres Spor, og Philip den Tredie tilstod dem et Tilflugtssted i sit Rige.

Denne Monarks Vægring at udlevere det flygtende Par, gav Anledning til en Krigserklæring fra Henriks Side. Hans lovløse Lidenskab vedblev med en saadan Haardnakkethed at forfølge sin Gjenstand, at Prindsen af Condé og hans skjønne Gemalinde først efter Henriks Død vovede at vende tilbage fra den frivillige Forviisning, Ærens Bud havde paaført dem.

G. Lotz.

Hamborg.

Et Brev fra Castelli.

Her er jeg nu i Hamborg, og skal fortælle Dig, kjære Læser, om denne herlige, livfulde Stad, hvor Handelen overstraaler alt Andet, hvor Gammelt og Nyt broderlig enes, saa Du kan troe, i een Deel af Staden at være i Venedig, i en Anden i Wien, i en Tredie i Berlin, i en Fjerde i Triest.

Den gamle Stad har snevre Gader, den er gjennemskaaren af Canaler, og Husene staae i Vand. Mange Broer føre over Canalerne. Fra Gavlen indtil under Gadens Niveau ere Husene besatte med Vinduer. Hvert Huus har ikke blot sine to, tre indtil fem Etager, men ogsaa Kjældere og Loftskamre, og Alt, Alt er beboet. Man mærker vel, at i Hamborg er hver Plet Guld værd. I de snevre Gader og Stræder i den gamle Stad er der ogsaa saadan en Færdsel, at der, udenfor ethvert Huus, staae Afvisere, som Fodgjængerne kan tye bagved, naar Vogne komme mod hinanden. Jeg gad nok vidst, hvormange

Mennesker der vilde vorde overkjørte her, hvis disse Afvisere ikke vare. Vel er der Fortouge i de fleste Gader, men de ere saa smale, at kun eet Menneske kan gaae derpaa; naar derfor To møde hinanden, maa den Ene altid afveien. Jeg har seet Paris og Wien, og veed derfor, hvad Færdsel er; men ingensteds er jeg bleven saa forpuffet, som her. — Den nye Stad derimod har smukke, lige Gader og smagfulde Huse. Især er den saakaldte „Jungfernstieg" en af de herligste Gader.

Paa Børsen er der to store, sorte Tavler, hvorpaa svigagtige Bankerotteurers Navne skrives med hvide Bogstaver. Disse Navne blive altid staaende, og over Tavlerne er der en Klokke, hvormed der ringes, saa ofte et nyt Navn vorder antegnet.

Her er en uhyre Mængde af Udsalgssteder. Man fristes stærkere her, end i nogen anden tydsk Stad, til at kjøbe. Jeg vil raade de Ægtemænd, som reise med deres Koner, til at reise udenom Hamborg. En heel Gade (der alte Steinweg) er besat med smaae Boutikker, som slaaes op om Morgenen og tages ned igjen om Aftenen.

En af Hamborgs mærkværdigste Prydelser er Havnen. Hvad giver det ikke for et Skue, naar man, i en Baad, glider hen gjennem en Skov af Master! Her synges en engelsk Sang, hist skures en Amerikaner, her udlosses et svensk Skib, hist gaaer et hollandsk under Seil o. s. v.

En hamborgsk Forstad er det saakaldte Hamburgerberg. Tro ikke, kjære Læser, at dette er et virkeligt Bjerg, o nei, Hamborg har intet Bjerg, ei engang en Bakke er det, men dog et meget mærkværdigt, lystigt Sted. Naar man nemlig kjører ud ad Millernthor, saa hedder den Strækning, som ligger mellem Hamborgs Volde og Staden Altona, Hamburgerberg. Her har den sande Wienerlystighed hjemme, men blandet med en *english plasur*, som vi ikke kjende. Her vrimler det nemlig af Boder, hvori Alt er at see,

hvad Menneſket kan ſee: Voxfigurer, Marionetter, Linie-dandſere, Kunſtberidere, Menagerier, Amſterdamerinder, ſom bage Vaffler. Her ere ogſaa Høkere, ſom handle med alle optænkelige Ting, med gamle Klæder og Bøger, med trykte Viſer og Oſt, med Fiſk og Bagværk.

Det ſidſte Huus i Hamborg ſtøder til det Første i Altona, der i Rangen er den anden danſke Stad, med omtrent 30,000 Indbyggere. Hamborg og Altona ligne hinanden; men her ſeer man danſk Militair, Gaderne ere ſtillere, og kun rige Hamborgere, ſom have deres Landſteder udenfor Altona, kjøre igjennem. Iøvrigt er det meget behageligt, tætved en ſaa ſtor Stad, ſom Hamborg, at finde en ſaa betydelig Stad, ſom Altona.

Man ſeer mangfoldige fremmede Dragter i Hamborg; men iſær udmærker Vierländerindernes ſig. Jeg kan ikke ſige, hvor nydelige diſſe Piger ere med deres korte Kjoler, deres ſmale Forklæder, deres høirøde Livſtykker, opfoldede Ærmer og ſmuktformede Hatte. Det er ſtørſtedeels unge Piger med deilige Anſigter; de ſælge Blomſter, Frugt, Radiſer. Jeg har forſøgt at indlade mig i en Samtale med En; men jeg kunde paa ingen Maade komme ud af det. Da jeg forlod hende, kom det mig næſten for, ſom om hun gjorde lidt Nar ad mig.

Tivoli-Theatret ligger i det Frie; det er bygget af Træ, og man ſpiller her om Eftermiddagen ved Dagens Lys. Det ſeer forunderligt ud. Tilſkuerne ſidde paa Bænke, have deres Smaaborde for ſig, ſpiſe og drikke, ſmøge Tobak, alt medens der ſpilles. En Regndag var jeg i dette Theater, og jeg kan ſige, det har gjort et ſælſomt Indtryk paa mig. Foran mig ſaae jeg en Scene i ſaadan Fraſtand, at de Spillende viſte ſig ſom ſmaae Børn. Folk ſadde under Paraplyer af alle Farver og ſaae til. Man gav tre ſmaae Stykker.

Som Handelen, i alle sine Grene, florerer i Hamborg, saaledes ogsaa Plantehandelen. Aldrig har jeg seet et større Etablissement af denne Art, end James Booths og Sønners i Flottbeck. Her er en umaadelig Rigdom af indenlandske og exotiske Træer og Planter. Hr. Booth, En af de venligste, meest forekommende Mænd, jeg har kjendt, viste mig selv sit Etablissement, og jeg forbausedes over dets Størrelse.

Skjønheder har jeg ikke fundet mange af i Hamborg. De fleste Mandspersoner have stærktfremstaaende Kindbeen. Damerne have uskjønne Pander og Næser. De have derfor meget Anlæg til Corpulents. Vel har jeg bemærket endeel overmaade nydelige Tjenestepiger; men man sagde mig, at de Fleste af dem ei vare fødte Hamborgerinder.

Det er en gammel og meget sand Bemærkning, at man spiser stærkt i Hamborg. Sandelig, om man end bragte ti Maver med sig til et Kjøbmandsgilde, saa maatte man dog tage sig meget nøie iagt, at man ikke fordærvede dem alle ti. I et Selskab hos En af de første Kjøbmænd havde jeg foresat mig, at mærke mig alle Retter og Vine, men det var ikke muligt.

Følgende Skribenter har jeg seet her: Töpfer, forhen Skuespiller. Han lever af sine dramatiske Værker og af det Udbytte, hans Tidsskrift „Thalia“ giver ham. Töpfer har faaet Doctordiplomat, jeg veed ikke, fra hvilket Universitet, og fortjener denne Titel ligesaagodt, som mangen Anden. Men den tidligere, livslystige, joviale Ungersvend har jeg ikke gjenfundet i ham. Han er gift, og hans høieste Glæde er en smuk og vittig Seksaarsdreng, der gjør En saadanne Spørgsmaal, og giver saadanne Svar, at man maa undre sig derover. Det klinger meget komisk, naar han kalder sig selv den unge Doctor Töpfer; jeg har endogsaa læst et af ham forfattet Sørgespil i to Scener, som han gandske alvorligt forsikkrede, at vilde sende til

Borgtheatret i Wien, for i Hamborg vilde han ikke have noget af sine Stykker opført. — Prätzel. Denne elskværdige Digter, hvis ægte Humor aldrig har saaret nogen Sjel, lever gandske stille i Hamborg. Han skriver endnu, men desværre kun saadanne Ting, som Tiden fordrer; maaskee er han nødt dertil. — Lotz. Manden er blind, men bærer sin Blindhed, som vi Seende kalde et Onde, med et Taalmod, ja, med en Munterhed, saa at man næsten kunde sværge paa, han vilde slet ikke være seende, om han ogsaa kunde blive det. Hans Kone er Töpfers Søster. Denne gode lille Kone er egentligen den materielle Redactrice, Manden den aandige Redacteur af „Originalien." Hun forelæser ham Alt, og skriver Alt, hvad han dicterer hende i Pennen. Af Kjærlighed til ham har hun i kort Tid lært saameget Fransk og Engelsk, at hun ogsaa kan forelæse ham i disse Sprog. Saadant et godt Væsen maa ogsaa være en Engel i Skjønhed for den blinde Mand. Lotz beboer om Sommeren et lidet Huus udenfor Porten. Jeg fandt ham siddende paa en Bænk udenfor; han bar en sort Fløielsfrak og en dito Calot, og lignede med sit virkelig meget interessante Ansigt en Raadmand fra Middelalderen. Den ene Fod havde han liggende paa en Skammel; thi han lider af Gigt. Blind og værkbruden, og dog saa munter, hvormegen Sjelsstyrke hører der ikke til! Som vi sadde sammen, jeg og Lotz, og talte om det slemme Capitel „Journalistik," fremtog han af sin Brystlomme en Snor, som der var fem Knuder paa, og legede med en af disse Knuder, og smilte. Da jeg nu spurgte ham, hvad disse Knuder havde at betyde, sagde han: „Seer de, kjære Ven, disse Knuder hjelpe mig at finde mig i mangen Knude i Livet. Den, jeg nu leger med, er „Harmknuden;" naar jeg ærgrer mig over noget, saa leger jeg med denne Knude, og dreier og vender den, og Harmen forgaaer, og jeg leer igjen. Saa har jeg en anden Knude paa Snoren, det er

„Tilfredshedens Knude;“ naar jeg føler mig ret lykkelig og tilfreds, saa dreier jeg paa den, og tænker: der kan Intet vare evigt! Der er Mange, der har det slettere end jeg! Og saa vorder jeg endnu tilfredsere og strax belavet paa alt det Ubehagelige, der kan møde. Den tredie Knude er min „Tidsknude.“ De kan nok begribe, at den løber mellem Fingrene paa mig. Nu, lad den løbe! Jeg kan ikke holde paa den, ikke forandre den. De ere nogle gode Tosser, som ville det! Saa har jeg ogsaa „en Universalknude“ — men nok herom! — Gries, Philologen *par excellence*. Han har opgivet sit Professorat i Jena og søgt et Tilflugtsted her. Hans Aand er riig, men Legemet vil ikke gjøre sin Skyldighed mere. Hans høire Haand er saa lammet, at han kun kan skrive med største Møie og meget langsomt. Og denne Mand skulde dog skrive Saameget! — Lebrun. Han har nu trukket sig gandske tilbage fra Scenen, og beboer om Sommeren et behageligt Landsted udenfor Porten. Hans Legeme har lidt meget af den fatale Cousine Gigt (som Raimund kalder den), men hans Aand er karsk.

Ligeoverfor Skuespilhuset ligger et Vertshuus, som alle Fremmede besøge. Det hedder „skjøn Anna,“ og Vertinden hedder med Rette ligesaa. Skjøndt udover de blomstrende Aar, er hun dog endnu meget smuk og elskværdig.

Töpfer førte mig til to andre Restaurationer. Begge ere ved Havnen og Begge staae i Vand. Den ene kaldes „den engelske Taverne;“ her smagte jeg Beafsteak, Chesterost, Porter, som slet ikke smagte mig. Den anden Restauration er i et stort Skib, som staaer ved Stranden og bestaaer af een eneste Pavillon. Men hvor stor denne Pavillon er, kan man tænke sig, naar jeg siger, at foruden Skjænk-Lokalet og to Billarder, findes her fyrretyve Borde med tilhørende Stole. I Skibsrummet driver Eieren en egen Fabrik, hvori der forfærdiges Skibsreqvisiter.

En Peberſvends Juleaften.

Jeg havde tændt mit Juletræ, og ſad ſørgmodig ved Bordet, og ſaae paa de viftende Lys.

Saa var jeg da gandſke alene! De lyſtige Brødre, mine Venner, tilbragte Aftenen i beſlægtede eller ved Venſkab forbundne Kredſe, morede ſig ved Fader- og Moderglæder, ved Barndomslyſt, gave og modtoge Foræringer, overraſkede og overraſkedes. Mig havde Ingen indbudet til den ſkjønneſte Feſt i Chriſtenheden, og jeg er dog ellers en god Chriſten.

Det er, for en Peberſvend i en fremmed Stad, en bedrøvende, nedſlaaende Følelſe, juſt den Aften at være ene, i ſin ſtille Stue, mellem de længſtbekjendte fire Vægge! Hjertet driver; det vil ſkyde Knopper. Men ingen velgjørende Finger banker paa dets Bark, for at fremlokke Spiren, og ſaa kommer da Vemodet, det galdebittre Vemod, iſtedetfor den vemodsfulde, ſøde Bevægelſe, og udgyder ſine Bitterheder over det ſvulmende Øie, og Hjertet ſtønner dybt, ſukkende efter Luft!

Jeg havde kunnet gaae hen i en Reſtauration og begrave mine Griller — hvis man vil kalde diſſe Følelſer ſaaledes — under Østers og Champagner; men der var jeg jo ogſaa ene. Alt ſøger jo paa denne Aften en hjemlig Arne og drømmer ſig ind i Ungdomstidens Phantasmagorier. Og — mon det er muligt, at drukne ſit Hjertes Griller, ſine hellige, vemodsfulde Minder, i Champagner? — Jeg kan det ikke! Sorgerne vel, Harm, Kjedſomhed — men Ingen af hine Følelſer. Tilmed har denne Aften, fra min Barndom af, været mig for ærværdig til at jeg ſkulde hendrømme den i et Viinhuus.

Saa ſad jeg da ved Bordet, og ſtirrede ind i de flammende Lys, og ihukom de forgangne Dage, de fordums Jule-

aftener, fra den første, jeg kunde huske, til hiin, som jeg, forladende mit Fædreland, forladt af hele Verden, havde tilbragt i en Grændselandsby, og endelig til den ifjor, da jeg havde ligget paa Sygesengen i Feberphantasier. — Det var bittre Erindringer! Det forgangne Liv laae for mig — graat, som en Ørk — kun smaae Oaser hist og her. Ak, hvorfor var jeg alene? — Jeg troer, der hang en Taare i mit Øie.

Jeg vilde tage mig sammen, opmuntre mig med Magt. Jeg vilde nynne een eller anden gammel Studentervise; men — jeg kunde ikke huske een eneste. Min Flaske Viin stod endnu urørt.

Saaledes blev jeg mørkere og mørkere, og fra Livet vendte min Tanke sig til Døden. Jeg kom mine bortgangne Venner ihu! Dem vilde jeg byde til Gjæst; for dem og for mig skulde Juletræet lyse; hver af dem vilde jeg vie et Glas. For et Øieblik vilde jeg mane dem op af den kolde Grav, de trofaste Hjerter! De skulde drømme med mig, sørge med mig; thi noget Glædeligt formaae de Døde dog ei at bringe! — Jeg rykkede Stole frem til Bordet — fem, sex, syv.

Jeg fyldte Glasset. Først Dig, min Eduard, hvis unge Liv man forbittrede, saa Du maatte synke i Graven, just som Du stod ved Morgenrødens Porte, just som Lykke og Kjærlighed kastede sig i Din Favn! — Ja, saaledes var det, i et saadant lysende Moment maatte han døe! — de kaldte det en Nervefeber — blandt saamange Tusinde maatte Nervefeberen bortrykke just ham, just nu! — O, troe det ei. Det var hans brustne Hjerte, hans fortærede Livsmarv. Han løb til Maalet, som en Olympier, og da han naaede det, segnede han aandeløs til Jorden. Det var hans sidste Aandedræt! — Sov vel, troe Sjel — Dig gjelder det første Glas!

Saa mindedes jeg Dig, min Adolph, hvem de, dybt i Syden, hvor Save strømmer i Donau, have skudt en Kugle i det ædle Hjerte. De kaldte Din Brøde en Subordinationsforbrydelse. — Dig det andet Glas! — En Taare dryppede deri.

Min Johannes, Du, med de vidtflyvende Planer, det ubøielige Mod, endnu staaer Du for mig, som i Afskedstimen. „Jeg kommer igjen!“ raabte Du med straalende Blikke gjennem Afskedens Taarer, vemodig og dog jublende, thi dit Livs høieste Ønske var jo opfyldt. Du indskibede Dig i Triest, omseilede Cap, saae Indien, saae Blomsterskovene, Brahmonerne, Bajadererne, og vendte tilbage, henrykt, mættet af Natur og Poesie. To Bredegrader under Helena syede Matroserne Dig i et Stykke Seildug, bandt en Steen ved dit Hoved og en ved dine Fødder, bad en kort Bøn, og kastede Dig overbord. Det var atter en Feber. Gud vilde det saa! — Johannes! — Du har den største Grav i Verden, det uhyre Ocean.

Og Paul, Du stakkels Faldne! Dit Hjerte var godt, redelig Din Hu; men Din Phantasie var et Krater, som udhuler Vulkanen, til den styrter sammen i sig selv. Din Frihedstræben har hjulpet Dig til den evige Frihed. Forført, forlokket, med Hang til alt Eventyrligt, styrtede Du, da en mægtig Torden rystede Jorden, i de Begeistredes Rækker, undgik Blodbadet i Warschau og faldt i Kampen mod en Skyggekonge, i Munkenes og Orangernes Land, for en Guerillaskugle. Din Grav kjender ingen Vandrer; det Sted, hvor Du sover, er evigglemt. Dig det fjerde Glas!

Andreas! Ogsaa Du er gjemt. Du sover der, hvor Cactussen vorer som Ukrudt, hvor Atlas med sin evige Snee naaer mod Skyerne, hvor Samum stormer gjennem Ørken, hvor Shakalen og Beduinen stryge om i Natten.

Stakkels Andreas, Du skulde ikke vorde Marskalk af Frankrig!

Dig, Diego (det var Dit Øgenavn), havde Naturen udrustet til alt Stort; den havde ogsaa givet Dig et kjærligt Hjerte og — ak, et let Sind! En Qvinde fuldendte Din Ulykke. En Tidlang var Du Æresborger i Kings-Bench og forelsket i en Skuespillerinde ved Haymarcket-Theatret. Siden sagde de, man havde bragt Dig til Botany-Bay, for at Du her skulde studere Naturret og udvide Dine geographiske Kundskaber. Du har vist kun stjaalet af Hunger, eller gjort Gjeld, for at see den nye Oper, eller for at gjøre en Sangerinde en Præsent. Du er i Botany-Bay — altsaa ogsaa saa godt som død! Dig vier jeg det sjette Glas! En saadan Drik har Du vist ikke der. —

Og nu det syvende og sidste Glas af gandske Sjel! Det gjælder Dig, dyrebare Vilhelm — Vilhelm Hauff — Du salige Drømmer i den Bremer Raadstukjælder, elskværdige, englelige Satan. Du var ungdommeligfro, en Digter fuld af Kjærlighed og Liv, en lykkelig Ægtefælle, en lyksalig Fader; men Alt kun stakket Tid! Det var atter en Feber — nu godt! Din Dødsdag skal jeg aldrig glemme. Dig helliger jeg det sidste Glas af Rhinskvinen, som Du besang saa guddommeligt. — Og nu Glasset mod Væggen, saa Skaarene flyve omkring som gyldne Funker, og — Amen!

Saaledes monologiserede jeg — jeg havde lagt Hovedet i Haanden, og saae mørkt ned for mig — Lysene vare nedbrændte, Stuen skummel. Jeg vilde rive mig løs — jeg saae op — hvad var det? Der sadde de Alle paa deres Stole, de, jeg har nævnet, blege, jordfarvede Skikkelser, med indsunkne Øine og hule Kinder, og de stirrede paa mig, og rakte mig tause deres Hænder.

Jeg havde virkeligen manet dem frem; de sadde hos mig ved Juletræet. — Men jeg gjøs ikke; jeg var sjeleglad

— jeg tænkte ikke paa Død og Liv — jeg havde dem igjen, de kjære Skikkelser, jeg tiljublede dem Velkommen, og græd, og rakte dem Alle Haanden.

Et Fald, et klingende Hvilin — Spøgeriet var forsvundet. Jeg havde kastet Flasken ned af Bordet; den laae sønderslagen paa Gulvet.

Det var altsammen kun en Drøm — jeg sad gandske alene ved Bordet. — Det blev mig gandske uhyggeligt i Stuen. — Jeg stod op, gik frem og tilbage, stak friske Lys paa Træet og traadte saa til Vinduet. —

Derovre vare alle Vinduer oplyste; ogsaa den tredie Etage, ogsaa Tagkammeret. Der boede en fattig Lappeskræder med Kone og syv Børn. Han havde ogsaa tændt et Juletræ. Hvorledes han har formaaet det, maa Gud vide. Det er vist bleven ham surt nok, den arme Mand. Han har vist begyndt at samle dertil ved St. Hansdagstider. — Og jeg misundte iaften denne Mand! — Et Menneske er dog ret en underlig Een. —

Da foer mig pludseligt et fornuftigt Indfald gjennem Hovedet. Jeg traadte til mit Chatol, og aabnede en hemmelig Skuffe. — Der laae: tørrede Blomster, Haarlokker, Sløifer, Billetter paa rosa, blaat og grønt Papir. Altsammen Ting, som jeg, i det afvigte Aar, enten havde betlet eller stjaalet. — „Kommer herud! sagde jeg: Mig lyster, at tale et Ord med disse Thebanere. Jeg vil holde en Auto-da-fé med Eder!“

Først maatte Blomsterne holde for. De vare meget godt tørrede, som i et Herbarium. Narcisser, Roser, Nelliker, Violer, alt muligt, hvad de barbenede Blomsterpiger bære om tilsalg.

Mangen Blomst havde hvilet ved et yndigt Bryst; jeg havde tigget — tigget længe, havde svoret, evigt at gjemme den i min Stambog, og — langt om længe havde jeg faaet den!

Jeg har rigtigt lagt den i min Portefeuille; det kan det hvide Silketøi bevidne, som dens Saft har farvet. Men næste Time prangede en anden Blomst ved den samme Barm, og om denne Blomst har en Anden betlet, gandske som jeg — og han har faaet Blomsten — og han har lagt den i sin Portefeuille, gandske som jeg, og den har aftrykt sig paa Silken, grøn og guul, gandske som hos mig.

Allons! kommer, mine kjære Thebanere, I Pleiebørn af en barbenet Blomsterpige! Den nye Vaar bringer en ny Generation. I skulle parfumere mit Værelse — døer Flammedøden! —

„Græd ei over Dine Blomsters Død,
Over Vaarens Afsked, fuld af Smerte:
Lad kun Alterflammen blusse rød
Og til Aske brænde dette Hjerte!"

Jeg holdt dem over Lyset — de blussede lystigt op! Graae Skyer lagde sig under Loftet.

— Nu kom Raden til en Lok — blond eller brun, det veed jeg ikke mere; men rig og tyk og parfumeret. — Længe har jeg betlet, for at faae denne Lok. Dengang sagde jeg: denne Lok skal, saalænge jeg lever, hvile paa mit Hjerte, og hvor let vil da Livet forekomme mig! Og nedsænker man mig engang i Graven, o, hvor let hviler da Jorden paa mit Hjerte! — Saadant noget var det omtrent; det er rimeligt, at det har været rimet. — Det var altsammen meget godt; maaskee var det ogsaa sandt. — Alligevel havde denne Lok tyve Forgængere, der vare tiggede og afskaarne paa samme Maade. — En stærk Haarvæxt er en herlig Ting! — hvor Du, kjære Lok, har fødet, vorer allerede en Anden. Blus nu muntert op!

Men jeg maa dog, som ærlig Mand, tilstaae, at den parfumerede Lok har duftet bedre i levende Live, end da den brændte.

Nu kom Touren til Brevene. De vare af meget interessant Indhold, f. Ex.

„Deres Velbaarenhed har virkeligen henrykt os igaar ved Meddelelsen af Deres Digt; Moder og Adolphine have fældet mange Taarer, o. s. v."

„Høistærede Herre og Ven! Jeg beklager meget, ei at kunne profitere af Deres godhedsfulde Indbydelse, eftersom Tante har været saa letsindig, at tage mod en Invitation hos Commissionsraadinde Schwertschnabel, hvor jeg allerede af Hr. Referendarius Schellfisch er engageret til den første Galop o. s. v."

„Di er en staar Skurg! di skal straft sende mig min Eene Hansge tilbages, som di har staalet, for Edvart har bemerget dens Fraværrelse, og han kunne let tro, vorvel jeg slets igge staar i naagen Anmyanse med ham paa de Maader, saa maa jeg dog sige, at di er et grueligt Mændeske o. s. v."

„Jeg beder Deres Velbaarenhed tilgive, at jeg er Dem ubekjendt. Men hvad bestiller Emil? Han kommer ofte til Dem, fortæller han mig. Jeg har ikke seet ham i tre Dage. Skulde det være for Premierlieutenantens Skyld, saa sig ham, at jeg var ganske uskyldig i de Løier. Sligt kunde aldrig falde mig ind. Det var Mama, der gjorde den dumme Streg. Deres høiagtelsesfulde, skjønt ubekjendte, Veninde A. B."

„Er De endnu vred? Hvornaar seer jeg Dem igjen? Ak, De gjorde mig stor Uret! Jeg var ikke kold, ikke ufølsom, som De bebreidede mig, men kun træt af den Thé dansant iaftes. Idag er jeg roligere o. s. v."

Det var nok! — de vandrede i Ilden allesammen. Der udviklede sig en Ild af dem, som jeg ikke havde troet dem, og dog havde de, for ikke længe siden, sat mig i Fyr og Flamme. Ak, et Menneske er dog ret en underlig Een!

Nu gik det løs paa Digtene — mine Digte (jeg lyver ikke!) — det var Kjød af mit Kjød og Been af mine

Been. Men det var besluttet. Jeg vilde idag rase, ogsaa mod mig selv!

Det var Digte, som jeg, i Begeistringens Hede og i eensomme Timer, havde skrevet til nogle af Byens renommerede Skjønheder, men som jeg, af Mangel paa Leilighed eller Mod, ikke havde faaet anbragte. Heden var nu bortdampet — nu due I idetmindste til et Fyrværkerie. Jeg tænker ikke, man vil emancipere Jøderne en Dag tidligere, fordi man ikke har læst Jer. Det hjelper ikke, I gjøre Modstand; I maa finde Jer i Eders Skjebne. Havde jeg handlet ligesaa mod Endeel af Eders Forgængere, saa havde jeg staaet mig bedre! — Og de brændte.

En Larm paa Gaden lokkede mig til Vinduet. — I den første Etage ligeoverfor spillede de firhændigt, for aabent Vindue, Strauß's Vals: „Das Leben ein Tanz," og paa Gaden pryglede to fulde Mænd hinanden, ogsaa firhændigt. — O Livsprosa, o Juleaften, o Pebersvendestand!

Det bankede paa min Dør. Gaardskarlen bragte en Pakke. „En Pige har afleveret den til Dem!" sagde han, og gik. — Jeg rev Seglet op, Seilgarnet af — hellige Gud, hvad saae jeg? — det var Julepræsenter. Et Par broderede Seler — et Cigarre-Etui — en Taske til Gadedørsnøglen (sikkert en Allusion!) — en Brevtaske o. s. v.

Altsaa dog en Julegave! Gamle Dreng, saa er Du dog ikke forladt af Gud og Verden; saa gives der dog endnu Hjerter, der slaae for Dig i Din Eensomhed!

Victoria, Menneskehjerterne skulle leve! O, hvilken Tosse var jeg, at jeg kunde mistvivle om deres Deeltagelse, deres Kjærlighed! — Jeg var ikke langtfra, at kalde mig en Æsel —; men jeg kaldte mig en Lykkelig.

Paa hver af disse Foræringer var heftet en Devise — hver Devise skreven af en anden Haand. Jeg kjendte disse Hænder og deres Træk! Disse Skrifttræk vare ogsaa Træk

af Hjertet! O, I ædle Sjele — jeg blev sentimental; men jeg var virkeligen overmaade rørt. Saadan Deeltagelse, saadan Opmærksomhed! Devisen paa Dragbaandene indeholdt de Ord:

„Jeg tænker nok, Du ved mit Minde dvæler,
Naar Du om Skuldren bærer disse Seler!"

Ikke gandske logisk, tænkte jeg — men, det er ikke ilde. Det var den blonde, muntre Amalies Haandskrift — vel ikke kalligraphisk; men hvad spørger Kjærligheden efter Kalligraphi og Sanskrit! — Et rødt Blad paa Cigarre-Etuiet indeholdt de Ord:

„Med Deres Elskovseder gjør De megen Vind, glædeligt Nytaar,
Men af Vinden Rogen opstaaer."

Det er noget høit! sagde jeg til mig selv: Vel ikke gandske forstaaeligt, men dog ialtfald forunderligt og gandske godt meent. Jeg gjenkjendte Fanny's Haandskrift, den yndige Fanny's, der dandsede som en Bajadere og kunde see saa muggen ud, som en Rosenknop, der just aabner sig. — Hav Tak, ædle Sjel! raabte jeg: Hvor har jeg miskjendt Dit Hjerte, Dit dybe Gemyt! — Gadedørsnøgletasken havde en noget rigorøs Devise:

„Kom aldrig mere for sildigt hjem,
Ellers har jeg slet ingen Tro til Dem!"

Det var rigtignok ikke meget poetisk! Hvad kan jeg for, at Aftenerne stedse vorde kortere, jo længere man bliver siddende blandt gode Venner! Men Clara, den ranke, smægtende Clara, var en meget huuslig Pige, velopdragen, sine Forældres Glæde, arbeidsom, tugtig — hun maatte gjøre hver Mand lykkelig i Ægtestanden. Og hvilken Sygevogterske vilde hendes Mand engang finde i hende! — God var hun — inderliggod! — Nu kom Devisen paa Brevtasken:

„Fuld af Banknoter paa Livets Sti!
De maa gjerne notere mit Navn deri."

Det var Pauline, en elskværdig Skuespillerinde. Jeg veed nok, hvad hun spillede paa. Hun var meget sparsom og vilde gjerne bort fra Bræderne. Hun havde tidt ret alvorligt foreholdt mig, at jeg gav mere ud, end jeg tog ind — hvorpaa jeg svarte hende: det var ikke min Skyld, men deres, som taalte det. — Men det var velmeent, hjerteligt meent. —

De ædle Sjele! Jeg betragtede længe Broderiet, Farverne, Tegningerne. Og alt dette havde de kjære Piger forfærdiget med deres fine Rosenfingre, ved Lys, maaskee om Natten — o, jeg Skurk! var jeg da saamegen Kjærlighed værd, fortjente jeg saadan Opmærksomhed, saadan Opoffrelse? — Jeg troer næsten, der traadte mig en Taare i Øiet. —

„Viin hid!“ raabte jeg, saa det gjenlød i Stuen: „Viin hid! Eders Skaal maa jeg drikke, I ædle, huldsalige Jomfruer. De Levende skulle leve — kun de give os Glæde, ei de Døde; væk med de Døde og med Erindringen om dem!“

Jeg løb til Skabet, hentede en Flaske Champagner *(Jacqueson, qualité supérieure)*, løste Ildaandens Segl, udbredte Præsenterne for mig, og drak nu alle mine kjære, skjønne, trohjertige Pigers Skaal. Jeg lod hele Verden leve, jeg trykte alle Mennesker til mit Bryst. Jeg tømte virkelig den hele Flaske.

Først gjaldt det Amalia, den yndige, blide Amalia. Hun havde Hjertet paa det rette Sted, var ikke pyntelysten, ikke snakkesyg, men munter og genial. Hun kunde nok gjøre en Mand lykkelig, tænkte jeg. Vil Du ægte hende, gamle Dreng? Nu, vi ville see!

Nu kom Touren til Fanny — hun var unægteligt langt smukkere end Amalia, glødende Dine, som Raketter, Purpurkinder, og en Mund, en Mund, som man hele Timer kunde høre vaase, blot for at see den. Rigtignok

dandsede hun formeget; hun var Baldronningen, som de unge Dandsautomater reves om, og jeg maatte befrygte, at hun engang bragtes mig hjem fra et Bal som Charpie. Dog — det har ingen Nød. Er hun først min Kone, saa maa hun dandse efter min Pibe, og bliver jeg hjemme, saa bliver hun ogsaa hjemme. Jeg nægter ikke, at hun kan see forfærdelig suurt; men det gjør hende just interessant. Man er desuden saa vant dertil, at man slet ikke troer, det er Alvor, naar hun gjør sig vred og begynder at gloe ad En. Folk sige jo ogsaa, at just denne Suur-Seen er et velkonditioneret Ægteskabs *sance piquante*. — Nu, vi ville tage den Ting nærmere i Betænkning. Man maa ikke forhaste sig. *Chi va piano, va sano.*

Og Clara, den ranke, smægtende Clara! God var hun, englegod, deeltagende, og — hvad der var Hovedsagen — hun vilde vist blive sin Mand tro. Det er en Ting, som fortjener at komme særdeles i Betragtning.

Saa Pauline, den dramatiske Kunstnerinde, der saa ofte havde henrykt mig og Andre, en offentlig Charakteer, en historisk Person, en ung og allerede berømt Pige! O, Berømtheden har, hos Qvinderne, en gandske eiendommelig Tillokkelse. Have I ikke seet, hvorlunde gamle og unge Herrer gruppere sig, trænge sig om den yndede Sangerinde, Skuespillerinde, Dandserinde, spænde sig for hendes Triumphvogn, tørste efter et Blik, et Smiil? Og at løbe af med saadan en Perle, som Alle slaaes om, deri ligger en Triumph! Tilmed var Pauline et Mønster for alle Skuespillerinder, uberygtet, velopdragen, huuslig, fuld af selskabelige Talenter; det var en Pige, som maatte forblive evigung, om ogsaa Ungdomsblomstret falmede! Ja, Pauline med de skjelmske og dog igjen saa alvorlige Øine!

Som sagt: Vi vil see! — Jeg har altsaa Valget mellem Fire! Lykkelige Menneske, sagde jeg, og omfavnede

mig selv. Men Hvilken skulde jeg tage? Brudgommen var der — og fire Brude; men hvo var Bruden?

Skjebnen skal afgjøre det! raabte jeg begeistret. Jeg tog fire Papirstrimler, skrev derpaa de fire Pigers Navne, kastede dem (Strimlerne nemlig) i en Pokal, rystede dem dygtigt sammen, trykte Øinene i, og trak — det store Lod, det store Lod, eller rettere, det lange Lod.

Jeg sukkede angstbeklemt, og udfoldede Papiret: det var Clara's Seddel. — Altsaa Clara! raabte jeg — nu, i Guds Navn! Det er nemlig mit Hjertesuk, naar jeg foretager mig noget Dumt. Gjør jeg derimod noget Klogt, saa siger jeg gjerne: I Satans Navn! — Men det er kun en Vane.

Det bliver altsaa ved Clara. Et smukt Navn, Clara! Den Klare, Lyse; — hun skulde opklare mig min Livsvei, oplyse mig, hvor noget var mig mørkt. — Nu, i Guds Navn!

Sagen var besluttet, afgjort. Imorgen vilde jeg skrive til hende — Juledag vilde jeg tilbyde hende Haand og Hjerte. — Ingen Tvivl, ingen Indvendinger, ingen Bekymringer. Dennegang eller aldrig! Det var uigjenkaldelig besluttet.

Imidlertid var det bleven langt ud paa Natten; Klokken var to. Den afvexlende Røreise, denne Springen fra Vemod til Glæde havde angrebet mig; dertil den megen Viin. Jeg var træt. Naturen krævede sine Rettigheder. — Jeg slukkede Julelysene, og søgte mit Leie. Kjærlighed og Viin havde beruset mig. Jeg sov som en Gud. — Først Klokken ni vaagnede jeg, og rystede Drømmene af mig.

Rigtigt! Der paa Bordet laae Præsenterne udbredte — det havde altsaa ikke været noget Blændværk. Smilende betragtede jeg dem. Gadedørsnøgletaften var broderet med Vergißmeinnicht — saa blaa, saa blaa, som Clara's Øine. — Omslaget af Pakken laae endnu paa

Gulvet. Jeg tog det op — et lille Brev faldt ud — det havde jeg slet ikke bemærket igaar. - Udskriften var til mig — rigtigt — jeg aabnede det fine Segl.

„Velbaarne Herre! Høistærede Ven!
Fido savant!"

Fido savant! Hvad er det? — Skulde rimeligviis hedde „*Confident.*" Jeg læste videre:

„Da vi ikke have nogen paalidelig Person, som Vi kunde betroe os til, saa gjøre Vi Regning paa Deres Diskretion, og uleilige Dem med en Bøn. Vi havde vedtet med Deres Ven Emil, at Vi samtligen skulde forære ham Noget til Juul, og Vi holde hermed Ord. Hav den Godhed, at besørge Indlagte til ham. Vi ere beredte til al mulig Gjentjeneste og tegne med Høiagtelse

Amalie. Fanny. Clara. Pauline."

Saa? sagde jeg, og mit Ansigt var vist bleven dygtig langt. Det Krammeri var altsaa ikke bestemt for Dig! Hm, hm! Ogsaa godt — man søger at trøste sig. Det er altsaa Emil, man har tiltænkt disse Rariteter! Vel var Emil min Ven, men en Vindbeutel af første Skuffe. Han courede til alle Damer, dandsede som en Gud, bar hver Dag et Par nye Glacéhandsker, og der var aldrig et Fnug paa hans Frak. Desuden gjorde han slette Digte, besang alle sine Erobringer — og Damerne — ja, de troede hans poetiske Vrævl. *Habeat sibi*, det er godt nok til ham! — han var en saadan Hylding værd — jeg misundte ham slet ikke. Fire paa een Gang — hvad maa det være for Hjerter, ret nøisomme, ret fordragelige, kosmopolitiske Hjerter — Gud velsigne dem!

Jeg bortsendte nu den hele Kramkiste — jeg — som *Postillon d'amour*. — Derpaa stillede jeg mig for Speilet, og brast i en Skoggerlatter.

Det bankede paa Døren; en Dreng treen ind — han bragte min Skræderregning og ønskede mig en glædelig

Fest. Jeg gav ham en Douceur; han lagde Regningen paa Bordet og gik. — Fem Minuter efter bankede det igjen. „Kom ind!“ — Det var Skomagerdrengen, ligeledes med en Regning. — „Derhen, sagde jeg, *ad acta!*“ og pegede paa Bordet. — To Minuter efter bankede det trediegang. Det var Kyperen fra Vinkjælderen. Han bragte en Flaske fineste Sillery, som Julepræsent, men ogsaa en Regning.

„Hvorfor, raabte jeg, da jeg igjen var alene: hvorfor, saamange Lidelser sammentrængte i saa faa Minuter? O Skjebne! O Juleglæde!“ — Da larmede det frygteligt udenfor Døren; der oplæstede sig en græsselig Stemme og sang:

„Den signede Dag er os beteed,
Thi maae vi frilig qvæde!“

Jeg rev Døren op; to Mænd stode udenfor. — „Vi er Natvægterne, Deres Velbaarenhed, og ønske en glædelig Fest!“ — „Der, der! Pak Jer saa, I Kabyler!“

Strax efter bankede det igjen — det var Taarnvægteren. Jeg begriber nu rigtignok ikke, hvad jeg har med Byens Kirketaarne at skaffe. Imidlertid betalte jeg, og han gik.

Rask efter ham kom Skorsteensfeieren — saa Barberen — den Sidste er ogsaa Digter — han fremsagde et Riim, mens han strøg Kniven og skjar mig en dyb Flænge i Hagen. Saa maatte jeg Ulykkelige altsaa bløde paa alle mulige Maader.

Jeg stillede Blodet med *eau de Cologne*, og klædte mig paa. Jeg vilde forlade det fordømte Huus, hvor jeg, siden igaar, ikke havde havt andet end Ulykker.

Da trippede det udenfor, og bankede gandske sagte paa. Det var min Verts Børn, pyntede som Palme-

Æsler. De tørrede deres Næse, traadte hen for mig og begyndte *unisono:*

„Den hellige Christ ved Juletid
De gode Børn besøger blid;
Naar de ikke spilde paa deres Kjole,
Men gjerne læse og gaae flittigt i Skole,
Saa gier han dem Æbler, Nødder og Kager,
Samt flere forskjellige gode Sager,
Og ere de meget artige, saa
Lidt Nyrnberger-Spilleværk ogsaa de faae —
En glædelig Fest, deres Velbaarenhed! Amen."

Efter dette Amen, som de trak meget langt ud, rakte de deres flade Hænder frem. Jeg forstod denne Pantomime, saa godt, som om Taglioni havde gjort den, gav de elskværdige Vampyrer diverse Præsenter, og de hoppede larmende ud af Stuen. — Nu er det dog vel forbi — sagde jeg dybtaandende, og satte Hatten paa.

Nei! det banker temmelig heftigt, Døren flyver rask op, en ung Mand paa atten Aar stormer ind. Han bar et lille, flortyndt Fipskjæg, Sporer, Ridepidsk og en Cravate, som naaede ham til Munden. — „Har jeg den Ære —?" spurgte han efter en let Compliment. — Ja — De har den Ære! — „Jeg vilde gjerne have nogle Digte indrykkede i Deres Tidsskrift." — Det gjør mig ondt, afbrød jeg den Frygtelige — jeg optager i Regelen kun faa Digte — er allerede forsynet — desuden gjør jeg selv undertiden — „O, med mine vil De vist gjøre en Undtagelse — jeg haaber, De skulle blive en sand Prydelse for Deres Blad. Kun maa jeg bede dem hastigt aftrykte, da de ere helligede en Dame. Tillader De, at jeg forelæser Dem dem —."

„Jeg beder Dem undskylde — som De seer, jeg staaer lige paa Springet — jeg maa — jeg maa (den Løgn faldt mig just ind!) jeg maa til en Patient."

„Blot et Øieblik!“ vedblev den Skurk: „Det er blot ser Digte, gandske korte, hvert paa 15 til 20 Strophер. Jeg læser meget rask.“

Han kastede Ridepidsken paa Bordet, foer med Fingergafflen gjennem sit purrede Haar, aabnede sine Næseborer og begyndte med en Tordenstemme, saa Glassene klirrede:

„Phantasier til Laura.“

Og han læste den første Phantasie, og læste den anden Phantasie, og læste den tredie Phantasie, og jeg blev jammerligt tilmode. — Og han læste den fjerde Phantasie, og Alt løb rundt med mig. — Jeg holdt mig ved Bordet, mit Hjerte trak sig krampagtigt sammen. — Men han læste den femte Phantasie — med stedse stigende Rasenhed — og den kolde Sved perlede paa min Pande, og Døden gik over min Grav.

Da begyndte han den sjette Phantasie — jeg følte, at jeg blev afmægtig — jeg sank til Jorden; dog havde jeg, i Faldet, saamegen Besindelse, at jeg kunde stønne: Hjælp — en Læge!

Fra det Øieblik af vidste jeg ikke mere af mig selv. Man bragte mig tilsengs; jeg faldt i en heftig Feber. Ynglingen var — Gud være lovet — borte; men Digtene havde han ladet blive.

Først Klokken Eet kom jeg mig nogenlunde, stod op, og gik hen paa et Spiseqvarteer.

Og det, kjære Læser, var min Julefest 1839.

C. Herloßsohn.

Frederik den Sjettes Død.

Saa er du atter da trolovet nu,
Ved din henfarne Ægte-Herres Baare,
Urgamle, evigunge Danmark du!
Paa Brudekrandsen perler frisk din Taare! —
Med Ømhed dine Børn omringe dig;
Men dybtbedrøvet sukker mangt et Hjerte;
Thi siig! vor sorgtilslørte Moder, siig!
Er det ei Faklen ved vor Faders Liig,
Der høit skal blusse som Din Bryllupskjerte?!

Ja! Fader var han, skjøndt i Konge-Tal
Ei nogen vældig Christian den Fjerde;
Som Roar holdt han Thing i Fredens Dal,
Og planted om sin Væng et Rosengjærde.
Hans Scepter grønnedes som Arons Stav,
Og paa hans Isse sad den hvide Due.
For al den Kjærlighed, han Danmark gav,
Skal Mindet trofast grøde paa hans Grav,
Hvor Roeskild hvælver høit sin Kæmpebue!

Nu hviler ved Mathildes Bryst han fro;
De Kongelige Fædre omt ham favne,
Fra sidste Christian til Skjold og Ro;
Hvo nævner alle hine store Navne!
De flette Palmer om hans hvide Haar! —
Dog ti, min Harpe! ti om hans Bedrifter:
Som Dommer ved hans Grav først Seclet staaer,
Det plante vil hans Navn for evig Vaar,
Som en Kjerminde, i de gamle Skrifter!

See! sørgeklædte nu, med helligt Haab,
Til Dig, vor nye Fader, vi os vende!
Høit hæve vi for Dig vort Hyldingsraab;
Thi Skjoldungstrækkene hos Dig vi kjende:
Dit Bryst sig hvælver som et Kongeslot,
Hvor Mildhed, Kraft og store Tanker bygge;
Som Sjette Fredriks er Dit Øie blaat:
Du vil behandle vores Moder godt,
Og skjænke hendes Børn den drømte Lykke!

Der sidder hun, ombeltet af et Hav,
Paa Kløver-Tuen i det friske Norden,
Paa sine faldne Kæmpesønners Grav;
Den Mindste fast af Staterne paa Jorden!
Hun drømmer om, da hun med Sværd og Skjold
Var en Valkyrie i Kraftens Vælde,
Da hun fra Roma frelste Jordens Bold,
Da hendes blonde Børn i Hedenold
Nedrulled trygt af svimmelhøie Fjelde!

Nu paa Musæet ruster Hjelm og Sværd;
Med fremmed Flitter har man hende ziret;
Dog endnu stolt sin Arekrands hun bær,
Og Ædlet raadner ei paa Herfker-Spiret!
Af Muld hun har vel kun en liden Plet;
Men den skal ingen statsklog Uven tage!
Den skjærmer hun med hellig Majestæt;
Thi Secler bærer hun paa Skuldren let,
Som nogen Jomfru Livets Foraars-Dage!

Til Kongers Konge Danmarks Engel bar
Det Faderlovte, som Du har os givet!
Vi veed det, Fyrste! Kronens Vægt er svar;
Men stort og herligt er Dit Kald i Livet!
Et Riges Lykke ligger i Din Magt!
Den høie Saga sanddru Griflet hæver:
Paa Skin og Lykter kaster hun Foragt!
Hun venter taus til Daaden er fuldbragt;
Men hvad hun skriver da, det evigt lever!

Til Dig vor Moder rækker hun sin Haand;
Og har du skuet i det dybe Hjerte,
Og har du fattet hendes høie Aand:
Alvorlig i sin Fryd, mild i sin Smerte;
Da vil Du ofre hende Liv og Blod,
Sovnløse Nætter, byrdefulde Dage!
Da vil Du staae som Fjerde Christian stod
For Fjendens Kugler, med urokket Mod;
Og gyldne Tider vende skal tilbage!

Nu er' vi myndig' til den store Arv,
Hvoraf vi trak til Tærepenge Renter!
Du kjender Fædrelandets rette Tarv,
Af Dig den Danske fuldt sin Frihed venter:
Frihed for Alt hvad stammer ned fra Aand:
Frihed for Ordet vaa den fri Mands Læber!
Frihed for Pennen i den frie Haand!
Frihed for Alt! kun i Fornuftens Baand!
Den Frihed, hvortil hele Livet stræber!

Velsignet være Du, da Drot i Dan!
Velsignet Du, o Danmark! Moder kjære!
Saa toner det fra Skov, fra Klint og Strand,
Og Stormen skal det over Jorden bære: —
Fra Elverhøi, fra Kæmpers Sovested,
Fra Kongedybets Bover Echo toner;
Og andre Folkeslag vil studse ved
Den gamle danske tro Hengivenhed,
Blandt deres knuste Sceptere og Kroner!

Kaalund.

Sylvesternat 1839.

Et Grændseskjel en naadig Haand
Har paa min Vandring sat;
Jeg standser med vemodig Aand —
Det er Sylvesternat.

Hvad dunkelt er, maa vorde klart,
Og Alt maa skifte Plads;
De sidste Sandskorn falde snart
I Aarets Timeglas.

Et Aar! — Ak, kun et Spand af Tid,
Og dog saa indholdstungt;
En Gubbe med en Isse hvid,
Og dog saa evigungt!

Thi ofte har Minutet bragt
Meer, end en Kreds af Aar,
Og hvad i Graven længst er lagt
Gjenfødt i Mindet staaer.

Et Aar randt hen i Naadens Ly,
Snart tungt og snart med Jil;
Det bragte mangen Kummersky
Og mangt et Glædessmiil.

Saamangen trodfed Skjebnens Slag
Og Livets Bølgekast;
Skibbrudent, paa et usselt Brag,
Saamangt et Hjerte brast.

Og Mangen, som ved Aarets Gry
Ei kjendte Sorgens Braad,
Har seet dets sidste Dagskjær sly
Igjennem bitter Graad.

Ak, gaadefuld er Skjebnens Bog,
Men skjøndt paa Jordens Rund
Alt vexle maa, er Himlen dog
Den Samme allenstund.

Lad op og ned min Bane gaae,
I Dal, paa Afgrunds Rand,
Naar kun din Lykke blomstre maa,
Mit elskte Fædreland!

Men Dannemark er klædt i Sorg,
Og slukt hvert Glædesblus,
Thi der er Graad i Kongens Borg
Og Graad i Hvermands Huus.

En ædel Flamme sluktes ud,
Og over Danmark lød
Det centnertunge Sorgens Bud:
Kong Frederik er død!

De Klokker gaae i mørken Qvel,
De ringe ham til Ro;
Gud glæde hist hans Fadersjel
I Fredens lyse Bo!

Thi skjøndt hans Bane ei var klar,
Gik over Steen og Tjørn,
Han dog en trofast Fader var
For alle sine Børn.

Og skjøndt han ikke Høsten saae,
Og ingen Kamptrophæ,
En kraftig Green dog var han paa
Det oldenborgske Træ.

Det Maal, hans Aand sig havde sat
Paa Ungdoms lyse Dag,
Det blev han tro, trods Storm og Nat,
Til Hjertets sidste Slag.

Hvad han har kæmpet paa sin Vei,
Det kjender ikkun Een;
Men kronedes hans Tragten ei,
Hans Villie dog var reen.

Hvad Gaadefuldt ham her er mødt
Han nu i Lyset seer;
Ak, ofte har hans Hjerte blødt —
Nu bløder det ei meer!

Men Danmarks Hjerte bløder. O,
Paa ham det bygte fast!
Sig selv, sit Folk forblev han tro,
Indtil hans Hjerte brast.

Vi boie os for Herrens Raad,
Han tager, hvad han gav;
Men intet Barn dog uden Graad
Kan see sin Faders Grav.

Uventet kommer saadan Vee,
Man haaber altid! — Og
Er end en Faders Lok som Snee,
Han døer fortidligt dog!

De Klokker gaae i dunkle Dvel,
De ringe ham til Ro:
Gud glæde hist Din Fadersjel
I Fredens lyse Bo!

Saa lyder det ved Jishavs Vold
Og hist, hvor Palmer groe:
Gud glæde hist Din Fadersjel
I Fredens lyse Bo!

Du lagde ned, en Gartner bold,
Saamangt et ædelt Frø,
Og er Din Haand end stiv og kold,
Dit Værk kan ikke døe!

Det spirer alt i Danmarks Dal
Og stræber opad skjønt;
Hver Green, hvert Die smykke skal
Dit Navn med Eviggrønt.

Dig signer Dine Fædres Land —
Sov sødt i Herren nu!
Nu vaager Danmarks Christian,
Han vaage vil som Du.

I Taarnet Midnatsklokken slaaer
De sidste, tunge Slag;
Farvel, farvel, du gamle Aar!
Og hil dig, Nytaarsdag!

